

རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ།

(ཀ)

མཛད་པ་པོ། ལཱེ་སློ་བཟང་གྲགས་པ།

དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་
བརྒྱགས་སོ།།
(ཀ་པ།)

མཛད་པ་པོ། ཡེ་ཤྲོ་བཟང་གྲགས་པ།
དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་མོས་བསམ་ནོར་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དེབ་སྤྲོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཅིག་པ།

GADEN JANGTSE THOESAM NORLING LIBRARY

འགན་འཛིན། རོ་ར་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་ཆེ་རིང་།

ཆ་བ་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བཟུ་ཤིས།

འབྲུལ་དབ་སྒྲིག་སྒྲུང་བ། ཏར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

ཐུབ་ཤ་རུས་འགོད་བ། ཏར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གིས་འབྲུལ་དབ་ཏུ་བབ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony 581411 Mundgod

Distt Karwar Karnataka State INDIA

Ph#: (+91-8301) 245757

E-Mail: gajanglibrary@yahoo.co.in

website: www.gajanglibrary.org

སྒྲུང་བརྗོད།

༡༡། །དེ་ཡང་འདི་ག་ཡའཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྗན་གྱི་
ཆེ་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དཔལ་ན་ལེན་ཏེ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་
པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་པོད་ཀྱི་ནང་གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་
དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེ་གཟིགས་པ་སོ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་རབས་གྱི་
འགྱུར་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཟུགས་མང་དག་ཅིག་འཕྲུལ་དེབ་ PDF བཅོ་བཞིན་
པའི་ཁོངས་ནས་ལུང་རིགས་དབྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དག་ཐར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཡའཇམ་
མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་
འབའ་ཞིག་གི་སྦྲད་འཕྲུལ་དེབ་དུ་བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། རོར་འཁྲུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་
སྲིད་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲོད་ནས་བཅོད་གསོལ་གྲངས་མེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་
དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་སོ་རྣམས་ལ་ཕྲུལ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་
སོགས་སྒྲིན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་དེད་ཅག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་པར་མཆོམས་སྦྱར་
བྱུང་ཆེ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་དོན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འཕྲུལ་
དེབ་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡའཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ་གླིང་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་སོ་ཡུལ་ཞོར་ཡལོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ས་ཡི་སྤྲོད་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་ཅིང་
མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་དུ་ནད་ཡམས་དམག་འཁྲུག་ལུ་གོ་སོགས་མི་

འབྱུང་བར་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྲེས་མཉམ་
འཛུགས་ཀྱི་ཉི་མ་ཟུར་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༢༧ ཉིན་དགའ་བྱུང་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱིས།

ངོ་སྤྱོད།

༡༡། །མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟགས་པའི་དབལ་མཉམ་མེད་རི་
 བོ་དགོ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྟོལ་འབྱེད་འཇམ་དབྱངས་མའི་རྣམ་རྟེན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསམ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེན་འདིར་བྱོན་ནས་
 མཛད་པ་གངས་ལས་འདས་པ་བསྐྱངས་གནང་བའི་ནང་ཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་
 མཛད་པ་བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་གདམས་པའི་ལེགས་བཤད་ས་གསུམ་
 ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བཙོ་བརྒྱུད་བཞག་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་

དུ་བསྟོད་ཆོགས། གཏམ་ཆོགས། གཞུང་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་ཆོན་རྒྱས་བསྟུས་བསྟོམས་
 སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས། དེ་དག་ཞིབ་དུ་བྱེ་ན། ༡༽ བསྟོད་པའི་སྟོར། ༢༽ གསང་སྟགས་
 རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོར་སྦྱར་བཀོད་པ་དང་། ༣༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མའི་སྟོར།
 ༤༽ སྟགས་སྟགས་ཀྱི་སྟོར་མའི་གསུང་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༥༽ གསུང་
 ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་སྟགས་སྟགས་ཀྱི་སྟོར་བཅས་ཡོད། ཡང་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་ལ།
 ༦༽ འབྲེལ་བའི་སྟོར། ༧༽ ཤེད་ཕྱིན་ཀྱི་སྟོར། ༨༽ དབྱུ་མའི་སྟོར། ༩༽ ཆད་མའི་སྟོར། ༡༠༽ མདོ་
 སྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་མའི་གསུང་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༡༡༽ མདོ་
 སྟགས་སྟོབ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོར། ༡༢༽ གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་གསུང་མགྱར་བསྟུང་བྱ་དང་། འཕྲིན་
 ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྟོར་དང་། ༡༣༽ སྟན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོར། ༡༤༽ བསྟོ་སྟོན་ཀྱི་སྟོར་དང་།
 ༡༥༽ མའི་རྣམ་ཐར་ཁག་གི་སྟོར་བཅས་གསལ་ཡོད།

དེའི་ནང་ཆོན་གསུང་འབྲུམ་ཀ་པའི་ནང་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་སོགས་ཆོས་ཆོན་
 བཙོ་ལྷ་བཞུགས། རྩོམ་མའི་གསུང་པོད་བཙོ་བརྒྱུད་དེ་ཉིད་སྦྱེད་གྲུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་
 ཤིང་དེ་ཡི་བྱིན་མཐུ་ལས་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྐྱངས་བཙོ་མ་ལྷ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
 འཛིན་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་སྟོབ་འཛིན་ཀྱི་སྦྱེས་ཆེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྷར་
 འཇམ་གྱིང་ས་ཆེན་མཛེས་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ལགས་སོ། །

མཛད་པ་པོའི་ནམ་ཐར་སྒྲིང་བསྟུངས།

༡༡། །དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱར་རས་གཟིགས། །
 ཇི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
 བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །
 གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་པ། །
 རྩོམ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བསྟུངས་པ་སྟེགས་མའི་དུས་སུ་གངས་རིའི་ཁོད་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་
 ལ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་འགྲན་པའི་རྩོད་བྱལ་བ་རིགས་གསུམ་མགོན་
 པོ་དང་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤར་
 རྩོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་བ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི། སྟོན་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་
 ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་དུས་ནས་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་
 རྣམ་མཁའི་མཐས་གླས་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་
 དང་བསམས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་རང་རང་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་གཟུགས་སུ་
 སྟོན་ཅིང་། གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་སྤྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་ཟིན་ན་
 ཡང་། མི་མཛད་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཞིང་འདིར་མདོ་སྟགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་
 བྱང་སྟོགས་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བསམས་བཞིན་དུ་ཕྱོན་
 པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཕྱོན་པ་གང་གིས་ཤེས་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་བག་པ་

ལུང་ཆད་མ་དཔང་པོར་གྱུར་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། ཟུབ་པའི་དབང་པོའི་བཀའ་ལུང་མདོ་རྒྱད་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་མདོ་ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེས་
 དགའ་གྱི། སྤང་བ་སྦྱར་བའི་བྲེལ་འདི། །ང་ཡི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ལ། །མ་འོངས་སྟོགས་མའི་
 དུས་སུ་ནི། །འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཆམས་སུ། །དགོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། །སྒོ་བཟང་
 ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །ཞེས་འབྲི་ཁུང་དང་ཉེ་བའི་ས་མཆམས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེའམ་འགོག་པ་
 རིར་དགོན་སྡེ་འབྲོག་རོ་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་འདེབས་པ་དང་། འདེབས་པ་
 པོ་ཡང་རྗེ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱད་སྡེ་ལས་ལུང་བསྟན་
 ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ས་ཡི་སྤྲེང་འདི་སྤྲོངས་གྱུར་
 བ། །ཁྲིད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་
 དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 འོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བྱིས་པ་སྟེ་སོ་སྟེས་གཟུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
 པ་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱང་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་སྟེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ཡིན་
 པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བ་ལ་རྒྱལ་
 བ་རང་ཉིད་སྦྲར་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ནི་བོད་རབ་
 གྱུང་བྱུག་པའི་མེ་བྱ་༡༣༧༥ལོར་མདོ་སྦད་ཀྱི་སའི་ཆ་ཤར་ཙུང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ད་ར་ཁ་ཆེ་སྟེ་
 འབྲུམ་དགོ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱབས་ལྷམས། དགྲང་ལོ་གསུམ་བཞེས་
 པའི་ཆེ་ཀམ་པ་སྐྱབས་བཞེས་པ་རོལ་པའི་དོ་རྗེ་ལས་དགོ་བསྟན་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཤིང་། མཆོན་
 ཀྱན་དགའ་སྤྲིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་དགྲང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཉེ་བར་བབ་པ་ན། ཆོས་རྗེ་དོན་
 གུབ་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཕེབས་པ་མཛད་དེ། གསང་སྟགས་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲོར་སྒྲིན་པར་
 མཛད་ཅིང་། གསང་མཆོན་དོན་ཡོད་རྫོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དགྲང་ལོ་བདུན་ལ་ཆོས་རྗེ་དོན་གུབ་

རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་དང་། ཏ་དཔེན་གཞིན་ལུ་སེང་གའི་སྒོ་བ་མ་གཞིན་ལུ་བྱང་ཚུབ་པས་སྒོ་བ་
 དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ནས་མཆོན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། དགྲང་
 ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་པའི་སྐབས་འབྲི་གྲང་པའི་འབྲལ་དཔོན་ལྷན་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་གདན་
 བླངས་ནས་འཕྲིན་ལས་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་དབྱུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆུ་སྒྲང་། ཏ་མ་མེའི་སྒོན་དུས་འབྲི་
 གྲང་མཐིལ་དུ་བེབས་ནས་སྒྲུན་སྤྲེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཛལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་
 ག་དང་། བྱག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གསན།

དེ་རྗེས་ཆལ་པའི་སྐྱན་པ་མཁན་པ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཞེས་པའི་གམ་དུ་བྱོན་ནས་
 གསོ་དབྱེད་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཐུགས་འཛིན་དང་གསོ་དབྱེད་གྱི་
 སྐྱོར་རྣམས་བསྐྱབས་པས་མན་ངག་བྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་རིང་མིན་ཉིད་དུ་ཤིན་ཏུ་མཁས་
 པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་བྲལ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་ཏིང་མང་རྩ་མཉམ་དགོན་པ་དུ་བྱོན་ནས་སྒྲོག་པའི་
 སྒོ་བ་དཔོན་གཙོ་བོ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཞར་ཆོས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་ལྷ་རྒྱན་པས་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱར་བཅོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལ་ལེགས་པར་ཐུགས་སྦྱང་མཛད། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མ་འཇམ་
 རིན་པར་བྱམས་ཆོས་གསན་ཞིང་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། སྙེ་ཐང་ཆོས་རྫོང་དུ་སྒྲུ་མ་དམ་པ་
 བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བྱང་ནས་བདེ་མཆོག་དེལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་སོགས་
 གསན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་པར་བྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་
 དགྲང་ལོ་བཅུ་དགྲུའི་སྟེང་གསང་བུ་དང་། བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་བྱ་སྐྱོར་ལ་བྱོན། གཞན་ཡང་
 ལྷ་བྱིར་ས་བཟང་པཎ་ཆེན་མ་ཏི་པ་ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་དང་། སྤྱུ་རྩོམ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་
 ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ནས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྱིད་ལ་སོགས་པ་གསན། ལྷར་ཐང་ལོ་རྒྱ་
 བ་དོན་བཟང་པ་ལས་མཛོད་དང་ཆོད་མའི་རྗེ་གླུ་རྒྱུ་རྩེ་བཅུ་རེད་མདའ་བ་ལས་མཛོད་རང་འགྲེལ།

དབྱ་མ། ཚད་མ། མཛོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་དང་། སྐྱེར་མོ་ལུང་གི་མཁན་པོ་སྒོ་གསལ་བ་ལས་འདུལ་
 བ་དང་མཛོད། མལ་གྱོ་ལྷ་ལུང་སྒྲ་མ་བསོད་གཤམ་ལས་ཆོས་ལུང་མང་པོ། བོ་དོང་ལོ་རྩ་བ་
 རམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལ་བཞད་རྒྱགས། གདན་ས་མཐིལ་དུ་སྟུན་སྡེ་ཆོས་
 གཤམ་པ་ལས་རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་དང་སྒྲ་སོགས། སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་
 འགེལ་ཆེན་སོགས། རུ་སྟོན་གྱི་དངོས་སྟོབ་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་གྱི་དཔལ་བ་ལས་དུས་
 འཁོར་དང་དྲོང་འཕྲེང་། གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས། རུ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས། ལྷུང་པོ་ལྷས་
 བ་གཞོན་རུ་བསོད་ནམས་ལས་ཡོ་གཤི་སྐྱེར་སོགས། སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བ་དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་ལས་དབྱ་
 མ་འཇུག་པའི་རང་འགེལ་སོགས་གསན་བ་དང་། དབྱ་མ་པས་ལོ་རྩ་མཛད་དེ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་
 དབྱངས་ལས་དབྱ་མའི་ལྷ་བ། སྟུགས་མཆན་ཉིད་གྱི་བྲད་པར། སྟུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་
 དང་། རིམ་ལྡེའི་གོ་རིམ་བྲང་ངེས་སོགས་བྱི་དོགས་ལེགས་པར་བཅད་པ་གནང་། ལྷོ་བྲག་བྲུབ་
 ཆེན་ལས་སྟན་རྒྱུད་དང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་བ་དང་། གདམས་ངག་པའི་རྒྱུད་བ། གྲ་སྐྱེར་
 མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་ལས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་རྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་སོགས་
 གསན་ཞིང་མདོར་ན་དབྱས་གཙང་དུ་བྱོན་ཚུན་བཤེས་གཉིན་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ཅམ་བསྟེན། དགྲུང་
 ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་དུ་སོན་སྐབས་ཡར་ལུང་ནམ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁ་ཆེ་པ་རྩེ་ཏ་ཤུ་ཤི་ཟླ་བའི་
 མཁན་རྒྱུད་ཆོགས་ཆེན་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་དང་། ཆོགས་པ་བྱེ་
 རྩེང་མཁན་པོ། འདུལ་འཛིན་ཤེར་དཀོན་གྱིས་ལས་སྟོབ། སྟོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་དོ་རྩེས་
 གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་བཞེས། དགྲུང་གངས་སོ་དུག་པ་ཚུ་སྟེལ་
 ༡༣༥༩༡ལོའི་ལྷ་བ་བཅུ་པར་འཇམ་དཀར་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་དང་། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
 མཆོན། གནས་བརྟན་བཟང་པོ་སྐྱེང་། གནས་བརྟན་བྲང་སེང་བཅས་དབྱས་པ་བཞི་དང་། ཉོགས་
 ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དང་། དགོ་བཤེས་ཤེས་རབ་གཤམ་པ། དགོ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཀྲ་

གིས། དགེ་བ་ཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་བཅས་འཁོར་དག་པ་ནམ་བུ་རྒྱུ་དང་ལྷན་དུ་
 དཔོན་སྟོབ་དགུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་ནས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསགས་སྐྱུང་དང་སྐྱབ་པ་
 གཙོ་པོར་མཛད་ཅིང་། དཔོན་གནས་ལྷ་སྤྱིངས་སུ་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྐབས་ཟབ་མོ་དབུ་
 མའི་ལྷ་བ་བྱགས་སུ་འབྱུངས། མདོར་ན་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མཁས་པར་
 སྐྱུངས་ཤིང་དཔོན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད། མདོ་སྨད་ཀྱི་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཀའ་བ་མ་ཟད། དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་
 ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དང་། རང་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་བའི་
 ལྷ་སྟོན་གཙང་མའི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་ཏེ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་
 མཐའ་དབུས་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་ཤིང་བཏུད། ཁོང་གི་སྤྲ་མ་རེད་མདའ་བས་ཀྱང་གངས་
 ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཞེས་བསྐྱགས་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། མཁས་དབང་འགོས་ལོ་གཞོན་
 རུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཡི་དུས་སུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གདུགས་དཀར་གཅིག་གིས་བྲབ་
 རས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མེ་བྱི་༡༧༩༩༽ལོར་གཉལ་སྟོན་རྩ་བོར་དུ་དཀར་བཙུ་དར་
 མ་རིན་ཆེན་དང་མཛལ་ཞིང་དེ་ནས་རྗེ་རང་གི་སྤྲ་མ་ཀྱི་བྱ་བོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་
 བདུན་པའི་ཆུ་ཏྟ་༡༩༠༩༽ལོར་གནམ་ཅེ་སྤྱིང་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་འདུལ་བའི་བྲག་ལེན་ལ་
 དག་ཐེར་དང་། ལོ་དེར་རྩ་སྤྱིང་ཡང་དགོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གསར་ཙོག་མཛད། རྗེ་
 ཙོང་ཁ་བ་ས་ཆེན་པོ་དགུང་གངས་ང་གཅིག་པ་མེ་པག་༡༩༠༡༽ལོར་མེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་མཁས་
 གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛལ་བར་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ལ་གདུགས་པས་སྤྲ་མ་ཀྱི་བྱ་བོར་
 གྱུར། ལོ་དེར་གོང་མ་ཏཱ་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོ་བྱགས་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་མི་སྣ་ཆེད་དུ་མངགས་
 རས་རྒྱལ་སར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་འཇའ་ས་དང་། གསེར་ཡིག་བྲག་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བཅས་ནན་
 ཏན་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཕྱི་ལན་གསུམ་ཅན་གདན་ཞུ་གནང་བའི་བཞེས་མ་མཛད། མཐར་གང་གི་

སྐྱེ་ཆབ་ཏུ་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གཏོང་གནང་
མཛད་པ་དེས་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་། དག་
འདུན་གྱི་སྡེ་འཛུགས་པ་སོགས་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ།

གཞན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་འོལ་དགའ་རྗེར་ཕྱིར་བྱམས་པའི་
སྐྱེ་ལོན་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་བར་གཞིགས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཞིག་གསོ་སྦྱར་ན་མ་མཆིས་པ་
མཛད་པ་དང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་གཉལ་གྱི་གསེར་ཕྱེ་འབྲུམ་པར་མཆོད་འབྲུལ་སོགས་ཆོས་
ཕྱོགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ས་གྱི་༡༩༠༡ལོར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་ར་དང་ཕྱེབས་བྲིས་སོགས་ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་ཉམས་གསོ་རྒྱས་པར་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་སྐང་༡༩༠༤ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོར་ལྷ་ལྷན་ཆོ་
འབྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་མཆོད་གསར་འཛུགས་ཐོག་སློན་དུས་རྒྱ་གར་ནོ་རྗེ་གདན་དུ་
དབུ་རྒྱན་བསློན་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་ཤུག་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་རྒྱན་
དང་། ར་བཟའ་མཆོད་རྫས་སོགས་བཟང་ཞིང་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྲུལ་བར་མཛད། ཆོས་གཅིག་
ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དག་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ལ་བསྟེན་
བཀྲར། སྡེ་བོ་ཕོངས་པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱིན་གཏོང་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལྷ་ལྷན་
སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་འཛུགས་པར་མཛད། དེ་སློན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སློབ་
རྣམས་བཞུགས་གནས་ངེས་མེད་གྱི་ཕེབས་བཞུད་གནང་བ་ལས་གཏན་བཞུགས་གྱི་གནས་
གཞི་འདི་ཡིན་མེད་སྟབས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བྱ་སློབ་རྣམས་དང་དད་སྤྱིན་ཁག་གིས་ཙོང་ཁ་པ་
སྐྱེ་ན་མཐོ་བས་གནས་གཞི་ངེས་མེད་ལ་ཕེབས་བཞུད་སྐྱེ་ངལ་གྱི་གཞིར་བརྟེན་གཏན་བཞུགས་
གནང་ཡུལ་གདན་ས་ཞིག་འདེབས་དགོས་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་དང་། འབྲོར་ལྷན་ཁག་ནས་གནས་གཞི་
རྟེན་པ་དང་ས་ཡུལ་འབྲུལ་མཁན་མང་དུ་བྱུང་། ལྷ་སའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་འབྲུལ་ཙོང་ཁ་པ་སྐྱེ་ངོ་

མ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཁོན། དཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་དཔོན་
 སློབ་དབྱ་འགྲོག་རིང་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་སྤྱན་ལུལ་གཟིགས་སྐྱོར་ཞིབ་བརྟག་མཛད་པར་བཅུན་མོ་
 སྤྲེངས་ཞེས་པའི་ས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་དགོན་པ་རི་ལྷར་འདེབས་དགོས་པའི་
 བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཞིབ་པར་གནང་། སྐབས་དེར་དགོན་པ་གཞི་འདེབས་པའི་སྤྱན་བདག་གཙུ་པོ་
 བཀའ་མོ་བྱ་པའི་སྤེ་སྤྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཁོན་དང་། སི་ཏུའི་སློན་རྒྱུད་བྲག་དཀར་ནང་སོ་
 རིན་ཆེན་ལྷན་པོ། རང་སོ་རྒྱལ་སྤྱན་མཆེད། རྒྱ་མ་ཁྱི་དཔོན་ཆུ་བ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་
 ཉེ་སྐྱོར་གྱི་སེར་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དངོས་ལུལ་བའམ་ལུས་ཀྱི་ཚོལ་བར་ཞུགས་པ་སོགས་མཐུན་
 རྒྱུན་བསྐྱབས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གཟིམ་ཁང་དང་། དག་འདུན་སྤྱིའི་འདུ་ཁང་། གཙང་ཁང་། བྲང་ཁང་
 རྒྱ་ལག་ཀྱི་བདུན་ཅུ་སྐྱོར་བཅས་ལོ་དེ་རང་ལ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་བྲང་ཁང་བརྒྱ་ལག་བརྒྱལ་
 བའི་མང་བཏིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྷན་སེབས་གནང་མཁན་དག་འདུན་ལྷ་བརྒྱ་སྐྱོར་ལོ་ད་
 བ་རྣམས་ལོ་དེར་འགྲོག་རིང་སེབས། དེ་ནས་བཟུང་གདན་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་རྣམས་
 དང་འདུས་ཆོགས་དག་འདུན་གྱི་གངས་བཅས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་
 ལྷག་༡༧༠༠ལོའི་ཆུ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་ལྷ་ལ་ཙོང་ཁ་པ་དགའ་ལྷན་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག་རབ་
 གནས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དངོས་སློབ་དང་བཅས་
 པ་དགའ་ལྷན་རང་དུ་གཏན་བཞུགས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པ་སོགས་
 གདན་ས་ཆེན་མོ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་དེ་ཉིད་དུ་མདོ་སྤྲེལ་ལོངས་སྤྱོད་གས་པའི་
 བསྟན་པའི་མང་འཇུགས་པར་མཛད། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་རམ་མཁའ་རྒྱལ་མཁོན་གྱིས་ལུང་
 བསྟན་པ་ལྷར་གདན་སའི་མིང་ལ་དག་ལྷན་ཞེས་བཏགས་པར་བརྟེན་གདན་ས་འདིའི་རིང་ལུགས་
 འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལའང་དེ་ནས་བཟུང་དག་ལྷན་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས།

ཤིང་ལུག་༡༧༠༠ལོར་རྒྱལ་བ་དག་འདུན་བྱུང་བས་འོན་པའི་ཤིས་དོ་ཁ་རུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་

བ་མཇུག་བར་ལེགས་པར་རྒྱུ་ཚུངས་པས་ཐང་ག་ཤམ་ཞིག་གནང་ནས་མ་འོངས་པར་བསྟན་པ་རྒྱུ་
 ཆེར་སྤེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་། རྒྱུ་ཚུངས་པ་ཆེན་པོས་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཁང་ཞིག་
 ལོགས་སུ་སྒྲུན་བཞེད་ལྟར་དགྲུང་གངས་ང་དགྲུ་པ་ཤིང་ལུག་ལོ་དེའི་དབྱར་དུས་སུ་ཡངས་ཅན་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་། གཙུང་ཁང་བྲམས་དང་བཅས་པའི་མང་བཉིང་
 ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་སྤེལ་༡༧༩༩ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ།

མེ་བྱ་༡༧༩༩ལོའི་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ནང་བཟོ་རིག་མཁས་པ་སྤྱལ་སྤྱི་སྤེའི་རྩུང་བ་
 སོགས་དུ་མ་བསྐྱོངས་ནས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་
 གསེར་སྤྱི་ཆེ་མོས་གཙོས་གསེར་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། ལྷོས་བསྐྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གསུམ་སོགས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་གསར་བསྒྲུན་དང་འབྲེལ་རྒྱུད་སྤེའི་
 དགོངས་པ་བཞེན་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱན་པ་དགའ་ལྷན་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོར་གྲགས་
 པ་འཇུགས་གནང་མཛད། ས་བྱི་༡༧༩༩ལོར་ཡངས་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་མགོན་ཁང་དུ་རྟེན་
 གཙོ་རྩི་རྒྱུ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་བརྟན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱང་མའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་
 ལུམ། མགོན་པོ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཆ་ཆོད་ལྷན་པ་གསར་སྒྲུན་ཐོག་
 སྤྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་དང་རྟེན་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །

མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་ཚུལ་སྤྱིང་བསྟུས།

༥ དང་པོ་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགྲུ་བའི་དུས་
 དགྲུན་གནས་རྟིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་དོན་གཉིར་བ་དང་། ཕྱག་ཕྱི་ལ་ཁྱོན་པ་འགའ་ཞིག་ནས་
 གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པའི་ངོར། མདོན་པ་ཀྱན་བདུས་ལ་རྩལ་བཤད་ཆར་གཅིག་མཛད་པ་
 འདི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་བཤད་པ་གནང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཆོད་དུ་སྤང་། མོན་མཁར་བཟའི་ས་གཞིང་

དུ་བཞུགས་སྐབས་དག་བཤེས་ཤིང་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཏེ། ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་བཙུག་ལྟར་དབྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་
ཐོ་རངས་ནས་སྟོད་ཀྱི་བར་ལ་ཆོས་ཐུན་བཙུག་ལྟར་མ་ཆག་པར་གསུང་བཤད་མཛད། དེའི་ནང་
ནས་པོ་ཏི་ཆུང་བ་གཉིས་རྫོགས་རྗེས་སྤངས་ཡང་ཆུང་བ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཞུ་བདུན་
ཀྱི་བཤད་པ་ཞིབ་རྒྱས་སྒྲིབ་བཞུགས་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་ནི་ལྷག་
པའི་ལྷས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པའོ། མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་མཐུན་པར་སྐྱོང་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། དགྲུང་ལོ་བཞུ་དགུ་པའི་
དུས་དབྱུས་ཀྱི་གསང་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ཅན་དང་། གནས་ཉིད་རྣམས་སུ་པར་བྱིན་གྱི་གྲ་སྒྲོར་དང་།
བྱིས་སུ་ས་སྤྱོད་དང་། ཅེ་ཐང་སོགས་སུ་དཀའ་ཆེན་ལྷག་མ་བཞིའི་གྲ་སྒྲོར་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
ལུང་རིགས་ཀྱིས་སུན་མ་ལུང་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་གོལ་སར་འགྲོ་བའི་ལོག་པར་སྤྱོད་བཞུ་
བོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་སུ་དང་སྤྱི་གཞུང་ན་ཡོད་ཀྱང་མཛེས་ལམ་གྱིས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་
མི་འཛོག་པར། ལུང་དང་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཅན་ན་མཁས་པའི་ཡང་ཅེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
ནའང་མེད་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ཚུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤངས་བསྐྱོད་པས་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི།
རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་༡༩༤༩ལོར་ཆལ་གྲུང་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་
ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཞིབ་གཞིགས་མཛད་དེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་སྟོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ལེགས་
བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་སྤངས་བསྐྱོད་པས་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཟླ་༡༩༥༩
ལོར་རྩ་སྤྱོད་དུ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ལེགས་བཤད་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་

ལྷགས་བརྩམས་མཛད། གཞན་ཡང་སེར་ཆོས་སྤངས་སུ་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ལྷན་པར་
 འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་། ཅུ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད། གསང་
 ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་ཡང་དག་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཐོག་། ཤེད་བྱ་༡༧༠༥༥ཤེད་ལྷགས་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལྷགས་བརྩམས་མཛད། ས་བྱི་༡༧༡༥ཤེད་དགེ་ལྷན་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྣམ་དབུད་ཆེན་མོ་མཛད་པའང་ལེགས་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ད་ལྟ་ཡོངས་
 གྲགས་པར་དུ་འཁོད་པ་རྣམས་མི་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་པོད་ཆེ་ཆད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེལ་
 བར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་མ་བརྟགས་པ་དང་གྲུ་ཆོམ་
 དུ་སྟོབ་དང་། ལྷང་རིགས་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ནི་ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་མི་མངའ་
 བས་འཕགས་པ་རྣམས་དགེས་པ་སྦྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འབའ་ཞིག་གོ།

རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགྲང་གངས་རེ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་པག་༡༧༡༥ཤེད་འོ་སྟོན་དུས་
 སྟོད་ལུང་དང་། འབྲས་སྤངས། ལྟ་ས། སེར། གསང་ལྷགས་མཁར་གྱུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་
 ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྤར་ཡང་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ནས་སྐབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་མདུན་
 དུ་མཆོད་འབུལ་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད་རྗེས་གཟིམ་ཁང་(ཁྲི་ཐོག་ཁང་)དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྲས་ཀྱི་
 སྐུ་པོ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སྟུ་བེར་དང་དབུ་ཞུ་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་
 མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་པག་༡༧༡༥ལྷ་བརྩུ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཉིན་སྤོ་ཉི་ཤོད་ཅམ་ལ་
 གཟིམ་ཁང་འོད་གསལ་སྤྱག་དུ་སྟུ་གཤེགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལྷགས་གསེར་
 སྤངས་བཅོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་འཛིན་གནས་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ས་ཆེན་
 མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ལགས་ཤིང་།

དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་ཐོས་བསམ་ཞོར་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་

ཟླ་ཆོས་བཟང་པོ་ལ།

ཡུལ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲམ།

དཀར་ཆག་༼ཀ་པ༽

- ༡) རྩོན་སྒྲེང་། i
- ༢) དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད། vi
- ༣) མཛེད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་བསྐྱུས། viii
- 1) ཡུལ་བཙུན་སྤྱི་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། 1
- ༡) དང་པོ། གཞོན་ནུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་བཛེད་པའི་རིམ་པར་བྲེ་བ། 1
- ༢) གཉིས་པ། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་པའི་
 རིམ་པར་བྲེ་བ། 6
- ༣) གསུམ་པ། ཐོག་མར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་གཙོ་བོར་བརྩམས་པའི་
 མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་རིམ་པར་བྲེ་བ། 10
- ༤) བཞི་བ། གཙོ་བོར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་
 བཅའ་བའི་རིམ་པར་བྲེ་བ། 25
- ༥) ལྔ་པ། རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་བསྐྱུན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
 རི་ལྟར་མཛེད་པ་མདོ་ཙམ་སྒྲོས་པའི་རིམ་པར་བྲེ་བ། 44
- ༦) སྤྱག་པ། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛེད་པ་རི་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་རིམ་པར་བྲེ་བ། 88
- 2) ཡུལ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་བྱུང་འདེབས་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་
ཀྱན་འདུས་བཞུགས་སོ།། 103

- 3) ཡེ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆགས་ཅུང་དུ་ཞིག་ཡོངས་
སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེ་མ་བཞུགས་སོ།། 119
 - 4) ཡེ་བཙུན་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་
བཞུགས་སོ།། 144
 - 5) ཡེ་འེ་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་དོ་མཚར་སྟངས་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།། 150
 - 6) ལྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་དང་མཇལ་ཚུལ། མཁས་གྲུབ་ཇེ་ལ་ཆེ་མས་གནང་སྟོར་
བཞུགས་སོ།། 153
 - 7) སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་ཁྱད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་བཞུགས་སོ།། 159
 - 8) ཡེ་རིན་པོ་ཆེས་བ་སོ་ཆོས་ཇེ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་བཞུགས་སོ།། 163
 - 9) ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱི་གསན་ཡིག་བཞུགས་སོ།། 166
 - 10) ལྷ་ལན་སྟན་མཆོག་བདུད་རྩིའི་སྒྲུང་བ་བཞུགས་སོ།། 207
 - 11) སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་བཤད་སྒོ་བཟང་མའི་རེ་བ་ཀྱན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། 224
- འདི་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- 1) བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། 224
 - 2) བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། 226
 - 3) བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། 261
- གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ།
- 1) སྒྲ་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ། 226

1) བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པའི་དུས།	257
2) བཤད་ནས་སྟོན་ཅུང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།།	260
དང་པོ་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།	
1) བསྟེན་ཚུལ་སྒྱུར་བསྟན་པ།	226
2) དེའི་དམིགས་བསལ།	256
3) བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ།།	257
དང་པོ་བསྟེན་ཚུལ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	
1) དངོས་གྱི་དོན་དང་།	226
2) ཞར་བྱང་གི་དོན་ནོ།།	256
དང་པོ་དངོས་གྱི་དོན་ལ་གཉིས།	
1) སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།	226
2) རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	236
གཉིས་པ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
1) མ་གྲུས་པ་སྤང་བ་དང་།	236
2) གྲུས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟུ་བ་པའོ།།	241
དང་པོ་མ་གྲུས་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི།	
1) བརྟམ་པ་དང་སྟོན་པ་སྤང་བ།	236
2) ཐུགས་དཀྱུག་པ་སྤང་བ།	238
3) མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ།	238
4) དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ།།	240

གཉིས་པ་གྲུས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད།

- ༡) ཡོན་དབྱུང་བ། 241
- ༢) སངས་རྒྱལ་ལྷ་བུ་བ། 244
- ༣) བཀའ་བསྐྱབ་པ། 247
- ༤) ལྷ་མའི་རྣམ་དང་འཁོར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 249
- ༥) འཕྲུལ་གྱི་ཀླན་སྤྱོད་དག་པར་བྱ་བ། 249
- ༦) ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱད་པར། 251
- ༧) ང་རྒྱལ་སྤང་བ། 252
- ༨) རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པའོ། 254

12) གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ། 264

འདི་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ཐོག་མར་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལྷངས་བའི་ཚུལ་དང་། 265
- ༢) ཁས་ལྷངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། 308

དང་པོ་ཐོག་མར་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལྷངས་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

- ༡) སྡོམ་པ་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ། 265
- ༢) སྡོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ། 278
- ༣) སྡོམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། 294

དང་པོ་སྡོམ་པ་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) དེགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་དང་། 265
- ༢) སྤྱིའི་དམ་ཆེག་གོ། 267

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ་འདི་ལ་གཉིས།

- ༡) གསེལ་བ་གདབ་པ་དང་། 278
 ༢) སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའོ།། 280

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་འདི་ལ་གསུམ།

- ༡) སེམས་བསྐྱེད་པ། 280
 ༢) སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་དངོས། 281
 ༣) རོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་ཁྲུང་བའོ།། 291

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

- ༡) སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། 294
 ༢) དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་ཚུལ། 296
 ༣) བྱ་སྐྱོད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་འཛིན་བསྐྱར་བའོ།། 300

གཉིས་པ་ཁས་ཁྲུངས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ། 309
 ༢) རྟེན་དེ་ལ་བཅས་པའི་ལྷུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། 309
 ༣) བྱེ་བ་སོ་སོའི་རོན་བཤད་པའོ།། 309

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) རྩ་མེད་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་དང་། 309
 ༢) དུས་འཁོར་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ།། 360

དང་པོ་རྩ་མེད་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། 309
 ༢) སྒྲིམ་པའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ།། 354

དང་པོ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས།

༡) མཚན་གྱི་དོན་དང་། 309

༢) གཞུང་གི་དོན་ནོ། 310

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ།

༡) བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། 310

༢) བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་བ། 311

༣) བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། 353

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པའི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) མཚན་གྱི་དོན་དང་། 354

༢) གཞུང་གི་དོན་ནོ། 354

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ།

༡) བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། 354

༢) བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་བ། 354

༣) བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། 357

13) བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་རྩལ་གཞུང་ལམ་

བཞུགས་སོ། 373

དེ་ལ་གཉིས།

༡) སྒྲིམ་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། 377

༢) སྒྲིམ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། 378

གཉིས་པ་སྒྲིམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བྱུག

༡) རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་བ། 378

१) ཐམས་ཅད་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	381
२) བཤད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།	522
༤) ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན།	528
༥) ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུ་བ།	530
༦) ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ།།	530
14) དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེད་མྱེང་མར་གྲགས་པ་བཞུགས་སོ།།	533
1) མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།	534
२) ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་།	557
३) ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བཅས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བྱ་བ་གསུམ། (གཞུང་ནང་མི་གསལ།)	
དང་པོ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།	
1) སྒོམ་ལྗན་གྱི་རྟེན་སྐྱབ་པ་དང་།	534
२) སྐྱབ་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས།	540
དང་པོ་སྒོམ་ལྗན་གྱི་རྟེན་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།	
1) གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན།	534
२) གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ།	536
३) རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་གསུམ།	537
གཉིས་པ་བསྐྱབས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་བྱུག	
1) གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ།	540
२) བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ།	550
३) རང་གི་བྱ་བ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ།	551
༤) རད་པ་དང་རད་གཡོག་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ།	555

པ) གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གསར་བུའི་ཀུན་སྒྲིང་།	556
ཅ) གནས་དང་གཡོག་འཁོར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལོ།	556
གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
1) རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་དང་།	557
2) གཞི་ལྷག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ།	(གཞུང་ནང་མི་གསལ།)
དང་པོ་རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟང་བ་སྡེ་ལ།	
1) དང་པོ་པམ་བའི་སྡེ།	557
2) གཉིས་པ་ལྷག་མའི་སྡེ།	568
གསུམ་པ་ལྟང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
1) ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་སྤང་བའི་ལྟང་བྱེད་དང་།	579
2) བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས།	598
༣) བཞི་བ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ་ཆན།	643
4) ལྷ་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆན།	645
15) དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེད་ལྗེད་མ་བཞུགས།	649
དཔར་བྱང་སློན་ཆེག་.....	660

༡༡། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་
བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་སྐྱེས་པ་
རབས་ཀྱི་ཆོགས་ཉུང་ཟད་ཅིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ། དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་
བྱ་བ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་
པོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཆོགས་གཉིས་སྟོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་ཤར་རིའི་ཅེར། །རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་ལོ་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་བ་འདྲེགས། །ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་ཐུང་བཞད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་སྙིང་གི་ཐུན་
སེལ་རྒྱལ། །སྒྲོ་བཟང་དབྱངས་ཅན་དག་གི་དཔལ་མངའ་བ། །གྲགས་པའི་རྩེ་རྩེ་ཐོགས་ཀྱི་མཛེས་
མས་བརྒྱུད། །དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོས་གཏུགས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་བདག་ཀྱང་ཐུག་
བགྱིད་དོ། །མི་དམན་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་གིས་ལེགས་བསྐྱམས་ཤིང་། །རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་སྤྱི་བ་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན། །ཞིབ་མཐར་འབྲེད་ལ་རྒྱ་དང་བྲལ་གྱུར་པས། །གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ལ་དབྱེས་པ་
འདི་མཛད་དོ། །མགོན་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །”འབྲམ་”^{༡)}སྤྱི་བ་པའི་གཏིང་མཐའ་རི་ཅམ་
ཞེས། །མཐུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་འཁྱུར་ན། །བདག་ལྟས་ཙུང་ཟད་དཔོག་པའང་ག་ལ་
ལུས། །འོན་ཀྱང་འདི་ན་ལུགས་དག་དད་པའི་མེས། །སྙིང་གི་རྒྱ་གཏིང་ཁོལ་བ་འདྲིན་བྱེད་པ། །འདི་
དག་གཏུང་སེལ་སྟོབས་པའི་རྩེ་ཡབ་ཅེས། །རྒྱ་ཐིག་ཅམ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་གར་”བགྱིད་”^{༢)}དོ། །འདི་ཉིད་

༡) ཞ། ༣་ན་༣་ འབྲམས།

༢) ཞ། ༣་བ་༡་ བགྱིདོ།

སྤྱིར་ན་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་ཡང་། །འདི་ལྟའི་མགོན་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་། །དེ་ཡི་ལེགས་
 བཤད་བདུན་ཅིས་འཚོ་གྱུར་ཞེས། །རང་དོན་ལ་གྲུས་རེ་བའི་ཞགས་བ་ཡིས། །བདག་གི་སྙིང་ནི་ཡང་
 དག་བྱངས་གྱུར་ཅིང་། །ཤེས་ལྡན་དད་པ་རབ་དཀར་ངང་མའི་ཚོགས། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་འོ་མའི་
 རྒྱ་གཉེར་ལ། །རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་སྦྲད་དུ་འདིར་འབད་དོ། །སོ་ག་ཆར་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་སྦྲ་དབྱངས་
 ཅན། །དེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་མེ་ཏྲོག་དོ་ཤལ་དགོད། །མ་བྱ་གཞོན་བྱ་རོལ་པའི་ཅེད་འཛོ་སྟོན། །འདི་དག་
 འདིག་རྟེན་ལ་མཆན་ཅི་ཡང་བྱེད། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་བྱེད་པ། །དམ་པའི་སྦྲོད་
 བ་མད་བྱང་བཟོད་པའི་གཏམ། །སྤྲལ་བཟང་ན་བའི་བཅུད་ལེན་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་། །ཐུབ་རྣམས་
 ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་པར་འགྱུར། །གཞོན་བྱ་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །དོན་ཆེན་གནས་
 ལ་དཀའ་བ་ལྟར་སྦྲངས་པས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་པ། །འདི་དག་ངོ་མཆར་
 གཏམ་གྱི་སྒྲེང་གཞི་ཡིན། །དེ་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤེན་པའི་
 ངང་ཚུལ་ཅན། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྲོད་པ་རྒྱབས་སོ་ཆེ་དག་གི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱོན་པ། །ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བསྒོ་ཁ་བྱེ་བས་ཤེས་
 བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་གཞིགས་པ་དག་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་
 སུ་གཏམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཆན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི། །བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་སྤྱོད་པ་ནས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། །མ་དག་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
 སུ་ཡང་། ལ་ལ་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་དང་། །འགའ་ཞིག་ཏུ་
 ནི་བརྒྱ་བྱེན་དང་ཆངས་པའི་གཟུགས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་དང་རབ་
 ཏུ་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུལ་བྱ་དང་འཆམ་པའི་སྦྱུང་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་
 ལྟར་ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་སྟོད་ཐ་དད་པ་སྦྱ་

ཆོགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ནི། འུ་བུ་ཅག་རང་དང་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་
 བཞེས་པའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆགསྟེ། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་གཏམ་དུ་སྐྱེང་བའང་ཐོས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་དག་གིས་བསམ་
 པར་བྱ་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ཅག་དད་པ་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་དམན་པ་
 དག་གི་རང་བཞིན་དང་སྐལ་བ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གཟིགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དོན་
 འདི་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པར་མི་མཛད་པའི་བྱིར། གནས་འདི་ནི་བསྟན་པར་བགྱི་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་། འདི་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་རྒྱལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དོན་མཛད་
 ཅིང་པན་པ་མཛད་པའི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དག་གི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ཡང་། བདག་
 ཅག་སའི་དབང་སྤྲུག་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ནི། སྤྲུགས་ཅམ་ཞིག་གཞལ་བར་བྱ་བའི་རྩ་ཡང་མི་ཐོགས་
 མོད་ཀྱི། དེ་ཞིག་གཏུལ་བྱ་དམན་པ་དག་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་མཛད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་
 བརྟེན་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆུལ་འགའ་ཞིག་དད་པའི་སོར་མོ་
 ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྟོན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། གཏམ་དུ་བྱ་བའི་མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བར་བརྒྱས་ཏེ། སྐལ་
 བཟང་སྐྱེ་བོ་དག་གི་རྣ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་
 མཛད་པ་གང་དུ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཀྱི་སའི་ཆ། འཤར་ཚང་ཁ་ཞེས་གྲགས་པ།
 སྟོན་དུས་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་ཅན་པོ་དག་གི་མངའ་རིས་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་གཏོགས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ། འདི་ཉིད་སའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གྲན་པོ་དག་གི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་ལས་
 སྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ། འདི་ཡལ་ནི། དཔའ་ཞིང་དེས་པ་དང་། སྤྱིན་ཅིང་བརྒྱལ་མོད་པ་དང་།
 འབྱོར་ཅིང་རང་བཞིན་བྱང་བ་ལ་སོགས་པས། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བརྒྱན་

བཤྲ་ར་ཁ་ཆེ་སྐྱེ་འབྲས་དག་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ལ། ཡུམ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཡོ་སྐྱེ་ཆུང་བ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་ངང་རྒྱད་མཚན་ཏུ་བཟང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲིངས་དེའི་སྐྱེ་བོ་དག་མཐུན་པར་སྐྱེང་བ་
 ཤིང་མོ་ཨ་ཆོས་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྐས་བྱག་མངའ་བ་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་
 སོ་འདི་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་གདུང་རུས་ནི་མལ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཉིད་དང་གདུང་ཆོས་གཅིག་
 པ་ཙམ་དུ་གཏོགས་པ་ལ་མི་ངོ་སྟོང་ཕྱག་ལོངས་བ་ཡོད་ཅིང་། བདུན་བརྒྱད་མ་ཆད་པའི་གཉིན་
 དང་སྐྱག་གི་གཉིན་མཚམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྔ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་
 དག་པར་སྐྱངས་པ་མང་སོ་ཞིག་གྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་སྟོང་ཅིང་། རྣམ་དཔྱད་
 ཡངས་པའི་མིག་ཅན་ཤ་སྟག་གོ། ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་སོ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་སུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ཉིད་གང་གི་ཆེ་ཡུམ་
 ཀྱི་ལུས་ལས་ཉེ་བར་བལྟམས་པ་དེའི་ཆོ། འདིའི་དབྱ་ནི་གདུགས་ལྟ་བུ་དང་། དཔལ་བ་དབྱེས་
 ཆེ་ཞིང་སྟོན་མ་”འཇར་”^{༡)}ལ་ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། སྟན་ཤལ་རིང་དུ་འཕྱང་ཞིང་ཡན་
 ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱས་ལ་དཀྱུ་སྐབས་བྱེད་པ་དང་། དབང་སོ་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་བགས་པའི་
 མདོག་ནི་མེ་ཏོག་ཀྱ་མུད་ལྟར་དཀར་བས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་
 ཀྱི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་པ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ཞིག་བཙས་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་མ་མཐའ་
 དག་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་སྐྱངས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ནི་བྱིས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་བྱིས་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། བག་མེད་པར་
 ཅེ་བ་མཐའ་དག་ལས་ངང་གིས་ལོག་ །ཉིས་བར་སྟོད་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱམས། ཀྱན་
 ལ་སྟན་པར་སྐྱེ་ཞིང་ཁྱོ་བ་སྐྱངས་པ་དང་། འགྲོགས་ན་བདེ་ཞིང་སྟོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་གཏོང་བའི་
 ལག་བརྒྱངས་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དག་ལ་སྟོང་བཅེ་ཞིང་བདེན་པར་སྐྱ་བ་དང་། ཁྱོ་གྲོས་དཔག་
 པར་དཀའ་ཞིང་ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་ངང་གིས་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་

༡) ཞ། ར་བ་ཏུ་འཛིན།

རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་དག་ནི། གྲིས་པ་གཞན་དག་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཅུ་ཞོ་ལེན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དག་
 ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས། བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོག་མར་འབྲུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་
 ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། གཞོན་ཅུ་འདིས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་ལོ་འཁྲུག་སུ་མ་སོན་པའི་སྤྱི་ལོ་ཏུ། ཆོས་རྗེ་ཀམ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོལ་རྟེ། མཚན་ཡང་ཀྱན་དགའ་སྤྱང་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་གཞོན་ཅུ་དེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཞེས་པའི་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་དེ་ཉིད། རྗེ་
 འདིའི་ཡབ་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ཞིག་གི་དུས་ན། ཁོང་པས་ཡབ་ལ་རྟ་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཐར་
 ཟེང་གི་གནད་སྦྱོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་ང་ལ་ཕྱལ་ཞིག་ཅེས་བཀའ་གནང་
 བ་ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་དང་དུ་སྦྲངས་ཏེ་སྦྱོ་དགའ་དང་བཅས་པས་ཕྱལ། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་
 ཉེ་བར་བབ་པ་ན། ཆོས་རྗེ་དེའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཐེབས་པར་མཛད་དེ། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོ་
 ཉིད་དུ་ཆོས་རྗེ་དེས་གསང་སྤྱགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྦྱོར་པར་མཛད་ཅིང་། བཙུང་ལྷན་འདས་
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་བྱེད་བྱ་བ་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 བཅུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར། གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་
 དང་དམ་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོལ་རྟེ། མིག་གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱུང་བར་
 མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་དེའི་བྱུང་དུ་ཐོག་མར་ཐེབས་མ་ཁད་ནས། གསུང་རབ་སྒྲོག་པ་པོ་མང་དུ་
 འབྲུག་པ་རྣམས་ལ་གཞིགས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱིས་དབྱུད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་
 མེད་དུ་འདོན་པར་ཅུས་པ་བྱུང་ཞིང་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་བྱུང་། དབང་ཐོབ་ནས་
 རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་གོང་དགྲུང་ལོ་བདུན་དུ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱི་དུས་ཉིད་དུའང་། བདེ་མཆོག་དགེས་རྡོར་

༡) ཞ། ༥་ན་༥་ མནས།

ཀྱན་རིག་གཤེན་མེད་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་མང་པོ་ཐུགས་ལ་བརྩུང་། བདེ་མཆོག་
 ཟིལ་བུ་པའི་བདག་འབྲུག་གྲང་ལན་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ལྷའི་ནལ་འཁྱོར་དང་བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཉིད་
 ར་སྐབས་ཤིག་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་བྱུག་ན་རྟོ་རྟོ་གཏུག་པོ་བྱུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡུན་
 རིང་པོའི་བར་དུ་རྒྱབ་རེ་ཞིང་མནལ་ལམ་དུ་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། བྱུང་བར་རྩོམ་ཆེན་པོ་
 དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་མནལ་ལམ་དུ་ནར་མར་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་། བྱིས་དབུས་སུ་ཐེབས་དུས་སྐྱེ་འབྲས་
 གཟིགས་པ་ན། རྣམ་པ་རིམ་ལྡོག་བར་འབྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་རྩོམ་ཆེན་སྐར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་
 པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་གསོ་བའི་སྐད་དུ་བྱོན་པ་ལྟར། མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སློན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྲ་ལྟས་སུ་གདོན་མི་ཟེམ། །དེ་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དད་བཙོན་བྱུང་དང་བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་དང་། །བརྒྱལ་ཁྲུགས་མཆོག་
 དང་སྒྲོ་གྲོས་དཔག་དཀའ་བ། །རིང་ནས་འདིས་པའི་ཡིད་”བཙུགས་”^{༡)}གྲོགས་རྣམས་ཀྱིས། །གཞོན་
 རུ་ཉིད་ནའང་མཛའ་བ་མ་བཏང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་དང་པོར་གྱུར་པ་ཡི། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་
 ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ནི། །དཔག་མེད་ནི་བཟང་རྩོགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན། །འདི་ལྷའི་ངོ་མཆར་སུ་ཡིས་
 བསམ་མི་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོམ་ཆེན་སྐར་མ་ཙཱ་ཁ་པའི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྩོན་
 པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ། དད་པའི་འབྲུག་རྩོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གཞོན་རུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཡོངས་སུ་བརྩོན་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༥ དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་རུ་དེ་ཡང་། སྟོན་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པར་བྱས་པའི་བཟང་
 པོའི་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་པས། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་ཡང་འདི་ལྟར་
 རྩོགས་ཏེ། བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བྲེལ་བའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་

༡) ཞ། ༥་བ་༤་ གཙུགས།

བསྐྱམས་པ། བག་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འགལ་བ། ཟས་གོས་དང་བྲིས་
 གྱི་སོ་ཆོས་དང་ཁོར་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀྱིགས་པས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མེ་འོབས་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་
 ལས་ཀྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་
 ཆོ། བྲིས་ནས་བྲིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མཛད་དེ། དུར་སྟོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་དག་པར་
 བཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད། ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་
 མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གོང་དུ་བཅོད་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་
 ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྤྱོད་པ་མཆོན་ཙམ་ཞིག་ཞར་བྱུང་དུ་བཅོད་ན།
 དེའི་འབྲུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཡིན་ལ། གཞོན་ཏུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན།
 སྟེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་སོགས་ལ་པར་བྱིན་དང་བྱམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་བསྐྱབས།
 གཙང་གི་སྤར་ཐང་དུ་བྱོན། བཙུན་ལྷན་རིགས་རལ་གྱི་བྱ་ཆེན། བཙུན་ལྷན་པ་རང་གི་གདན་ས་པ།
 ལྟོང་སྟོན་རིགས་པའི་སེང་གེ་ལ་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་གསན་སྦྱང་མཛད། དེའི་ཆེ་རིགས་པའི་གནས་
 ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཅུང་ཟད་འཆར་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། ཞ་ལུར་བྱོན་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་གྱི་
 བྱུང་དུ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཁྲག་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་མཆོན་དུ་སྒྲོར་བ་མཛད་
 པས། སྒོ་གོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྲུངས་ཏེ། རིགས་པའི་གནས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 གྱུར་ནས། ཚོད་པ་བཟང་བའི་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་། མཐུན་ཆེན་དགོན་པོ་བྱུང་ཡང་སྤར་
 ཐང་པའི་སྒྲོ་ཚུལ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་རྗེས་ཞ་ལུར་གྲ་སྒྲོར་ལ་བྱོན་པས། རིན་
 པོ་ཆེ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གདན་སར་ཕེབས་ནས་འདུག་པ་ལའང་། ཆོགས་སུ་བགོ་སྟེང་
 མཛད་པས་ལེགས་པར་ཟིན། མཁས་པའི་གྲགས་པའང་ཐོབ། སྤར་མདོ་སྤྱད་དུ་བྱོན། ཤིང་ཀྱན་གྱི་
 གསར་གྱི་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གདན་ས་མཛད་པར་ཁྱེ་བའི་གདན་

འདྲེན་བྱུང་བས་དབྱས་སུ་ཕེབས། འོན་ཀྱང་གདན་སའི་སྐབས་མ་འཛོད། ཡོ་བྱང་མང་དུ་བསྐྱམས་
 འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དང་སྤར་ཐང་སོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་
 ཏོག་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱབས་ནས། ཡབ་ཆོས་སྤངས་སུ་སྦྱེས་མཆོག་རྟོགས་ལྡན་པའི་བྱང་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་
 འོན། བྱག་རྩས་གང་ཡོད་སྤྲུལ་ལ་ཕྱུལ། སྦྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བས། ཞི་གནས་གྱི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་
 པར་ཅན་འཁྱུངས། དེ་རྗེས་མདོ་སྤང་ལ་འོན། བྱ་ཁྱུང་དང་། ཤ་སྤང་དགོན་ཟེར་བའི་དགོན་པ་གཉིས་
 བཏབ། ལོ་སྦྱེལ་གྱི་བར་དུ་པར་ཆད་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས། བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་། བཏག་གཉིས། སྦྱོད་
 འཇུག་སོགས་ཀྱི་བཤའ་བ་མཛད་ཀྱང་། བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་མན་ཐོགས་ཆེར་མ་བྱུང་བས་སྤྱགས་
 སྦྱོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཤ་སྤང་དུ་”དཔོན་”པོ་ཤུ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གདན་སར་བསྐྱོས། ཁོང་རང་
 གིས་བྱ་ཁྱུང་དུ་སྦྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ། ལྷག་
 པའི་ལྷས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཡང་གྲགས་པ། སྦྱོ་འདའ་བར་ཉེ་བ་
 ར་ལྟའི་སིལ་སྤྱན་དང་མེ་རྟོག་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅིང་འདི་ནས་བྱང་སྤྱོགས་ལོགས་
 སུ། ར་སྤྱོ་སྤྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་ནམ་མཁའ་ལས་སྤྱོ་མདོན་
 སུམ་དུ་བྱུང་བ། སྤྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོང་པས་སྤར་ཐང་དང་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་ར་སྤྱོལ་དང་འབྲུལ་བ་མང་དུ་བཏང་། དེ་དུས་སྟོན་སེར་ཞིག །རྗེ་འདི་པ་སྦྱོ་བྱུང་ན་
 བཞུགས་པ་ལ། ཆོས་གངས་དང་དུས་ངེས་པར་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག །དེ་རིང་སྤར་ཐང་ན་རང་རེའི་
 ར་སྤྱོལ་དང་འབྲུལ་བ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་གསུངས། རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་། དུས་ཆོགས་སྤྱགས་ལ་བཞག་
 བས། བྱིས་འབྲུལ་སྦྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མར་ལ་སྦྱོབ་དུས་ལོགས་པར་བྲིས་པས། ར་སྤྱོལ་བྱས་པའི་
 ཉི་མ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་གསུང་བ་དང་། ཡབ་ཏུ་རྟོགས་ལྡན་པ་སྦྱོ་གཤེགས་ནས་བྱང་སེམས་པ་
 གདན་སར་བསྐྱོས། ཁོང་གིས་གསུང་ཡིག་འབྲུལ་སྐལ་དང་བཅས་པ་མདོ་སྤང་དུ་ཁོང་པ་ལའང་

༡) ཞ། ས་ན་ན་དཔོན།

བསྐྱར་བྱུང་བའི་ལན་ནམས་ཡར་ལ་བསྐྱར་དུས། སྤར་གྱི་འབྲུལ་སྐྱལ་བསྐྱར་བ་སོགས་འཛོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་གསུང་ཤོག་ཐམས་ཅད་གྲུ་བྱ་དགོན་གཞོན་པ་ལ་མཛད། སྤར་རང་རེ་ལ་བྱང་སེམས་
 པས་བྱང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཛད་པ་དྲག་ལགས་ཞུས་པས། འདི་གས་འོང་གསུང་། ལན་འབྱེར་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་དབུས་སུ་སླེབ་ཅ་ན། བྱང་སེམས་པའང་འདས་ནས། གྲུ་བྱ་དགོན་གཞོན་པ་ཡབ་གྱི་
 གདན་སར་བསྐྱོས་ཆར་འདུག་གསུང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྒྲ་
 མ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད། དབུས་གཙང་དང་བལ་པོ་སོགས་སུ་མཁས་གྲུབ་དང་
 པཌེ་ཏ་དུ་མ་ལ་མདོ་སྤགས་དུ་མ་སྤངས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཏ་དབེན་གཞོན་ནུ་སེང་གི་
 ཞེས་གྲགས་པའི་སློབ་མ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ། ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་
 ཆུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་མཛོས་ཤིང་། མཚན་ཡང་སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་
 གསོལ་ཏོ། །སྤྲ་མ་འདིས་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་པོ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས། ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གཙུག་པར་བཟུང་སྟེ། སྟོན་
 ཀྱི་ཤིང་ལྡོན་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་སྤྱ་གྲུ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རྩོ་
 རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོར་སྒྲིན་པར་མཛད་དེ། དབུས་གཙང་དུ་འབྱོན་པའི་རྩྭ་ཏར་དང་དོ་དམ་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་པས། བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་སྤྲ་མ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྲས་པ། དབང་
 པོ་རབ་ཞི་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ནི། །ཆངས་སྒྲིད་ཀྱིས་ཀན་ལྟ་ཡི་བྱང་སྤོང་ཡང་། །མི་བསྐྱུན་བྱིས་
 པ་ལྟར་མཛད་གཞོན་ནུ་དེ། །འདིར་ནི་གངས་ཅན་ས་ཡི་ཐེག་ལེར་གྱུར། །རྒྱལ་སྤྲས་གཞོན་ནུ་སྟོང་
 རྩེའི་སྒྲ་བ་དེ། །ཐུན་མཚམས་དུར་སྒྲིག་གོས་བཟང་འཛིན་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་བྲིས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་
 དུ། །འདོད་པའི་ཀྱ་མུད་ལ་དགའི་ཅེ་དགའ་བཏང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྩོན་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
 བྲིས་ནས་བྲིས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་སྐྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་དག་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཤིག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲུབ་པ་
 བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་རྩེ་དང་པོར་རྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་
 དཔོན་ལ་”བཏེན་”ཏེ། བཅོན་པའི་བྱ་བ་དུས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས། རྣམ་པར་
 དཔྱོད་པའི་སྐུ་བ་འཛིན་པ་ལ་བཟོ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ་སྐྱུ་དུ་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་གངས་རི་
 དཔལ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྡོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལོ་བཅའ་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཤིང་། བཏེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོན་མེ་ཆེས་ཆེར་དང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་
 དང་། བར་དུ་བཞུགས་གཉེན་དམ་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟོ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་གནས་
 པའི་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། དབུས་གཙང་གི་སའི་ཆ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱོགས་
 འདིར་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་འཁྲུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་”ཆོལ་”^{༡)}བ་ལ་དཔའ་ཞིང་། བརྒྱལ་པོད་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུ་ལྟར། རིང་ནས་བཙོད་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བཟོད་པར་དཀའ་
 བ་དག་ལའང་རྩེ་སྐྱུ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་ཆོལ་བ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་གོ། དེ་
 ལྟར་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དུག་པའི་ཆོ། ལྷ་མའི་བཀས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིལ་གས་དག་
 པོས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ལ་འབྱོན་པར་བརྒྱུམས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་
 རས། ངས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཤིག་འཆད་པ་ཡིན། ཅི་འདྲ་ཞིག་འདོད་གསུངས་པ་ལ། སེམས་ལ་ཕན་
 པའི་ཞལ་ཏ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་འཆལ་ཞུས་པས། ལྷ་མ་དེ་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

༡) ཞ། ༡་བ་༡་ བཏེན།

༢) ཞ། ༡་བ་༩་ འཆོལ།

མཁུན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། འབྱུང་འབྱུང་དང་མཐུན་པར། དང་པོར་
 རྩོས་བསམ་འདི་ལ་གྱིས། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་
 གི་དོན་ཉམས་སུ་ཡོང་ལ། དེ་རྗེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤོན་པར་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་སྟོན་པ་གསུངས། གདམས་པ་དེ་བེན་བྲིས་སུ་མཛད་ནས་ཁོན་པས་དབུས་སུ་ཐེབས་ཅམ་
 ནས་དེ་བོར། ཅད་བཅད་ཀྱང་མ་ཉིད། དུས་ཕྱིས་པལ་ཆེ་བའི་ཆོག་བསྟེལ་འདུག་ནའང་། རྩོས་
 བསམ་སོགས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་འདུག་གསུང་ཞིང་། གདམས་
 པ་དེའི་ཆོག་ཕྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པ་ཐོ་རེ་བ་འདུག་པ་ནི་འདི་ལྟར། གཞོན་ཏུ་སྟོན་བཟང་
 གྲགས་པ་ཁྱོད། །སྟོན་སྦྱངས་དགེ་བའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། །སྟོན་ཆེ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་རོ། །འཕྱངས་
 པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ངེས། །ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཆེན་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི། །རྒྱན་དུ་
 གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །ཐོག་མར་བསྐྱབ་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། །དེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་
 རྟོ། །ལྷུང་ཆོས་ཀྱན་ལ་འཕྲིག་ཚུད་འབྱུར། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་བྱུར་ལ་ཞོག །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡི། །ལམ་དང་སྦྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་དག །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་སྟེ་རྒྱན། །མཁས་
 པའི་ཡན་ལག་དག་ཏུ་བསྐྱབ། །འཁོར་བ་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཡི། །རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བསྟན་བཅོས་དང་། །ཐོག་མ་ཐ་མ་རྣམ་སྤངས་པའི། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྟོན་པས་
 རྟོ། །དབུས་དང་མཐའ་ནི་རྣམ་འབྱེད་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་
 ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོར་ནི། །སྟོན་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྦྲུལ། །བྱམས་ཆོས་ལྡ་
 པོ་དེ་དག་ལ། །མཁས་པར་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྱིས། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྱེལ་དང་། །འབྱིང་
 དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་ངེས་དང་། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་རིགས་ཐེགས་ཏེ། །ལུས་དང་འབྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་
 གསུམ། །གཏན་ཆོགས་ཐེགས་པ་འབྲེལ་ཏུགས་དང་། །རྒྱུད་གཞན་སྦྱབ་པ་ཅོད་རིགས་ཏེ། །འཕྲོས་
 པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་བེར། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ཆད་མ་སྟེ་བདུན་འཛམ་སྤིང་
 རྟོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་པ། །ཉི་མ་རྩེ་བ་ལྟ་བུར་གྲགས། །འདི་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་རྣམས་

སྒྲོ་བས། །དེ་ནས་འགའ་ཞིག་བརྗེད་འདུག །མཆོམས་ཞིག་ནས། སྒྲོ་བློས་བཟང་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 རྟོ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་བ་ཡོད་གྱུར་ན། །འཕགས་བ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་
 པའི། །དབྱ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་བེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་
 རྣམས་བརྗེད་འདུག་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་འབྲི་ཁུང་ཐེལ་པའི་འབྲུལ་དཔོན་ལྡན་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 ཀྱིས་གདན་དྲངས་ནས་འཕྲིན་ལས་བ་དང་འཕྲོགས་ཏེ་ཕྱོན། སྒྲང་ལོ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ། འབྲི་ཁུང་
 དཔལ་གྱི་ནགས་ཁྱོད་དུ་ཐེབས། དེའི་ཆེ། འབྲི་ཁུང་གི་སྐུན་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་
 པས། ཁོང་གི་སྐུན་སྒྲར་མཛུལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལྷ་ལྡན་ལ་
 སོགས་བ་གསན། དེ་ནས་སྒྲོ་བ་གཉེར་ཞིག་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་
 དབང་མེད་དུ་ཁྲིད་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ། ཆོལ་པའི་སྐུན་བ་མཁས་བ་དཔོན་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་
 ཞེས་བྱ་བའི་གམ་དུ་ཕྱོན་ནས། གསོ་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་བ་སྐྱགས་
 ལ་བརྩུང་། དེར་ཡུན་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཞིག་བཞུགས་ནས་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕྱོན། བདེ་
 བ་ཅན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཐང་བ་བཟུལ་ཤིས་སེང་གོ་དང་། གདན་ས་བ་དགོ་བསྐྱོངས་བ་”གཉིས་ཀ་
 ༡)ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསན། སྒྲོག་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཙོ་བོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་”རྒྱ་མཆོ་བ་
 དང་། ༢) ཞར་ཆོས་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུན་པས་མཛད་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་ལ་ལེགས་པར་སྐྱགས་སྦྱང་
 མཛད། ཞག་བཙོ་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱིས་གཞུང་གི་ཆོག་མཐའ་དག་ཤིན་དུ་བྱང་བར་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་།
 འཇམ་སྐྱའི་ཁྲི་ཀའི་སྟེང་ནས་ཆོས་གསན་ཅིང་དོན་ཀྱན་རྒྱུ་པར་མཛད་དེ། སྦྱོར་བ་བཙེ་བ་སོགས་
 ཀྱི་སྐྱགས་རྩིས་ཆེར་མ་མཛད་པར་ཡང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ཆོག་དོན་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་ཕྱོགས་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་བློས་

༡) ཞ། ༡༠་ན་ན་ གཉིས་ལ།

༢) ཞ། ༡༠་ན་ན་ རྒྱ་མཆོ་དང་།

གྱི་རྩལ་ལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སྒོས་ཆེས་ཆེར་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་འཛིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་
 བོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ནི། སྤར་མདོ་སྤྲད་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ནས་སྤྲུགས་ལ་ཆུད་ཅིང་། བཤད་གསར་
 དང་། འཆད་པ་ལ་སོགས་མཛད་ཀྱང་། བདེ་བ་ཅན་པའི་སྒྲ་མ་འཇམ་རིན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དགེ་
 བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་བྱམས་”ཆོས་ལ་མཁས་པར་”^{༡)} བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་
 པའི་བྱམས་ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། བདེ་བ་ཅན་ན་སྤྲུགས་
 སྦྱང་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། སྐབས་ཤིག་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ། ས་སྦྱང་
 མིའི་དབང་པོའི་ཅོད་པན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པ་དབེན་གནས་
 ཆོས་རྫོང་དུ་བྱག་ཐེབས་པའི་སྤྲོན་སྤར་མཇལ། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་རྗེས་གནང་། བདེ་
 མཚོག་འིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་། གྱུར་གྱི་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་རྣམས་”གསན་
 རོ།”^{༢)} །དེ་ལྟར་ལོ་གཉིས་ཙམ་ལ་པར་བྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། དགྲང་ལོ་
 བཙུ་དགའི་སྟེང་དུ་གསང་སྤྱད་དང་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གྲ་སྒྲོར་ལ་བྱོན། སྒོ་སྒོས་དང་
 ཆོས་སྐད་བྱན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་སྤྲོན་པ་རིང་དུ་སོང་ཞིང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལྷགས་ཀྱས་བྱངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གཙང་སྒྲོགས་ལ་འབྱོན་
 པར་བཞེད་དེ། རིན་སྤངས་ཀྱི་རོང་ཆེ་བ་ལ་མཛད། གཞུང་ལམ་བསྐངས་ནས་ས་སྐྱ་ལ་འབྱོན་པར་
 བཞེད་པ་ལ་ལམ་གྲོགས་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྲོས་ཀྱིས། རིན་སྤངས་ཀྱི་རྒྱང་མཁར་ཕྱའི་
 ལ་ལ་བྱོན། ཉང་སྟོད་མཁར་ཁ་ལ་མཛད་ནས་ཞ་ལུར་ཐེབས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པའི་གདན་ས་པ། “ལོ་རྒྱུ་བ་”^{༣)} མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བའི་བྱང་དུ་
 མཇལ། བདེ་མཚོག་མི་འི་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་ཞིག་གསན། དེ་ནས་སྤར་ཐང་ལ་བྱོན། དེ་ནས་

༡) ཞ། ༡༠་བ་༡་ ཆོས་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པར།

༢) ཙ། ༡༠་བ་༣་ གསན་ཏོ།

༣) ཙ། ༡༠་བ་༤་ ལོ་རྒྱ་བ།

གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་ཕེབས། ས་སྐྱའི་དུས་ཆོས་མ་ཚུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ས་བཟང་དུ་
 བྱོན་ནས། ས་བཟང་པཎ་ཆེན་མ་ཉི་པའི་དུང་དུ་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་པ་གསན། ཆོས་ཚུགས་ནས་
 ས་སྐྱར་པར་ཕྱིན་ཀྱི་བྱ་སྒྲོར་མཛད། དེ་ཀའི་འཕྲོ་འཐུང་པ་ལ། ལ་སྟོད་བྱང་ལ་བྱོན། འདར་བཟང་
 ལྷན། ངམ་རིང་འགའ་རིང་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སྤུང་བྱ་སྒྲོར་མཛད་ནས། རྫོ་མོ་ནང་དུ་ཕེབས། ཆོས་རྩེ་
 བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དུང་དུ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་འཁྲིད་ལ་སོགས་པ་གསན། དེ་ནས་པོ་
 རྫོང་ལ་བྱོན། མར་རེས་སྤྱི་པོ་ལྷས་སྤུ་ཕེབས། དེའི་མཁན་ཆེན་པ་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱི་
 ལུང་ཐོབ་ཅིག་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་ཨེར་བྱ་སྒྲོར་མཛད་ནས་སྤར་ཐང་དུ་ཕེབས། སྤར་གྱི་
 པར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཀ་འཇམ་སྐྱས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ན། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་བྲངས་འདུག་
 པ་ལ་འབྲུ་གཞོན་པ་དཀའ་བར་འདུག་པས་རྒྱུན་བྲས་ནས་མཛོད་ཅིག་གསན་པར་བཞེད་པའི་
 ཟུགས་བཞེད་ཆེ་བར་བྱང་སྟེ། སྤར་ཐང་གི་མཁས་པ། སྤུ་མ་ལོ་རྩེ་བ་དོན་བཟང་པ་ལ་བསམ་བཟང་
 གི་“རྒྱུ་ཀའི་”^{༡)}སྟེང་ནས་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཆར་གཅིག་གསན་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྟོ་
 བྲོས་དཀྱུ་ལ་ཆོས་པས་དེ་ཙམ་དུ་ཟུགས་ཁེངས་པ་མ་བྱུང་། དེའི་དུས་སྤར་ཐང་དུ་དགེ་བཤེས་ཤིག་
 གི་ལག་ན་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉ་རྒྱུ་ཅིག་འདུག་པ་གཟིགས་པས། སྤར་གྱི་འཇམ་སྐྱའི་རྒྱུ་ཀ་ལ་སྟོས་ན།
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་བ་སྦྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པས་ཟུགས་སྟོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁོང་པ་ལ་པར་ཕྱིན་གྱི་
 བཤད་པ་ཞིག་གསན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཉ་རྒྱུ་ཀ་དེ་ན་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ཅི་རིགས་ལ་ཡང་བཤད་པ་
 གསལ་པོ་འདུག་པས། མདོན་པ་ཡང་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་དགོངས་པ་འཁྱུངས་ནས། ཉང་སྟོད་དུ་
 བྱག་ཕེབས། གནས་རྫིང་དུ་ཐོགས་ཙམ་ཞིག་བཞུགས། གནས་རྫིང་པའི་གཟུངས་སྐྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 པར་ཕྱིན་གྱི་བྱ་སྒྲོར་མཛད། དབྱར་ཆོས་ལ་ཅེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་པ་མཛད་ནས། མཁས་པའི་དབང་པོ་
 རིན་པོ་ཆེ། “ཉ་དཔོན་”^{༢)}ཀྱང་དགའ་དཔལ་བའི་སྐུར་སྤར་པར་ཕྱིན་གྱི་གཟབས་བཤད་ཆར་གཅིག་

༡) ལ། ༡༡་ན་ལ་ གླེ།

༢) ཅ། ༡༡་བ་ན་ ཉ་དཔོན།

གསན། ཐུགས་རབ་གསལ་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོབ་དང་། བཤད་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་
 བརྟེན་སྤྱོད་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་རྣམས་འབབ་ཅིང་། མཁས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས་ཤིན་དུ་
 ཐུགས་རངས་པར་གྱུར། དེའི་ཆེ་ཁོང་པ་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ཅིག་གསུང་བར་ཁྱེད་པས། ངས་
 ལེགས་པོ་ཤོད་པར་ཡོད་དེ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བས་ལྟ་རྟོག་གྲུང་རེ་དགའ་དགོས།
 ཁམས་གྲུང་མ་བདེ་ཞིང་པར་ཆད་འཆད་དགོས་པ་འདིས་འཕྲལ་ལ་འཆད་པ་མི་འགྲུབ་པ་འདུག །
 རེད་གྱི་སློབ་མ་རེད་མདའ་པ་འདི་སློབ་གྲོས་ཅན་མངོན་པ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་བྱིད་
 རང་ཡང་འདི་ལ་ཉན་ན་འཐད་ཅིང་། ཉན་པར་མི་སློབ་མཚུབ་བྱིད་ཅིག་བཅོལ་བ་དྲག་ཅེས་ཡང་ཡང་
 གསུང་གིན་འདུག་པ་དང་། ཁོང་གི་སློབ་མ་སྤར་ནས་ཞལ་འཆོབ་པ་ཡོད་པས་གྲུང་མཆམས་སྤར་
 བས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་དབྱར་དེ་ས་སྤྱོད་ནས་ཅེ་ཆེན་ན་ཐེབས་འདུག་པ་ལ་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་
 རང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་ནས་མཚུབ་བྱིད་དུ་མཛད་དེ་གསན་པས། གཞུང་གི་ཆོག་རིས་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་
 མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་ཁོག་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ནས་
 འགངས་འཆུན་པའི་གོ་བ་ཐོགས་ཆོད་དུ་སྟེར་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པས་དད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས།
 གང་གསུང་ཐམས་ཅད་ལན་རེ་ཁོ་ནས་ཆོག་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། དཀའ་བའི་
 གནད་རྣམས་ལ་ངེ་གདུགས་ལེགས་པར་མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་པ་ཡང་ཤིན་དུ་ཐུགས་སྐྱོགས་པར་
 གྱུར་ཏེ། བྱིད་ལ་མཚུབ་བྱིད་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱིམ་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་
 བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས། སྐྱིགས་མའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
 མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཟུང་ནས། བསྟན་པའི་སྤྱོད་པོ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་སློབ་
 ལམ་སྤྱོགས་གཅིག་དུ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་ཞིང་། སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་མ་དག་དུ་ཡང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་
 ཐེག་པ་སྦྱོར་ན་མེད་པ་དག་གི་དམ་ཆོག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ངེ་བསུང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཅན། དམ་
 ཆོས་བསྐྱེད་དཀར་པོའི་སྤྱོད་རིང་པོས་མཁས་པ་ངང་པའི་དེད་དཔོན་བྱུང་འདི་པན་ཚུན་ལུ་གྲུ་
 རྒྱུད་དུ་འབྱུང་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་

གྲིས། རོག་མ་ཉིད་ནས་དཔོན་སློབ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་གཙུགས་པར་གྱུར་ནི། །དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་
 རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ཀུ་ལྷ་ར་མ་ཉི་ཞེས་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ན་མཆོག་ཏུ་དཀར་བའི་གྲགས་པའི་བ་
 དན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་འདི་ནི། གཞོན་ཏུ་ན་ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། ལེགས་
 པར་སྤྱད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་སློན་པས། གྲིས་པ་ཉིད་ན་ཡང་། ཆོས་བརྒྱད་བྱང་བའི་རྩ་ཆེད་
 ལ་ཆགས་པའི་ཀུན་རྟོག་སློབ་པའི་ཉི་འོད་ནི་རྒྱལ། ཆགས་སྤང་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཆོགས་རྒྱ་བའི་བདག་
 འཛིན་ཐུན་པའི་སྐབས་རུམ་ནི་སངས། ཐུབ་བསྟན་གངས་ཀྱི་རི་སུལ་སྦྱང་བའི་རྣམ་དཔྱད་གདོང་
 ལྷའི་ལུས་རྩལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས། སྤྱིད་གསུམ་ནི་ཟའི་ཁྲོད་ཁྲེར་ལྷར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱས་
 སྦྱ་མའི་རྣམ་རྩལ་གྲིས་སྦྱོད་པ་ཞིག་སྟེ། གཞོན་ཏུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་གི་
 ཆོས་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དབང་དང་ལུང་གསན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ད་ལྟའི་བཞེས་
 གཉེན་གཞན་དག་གི་ཁ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་། མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
 གང་ལ་ཡང་ལན་ཅིག་གས་གཉིས་ཤིག་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཅམ་གྲིས་བསྟན་བཅོས་དེའི་རྩ་འགྲེལ་
 ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་”ལུས་རྫོགས་པ་”ཞིག་བསྐྱེགས་ཏེ་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་
 པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་མཐའ་དག་པར་བྱངས་ཏེ་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་
 རོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དབུ་ཆད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྒྱབ་ནས་
 མིང་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་ཆད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་སྟོལ་བྱེ་
 བས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ་བཀའི་བྲེང་བ་ངལ་བལོ་བཞིན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་འདི་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མངའ་བས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གསེར་
 རིའི་བྲེང་བའི་དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྷར་མདོན་པར་འཕགས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་གཅས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་རྒྱན་ཆགས་པར་མངའ་བས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་

༡) ར། ༡༡་བ་༥་ ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།

གཅིག་པ་ལྟར་དགོངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་གཞིགས་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་ཡང་བསྐྱོའི་ཆལ་ལྟར་གཞིགས་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཡ་མི་ང་ཞིང་། རང་གི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་གི་འབྲོར་པ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྟར་གཞིགས་ནས་སྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པལ་མོ་ཆེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅམ་ཡང་བྱ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བཏན་པོ་བརྟེན་པས། བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ལ་འགྲན་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྒྱལ་བའི་བྱམ་སྤྱོད་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་ལས་མི་གཡེལ་བའི་སྤང་མ་བྱུང་བར་ཅན་དང་། དགའ་སྟོབས་མངོན་པར་སྐྱོང་བའི་ལྟ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། ལེགས་སོ་གསོལ་བའི་ཆོག་གིས་མངོན་པར་བསྟུགས་པ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྟར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་སྟོབས་པའི་ཆེ། ལུབ་གཅིག་ནམ་མཁའི་དབྱས་ནས། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ཉིང་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བཞི་མངོན་པར་བརྟུངས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཉེན་གང་བར་བྱས་པའི་ལྟས་མངོན་པར་གཞིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་གིས་མི་ལང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལམ་སྟོལ། དབྱ་ཆད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲོ་དང་པོར་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ལས་རྟེན་པས། དེའི་བྱིར་འགྲན་སྒྲ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་བྱམ་འགའ་ཞིག་མཛུབ་མིང་གྱི་ལུགས་སུ་མཛད། དེ་ལྟ་གཏོན་ལ་བྱུང་བར་མི་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམས་ལ་གཤགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་གསན་གསུང་། ཅེ་ཆེན་གྱི་དབྱར་ཆོས་དེ་གོལ་ནས། སྟོན་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་ཉང་སྟོད་བསམ་སྦྱིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་ནས། རྗེ་བཙུན་པ་ལ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཆར་གཅིག་གསན། རྗེ་བཙུན་པས་

གྲང་དབུ་མ་གསུང་བའི་སྤྱོད་ཤིང་འདུག །དེའི་དུས་སུ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་
 གྲུག་ཆེན་པོ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་མཁས་པ་མཁན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ་དབུས་སུ་བྱོན།
 དགུན་ཆོས་ལ་སྤྱི་ཤོད་གྱི་པོ་ཏ་ལར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གསུང་བ་འདུག་ཅེས་གསན་ནས།
 དེ་དུས་ཁོང་མངོན་པའི་བདག་པོར་བྱེད་གྱིན་འདུག་པས། ཅེ་ནས་གྲང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཆར་
 གཅིག་གསན་པར་བཞེད་དེ། སྟོན་གྱི་མཛུགས་ལ་ཉང་སྟོན་ནས་ཕྱག་བཏེག་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་པ་
 མཛད། པོ་ཏ་ལར་བྱོན་ནས་མངོན་པ་གསུང་བར་ཁུས་པས། ཁོང་པ་རང་ཤིན་ཏུ་གསུང་བར་བཞེད་
 པ་འདུག་པ་ལ། འོན་ཀྱང་དགྲང་ལོ་མང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་སྤྱར་དུ་ཁོང་རང་གི་
 གདན་སར་ཕེབས་པ་འཐད་སྟུང་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། སྤྱར་བར་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཐེགས་པར་
 འདུན་པའི་ཁྱེ་བ་རྫོང་རི་བས་ཕྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འཕྲལ་ལ་དབུས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་
 བཏེག་ །ཡར་ལམ་ཆོས་རྫོང་དུ་ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མཐོང་ལ་མཇལ་ནས་འབྱོན་གྱིན་འདུག །མངོན་
 པའི་སྤྱགས་བཞེད་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་གསན། དེའི་དགུན་ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་
 བཞུགས། དེ་རྗེས་སྦྱར་མོ་ལུང་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞེ་པ་སྒོ་གསལ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་འདུལ་
 མཛོད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་དུང་དུ་སྦྱར་མོ་ལུང་དུ་བྱོན། ཁོང་སྟོན་དུས་གྱི་འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཁོད་ན་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཐག་མ་པའི་བྱ་ཆེན། སྤལ་ཏི་དག་བཅོམ་པའི་བཤད་རྒྱུད་འཛིན་པའི་གདན་ས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་མཁས་པར་འདུག་པས། དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཤོ་སྤལ་སྒྲང་བར་བཞེད་དེ། ཁོང་ལ་
 འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འབྲེལ་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ། ཁོང་གི་སྤྱགས་ལ་མངའ་
 བའི་འདུལ་བའི་བཤད་སྟོལ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་བྱང་བར་ལྷག་པར་རྫོགས། དེའི་
 ཆེ་ཆོས་གསན་པའི་ཞར་ལ་མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་དབུ་ནས་ཉིན་རེ་ཞིང་མདའ་ཆད་བརྩ་
 བརྩན་པེ་མ་ཆག་^{༡)}པར་སྤྱགས་ལ་བཟུང་། དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་ན། ཆོགས་སུ་མང་ཇ་ལ་བྱོན་པ་

༡) ཅ། ༡༩་བ་ན་ རེ་ཅམ་མ་ཆག

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཡུམ་གྱི་སྐབས་པ་མཛད་པའི་མདོ་འདོན་པའི་རིང་ལ། ཤེར་
 ཕྱིན་ཞལ་ཏོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། བདུད་བསྐྱོག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འབྲུ་ཙམ་ཡང་སྤྲུགས་
 གྱིས་མི་ངས་པར། རྣམ་ཏོག་གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས། གསལ་སྤྱོད་འཛིན་མེད་ཀྱི་
 ངང་ལ་སྤྲུགས་ཅི་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མང་པོའི་མགོ་མཇུག་འབྲོངས་པ་འབད་ཚེ་མེད་པར་འཇུག་
 པ་བྱུང་། བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་སྤྲུག་པ་དེ་སྤྲུགས་ལ་འབྲུངས་
 འདུག་ནའང་། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མ་ལུས་པ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་
 འདྲ་བ་ལ་ཡང་སེམས་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཟང་པོ་སྤྲུགས་ལ་འབྲུངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྲུན་མོང་
 བའི་བྱེད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྲུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲུག་
 པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་སྐོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་མགུ་བའི་ཡོན་ཏན་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སྤྲུགས་ལ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱི་
 མཆམས་སུ། བར་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱུ་སྟོད་བསྐྱུང་བའི་སྤྱུང་བཤམ་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཡུན་རིང་དུ་མ་ཐན་
 པས། སྟོད་ལུང་ཕྱར་ལྷ་རྒྱུན་བསྐྱེན་སྐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གི་གམ་དུ་བྱོན་ནས། མན་ངག་སྤྲུགས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་ཀྱང་ཐན་པ་མ་བྱུང་། བདེ་བ་ཙན་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་བཙོས་ཐབས་ཅི་རིགས་པར་
 མཛད་ཀྱང་མ་ཐན། བདེ་བ་ཙན་ན་ཁ་མཆུ་དང་འབྲུག་ལོང་མང་དུ་འདུག་པས་ཀྱང་སྤྲུགས་སྐྱོ་བར་
 གྱུར་ཏེ། དཔོན་སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་དགུན་གཙང་བྱོགས་ལ་བྱོན། ས་སྐྱར་འབྱོན་བཞེད་པ་ལ།
 ལམ་དུ་ཏ་ཅང་གང་བའི་རིག་པས་འོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་པ་དང་བཤུལ་ལམ་ཐག་རིང་བས་དུར་
 སྤྱིག་གི་ཕུ་ལ་མཛད་གནས་རྩིང་དུ་བྱོན། དེའི་དགུན་གནས་རྩིང་དུ་བཞུགས། གནས་རྩིང་པའི་དོན་
 གཉེར་བ་དང་ཕྱག་ཕྱི་ལ་བྱོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་
 བོང་མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་གཟིགས་རྟོག་མ་མཛད་ཀྱང་། དེ་དུས་ཆོག་ལ་
 གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཡང་སྤྲུགས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འཆར་བས། ཐོག་མར་གཟིགས་

པའི་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ཆར་གཅིག་
 ཅལ་བཤད་མཛད་དོ། །དེའི་དབྱིད་ཀ་སྒར་ཐང་ལ་མཛད་ནས་ས་སྐྱར་བྱོན། དེའི་ཆེ་ས་སྐྱར་སྒྲ་མ་
 རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲས་གསན་གྱིན་འདུག་པ་དང་མཛལ་ནས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 རྗེ་བ་བཙུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ས་སྐྱར་ཁོང་གི་སྐྱོན་སྒར་བཞུགས། རྗེ་བཙུན་པ་ཁོང་རང་ལས་
 འབྲས་སོགས་གསན་པའི་ངང་ནས། རྗེ་མ་འདི་ལ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་གཟབས་བཤད་ཆར་
 གཅིག་མཛད། གཞན་ཡང་དེའི་ཆེ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱངས་ཤིང་གསན་པ་དང་།
 དབྱུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་གྱི་བཤད་པ་དང་། འདུལ་བ་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བསྟན་བཙུན་བཙུན་མང་
 པོའི་ལུང་ཡང་གསན། རྗེ་མ་རྗེ་རིན་ཆེན་པའི་བྱང་དུ་བཏྲག་གཉིས་ས་ལུགས་གྱི་བཤད་པ་ཆར་
 གཅིག་ཀྱང་གསན་ཅིང་། ས་སྐྱར་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་མཆོམས་སྟོར་མཛད་ནས་སྒྲ་བྲང་ཤར་པ་
 ཆར་གྱི་སྟགས་གྱི་དགོ་བཤེས་བཤེས་པོ་མན་ངག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལས། མན་
 ངག་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲ་བྲང་རིན་ཆེན་སྒྲང་གི་རྒྱབ་སྟོགས་དེ་ལ་འབྱོན་གྱིན་མ་ཞིང་གི་ཏ་འདོན་པ་སོགས་
 ལན་འགའ་ཡར་མཛད་”བས་^{༡)}སྒར་གྱི་སྐྱོན་ཏྲ་གྱི་བསྐྱུང་གཞི་དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐོན། ས་སྐྱར་ནས་
 དཔོན་སྟོབ་རྣམས་གྱིས་ལ་སྟོད་བྱང་གི་སའི་ཆ་ངམ་རིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་ནས། དབྱིད་དང་
 དབྱར་གཉིས་ཀ་ངམ་རིང་དུ་བཞུགས། རྗེ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་དེར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་གྱི་ཁྱི་ཀ་
 ཆེན་མོ་དེའི་ཙོམ་པ་མཛད། བཅུམས་ཆར་རིམ་བཞིན་རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་ཆུད་པར་མཛད་
 ཅིང་། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དེ་ཞིབ་དུ་གསུང་བར་ཞུས་ནས་
 ཆར་གཅིག་གསན་ནོ། །དེའི་སྟོན་འབྲུངས་ཡུལ་ནས་རྒྱུན་དུ་བབ་པའི་འཆོག་ཆས་ཅི་རིགས་པ་
 འཕྲིན་ལས་པའི་ནང་དུ་འབྲལ་བ་བསྐྱར་ཡོད་པ་འབྲེལ་ནས་དེ་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་དུ་
 ངམ་རིང་ནས་ས་སྐྱར་ལ་མཛད་དེ་དབྱུས་སུ་བྱོན། དབྱུས་སུ་ཕེབས་ནས། ཐོགས་དང་སྟོབ་འགྲེལ་
 མང་པོས་བསྐྱལ་ཞིང་། མདོ་སྟོད་ནས་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་བྱང་བས་རྒྱུན་བྲས་ནས། ལན་

༡) ཅ། ༡༥་བ་༩་ པས།

ཅིག་མདོ་སྤང་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་འབྲུངས་ཏེ། མལ་གྲོ་ལྷ་ལུང་དུ་བྱོན། ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཐུགས་སྦྱང་ཡང་མཛད་པར་བརྩམས་པ་ལ་མཆོམས་ཤིག་ནས། ཅི་བྱེད་དེ་འབྲ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མི་འདུག། ད་ནི་མདོ་ཁམས་དང་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་
 བྱའོ། །སྤམ་དུ་དགོངས་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྦྱོལ་ས་དང་བཅས་པ་ཞིག་འབྲུངས་ནས་དེ་འབྲལ་དུ་མདོ་
 སྤང་ལ་མི་འབྱོན་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་དོ། །ལར་ཡང་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་གྱི་སྦྱེ་བས་ཐོབ་པའི་མདོན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་བཟང་བ་ལས་འདས་པའི་ཡལ་འདབ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་
 ཅན་ཅན་གྱི་ཤིང་ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་ངོས་ལས་ཟགས་པ། གསར་དུ་མདོན་པར་འབད་པའི་རྒྱན་གྱིས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱོས་པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དེ་གསུང་གི་སྤྱིད་པའི་ཆ་གདུང་འཛིལ་བར་
 མཛད་པའི་ག་ལུང་གྱི་ཐེགས་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སྦྱིང་ལ་རེག་པའམ། དེའི་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་མེ་ཏྲག་རྣམ་པར་བཟ་བ་”ཞིག་^{༡)}ཅམ་ཡང་། ཆོག་གི་སྤང་བྱས་གང་གི་རྣ་ལུང་མཛེས་པར་
 བྱས་པའི་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བརྗོད་ཆུང་ཁུར་གྱིས་མདོན་པར་རྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་
 གྱི་སྦྱེད་ཆལ་བ་སྦྱ་གཡོ་བའི་མགོ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པས་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་གསལ་བར་
 བྱེད་ཅིང་། དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བརྟབས་པར་གྱུར་པའི་བསྟོད་ཅིང་”སྦྱ་^{༢)}བའི་ཆོག་བབ་ཅོལ་དུ་
 སྦྱོགས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྷ་བྱ་མདོན་པར་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བསམ་པར་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བསམས་པའི་སྟོན་སྟེད་བཀྱར་དང་། སྟན་ཐགས་དང་། འཁོར་
 བའི་ཕུན་ཆོགས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ། ཐ་ན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་དཔལ་ལ་ཡང་མདོན་
 པར་འདོད་པའི་སྤྱིད་པ་སྦྱེ་མ་སྦྱོང་བ་ལྟ་ཞིག་གི། ཕུན་སུན་ཆོགས་པའི་དཔལ་ཇི་ཅམ་འགྱུར་བ་དེ་
 ཅམ་གྱིས་སྦྱར་ཞིང་སྤྱིད་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ནི།
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་གྱི་ལུགས་ཀྱས་ཡིད་གྱི་གཉིས་འབྲུང་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་འབད་པ་

༡) ལ། ༡༩་ན་པ་ གཅིག

༢) ལ། ༡༩་བ་༡་ སྟེ།

ལ་སྟོན་ནས་ཉམས་སྲུང་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་ན། འདི་ནི་སློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་
 ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡང་གཞན་དག་གིས་བསྟན་བཀུར་བ་དང་། སྟན་པར་སྤྲ་ཞིང་
 ལེགས་པར་བསྐྱགས་པ་དང་། འབྲོར་བའི་བྱང་པར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་
 མཆོད་པ་སོགས་ཕུན་སུན་ཆོགས་པ་རིམ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲ་ཞིང་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མགོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་འདོད་པའི་བརྩེ་
 བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཀུར་བར་བཞེད་པའི་དད་པ་རྣམས་པན་ཚུན་
 འགན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་
 གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །འདི་ནི་འདིའི་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་སྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི།
 སྤྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་གཉེན་པོས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་གཞན་
 གྱིས་སྟན་བཟང་པོ་བཤམས་པ་དང་། གྲུས་པའི་བསྟན་བཀུར་སོགས་ཅི་ཙམ་བྲས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་དུས་དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་ཡིད་བརྟན་དུ་
 མི་རུང་བ། སྤྱི་མའི་སློ་བྱིད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྤྱི་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྤང་བ་བྱན་ལོང་དུ་
 ཐོངས་བ་ཡིད་གཏོང་ནས་འགྱུར་བ་རྒྱན་རིང་པོ་དེ་སྤྱི་བ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་དུ་བོད་ལ་གྲགས་པ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱན་བར་མི་རུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་སྟེད་པ་འགོག་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དགོས་པ་ཉི་བར་གཞིགས་ནས།
 ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། ཐ་ན་དགོ་སྤྱིར་རྣམས་ལ་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཁྱིལ་འདུག་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་བྱུང་ན་མི་རྟག་པས་ཉེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་གཞིག་
 པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སློ་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་སྤྱི་བ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་
 ར་ཚུལ་འདི་ནི་མཁས་པ་མགྱུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནས་སྟོན་དེ་མལ་གྱི་ལྷ་ལུང་བའི་སྒྲ་མ་བསོད་གྲགས་པ་ལ་ཆོས་ལུང་ཡང་མང་རབ་གསན་
 ཅིང། བར་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་མཆམས་བཅད་ནས་སྤྲུགས་དམ་མཛད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་
 མཛོད་ལ་གཟིགས་ཏོག་མཛད་ཅིང། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
 སྐབས་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པས་རྒྱུན་བྲས་ནས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་
 རིགས་པའི་སློལ་ལ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མནན་པས་མི་འོན་པ་འཁྱུངས་ཤིང།
 སྟོན་དེར་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས་ཅམ་ནས་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོས་
 ཏེ་སྤྱན་ཆབ་ཀྱི་རྒྱན་བཅད་པར་མི་རུས་པ་རྟག་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་ངོ། །དེའི་དགུན་ཆོས་
 བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བཞུགས། དབྱིད་ཆོས་སྟོན་མ་ལ། བྲ་སྒྲོར་མཛད་བཞེད་པའི་པོ་ཏི་འགའ་ཡར་གྱི་
 གཟིགས་ཏོག་མཛད་ནས་གཙང་ལ་བྱོན། སྤར་ཐང་ཏུ་ཕེབས། སྒྲ་མ་ལོ་རྩེ་བ་དོན་བཟང་བས་ཆད་
 མའི་རྒྱུ་ཀ་ཞིག་མཛད་འདུག་པ་དེ་ཆར་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་ཉོན། ཞེས་བཀའ་གནང་ནས་གསན་དགོས་
 པ་བྱུང་། དབྱར་ཆོས་དེ་སྤར་ཐང་ཏུ་རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པ་གོང་འོག་མདོ་རྩ་དང་བཅས་པའི་བྲ་སྒྲོར་
 མཛད། སྤར་ཐང་ཏུ་གཞུང་བསྐྱར་བཅུགས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སྟོན་ཆོས་ལ། སྒྲ་མ་ཇེ་
 བཅུན་ཆེན་པོ་པོ་དོང་ན་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས་པ་གསན་ནས་ཨེར་བྱོན། སྒྲ་མ་ལོ་རྩེ་བ་ནས་མཁའ་
 བཟང་པོ་ལ། སྟོན་དག་མེ་ལོང་གི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་གསན། གཙོ་པོར་སྒྲ་མ་ཇེ་བཅུན་པ་ལ་
 དབྱ་ཆད་མདོན་པ་སོགས་གསན་ཅིང། པར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཡང་རང་རེའི་བྱུང་ཏུ་ཆར་རེ་ཉན་ན་
 ཉེན་འགྲེལ་གྱི་བྲད་པར་ཞིག་འོང་ཏུ་རེ་བས། གསུང་འཆལ་ཞུས་ནས་ཆར་རེ་གསན། དབྱ་མ་
 འདུག་པའི་བཤད་པ་མ་གཏོགས། རྩ་ཤེལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆོགས་གཞན་གྱི་བཤད་པ་གསན་
 པ་མ་བྱུང་ཞིང། དབྱ་མ་རིགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ཞིག་སྤར་ཐང་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
 མཆན་པ་ལས་སྤངས། ཁོང་གིས་ནི་ཁོང་རང་གི་བྱར་ཆེན་གྱི་གོ་ས་དེ་སྤར་དབྱ་མའི་བྱར་ཆོས་པ་
 ཞིག་གི་གོ་སར་འདུག་པས་དེ་ནས་བརྒྱུད་པར་འདུག་གསུང་ཞིང། བདེ་བ་ཅན་པའི་སྒྲ་མ་འཇམ་
 རིན་པ་ལའང་ལུང་གསན། ཁོང་གིས་ཆོས་ཇེ་སྒྲ་མ་ལ་གསན་པར་འདུག། སྒྲ་མ་ཇེ་བཅུན་གྱིས་དབྱ་

མ་རིགས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བྲང་མོ་ཆེའི་གདན་ས་བ་སྐྱ་མ་ཆོས་བཤེས་བ་ལས་སྦྱངས། ཁོང་གིས་སྒྲར་ཐང་བཤེར་མེད་གི་བྱང་དུ་ལུང་གསན་པར་འདུག་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེའི་ཆེ་ཁོང་དཔོན་སློབ་ལ་རིགས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་བ་ལྟ་ཞོག། ལུང་ལེན་པའི་ཡུལ་ཡང་དཀའ་བར་བྱང་འདུག་གོ། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ས་སྐྱར་བྱོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། དེའི་ཆེ་ས་སྐྱར་གོང་དུ་སློབ་པའི་དཀའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བྲ་སྐྱར་མཛད། དེ་དུས་པོ་ཉི་གཞན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཀྱི་བྲ་སྐྱར་ཡང་མཛད་པས་ཆོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་ཀྱི་བྲ་ས་རྣམས་ན་པོ་ཉི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྲ་སྐྱར་བྱེད་པའི་ལུགས་མ་དར་འདུག་བས་མ་བྱས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་འབྲལ་ལ་དབུས་ལ་བྱོན་ནས། སོས་གྲང་ཐང་ཆེས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་བཅུམས་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྱད་ཅེས་ཐང་ལ་སོགས་པའི་བྲ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ། བར་སྤྱོད་སྤར་ནས་མཛད་ཆར་བས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་དཀའ་ཆེན་ལྷག་མ་བཞིའི་བྲ་སྐྱར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་དབུས་གཙང་གི་བྲ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ཀྱང་། དམ་བ་འདིའི་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དུས་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ནི་ཡིད་ཆེས། རྣམ་དཔྱོད་འདབ་བཟང་དབང་པོའི་སྤར་བྱིམ་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྡེར་མོ་མི་བཟང་པས་བསྡེགས་པས་ནི་སྤྱོད་འདར། མཁུན་རབ་གཏིང་མཐའ་ཡངས་པའི་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་རྒྱབས་སྤེང་ཞི་བས་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ནི་དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་ཀྱན་ནས་གཡོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ངོལ་བར་བྱེད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་བ་དན་བཅུགས་བར་གྱུར་ཏོ། །སྤྱིས་པ། སྤྱོད་སྟོབས་སྒྲ་བ་རྫོགས་པ་དེ་ཡི་སྤྱོད་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་བ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་ཆགས། །ལེགས་བཤད་ལམ་དུ་སྒོ་བྲོས་གོམ་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་ངལ་བསོ་མེད་པར་བྱོད་ཀྱིས་བཀོད། །དགོ་ལེགས་ཅ་བ་བཤེས་གཉན་ཉན་བྱེད་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་མ་ལུས་འཐུངས་གྱུར་པ། །དམ་ཆོས་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆོན་དབང་པོ་དེ། །སྐལ་བཟང་བྱང་བ་ཀྱན་ཀྱི་ཉེར་འཆོར་གྱུར། །སྤྱིད་པའི་སྤྱན་ཆོགས་གདུག་

པའི་སྤྱལ་གྱི་ལྷོ། །བསྐྱོད་པའི་རྫོས་གར་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དེ། །ཡུལ་ལ་མངོན་འདོད་སྲེད་པའི་
འཆིང་བ་ནི། །མི་གཙང་མངལ་གྱི་རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་གྲོལ། །རུ་མ་མངོན་དགའ་བསྐྱེད་བཞིན་རས་
ཅན། །ལུས་སྤེམ་མིག་བྱར་འཕངས་པས་ཆགས་ལྡན་བཞིན། །སྤུང་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱང་ཅིའི་
དོག་པས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཐུགས་རྒྱུ་དུག་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་སྟོགས། །མི་བཟད་རིགས་པའི་སྤྲེར་མོ་
སྟོགས་ཀྱང་གི། །ཞོལ་བ་སྤང་ཆེན་སྤྱི་བོར་ངལ་བསོ་བ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པའི་ཁྱོན་
གིས་ནི། །མཐའ་དག་ཤེས་བྱའི་ཆད་ཀྱང་ཉུང་དུར་བྱས། །ཁྱོད་ཀྱི་རབ་དཀར་གྲགས་པའི་དོལ་ལ་
གིས། །སྟོགས་ཀྱི་མཛེས་མའི་མགིན་པ་སྐྱལ་བཟང་བྱེད། །མགོན་ཁྱོད་བསྟོགས་པས་བྲེལ་བའི་
འཛིག་ཉེན་འདི། །བྱ་བ་ཀྱན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤངས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྟུན་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་
བ་ལས། ཐོག་མར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་གཙོ་བོར་བརྩམས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་
སུ་བཙལ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

༥ དེའི་ཆོ་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲ་སྐྱོར་ལ་བྱོན་པའི་སྐབས་དག་ཏུ་ཡང་། དད་པའི་
ཤུགས་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱལ་མཉམ་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་
སྟོབ་མར་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་སྟོན་འཛིན་པའང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ལ། ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་ནི། འདི་
འདྲ་བའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟུན་པ་ལས་འདོད་པའི་གནས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་གིས་ནི་
མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཡང་བྱེད་
དོ། །དེ་ནས་ཅེས་ཐང་གི་གྲ་སྐྱོར་ཆར་ནས། ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་
ཁ་ཆེའི་བརྗེ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤུག་གྱི་རྩེ་བཙུན་པའི་མཁན་བརྒྱད། ཆོགས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ།
དཀར་བཞི་པ་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད། ཆོགས་པ་བྱི་རྩིང་བའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་འདུལ་
བ་འཛིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མཛད། བྱི་རྩིང་བའི་དབུ་མཛད་སྟོམ་བཙོན་
བསོད་ནམས་རྩི་རྩེས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང་། ཆོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སྟོང་ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་

བ་གངས་ཚང་བས་དད་པའི་དགོ་འདུན་མཛད་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་བ་ཡང་དག་པར་
བཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ཆུང་གི་
བུམ་བཟང་ཉེ་བར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་བྱོན། སྐྱེན་སྒྲིམ་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱང་དུ་མཛུལ།
ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་སུལ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་མཛད་པས། ཆོས་རྗེ་སྐྱེན་སྒྲིམ་
དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེན་ཆབ་བྱང་། སྤྱིས་ཀྱང་བྱང་ན་འཁོད་པ་དག་དང་ཕེབས་པའི་མཆིད་སྦྱང་
བ་ན། སྐྱེན་གཞོན་ཏུ་འདི་འདྲ་བ་ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་ན། ཁོ་བོའི་སྐྱེ་
ས་འདི་འདྲ་བ་ཞེས་སྐྱགས་སྐྱང་བའི་གསུང་ཡང་ཡང་འབྱོན་པའི་གཏམ་སྦྱང་བར་གྲག་གོ། དེའི་ཆེ།
སྐྱེན་སྒྲིམ་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་
རོ་པའི་ཆོས་བྱག་དང་། རྗེ་པག་མོ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རྗེ་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ལ་
སོགས་པ་གསལ། དེ་དུས་སྒྲིམ་མ་”ལོ་རྒྱུ་ནམ་བཟང་བ་”¹⁾སྐྱེན་སྒྲིམ་བས་གདན་བྲངས་ནས་ཕེབས་
འདུག་པས། ཁོང་པའི་བྱང་དུ་སྐྱའི་ས་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མཛད་པར་བཞེད་པའི་སྐྱགས་
འདུན་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལ། འགལ་སྐྱེན་ཅུང་ཞིག་བྱང་བས་མཛད་པ་མ་གྲུབ། དེ་ནས་འོན་གྱི་ལྷ་ཁང་
ཀེ་རུར་ཆོས་བར་ལ་བྱོན། ཆ་གོ་”དཔོན་པོ་”²⁾སོགས་སྤེ་སྤྱད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་པར་ཆད་
དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཆ་ལ་དུ་བཞུགས་ནས།
བཀའ་དང་བསྐྱེན་བཅོས་བོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་འཆལ་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་མཛད། གསུང་
རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་སྐྱགས་ལ་འབྲུངས། མདོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩམ་པའང་མཛད། དེའི་ཆེ་འཛིན་
བཟང་བར་གྲགས་པའི་སྦྱིང་མཚུངས་མེད་དང་། མདོ་སྤྱད་པ་འཇམ་དཔལ་བཟའིས་དང་། ལྷ་ཀྱང་

1) ལ། 30་ན་7་ ལོ་རྒྱུ་ནམ་བཟང་བ།

2) ལ། 30་ན་3་ དཔོན་པོ།

གྲུབ་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། རྗེ་འདིས་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་ཆེ་ཆུང་ཉམས་སད་མཛད་པས། རྗེ་འདིས་
 ཆལ་དབུས་སྤྱིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉོག་གི་ཅེ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྡོན་གཟིགས་མ་
 མྱོང་བའི་མདའ་ཆད་སྤྱིང་དགུ་མ་ཞིག་གི་ཤོག་ལྗེ་བཞི། ཤིན་ཏུ་དག་པར་བྱགས་ལ་ཆུད་འདུག་
 ཅིང་། སྤྱིང་མཆུངས་མེད་ཀྱིས་སྤྱིང་དང་གསུམ་ཐོ་རེ་བ་ཞིག་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱིས་རེ་རེ་ལས་
 མ་ཟིན་པར་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྐབས་ཤིག་ཏུ། ཆ་གོ་དཔོན་པོ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་གྲགས་པ་
 བྱག་སྤྱི་ལ་ཁྲིད་ནས། ལྷ་སར་རྫོ་པོ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན་གྱི་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་སྤྱིང་
 གནས་མང་དུ་མཛད། དེའི་དུས་རུབ་གཅིག་གི་ཆོ། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་
 བཏབ་ནས་མནལ་ལམ་གྱི་ལྷས་བཏགས་པས། ཆ་གོ་བ་ལ་བྱང་དཀར་ཆེན་པོ་གཉིས་ནམ་མཁའ་
 ལས་བབས་ནས་ཁོང་གི་བྱ་བར་ལྷང་བྱང་བ། དེ་མ་ཁད་དེ་གཉིས་འདྲེས་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་
 འདུག །དེ་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་བྱས་པས། སྤྱི་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྲག་པ་ཞིག་མིས་འདུག་སྟེ།
 ཕྱིས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་མོ་རོང་གི་སྤྱད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།
 འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱང་འདུག་པ་དེའི་ལྷས་ཡིན་པ་འདྲ། རྗེ་འདི་པའི་མནལ་ལམ་དུ། སྟེ་ཐང་གི་
 ཡར་འཕྲང་ཡར་ལ་ཐོན་པའི་བྲག་མདའ་སྒོ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བྲག་རི་གཟར་པོ་ཞིག་ལ་
 འཛེགས་བྱོན་པས། རྫོ་ལེབ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། ལྷུང་ལ་སྡོན་པོ་ཆེས་ཆེར་
 རྒྱས་ཤིང་ཁ་དོག་གསལ་བ། འདབ་མ་མ་རྩིངས་པ་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་འདུག །དེ་བྱག་ཏུ་
 སྤངས། འདི་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མའི་བྲག་མཆན་དུ་འདུག་པས་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷས་ཡིན་
 ནམ་དགོངས་པ་ན། ད་ལན་དེ་མ་ཡིན། ཆོའི་ལྷས་ཡིན་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་གསུངས། ཆལ་ནས་
 དགུན་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན། སྟེ་སྟོང་མང་དུ་གསུངས། དཔྱིད་ཆོས་དབུ་སྟོང་བྱ་ཡུལ་དུ་
 སེབས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཞིག་ལ། པར་ཆད་དབུ་མ་འཇུག་པ། མངོན་པ་ཀྱན་
 ལས་བཏུས་རྣམས་གསུངས། སྤྱིང་ཡང་ཆལ་དུ་བྱོན་ནས། པར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤའ་གྱི་འཕྲོ་མཛད་
 ཅིང་མཇུག་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་མཛད། ཆལ་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ལ་མཁས་

བར་སྦྱངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ། སྐྱ་མ་
 རྟོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་པ་ལ་དུས་འཁོར་གསུང་བར་ཞུས། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་
 མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་བཤའ་པ་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་། རྒྱ་མཁན་ཅེས་དང་ལག་ལེན་རྣམས་ལ་འང་
 མཁས་པར་སྦྱངས། སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་མང་པོའི་བཤའ་པ་
 ཡང་གསུངས་ནས། སྐར་ཡང་དེའི་སྤྱི་དེ། དབྱར་ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས། སློ་གསལ་འདུས་པ་
 རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ལ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་བཤའ་པ་མང་དུ་གནང་། དེ་ནས་དགུན་སྡོད་ལུང་མཆོ་སྦྱད་དང་ངང་
 དཀར་དུ། དུས་འཁོར་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་འབྱས་པར་མཛད། བཤེས་གཉེན་སློ་གསལ་མང་པོ་ལ་
 སྡེ་སྡོད་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རྫོང་རི་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་པ་དེ་རྗེ་འདི་པ་ལ་དེ་གོང་ནས་མི་
 བྱེད་པའི་དད་པ་ཡོད་པས་སྤྱི་ཕྱིར་གསལ་བ་མང་དུ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡར་ལུང་སྤྱོད་པ་
 འབྱོན་པར་བཞེད་དེ་སྤྱི་པོ་རིར་ཐེབས་པ་ན། དེ་དུས་གོང་དཀར་ན་སློམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཡོད་པ།
 ཁོང་ཡང་རྗེ་འདི་པ་ལ་སྦྱང་ནས་དད་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཁྱེ་བ་ནན་ཆེར་བུལ་ཏེ། སོས་དེ་རིགས་
 ལྷ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་པར་ཆད་མཛོན་པ་གོང་འོག་འདུལ་བ་
 མདོ་རྩ་དབྱ་མ་འཇུག་པ་སོགས་གསུངས། གོང་དཀར་ནས་བསྐྱེན་བཀྱར་དང་ཞབས་ཏྲོག་ཆད་མེད་
 པ་བྱས། དེ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་སློན་མཁར་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྡེ་སྡོད་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 རྫོང་རི་བས། ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་པས་མཆོད། དེ་ལྟར་སྤྱིར་སྡེ་སྡོད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ནར་མར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་
 སོ་སོའི་རྗེས་གནང་དང་། ལུང་དང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་གདུལ་
 བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །ལྷག་པར་ཡང་དེའི་ཆོ། སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་ངག་གི་ལྷ་
 མོ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་གནང་ཁྱེ་བ་གར་བྱོན་དུ་མང་བ་

ཞིག་འོང་ཞེས་གྲག་གོ། དེ་ནས་དགུ་མོན་མཁར་བཟ་ཤིས་གདོང་དུ་བཞུགས། དེ་དུས་རྒྱ་བ་ཅིག་
 ཞུགས་མེ་ལ་བཞུགས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅི་རིགས་པ་གསུང་བའི་
 སྐབས་སུ། དཀའ་བཞི་པ་ཤེར་སེང་གིས་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ལ་པོ་ཏི་བཅུ་གཅིག་གསུངས་འདུག
 དུས་ཕྱིས་བོད་དུ་པོ་ཏི་དུས་གཅིག་ལ་གསུངས་པ་དེ་མང་ཤོས་སུ་འོང་བ་འདྲ་གསུང་། དེ་ནས་དགེ་
 བཤེས་ཤ་སྟོན་ལ་སོགས་པས། འདི་ནས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་དུས་གཅིག་དུ་གསུང་འཆལ་ཞུས་པས།
 ཚེ་ལ་བ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་འཆད་ཐུབ་པ་འདྲ་གསུང་། འོ་ན་ཅིས་ཀྱང་གསུང་འཆལ། ཞེས་ནན་
 གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལྷ་བ་དེའི་ཆོས་བཅུ་ནས་གནམ་གང་གི་བར་སྐྱ་
 མཆམས་”བཅའས་”^{༡)}ནས་གཟིགས་ཏྲིག་མཛད། གནམ་གང་གི་ཉིན་ལྷག་དཔེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་
 རགས་བཅིངས། ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་འཇུགས་པར་བཞེད་པ་ལ། གསང་བ་སོགས་ནས་འཁྱོན་
 པའི་དོན་གཉེར་བ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱག་དགོས་པ་བྱུང་བས། ཉི་མ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་
 དུ་མིད་ལ་དང་མར་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཐོར་བྱ་བ་འགའ་གསུངས། ཆོས་ལྷ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་
 རྒྱ་གར་སྐད་བཅོ་ལྔའི་དབུ་དུས་གཅིག་དུ་བཅུགས་ནས། ཉིན་རེ་ཞིང་ཐོ་རངས་ནས་སྡོད་ཀྱི་བར་ལ་
 ཆོས་རྒྱུན་བཅོ་ལྔ་རེ་མ་ཆག་པར་སྐྱགས་བཤད་མཛད། དེའི་ནང་ནས་པོ་ཏི་རྒྱུད་བ་གཉིས་རྫོགས་
 པར་གསུངས་ཆར་བ་ན། དེའི་དོད་དུ་སྦྲར་ཡང་རྒྱུད་བ་གཉིས་བཅུགས་ནས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ།
 པར་ཕྱིན། མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི། དབུ་མ་རིགས་
 པའི་ཆོགས་ལྷ། འཇུག་པ། བཞི་བརྒྱ་པ། སྡོད་འཇུག་སྟེ་བསྟན་བཅོས་བཅུ་བདུན་གྱི་བཤད་པ་དཀའ་
 ཆེན་འགའ་ཞིག་བོད་ཀྱི་འྲིག་ཆེན་མོ་རེ་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་དུ་འགྲེལ་པའི་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་
 དགག་སྐྱབ་དང་བཅས་པས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། གཞུང་གཞན་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་རང་རང་གི་འགྲེལ་
 པའི་སྟེང་ནས་གཞུང་སྤྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ལ་བཤད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་དེ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་
 པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྡོད་ཆོས་གྲོལ་ནས་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ལ་

༡) ཅ། ༡༩་ན་༡་ བཅའ། ཞ། ༡༩་ན་༡་ བཅད།

སོགས་པ་སྤྱགས་དམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་མ་ཆག་པར་མཛད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྲང་འདི་
 རི་ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའམ། གཟུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་མཐུན་པར་སྐྱེང་
 རོ། །དེའི་དབྱར་ཁ་ཡར་ལུང་ཨོ་ཀར་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་མཆམས་དམ་པོ་མཛད། བཙུག་ལྷན་
 འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོམ་བསྐྱེད་དང་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར། བདག་འཇུག་ཤིན་ཏུ་
 མང་བར་མཛད་ཅིང་། རི་གྲུ་ཆོས་བྱུག་གི་དམིགས་སྒྲོམ་རྣམས་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་ལེགས་
 པར་སྦྱངས་ཏེ། ཞག་རེ་ལ་གཏུམ་མོའི་རྒྱང་སྒྲོམ་ཡང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུང་
 ཞིང་། གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་དམ་གྱི་ཉམས་བཟང་པོ་མང་དུ་འབྱུངས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་སྐྱེ་
 འོད་^{༡)} དུ་ཕེབས། ཇེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྲང་དབུས་སུ་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས་པས་
 དཔོན་སྒྲོམ་གཉིས་ཀས་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བཟོ་བ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་།
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདེམས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་སྤུལ་ནས། ཇེ་བཙུན་པ་སྦྲར་ཡང་གཙང་ལ་བྱོན།
 ཇེ་སྦྲུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དབྱུག་སྒྲོམ་མོ་ལུང་གི་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ནས། སྤེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དུ་
 མ་ལ། དུས་འཁོར་དང་། པར་ཆད་མངོན་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་དབྱིད་ཀྱི་ལོ་
 ལ། རྒྱུད་སྤེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ། དབང་ལག་ལེན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་
 པ་ཞིག་ཅད་^{༢)} མཛད་པར་བཞེད་པ་དང་། སྦྲུལ་ཇེ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སྒྲོམ་གསུང་སྐྱེང་མཛད་
 པའི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་གཙང་ལ་བྱོན། རོང་གི་སྐྱབས་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས། ཆོགས་
 པའི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན་པ་ལ་བཀའ་ལུང་ཅི་རིགས་པ་གསན། དེ་དུས་ཇེ་
 འདི་པའི་ཞབས་འབྲིང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཕྱི་^{༣)} དཔོན་པོ་^{༤)} བསོད་ནམས་གྲགས་དང་། མདོ་སྦྱང་པ་དགོ་

༡) ཞ། ༢༣་བ་༩་ སྐྱེད་འོད།

༢) ཅ། ༢༣་ན་༡་ གཙོད།

༣) ཅ། ༢༣་ན་༣་ དཔོན་པོ།

བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས། སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གེ་བདེ་མཆོག་
 སྟེང་ཞེས་པའི་དབེན་གནས་ཞིག་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་མཇུག་པ་ལ་བྱིན། ཆོས་འབྲེལ་ཞུས།
 གསུང་སྟེང་བྱང་བས། ཁོང་པ་ན་རེ། དེད་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་པ་དེ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་
 ཞིག་ཞུ་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་ཁོང་པ་དང་རྗེ་འདི་པ་ཞལ་འཇོམ་མཇུག་དེ། རྗེ་འདི་ལ་དབྱངས་ཅན་
 མའི་རྗེས་གནང་ཞུས། དེའི་ཆེ་གསུང་སྟེང་ཞིབ་དུ་མཇུག་པས། སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་ཁོང་རང་ལ་མདོ་
 ཁམས་ན་ཕྱགས་མ་སྟོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་
 ནར་མར་འོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྤྱིར་བརྟག་པ་བྱས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་ཞུས་ནས། ད་དུང་
 དེད་འདི་ལ་གཏིང་ནས་ངས་པ་རྟེན་པ་མེད་པས་བརྟག་དབྱེད་ཡང་དག་ཅིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་
 ཞུ། ད་ལན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐྱེད་སྣང་བ་དེའི་གསུང་ནས། རང་རེ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་ཞུ་
 བ་ལ་རྒྱག་གསུངས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་འདི་པས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་སོགས་
 ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱི་གཏུགས་མཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེགས་པར་བརྟགས་པས་
 བརྟག་ཐུབ་པར་འདུག་པས། ཐུགས་ཡིད་གཉིས་ཟ་དགོས་པར་མི་གདའ། གསོལ་བ་བྲག་དུ་ཐོབ་
 མཛོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་རང་མཆོན་པ་ད་ལྟ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མིན། ཡིད་མ་
 ཀྱི་སྐྱེད་ངོས་ཀྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན། དེད་ཀྱང་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཀྱི་སྐྱབ་སྟོར་མན་ངག་སོགས་འདི་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་འདོད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ཞུ་དགོས་ནའང་།
 ད་ལན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་བྱང་ནས་སྟག་ཆང་དུ་འབྱོན་པ་དང་དཔོན་སྟོབ་དུས་ངས་མཇུག་པའི་
 མཇུག་ཐུག་དགོས་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་ནས་མི་འགྲུབ་པར་འདུག །རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཞིག་ཅིས་ཀྱང་སྒྲིག་འཆལ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྟག་ཆང་རྫོང་ཁར་བྱོན། མཁན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ་
 གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ལོ་རྒྱུ་བ་དོན་བཟང་བ་
 དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་དང་། དེ་དག་གི་”ཞམ་འབྲིང་”)དུ་ལྟགས་པའི་བཤེས་

༡) ཞ། ༡༣་བ་༥་ ཞབས་འབྲིང་།

གཉེན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྤྱད་སྤྱུང་ཆོག་པ་པ་དུ་མ་དང་། གཉེན་མཚན་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་
 ཆོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གདན་མཛོན་པར་”འཛོམ་”^{༡)}པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉི་
 བར་མཁོ་བའི་འཆོག་ཆས། ཞལ་ཟས་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་སྤྱུང་ཆོག་པ་པའི་མཐེལ་
 ལེན་གྱི་སྤྱགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག རྒྱལ་སྤྱོད་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་ལུགས་རབ་
 འབྲམས་ལ་མཁུན་པ་རྒྱས་ཤིང་། གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཁུར་གཉིས་འབྱེད་བ་ལ་མི་
 མཉམ་པའི་བརྟུལ་ལུགས་ཅན། ཆོས་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་པ་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོས་བཞེས་ཤིང་།
 ཁོང་གིས་མཆོམས་སྦྱོར་མཛད་ནས། མཁས་མཆོག་ངང་བའི་དེད་དཔོན་དག་གི་འབེལ་གཏམ་
 མགྱོན་པའི་སྤྱད་བྱངས་སྤྱོད་པ་པས། སྤྱོད་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཆོ་ཡང་སྤྱོད་བཟང་ཉིད་དུ་བྱས་ལ། དེའི་
 ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པས་པར་བྱེད་དང་། ཆོས་རྗེ་སྤྱོད་པ་མཆོག་པས་བརྟག་གཉིས་
 གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས། ཁོང་རང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་
 འབྲེལ་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་བ་འདྲ་ཆེན་མོ་དེ་གསུང་བ་རྗེ་འདིས་གསན་ཅིང་། དཔོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་
 དཀའ་བའི་གནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་བཀལ་བརྟག་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་
 དཔོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་འབའ་ལུ་འབའ་གཉེར་དུ་ཆོས་བར་བཏེག་ནས་བྱོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་
 ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་
 རྒྱུད་ཀྱི་བའད་པ་ཆར་གཅིག་གསན། དེའི་ཆེ་གོང་གསུམ་སྡེ་ཆེན་པའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་
 དཔལ་བའི་བྱང་དུ་དུས་འཁོར་ཞིག་གསན་དགོས་དགོངས་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ།
 ཆོས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ཆར་བཙུ་བདུན་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་
 ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཕྱིས་ཁོང་དང་མཛལ་དུས། རིན་པོ་ཆེ་བྱ་སྟོན་ཀྱི་བྱང་དུ་དུས་འཁོར་ཆར་དུ་
 གསན་པ་ལགས་ལུས་པས། བཙུ་བདུན་ཉན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཞལ་ནས།
 སྤྱགས་ཀྱི་རྩད་གཅོད་དེ་ཙམ་མཛད་པ་ལ་ཡུན་རིང་འབྱང་། ད་ལྟ་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བའད་པས་པན་ཐོགས་

༡) ཞ། ༡༣་བ་༥་ འཛོམས།

རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་གིན་འདུག་པས་རེ་ཞིག་བཤད་པ་མཛད་པ་མི་འཐད་དམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
 བདག་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོ་བདོག་པས་སྟོན་ལ་སྒྲགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅད་གཙོད་
 བགྱིད་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་གསུང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ཐོས་པ་ཆོལ་བ་རྣམས་ནི་པལ་ཆར་
 མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རང་ཉིད་
 གྲང་འདུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། རང་གི་ཆོག་ཉན་པ་དག་འདུག་པའང་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་
 ཕྱོགས་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲགས་ཕྱོགས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྤང་ཞིག་སྟེས་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་
 དུ་བྱས་ནས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྟོན་ལ་དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་དམན་པར་སེམས་པས་རང་གཞན་
 ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་སྤང་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཤིན་དུ་མི་བཟད་ཅིང་
 རྣམ་པར་སྟོན་པ་རབ་དུ་”ཆེ་བ་”^{༡)}དག་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། རང་བཞིན་བཟང་
 བའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་གྲང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདུག་པར་སྟོ་བ་ཡང་དང་དུ་
 མི་ལེན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་དེའི་སྤྱིང་པོར་ཟད་དེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 ལ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ལས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བསགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་
 ཅམ་ཡང་མཐོང་བར་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལ། སྟོན་དུས་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་
 ལ་ཡང་ཕྱོགས་རེར་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བ་ནི་ཤིན་དུ་དགོན་པར་བྱང་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟ་
 མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས་གྲང་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 ཁུར་འབྱེར་བར་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་དགོས་པ་མེད། ཆུང་དུ་ནས་འདི་ལ་ཤེས་འདོད་དྲག་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་
 མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སྟམ་པ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །དེ་
 ནས་སླ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་ས་སྐྱལ་”བྱལ་”^{༢)}བཏེག་། རྗེ་འདི་པས་རྒྱུང་ལུང་དུ་བྱོན། སླ་མ་དབུ་

༡) ཅ། ༣༤་བ་༤་ ཆོ་བ།

༢) ཞ། ༣༥་ན་༣་ བྱལས།

མ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲེང་མང་དུ་མཛད། ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཡང་མང་
 དུ་གསན། དེ་དུས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་རྣམས་གསན་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་ཐག་
 ཆོད། དེ་ནས་ཉང་སྟོད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་ཆེན་པའི་བྱང་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ། བག་མོ་གྲུ་པའི་
 དམག་ཆེན་ལ་སྟོད་ལ་ཁྲིར་བ་ལོག་འོང་གིན་འདུག་ཟེར་ནས། དེའི་དམག་ཐག་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་གྱི་
 སྟོན་ཀ་དེ་རོང་གི་རིང་ལུང་ཐུག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་སྟོན་མཇུག་ཉང་སྟོད་ཀྱི་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་
 དུ་ཕེབས་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་མན་ངག་སོགས་
 མཐའ་ཡས་པ་ལ་མངའ་འབྱོར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་བྱང་དུ་མཛུགས། ཐོག་མར་མཛུགས་
 བའི་དགོངས་མོ་དེ་ཐུག་ཕྱིས་དར་སེར་པོ་ཞིག་ཐུལ། སང་ཉིན་ང་ཞལ་ཞིག་མཛད་དེ། གོས་ནེ་ཙོ་
 ཁ་ཡུག་གཅིག་ཐུལ་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསུང་བར་ཞུས།
 དེ་དུས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་གསུང་བའི་ལུང་དང་པོ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་ལ་འདུག་པས། ཁོང་གི་ཞལ་
 ནས། མདང་གི་དར་སེར་པོ་དེ་སའི་ཁམས་སྤྱད་རིམ་དང་མཐུན་པས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འོང་བ་འདུག ད་ནངས་ཀྱི་གོས་ཡུག་འདི་ལྷུང་ཁྱ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན། བསྐྱེད་
 རིམ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འོང་བར་འདུག །ཆོས་མཆོམས་ལུང་
 གཉིས་པའི་”མགོ”། གང་ཞིག་ཆེན་པོའི་མི་རྣམས་སྟོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་
 ”སྟེན་བ”། བྱང་བས་རྟེན་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས།
 ཞེས་དབྱེས་བཞིན་དུ་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས། ལུང་དེ་ནས་དབྱ་བཙུགས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སྐར་ཡང་
 ལུང་དང་པོའི་མགོ་ནས་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས། སྟོན་མཇུག་དེ་ནས་དབྱེད་ཆོས་སྤྲ་མ་མ་རྫོགས་རིང་
 ལ་བཞུགས་ནས། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཐུག་ལེན་གྱི་མཇུག་ཁྲིད། སྦྱར་དུག་གི་ཉམས་ཁྲིད་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༣་ འགོ

༢) ཙ། ༡༥་བ་༣་ སྟོན། ཞ། ༡༥་བ་༣་ སྟེན་བས།

སོགས་རྫོགས་པར་གསན་ནོ། །དེ་ནས་ཡོ་གའི་བཀའ་ལྷན་བཞད་པ་མཐའ་དག་གསན་པར་བཞེད་
 པ་ལ། སྟོན་དུ་བྲག་ལེན་ཞིག་སྤང་བར་བཞེད་ནས། ཞ་ལུ་ན་དེ་དུས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བའི་མཆོད་
 གཏུག་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡོ་གའི་ལག་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་ཡོ་ག་པ་ཆེ་
 དབང་ཞེས་པའི་སྟོབ་མ་དྲག་པ། ཡོ་ག་བ་མགོན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་གདན་དྲངས་ནས། ཁོང་དང་
 གཉིས་ཀྱིས་ཉང་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་མཆོམས། འབྲིས་རྩ་ཁང་ཞེས་པར་བཞུགས་ནས། རྫོ་རྩེ་དབྱིངས་དང་
 དཔལ་མཆོག་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་བྲི་ཐེག་གར་
 དབྱངས། དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཆོག་ཁྲིགས། བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སྤངས། དེའི་
 ཆེ་ལྷན་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་སྒྲ་མ་ཁྲུང་པོ་ལྷས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲ་མ་
 བགྲུ་པོ་དབྱ་རྒྱ་གསོལ། རྫོ་རྩེ་དེའི་བྱ་བྲག་ན་བཟུང་བ་ཞིག་བཞུགས། དེའི་སྐྱ་མདུན་ན་རྩེའི་
 དྲུང་ནས་ཀྱང་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། སྒྲ་མ་དེ་བཞེངས་ནས་རྫོ་རྩེའི་འགྲོས་ཀྱིས་དེའི་སྐྱབས་དང་
 བཅས་རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་གཡས་སུ་སྒྲོར་བ་ལན་གསུམ་མཛད་ཅིང་། ཐེང་བ་ནས་འབྱུང་བའི་”ཨེ་ཀ་སུ་
 ཅི་ཀ་”^{༡)}ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་ནས་རྩེའི་དབྱའི་སྟེང་དུ་རྫོ་རྩེ་དེའི་བྱ་བཟུང་སྟེ། ཀམྱ་བཟོ་ཞེས་
 བྲལ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་། མནལ་སད་ནས་བཏྲགས་པ་ན། སྤར་
 ཀྱི་གསང་མཆོན་དོན་ཡོད་རྫོ་རྩེ་ཡིན་པ་དང་། ཀམྱ་བཟོ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མིང་དུ་འདུག་
 པས་འདྲ་བར་འདུག་དགོངས་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་ངོ་། །སྤར་ཡང་དབྱིད་སྟོད་དེ་ནས་དབྱར་དང་སྟོན་
 མགོ་མའི་རིང་ལ་སྟེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་རྫོ་རྩེ་ཐེང་བའི་དབང་ལྷང་
 མཛུབ་ཁྲིད་བཞད་པ་གར་ཐེག་དབྱངས་གསུམ་ཀྱི་བྲག་ལེན་འབྲིད་དང་བཅས་པའི་སྟོན་སྟེང་བ་
 སྒྲོར་གསུམ་ལ་མཁས་པར་སྤངས། གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྲག་ན་རྫོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་ལྷང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་དུ་
 གསན། དེ་ནས་ཞ་ལུར་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲུང་པོ་ལྷས་པ་ལ་ཡོ་གའི་སྒྲོར་གསན་པ་ལ་འབྱོན་པར་དགོངས་

༡) ཞ། ༡༤་ན་ན་ ཨེ་ཀ་པ་ཅི་ཀ་

ཡོད་པ་ལ། ལུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། ཁྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤོང་ན་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་པོ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བའི་སྒྲ་མ་བགྲེས་པོ་རང་ཞིག་བཟང་པོའི་འདུག་སྐྱེད་ས་མཛད་ནས་བཞུགས། དེའི་བྱུང་ན་རྩེ་འདི་
 བའང་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ། སྒྲ་མ་དེས་སྤྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཀའི་ན་བཟའ་བསལ་ནས། སྤྱགས་
 ཀ་སྟོན་གྱིན་འདུག་པ་ལ་གཟིགས་པས། སྒྲ་མ་དེའི་སྤྱགས་ཀ་ན་སྤྱགས་ཀྱི་སྤོང་བ་རིང་པོ་རིམ་བ་དུ་
 མས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་བྱམ་མེ་འདུག་པ་གཟིགས་པས་སྤྱགས་རྣམས་པལ་ཆེ་
 བ་བསྐྱགས་པ་ཞིག་མིས། སྤྱིས་མཛལ་བ་ན་སྤྱིའི་རྣམ་བ་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་
 གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་སྤྱི་མ་དགུན་ད་སྤྱིད་ད་སྤྱིར་རྣམས་སྤྱེལ་ནས་ཞ་ལུང་བཞུགས། སྤྱགས་
 འཆང་དོན་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་པོ་ལྷས་པའི་བྱུང་དུ། ཡོ་གའི་ད་གྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས་རྒྱུད་སྤེལ་ལོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ད་ལྟ་བོད་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གི་
 རྒྱ་བོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་གསལ་ན་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་བ་དང་ནག་པོ་པའི་ལུགས་ལ་སོགས་པས་ཐོག་བྱངས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 བཀའ་ལུང་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་ཏེ། ཁོང་ལ་མངའ་བའི་བཀའ་ལུང་པལ་ཆེར་བུམ་བ་གང་
 གྱིའི་ཚུལ་དུ་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་གཏམས་པར་མཛད་དེ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བ་ཆོགས་འཁོར། ཞབས་ཏྲོག་
 རར་མ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་། དད་པའི་ལུགས་ཀྱས་སྤྱགས་ཀྱན་ཏུ་བྱངས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་དུས་རྩེ་བཙུན་བྱུང་ལྷས་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས། དབང་རེ་རེ་གནང་ཆར་བའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ང་ལ་
 ཡང་སྒྲ་མ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་དགེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཡིན་བྱ་བ་རེ་ཅིས་ཀྱང་གསུང་ཞིང་། བཀའ་
 ལུང་རྣམས་རྩོགས་པ་ན། ད་ནི་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པས་འཕྲོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་།
 དང་པོ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། སྒྲ་མ་བྱུང་ལྷས་པ་གཉིས་ཀས། ཀྱན་མཐུན་འཕགས་འོད་
 པའི་བྱུང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པའི་ད་གྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་གསལ་དུས་ཆོགས་འཁོར་ཞིག་གི་གལ་དུ། ཀྱན་མཐུན་པའི་ཞལ་ནས། རྩེ་མར་པས། ཉི་མ་
 ཞལ་དུ་ཀ་ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མགྱར་མ་དེ་འདོན་པ་སྟོས་ནས། ཉི་མ་ཞལ་དུ་ཀ་

ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། །ཁྱེད་པོ་སྟོན་སྟོན་ཁྱོད་ལ་མི་ཟེར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་
 གསུངས། དེ་ནི་རྩེ་བཙུན་ཁྱེད་ལྟས་པས། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་དང་། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་གཉིས་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བཞེས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བཙུན་མ་ཉམས་
 པར། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཕྱག་ཏུ་དོན་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཕྲོད་ནས་
 ཕྱོགས་འདིར་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་དོན་ལ་དགོངས་པར་
 གསལ་ལོ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཞལ་ནས། སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོ་བོར་
 སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་འདུག་པས། དབང་གནང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྒྲ་མས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་བ་དེ་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 འདུག་གོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ཁྱེད་པོ་ལྟས་པ་ལས་གསན་དགོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཕྱགས་ཐག་ལེགས་པར་ཆོད་ནས། “པ་ནམ་”^{༡)}ཀྱི་པག་པ་རིན་སྒྲ་མ་སྟེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་
 གདན་བྲངས་ནས་བཞུགས་འདུག་པའི་སྐུན་སྒར་ཁྱོན། སྒར་ཡང་དོན་རྩེ་སྟོང་འགྲེལ། ཕྱག་དོར་སྟོང་
 འགྲེལ། རྒྱ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དུས་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་མང་པོ་ཞིག་གསན་ཅིང་། དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པ་ཕྱགས་གཉིས་ལ། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་པས་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བཤད་
 བྱང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཁོང་པ་སྟེ་ཆེན་དུ་ཐེགས། རྩེ་འདི་པས་པག་
 པ་རིར་ཞ་ལུ་བའི་ཡོ་ག་བ་མཁས་པ་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་པ་སྐུན་བྲངས་
 ནས། ཡོ་གའི་གར་དབྱངས་སོགས་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ཀྱི་”དག་ཉར་”^{༢)}ཡང་མཛད། བཀའ་ཡང་ཅི་
 རིགས་པར་གསན། ཁྱེད་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་དོན་རྩེ་འབྱུང་བའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་
 མོ་གསན་ཅིང་། ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྩེ་ཅེ་མོ། དཔལ་མཆོག་ངན་
 སོང་སྐྱེད་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤང་བ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་

༡) ཅ། ༡༢་བ་༣་ པ་རྣམ།

༢) ཞ། ༡༢་བ་༤་ དག་ཐེར།

ལ་སོགས་པ། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གཞུང་གི་རིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷང་ཡང་གསན་ནོ། །དེ་
ནས་”སྟེ་^{༡)}མའི་སྟོན། ལྷ་མ་དབྱ་མ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་དབྱས་ཀྱི་དགའ་བ་
གདོང་དུ་བྱུག་པེབས། ལྷ་སར་ངོ་པོ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བྱོན་ནས། དཔོན་
སྟོབ་གཉིས་ཀས་དགའ་བ་གདོང་དུ་སྐྱ་མཆམས་ལེགས་པར་བཅད་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་
མ་དབྱ་མ་བ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བྱུང་ཅམ་སྟོས་ན། ཁོང་དང་པོ་མདོ་ཁམས་ན་གྱིས་བ་གཞོན་
ཏུ་བྱུགས་མ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས། སྟོན་གྱི་ལས་བསགས་པའི་མཐུ་ཆས་པས། ཆེ་འདིར་འབད་
བ་མཛད་པ་ལ་མ་”སྟོས་^{༢)}བར། རང་གི་ཁོང་པའི་ནང་ནས་ཨ་ར་བ་ཅ་ནའི་སྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བྲག་པོ་
འབྱུང་བ་དང་། སྐྱའི་སྤང་བའང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་རང་དོལ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷང་དང་རྗེས་སུ་གནང་
བ་མཐོས་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་འབྲས་པར་མཛད་པས་སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྤང་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་
ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སྲགས་ངེས་རང་ནི་མ་མཛད། དེ་ནས་དབྱས་ཀྱི་གསང་བྱར་སྟོབ་གཉིས་ལ་
བྱོན། བར་བྱིན་གྱི་གཞིགས་ཏོག་མཛད་པས་ཆོས་སྐད་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་བྱུང་། བྲ་སྐྱོར་མཛད་
པར་དགོངས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་གསུང་གིས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་”ཐོང་”^{༣)}གསུང་།
སྟོབ་གཉིས་བྱེད་པའི་ཆས་མི་འོང་བར་འདུག་ཞུས་པས། གཏེར་ཞིག་འདོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱིས་གསུང་།
དེར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་བཏང་ཆར་ནས། ད་གཏེར་འདོན་འཆལ་ཞེས་ཞུས་པས། ད་བྱ་
བྲལ་ཐག་ཆོད་ཀྱིས་ལ་དགོ་སྦྱོར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱ་བྲལ་མཛད་ནས་གོང་པོ་
ཕྱགས་ལ་བྱོན། སྐམ་ཆང་གི་ཆོས་སྐྱོར་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞུས། སྲགས་དམ་མཛད་
པས། སྤར་ལས་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྤང་བ་ཆེས་གསལ་ཞིང་བཟན་བ་བྱུང་། དེ་ནས་
བསམ་ལས་སུ་ཏོགས་ལྷན་མཆོ་”དཀར་མ་”^{༤)}ལ་སྦྱོར་བྲག་གསན་པས། དེའི་ཆེ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་

༡) ཞ། ༢༡་བ་༩་ སྟེ་ལ།

༢) ཞ། ༢༡་ན་༣་ བསྟོས།

༣) ཞ། ༢༡་ན་༥་ ཐོངས།

༤) ཞ། ༢༡་བ་༡་ དཀར་བ།

འབྲུལ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་ལ་ཁྱུས་ན་བྱས་པས་མ་ཁྱུ་
གསུངས། དེ་ནས་དཔལ་རི་བའི་སྤྲོ་མ་གཞོན་རྒྱལ་བ་ལ་ཁྱུས་ན་བྱས་པས། ཁྱུས་པས་འོང་གསུང་།
ཁོང་གིས་ལམ་འབྲས་ནས་བཤད་པའི་མན་ངག་དབང་བཞིའི་བརྟན་མས་བསྟན་པས་བརྟན་ལྟུང་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་འཇལ་”གིན་^{༡)}འདུག །བརྟན་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་གསུངས་ཁྱུས་པས། བྱིད་ཀྱི་འདི་
རྟམ་དག་ཅིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་གསུང་། ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ནས། བརྟན་ལྟུང་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་རྟམས་
ཡིད་ལ་བསམས་པས་ཆོག ལྟུང་གྱི་རྟམ་འབྱུང་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁོང་རང་གིས་མི་ཤེས་པ་
འདུག་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་གཙང་ལ་འགྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་དུས་འབར་”འཇག་^{༢)}གཉིས་
གྲགས་པ་ཆེ་བར་འདུག་པས་སུའི་བྱང་དུ་བྱིན་པ་འཐད་ཁྱུས་པས། ཁྱོད་རང་སོང་དང་། འབྲུམ་ཆོ་
གདོང་གི་འཕྲང་དེར་མི་གཅིག་དང་འཕྲད་པར་འདུག །དེ་གང་ཟེར་བ་ལྟར་གྱིས་གསུང་། ཁྱོན་པས་
འཕྲང་དེར་བཅུན་པ་ཞིག་དང་ཤད། དེ་ལ་རིས་པས་འབའ་ར་བ་ཅན་སོང་ཟེར། དེར་འབའ་ར་བ་
”ཅན་ཁྱོན་^{༣)}། ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཁྱུས། ཁོང་སྟོ་ཤས་ཅན་ཞིག་འདུག་པས། དེའི་སྟོ་བས་གྱིས་ངེས་
འབྱུང་དང་སྟོ་ཤས་ཐག་པོ་སྟེས། ལྟུང་ཤས་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆབས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ལ་དགོངས་
པར་འདུག །ཁོང་གིས་བསྟན་པའི་ལྟག་མཐོང་དེ་ལྟག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་ཨེ་ཡིན་ཁྱུས་པས། ཅིས་
ཀྱང་མིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་ཡི་དམ་གྱིས་ལྟང་བསྟན་ནས་ས་སྐྱར་གྱོན། རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་
པ་ལ་དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་གསན། དེ་ནས་མར་གྱོན། རོང་ཆོས་ལྟང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ལའང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ཆར་གཅིག་གསན་ནོ། །མདོར་ན་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིས་མཛད་ནས། ཐོ་རངས་མནལ་སད་ངེས་གྱིས་ཆོས་ཤོ་ལོ་ག་
རེ་མ་ཆག་པར་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ལྟ་བ་

༡) ཞ། ༥༤་བ་༥་ གྱིན།

༢) ཞ། ༥༤་བ་༥་ འཇག་

༣) ཞ། ༥༤་བ་༥་ ཅན་དུ་གྱོན།

ནམས་བསྐྱེལ་པའི་དམིགས་ནམ་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་པར་དངོས་སུ་འདོམས་ཤིང་།
ཐུགས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད། འཕྲལ་གྱི་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་
བྱ་བ་པལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྟོག་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱིས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པར་རང་དགར་
འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར། ཐུགས་དམ་ལ་བཙོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་བསམ་པར་
དགའ་ཞིང་། བྱ་རན་ལས་འདས་ནས། གཏུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བའི་ཆེ་ཡང་། མེ་ལྷེ་དང་དུ་བ་ནམས་
ལྷ་བྱིས་པ་མཁས་པས་བྱིས་པ་ལྷ་བྱའི་རལ་གྱི་དང་ལྷན་ལའི་གཞུགས་སུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འོངས་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་མཁར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེར་འཆོགས་པ་ཀུན་ལ་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་
ཟེར་ཞིང་། རིང་བསྐལ་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་པ་གྱུར་གྱུམ་གྱི་མདོག་ཅན་གངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་
ནམས་ཀྱང་འཕེལ་གཏུང་དུ་གྱུར་པ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་རིང་བསྐལ་སྤ་མོ་མང་པོ་གཅིག་ལས་གཅིག་
འཕེལ་བ་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་དུག་པ་ལྷེ་བ་སྤ་ཞུང་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་ངོ་མཆར་བའི་
ནམ་པ་ཅན་ཡང་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྤྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་
དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་དགའ་བ་གདོང་དུ་བཞུགས་གྱི་རིང་ལའང་ཁོང་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
གྱི་ཆོས་སྐྱོང་མང་དུ་གསན་ཅིང་། སྤྲ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་
འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད། ཞུད་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རིགས་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་དབང་གིས་
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
ལའང་། ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་དང་། སྟོན་གྲགས་དང་། འཁོར་དང་། འདྲ་འགོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དང་། བདག་ཉིད་གཞན་ལས་ཞུད་པར་འཕགས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པ་
སོགས་གྱི་ཀུན་སྐྱོང་གི་བྱི་ཙམ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆེད་དུ་
དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐུགས་རང་དབང་མེད་པར་སྒོགས་པས། ཆོག་འགྲིག་འགྲིག་མོ་དང་།
དོན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལས་ཞུད་དུ་ཐོན་ཐོན་མོ་དང་། མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབྱུས་སུ་

རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྒྱལ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་རུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུགས་ཆེན་པ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་སྤྲུང་
 མཛད་པའི་བྱི་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཞིང་པ་རོལ་སྤྲུང་བ་བར་
 བཞེད་པ་དང་། རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲོམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་དུ། འཆད་པའམ། རྩོད་པའམ། རྩོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ དང་པོ་ཐོས་བསམ་གཙུག་པོར་སྤྲུང་
 མཛད་པའི་ཐོག་མ་ནས་བརྒྱུ་ཤིང་སང་གི་བར་གང་གི་སྐབས་སྤྲུང་དུས་འདིའི་ཆོ། ཚུལ་
 འདི་ལྟར་མཛད་དོ། །ཞེས་གཞུ་བོར་གནས་པ་སྤྲུང་གྲང་ལན་ཅིག་གྲང་བྲང་བོར་སྤྲུང་བའི་སྐབས་མི་
 རྩོད་པ་འདི་ནི། ཆོས་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྲུགས་པ་ཡན་ཆད་སྤྲུང་བསམས་གྲང་། གཞུ་བོའི་
 སྒྲོས་བསམས་ན་ནི། རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དད་པ་ལྷག་པར་སྤྲུང་བའི་སྤྲུང་བའི་རྣམ་
 ཐར་རོ་མཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲུང་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་འང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གོང་འོག་ཐམས་
 ཅད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྩི་ལྟ་བ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་
 ཞིག་རྩི་ལྟར་བྱས་ན་འོང་ཞིག་གུ་སྤྲུང་དུ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྤྲུགས་ལ་གཅགས་པས་དཔྱོད་པར་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སྤྲུང་བའི་རིགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པས།
 གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ། ལུང་ཙམ་སྤྲུགས་སྤྲུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་
 ཚུལ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མངའ་བས། འདི་སྤྲུང་དུ། རྒྱལ་བས་གསུང་རབ་འབྲེལ་བའི་མཆོག་དུ་
 ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩི་སྒོལ་འབྲེལ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་
 བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེ་བའི་ངེས་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་དུ་སྤྲུང་བའི་
 རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་གྲང་མཐའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩོད་པ་ཞིག །སྤྲུང་བུ་
 སྒྲོམ་པས་གསུངས་པ་བདུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་ཀྱིས། ཚུལ་འདིས་གསུང་རབ་ཀྱི་
 དོན་ཆོལ་བ་འབའ་ཞིག་སྤྲུང་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྩི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་བོད་ན་ཤེས་རབ་གོ་བ་

བཟང་བའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཅི་བ་འདི་ཚོ་ལྟར། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་
བཅས་པལ་ཆེར་ལ། བལྟས་པ་ཙམ་ནས་འདིའི་དོན་འདིར་འདུག་སྟམ་པ་འབད་མེད་ཏུ་ལམ་ལམ་
འཆར་བ། དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་གོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ཡུལ་ཏུ་བདེ་སང་སང་པ་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་ང་ལ་
སྤྲོ་མོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་ལ་ཡིད་བརྟན་”བཅར་”^{༡)}མི་རུང་། རིགས་པ་སྤྲོ་མོས་ལེགས་པར་དབྱད་
པ་ན། དང་པོར་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བའི་གོ་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཞིག་འགོ་བ་”ཀ་མེད། ^{༢)} དེས་
ན་རིགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་དབྱད་པ་མ་རྩོགས་པར་ཏུ་
དོན་དེར་ཁ་ཆོན་བཅད་ཀྱང་ཤུག་ཤོག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ་། དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ།
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་ལུས་འདི་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་། མ་རྟོགས་ན་
ནི་ལོག་པར་ལྟར་བའི་གཡང་སའང་གིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཆོལ་བ་སོགས་ཆེན་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཏེ། འདི་དག་
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་འབྱུང་མེད་ཏུ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱ་
བོད་བལ་གསུམ། དབྱས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཁྲངས་ཤིག་རྟེན་ན་ནི།
དེ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལུས་སོག་ཐེད་ལ་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་དང་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་
ཏུའང་འགོ་དགོས་དགོངས་པ་སྟོང་ནས་འུགས་བྲག་པོ་དེའི་ཆེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་”གསུངས་
སོ།”^{༣)}དེའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ཏུས་སྐྱུང་སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཅོལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། སྐགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་
ཆེ་ཤོས་རྣམས་དང་། རིམ་པ་ལྟའི་གོ་རིམ། ཏུང་ངེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་བྲི་བ་དང་།

༡) ཅ། ༣༠་བ་༣་ བཅར། ཞ། ༣༠་བ་༣་ ཅང་།

༢) ཅ། ༣༠་བ་༤་ ཀ་མང་།

༣) ཞ། ༣༡་ན་༣་ གསུང་ངོ་།

དོགས་པ་ཚོད་པའི་ཆེད་དུ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སློན་ས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་
 བོར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་རྗེ་འདིའི་ཐུགས་ལུལ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་ཅིང་མེད་ཅིང་གང་ཡང་རང་
 ཐུགས་ལ་བཞག་ས་མེད་པར་གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱེལ་བའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་དེ་ཅུང་ཐུགས་ལ་
 བདེ་བར་ཡོད་པས། བདག་གི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ཞུས་པས། གང་
 གིའང་མིན། ཞེས་”གསུངས་ཤིང་།”^{༡)} གཞན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་དང་། དབྱུང་བ་མཛད་པའི་
 སློབ་སྟན་པ་ལ་ཆད་མེད་དོ། །དེའི་ཆེ་གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད། ལྷ་མ་དང་ཡི་
 དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྤར་བསགས་ཀྱི་ཕྱིག་ལྷང་སྦྱང་ཞིང་ཆོགས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་གསུམ་སུམ་སྤྲིལ་
 དུ་གྱིས་ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སྲུ་འོངས་དང་། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་
 ཐུག་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། ད་ལྟ་ནས་
 བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་པན་འདོགས་ལྟར་སྤང་ལས་མི་འོང་བས། དེ་ཞིག་བྱ་བལ་བྱས། དབེན་པ་བསྟེན་
 རས་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྐུལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐུལ་བ་དང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་
 ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་བྱ་བལ་མཛད་ཅིང་། དབེན་པ་བསྟེན་ནས་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་
 མཛད་པ་ལ་ཐུགས་ཐག་བཅད་དོ། །འདིར་སྤྲས་པ། རིག་སྒྲགས་འཆང་གི་གཞུང་ཐུགས་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེ། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རྒྱལ་ས་འཕྲུང་ཆེར་གཡོ་ཞིང་། །རིམ་གཉིས་དབྱ་བའི་འཇུག་དཀར་
 རོལ་པ་ཅན། །དངོས་བྱུང་རིན་ཆེན་གྱེ་བའི་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །བདག་དོན་ལ་ཆགས་རབ་དཀར་དགེ་
 བའི་གཤེད། །སྟོད་པའི་ལྷ་མིན་སྟོང་རྗེའི་སྟོ་བར་ནི། །ཉིད་གྱིས་ཁུ་མཛད་ཁྱོད་ཐུགས་བྱང་སྤོང་
 ཆེས། །མ་ལུས་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་ཞལ་དུ་བྱངས། །མང་དུ་ཐོས་པའི་འདེན་གྱེད་སྟོང་ལྷན་
 ཞིང་། །སློབ་གསལ་འཆི་མེད་ཆོགས་ཀྱི་རལ་པའི་རྒྱན། །ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་དབང་

༡) ཅ། ༣༡་ན་ལ་ གསུང་ཞིང་།

སྒྱུར་བ། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་བདག་པོ་རྒྱལ་ཁྲུང་ཅིག །ཅེས་བྲ་བ་ནི། རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྲ་བ་དད་པའི་འདུག་རྒྱལ་ཞེས་བྲ་
བ་ལས། གཙོ་བོར་ཕྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་རིམ་
པར་བྱེ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

༥ དེ་ནས་སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་དེ་ཁའི་སྟོན་མདོ་ཁམས་ལ་འབྱོན་པར་ཆས། རྩེའི་ཞལ་ཕྱ་ནས་
ཀྲང་ལྟ་སར་སྐྱེལ་མ་ལ་བྱོན། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ། ལྟ་སའི་སྟོ་ཁང་སྟེང་
གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ་ལ་རྩེ་འདིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་
བཞི་རྒྱལ་པར་གནང་། དེ་ནས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བས་སྐྱུར་མོ་ལུང་དུ་ཕེབས། སྟོན་མཐུག་དེ་ཆོས་
མང་དུ་གསུངས། དགུལ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་ལོ་ལྔ་བ་བཅུ་པ་ལ་བབ་པ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུག་པ་ལ་
སྐྱུར་མོ་ལུང་ནས་ཕྱག་བཏེག་ སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཀར་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་
བཟང་པོ་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་བྱང་སེང་བ། གནས་བཏན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་པ། གནས་བཏན་
བཟང་སྐྱོང་བ་སྟེ་དབུས་པ་བཞི། སྒྲ་མ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་བ། དག་བཤེས་ཤེས་རབ་
གྲགས། དག་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཟ་ཤིས། དག་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྐྱེད་པ་བཞི་དང་
བཅས་པ་ཕྱག་ཕྱིར་ཁིད། དེ་གོང་ནས། གཞིས་ཀ་སྟེ་ལྔ་རྩེ་ལས་ཞབས་རྟོག་ལེགས་པོ་མཛད་ཀྱིན་
ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་ཀྲང་ཁོང་གི་ཞབས་རྟོག་བསྐྱབས་ཏེ། དཔོན་སྟོབ་དགུས་གཞུང་གོ་མཛད་ནས་
བྲ་བལ་ལ་བྱོན། འོལ་ཁར་ཕེབས། དེའི་དགུན་དབྱིད་རྣམས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འོལ་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་”ཀྱི་”དད་པ་ཆེན་པོས་སྟོན་བདག་མཛད་དེ་ཞབས་
རྟོག་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས། དེར་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་བསག་སྐྱང་གནད་ཆེ་
བར་དགོངས་ཏེ་དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་བསག་སྐྱང་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་
པར་མཛད། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྲང་། ལུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱག་སོར་

༡) ཞ། ༣༩ ལ་ ༦ ཀྱིས།

གྲི་ཚེ་མོ་རྣམས་སེར་ཁར་སོང་གི་བར་དུ་མཆུལ་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བཙོན་
 བ་དག་པོ་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལུང་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མདོ་སངས་རྒྱས་
 བལ་པོ་ཆེ་འདི་མ་འགྱུར་ན། བོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 བྱེད་དམ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དུ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏྱིག་ཞིབ་པར་མཛད་དེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མད་དུ་བྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོང་སྟོབས་དཔག་པར་དཀའ་བས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོད་པ་རྒྱབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་པ་
 མཐའ་ལས་བ་རྣམས་ལ་སྤར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ད་ལྟ་
 དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་མདོ་སྡེ་ལས་མཐའ་ལས་བ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྦྱེ་ཞིང་། སྟོང་དགའ་ཤུགས་དག་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ། མདོ་སྡེ་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་དང་སྟོད་པ་གང་རྒྱབས་ཆེ་ཆེ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་
 ནས་དམིགས་སུ་ག་”གི་”)ཤུགས་སྟོང་བའི་དམིགས་རྣམ་ནར་མར་བསྟེན་པས། དང་པོ་ཞིག་ཅུང་
 དཀའ་ཅམ་བྱུང་ཡང་། ཕྱིས་ལོགས་པར་གོམས་ནས་འབད་ཚོལ་མི་དགོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་དང་སྟོད་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བའི་དཔག་དཀའ་བ་ཞིག་ལའང་ཞུམ་
 པ་ནམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། སྟོང་དགའ་ཤུགས་དག་པོ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་ཇི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
 ལས་ཐོས་ཏེ། གསུང་འདི་ཅམ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མད་
 དུ་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་དང་། སྟོང་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་
 བའོ། །དེའི་དབྱར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐོ་བྱམས་པ་མཛུལ། མཆོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མང་དུ་
 མཛད། དེ་ནས་དགུན་དུགས་པོ་སྟོན་ལུང་རྒྱ་སོག་ཕུར་བྱོན། ཤུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་ཡོན་

༡) ཞ། ༣༩་བ་༩་གིན།

ཏན་གྱི་བྱང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་མང་དུ་བརྟེན། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ད་བར་དུ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་
 བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བདག་འདུག་ནས་ཡང་མ་ཆག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱིད་འོལ་
 ཁར་བྱོན། དེ་ཡང་རྩིང་རྩིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ། སྟོན་གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་བྱང་གིས་བཞེངས་
 བཞུགས་པའི་སྐུ་ལི་འབྲུ་མི་ཆད་ལྷག་ཙམ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆེ་ཞིང་རོ་མཆར་བ་བཞུགས་
 བ་ལྷུང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདུག་ནའང་། བྱིས་ལྷ་རིས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་ལེགས་པར་གོགས། རྩི་
 བོའི་སྐུ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁོང་ན་འོ་བརྒྱལ་ཞིང་། སྐུ་ལ་བྱ་ཐལ་སོགས་གྱི་མི་གཙང་བས་གོས་པར་གྱུར་
 བ་གཟིགས་པས་ཐུགས་གྱིས་མ་”བཟོད་དེ་”)སྐུ་ཆབ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཞིག་གསོས་མཛད་པར་
 དགོངས་ནས། འོལ་ཁ་སྐྱག་ཅེ་བ་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་སྟེ། ཅིག་པ་དང་ཐོག་དང་ཞལ་བ་སོགས་འཆོས་
 དགོས་རྣམས་ཁོང་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་རི་མོ་བ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ལ་རང་
 གིས་ཆ་རྒྱུན་དང་ཞལ་ཏ་མཛད་ནས་སྐྱབ་པར་བརྩམས་པའི་ཆེ། དཔོན་སྟོབ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 བྱག་རྩས་གཏོར་ཆ་སོགས་གང་ཡོད་ལ་རིན་བཏབ་པས་ཞོ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་། རི་ལྷར་
 མཛད་གྱི་རྩི་མ་ཐོགས་པ་ལ། རྣམ་སྲས་གྱི་འཛིན་གཏོར་ཞིག་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བར་
 དགོངས་པའི་ཆེ་མར་མེད་པ་ལ། བཅུན་པ་ཞིག་གིས་མར་གྲོད་བྱ་གང་ལྟུང་། དེ་ལ་མར་གྱི་འཛིན་
 གཏོར་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས། དེའི་སང་ཉིན་རང་ལ། འབྲོག་པ་འགས་མར་བྱུང་མང་
 བོ་བཀལ་བྱུང་སྟེ་ལྟུང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་འབྲུལ་བ་མང་པོ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བས་ཡོ་བྱེད་གྱིས་མ་
 ཐོགས། འདིར་མ་ཐད་ཆོས་ལྷན་གྱི་དགོས་པ་བྱང་པར་ཅན་གཟིགས་པའི་སྐྱབས་གཞན་དུའང་།
 རྣམ་སྲས་ལ་མར་གྱིས་གཏོར་མ་དང་བཅས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཡོ་བྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོ་
 བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ལྷ་བཟོ་བ་ཆོན་ཅི་
 བྱེད་ནས་རི་མོའི་དང་སྒྲངས་ལ་འོངས་པའང་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་
 གནས་དང་གསོ་སྦྱང་གི་སྟོན་པ་ལ་བཀོད་ནས་འབྲིར་འདུག་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་པལ་བ་

༡) ཞ། ༣༣ན་༤་ བཟོད་པར།

ནམས་ཀྱང་། ཐ་མལ་བའི་ཆོག་སྤྲོ་བ་སྤངས་ནས། སྒོན་ལམ་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ཤིས་
 ཆར་ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པས་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་ལ། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་འདྲི་པའི་སྐྱུ་རིས་བཏབ་ཆར་བ་དེ་ལ་རབ་གནས་ཤིག་མཛད་ནས། ཀོང་བྱ་
 རྩུང་རྩུང་ཞིག་ཏུ་སྒོད་ཀྱི་མགོ་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བ་སང་ཉིན་བྱེད་བར་དུ་མ་ཟད་པར་བཟུང་། དེ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། ཞིང་བཀོད་རེ་བྲིས་ཆར་རིམ་”ཀྱི་^{༡)}རབ་གནས་མཛད་དེ། མར་མེ་ཕུལ་བ་ལ་མ་བཟུང་བ་
 གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིམ་ལེགས་པར་བྱུབ་ནས། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞེངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་སྒོ་བ་མ་སྐལ་ལྡན་བཙུ་ལྟག་
 པ་ཞིག་ལ་གསང་ལྡན་གྱི་དབང་ཡང་གནང་ལ། རབ་སྒོན་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གདན་ས་པན་ཚུན་
 གྱི་མདོ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱིས། གོས་དར་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བས། ཉེན་འབྱར་དུ་དོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་ལོགས་བྲིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་ཞེབས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྱུབ་པོ། །དེའི་
 ཆེ་རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཉིན། ཐུགས་དམ་ནར་མར་མཛད་པ་དང་། ལས་བྱེད་དང་། བྱ་བའི་དུས་
 ཆོག་ས་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་དམ་དང་བྱ་བ་སོགས་སྤར་ལས་ཆེས་སྤྲ་བའི་ཆོད་ལ་ཟེན་
 རས། འདི་ཅི་ཞིག་སྟུང་དུ་བྱིབ་ཆོད་བཙུགས་ཤིང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པས། དེ་ཉིན་ཉི་མ་ཆོད་ལས་ཆེས་
 རིང་དུ་གྱུར་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་དུ་མ་ཞིག་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལམ་
 རྟོ། མཁའ་འགྲོས་རིམ་འདྲི་བ་མཐོང་བ་དང་། ལྟོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་གཞིགས་སྤང་ལ།
 སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོན་པ་གཞིགས། གང་དུ་བཞུད། ཅེས་
 གསོལ་པས། རྗེ་འཇམ་པ་རབ་གནས་ལ་སྐྱུན་འདྲེན་གྱིན་འདུག །ཅེས་གསུང་བའི་ཆེས་གངས་དང་
 རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆེས་གངས་གཉིས་བྲིས་བཅིས་བས་མཐུན་པར་འདུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་ངོ་། །དེ་
 རས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོ་བྲག་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པས། “འདིར་ཞིག་”^{༢)}ཅི་ནས་ཕྱག་ཐེབས་པར་ཞུ།

༡) ཞ། ༣༤་ན་༣་ གྱིས།

༢) ཞ། ༣༤་བ་༡་ འདིར་གཅིག

བཀའ་འདྲ་ཞུ་བའི་འདོད་པའང་ཡོད། སྐྱ་ཆེ་བསྐང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་པ་སོགས་ཀྱི། སྟན་བསྟུལ་འདྲ་ཡང་འབྲུལ་བ་ལགས། ཞེས་པའི་གསུང་ཡིག་ནན་ཆེར་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོ་བྲག་བྲ་བོ་དགོན་པར་བྱོན། མཁན་ཆེན་ལྟོ་བྲག་པ་རང་གིས་གཙོ་མཛད་པའི་ལྟོ་བྲག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟོ་བྲག་པ་རང་ལ། གྲ་ལྷའི་དབང་ལ་སོགས་པ་དབང་རྗེས་གནང་མང་དུ་གནང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་^{༡)}གསན་ཅིང་། གནས་དེར་སྐྱབ་བརྟུན་ཙམ་བཞུགས། དེ་ནས་སྤྲིས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷུང་བཟེད་འཁར་གསེལ། གཞན་ཡང་མཆོད་རྗེས་དུ་མ་ཞལ་གསེར་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ཆངས་པའི་ཙོད་པན་ཞེས་བྲ་བ། དོན་མཛད་དུ་བྱང་ཞིང་ཆོག་སྦྱར་ཡིད་འཕྲོག་པ་མཛད་དེ། རྗེ་རྗེའི་རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་ལ་འབྲུལ་བ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། སྐར་རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ལ་འབྱོན་པར་དགོངས་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་དང་གསུང་གི་གནང་བ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་རང་ལ་ཤིང་གི་རིར་ཕེབས་ནས་བྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་དང་མཛལ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བ་འོང་ནའང་། འཁོར་པལ་ཆེར་ལ་ཆད་པ་འོང་ཞིང་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་དུས་བྱེད་པར་འདུག་ཟེར་བ་དང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་སྐར་ལོག་སྟེ་གཉལ་ལ་བྱོན། གཉལ་ལོ་རྩེ་ཕེབས་ནས། ལོ་རྩེ་སྟོད་ལྟག་^{༢)}ཏུ་སྐྱབ་ལྷ་ཙམ་བཞུགས། དེར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྤྲིན་ལས་བས་^{༣)}མཛད་པའི་བསྟན་རིན་ཆེན་མོ་གདན་དྲངས་བྱང་བ་ལ། བསྐྱབ་པ་མཛད། མཆོད་པ་སྤུལ། ཞིབ་པར་གཟིགས་པས་སྤྲུགས་རེས་ཆེན་པོ་འབྱུངས། དེར་བསྟན་རིམ་ཆར་གཅིག་གསུངས། ལར་ཡང་བྲ་བལ་ལ་བྱོན་པ་ཉིད་

༡) ལ། ༣༤་བ་༤་ ཁྲིད།

༢) ཙ། ༣༥་ན་༣་ ལྟག

༣) ཙ། ༣༥་ན་༣་ ཁྲིན་ལས་བས།

ནས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན། ཆོག་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་ལུས་བར་ད་ལྟ་ལས་”དང་པོ་
 ཉིད་”^{༡)}ནས་རང་གི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོར་ནས་ཉམས་སྲུང་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཚུལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། གྲངས་
 དེས། གོ་རིམས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སློལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མེད་དུ་
 མི་རུང་བར་གཞིགས་ནས་སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ་ཅིང་། གསུང་རབ་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཇད་པས། ཐོག་མར་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། མཐར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
 བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྤྱི་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་ཉམས་སྲུང་ལེན་
 ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམས་དང་གྲངས་དེས་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེས་པ་འབྱུངས་ནས་
 གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ལའང་ཁོལ་བཏོན་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་
 གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་སྤྱར་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་ཤེས་པ། དེ་
 ཡང་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ད་ལྟ་སྤྱོད་མཐོང་དམན་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་ལ་
 བསྐྱོར་ནས་དམིགས་རྣམ་གྱི་རིམ་པར་ཉམས་སྲུང་ལེན་པའི་ལག་ལེན་དུ་འབྱེད་བདེ་ཞིང་འཆུན་ཆེ་
 ལ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་མཇད་པའི་སྟོན་ནས་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཐམས་
 ཅད་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཚུལ་འདི་ནི། སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཇད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཆན་ཉིད་
 དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་
 འདི་ཉིད་ལ་མཆན་པར་གཞིགས་ཤིང་། དེའི་སློལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་དེས་ཆེར་འབྱུངས། དཔལ་
 ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་པའི་སློལ་ལ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏྲ་བ་སོགས་ཀྱི་
 གདམས་པ་ལ་ཡང་མཇད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྲུགས་དེས་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷག་པར། སྤྲོ་མ་ལོ་རྩལ་

༡) ལ། ༣༥་ན་༣་ དང་པོ་བཙུན།

ཆེན་པོ་སློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་དང་། དེའི་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལྡན་གྱི་ལུང་
 བས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 རྣམས་མཐུན་ཤིང་ཆེ་ཞིང་སྒྲིལ་སྤྱུང་བར་གཞིགས་སོ། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤེས་གདམས་པ་
 དེ་ཡང་། གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྟོན་པར་སྤང་བས། འཆད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་མན་ངག་ཆང་ཆུང་དུ་མ་ཟད་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་བྲུང་འགྲིག་ནས་འོང་
 བར་སྤང་བས། ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་སློ་སྤྱོད་བ་ནས་འཁྲིད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོན་པ་མ་བྱས་གསུང་ཞིང་། འདི་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་གཙོ་བོར་འཁྲིད་པར་མཛད་
 རོ། །དེ་ནས་གཉིལ་སྤྲད་གསལ་མེ་གངས་ཀྱི་ཡར་འཕྲོན་དགོན་པར་དབྱར་ཐོག་གཅིག་བཞུགས།
 དེའི་ཆེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་མཐུན་ཁྱེན་དགོན་པར་བྱུང་བ་ལ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་
 དགོས་པའི་མཆོན་མ་དགོངས་ནས་སྤྱུལ་བས་སྤྱར་དུ་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལྷག་དང་
 བཅས་པར་བྱུང་། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་སྤྲུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་ཅ་རི་མ་ཆེན་ལ་བྱོན། ཞག་འགའ་
 བཞུགས་རི་བ་རྣམས་ལ་མང་ཇ་གནང་སྤྱིན་དང་བཅས་པ་མཛད། རི་ཁྲོད་གཞིགས་ཤིང་བདེ་
 མཆོག་གི་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་མཛད། རོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་། ཅ་རིར་ཐེབས་
 འབྲོན་པའི་ལ་ཁ་ན་མར་འབྲོན་དུས། གནས་འདིར་ཡང་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་འཁོར་
 རང་བྱེད་པ་མི་འོང་དགོངས་པ་ཞིག་སྤྲུགས་ལ་འཁྲུངས་པས། དེ་མ་ཁད་ནས་ཞབས་ཀྱི་ཁོལ་བྱ་
 ཞིག་ལ་སློ་བྱུང་དུ་ཆེར་མ་བྱུག་པ་འདྲ་བའི་ཆ་བྱུག་དང་སྤྱང་བྱུག་ཆེན་པོ་རང་ཡོད་པ། སྤངས་པ།
 རྒྱག་པོ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། སྤབས་ཤིག་ཏུ་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་བདེ་
 མཆོག་གི་ཆོགས་འཁོར་ཞིག་མཛད་པས། ཆོགས་འཁོར་མ་གྲོལ་བ་ནས་བྱུག་ཐེད་པར། དེ་མ་
 ཁད་”གདངས་”^{༡)}སོ། །དེ་ནས་ཡང་གཉིལ་ལ་བྱོན་ཏེ། གཉིལ་སྤྲད་སང་གི་རྫོང་དུ་བཞུགས། གསེར་

༡) ཞ། ༣༤་ན་༤་ དྲངས།

གྲེ་འབྲུམ་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཞིང་། དེར་འདུལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ལག་ལེན་སྤྲོ་
 ཆོགས་རྩལ་ཆུ་འདེབས་པ་ཡན་ཆད་ཞིབ་པར་མཛད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཁས་སྦྱངས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དགོས་པ་ཡིན། དེད་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་བའི་པམ་ལྷག་སྟོམ་པོ་དང་བཅས་
 པའི་ལྷུང་བ་འོང་མ་སྟེང་། ལྷུང་བྱེད་ཉིས་བྱས་དང་བཅས་པ་འགའ་རེ་བྱུང་བ་རྣམས་བཞགས་
 བསྐྱམ་བྱེད་གསུང་ནས་མཛད་ཅིང་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་དེ། གངས་
 རིའི་ཁྲོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ། གཏིང་ནས་མ་བཟོད་
 པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཁྱགས་བྲག་པོས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་གཞི་ནས་བཙུགས་
 པར་མཛད་པས། གྲེ་རབས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཡོངས་ལ། རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
 བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱིད་གཉལ་ཀྱི་སྤང་ཆུང་དུ་བཞུགས། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་གསུངས། ཁྲོང་བ་སྤྱོད་པོའི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཐུགས་རྗེའི་འཁྱགས་ཀྱིས་དད་པ་
 བྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བསྟན་གནས་དང་སྦྱབས་འགྲོ་སོགས་འབྲལ་དང་
 ཡུན་དུ་པན་པའི་དགོ་བ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་དེ། ཐམས་ཅད་
 བསྐྱལ་ནས་ཆ་ཆ་འབྲུམ་གཏེར་མང་པོ་བཏབ་ཅིང་། གྲེས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱར་བར་
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་གཉལ་སྟོད་རུ་གྲོང་དུ་བྱོན། དབྱར་བཞུགས་མཛད། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དར་
 མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དཀའ་བཙུའི་གྲ་སྟོར་མཛད་ཆར་ནས། དེར་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས། དེའི་
 ཆེ་རུ་གྲོང་མཁན་པོ་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་ནས་ཁོང་གིས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐེལ་ལེན་བྱས། གཞན་ཡང་
 དད་འབྲུལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉལ་སྟོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཀྱི་སྤྱེ་པལ་ཆེ་བའི་སྤྱེ་སྟོད་
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་བར་དགོ་
 འདུན་ཆོགས་པ་ལ་ཞབས་ཏོག་བསྟན་བཀའ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུབ། དེ་ཡང་གཉལ་ཀྱི་སྤྱེ་པ་
 རྣམས་པན་ཚུན་གྲལ་སོགས་ལ་ཡེ་མི་འཆམ་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་
 ལ། དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་དང་ཐབས་མཁས་པའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཚོད་པ་

མེད་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས་དུས་འདུལ་བར་གྱུར་ལ། དེར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་ལ་
 དད་འབྲུལ་དང་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱུ་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་དད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་གནང་བས།
 ཐམས་ཅད་སྟོ་དགའ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་སང་གི་བར་དུའང་། དེའི་ལོ་དུས་ལ་ཆོས་འཁོར་
 ཞག་མང་པོ་རེ་བྱེད་པ་མ་ཆག་པར་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་སྒར་ལྷར་ཐམས་ཅད་ཚད་པ་མེད་ཅིང་། ཆོས་
 འཁོར་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་པན་ཚུན་གྲལ་སོགས་ལ་ཚུད་པ་དང་བཅས་པས་ལྷན་ཅིག་
 འདུ་འཁོད་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་གཉལ་སྟོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མད་དུ་བྱུང་བ་
 རྣམས་ལེགས་པར་མཛད་ནས་སྤར་ཡང་འོལ་ཁར་ཐེབས། དེ་ནས་འོ་དེ་གྲང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་
 དབེན་གནས་ལྷ་སྤྲིངས་སུ་ལོ་གཅིག་བཞུགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་
 གནད་རྣམས་ལ། བྱ་བུལ་ལ་འབྱོན་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་དབྱེད་པ་ནར་མར་མཛད་ནའང་།
 མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུབ། གནས་དེར་སྤྲོ་མ་
 དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། རིགས་
 པའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་པས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོན་མ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡང་བྱུང་།
 སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་”བྱུང་བ་”^{༡)}ལི་ཏ་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པས་གྲང་
 མཆོམས་སྤར་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དང་དགག་བྱའི་
 མཆོམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འཁྱུངས་ཤིང་། མཆོན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྟོ་
 འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱངས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་ཤེས་ནས་”དད་པ་”^{༢)}ཐོབ་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་བྱངས་པ། ཐབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་མཛད་དོ། །དེ་ལྷར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པའི་སྟོབས་

༡) ཅ། ༣༥་བ་༥་ བྱུང་བ།

༢) ཅ། ༣༥་བ་༦་ དང་བ།

གྲིས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆོད་དེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྲུགས་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་
པའི་ཉིང་དེ་འཛོལ་ལྷུང་མཛད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་དཔེ་ཤེས་གྲིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་གོམས་
པ་ལྷུང་དུ་བྱིན་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་གྲིས། ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ལེགས་པར་གོམས་པས་
རྗེས་ཐོབ་དུ་འང་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྒྲོང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བའི་སྒྲུ་མ་ལྷུང་འཆར་གྱི།
སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་མ་ཐེབས་པའི་སྒྲོང་བ་རང་དགའ་བ་ཆེར་མི་འཆར་བར་འདུག ། ཅེས་གསུང་
ངོ་། །ཚུལ་འདི་ནི་མཁས་པ་མགྱུ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་དཔག་པར་དཀའ་བ། རྒྱལ་བ་
སྤྲས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་བྲེང་བས་བསྤྲུགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་
དག་གིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅེ་ཞིག་འཆལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་འདི་ནི། གོང་དུ་བཛྲོད་པ་ལྷུང་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་
ཐ་མི་དད་དུ་བྲས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསག་སྐྱུང་སོགས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཙོན་པར་
མཛད་ཅིང་། སྤྱི་བོ་པལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱ་དཀའ་བ་ཙམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་
དུ་བཙོན་པར་མཛད་པས། ལྷག་པའི་ལྟ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་
ཡོད་ལ། བྱད་པར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་
ཡང་ཡང་གཟིགས་ཤིང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པའི་སྟོབས་གྲིས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་
གི་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
ཐོག་མར་རིགས་པས་ཞིབ་དུ་དབྱད་པས་པལ་ཆེར་དགོངས་འོང་། དེ་ལྷུང་མཛད་ཀྱང་སྤྲུགས་ངེས་
མཐའ་ཆོད་པ་འདྲེན་མ་སྐབ་པ་རྣམས་ལ། སྒྲ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཐ་མི་དད་ལ་
གསོལ་བ་དཔག་དུ་བཏབ་ཅིང་མཐུལ་སྤུལ་བས། དེ་མ་ཁད་འབད་མེད་དུ་དབྱིས་བྱིན་པར་དགོངས་
ནས་འོང་བ་བསྟོན་མི་རུས་པར་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་
གི་སྒྲོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིབ་པར་ནི་དངོས་སུ་ཡོངས་ལ་བསྐྱག་པར་མི་རུས་མོད།
འོན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུལ་རྗེ་ལྷུང་དཔྱོད། དབྱད་པ་རྗེ་གསུང་མ་རྗེ་གསུང་། ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད། གཤུལ་བྱ་རྗེ་ལྷུང་བཀྱི། འཁོར་རྗེ་ལྟ་བུ་བསྟེན། གནས་རྗེ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་སོགས་པལ་

ཆེར་རང་བཟོས་ཞུགས་པ་མ་གྲས། ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་འོལ་ཁར་བྱོན། དགུན་དབྱིང་
 མགར་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་ནས་འོལ་ཁའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་དབྱེའི་
 སྟེན་རར་བྱོན། དབྱར་བཞུགས་མཛད། དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་འོལ་ཁའི་བྲག་”གདང་”^{༡)}དུ་བྱོན། དགུན་
 བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་རྫིང་རྫིང་རྩོ་བོ་བྱམས་པའི་བྱང་དུ་མཛུལ། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཆོད་
 ལ་དགོངས་ནས་ཞག་བཙོ་ལྷའི་རིང་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པར་མཛད་དེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་འབྲུལ་དང་ཡུན་དུ་པན་བདེ་
 རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེ་བ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དེར་དབྱིད། སྟོབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་པའི་ཞལ་
 སྤྲ་ནས་གཙོ་མཛད། སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཉང་པོ་
 རྩུགས་ནས་དད་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉང་པོ་མདངས་མདོའི་དགོན་པར་
 བྱོན། དབྱར་བཞུགས་མཛད། ཉང་པོ་རྩུགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སྐབས་སུ། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བས་རྩོག་
 ལ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ངོ་ཆེན་ལ་སྤྲོད་ཏེ་སྐྱེ་
 འོད་རྩུགས་སུ་ཕེབས་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་ནར་མར་ཡོད་པའི་རྟིང་བསྐྱལ་
 གྱི་”གསོལ་འདེབས་”^{༢)}པས་སྟོབ་པ་དང་། རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་མཛུལ་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཕྱགས་
 བངས་ཏེ། སྟོན་སྐྱེ་འོད་དུ་ཕེབས། པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས། གསང་བདེ་གྲང་གསུམ། དགའ་སྟོར་
 རུལ་གསུམ་གྱི་གདན་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བངས་པའི་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ལ། དབྱ་
 མ་སྤྲང་བ། འདུལ་བ། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེའི་ཕྱི་རེས་”སོ་ག་”^{༣)}དགའ་

༡) ཞ། ༣༤་བ། ༣་གདོང་།

༢) ཞ། ༣༤་ན་ན་གསོལ་བ་འདེབས།

༣) ཞ། ༣༤་ན་ན་སོས་ཀ།

བ་གདོང་དུ་བྱོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་རྩི་ལྟར་
 སློབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེའི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་པ་མིང་ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཤིང་། གསང་སྤྲགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་
 ལམ་གྱུན་མོང་བ་ལ་ལེགས་པར་སློ་སྦྱངས་པའི་སྟངས་དུ། ལྷ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་གྱུན་མོང་བའི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གི་སློ་ནས། དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་སྟེ་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་ལྷ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ལས་མཐོས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་ཆོག་
 དང་སྟོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་རྩ་ལྟུང་ལ་སྟོག་བསྟོས་
 བྱས་ནས་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་ཆོག་ལལ་བར་དོར་ནས།
 སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་དན་འགོ་མི་བཟད་པའི་སློ་འབྱེད་པར་དགོངས་ནས། ཨེ་
 མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་བ་ལ་སློབ་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི་དག །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་སྟུང་
 བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སྟོང་ནས་ཤས་མ་བཟོད་པའི་སྤྲགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ཉིད་འདོམས་པར་མཛད་པས། དེར་ཡང་། བྱང་སའི་
 ཚུལ་ཁྱིམས་ལེན། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་བ། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཤིན་དུ་ཞིབ་པར་
 གསུངས། དེའི་ཆོས་གཞུག་ལ། ལྷ་མ་རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་མངའ་རིས་
 རས་བྱོན། དབྱར་གནས་སྟག་ཆང་དུ་མཛད་དེ། དབུས་སུ་བྱོན་ནས། དགའ་བ་གདོང་དུ་”ཕྱག་
 ༡)ཐེབས། བསྐྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཞབས་ཏོག་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ནས། དཔོན་སློབ་
 གཉིས་ཀས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀའང་དབེན་པ་ལ་དགྲེས་ཤིང་།
 དབྱར་རྩ་སྟོང་གི་དབེན་པའི་གནས་ཀྱི་བསྐྲགས་པ་གཏམ་དུ་བཛྲོད་པ་སྟན་དུ་”གསོན་ ༢)པས་ཀྱང་

༡) ཞ། ༣༤་བ་༩་ བྱགས།

༢) ཞ། ༣༤་བ་༥་ མོན།

ཐུགས་གཡོས་པར་གྱུར་ལ། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤིས་ལྷང་བསྟན་པའི་གནས། ལྷོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་
 སྲས་ཀྱི་གདན་ས། བཀའ་གདམས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་
 གྱུར་པས་ཀྱང་གཟིགས་པར་བཞེད་དེ། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་
 ལྷོད་འཛིན་པ་མང་པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྩ་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་བཏེག། དགུན་བཞུགས་རྩ་སྤྱོད་དུ་
 མཛད། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་གསང་འདུས་རིམ་ལྡན་སོགས་གསུངས།
 རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་དང་། གུན་ལས་བཏུས་དང་།
 ཉན་ས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བཤའ་པ་མཐའ་
 དག་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་
 ཞི་གནས་ཀྱི་ཁྱོད་བ་བྱད་པར་ཅན་འཁུངས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་སྲགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་
 གནད་དུ་མ་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་ཀྱི་བཀའ་མཆེད་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྩེ་ལོ་རྩེ་
 བ་དང་། འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྩེ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འཛོམས་པར་བྱ་བའི་པོ་ཉ་དང་གསུང་འཕྱིན་ནར་མར་
 བྱང་བས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་དབྱིད་མགོ་འབྲི་ཁུང་དུ་བྱོན། ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྤྱན་སྡེ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གསན།
 དེ་རྩེས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་ཕྱག་བཏེག་ནས་བྱོན། རིན་པོ་ཆེ་ལོ་རྩེ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་དང་ཆོས་རྩེ་རྣམས་གསུམ་ག་གནས་ཅིད་ལྟེང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་མདོན་པར་འཛོམས་ཞིང་། དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བས་དད་པ་དང་
 གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཏོག་མཛད་དེ། སྡེ་ལྷོད་འཛིན་པ་རྒྱ་
 མཆོ་ལྷ་བྱ་དུ་མས་ཐོག་དངས་པའི་དགེ་འདུན་དྲུག་བརྒྱ་ག་ཙམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་ནས། ཆོས་རྩེ་གསུམ་གས་ཀྱང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དག་ཐེར་རྣམས་པར་དག་པ་
 ཞིག་མཛད་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་དུ་རྒྱལ་བའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་རྫོགས་པར་ཡོད་
 པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་ལྷེ་

བར་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་བཤའ་བ་
 རྒྱས་པ་རེ་གསུང་ཞིང་དེའི་དུས་སུ། གཞི་བཙུ་བདུན་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཡན་
 ཆད། ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱས་ཙམ་རྣམས་དང་། རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྱུང་བའི་
 བཅས་པ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་རིགས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་པའི་
 ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བཤའ་བ་བཞིན་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་བཙུགས་ཏེ། དེའི་
 ཆོ་འདུལ་བ་གསན་པ་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས། ལྷུང་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་
 ཅད་བཤགས་ཡུལ་མང་ཉུང་གི་བྱེ་བྲག་དང་། དངོས་སོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་སྡོན་དུ་གཏོང་བ་
 སོགས་ཇི་ལྟར་བཤའ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་བཏབ་ནས་བྱིར་བཅོས་མཛད་དེ། དེ་བྱིན་ཆད་ཕྱག་
 བྱི་ལ་གཉུག་མར་གནས་པ་པལ་ཆེ་བས་ཉིན་རེ་ཞིང་། རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ལྷུང་བ་
 དང་ཡུན་དུ་མི་འགྲོགས་པར་བྱིར་བཅོས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱབས། རུང་ཁང་གཙོང་བ། ལུབ་
 ལྷག་ཉལ་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དག་ལའང་ཆེས་བཙོན་པར་མཛད་ན། དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་མི་
 དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་མང་རྫོགས་པར་གསོས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་
 རོ། །གཞན་ཡང་དབུ་ཆད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྒྲོར། དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས།
 རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གཙང་ལ་ཕྱག་བཏེག། །ཆོས་རྩེ་རྣམ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱར་རྩ་སྤྲིང་དུ་
 གྱོན། བྲག་སེང་གའི་ཞོལ་དུ་དབེན་གནས་བཏབ། ཆོས་རྩེ་ལོ་རྩྭ་བས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་ཞིང་། གཞན་
 ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དུ་མའི་ངོར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྐྱེས་པ། འིང་
 ཏེ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། བྱང་རྩལ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱལ་བ་
 དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རྩམ་པ་
 མཛད། དེ་ནས་དེ་བྱིན་ཆད་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐན་ཐུན་འཆད་འདོད་པས། བྲིད་བྲག་པ་འགའ་རེས་
 ཆོས་རྩེ་ལོ་རྩྭ་བ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྒྲོད་པའི་དབང་ཁུས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སོར་

ཆུག་གསུང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དཀར་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་འཛིན་པའི་
 ཞལ་སྤྱོད་ནས་གཙོ་མཛད། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷན་དབང་ཞུས། དེ་ཡང་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སློན་འཇུག་གི་
 སློམ་པ་པོ་ག་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ། ཆོས་རྩི་ལོ་རྩེ་བས་སློན་འཇུག་གི་སློམ་པ་
 པོ་ག་ཅིང་། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་
 གིས་སྤར་གནས་ཅིང་ལྷེང་དང་ལམ་པ་དགོན་པ་སོགས་སུ་སློན་འཇུག་གི་སློམ་པ་གནང་བ་འགའ་
 ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའང་མཛད་
 ཅིང་། དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་གསོལ་བ་དབུ་ཏུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅུ་ལྷུང་དང་སྤྱི་མ་ལུ་བཅུ་
 པའི་རྣམ་བཤའ་ཡུང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྩི་ལོ་རྩེ་བ་ལམ་རིམ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་
 ཤིང་། ལེགས་བཤའ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲེས་གྲིས་ཕྱགས་གྱི་བང་མཛོད་གཏམས་ཏེ། གཙང་ལ་ཕྱག་
 བཏེག་།རྩི་འདིས་དབྱར་དགུན་གཉིས་ཅམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ནས། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
 མང་དུ་གསུངས། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཆོད་ལ་མཆོད་པ་དང་སློན་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་
 རོ་མཆར་བ་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་ལྷན་ཕྱུ་དགོན་གསར་དུ་ཕྱག་ལེབས། སློ་བྲོས་དང་ལྷན་
 པའི་སྤྱེ་སློད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ། ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྲུའི་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ། གཞུང་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱེགས་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས།
 སྤྱེ་སློད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལན་ཅིག་ཡུང་མ་སྤྱོད་བའི་ལེགས་པར་བཤའ་བའི་བདུད་ཅིའི་རོ་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྤྱོད་བས་ཡིད་གྱི་སྒྲེས་བྱ་རང་དབང་མེད་པར་སོགས་ཏེ་རོ་མཆར་བའི་གཏམ་གྱིས་
 དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཡུང་སྐབས་སྐབས་སུ་གསུངས་པས། སྤྱོད་ཆད་གངས་རིའི་
 ཁོད་འདིར་ཆོད་མ་ཆོག་གི་ན་ཡམ་མམ། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལྟ་བུ་ལ་སློ་
 ཅུང་ཟད་དབུ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཅམ་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་འཛིན་པར་ཟད་གྱི། འདི་ཉམས་ལེན་ལ་
 མཁོ་བའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་སུ་ལའང་མེད་པས། བལ་མོ་ཆེ་ཞིག་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་

༡) ཅ། ༤༡་བ་༡་ འཇམ་དཀར་བ།

ལ། ད་ལྟ་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་ལ། འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་བསྟན་
 བཅས་ཞིག་ལ་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་
 ཐུགས་རྩེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙམ་གྱི་བཀའ་བློན་ཡང་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་བསམ་བར་
 སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། འོན་ཤེ་ཆེན་སྒྲིབ་དུ་ཕེབས། སྤེ་སྟོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྒྱལ་བཟང་སྟོན་མཁར་ནས་ཞབས་ཏོག་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྲལ་བ་བསྐྱབས། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། དབུ་ཆད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་
 འགྲོལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་འོ་དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་འོལ་ཁའི་བྱམས་པ་སྤྲིང་དུ་
 ཐུག་ཕེབས། རོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་རེ་གསུངས། དཔོན་
 སྟོབ་རྣམས་སྐྱ་མཆམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་ངང་ནས། ཐུགས་དམ་ལ་ལྷུར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ།
 སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཁྲི་ཀ་མཛད་དེ། རོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཞེབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིམ་ལྗེའི་དོན་དང་། བྱང་བར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་
 ཚུལ་སོགས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ལྗེའི་གཞུང་
 ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རགས་པ་རྣམས་དབྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་ལེགས་པར་གོ་ནས་
 དེ་དུས་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་ལ་དེ་བར་དུ་སྐྱ་མ་རུས། དེ་ནས་བྱུར་ཙམ་སྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་དམ་པ་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ལམ་གྱི་
 ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཛད། སྤེ་
 སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་སྤྲགས་ལམ་རིམ་གསུངས། དེའི་ཆེ་བར་ཆད་ཀྱི་ལྷས་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པ་ཅི་
 རིགས་པ་བྱུང་། དགེ་བཤེས་གཅིག་གཉིས་ཀྱང་འདས་པ་ལ། དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མཆམས་
 དམ་པར་མཛད་དེ། ཐུགས་དམ་དང་། རྫོགས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲས་པར་མཛད་པས་ཆེགས་
 མེད་པར་བརྫོགས། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བདུན་ཐམས་ཅད་

ལས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བ་དང་སྤྱིན་སྤྱོད་གི་ཆོ་ག་རྒྱུ་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་མཛད། ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་
 འཕེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་དམ་སྒྲིམ་བཞུས་སོགས་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་མདུན་རང་ན་ཡོད་པ་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱིས། སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་གཏད་ནས་ཐུགས་བརྟག་ན་མ་གཏོགས།
 ཐུགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལས་ཅི་ཡང་མི་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད། འདི་དུས་རི་ཙམ་ནས་ལགས་ཞུས་པས། དག་
 སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་འོང་བ་བྱམས་པ་སྤྱིང་ནས་ཡིན། ལྟ་རྟོག་དང་དབྱེད་པ་ཞིབ་པོ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འོང་བ་སྤྱོད་ནས་ཡོད་དེ་འབྲས་པ་འདུག །ཅེས་གསུང་ངོ་། །ལོ་གཉིས་བཅུགས་
 རས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལུང་དུ་དགྲུག་བཞུགས་མཛད། ཐུགས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་
 ཐུག་དུ་མ་ལ་གསང་ཐུགས་ལམ་རིམ་གསུངས། སོ་ག་སྤྱི་ཡོད་དུ་བྱོན། སྤྱི་ལྟ་ནས་དད་པ་བྲག་པོས་
 ཞབས་ཏོག་ཆོད་མེད་པ་ནར་མར་མཛད་དེ། དབྱར་གནས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་བཞུགས། སྤྱི་
 མཆོམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད། གསང་འདུས་རིམ་ལྡ་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་འགའ་ཞིག་
 གསུངས། དེར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མང་པོའི་ངོར་དབྱུ་མ་རྩ་ཤེད་ཀྱི་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་པར་
 བཞེད་ནས་གཞུང་གི་རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཛད་པས། རིགས་པ་སྤྱོད་
 མོ་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་པ་རྩུང་བྱེད་དབྱེད་དཀའ་བ་བྱུང་ནས། ལྷ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། སྐབས་ཤིག་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོའི་
 སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུའི་འགྲེལ་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་གསེར་བཙོ་མའི་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བར་སྤྱོད་ཁྱིག་
 གིས་གང་བར་གཞིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས། རྩ་ཤེད་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ལས་ལའང་དོགས་
 པ་ལྷག་མ་མེད་པར་འབད་མེད་དུ་ཆོད་སོང་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྤྱི་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་
 རྒྱུ་ལས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྩ་ཤེད་རྒྱུ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་མཛད། དེའི་ཆོ་རྒྱ་ནག་གི་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཏ་མིང་གིས་ལྷ་མ་འདི་ལ་དད་པ་ཆེན་པོས་ལུང་དང་གནང་སྤྱིན་དཔག་དུ་མེད་པའི་
 འབྲུལ་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་ལུ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྤྱི་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་
 བཀའ་བྱིན་མཛད་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིན་འདེན་པའི་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་འདེབས་པ་ལ། གསེར་ཡིག་པ་རྒྱ་

ཞིང་བཞིས་མགོ་བྱས་བརྒྱུ་ཕྱག་མང་པོ་མངགས་བྱུང་བ་ལ། དང་པོར་ཅུང་ཟད་དཔེན་པ་འདྲར་
 མཛོན་ཅུང་བ་བཞུགས་ཏེ། གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་མཇུག་དུ་མ་གནང་། རྗེས་སུ་མི་དབང་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆོན་པས་གཙོ་མཛད། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་དང་བཅས་པ་དོ་ཆེན་ལ་སྤྲོད་ནས།
 གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་མཆེ་མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་བ་ནན་གྱིས་ཕུལ་བས་སེ་རར་ཕེབས། མཇུག་ཁ་
 གནང་། འབྲུལ་བ་རྣམས་བཞེས། རྒྱ་ཡུལ་ལ་འབྱོན་པ་དགག་བྱ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཅུང་བའི་རྒྱ་
 མཆོན་དང་བཅས་པའི་ཞལ་ཏ་ནན་ཅན་ཞིབ་པར་བྱོན་ནས། སྤྲོད་མ་འཛོངས་པར་གསེར་ཡིག་པ་
 རྣམས་ཕྱིར་ལ་ཐེགས། དེ་ནས་སེ་རར། ཅ་ཤེ། དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད། བཞི་བརྒྱུ་པ། གསང་སྤྲགས་
 ལམ་རིམ། ཅ་ལྷུང་དང་། སྤྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤའ་པ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་
 ཅུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཀྱང་གནང་། སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གསང་བདེ་དང་། དགའ་སྤྱོད་
 ཟུལ་གསུམ་གྱི་གདན་ས་པ། ཐང་སག་པའི་གདན་ཟུར་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུག་
 བརྒྱ་ཙམ་རེ་འདུས། སྤེའུ་ནས་དབྱར་གནས་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་། དཔོན་སློབ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་སློབ་གྱི་
 ཞབས་ཏྲིག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། དེ་ལྟར་སེ་ར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་ལོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ནས།
 དགག་དབྱེ་ཐོན་པ་དང་། མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 "སྤྱི་སྤྱོད་"^{༡)}གྲུམ་བུ་ལུང་དུ་ཕེབས་ཕྱག་བཏེག། ཕྱག་ཕྱིར་བྱོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་རེ་
 ལ་སོགས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཐ་དད་ནས་དམ་པའི་
 ཆོས་གྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལེན་པ་ལ་འདུས་པ་དང་བཅས་པས། དགེ་འདུན་སྣོང་ལོངས་པ་ཙམ་རེ་
 ཆོགས་ཤིང་། དགྲུན་བཞུགས་དེར་མཛད། ལམ་རིམ་དང་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པའི་སྤྱབ་ཐབས་དང་།
 མ་རྒྱུད་གྱི་རྫོགས་རིམ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། སེ་ར་ནས་ཕྱག་མི་འདེགས་པའི་གོང་ཙམ་
 ནས། ལྷ་སར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་ཕྱགས་གྱི་འདུན་པ་བཏང་། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་
 བ་ལའང་ཞལ་ཏ་བྱོན། ཁོང་བས་ཀྱང་ལྷ་སའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྲེང་དང་སེང་གཡབ་སོགས་གྱི་ཞིག་

༡) ཞ། ར་ ༤༣་བ་༥་ སྤྱི་སྤྱོད།

གསོས་རྒྱལ་ས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། སློན་ལམ་གྱི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་ལེགས་
 པར་མཛད། གཞན་ཡང་གྲུ་བྱ་ལུང་དུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ། འབྲི་ཁུང་དང་རུ་སྐྱེད་ཚུན་ཆོད། འོ་ལ་
 ཁ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟེ་དགོན། མི་ཆེན་ཡོན་བདག་བྱ་སྟོན་ཀྱི་ཆོགས་ལ་དད་འབྲུལ་བསྐྱུལ་བ་སྟོགས་
 སྟོགས་སུ་མངགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་དང་། ཐུགས་རྩལ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། མི་དབང་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆོན་པ་ལའང་ཞལ་ཏ་ཞིབ་པར་བྱོན། དེ་ལྟར་མཛད་པས་ཐུགས་རྩེའི་འུགས་ཀྱིས་དད་
 འབྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་བྱུང་། དཔོན་སྟོན་རྣམས་རང་ལའང་། སློན་ལམ་གྱི་
 ཐུགས་འདུན་མཛད་ཕྱིན་ཆད་ཐུག་ཏུ་ཡོ་བྱད་ཅི་བྱུང་པལ་ཆེ་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆས་ལ་བསྟེན། དེ་
 རས་གྲུ་བྱ་ལུང་ནས་ཐུག་མི་འདེགས་པའི་གོང་ཙམ་ནས། ལྷ་སར་ཞལ་ཏ་མཛད་དེ། ལྷ་བཟོ་བ་
 མང་དུ་བསགས། ཆོན་ཅི་གསེར་ཤོག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་འཛོམས་པས། ལྷ་སའི་བྲིས་སྐྱ་དང་
 སྐྱ་འབྲུར་དུ་དོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མས་སྐྱགས་ནས་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱ་མདོག་ཙམ་ཡང་རི་ལྟར་ཡོད་
 དེས་དཀའ་བར་གྱུར་བ་རྣམས། དེ་བཟང་གི་ཚུ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བཀུས་ཤིང་། དག་གྲེད་
 ཀྱི་རྩལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པར་བགྱིས་ཏེ། སྤར་ཆོན་བཟང་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསོས་ཤིང་། གསེར་ཤོག་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་སྤྲས་ཏེ། གསར་དུ་
 བཞེངས་པ་ལྟ་བུར་མཛད། གཞན་ཡང་བཟོ་རིགས་པ་དུ་མ་བསགས་ནས། གོས་དར་གྱི་དད་འབྲུལ་
 བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྐྱ་གཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟང་དང་། བ་དན་འཆོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་
 ལེགས་པར་མཛད་དེ། གྱི་བ་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྲད་ལ་ལྷ་སར་ཐུག་ཐེབས། གནམ་གང་གི་
 ཉིན་སྟོན་གསན་འབེབས་པའི་མཆོད་པ་མཛད། དགོ་འདུན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་ལ།
 དཔོན་སྟོན་རྣམས་རང་གིས་སྐྱོན་བདག་མཛད་ནས། མི་རེ་ལ་མར་ལྷ་སའི་སྤང་གི་ཉག་བཞི་མ་
 ཙམ་རེ་དང་། ར་དཀར་ཞོ་དུག་ཅུ་ཙམ་བགངས་པའི་མང་ར་དང་བཅས་པའི་ཚུགས་སྟོན་བྲངས། སྤང་
 གི་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལུང་བར་དུ་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་
 དངོས་གཞི་མཛད་པ་ལ། རོ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་རྣམ་པ་”ལྷ་

འབྲུལ་^{༡)}ལས་བཏོན་པ་དང་དབྱངས་དང་བཅས་པའི་དབྱ་རྒྱ་གསེར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་
 བསྐྱབས་པ། དེན་པོ་ཆེན་ལ་དང་། སྤྲིག་དང་། གཡུ་ལ་སོགས་པའི་སྤ་བཟང་པོ་བཏོད་པས་
 མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་། རྫོ་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ། དུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་
 པའི་དབྱ་རྒྱ་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྤལ་ཞིང་། རྫོ་པོ་དེན་པོ་ཆེན་པོ་དུང་དུ་དུལ་གྱི་
 ལྷང་བཟེད་ཆེ་ཆད་དུ་ཡོངས་པ། དེའི་ཁ་ལ་འཆམ་པའི་དུལ་གྱི་མཐུལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྫོ་
 །ལྷག་ཞལ་གཉིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་རིང་ཉིན་རེ་ཞིང་ཞལ་གསེར།
 ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་སྤྲི་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་གསེར་ཆབ་དང་བཅས་པ་སྤལ་ཞིང་། རྫོ་ལྷག་
 ཞལ་གཉིས་དང་ཐུབ་པ་གངས་ཆེན་མཆོས་གཙོ་མཛད་སྤྲུལ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུ་འབྱར་དུ་དོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ། གོས་དར་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་སྤ་གོས་དང་སྤམ་སྤར་དང་།
 སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་དར་ཆེན་དང་། གན་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གཡོགས་དང་སྤྱད་གཡོགས་དང་།
 གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཉོག་དང་བྱ་འདབ་ལ་སོགས་པའི་ཅེ་བྱར་པན་ཚུན་
 དུ་ཐག་གྲུས་སྤེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བ་དན་དང་རྩ་ཡབ་དང་བྱིལ་བྱ་ལ་སོགས་པས་བར་མ་ཆད་པར་
 མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་། ཕྱིའི་སྒྲོར་ལམ་ཆེན་མོའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཤིང་ཆེན་པོ་འཕང་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་
 རྣམས་ལ་གོས་དར་སོགས་ལས་བྱས་པས་བ་དན་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲོང་དེ་
 དང་དེའི་སྤྲུས་ཉོག་ལ་བརྒྱན་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་སྤྲུགས་བ་དན་ཉིད་ལ་བྲིས་པ་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་སྒྲོང་
 བ་བཅོ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བཙུགས་ནས་
 རུབ་རེ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གཏོར་སྤྲེགས་ཁར་ཕྱོགས་གཏོར་གཏོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་བར་བར་
 དུ་གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཆན་རང་རང་གི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཙུགས་
 ཤིང་། བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆན་དེ་དག་གི་ཤིང་རྣམས་ཐག་གྲུས་སྤེལ་བ་ལ་འཕན་དང་རྩ་ཡབ་དང་།

༡) ཞ། ༤༤་བ་༥་ ལྷ་འབྲུལ།

རྩིལ་བྱ་ལ་སོགས་པས་བར་མ་ཆད་པར་མངོས་པར་བྱས་པ་ནི་འཇའ་ཆོན་ཀྱན་ནས་བཟ་བས་ནས་
 མཁའ་ལམ་ཐུབ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་། ཉིན་པར་ཡང་བྱམས་ནང་མ་ཡན་ཆད་ལ་
 དཀར་མེ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་རེ་ཅན་དང་། བར་སྐྱོར་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ་དང་། ཕྱི་སྐྱོར་ལ་རྩི་རིང་གི་
 འབྲམ། རྩི་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་གྱི་བྱང་ཐད་དུ། ཀོང་བྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བཞི་པ། འཇམ་མེ་ལ་འདོམ་ཆད་
 མ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ། དེ་ཉིད་མར་གྱིས་ལེགས་པར་བཀའ་ས་པ་ལ་འཆམ་པའི་སྤྱང་བྱ་ལས་
 འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ནི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྤྱང་གིས་ནས་མཁའ་ལམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་ཐོག་
 བྱངས། རྩི་ཁོག་མ་ཆེན་པོ་མར་གྱིས་བཀའ་བའི་སྤྱང་བྱ་མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་སྤྱོམ་ཅན་ལ།
 འཕང་མདའ་ཆད་ལྷག་ཅན་གྱིས་མར་མེ་བར་ཐག་འཆམ་བར་བཀོད་པས་ཕྱི་སྐྱོར་གྱི་ཕྱི་རིམ་
 འཁོར་པ་དང་། གཞན་ཡང་ར་མོ་ཆེ། ལྷ་ཕྱག་། པོ་ཏ་ལ། གྲུང་ཐང་ནམས་སྤྱའང་དཀར་མེ་དུ་མ་དང་།
 མཆན་མོ་ནི། བར་སྐྱོར་གྱི་ཅིག་འབྲམ་འཁོར་བ་དང་། བྱམས་བྱ་ཕྱི་མའི་ཀ་ཆར་རི་ལྟར་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ་མར་མའི་སྤྱང་བ་བཀོད་པས་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཅན་ཡང་བཟོད་དཀའ་བར་བྱས་ཏེ། རི་
 ལྟར་ས་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྐྱོན་མའི་སྤྱང་བས། ལྷའི་ལམ་ལ་འབྲིགས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 ཆོགས་ལ་འབྲུ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སོའི་འོད་ཟེར་གྱིས། མཆན་གྲུང་ལ་བབ་པའི་ཐུན་པའི་
 ཆོགས་དབྱང་དང་བཅས་པའང་རབ་དུ་ཞུམ་ཞིང་ངོ་ཆ་བས་སའི་འོག་དུ་སོང་སྟེ་ཀྱན་གྱི་མིག་ལམ་
 དུ་མི་མངོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར། ར་མོ་ཆེ་དང་པོ་ཏ་ལ་ཚུན་ཆད་གྱི་ལྷང་མའི་ལྷག་ཕན་གཞོན་
 ལུ་དག་གི་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གི་བ་མའང་ཉིན་མོ་རི་ལྟར་བར། ས་ལ་འབབ་པས་ཉིན་མཆན་བྱང་
 བར་མི་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོགས་ནི་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཅིག་ཅར་ས་གཞི་
 ལས་ཐོན་པར་གྱུར་ཏོ་སྟམ་དུ་འཛིགས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བབ་ཅོལ་གྱིས། མཆན་བྱེད་ལ་ནས་མཁའ་
 ལམ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བྱོས་པ་ལྟར། མཆན་མའི་གྲུང་ལའང་། སྤྱང་དུ་མངོན་པར་བལྟས་
 པ་ན། ནས་མཁའ་མར་མའི་འོད་གྱི་གོས་དང་བཅས་པས་ཁ་དོག་དམར་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་མ་
 གཏོགས་སྐར་མ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་

ཡོན་ཆབ་བརྒྱ་ཕྱག་བཀྲལ་བ་ཉིན་རེ་ཞིང་གསར་དུ་མངོན་པར་བཤམས་པ་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་ཞིང་
 ཁ་ཆེ་གྲུར་ཀྲུམ་སྤངས་པའི་ཁུ་བས་ཁ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་གྲུར་ཀྲུམ་གྱི་རོ་མ་ནི་ཉིན་རེ་ལའང་
 བྲེས་གཞལ་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློས་གྱི་རྒྱལ་མཆོད་དང་། གཤུགས་དང་། སློས་སྟོད་ཐ་
 དད་དུ་མངོན་པར་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲི་བཟང་པོས་བྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་
 དུའང་ཉིན་མཆོད་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་བྱས་ཅིང་། དུ་བ་རྣམས་ནི་བར་སྤང་ལ་སྤྲོན་གྱི་སྤྱ་རིང་པོ་
 དག་པན་ཚུན་མདུད་པའི་ལྷ་ལྷེ་བྲེས་པ་ལྟ་བུ། ཐ་ན་བྱི་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྣམས་ཀྱང་སློས་གྱིས་
 རྒྱས་ཆག་ཆག་བཏབ་པར་བྱས་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སློས། ཞལ་ཟས་མདའ་ཆོད་ལྷག་ཙམ་ལ་མར་གྱི་
 རྒྱལ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡིད་འཕྲོག་པས་བརྒྱན་པ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་རེ་
 ཉིན་རེ་ཞིང་གསར་པ་གསར་པ་སྤུལ་ཞིང་། ཀོང་བྱ་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ས་སྟེགས་ལ། རྩམ་
 པ་ཁལ་བཞི་བརྒྱ་རེ་ལས་བྲས་པའི་ལྷ་བཞོས་རྒྱན་བཟང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པ། འཕྱར་
 དར་བཙུགས་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་པར་བཤམས་པའི་ཞལ་ཟས་རྩིང་བ་རྣམས་ནི་བདག་གིར་
 བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་པོངས་པ་སྤྱང་བའི་ཆོགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བྱིན་པས། པོངས་པ་དག་
 ཀྱང་བཀྲོན་པའི་འདུཤེས་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཁྲོལ་ནས་བཟའ་བརྟུང་གིས་ཆེས་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་
 སྤྲར་བཟའ་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་
 དང་། རྒྱལ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 བཅས་པས་མངོན་པར་མཆོད་དེ། རྗེ་སྐུ་མ་ཉིད་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ་ནས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་
 མངོན་པར་མཆོད་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་གྱི་ཕུགས་
 དྲག་པོས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིན་
 རེ་ཞིང་མཇུག་ལ། དགེ་འདུན་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཉིན་རེ་ཞིང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་
 མཇུག་པའི་སྐྱེས་རབས་གྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ། ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་རྣམས་གྱི་

མཐིལ་ལེན། སྤྱགས་སྤྱགས་ནས་འདུས་པའི་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཞེས་གཉེན། མི་དཔོན་སོ་སོ། དང་
འབྲས་སྤྱེལ་བ་ལ་བྱོན་པ་སོ་སོ། བཟོ་རིགས་པ་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ལེན་ཆས་ཀ་
སོགས་ཀྱི་མཐིལ་ལེན། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁྱ་དཔོན་གྱིས་སྤྱགས་དང་པ་དང་གཏོང་བ་རྒྱ་
ཆེན་པོས་གྲུས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། བདག་པོ་ཆེན་པོ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པས་ཀྱང་
མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐིལ་ལེན་གྱི་སྤྱགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲི་ཁུར་སོགས་
ཀྱི་དང་འབྲལ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་མང་བས། ཞག་བཅུ་དྲུག་པོའི་རིང་ལ། དག་འདུན་ཁྱི་རྩ་ཅན་ཅམ་
རེའི་ཆ་དྲོ། ཆ་ཇ་དྲོ་ཇ་དང་བཅས་པ་འཆག་མེད་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཆ་དྲོ་ལ་དག་འདུན་ཆོགས་པའི་ཆེ་
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། གལ་དུ་ཆ་དྲོ་མི་བཞེས་པར་སྐྱོར་བ་མཛད་པའི་དག་འདུན་
ཡང་སྟོང་ལྷག་ཅམ་རེ་ཡོང་བར་ངེས་སོ། །དེ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་མི་ནག་པའི་ཆོགས་འདུས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མང་སྟེ་ཁྱི་སྤྱག་བབྱང་བ་ཡོད་པར་མངོན་ལ། སྤྱགས་རྗེའི་ཤྱགས་ཀྱིས། དེ་ཅམ་དུ་ཆོགས་པའི་
སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བན་ཚུན་ཆོག་རྩལ་མོས་འཐབ་མོ་མངོན་ཆེན་ཅན་བྱེད་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་
མཐོང་ཞིང་། སྐྱོར་བ་གཞན་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྤྱུ་གཞན་དང་རྐང་བྱོ་དང་ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་
བག་མེད་པ་དག་ཀྱང་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་།
དང་པ་དང་། དག་བ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ། ཆོས་
ཉན་པ་དང་། སྤྱག་དང་སྐྱོར་བ་དང་། སྤྱོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། གཟུངས་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་
འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་མཆན་བྱེད་ལ་བབ་པའི་དུས་རང་ན་སྤྱོད་
བྱེད་པ་ཉིན་མོ་ལས་རྩལ་ཅད་ཉུང་བར་མངོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་བར་ཆད་པ་ནི་
རྩལ་ཅད་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ཉམས་སྤང་བཟང་པོ་རང་ཡོད་པའི་སྤྱགས་དམ་པ་ཞིག་གི་མནལ་
ལམ་དུ། བྱེད་མེད་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་འཐུང་འདུག། ཅི་བྱེད་
བྱས་པས་མའི་གཞོད་པ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་མིས་འདུག། དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་འུག་ཀོང་བྱེད་ཆེན་མོའི་
མར་པལ་ཆེ་བ་རྗེས་མ། མར་གསར་པ་མ་སྤྱགས་པའི་མཆོམས་ཤིག་ཏུ། ཀོང་བྱེད་ནང་གི་རས་རྒྱག་

རྫོག་རྣམས་དང་མར་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་འབར་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མེའི་ཕྱང་
 བོར་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་སྐྱག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། དེའི་ཞལ་ལྷན་དེ་མ་ཁད་”གཟིམས་
 ༡)ཁང་དུ་བྱོན་སོང་ནས་སྤྲུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། རྒྱུང་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཐབས་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱུང་ནས་དེ་མ་ཁད་ཞི་ཞིང་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་ལྟ་མཆོད་མི་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རགས་པ་ཙམ་
 ཞིག་བཅིས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བ་ལ། གསེར་ཞོ་དགུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་། གསེར་ཞོ་བྱེད་
 དང་ལྷ་བརྒྱའི་དངུལ་། མར་ཁལ་ཁྱི་ཆོ་གསུམ། སྟོང་ཕྲག་བདུན་དང་བྲུག་ཅུ་ཐམ་པ། རྣམ་ཅུམ་ཁལ་
 ཁྱི་ཆོ་གཅིག་། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་། རྩ་དཀར་ཞོ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་
 བྲུག་། རྩ་ནག་སིགས་བརྒྱ་བྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ། ལུ་རམ་ཀ་ར་ལྟང་བཙོ་བརྒྱད། ཤ་སྐྱམ་ཁོག་པ་ཉིས་
 སྟོང་དང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། འཕན་དང་རྒྱལ་མཆན་ཆེན་པོ་སོ་གསུམ། ར་བཟང་དང་གོས་
 བཙེམས་མ་སུམ་ཅུ། གོས་དར་ཡུག་ཉིས་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། རས་ཡུག་བདུན་བརྒྱ་སོ་གཅིག་། ཀ་
 དན་བསྐྱེལ་མ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་། གཡུ་རྩིང་རྫོག་པོ་ཆེ་རྒྱུང་འབྲེས་པ་བྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ། མཛོ་རྟ་
 སོགས་ཀྱི་རིན་གོང་བཅིས་པ་སྤྲར་ཞོ་ཉིས་སྟོང་དང་དོན་གསུམ། སྟོང་རས་ལ་སྤུལ་བའི་རྩ་ཐེར་
 བཅུ་བཞི། སྟོས་དཀར་ཁལ་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་། རྩ་བེ་བཙེམས་མ་གསུམ། སྟོས་རེད་མདའ་ཆད་མ་ཁྱི་
 ཆོ་གསུམ་དང་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། སྤང་སྟོས་དང་བྲི་བཟང་བསྟེས་པ་པད་བྲུ་ཆེན་པོ་ཉེར་
 ལྷ། གཞན་འདིར་མ་བཅིས་པའི་ཕྲན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་མོད། འདི་རང་གི་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་
 ལོགས་སུ་མཛད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཅུ་བྲུག་གི་ཉིན་གྲོལ་སྟོན་བཟང་པོ་དང་སྤྲར་
 བྲུག་རམ་རེའི་འབྱེད་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་བསམ་ལས་འདས་པའི་སྟོ་
 རྣམ་བཟླན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་སྤྲུགས་དམ་པ་
 ཉམས་སྤང་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་ལྷ་སའི་ཉེ་སྟོར་གྱི་ས་གཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་

གྲངས་ལས་འདས་པ་ཐོན་ནས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་ཐལ་བྱུང་དུ་འགོ་ཡི་འདུག །འདི་ཅི་
 ཡིན་བྱས་པས། དེད་ནམས་རྫོགས་ཅིན་པོ་ཆེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོད་པས་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་དུ་འགོ་
 བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བའི་མི་ལས་ཡང་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་འདི་སྐད་དུ་སྐྱེད་སྟེ།
 སྤྲོན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོས་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན་དུ་གཏེར་དུ་སྤྲས་པའི་དཀར་ཆག་གི་ཤོག་
 ཟེལ། རྫོགས་ཅིན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་མཁའ་འགོས་ལུང་བསྟན་ཏེ་གཏེར་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཤོག་
 ཟེལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྲོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་བ་འོད་འོ། །རྫོགས་ཅིན་པོ་སྤྲོད་པའི་
 དར་དཀར་གསལ་བ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཆེམས་ཆེན་མོ་ཀ་ཁོལ་མའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་
 གི་བཀའ་ཆེམས་དེའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། རྫོགས་ཅིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་མཛད་
 པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཁོང་རང་
 གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་འབྲོན་ལུགས་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེས་ནས་
 རྫོགས་པོ་ཆེན་པོ་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་དེའི་ལེགས་བཤད་ཉམས་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་
 མཆོག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ལྷ་ངན་དར་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན། བར་
 སྐབས་སུ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ཁྱེད་པོ་ཀྱིས་ལྷ་ས་ལ་ཞིག་གསོས་དང་ཞབས་ཏོག་ཕུན་ཆོགས་མཛད་
 པར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་དུས་འབྲེལ་མོ་ནས། རིགས་པ་ལ་མཁས་པས་གོང་གི་ལྷ་ངན་དེ་ལྷ་བྱ་ཅུང་
 ཟད་ཉམས་པར་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། དགེ་སྦྱོང་བྱང་སེམས་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་རྫོ་བོའི་
 ཞལ་བསྐྱུར་ཞིང་མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པ་ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 ཟེར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཀའ་ཆེམས་ལས། དེ་ནས་བྱུང་བར་བསྟེན་བཀྱར་ཆེར་མཛད་པ། །དགེ་སྦྱོང་
 བྱང་སེམས་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱེ་འབྱུངས་པ། །གསང་སྤྲུགས་འཆང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི། །སྤྱང་པོའི་
 མཐའ་བསྟེན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནི། །ཞལ་ཡང་བསྐྱུར་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་དམ་པ་མཛད། །དེ་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་ཆེར་བྱེད་དེ་དག་ནི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་སྦྱོང་ཤ་སྟག་གོ། །ཞེས་”འབྱུང་བའོ།” །ཞལ་

༡) ཞ། ༤༩ན་ན་ འབྱུང་འོ།

ཡང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ནི། རྩོམ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སྡོན་དབུ་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་དབུ་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལ་འབྱོན་པ་རྣམས་འབྱོན་བཞུགས་མངས་པས་ཅུང་ཟད་
 ཐུགས་སྐྱུན་ནས། དཔེན་དགོན་ཞིག་འདིངས་པའི་ཁྱེ་བ་སྤྱོད་ནས་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་པས། དེའི་ཆེ་
 སྤེ་པ་དང་ཡོན་བདག་བྱ་སྟོབ་སོ་སོ་ནས་དགོན་པ་རྙིང་པ་འབྲུལ་བ་དང་། གསར་པ་འདིངས་པའི་
 བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཟེར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་^{༡)}དེ་རྣམས་གང་བཟང་། རྩོམ་
 རིན་པོ་ཆའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མར་མེ་དང་མནལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་ལྷས་བཏགས་པས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་བཟང་བར་བྱུང་སྟེ། སྟོན་ལམ་གྲོལ་བ་དང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། དེ་ནས་དབྱིད་སྡོན་མ་སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་བཞུགས། སྤེ་སྟོན་འཛིན་པ་དུག་
 བརྒྱ་རེ་ཙམ་ལ། ཅུ་ཤེ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་དང་། ལམ་རིམ་ལ་
 སོགས་པ་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱུན་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་
 བས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱིད་རྟིང་མ་རྩེའི་ཞལ་སྡོན་ནས་དཔོན་སྟོབ་ཉིས་
 བརྒྱ་ཙམ་ཀྱིས་ཟངས་རིའི་ཕུ་མཆེན་དུ་བྱོན། སྐྱུན་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་བཟང་བ་དང་། མཁན་ཆེན་
 རྒྱལ་བཟང་བས་གཙོ་མཛད་ཐེལ་བའི་རི་དགེ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་སྤེ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་དུ་
 འདུས་པ་རྣམས་ལ། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་པ་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་པལ་ཆེ་བས་
 འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བཏབ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་བདག་དང་། ཉེ་
 སྟོར་གྱི་བན་སྐྱའི་སྤེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་བསྐྱངས་སོགས་ཆད་མེད་པ་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་
 པས་བསྐྱབས་ནས་དེ་གའི་ལོ་ལ་གཟིམས་ཁང་གིས་ཐོག་བྲངས་བྲང་ཁང་རྫོགས་པར་བྱུབ་པ་བདུན་
 ཅུ་ལྷག་ཙམ་དང་། གཞི་བཏིང་བ་བརྒྱ་ལྷག་བཞུལ་བ་བྱུང་། བྲང་ཁང་སོ་སོ་པལ་ཆེ་བ་ལའང་།
 འདུལ་བ་ནས་རྩེ་ལྷར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོར་གཞི་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་ནས་དགེ་འདུན་

༡) ཞ། ༤༩ན་༤ བྱུང་ག།

ལ་གསོལ་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་བ་དང་། རྫོང་བཏེག་
 པའི་མཐའ་ཡས་^{༡)} བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཁང་གཙོན་པ་དང་། ཁང་པའི་ཆད་ལས་མ་ལྷག་པར་ཅིག་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དག་ཉེར་ཅན་^{༢)} མཛད་པས་མཁར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་ཉིད་གྱིས་དེའི་དབྱར་གནས་འོལ་ཁ་བས་གདན་བྲངས་ནས་
 འོལ་ཁ་བས་མ་གདན་གྱིང་དུ་མཛད། འོལ་ཁ་དང་དྲགས་པོ་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་མང་པོ་དང་བཅས་
 པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། གཉལ་གྱི་རུ་གྲོང་དགེ་བཤེས་འདས་པས། ཁོང་རང་གི་ཁ་ཆེམས་
 བཞག་པའི་ལུགས་ལྟར། འབྲེལ་བ་བྱལ་ན་མཆིས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཡོ་ཐོལ་མེད་པར་རྗེ་སྒྲ་མ་
 ཉིད་ལ་མགུར་མོའི་གསེར་བྱེ་མ་ཞོ་སྒྲོང་ཕྱག་གཅིག་གིས་ཐོག་བྲངས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲལ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། སྟོན་ཀའང་ཕྱོགས་དེར་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས། སྟག་
 ལོ་སྒྲ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལྡེ་ལ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱག་ལེབས། ལམ་རིམ་
 གསང་འདུས་སྒྲོན་གསལ་རིམ་ལྡེ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་ས་
 སྡེ་ལ་སོགས་པའི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆད་མའི་དཀའ་གནས་^{༣)} ཀྱང་མང་དུ་གསུངས།
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁུས་དང་ཡེ་ཤེས་རྫོང་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པའི་རྩོམ་པའང་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་དེ་རིམ་པ་ལྟ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་
 མེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། རིམ་ལྡེ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་
 ཡིག་དང་བཅས་པའང་མཛད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱལ་བར་
 མཛད་དེ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བདུན་པའི་སྟེང་དུ་སྦྱ་ཆེའི་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་མཚན་
 མ་དེའི་ལོ་བརྒྱ་བཞིའི་གོང་དུ་རྗེ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་རི་ལྷར་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་

༡) ཞ། ༤༩་བ་༥་ མཐའ་ཡས།

༢) ཅ། ༥༠་ན་༣་ དག་ཉེར་ཅན། ཞ། ༤༩་བ་༦་ དག་ཐེར་ཅན།

༣) ཞ། ༥༠་ན་༤་ གནད།

འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏེ་གནང་སྟེ། ཡོས་བྱའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙ་ལྔ་པའི་དགུན་སྟོང་ནས། རྗེ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་
 གྱིས་གཙོ་མཛད་དཔོན་སྟོབ་སུམ་ཙུ་ཙ་བཟངས་གྱིས། སྐྱ་ཆེ་འཕེལ་བ་དང་བར་ཆད་བསྒྲིག་པའི་
 ཐབས། དཔལ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་མང་དུ་མཛད་ནས། སྐྱ་མཆོམས་དམ་
 པར་བཅད་དེ། སྤྱོད་རྒྱས་པའི་བསྐྱམས་སྟོམ། ཕྱི་རོ་ཕྱིར་སྒྲིག་གི་བསྐྱམས་སྟོམ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་
 རིང་བ་མཛད་པས། རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས། ད་དུང་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་དགའ་རབ་ཡོང་བ་ཨེ་ཡིན་
 གསུང་། ད་དུག་པའི་སྟོང་དུ་ཕེབས་བ་ནའང་དཔོན་སྟོབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཟངས་གྱིས་སྤར་བཞིན་
 མཛད་ནའང་བར་ཆད་བསྒྲིག་པའི་མཆོན་མ་གསལ་བ་རང་ནི་མ་བྱུང་གསུང་། འབྲུག་ལོའི་སྟོན། ད་
 ཡང་ཡང་བཤད་བ་ཨེ་ཡོང་མི་ཤེས་པས་ད་ལན་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་བ་རེ་སྟོན་
 ལམ་ཀྱི་ཉིན་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་ནས། ད་
 མཆོན་མ་ངན་པའི་ལོ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པས། རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྐྱ་མཆོམས་དམ་པར་བཞུགས་
 པ་སྤྱགས་རྗེས་བཟུང་འཆོལ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་རིམ་འབད་ནས་བསྐྱབ་པར་བཀྱི་
 ཞེས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲུག་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བདུན་གྱི་ཉིན་
 ནས་རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གཙོ་མཛད་དཔོན་སྟོབ་སུམ་ཙུ་ཙ་བཟངས་སྐྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་།
 དེ་ནས་དྲག་ཤོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་ནས་སྤར་བཞིན་སྐྱ་རིམ་བསྐྱབས་
 ནའང་། རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ནས་སྐྱ་ཁམས་རུང་མི་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱ་
 ཁམས་བསྟེལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུའང་། མནལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞག་ཉི་ཤུ་
 ཙ་རེ་ཙམ་མཐུད་བ་དང་། སྐྱའི་སྤྱད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱུང་བྱུག་ཏུ་མཛོན་བ་རེ་”དགའ་”ཡོད་གསུང་བ་མ་
 གཏོགས། སྤྱགས་དམ་ཐབ་མོ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་གཡོ་བ་མི་མངའ་བའི་དབང་
 གིས། གསོལ་བ་ཆེར་འགག་བ་དང་། སྤྱགས་དམ་ལ་སྟོར་མི་བཟོད་པ་སོགས་ཡེ་མེད་པས། ཕྱི་
 ནས་མཛོན་པའི་མི་བདེ་བ་མཛོན་ཆོན་ཅན་རང་ནི་མེད། དེའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་དཔོན་དགའ་བཅུ་པའི་

༡) ཞ། ༥༡་ན་ན་ འགའ།

ཞལ་སྤྱོད་ནས་གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་གྱིངས་དང་། ཉང་དུ་སྐྱེ་ལ་ཉི་བར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་དང་
 བཅས་པས་ལོ་རྒྱུ་ལ་གྱི་བར་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྐྱེའི་རིམ་གྱི་ཉིན་མཆན་ཁོར་
 དུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་། སྤྱོད་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྐྱེའི་རིམ་གྱི་
 བསྐྱབས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་མ་བྱུང་ཞེས་མཐུན་པར་སྐྱེང་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་དགོ་འདུན་
 གྱི་མང་ཇ་དང་གདུགས་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར། བྱ་སྒྲོབ་དང་སྤྱིན་བདག་ཐད་ཐད་ནས་
 སྐྱེའི་རིམ་གྱི་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ཉིད་མི་བུའགས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་
 མགོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་པའི་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་ཆད་མེད་དེ།
 སྐྱེའི་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་མང་ཇ་འདྲེན་པ་སྤྱིན་ཀུན་རིལ་བ་ལ། ཇ་དཀར་ཞོ་སྤྱོད་དུག་
 བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་སོང་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱགས་དམ་དང་སྐྱེའི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱིས།
 ལིན་ཏུ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བའི་བར་ཆད་གྱི་མཆན་མ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་སྟེ་སྐྱེ་ཁམས་
 ལེགས་པར་དྲངས་ནས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་དབུགས་སྤྱིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ།
 དེའི་སྤྱི་ལོ་དེ་དབྱར་གནས་ལ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། འོན་གྱི་
 བཀའ་ལྟི་ལོ་ཁར་གདན་དྲངས། སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ལ་དབྱུ་ཆད་དང་ལམ་རིམ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གདན་སའི་སྤྱན་སྤྱེའི་པོ་ཆེས་ཐོག་དྲངས། ལིན་ཏུ་མཐོ་
 བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་བསེར་བུས་བསྐྱོད་པའི་གཙུག་གི་བསྐྱོ་ཞབས་
 གྱི་ངོས་ལ་གཡོ་བས་ཆོམ་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱི་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགོ་ལྡན་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་བྱུག་ཐེབས། དེ་ནས་བཙུམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་
 མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་མོ་དང་། རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་ཆུང་། སྐྱབ་
 ཐབས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་སྤྱོད་གསལ་གྱི་ཞུས་དག་དག་ཐེར་ཅན་
 མཛད་ནས། ཆོག་དོན་ལིན་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་མཆན་བྱ་དང་། ལེན་སོ་སོ་དང་སྤྱིའི་དཀའ་
 བའི་གནས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་མཐའ་གཅོད་དང་། དོན་ཆོན་སོ་སོའི་དམིགས་འབྱེད་

བའི་བསྐྱུས་དོན་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་མཐའ་དག་པ་
 རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གསུངས་པས། རྒྱལ་བའི་བསྐྱུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིང་པོ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་
 ཉམས་ནས་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་འདི་གཞི་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་ལེགས་པར་གསལ་བར་
 མཛད་པས་རྒྱལ་བ་བས་ཀྱང་བཀའ་བློན་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། རྗེའི་ཞལ་
 སྤྲུལ་སྤྱི་མཆོད་སོགས་ཆོགས་ཁང་དུ་བྱས་ན་དབང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་
 སོགས་མཐོང་བའི་དགག་བྱ་ཆེ་བར་འདུག་པས། སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་མཆོད་ཁང་པ་འགོལ་བ་ཞིག་
 ལོགས་སུ་བྱེད་དགོས་པར་སྤང་གསུངས་ནས། ལུག་ལོའི་དབྱར་མང་བཏིངས་ཤིང་། དེའི་མཐུན་
 རྒྱུན་དང་དད་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་མཛད་པས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འབྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བྱུང་ཞིང་། ཅུང་ཟད་ཟངས་དགོན་པར་ཡོད་པ་ལའང་། གཉལ་སོགས་ནས་ཟངས་རུ་མངས་
 དང་རུ་གཉིས་མ་ཅམ་ཡན་ཆད་ཆེ་ཆུང་འབྲས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། "ཟངས་པ་ན་")མང་པོས་
 ཐོག་བྱངས་པའི་ཟངས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བས། བྱ་ལོ་ཆེ་བ་གསུམ་པ་ནས་བཟོ་
 རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དུ་མ་བསགས་ཏེ། རྟེན་རྣམས་བཞེངས་བའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་བརྩམས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱམས་གཙང་ཁང་དང་བཅས་པ་ལ་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་
 དབྱས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དུ་སྟོན་པའི་སྤྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུང་ཆད་ལས་ཅུང་ཞིག་གིས་ཆེ་བ་དང་། སྤྲིང་
 གི་གཙང་ཁང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྟ་
 ཞི་པ་ལྟ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས། དཔལ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པར་བཅས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྗོས་བསྐྱུངས་རྣམས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབས་པ།
 དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་གཞན་རྣམས་ཟངས་ལ་གསེར་གསོལ་བ། གཙོ་བོ་རྣམས་དང་།
 ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྲིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དདུལ་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་
 ལས་བཞེངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་དདུལ་བྱེ་ཆེན་གཉིས་ལྟག་རེ་

༡) ཅ། ༥༩་ན་༥་ ཟངས་བན།

དང་རྫོང་དབྱིངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དདུལ་བྱེ་ཆེན་གཉིས་མ་ལོང་ཅམ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་བཙུ་གཉིས་
 ལ་རེ་རེ་ལའང་དདུལ་བྱེ་ཆེན་བྱེད་དང་གཉིས་རེ་རུང་མ་ལོང་ཅམ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡུ་རྟིང་བཟང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད། རྩེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། བཙུན་ལྡན་འདས་
 རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྦྱ་མདའ་ཆད་རེ་དང་། བཙུན་
 ལྡན་འདས་མ་གཙུག་ཏྱིར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། གཙུག་ཏྱིར་གདུགས་དཀར་གཉིས་ཀྱི་གསེར་སྦྱ་
 རྒྱ་ཆད་རེ་དང་། གོས་དར་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བརྒྱངས་པའི་དར་འདག་འབའ་ཞིག་ལས་
 བསྐྱབས་པའི་བཙུན་ལྡན་འདས་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སྦྱ་ལ་རྒྱབ་
 མཐོ་བཙུ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་བཞེངས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷ་བཙོའི་བཙོ་ཐིག་དང་
 བྲག་ཆད་པལ་པ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་ཆངས་པ་ཨེ་ཏའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་ཞུས་པའི་བྲག་
 ཆད་ཀྱི་ཡི་གེའང་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོར་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟོམ་པ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཅིག་གིས་ལྷའི་བྲག་ཆད་ཞིབ་པར་སྟོན་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྩ་རྩི་ཏས་
 རྒྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། དཔལ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དམར་པོ་དང་ནག་པོའི་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་རེ་རེས་ལྷའི་བྲག་ཆད་སྟོན་པ་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་སྦྱིགས་པའི་ཐིག་ཁོག་ནས་
 བངས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བྲག་ཆད་དང་ལྡན་པར་བཞེངས་ཤིང་། དེ་དག་རྣམས་
 ལའང་རྒྱའི་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་རྩལ་བཞིན་དུ་མཛད་པས། ལྷགས་བཏང་བ་ལ་འདི་འབྲེལ་བའི་
 ལྷགས་འཇེན་བདེ་བ་དང་མཆར་བ་སྤར་འོང་མ་སྟོང་ཞེས་ལྷ་བཙོ་བ་དག་ཟེར་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མིག་གི་བདུད་ཅི་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་”ཕྱོན་ནོ།”^{༡)} །དེ་
 དག་ལས་ཀྱང་། ”བྲད་པར་གཞལ་ཡས་”^{༢)} ཁང་གསུམ་བཞེངས་པའི་ལྷགས་སྤྲ་མ་བཏང་བའི་

༡) ཅ། ༥༣ན་༥་ ཕྱོན་ནོ།

༢) ཅ། ༥༣ན་༥་ བྲད་པར་དུ་གཞལ་ཡས།

ལྷགས་སྤྱད་ལ། དཔའ་པོ་ཁཏུ་ཀ་པ་ལྷ་འཇའ་ཆོན་མ་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་བངས་ཡིན་ཡང་། ལྷགས་
 ཀོང་ནས་བྱོན་མ་ཁད་ལ། བངས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཡུངས་འབྱེའི་རྗེས་ཙམ་ཡང་མི་མདོན་པར། སྐྱ་ཐམས་
 ཅད་འོད་ཟེར་ལྗེའི་གོང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོའི་མདངས་ཀྱིས་བསྐྱུན་
 དུ་མེད་ལ། དམར་པོ་དག་ནི་ད་ཆུ་བདུལ་མ་བཟང་པོའི་ཁ་དོག་ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་ཅིང་།
 དམར་སེར་དག་ནི་ལི་ཁྲིའི་མདངས་མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ། སེར་པོ་དག་ནི་གསེར་བཟང་པོའི་རྒྱན་
 གྱི་མདངས་ཀྱང་རག་གན་ལྟར་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་དང་། ལྗང་ཁུ་དང་། བཙོད་ཀྱི་ཁ་དོག་
 སོགས་དུ་མ་སྤེལ་བ་རྣམས་མཁའི་འཇའ་ཆོན་སྐྱ་ལ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱ་མིག་གི་བཟོད་པར་
 དཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱོན་ཏེ། བྱད་བརྒྱར་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་ཀྱང་
 འིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་གཙང་བ། འིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བར་གྱུར་ནས། འདི་ལྷ་བྱ་ཅི་ཞིག་ཅེས་གཟིགས་སུ་
 ཕྱལ་ཞིང་། དག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དུ་མས་འིན་ཏུ་དག་པར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱང་། སྒར་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་
 རྣམས་ཆེས་ཆེར་ཁ་དོག་གསལ་བར་གྱུར་ནས། ལྷགས་ཁ་བཅད་པའི་མཆམས་ལ་བལྟས་པས།
 བངས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འབྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་གྱུར་ནས། བཅད་མཆམས་འོད་
 ཟེར་སྒྲ་ལྗང་ཁྲིག་གི་སྒྲ་དོ། །རྗེའི་ཞལ་ནས་ཉེན་འདི་ལ་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བྱུང་པར་ཅན་ཕྱལ་བ་ལ་
 གསོལ་བ་ཐོབ། བྱད་བརྒྱར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་དེ་རྣམས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 དང་བཅས་པའི་རགས་རིམ་ཞིག་ལ་དེ་གའི་ཁོངས་སུ་གྱུབ། ཉེ་སྒྲོར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་རྣམས་
 དང་། "ཆ་ལྟས་ཀྱི་^{༡)}གྲོང་བ་སྤྱེ་པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། རབ་སྒྲོན་བཟང་
 པོ་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྤེ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་དུ་གནས་
 པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་བྱིན་ཆད་དབུ་རུ་སྒྲོད་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་ལོ་
 ལེགས་པ་དང་། ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབ་པ་དང་། བཤད་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྒར་
 ལས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཆར་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྲི་ལོ་ལ་སྤེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་པ་དུ་མ་

༡) ཅ། ༥༣་བ་༩་ལྷས་ཀྱི།

སྤྱོད་གས་ཐད་ཐད་ནས་སྤོན་པ་དང་། གཞུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་དགེ་ལྡན་
 ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱོར་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་སྦྱོན་
 གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་དང་། རིམ་ལྡེའི་ཁྱིད་རྒྱས་པ་དང་། སྦྱོར་
 བ་ཡན་ལག་དུག་པའི་ཁྱིད་རྒྱས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ཇི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་
 བཤད་པ་ཆེས་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱུ་ཆད། བདེ་མཆོག་ །ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། དེའི་དབྱར་དང་སྟོན་ལ། གཞུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་
 ལ་ལོགས་གྲིས་ཀྱང་བྱུ་བ་པར་མཛད། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད་པའང་
 ལེགས་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །ལོ་དེའི་གཞུག་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་སྟོན་གོན་མཛད་
 རས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་སྦྱོན་གསལ་དང་བཅས་པ་པར་དུ་བཞོ་བའི་
 སྦྱོར་བ་ཉི་བར་བརྩམས་ཏེ། འབད་ཚུལ་མེད་པར་པག་ལོའི་ནང་དུ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་
 མཛད་ལ། པག་ལོ་ལ་སྡེ་སྟོན་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབྱིད་དང་དབྱར་གྱི་རིང་ལ། དཔལ་འཁོར་
 ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་
 རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུག་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུམ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །མདོར་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
 འཛིན་པ། འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་མིག་གཅིག་བྱ་འདི་ནི། ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བ། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཉི་བར་བཟུང་བའི་ཚུལ་
 ལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་བལ་ཞིང་། སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཡང་མིག་གི་འབྲས་བུ་
 ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པས། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅོད་པར། ཉག་ཏུ་
 བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས། སྟོན་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་
 པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཙམ་ཡང་དོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གོ་སྐབས་མི་མངའ་བ། རིགས་པའི་ལམ་དུ་ངལ་བ་
 བརྒྱ་ཕྱག་ལྟར་བྱས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་སྟོའི་རུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རི་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་

བརྟགས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་རྫོགས་པའི་མི་ཐོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་གི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་།
 རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཉེར་ལེན་དམ་པ། བསག་སྦྱངས་མཐའ་
 ཡས་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྦྱངས་ཤིང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་བས་ཟིན་པར་མཛད་པས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་
 ལྷར་བཀའ་བའི་དགོངས་དོན་འབྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བས་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ནི་གཅམ་བུའི་དག་གམ་སྟན་དདགས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་རབ་དུ་བཏགས་ཏེ་
 བརྫོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མི་འབྲེལ་བའི་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། རི་ལྷར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག་གི་
 གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་དག་གིས་རི་ཅམ་དབྱེད་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་སྲ་བྱི་
 འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་དྲི་ཅམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་། མདོ་
 སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་དུ་མང་པོ་འདི་ཅམ་ཞིག་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལའང་བདག་ཅག་གི་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་གསུང་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་ཉེ་བར་
 བཀོད་པའི་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཞེས་ཀྱིས་སྒོ་འདོགས་པ་དང་། ཡིད་ཐག་དོག་གི་དུག་ཚུས་ཆེས་
 ཆེར་སྒྲོས་པས་སྒྲོན་གདགས་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སེམས་ཀྱི་སྐར་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་
 སྤངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་སྒོས་རི་ཅམ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་།
 རྒྱུད་སྡེ་གོང་ལོག་ཤིག་པ་ཆེ་ཆུང་། བྱུང་བའི་མཐའ་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཞུང་
 ལུགས་དེ་དང་དེ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་འདིས་གཞི་དོ། །ཞེས་བྱ་བའམ།
 ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་། རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུས་རིག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དྲི་ཅམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་འདིའི་རིགས་པ་ཡང་དག་

བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་”འདི་ནི་”^{༡)} ཇི་འདྲ་བའི་མཁས་པ་མཇད་དུ་བྱུང་བ་གྲགས་པའི་བ་དན་གྱིས་
 མཛེས་པར་བྱས་པ་སྟོན་བྱོན་པའི་ཆེན་པོ་དག་ལའང་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ནམ་པར་དབྱེད་
 རྟེན་ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འབབ་
 བ་དག་མཐོང་བ་ལས་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟོན་གྱིས་དང་མཐུན་རབ་མཇད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱུན་
 པར་བཅོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལན་ཅིག་གྲང་མ་བྱོན་པ་ཉིད་དུ་
 ཁོ་བོས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཇི་ཅམ་མང་དུ་བོས་པ་དེ་ཅམ་དུ།
 དེ་དང་དེའི་དོན་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་དེ་བས་གྲང་
 དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་
 བ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་
 ནམ་པར་དག་པའི་སྟོན་ཆེན་པོ་མཇད་དུ་བྱུང་བ་གཞི་ནས་བཙུགས་ཤིང་། ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ཆད་བོད་འདིར་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་གིས་བསྐྱབ་ཅིང་ལག་ཏུ་སྦྱང་
 བའི་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཁ་ཏོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་
 པོ་དག་གི་ཆོག་སྟོན་ལ་ལེན་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་ལས་ལུང་ནོད་པ་དང་། དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་།
 བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ནམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། འཆད་པ་
 དང་། ཅོད་པ་དང་ཅོམ་པའི་སྟོན་ནས་ཐོས་བསམ་ལྟར་ལེན་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྟོན་
 པའི་ཆད་གི་བརྟུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་དང་། བག་མེད་པའི་ཅེད་མོ་སྟོན་ཆོགས་པ་དག་
 དང་། ལྷ་དང་གཞས་དང་བློ་གར་ལ་སོགས་པ་བྲིས་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་
 གྲང་ལག་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མོངས་སྟོད་

༡) ཞ། ༥༥་ན་༩་ འདིས་ནི།

ཅིང་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་ལྟར་ལེན་པའི་ལུས་གསོ་བ་དང་། ཁམས་བསང་བའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་འདི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རྒྱུ་པ་དག་ནས་བྱིས་
 པ་དུར་སྤྲིག་གསར་དུ་སྦངས་པ་དག་ཡན་ཆད་ལ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་
 བསམ་ལྟར་ལེན་པའི་ཆེ་འཐབ་པ་དང་ཚོད་པ་དང་གཡུལ་འབྱེད་པ་དང་དམག་གི་བྱ་བ་ལ་གནས་
 གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་། འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་མ་ཡིན་པ། རབ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོས་པར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། རྟོག་པ་ཐོས་
 བསམ་གྱི་གྲར་ཞུགས་ཅམ་ནས། བལ་ཆེ་བ་དག་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་
 མེད་པར་ངང་གིས་འབྲུག་པ་ལ་སུ་ཡང་ཡང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་
 བའི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས། རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན། སྟོབ་དཔོན་
 དང་། སྟོགས་དང་། ཉེ་ཞིང་སྟོང་བཅེ་བར་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འདི་ནི་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན།
 དགོས་པ་རྒྱུད་། སྟོང་པོ་མེད་པ་སྟེ། ནམ་ཞིག་ཐོས་བསམ་དང་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་མ་སྟོགས་པའི་
 ཆོ། སྟོང་དང་ཉེ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ། གཏོར་མ་དང་། རྩུས་གྱི་ཆོ་ག་དང་། གཞིན་པོ་རྗེས་
 སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་རྩྭ་བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ནི་ཐོས་
 བསམ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལས་འབད་པ་དུ་མས་ཕྱིར་
 ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྒྲགས་དང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་
 བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་གསང་སྒྲགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་འཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
 བོ། སྟོས་པར་འགྱུར་བའི་བརྟུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་
 ལས་ལྟར་བར་འགྱུར་ཞིང་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པའི་
 གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆེས་ཆེར་སྤེད་པ་དག །རང་གི་འདོད་པ་དང་
 མཐུན་པས་ཡིད་ཞིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་

ཕྱིན་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅ་ལྟར་དོར་ནས། གདུལ་བྱ་དུ་མའི་འདྲེན་པར་རྫོམ་པ། ཆེན་
 སོ་དག་གིས་བཀྱར་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཡང་། རུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆན་དང་བཅས་བཞེན་དུ་བྱ་དང་བྱ་
 མོ་དང་ཆུང་མའི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཡེ་མི་ང་ཞིང་། སུ་ཡང་སྟོད་
 པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་རང་གི་སྤྱིད་དུ་གཏོགས་པ་དག་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་འདོད་པ་དག་ཐེ་མི་ཆོམ་པར་སྐྱབ་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆེད་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་
 པའི་སྦྱར་བ་དན་པ་ལྟར་ལེན་པས་ཁྲུབ་པར་གྱུར་པ་ནི་གསང་སྔགས་པ་ལ་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་གསང་སྔགས་ལ་
 རིགས་པའི་དབྱུད་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱན་གཏམ་ཆོག་སུ་བསྐྱགས་པས།
 སྤེ་སྟོད་ལ་སྟོ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཡང་མ་སྟོགས་པའི་གསང་སྔགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག། སྤྱན་པོ་རང་དང་
 "མཐུན་")པས་མགུ། ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཆན་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལ་རྟོག་
 གའི་དབྱུད་པ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ཅམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུངས་ནས། ཕྱི་རོལ་པའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཡང་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ལུགས། ལུང་རིགས་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་སྤྱན་པོ་
 དག་གིས་བསམས་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ། ལྷ་མའི་མན་ངག་ལས་འོངས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་
 ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་"བསྐྱགས་པར། ༡)པལ་ཆེ་བ་དག་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར། ཚུལ་
 དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས། རྒྱུད་སྤེའི་དགོངས་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་
 ལམ་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་མིང་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་རི་ཁྲོད་
 དགོན་པ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། དབེན་པའི་གནས་ལ་བཞེན་ནས་བསམ་གཏན་ལྟར་ལེན་པར་འདོད་པ་
 དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། སྤྱིས་པའི་བརྟུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བ་ལས་
 གསུངས་པ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཐེག་པ་འོག་མ། དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་གི་

༡) ཁ། ༥༡'ན'མ་མཆུངས།

༢) ཅ། ༥༡'ན'པ་བསྐྱགས་པས།

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཟེག་པ་གོང་མ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་འཆིང་བྱེད་
 ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲེང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་ལ་བར་འདོར་
 བ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པར་མ་ཟད་གྱི། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཆེད་
 དུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་སྒྱུར་ལེན་པ་ནང་ལ་གཞིལ་བས་ནི། གསུང་རབ་
 དང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱི་འོ་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་
 པའི་ཆེ་རྒྱས་པར་གཡེང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་གནས་ལུགས་
 རྟགས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཟུངས་
 ལུགས་ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་བསྐྱེད་བཞེད་དང་། ལྷག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྐྱོས་བཅས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་དག་དོར་ནས། སྐྱོས་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་”བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རིགས་”^{༡)}པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་རྙེད་མི་
 དགོས་ཀྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སོ་མ་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་ཆོག །
 ཅེས་བསམ་གཏན་པ་དག་མགོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་
 བྱས་ནས་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། དེའི་དོན་སྐྱོམ་བྱུང་གིས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འབད་
 པས་འགོག་ཅིང་། ལུགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་
 ཆོ་བྱང་ལྟར་འགལ་བར་བསམས་ནས་སུན་འབྱེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལ་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས།
 ཁ་བ་ཙན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཇི་
 བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་འདིན་པའི་སྒོན་ལམ་རྒྱལ་བ་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་

༡) ཞ། ༥༡་བ་ཙན་བསྐྱོམ་པ་ལ་རིགས།

མཐུས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྐད་དུ་ཉེ་བར་བྱོན་ཏེ། གོང་དུ་རི་
 སྐད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དག་ལ་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 བཅོམ་པ་དག་པོ་ལྟར་མཛད་པས་དེར་སང་གི་དུས་ན་ཐོས་བསམ་པ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་ལ་
 བཅོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་གཅེས་སྤྲུམ་སྤྱེད་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་
 སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་གྲག་པར་”སྒྲོམ་”^{༡)}ཕྱིན་ཆད་ཆད་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སོགས་
 འཛིན་ཉལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སྤྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་དུས་བྲ་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་རབ་དུ་
 བྱུང་བ་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་། གདིང་བ་དང་ལྟང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཡོ་བྱད་དག་ངོ་
 ཤེས་པའང་དཀའ་བར་བྱུང་ཅིང་། ལྷ་གོས་དང་མཐང་གོས་སྒྲུམ་ཐམ་སྤྲེགས་བྱར་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རྒྱ་བས་ཀྱང་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས། དེར་སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ། དགོ་
 སྤྱོད་གི་ཉལས་དང་ཆ་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཆད་དང་ཕྱི་ངོའི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཕྱིན་ལེན་དང་རུང་ཆུ་དང་། རུབ་ལྷག་ཉལ་སྤྱང་བ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲུམ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་
 ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་བྱལ་བར་གྱུར་པ་འདི་འབྲ་བ་ནི། བདག་
 ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་ངོར་མ་ཡིན་ན།
 གཞན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སོམས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཞིག་སྤེ་སྤྱོད་ལ་
 ཐོས་བསམ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་པ་ཆེས་ཆེར་འཐས་པར་གྱུར་པ། གྲགས་པའི་བ་
 དན་གྱིས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའང་། ཉམས་སྤྱེ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོ། རང་གི་རྒྱ་
 འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ནས་གསུངས་པ། ལག་དུ་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡོད་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པར། གང་གི་ཆེ་རང་ཉིད་ན་སོ་ཡོལ་
 བའི་པོ་ཉམས་ཟེན་པས། འཆི་བདག་གི་ཆད་པ་ལ་འཛིགས་པ་ཅུང་ཞིག་སྤྲེས་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷན་པོ་

༡) ལ། ༥༩ན་ཙ་ རྒྱུ་

ཅི་ཡང་མ་བསྐྱབས་པ། རིའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཆེ་ཡོལ་བར་བྱས་པ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། དེས་རི་སྐད་
གདམས་པའི་ངག་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདའ་བར་མི་རུས་ཤིང་། སྟོན་ཆད་ཐོས་བསམ་ལ་རི་སྟེད་
འབད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད། འགྲོད་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
དུང་འགྲོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཏུ་ཤང་གི་རིང་ལུགས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། གསུང་རབ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཆི་
བའི་ཆེ་དགོས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་རྒྱུ་ཆེ་བས་འོན་པ་ཞིན་དུ་
ཆེའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཟད་པ་ལས། དིང་སང་གི་ཆེ་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་ཅུང་ཞིག་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་”འདོད་པའང་”^{༡)}ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་སུ་བྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས།
བསག་སྒྲུང་ལ་འབད་དེ་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀའ་བ་
དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ངལ་བ་ལྷུང་ལེན་པའི་དཀའ་བ་རི་ཅམ་
ཞིག་སྒྲུད་དུ་བྱིན་ཀྱང་། འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་པའི་གོ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཆགས་
པ་དང་། ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་
ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཐ་གུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་
འདི་ཡང་། བདག་ཅག་གི་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་”གི་^{༢)}བཀའ་བློན་མཛད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་
ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་སུ་ཞིག་གི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དིང་སང་གི་ཆེ་ན་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་ལྷུང་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཡིད་མི་
ཆོམས་པར་གསང་སྤགས་ནི་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྟོབ་ཆེན་པོས་འབྲུག་པ་ལྷུང་ལེན་ཞིང་། སྟོན་ཆད་
སྤགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར། ལྷ་མའི་ངག་ལས་ཐོས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ། ད་ལྟ་མན་ངག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱུད་

༡) ཅ། ༥༩ན་༣་ འདོད་པ་ནའང་།

༢) ཞ། ༥༩ན་༣་ གིས།

སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་
 དག་ལ་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྡོན་ཆད་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་བྱུང་བའི་གྲིས་བཟུང་བ་
 དང་མཐུན་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེ་བ་མིང་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ལས།
 དེང་སང་གི་ཆེ་ཆེ་སྐྱེ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུན་ཅེ་མུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་བཙུན་པས་
 སྐྱོམ་པ་ལ་འབྲས་པར་བྱས་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པར་
 རུས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་བྱུང་བའི་གྲི་དགོངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་དབྱིས་བྱིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་ལ་
 གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་འཛིགས་པ་རྟེན་པ་
 དང་སྐྱལ་ལྷན་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོ་རྟོ་སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གོ་འཕངས་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་
 ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུངས་ཏེ། བོད་ལ་བྱུང་
 ཐོབ་ཏུ་བྱགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཟན་པོ་རྟེན་པ་དང་། ལྷག་
 པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་”བརྒྱབས་ཤིང་”¹⁾བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་བརྒྱས་པ་ལ་གོམས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བས། རང་
 གཞན་གྱི་བདུན་དང་”བར་དུ་གཙོད་པ་ལ་”²⁾ཐོགས་པ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ།
 མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོད་རྣམ་པར་
 དག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དང་མཐུན་པར་
 གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པས་བྱགས་རྒྱུད་རྟོག་པ་
 མེད་པར་ལེགས་པར་གཏམས་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་གིས། རུབ་ཕྱོགས་རྩ་
 ལན་རྩ་ར་ནས་བབྱུངས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བྱག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལན་
 ཆད་དུ་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་བར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྩ་སྐྱེ་མ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་

1) ལ། ༥༤་བ་༣་ བརྒྱབས་པས།

2) ལ། ༥༤་བ་༤་ བར་དུ་གཙོད་པ་ཆེན་གཙོད་པ་ལ།

འཕྱིན་ལས་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྩེ་སྒྲ་མ་འདི་ནི། སྔོན་དུ་ལེགས་
 པར་སྤྱད་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་བསམ་གྲིས་མི་བྲབ་བ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་གྲིས། སྤྱི་
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འཆོག་ཆས་གྲིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞིག་གི།
 གངས་དང་། རི་སུལ་དང་། བས་མཐའ་དང་། དགོན་པའི་གནས་དག་ཏུ་གཅིག་ཏུ་དབེན་བ་ལ་ཐུགས་
 གཞོལ་བའི་ཆོ་ཡང་། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་ནག་ཁ་ཆེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འབྲོར་བའི་བྱེད་པར་མཛད་
 དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བབས་པའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དག་
 ཐམས་ཅད། དད་པའི་བྱུགས་གྲིས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་སྤྱི་བོ་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་དམན་
 པ་དང་བར་མ་དག་གིས་དམ་པ་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་དགེ་བའི་ཡོ་རྟོག་བསྐྱུན་པའི་སྤྱད་དུ་
 རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱན་ལམ་དུ་བབ་པར་ཉེ་བར་འགོད་པ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཚུལ་
 ལ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་ཆད་བཟུང་བར་མི་བྱས་ཤིང་། གངས་སུ་བཅི་བར་མི་བྱས་ལ། སྔོན་ཆད་བོད་ཀྱི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། གྲགས་པའི་བ་དན་གྲིས་མཛེས་པ་སུ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 བའི་གཏམ་བཞོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་ཐམས་ཅད། རྒྱལ་པོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། མི་དཔོན་
 དང་། སྤྱི་པ་དང་། བྱེད་མེད་སོགས་ཀྱི་ངོར་ལྟ་བ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱང་བྱིང་གི་
 འདུ་འགོད་ལྟར་ལེན་པས་དད་པས་བྱིན་པ་རྒྱུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པའི་བྱི་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་གྲིས་གདུལ་
 བྱ་མཐའ་ལས་བ་དག་ལ་ཆད་བཟུང་མི་བྱས་པར་སྤྱིན་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏོང་བ་
 ལྟར་མཛད་པས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་
 འཆམ་པར་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དང་། སྒྲ་མ་གོང་མ་དག་གི་འདས་
 མཆོད་ནར་མ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུས་མཆོད་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ནར་
 མ་དང་། སྟོག་པ་དང་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་ཞིག་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་དུ་གཏོང་བ་

ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བསམ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་འདིས་སྐྱ་ཆེ་རིལ་པོ་ལ། ཡོ་བྱད་འདི་
འབྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐུགས་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་^{༡)} ཞེས་བྱ་བའམ། རས་འབྲུ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་
བསྐྱེད་བདག་གིར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའམ། བདག་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའམ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྦྲད་དུ་ཞིང་བྲེ་
གང་གི་ས་ཚམ་ཡང་བདག་གིར་མཛད་དོ་ཞེས་སྐྱབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཚུལ་མ་
ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་གི་རང་གིས་སྤངས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་
འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆ་སྒོ་མོ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དུ་མ་
ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པས་འདི་ཚམ་ལ་ཡང་བསྐྱན་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སྟོན་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱན་ནས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
དག་འདས། སྟུང་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དག་གིས་བྲབ་པར་
གྱུར་ཏེ། དེ་ཞིག་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མིང་ཚམ་ཡང་མ་ལུས་པ་ལྟ་བུར་རུབ་པར་
གྱུར་པའི་ཆོ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྐྱན་པ་ལྟར། ཐུགས་དང་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲང་པོ་མཐའ་དག་གཞི་ནས་གསོས་ཤིང་། ཡོག་པར་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་
བཅད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་ངེན་ཆེ་བར་བསྟོན་མི་རུས་པར་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་
འབྱེད་ཆེན་པོ་པལ་ཆེ་བ་དང་། སྐབ་ཆེན་པལ་ཆེ་བ་དག་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བརྟགས་ཏེ་
འདུག་གོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་ཀྱི་ཐ་མ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན། རྗེ་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གངས་
རིའི་ཁྲོད་འདིར། རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པའི་སྤྲང་པོ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་བྱེད་པར་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པས།

༡) ཅ། ༤༠་བ་༤་ནོ།

སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་ལྷུ་དུ་བྱུང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཅམ་ཉིད་ནས།
 དུག་སྐྱུལ་གྱིས་སྒྲ་ཅིའི་དྲི་ཆོར་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེར་མའི་མལ་དུ་ཉལ་བ་ལྷ་བྱར་མ་བྱེད་པར་
 བདག་ཉིད་ལ་ཟེས་སུ་ལྷ་བར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སྐྱས་པ། དཔལ་ལྷན་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་ལྷ་བའི་
 མིག་། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འདོན་བྱེད་སྟོང་ལྷན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལག་ཉལ་
 གྱིས། །མཐར་འཛིན་རི་བོ་མིང་གི་ལྷག་མར་མཛད། །བཟོད་དཀའ་རིགས་པའི་དྲི་བཞིན་རྒྱང་
 ལྷགས་གྱིས། །མ་ལུས་སྒྲིགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་གནས་པའི། །ལོག་པའི་གཞུང་ལྷགས་སྒྲིན་ཆོགས་
 ཀྱན་བཅོམ་སྟེ། །པན་བདེ་སྤང་ཅིའི་གཉེན་གཅིག་མཁའ་ལ་མཛེས། །དྲི་མེད་རིགས་པ་རྣོན་པོའི་
 མཆོན་འཆང་བ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྩལ་མོའི་སྤྱོད་པ་རྒྱང་བསྐངས་ཀྱང་། །སྤྱོད་པའི་སེང་གི་ཀྱན་གྱིང་
 རྒྱལ་གྱི། །རལ་བ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་ས་ལ་ལྷུང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟེན། །ལེགས་བཤད་དུ་བྱུངས་^{༡)}པའི་ཀ་བ་ལ་བརྟེན་པ། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་
 བཀའ། །དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་ཀྱན་གྱི་མགོ་བོས་འཛིན། །མི་དམན་རྒྱལ་བའི་ས་བོན་སྟོང་ཟེའི་
 ཁམས། །ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་སྟོབས་^{༢)}བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་ཤིང་སྟོམས་པར་བརྟེན་པས་ལེགས་
 སྒྲིན་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་སྐྱས་འདི་བསྐྱུན། །སྟོང་ཟེའི་རྒྱ་བ་རྣོན་པའི་གཞོན་
 རུ་ནི། །ལྷག་བསམ་ཀྱན་གསལ་མཛེས་མའི་བང་པ་ལས། །མད་བྱུང་བཅོན་པའི་མཁྱེགས་འགྲོས་
 རབ་སྤངས་ཏེ། །གཞན་དོན་ཤར་རིའི་བ་གམ་ཅེ་ལ་འཛེགས། །དེ་ཆེ་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཐུད་བཞད་པ་
 དང་། །མཉམ་དུ་བྱལ་བསྟན་གོས་དཀར་གྲོན་པའི་ལུས། །གཞིགས་ནས་ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་ཐུན་
 བལ་ཞེས། །དགྱེས་ལྷན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ནི་བཏང་སྟོམས་མཛད། །ཅོད་དུས་འཕྲོག་སྤང་ཆེད་དུ་འོངས་
 པ་ཡི། །རྣོན་པའི་ལྷན་བཞིན་དུ་ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས། །མ་ལུས་བྱལ་བར་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་
 མཆོན་ནི། །ཁྱོད་གྲགས་སྟན་པའི་བ་དན་བཞིན་དུ་བཙུགས། །དེ་ཕྱིར་དུས་མཐར་ལེགས་བཤད་

༡) ལ། རྟེན་བ་ན་ དུ་བྱུང་།

༢) ལ། རྟེན་བ་ན་ ལྟེ་བར།

སྤང་ཅིའི་གཉེན། །ཐུབ་པའི་ཉི་མ་མ་ལུས་ཟེལ་གཞོན་པའི། །ས་གསུམ་འོད་མཛད་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་
གང་། །ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་སྤང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཅོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་འགས་ཞེས་བྱ་བ་
ལས། རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས། བསྟན་བ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་
བ་མདོ་ཙམ་སྒོས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་ལྟེ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བསྟན་བ་དང་གདུལ་བའི་དོན་མད་དུ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་གངས་རིའི་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་བ་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་དག་གི་དོན་ནི་པལ་ཆེར་མཛད་བ་མཐར་ཕྱིན་བ་ལ་
ཉི་བར་གྱུར་བ་པག་གི་ལོའི་སྟོན། སྟོད་ལུང་གི་ཚུ་ཆོན་ལ་བྱོན་ན་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསོལ་བ་དག་གིས་འབྲལ་དུ་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ནི། རང་ཉིད་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་མ་མེད་པའི་བྱག་བྱ་བར་བཞེད་པ་དང་།
ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་བྱི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་བཞེད་དུ། སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་མང་
པོ་ཞིག་གི་དོན་བྱ་བར་ཡང་དགོངས་ཤིང་། སྟོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྐྱེ་བོ་
མཐའ་ཡས་བ་དག་ལ་ལེགས་པར་བཞེད་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་སྐལ་བར་བཞེད་ནས། རི་བོ་དགེ་
ལྡན་ནས་བྱག་བཏེག་སྟེ་ལྟ་སར་མཆོད་བ་དང་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་ནས་སྟོད་ལུང་གི་
ཆབ་ཆོན་ཁར་བྱོན། འོན་ཀྱང་ཆབ་ཆོན་གྱིས་ནི་ཞབས་ལ་ཁུང་ཟད་ཙམ་བདུག་པ་ལས་མ་མཛད།
གཙོ་བོར་སྟོད་ལུང་བུ་མདའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་བ་དག་ལ་ཆོས་དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་
གནང་ཞིང་། བསྟན་བཀུར་བ་དང་འབྲལ་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དག་བདག་གིར་མཛད་པ་དང་། ཐ་ན་
ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་དེ། སྤང་འབྲས་སྤངས་
སུ་བྱོན་པའི་ཆེ། འདོ་ལི་ལ་གདན་དུངས་པའི་འདོ་ལིའི་སྐྱ་ལ་འཇའ་ཆོན་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་པ་ཀྱན་ནས་བཀྲ་
བ་ཐལ་བྱང་དུ་བྱག་པ་དང་། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་། ཆོས་གསུང་བའི་ཆེ་ཆོས་གྲའི་
དབྱས་སུ་འཇའ་ཆོན་སྐྱ་ལྟ་བུ་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་

ཟུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་གྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་
 རིང་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་སྡོང་ཐག་གཉེས་རེ་ཙམ་འདུས་ཤིང་། སྡེ་ཁྱེད་ནས་
 ཞབས་ཏོག་དང་སྤྱི་སྡོས་ཀྱི་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་འབྲལ་ནོད་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་
 ལ། དེའི་ཆེ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད། རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག །དབུ་མ་འདུག་པ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོན་ཆད་གྲོང་པའི་སྤྱི་བོ་”སོ་མོ་སུ་ལ་”^{༡)}ཁྲིད་ཆེར་མི་གནང་།
 ཁྱད་པར་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ལའང་འཆོག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཞག་ཆེ་བར་ཡོད་པ་
 ལ། དེ་དུས་གྲོང་བའི་སྤྱི་བོ་ཇི་ཙམ་ཞིག་འོངས་པ་དང་། དུས་ནམ་ཞིག་ན་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པར། ཐ་ན་སྤང་བོའི་ཆོགས་དུ་མ་འདུས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་”ལམ་རིམ་དང་
 དབུ་མ་”^{༢)}ལ་སོགས་པའང་བཀག་པ་མེད་པར་གནང་། འབྲས་སྤངས་སུ་སྐབས་ཤིག་ནས་གཞན་
 པལ་མོ་ཆེ་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྒྱུད་བར་གྱིས་གསུངས་ནས་ལྷ་བཟོ་བ་ལ་དམ་བཞག་ཆེ་
 བར་མཛད་དེ། བཙུན་ལྷན་འདས་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེད་བའི་ཞལ་ཏ་
 མཛད། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ནས། སྟོན་ཆད་དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ལེ་མཆམས་མཛད་པའི་ལུགས་མེད་པ་ལ། དེའི་ཆེ་གསང་འདུས་ཀྱི་ལེའུ་དགུ་པའི་སྐབས་ལ་
 ཆོས་མཆམས་མཛད་ནས། སྤྱར་དུ་དགོན་པར་འབྱོན་བཞེད་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་། དེ་ལ་སྤྱིན་བདག་
 དང་། ཆོས་གསན་པ་ནམས་ཀྱིས་ད་དུང་རྩ་བ་གཅིག་གམ་རྩ་བ་ཕྱེད་ཙམ་དུའང་བཞུགས་ནས་
 ཆོས་འཕྲོ་རྫོགས་པར་གསུང་བ་ཞིག་ཐུགས་རྗེས་གཟུང་འཆལ། ཐ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོ་”བསྐྱུགས་ལུང་
 དུ་མཛད་པ་”^{༣)}ཙམ་ཞིག་ཀྱང་གནང་འཆལ་ཞེས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་ཀྱང་གསན་དུ་མ་བཞེད་
 ནས། ད་ལན་སྤྱར་དུ་བཏེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བས་འདེགས། རྒྱུད་དང་ལམ་རིམ་འཕྲོ་ལ་

༡) ཞ། རྩ་བ་༤ སོ་མོ་དུ་མ་ལ།

༢) ཞ། རྩ་བ་༤ ལམ་རིམ་དབུ་མ།

༣) ཞ། རྩ་ན་༣ བསྐྱུགས་ལུང་མཛད།

འཛིག་པའི་འདུན་པ་ཁ་སིང་དུ་བཏང་ཆར་གསུངས་ནས་ཆོས་མཆོམས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ད་དུང་
 སྐྱགས་དང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཟོས་ཀྱི་བཤའ་རྒྱུན་རྒྱུན་གསུང་བ་མེད་པར་འཕྲོ་རིང་དུ་གནས་
 པའི་ཉེན་འབྲེལ་སྤྱིག་པའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེམ། །དེ་ནས་ལྷ་སར་
 ཕྱག་བཏེག། རྫོ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་ད་དུང་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་
 ནས་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་བས་སྦྱོན་བྲངས་ཏེ་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་བྱོན། ཁོང་པ་ལ་སྤར་ནས་ཞལ་
 ཏེ་བྱོན་པ་དང་། ཁོང་པ་རང་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཆེ་བར་ཡོད་ཅིང་། བྱད་པར་གངས་རིའི་ཁྲོད་
 འདྲིར་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོང་ཡེ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱབ་པར་གྱུར་ནས་
 རིང་ཞིག་ལོན། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤའ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པའི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བས་སྦྱོ་བྱོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པ་མང་དུ་བྱོན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ད་དུང་རྒྱུད་སྤེའི་
 འཆད་ཉན་ཀླང་ཚུགས་པའི་གྲ་ས་སྤྱིངས་པ་སྤྱོད་ཆད་མེད་པས། དེ་འདྲ་བའི་འཆད་ཉན་ཀྱི་གཞི་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཚུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྱུང་དུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་འདུན་པ་
 རྒྱགས་བྲག་པོས་དེའི་ཆེ་ཞལ་ཏེ་གནང་སྟེ། སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཆོས་རྗེ་བས་བདག་ཆེན་ཀྱི་
 སྐྱགས་ཁུར་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ནས། གཞི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་ཅ་རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་ཀླང་བཟུགས་པའི་གྲ་ས་རྣམ་
 པར་དག་པ་འཇུགས་པའི་ཞལ་སྒྲོས་དང་། ཆོས་དཔོན་བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཅིང་། ཉེན་
 འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་སྤྱིག་པའི་ཆེད་དུ་གནས་དེར་གསོ་སྦྱོར་མཛད། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 དབུ་ནས་ཆོས་སྦྱོན་རེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བ་ལམ་བདེ་ཆེན་ཅེར་ཕྱག་ལེབས། དེར་
 ཡང་བྲག་དཀར་རྫོང་དཔོན་པོ་ལྷ་པ་ཡུམ་ལ་ཞལ་ཏེ་བྱོན་ཅིང་། ཁོང་པས་ཀྱང་དད་པ་ཆེན་པོས་
 དགའ་སྦྱོར་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་ཁུར་སྤྱི་པོས་མཛོས་ནས། བདེ་ཆེན་ཅེར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་

༡) ཞ། ༤༣་བ་༥་ བ།

པའི་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱུ་བཅུགས་པ་དང་། གཞི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྱིམ་ས་ཕྱག་སྒྲིལ་མ་
 ཉམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲ་ས་བཅུགས། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་རྒྱུན་གྱི་གནས་གཞི་འཛུགས་
 པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་བབ་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནད་སྒྲིན་དང་། རྗེ་དཔོན་པས་བདག་
 རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱགས་ཁུར་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་གནས་དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་
 བྱས་པས། ད་ལན་མིན་པ་རབ་གནས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ད་ལན་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 གསུངས་ནས། རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། གནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྐྱགས་
 མཁར་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་གདགས་པ་ཡང་མཛད་དེ། དེ་ནས་བྲག་དཀར་དུ་བྱོན། དེ་ནས་བྱ་
 བཞིར་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས་བྱོན་ཏེ། "དེ་ཡང་")འབྲས་སྐྱངས་ནས་ཕྱག་བཏེག་ནས། དགོན་པར་
 མ་ཐེབས་ཀྱི་རིང་ལ་གང་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ད་ཡང་ཡང་འོང་བ་མི་འོང་བས་ད་ལན་
 འགྲོ་དགོས་གསུངས་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད་དོ། །གྲུ་བཞིར་ཐེབས་པའི་རྒྱབ་གཞི་
 བརྒྱངས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་གྲག་པས། ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ནས་བརྟགས་ཀྱང་། མི་ཞིག་གི་
 བརྒྱངས་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་སྐྱ་ཞིག་གིས་གནས་
 གང་དུ་བརྒྱངས་པ་སོགས་གང་དུ་འང་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པར་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱ་གིན་ཏུ་བྲག་ཅིང་
 གསང་མཐོ་བ་རྒྱང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་། འབྲས་སྐྱངས་ནས་ཡར་ལ་ཕྱག་མ་བཏེག་པའི་གོང་
 ཅམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འང་། ས་ཆེན་པོ་སྒོ་བྱར་ཉིད་དུ་གཡོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐའ་མི་
 མངོན་པའི་ལམ་རིང་པོ་ནས་འོངས་པའི་འཇའ་ཆོན་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ལྷའི་པོ་ཉ་ལྟ་བུ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་
 གྱི་ཅེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་གྲུ་བཞི་ནས་ཕྱག་
 བཏེག་ནས་དགེ་ལྡན་དུ་ཐེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ།
 འདྲིར་ད་ཡང་ཡང་འོང་བ་མི་འོང་བས། མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོམས་གསུངས་ནས་སྒྲོན་པའི་སྐྱ་
 དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བྱང་དུ་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་

༡) ལ། ༤༥ན་མ་དེ་ནས།

གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་འདུལ་དུ་དགོ་
 འདུན་གྱི་མང་ཇ་འབྲེན་པ་ཞིག་གིས་གདན་དངས་པས་ཆོགས་གྱི་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ། བསྐྱོ་བ་
 མཛད་པའི་མཇུག་ཏུ་སྒྲིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྤངས་མེད་པར། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་
 ལམ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་
 པ་མཛད་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱགས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པར་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་གཞིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ། བཞུགས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་
 རེའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདྲིར་སྒྲེབ་^{༡)} བྱུང་བས་སྒྲོ་བདེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཟེར་རོ། །དུས་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་འདས་པའི་མཆན་མོའི་གྲང་ཐུན་ལ་བབ་པ་ཅམ་ནས་སྐྱུ་ཁམས་ཅུང་ཞིག་བསྐྱེལ་
 བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེའི་སང་ཉིན་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱུ་རིམ་ལ་འབད་བ་འདོན་
 པ་སོགས་བགྱིས། དེ་ལྟ་ནའང་སང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཅམ་བར་དུ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱུང་བྱུག་ཏུ་
 མཛོན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་གསུང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ནས་བསྐྱུང་བྱུག་ཀྱང་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཅུང་ཟད་
 སྤྱགས་ཉིག་པར་གསལ་ཅམ་གྱི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་སྐྱུ་རིམ་བསྐྱུབས། དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་འདི་ལྟར་དགོས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ཏུ་ཞིབ་པར་སྤྲོ་མོ་ནས་གནང་ཆར་བས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས། གནས་
 བཟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་དུང་ན་འཁོད་པ་ལ། ཚུལ་འདི་ཤིས་པར་གྱིས་ལ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཅམ་གསུང་། གཞན་སྐྱུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེལ་བར་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་རིང་ལའང་སྤར་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྱགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འཆག་མེད་དུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཙོ་བོར་ནང་གི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྤྱགས་དམ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་^{༢)} བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་

༡) ལ། ༤༧་བ་༧་ སྒྲེབས།

༢) ལ། ༤༥་ན་༩་ སྤྱགས་དམ་ལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ།

བཞིའི་དགོངས་ཕྱི་མ་རེད་དུ་སོང་ཙ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་རྒྱས་
 པ་ཞིག་མཛད་དེ་དེའི་ཆེ་ཀ་སྤྲེལ་མར་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་ཤོག་གསུངས་ནས་དེར་ནང་མཆོད་བྱིན་
 རྒྱབས་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་མུང་བ་ལན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སམ། བཙུ་
 དུག་ཕྱག་གཉིས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ་རག་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་
 ནས་བདུད་ཅི་མུང་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་སུས་ཀྱང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དེ། སྐྱུ་བྱང་ན་འཁོད་པ་ཁ་
 ཅིག་ནི་གྲངས་ལ་དཔགས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློན་ནས་མཛད་པར་
 ཡང་ཉོག་གོ། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་ཆེ་ཡི་དམ་གྱི་བྱང་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གཟེགས་སྤང་བྱང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་མངོན་མོད་ཀྱི། སྐྱུ་བྱང་ན་འཁོད་པ་
 དག་གིས་རི་ལྟར་མཆིས་པ་ལྷ་བར་རྩོམ་ཐོག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་མཆོད་མོའི་རིང་ལ་སྤྱགས་
 དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ནས་མངོན་པ་ལ་རྩོམ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བར་མངོན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མདོར་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བའི་
 མན་ངག་རྣམས་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ཡིན་པར་ངས་སོ། །དེའི་སང་ཉིན་ཉི་ཤུ་ལྷའི་སྤྱོད་དང་
 བོ་ནས་ཞབས་རྩོམ་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་དུ་མཛད། ཕྱག་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སྤྱགས་དམ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཉི་མ་ཤར་རྗེས་ཙམ་ལ་སྟོང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཤངས་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱུད་རགས་
 པ་རྒྱ་བ་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ནས། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གོང་ཅུང་ཟད་སྐྱུ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་སྤར་ལས་སྐྱུ་མདངས་ཅུང་ཞིག་ཅུང་བར་ཡོད་ནའང་དེའི་ཆེ་སྟོ་བྱར་དུ་ཆོ་བ་རྒྱས་པ་ལྟར་གྱུར་
 ཏེ། སྐྱུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་ཕྱས་ཅན་གྱི་ལྷ་བྱ་གཞོན་ལྷ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། སྐྱུའི་ཤ་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་
 ལྷ་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཁང་ཁུང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྤར་གྱི་སྐྱུའི་གཉེར་

མ་ནམས་ཀྱང་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆོད་ཅམ་དུའང་ཐམས་ཅད་”ཀྱི་^{༡)}ཐམས་ཅད་དུ་
མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲིའི་འོད་
དམར་སེར་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་དཀར་སེར་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་བཙོ་
མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཆོད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིའི་ལུས་ཅན། རི་ལྟར་
འཇམ་དཔལ་གཞོན་བྱུར་གྱུར་པ་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་སྤངས་ནས། རང་དུ་”ཡང་དག་པར་འཛོག་ལ་
^{༢)}མཉམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན། དེའི་ཆེ་སྒོ་བྱར་ཉིད་དུ་མགོན་དང་བྲལ་བས།
ཡིད་མུ་ངན་གྱིས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། རང་གི་འཆོ་བ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲིའི་བྱུང་ན་འཁོད་པ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཨེ་མ་མ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ངོ་མཆར་བ་ནི་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་སྟེ། བདག་
ཅག་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིའི་ལུས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་མུ་ངན་གྱིས་སྒྲིའི་ལུས་རང་དབང་བྲལ་
བཞིན་དུ་ཡང་ངོ་མཆར་བས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱ་ཚར་གྱི་གར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲིའི་འདུལ་བའི་ཆེ་སྒྲིའི་
མདངས་དང་གཞོན་ཤུལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་མིའི་ལུས་གནས་གྱུར་ནས་ལྟ་བུ་གཞོན་བྱུང་ལུས་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་སྒྲིའི་ཆད་སུ་ཞིག་ལ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པ་འགའ་ཐོས་པའམ།
འདིའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིད་ཅེ་ན། སྒྲིའི་ཆེ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུ་བ་
ཐོབ་པའི་ཏ་ག་ལ་རྒྱར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཁའ་རེག་ཏུ་འདས་པ་ན་སྒྲིའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་གཞོན་
ཤུལ་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པའི་ན་ཆོད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཐོས་ཀྱི། བོད་ཀྱི་སྒྲིའི་མ་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ལུས་
ཆུལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འཁུམས་ཏེ། བཙོ་མ་
ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་ལས། གང་གི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྒྲིའི་ལུས་དང་། དབྱ་བཙོ་མ་པ་
མདོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་ནས་བདུད་ཅི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གསལ་
ཞིང་། བཞིན་གྱི་མདོག་ནི་དག་ལ། བགས་པའི་མདོག་ནི་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་མདངས་

༡) ལ། ༤༥་ན་༥་ ཀྱིས།
༢) ཅ། ༤༤་ན་༥་ ཡང་དག་འཛོག་ལ།

སྒར་ལས་གནས་གྲུང་པ་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེ་འདི་ཡང་དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། འཆི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་བར་དོ་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། བར་དོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་བྱ་བས། དེའི་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །གཞན་ཡང་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་ནི། སྐྱུ་ཆེ་འདི་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཆར་བ་འདི་འབྲུམ། །ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཆེས་ཞིབ་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་བྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བསྐྱག་པར་མ་གནང་བས་མ་གྲིས་ལ། ཅུང་ཟད་བད་གོ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཞིག་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཟོད་ཟེན་ཏོ། །འོ་ན་དགའ་ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས་བྲ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐྱུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པའི་རྩལ་གཉིས་ཀ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་འབྲས་ཏེ། སྐྱལ་པའི་སྐྱུའི་སྟོན་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིང་ལ། སྐྱུའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར། འཇམ་ཆོན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་བ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་འོད་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཟ་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཉིད་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སྤྱད་དུ་ཆེད་དུ་སྐྱལ་བ་བཞིན་གཤོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཀ་བ་བཙུགས་པ་བཞིན་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་རྩལ་ནི་འདི་འབྲུམ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡའ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་ཆེས་དྲངས་ཤིང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱིན་དང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་”བྲལ་ཞིང་”^{༡)}ས་གཞི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་བསེར་བྱ་བྱ་མོའི་འགོ་འོང་

༡) ཞ། ཇམ་ན་ན་ བྲལ་ལ།

ཡང་རྒྱན་ཆད་པ། ཞག་བཞི་བཅུ་ཙ་དགུ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་སྤིང་གསེབ་
ནས་གཟིམས་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རང་རང་གི་བྲང་ཁང་གི་སྟེང་གི་ལ་བད་ཁ་རྣམས་སུ་མཆན་མོ་
མར་མའི་སྤེང་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྤུལ་བ་རྣམས་དང་། གཟིམས་ཁང་གི་སྐྱོད་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་
གྲུའི་ཞལ་དཀར་ཐད་སོ་རྣམས་སུ་མར་མའི་སྤེང་བ་ཆར་དུ་དངར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆན་རིང་
གང་ལ་མེ་སྟེང་ཅེ་མོ་ཅུང་ཟད་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པ་དང་། དཔའ་ལོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱགས་པའི་
རོལ་མའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཆན་གྲུང་ལ་”བྲག་པ་”^{༡)}དང་། ཉིན་མོ་ཡང་སྟོན་ཆོར་མ་
སྤྱིང་བའི་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ལམ་ན་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཆོགས་ནི་པལ་ཆེ་བ་ཀྱུན་ལྟར་དཀར་ཞིང་ཐུ་ཏིག་ལྟར་འོད་
གསལ་བས་མཐོན་སོ་ནས་འབྱུང་བ་ན་རྒྱ་བ་ལྟར་འཆར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཁ་དོག་སྟོན་སོ་དང་།
འགའ་ཞིག་ནི་སེར་སོ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་དམར་སོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་མཐེལ་
ཙམ་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་པང་ལོ་ཙམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆར་ལྟར་དུ་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་
པལ་ཆེ་བར་ནམ་མཁའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཁ་དོག་དཀར་སོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པས་སྤྱི་རེ་ལྟར་
བྲེས་པ་དང་། བ་དན་ལྟར་འཕྱང་བ་དང་། དགེ་ལྡན་གྱི་གཡས་གཡོན་དང་མདུན་གྱི་ལུང་པ་ཐམས་
ཅད་འཇའ་ཁ་དོག་སྟོན་ཆོགས་པས་ལྷ་ལྷི་ལྟར་ཁྲིག་གིས་གང་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཞག་མང་
པོའི་བར་དུ་བྱུང་ཞིང་། གང་གི་ཆེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གོང་བྱིར་རྩ་ཙན་དུ་གཟིམས་མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་
གཟིམས་ཏེ་སྤྱིང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཇེད་པ་བསྟན་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པ་རི་ལྟ་
བ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །

སྤྱིས་པ། ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་སྟོང་གི་བྲ་བ་ཙན། །བྱབ་བསྟན་ཀྱི་སྤྱད་མཛེས་པའི་
གཉེན་གཅིག་ལ། །སྟོ་བྱར་ཉིད་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་། །ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་ཅིག་ཅར་སྟན་པས་

༡) ཞ། ༤༡'ན་༤' གྲགས་པ།

ཁྱབ། །རིང་ནས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི། །ཡིད་ལ་སྤྲོད་མེ་ལྷའི་སྤྱན་སྟེག་དང་། །བཞིན་ལ་
 མཆི་མའི་རྒྱན་གྱི་དག་བྱེད་དག །སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་གཏན་དག་པོས་ཅེ་གཅིག་བསྐྱབས། །སྒྲོ་
 གསལ་འཆི་མེད་ཆོགས་གྱི་འདོད་དགའི་གཞི། །མཁའ་བཙུང་གི་བུ་བསེལ་སྤྲུགས་གྱི་མཐར་འགྱོ་
 བ། །སྤྱན་མེད་ཡོངས་འདྲའི་དབང་པོ་དབྱིངས་སུ་འཛེགས། །ཐར་འདོད་ཡིད་གྱི་གདུང་སེལ་སྤྲོ་
 ཞིག་བསྟེན། །ཐུབ་བསྟུན་གངས་རིའི་སྤྱོད་གཡོགས་ནི། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས། །སྤྱ་རྒྱུ་སྤྱི་
 སྤྱུག་པའི་ཆོ་ངེ་བཞིན། །སྤྱིན་བུ་ལ་ནམ་མཁའི་རྩ་ཆེན་བརྟུངས། །ཆུ་གཏེར་དུ་གྲུ་ལ་ཡི་གོས། །སྤྲོ་
 དན་རྒྱུད་གིས་རྒྱབས་བསྐྱོད་པའི། །སྤྱོན་ཞིང་སྤྱོད་ཡོང་གཡོ་བ་ཅན། །ཁོར་འཛེན་ལུས་འདི་རིང་ཞིག་
 འདར། །འཛེག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་ལྷ་བྱེད་ནི། །སྤྱང་བས་ཡིད་གྱི་བརྟན་ཉམས་ཏེ། །ཀྱན་གསལ་མཛེས་
 མས་སྤྲོ་ཅོར་དུ། །ཆུ་འཛེན་སྤྱད་གཡོགས་རྒྱ་མཆོར་དོར། །དེ་ཡིས་སྤྱབས་གསུམ་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱི་
 ནི། །ངོ་ཆས་བབ་ཅོལ་གྱུར་བ་བཞིན། །འཕྲོག་བྱེད་སྒྲ་གོས་བཟ་བ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་བྱ་མོ་ཁྱབ་
 པར་བསྐྱིབས། །ཀྱན་རྟོག་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཀྱན། །མ་ལུས་བཅོམ་པས་སྤྲུག་གྱུར་ཏེ། །མཐའ་དག་ནི་
 བཞོན་གཡོ་བ་ནི། །སྤྱོད་ལྷན་བཞིན་དུ་ས་འོག་ཞུགས། །མགོན་འདིས་ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་དུ་མཛོད་
 པ་ན། །བདག་ཅག་བཏང་སྤྱོད་མས་འདུག་པར་མི་རིགས་ཞེས། །མགོ་རིས་བརྒྱུ་མ་ལུས་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱི་
 གིས། །མཁའ་ལ་གཏོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཅེ་ཡང་བྱས། །ཁྱོད་སྤྲུགས་ཞི་བའི་བདུད་ཅིས་སྤྱོད་མཛོད་
 ནས། །མཛོད་དག་འཁྱུས་པའི་སྤྱོད་ལ་འབྱུང། །དེ་ཆོ་དེ་ཡི་རྩེས་འབྲང་རྒྱ་སྤྱོད་ཆོགས། །རང་
 གནས་བཏང་སྤྱོད་མཁའ་ལས་སྤྱོད་བ་བཞིན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་གིས་བདག་ཅག་རབ་བཏང་སྤྱོད། །སྤྱན་
 ཆོགས་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་མས་བྱེད་གྱུར་ཡང་། །སྤྲོ་དན་ལྷགས་ཀྱས་ཡིད་གྱི་གཉིས་འབྲུང་ནི། །གཏོང་བ་མིན་
 ཞེས་ཀྱན་གྱིས་ཆོ་ངེ་བྱས། །འོན་ཡང་སྤྱོད་མ་མཆོག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི། །གོ་འཕང་རྒྱ་ཆེན་མཛོད་
 དུ་མཛོད་དོ་ཞེས། །བདག་ཅག་ཡིད་ལ་གདུང་བ་ཅི་ལྟར་རིགས། །སྤྱོད་ཡང་ཚུལ་དེར་དང་བ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཞིག །དེ་ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ། དག་འདུན་བརྒྱ་ཐག་དུ་མས་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ། ཕྱི་ནང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དག་ཞལ་བྱེ་ནས། སྤྱོད་མ་དང་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཐ་མི་དད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་

མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པས་
 དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པར་བགྱིས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་
 ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་དུ་ཡང་སྒྲུ་མ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འབྲལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །
 ཅེས་ཡིད་ལ་བརྟག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཉེན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབུས་
 གཙང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་དུ་མར་ཡང་མང་ཇ་དང་འབྲལ་ཞོད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ། མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། སྒྲུ་མ་དག་
 འདས་པ་ན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་དང་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་སྦྱར་བ་དག་རྒྱན་བཅད་
 དེ། སྒྲུ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་འཛོག་པ་དང་། གོས་བསྐྱར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བ་དན་སྤྱད་
 པ་ལ་སོགས་པ། གྲོང་པའི་ཆོས་ལུགས་དག་ཡོངས་སུ་གྲགས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 བེ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་གྲོང་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་དག་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ།
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་འདྲའི་སྟུམ་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་སྒྲར་ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བཙོན་པར་བགྱིས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྦྱབ་
 མཆོད་ཐོན་འབྲལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱིལ་བཞུགས་ཏེ། གཟིམས་ཁང་དུ་བྱག་ཤེབས་ནས། རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་
 རྒྱན་དམ་པར་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་སྟོལ་དམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བདག་རྟེན་
 དུ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་གནས་བརྟན་
 ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་གིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ནས། སྤར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཞལ་ཏ་མཛད་
 པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབུལ་སྦྱ་ཆེན་མོ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། རབ་ཏུ་
 གནས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱ་དེ་བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འགའ་

ཞིག་སྒྲིང་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་སྤར་བདེ་མཆོག་དང་། གསང་འབྲས་
 དང་། རྟོག་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་མད་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་བཞེངས་པའི་དགོངས་པའི་གཙུག་
 བོ་ནི་སྒྲ་མེད་དང་ཡོ་གཞི་རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་ཉམས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་
 གསོ་ཨེ་བྱུང་བས་མས་ནས། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་^{༡)}སྒྲིག་^{༡)}པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན། ད་དུང་སྤྱོད་
 རྒྱུ་རྣམས་སྤར་མཛོན་བྱང་འདི་ལ་བཞད་པ་ཞིག་གི་སྟོལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་ཚུགས་ན། རྒྱུ་སྟེ་བཞིའི་
 ཡ་གྲུལ་གཅིག་གཏན་མེད་དུ་བྱུང་སྟངས་ལ་ཁད་འབྲུག་པས། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅིག་སྒྲིག་དགོས་ཞེས་
 གསུང་བ་དེ་ལ་^{༢)}དགོངས་པ་^{༢)}ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེམ་ཞེས་ཁོ་བོས་འཁྲུམས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བཞེངས་ནས། སྐྱེ་གདུང་ཞུགས་ལ་གཞེན་པ་དང་། མ་ཉམས་
 པར་བཞུགས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་བཀའ་བསྟོན་བ་མཛད་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ན་བསྟན་
 པའི་རྒྱུན་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། མ་ཉམས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་
 ལ་ཐག་བཅད་ནས། སོ་སོ་ནས་དད་པས་སྤུལ་བའི་དདུལ་བྱེ་ཆེན་བཙེ་བརྒྱུད་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་
 གདུང་རྟེན་ཆེན་པོ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲ་སྤྲ་ཆོགས་པ་བཀོད་པས་སྤྲས་པ་བཞེངས་ཏེ། དེའི་བྱམ་པར་
 སྐྱེ་གདུང་སྤྲས་སྤྲར་གྱིས་ལེགས་པར་གཡོགས་ཏེ་ཅན་ལ་བཞེངས་པའི་སྤྲས་པའི་སྤྲས་པའི་
 བཅུག་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟེ་གདོང་དང་འབྲེལ་ཁུང་ནས་ཐོག་བྱངས་པའི་སྤྲིན་
 བདག་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས། ཞོ་སྟོང་ཕྱག་དང་བརྒྱ་ཕྱག་བགྱངས་པའི་གདུང་འབྲུལ་བྱུང་བ་རྣམས་
 དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོགས་སྤྱོགས་སུ་ཟངས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་ཏ་མཛད་ནས་ཟངས་ཀྱི་
 འབྲུལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བ་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཞལ་ཏ་མཛད་
 ཅིང་། རང་རྟེན་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཆད་ལས་ཁྱེད་གདུང་ཉེ་བས་ཆེ་བ་ཤིན་
 ཏུ་བྱོན་ལེགས་ཤིང་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་གདུང་དང་། རང་རྟེན་བཞུགས་པའི་སྤྲ་དུ་གཙུག་ལག་

༡) ཞ། ༤༤'ན'༤' བསྒྲིག

༢) ཞ། ༤༤'བ'༡' དགོངས་པས།

ཁང་གིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ། གྱི་བ་ལོའི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་གནས་
 པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱུང་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེ་བ་དང་གཙུག་ལག་
 ཁང་གསར་པར་གདན་འདྲེན་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཆོན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཅིང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བར་
 སྐྱང་གང་བ་བབ་པོ། །གཞན་ཡང་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཅུ་པ་ལ་དགེ་ལུན་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་དཔོན་བརྒྱ་ཐག་དུ་
 མས། དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱབ་ཅིང་། མཆོད་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་
 བསྐྱབས་པ་ན། ཉི་མ་དང་པོ་དང་རྗེས་མ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་པ་ནི། མེ་ཏོག་ཕྱ་ཏིག་གི་མདོག་ལྟ་
 བུ་ཆུང་དུ་འདབ་མ་དུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་བབ་ཅིང་། ཉེར་ལཱའི་ཉིན་མེ་ཏོག་ཆུང་
 དུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ས་ལ་ཁ་བ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་འདབ་མ་དུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
 ཅིག་གི་མདོག་ནི་དུང་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་བཙོ་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལི་ཁྲི་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་
 ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་ཁྲོན་ཅམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབ་པ་
 དང་། དེའི་ཆེ་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་ཁུ་དཔོན་པའི་དུང་ནས། ར་ག་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་ཀྱང་
 ཡེ་ཤེས་པས་སོག་མ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་དུ་མ་སྐྱན་བྱངས་ནས་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
 དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པོ་ཞེས་གྲག་གོ། མདོར་ན་སྤྱང་ན་ལས་
 འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱན་པའི་རྗེས་སུ་འད་། ཉིད་ཀྱི་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་དག་གིས་གདུལ་བྱ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེ་བཅུ་ལྔ་མ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་འགས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་རྩེ་ལྷར་བསྐྱན་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་དུག་པའོ། །

༥ བྱིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རིང་ནས་གནས་བཅས་སྐྱན་པའི་ལག་འགྲོ་གདུག་པའི་ལྟེ། །གཉིས་པ་
 དང་བཅས་ཆགས་དང་སྤང་བའི་སྟོག་འཕྲེང་གཡོ་བ་ལྟར་རྩོམ་། །དགེ་ལེགས་སྟོག་འཕྲོག་ཆེན་པོའི་
 དུག་གིས་སྐྱར་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ས་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བྱུགས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་
 བདུད་ཅིས་འཕྲོག་གྱུར་ཅིག་མ་བྱ་དག་གི་ན་བ་ལ། །དབྱར་སྐྱེས་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་བཞིན། །དམ་

པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ། །དམ་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཐོས་པས་ཆོམ། །དེ་ཕྱིར་ཆོག་གི་དོག་པ་ནི། །སྦྱོང་
 ཚུལ་རྫོགས་པའི་དེ་བཟང་ཅན། །སྦྱོགས་ཀྱི་མངོས་མའི་ན་བ་ལ། །འབྱུང་པར་ཚོམ་པ་བདག་གིས་
 བྱས། །ཆེན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་། །དམན་ནམས་ཡིད་ལ་བྱུག་རྩ་ནི། །ཕྱག་དོག་མེ་ཡིས་
 བཙོས་པ་བཞིན། །ཞུས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྱངས་པ་ཡི། །བད་གཞོན་
 ཁ་ཡི་བདུད་ཅི་ལ། །ཁྱོས་པའི་བྱང་བ་སྒྲུང་ཆེན་གྱི། །འགྲམ་པའི་ཆང་ལ་འཕྱང་བར་ཚོམ། །དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་བདག་གིས་ནི། །དམ་པ་རི་དྲགས་མིག་ཅན་གྱི། །བྱར་བྱད་དག་ལ་འོས་པ་གང་། །རོ་མཆར་
 གཏམ་གྱི་སྐྱོང་བ་བཞོད། །གང་གི་སྒོ་གྲོས་སྒོ་ཡི་བང་མཛོད་ནི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱེ་བས་
 གང་གྱུར་པ། །སྒོ་ཆུང་ཆད་ཀྱིས་བགྱང་བར་མི་དཔྱད་པའི། །སྟན་དངགས་འབྱུང་ཁྱུངས་དེ་ལས་
 འདི་ཉིད་འོངས། །གང་ཞིག་ཟབ་ཡངས་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་ཆད། །ཤེས་ལྷན་སུ་ཞིག་ཆུ་ཐིགས་
 གངས་ཀྱིས་བགྱང་།^{༡)} །དེ་ལྟར་བྱོང་གི་ཡོན་ཏན་བྱང་པོའི་ཆད། །བགྱང་བས་མཐུ་ཆེན་ཀྱན་ཀྱང་
 སྦྱོང་ལུག་འབྱུར། །འོན་ཀྱང་སྒོ་སྦྱོགས་དེ་བཞིན་གྱིས་བོས་པའི། །ཀྱང་འཕྱང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་
 སྒྲེ་མ་བཞིན། །མགོན་བྱོང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་དེ་བསྐྱུང་གིས། །བདག་ཡིད་བྱང་བའི་བཏན་ཉམས་སུ་
 ཚར་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་སྒྲེ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དད་པའི་འཇུག་དོགས་
 དེར། །ཆོག་གི་འབབ་སྟེགས་རིམ་པར་སྟེལ་བ་ཡིས། །བདག་སྒོའི་དེ་མ་བཟུ་བ་འདི་བརྩམས་
 སོ། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་། །གང་གི་མཆོན་ཡང་བསྐྱལ་པར་རྟེན་དཀའ་བ། །ཐེག་
 མཆོག་དགོ་བའི་བཤེས་བྱོང་ཞབས་ཀྱི་རུལ། །འབྲལ་མེད་གཙུག་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ནས། །དེ་ཡི་མཐུ་
 ལས་སྟུགས་ཀྱི་བཙུད་ལྷན་བ། །བྱོང་གསུང་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་འཆོ་བར་ཤོག། །ཐེག་མཆོག་ལམ་
 ཀྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་དང་རིམ་གཉིས་ལ། །འབྲལ་མེད་ངེས་པ་
 རྟེན་ནས་བཙོན་པ་ཡིས། །བྱོང་གསུང་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་

༡) ཞ། ༥༠་བ་པ་ལ་བགྱངས།

གྱི་མཁའ་བཙུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ། སྤྲེགས་མའི་དུས་འདིར་
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ། སྦྱོང་བུ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་གཅིག་ལ། ཐམས་
 ཅད་མཁའ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་
 གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འདུག་འོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པའི་འོར་གྱིས་སྤྲེགས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་གནས་བརྟན་ཡོངས་ཀྱི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་བཟང་པ་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ནན་
 ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་ལྷན་སྦྲེལ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲེགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཞབས་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གཏུགས་པའི་བཀའ་ངེན་གྱིས་འཁོ་བ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆར་གྲུབ་པར་སྦྱར་བ་
 སྤྲེགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་ཞིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༡༡། །རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་བྱུང་འདེབས་ རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འདུས་ བཅུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་བྱུང་འདེབས་
གྲགས་པའི་དབུ་མ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་བྱུང་འདེབས་
དང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྤྱུ་ལོའི་
མཛུགས་ཏུ་ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལུ་ནས་འོངས་ཟེར་བའི་བཙུན་པ་མེ་ཉོག་གི་
འབྲེང་བ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གོས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ལོ་ཡིན་ཟེར་བ་དར་སེར་པོ་
འདྲ་བའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། བོ་ཉི་ཁྱེར་བ་བྱུང་ནས། ང་ཁྱེད་ལ་གནས་ཞིག་གཡོར་བ་ཡིན་ཟེར་ནས།
ཁང་ཐོག་ན་མཆོད་ཁང་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་དུ་སོང་བའི་སྐད་བ་བྱུང་བས། ཡབ་དེ་མཆོད་བཞེད་ཁོ་
ན་ཞལ་འདོན་མཛད་ཅིང་ཡོད་པས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་བྱུང་སྐད། ཡུམ་གྱི་
མནལ་ལམ་དུ་ཡང་མེ་ཉོག་གི་ཐང་ཞིག་ན། བྱུང་མེད་སྟོང་པ་གཅིག་གཡུ་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཁོང་པ་
ཡང་བསྐྱེད་པས། ཤར་ནས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དཀར་པོ་བྱུང་པ་ལྟར་པ་འདྲིན་པ་གཅིག་དང་། ལུང་ནས་བྱུ་མོ་དམར་
མོ་མ་བྱུང་སྟོང་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་ལྟར་པ་
བྱུང་ནས་བྱུང་བས། དེ་གཉིས་གྲོས་བྱས་ཏེ་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་རྒྱང་ངམ་འདིས་རྒྱང་
ངམ་ཞེས་ཁྱེད་དེས་བྱུ་མོ་དེ་ལ་འདྲི་ཞིང་། བྱུ་མོ་དེས་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ལ་སྐྱོན་རེ་བཏགས་ནས།
ཡུམ་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་རྒྱང་ངམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། བྱུ་མོ་དེས་འཇམ་བྱས་ནས་རྒྱང་ཟེར་

༡) ལ། ༡་ན་ལ་ ཁྱེད།

བས། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱས་ཀྱིས་ཟེར་ནས་ངེ་ལྟར་བལྟམས་པ་ཞེས་སོགས་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་
 ཁྱས་བྱས་པས། ལྷས་ཀྱི་བྱི་མ་དག་ནས་བདེ་སང་སང་བའི་སྣང་བ་ཞིག་བྱུང་བས། གཉིད་སད་ནས་
 ལྷས་ཡང་བ་དང་སེམས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆན་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། གང་གི་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྟམ་
 ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་གསུངས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱིས་མཆོས་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ལམ་དུ།
 དགོ་འདུན་མང་པོས་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱས་ནས་གདན་བྱངས་བྱུང་བ་དང་། ཉི་ཁྱ་སྐར་གསུམ་དུས་
 གཅིག་ལ་ཤར་བ་དང་། ཉིན་པར་ཡང་མེ་ཏྲག་གི་ཆར། སྟོས་ཀྱི་བྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་
 ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་ཆར་བའི་ལྷས་ཡུལ་དེར་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་མདོ་
 དབྱས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱ་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུའི་རྒྱབ་མོ་ཡུམ་ཀྱི་
 མནལ་ལམ་དུ་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་པོ་མོ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ། རྒྱལ་མཆན་དང་། རྩོམ་ཆེ་
 ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་བཟུང་སྟེ། སྤུན་རས་གཟིགས་འབྱོན་པ་ལ་བསྟུ་བ་
 བྱེད་ཟེར་ཀྱིན་འདུག་པས། སྟོགས་ཀྱུན་ཏུ་ངས་བལྟས་ཀྱང་མ་མཐོང་། རྗེས་ལ་བལྟས་པས། སྟོན་
 ཀྱི་ཐད་དུ་གསེར་སྐྱ་རི་པོ་ཅམ་པ། འོད་ཟེར་ཉི་མ་ལྟར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆ་ལྷགས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དུ་མས་
 བསྐྱོར་བ་ཞིག་མར་མར་བབས་བྱུང་བས། གསེར་སྐྱ་དེ་རྗེ་རྩུང་རྗེ་རྩུང་ལ་སོང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་
 ཅམ་དུ་སྟེབ་པའི་ཆེ་མཐོ་གང་ཅམ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་ལྷས་ལ་ཐེམ། དེའི་འཁོར་རྣམས་
 དང་། བསྟུ་མི་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཐེམ་པར་མཐོང་བས། རང་ལ་བྱག་དང་སྐྱོར་བ་དང་། མཆོད་པ་
 བཀའ་ཤིས་བརྗོད་པ་སོགས་མིས་པས། བྱི་དེ་ནང་བར་ནས་རིག་པ་དྲངས་པ་སྦྱིད་སྣང་ཆེ་བ། དེ་བྱིན་
 ཆད་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དུས་ནའང་ངའི་ལྷས་འདི་ལ་བརྟམས་བཅོས་མི་ཉན་སྟམ་ནས། གཅིས་
 སྤྱིས་དང་གཙང་སྐྱ་ལ་བཙོན་པ་སོགས་རང་བྱུགས་ཀྱིས་བྱུང་འདུག །ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྤྱང་
 ལོ་ཅན་ནས་བྱག་ན་དོ་རྗེས་འཕངས་སམ་སྟམ་པའི་གསེར་ཀྱི་དོ་རྗེ་འབར་བ་ཞིག་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པ་
 མིས་པས། བྱ་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐྱེངས་སོ། །སྐྱ་བལྟམས་པའི་དུས་ལ་བབས་

པའི་ཆེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དག་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་
 རས་མཆོད་ཁང་མཇལ་བེད། དེ་གང་ན་ཡོད་ཅིས་པས་སྤར་གྱི་བྱེད་དཀར་པོ་དེས་ཚུ་ཤེལ་གྱི་ལྷ་
 མིག་ཅིག་བརྒྱུད་ནས་འདི་ན་ཡོད་ཟེར་ཞིང་། རང་གི་བྱང་ན་སྒྲོ་ཆུང་སེར་པོ་གཅིག་འདུག་པ་བྱེ་བའི་
 རང་ནས་སྤར་ལུས་ལ་ཐེམ་པའི་གསེར་སྒྲུ་དེ་བཏོན་པས་གསེར་སྒྲུ་དེ་དེ་མས་ཅུང་ཟད་འོགས་
 འདུག་པར། སྤར་གྱི་བྱེ་མོ་དེ་བྱུང་ནས་དེ་ལ་བྱམ་ཆུས་ཁྲུས་བྱས། མ་བྱའི་སྒྲོས་བྱབས། རྒྱ་གར་གྱི་
 སྐད་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་པའི་དར་དེར་མང་པོ་དབྱངས་སུ་ལེན་ཅིང་། ལྷ་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་གྱིན་
 འདུག་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་། གཉིད་སད་ནས་ཐོ་རངས་གྱི་ཆ་ལ་སྐར་ཆེན་ཤར་བ་དང་། སྒྲུབས་
 གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་འཁྱུངས་པའི་ནང་པར་ཡུལ་དེ་ན་སྒྲ་མ་སྤགས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བྱུབ་པ་བརྟེས་པ་དོན་བྱུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་གསོལ་རས་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བསྐྱེས་པའི་རིལ་བུ། བསྐྱུང་མདུད། ཉེན་
 འབྲེལ་བསྐྱིག་པར་དགོངས་ཏེ། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིས་སྒྲུ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གཅིག་དང་། བྱ་
 ཆུང་བསྐྱུང་ལུགས་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་ནས་
 བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་དེས་སྤགས་མཁུན་གྱིས་མཁུན་པར་འདུག །བྱིས་རྒྱ་མཆོན་ཞུས་པས། ངས་མི་
 ལམ་དུ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་མཇལ་བས་གསོལ་བ་བཏབ། ཁྱད་པར་དུ་ཞལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོན་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། སང་པོ་ད་ད་ཅམ་ལུང་བ་འདིའི་མདའ་རུ་ཡོང་། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་གྱིས་
 གསུང་བས། དེ་གང་ཡིན་དབྱུད་པའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཁྱེད་ཀྱི་བྱར་
 འདུག་པ་ཐིགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བའི་གནས་དུ་མ་གསུངས་ནས། བྱིས་
 གྲང་བྱ་ཆུང་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
 རས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དུ་མའང་མཛད། ཆོས་སྒྲོར་འདུག་པ་དང་། རྩོ་རྩེ་འབྲིང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལག་ལེན་དང་། སྒྲིད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའང་གནང་ནས་མཐུན་རྐྱེན་དང་བཅས་ཏེ་
 དབུས་གཙང་དུ་རྫོང་བའི་རྩ་ལག་གྲང་བཀྱིས་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གསུངས་ནས། སྒྲ་མ་དེའི་

མཆན་བཟོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྒྲིབ། སྒྲིབ་ཆབ་བསིལ། ད་ལྟ་ཡང་དུས་མཆོད་མ་ཆག་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་སྒྲིབ་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 གྱི་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་རང་གི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དུ་མ་བཀོད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ལོང་
 ཙམ་ཞིག་བཟོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དགྲུང་ལོ་གཉིས་གསུམ་བཞེས་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་
 བར་ལ། ལྷ་མ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལྟར། རྡོར་དབྱིངས་ཅེ་མོ་དཔལ་
 མཆོག་། ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་། གཙུག་དགུ་མི་འབྲུགས་པ། བྲ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྤེ་
 འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་། དཀྱིལ་ཆོག་། མན་ངག་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་གསུམ་ཅིང་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། དབྱ་ནག་། འཛིགས་བྱེད། གཤེད་དམར་སྒྲོར་གསུམ། ལོ་ནག་བྲིལ་
 གསུམ། ཁྲད་པར་དུ་བྲུག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་མང་དུ་གསུན་ཅིང་། རི་ལྷ་
 བ་བཞིན་མཐུན། ལྷ་མ་པའི་ཞལ་ནས། ཁྲེད་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འཁོར་ཆེན་དང་། ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཙན། ཆེ་ལྷ་ཆེ་དཔག་མེད། རྡོ་ཏ་རི། མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་
 མགོན་པོ་བྲུག་བྲུག་པ་རྣམས་པའི་ཡང་ཡི་དམ་ཡིན་ཞིང་། ད་ཁྲེད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་
 གྱི་བསྟེན་སྐྱེད་དང་། གཏོར་མ་དང་བཙས་པ་མ་ཆག་པ་གྱིས་གསུང་ཡང་། དང་པོ་ལོ་གཅིག་ཙམ་
 དེ་ལྟར་འབྲུག། དེ་ནས་དབྱུས་གཙང་དུ་འོང་བའི་ལམ་དང་། བདེ་བ་ཙན་དང་ཆལ་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་
 བྱེད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་པལ་ཆེར་ཆག་པས། དང་པོར་མཆན་ཉིད་ལ་ཞུགས་འབྲུལ་ལོངས་སྒྲིབ་
 དབྱུལ་བ་དང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཆེ་བ་མང་བ་དང་། ད་ལྟ་ནད་མང་བ་འདི་རྣམས་རིམ་བ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ། བྲུག་བྲུག་པ། གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་སྐྱེད་དང་།
 གཏོར་བསྐྱོས་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཆག་ཅིང་། ལྷ་མའི་བཀའ་བཞིན་རྡོ་མ་ཐོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
 འདུག་གསུངས་ནས། དེ་བྱིན་ཆད་འཁོར་ཆེན་གྱིས་བདག་འཇུག་བསྟེན་སྐྱེད་མ་ཆག་པ་མཛད། དེ་
 ནས་དབྱུས་སུ་མདོ་སྤྲད་པའི་འབྲུལ་པ་མང་པོ་དང་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཞང་པོ་གཉིས་དང་འགྲོགས་

ནས་ཤོན། འབྲི་གྲང་དུ་ཆོས་རྗེ་རྣམས་རྒྱ་ཇ་ལ་ཟབ་ཆོས་དང་། འབྲི་གྲང་པའི་བཀའ་འབྲས་པལ་ཆེ་བ་
གསན། དེ་རྗེས་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་བྱིན་གྱི་སྟོབ་གཉེར་ཐོགས་པ་ཞིག་མཛད་པའི་རྗེས་སུ། ཆལ་དུ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསོ་དབྱེད་གྱི་སྟོར་རྣམས་བསྐྱབས་པས་གཞུང་མན་ངག་ལག་
ལེན་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིས་སྤྱད་དུས་སུ་སྤྲོན་པ་བཅུ་བདུན་བཙེ་བརྒྱད་
ཙམ་འཆོགས་པའི་དུས་སུ་འང་ནད་གང་ལ་སྤྲོན་གང་འཇུག་པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་སྦྱར་ཕྱེ། བསེལ་བྱོད་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་བྱད་དུ་ཞུས་ནས་ལག་ལེན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་
ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤྲོན་པ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁ་བ་ཅན་ན་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་ལས་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་མི་འདུག་པའི་གནད་གྱི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་བྱད་དུ་སྤྲོན་སྦྱར་ལ་བྱིན་
པས་སྤྲོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་གསུང་བ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱབས་པ་བས། རྩོ་
བསྐྱེད་ཆེ་བར་བྱང་ཞེས་སྐྱེད་བ་ཡང་མང་པར་འདུག་གོ། དེ་རྗེས་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་བྱིན་གྱི་སྟོབ་
གཉེར་མཐར་བྱིན་པ་མཛད། པོ་ཏི་གཞན་མང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱགས་སྦྱོར་མཛད། དབྱས་གཙང་དུ་པར་
བྱིན་གྱི་བྲ་སྟོར་མཛད་པའི་ཆོ། གངས་ཅན་དུ་པར་བྱིན་སྤྱོད་ཐོ་ཙག་ལ་གཞུང་དོན་ལེགས་པ་དང་།
རྒྱ་བོད་གྱི་གཞུང་དོན་མང་བ་དང་། སྟོན་པ་བཟང་བར་གྲགས། དེ་ནས་ཉང་སྟོད་ལ་སོགས་པར་ཉ་
དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་དང་། རེད་མདའ་པ་སོགས་ལ་ཆད་མ་ཕྱེ་བདུན་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་
དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱགས་སྦྱངས་པས་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་མཁས་པར་གྱུར། རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་དབྱ་
མའི་གཞུང་གངས་ཅན་ན་འཆད་ཉན་ཡོད་པ་པལ་ཆེ་བ་གསན་ཅིང་། ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་སྤྱགས་
སུ་ཆུད་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྱུབ། ཡང་སྦྱོར་མོ་ལུང་དུ་འདུལ་མངོན་རྣམས་མཐར་བྱིན་པར་
སྤྱགས་སྦྱོར་མཛད། གཞན་ཡང་བྲ་ས་རྣམས་སུ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པའི་སྤྲོན་སྤར་མདོ་སྤྱགས་ཐམས་
ཅད་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཙུགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གསན་ཅིང་སྤྱགས་སུ་ཆུད་
པར་མཛད་དོ། །དཀའ་བཞིའི་བྲ་སྟོར་མཛད་པའི་ཆོ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། བོད་དུ་དཀའ་
བཞིའི་བྲ་སྟོར་བྱས་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མ་བྱུང་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་གདན་ས་མཐེལ་དུ་བདེ་

གཤེགས་པག་མོ་གྲུ་པའི་བཀའ་འབྲས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷ་རབས་གསུང་བཞེས་དང་། ལྷ་རོ་ཆོས་
 དྲུག་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན་དྲུགས་པོ་བཀའ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་སྟུན་སྡེ་གྲགས་བྱང་བ་ལ་གསན་ཅིང་སྟགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 པས། དེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲངས་སོ། །འོལ་ཁ་ལ་སོགས་པར་བོ་དོང་
 པ་སྤྱོད་པ་ནས་བཟང་ལ་ཀ་ལྷ་པ་དང་། ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་གསན་ནས་མཁས་པར་མཐུན་ཀྱང་
 དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེ་ལོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྟན་ངག་གི་གཞུང་
 ལུགས་ནམས་གསན་ནས་སྟགས་སྤྱོང་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། དེ་དུས་དབྱངས་
 ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ། བསྐྱའི་བཞིན་ལ་གཡོ་ལྷན་བྱང་བའི་མིག །ཅེས་སོགས་མཛད་པས། རྒྱན་གྱི་
 ཉམས་འཆར་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ལོ་སྟུན་སྡེ་གྲགས་བྱང་བ་སྤྱོད་གཤེགས་ནས་མི་དཔོན་ལྷ་
 དཔོན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་ཐར་ཞིག་ཚུམ་པར་ཞུས་པར་རྟོགས་བཞིན་ལྷན་པོ་ཞེས་པ་བཅམས་པས།
 འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྟན་དངགས་མཛད་ཅེས་གྲགས་སོ། །ཕྱིས་དབྱངས་ཅན་མ་བསྐྱབས་པས་གསང་
 བྱར་ཞལ་གཟིགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་འཆད་ཚོད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་བྱ་
 བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། རྟེན་པར་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡོ་ག་དང་། ལྷ་མཛད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོང་ལ་སོགས་
 པའི་དབྱངས་དང་། མགྱུར་མ་ཆོས་གཞས་ལ་སོགས་པ་སྟན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་འཛེབས་པ་གཞན་ལས་
 རྟེན་པར་དུ་འཕགས་པ་གདའ། དེ་ཡང་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་ཆེན་མོ་ནམས་ནི་བཞིན་པའི་
 མཐར་སྟག་བར་སྤྱང་། རེད་མདའ་པས་འཆད་ཉན་ལ་བསྐྱལ་ནས། བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་
 བདུན་ཅུ་མ་བཞུད་ཉན་མཛད། པོ་ཏི་བརྩ་ཅུ་གྱུང་བསྐྱིགས་ནས། རང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་བཞིན།
 པོ་ཏི་རེ་རེ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་གསུམ་དང་སྟེལ་ནས་གསུང་བ་ལན་མང་དུ་མཛད། རྟེན་པར་བྱ་
 བལ་ལ་འབྱོན་ཁར་པོ་ཏི་ཉེར་དགུ་སྟེལ་ནས་གསུངས་པས་ཀྱན་ངོ་མཆར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་སྡེ་
 གོང་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་ལྷོ་མཛད། བྱ་བལ་མཛད་ནས་ཞ་ལུར་ལྷ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་
 གཞོན་དུ་བསོད་ནམས་ལ་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་གའི་དབང་རྒྱད་མན་ངག་པལ་ཆེ་བ་གསན་ཅིང་། རྟེན་པར་

དུ་ས་སྐྱ་བ་དང་བུ་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོ་ག་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་མ་ལུས་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་འདུས་མར་ལུགས། འགོས་ལུགས་རྫོགས་ལུགས་སོགས་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། ཀུན་སྟོང་གི་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཅིང་སྤྱགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་དོ། །དམ་པ་འདིས་རྫོགས་ཆེན་ཆེན་པ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཕྱིན་ཆད། འདུལ་བའི་གནང་བཀའ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་འོལ་ཁ་ལ་སོགས་པར་བྱོན་ནས། བྱམས་པ་སྤྲིང་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞིག་གསོས་མཛད། དེ་ནས་སྤྱགས་དགོངས་ལ་ཁ་བ་ཅན་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་། ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ད་དུང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། བྱད་པར་དབུ་མ་དང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོར། བྲེ་བྲག་ཏུ་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས། ཨོ་ཏན་ན་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གླུའི་བྱང་ཆུབ་སོགས་ལ་གཏུགས་པར་དགོངས་ཏེ། དཔོན་སྟོབ་བཙུ་གསུམ་ཙམ་ཏྲགས་དང་མི་ལམ་སོགས་ལ་དབྱད་ནས། སྟོན་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ན་གཉལ་ནས་སྟོ་བྲག་ལ་ལམ་བཟོད། རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ནས་ལམ་བྱས་བྱུང་ཐོབ་མི་ཏ་ཇུ་ཀི་དང་མཛལ་ནས་མ་ག་རྟར་འབྱོན་དགོངས་ཏེ། སྟོ་བྲག་ཏུ་གཤེགས་བྱུང་ཆེན་མོ་ཕྱག་རྟོར་ནམ་མཁའ་^{༡)}རྒྱལ་མཆོན་དང་མཛལ་བས། རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ན་རྗེ་རང་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་བྲེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནའང་སྐྱ་ཆེ་བྱང་བས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཕན་དཀའ་བས། དེ་བས་བོད་དུ་བཞུགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། སྐར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདུག་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་ལ་མངའ་བའི་ལུང་མན་ངག་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་མཆོན་ཉིད་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་དང་། ཕྱག་རྟོར་གྱི་སྐབས་སྒྲོར། དེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སོགས་ཉམས་ཁིད་མཛད། དེ་ནས་ཚུལ་གཉལ་དུ་བྱོན།

༡) ཞ། ༤་ན་པ་ ཕྱག་རྟོར་པ་ནམ་མཁའ།

དགའ་བཞི་བ་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་ལ་འདུལ་མངོན་དབྱ་མ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་
 རྣམས་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད། གཞན་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་
 ཟུང་པར་མཛད། གཉལ་གསེར་སྤྱི་སྒྲིང་དུ་འཇམ་དབྱངས་བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། གསུང་
 རབ་ཀྱི་དགའ་གནད་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་། དབྱ་མའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས། དེའི་དུས་སུ་སྤྱབ་
 དབང་ལ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིང་ནས་བསྟོད་པ། རྟོགས་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་སྤྲུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་
 རྣམས་འབྲི་བྱུང་དང་ཉང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངེས་མེད་རྣམས་སུ་བཞུགས་ནས་སྤྲུགས་དམ་ཁོ་
 ར་མཛད་ཅིང་། སྤྱན་བར་མཚམས་ཉིད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མཛད་དོ། །ཕྱིས་གནམ་ཅིང་ལྗེང་དུ་མཁས་པ་
 རྣམས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་མཛད། དགའ་གདོང་དུ་འཇལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱུ་ཐོབ་དབྱ་
 མ་པ་བཙོན་འབྲས་སེང་གོ། །གསང་མཚན་དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་ཞེས་པས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞུས་ཏེ། སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བཅད་དེ་ངེས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་སོ། །དེས་ན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་
 བྱུ་མཐའ་རྣམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྱུ་མཐའ་ཡིན་གསུང་ངོ། །ཡང་དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་བརྒྱུད་ནས་
 འཇམ་དབྱངས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཁོ་ན་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཉན།
 སྒྲིམ་སྐྱབ་ཉག་གཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་གང་པན། བདག་གིས་རི་ལྷར་བཀྱི། ཕྱི་མ་
 ཞིང་ཁམས་གང་དུ་སྤྱོ། བྱད་པར་བདེ་བ་ཅན་དང་། དགའ་ལྡན་གང་དུ་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱ་ཆེ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུན་མ་རྣམས་ཞུས་པས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་།
 བྱད་པར་དུ་སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་སྒྲིང་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བྱ་བ་གྱིས། དབང་བཀའི་རིགས་མ་
 བྱེད། གཞན་དུ་ཆེ་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་བྱུ་ལས་རིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་
 པན་ཐོགས་ཀྱང་ཅུང་དུ་འགྲོ་གསུངས་པས། ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་རྩེས་གནད་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 དབང་བསྐྱར་གཏན་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་རྩེ་དུ་ལོ་ཆེན་དཔལ་
 བཟང་དང་སྐྱབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་ཏེ། ལོ་ཆེན་གྱིས་དབྱ་མ་སོགས་གསུངས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་

ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། བྱད་པར་དུ་དགོན་པ་གོང་དུ་རྫོང་པོའི་སྐྱེ་འབྲས་དབྱེ་ཡོན་མ་ཆེ་བར་
 གྲགས་པའི་བྱད་དུ་ཞག་མང་པོ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུབ་པ་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བར་
 ཡན་ཆད་གྱི་བཀའ་གདམས་གྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་འང་རྫོང་པོ་རྩེ། འབྲོམ་སྟོན་
 བཟོ་པོ་ཏོ་བ། ལ་ར་བ་རྣམས་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་གཟིགས་ཤིང་། གདམས་པ་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་
 པའང་མང་དུ་སྐྱེལ་ནས། མཐར་པོ་ཏོ་བ་སོགས་གསུམ་རྫོང་པོ་ལ་ཐིམ། ཨ་ཏི་ཤས་ཕྱག་སྦྱི་བོར་
 བཞག་ནས། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་དང་། བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པའི་གྲོགས་བདག་གིས་བྱ་ཡི་གསུངས་ནས། མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མཆར་
 བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་རྩེས་མཁན་ཆེན་ལུ་ཕུ་བ། ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། འབྲི་
 གྲུང་ཆོས་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དབྱུས་གཙང་གི་མཁས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བས་
 མཆོན་ཉིད་གྱི་ལམ་རིམ་རྩོམ་པར་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གོང་གི་དགེ་མཆོན་རྣམས་དང་
 བསྐྱེགས་པས་ཉེན་འབྲེལ་འབྲིག་ནས། སྦྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བརྩམས་པས། གཉན་
 ཆེན་ཐང་ལྷ་དང་། ཞོགས་ལྷ་^{༡)}རྒྱག་པོ་^{༢)}ལ་སོགས་པ་དབྱུས་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་བདག་དཀར་ཕྱོགས་
 ལ་དགའ་བ་དུ་མས། དེད་བརྒྱ་སྟོ་རྩ་བ་དང་། རྫོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བསྟན་ཡིན། ད་ཁྱེད་གྱི་
 མཐུན་ཁྱེན་རྣམས་སྐྱབ་པས་ཕྱགས་རྩེས་འཛིན་པར་ཁུ་ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མཆོན་ཉིད་ལམ་རིམ་གྱི་བསྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ། ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་
 སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་ཁྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་གྱུན། །ཆེ་རབས་གྱུན་དུ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེགས་
 པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་ལགས། གཞན་ཡང་འབྲི་གྲུང་
 ཆོས་རྩེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེལ་ནས། སྒྲ་མ་ལུ་བརྩེ་པའི་རྣམ་བཤད་ལ་སོགས་པ་གནས་དེར་རྩོམ་
 པ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་ཉང་པོའི་^{༣)}རི་བྲགས་^{༤)}རྣམས་དང་། འབྲི་གྲུང་ཆོ་ཡུག་ཕྱོགས་དང་། གངས་

༡) ཞ། ༥་ན་ལ་ ཕྱག་པོ།

༢) ཞ། ༥་བ་༡་ རི་བྲག

རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་གྲང་རྒྱལ་སོགས་སྤྱགས་དམ་གང་འཕེལ་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་སྤངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 པས། བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཚུགས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྦྱེས། །སྐབས་འགར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོའི་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་། གཞན་ཆེ་དགེ་བའི་བཞེས་ལ་གྲུས་པ་དང་། །ཉམ་ཆུང་འགྲོ་ལ་སྤྱིང་ནས་བརྟེན་བ་
 དང་། །བསྐྱབ་པ་རིན་ཆེན་རིང་ནས་གནས་འདོད་པ། །འདི་དག་པན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་
 གྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པའི་གསུང་དུ་གདའོ། །དེ་
 ཙམ་དུ་མདོ་སྤྱགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རིང་དུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིགས་པ་དང་མི་
 རིགས་པའི་གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སློ་བློས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
 རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་གྲགས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་འདི་བྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཀམ་
 པ་དཀོན་གཞོན་ལྟ་བུའི་”སློ་མ་ཆད་པ་”^{༡)} ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་གྲུས་པས་འཁྱར་བར་སྤང་ངོ་། །བྱང་པར་དུ་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཚུལ་ཡང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་རྒྱུད་དུ། མཆོམས་
 སྤྱིན་གཞོན་རྒྱས་འཁྱུང་བའི་གསེར་གྱི་རི། །ཨིང་རྩེ་ལའི་ཐོར་ལྷོག་བཅིངས་པ་བཞིན། །དམར་སེར་
 སྐྱ་ཡི་ཡིད་འཕྲོག་གང་གི་གཙུག་། མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་བྱར་སྤྱད་ལྡས་མཛེས་པའི། །འཇམ་
 དབྱངས་དེ་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་། དགྲེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིན་ལས་ནི། །གཉིང་
 དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །སློ་བློས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྤྱགས་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱལ་ནས་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་
 པས། འདི་ལྟ་བུའི་རྩོམ་པ་སྟོན་ཆད་བྱུང་མ་བྱུང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ན་རིག་པར་འགྱུར་

༡) ཞ། ག་བ་པ་སློ་མ་ཆད་པ།

རྟོ། །དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཟུང་སྲུང་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་སྒྲགས་རིམ་དུ། རྒྱལ་བ་
 ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །དགྱེས་པའི་སྤྱན་རས་ཙམ་གྱིས་བཙའ་བ་ལས། །རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་ཟབ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །མཆོག་སྤྱན་མཛད་ཅེས་ཐོས་པས་རིང་ཞིག་
 རས། །རྒྱན་མི་འཆད་དུ་ལྷག་པའི་ལྟར་བསྟེན་ཅིང་། །ད་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་པད་སྤངས་ནས་
 རྟོ། །ནམ་ཡང་སྤྱབས་གཞན་མེད་དོ་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །བདག་གི་རེ་བའི་འབྲས་བྱ་མཆིས་བར་
 མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་འདིའི་མཆོན་མཛད་པར་མི་བཛོད་པར་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཞེས་
 གསུང་ངོ། །དེ་དུས་སྒྲགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་སྒྲ་མེད། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་བོད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་དོན་རྣམས་གསུངས་པས། ལུང་བ་དེ་ལ་གསང་སྒྲགས་ནང་ཞེས་གསུང་ཞིང་།
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་འད་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོག་གོ། །དེ་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་ལ་སོགས་པར་བྱོན། དབུས་
 གཙང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བ་འདུས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བཤའ་
 ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ཡང་སྤྱི་མཆོམས་དམ་པའི་ཁོག་ནས། ལུང་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་
 བགྱེས་པ་ཅི་རིགས་ལ་ཞལ་ཏུ་བྱོན་ཏེ། རང་རེ་དཔོན་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་སྤང་བས། དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེད་འདི་ནས་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་འགའ་འཕྲོ་གསུང་། གར་འཕྱོན་
 ལྷས་པས། ད་རེས་བཤའ་ན་མི་ཡོང་བའི་གནད་ཅིག་ཡོད་གསུངས་ནས། དཔོན་སྒྲོབ་གསུམ་གྱིས་
 མཆོན་མོ་གཅིག་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་”ར་རིང་བྲག་ཏུ་”^{༡)}བྱོན། སྤྱི་མཆོམས་དམ་པར་མཛད་
 པའི་ཆོ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་བྱུ་བ་མཐའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས། ད་འདི་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་རེས་རྣམ་འབྱེད་བཙམས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བར་མཛད་པ་སོ། །མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་པ་འཇམ་
 པའི་དབྱངས། །འཁྱགས་དག་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སྤྱིང་ཁའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་གྲུས་བསྟེན་
 པས། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྤྱེ་དེས། །མད་བྱང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་

༡) ཅ། ༥་ན་ན་ ར་རང་བྲག་ཏུ། ཞ། ༩་བ་ན་ ར་ཁ་བྲག་ཏུ།

སོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྟོན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་དབང་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོས་ནན་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྦྱོན་འདྲེན་པའི་འཇའ་ས་དང་། རྒྱག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། རྒྱ་ཤིན་གྱི་ཐོས་ཀྱི་གསེར་ཡིག་དང་བཅས་པས་སྤར་ལན་མང་དུ་སྦྱོན་བྲངས་ཀྱང་མ་ཕྱོན་པས། ད་རེས་འབྲུལ་བ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདི་ནས་འཕན་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ནས་ལངས་པའི་ཆེ་མེ་ར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་སྦྱོབ་པ་བྱས་ནས། ཇི་དང་འཇའ་སྤྲད་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། སྟོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པས་དགེ་འདུན་མང་པོ་མཆམས་འགྲོལ་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཇི་མ་བཞུགས་པའི་དག་ཆངས་སོགས་སྟེན་བ་དཔང་པོར་བཞག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་བྱང་སྟེ། དེ་དུས་བྲང་པོར་མ་བཤད་ན་ནི་བརྟུན་དུ་འགྲོ་ལ། བཤད་ན་ནི་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཡེང་བ་ལ་དགོངས་ནས། གང་དུ་འཕྱོན་མ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གདའ་བས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་དེ། ཡི་དམ་གྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཆན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཇུག་པར་དགོངས་ཏེ། ཇི་ཉིད་ལ་གསེར་འབྲུལ་བ་མང་དུ་བྱང་བ་དང་། སྟེན་བས་མཐུན་རྟེན་གྱི་གཞི་བྱས། འབྲི་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གྲོགས་བྱས་པ་དང་། མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དད་ལྷན་འབྱོར་ལྷན་དུ་མས་དད་འབྲུལ་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གངས་རིའི་ཁྲིད་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས། བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཤུ་ཕྱེད་མིའི་བྱང་དུ། སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་གནམ་གང་གི་བར་མར་མེ་ལྷ་བཞོས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་བྱད་པར་དང་། སྟོན་བཙོན་སྟེ་སྟོན་འཇིན་པའི་འདུ་ལོང་དེ་ལས་ཆེ་བ་སྤར་གངས་ཅན་དུ་མ་བྱང་བར་རེས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་སྐབས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཤུ་ཕྱེད་སེང་གེ་ལོངས་སྐྱའི་ཆ་ལུགས་སུ་མཇུག་བཞེད་པ་དང་། སྤར་རྩོ་བོ་ཁྱོན་དུ་ཕྱོན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་

༡) ཞ། ༤་བ་༥་ སྟེལ་པོས།

ཐེབས་པའི་དུས་སུ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མོས་ཏེན་དུ་དབུ་རྒྱན་དེར་བཞག་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡན་ཆད་
 དུ་དབུ་རྒྱན་ཡོད་པ་དང་ཆ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དུ་མ་ལ་
 དགོངས། གསེར་གར་སྤྲུག་གི་སྒོག་ཁུ་ཕུལ་བ་འདི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་ཐབས་སྒྲ་
 ར་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། ཚྱངས་པ་འགའ་ཞིག་ཁ་མཐུན་པར་འདི་ལྟ་བུ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་
 འོངས་སྤྱུ་བཅོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་འོངས་སྤྱུ་གང་ལ་ཟེར་ཡང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱན་རླང་དོ། །འགའ་
 ཞིག་ནི་ལྷགས་གཟེར་གྱིས་དབུ་དང་སྤྲུགས་སྒྲུང་ཟེར་བ་ནི། ཨེ་བདེན་ལྟ་སའི་དམུས་འོང་ལ་བྱིས་
 པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་བར་འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་
 བཏབ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཀར་
 ལམ་ལ་བཏང་། བར་སྐབས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གནས་གྱི་སྐར་མ་ཙམ་ཞལ་
 གཟིགས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཆད་མེད་པ་ཐོབ། བྱད་པར་དུ་འཇམ་དབྱངས། བྱམས་
 པ། སྤྱན་རས་གཟིགས། སྒྲོལ་མ། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སོགས་རྒྱན་མི་
 འཆད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཆོས་དུ་མ་གསན། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་ཡང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོགས་བྱིས་འདྲི་བར་བཞེད་ནས། དེའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་”གསལ་བ་”འགའ་བསྟན་བཅོས་
 རྣམ་དག་རྣམས་སུ་མ་གཟིགས་པས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་རིགས་སྟུང་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་དེ་རྣམས་
 རྣམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ནས། སྤྱི་མདོག་དང་ཕྱག་མཆོན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཟིགས། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡངས་པ་ཅན་དང་། དག་འདུན་གྱི་འདུ་ཁང་ལ་སོགས་པར་བྱིས་
 རས་སྤང་། བསྤྱང་བའི་དུས་དེར་ཆོས་སྤྱོད་གི་རིགས་མ་གཟིགས་པ་མེད་ཅིང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་དཔལ་
 མགོན་ཕྱག་དྲུག་པ་འདི་ནི། སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་འདུ་འབྲལ་མེད་
 གསུང་ཞིང་། མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། མགོན་ཁང་དུ་འང་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྤྱི་
 གཅིག་བཞེངས་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་ལ་བྱུང་བས། ཆོས་རྗེ་དགའ་བཙུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

༡) ཅ། ༡༠་བ་༡་ གསལ་ཁ།

སྤྲུལ་ལེན་ལ་བཏབ་པའི་ཆོ་ཡང་། རྒྱ་ཆོག་ས་བསགས་པ་ཅམ་གྱིས་འབད་བ་ཆེན་པོ་མ་དགོས་
 པར་རང་བྱོན་ལྟ་བུར་བྱོན་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་བཞེངས་དུས།
 ཅ་ཞལ་རང་བྱོན་དུ་བྱོན་པ་དང་། ལྷོས་སྒྲངས་རྣམ་གསུམ་བཞེངས་དུས་རྩོར་དབྱིངས་དང་། མི་
 བསྐྱོད་རྩི་རྩེ་དང་། ལྷ་ཨི་པའི་གཙུག་པོ་གསུམ་རང་བྱོན་ལྟ་བུར་བྱོན་ཞིང་བདེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 བྱོན་ཏེ་རྩི་རྩེ་ཡོད་ཅིང་། གཞུགས་ཅན་མ་ལ་སོགས་ལྟ་མོ་བཞི་རང་བྱོན་དུ་བྱོན། ད་ལྟ་གཟིམས་
 ཁང་ན་བཞུགས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དར་སྐྱེ་སྤྲུ་གང་ཅམ་པའི་ཞལ་བཞི་མདོག་དང་བཅས་པའི་རང་
 བྱོན་དུ་བྱོན་པ་སོགས་དང་། རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་པར་ནམ་མཁའ་
 དྲངས་པའི་དགྱིལ་ནས་སྐྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ནས། མཆོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ཀྱུན་
 གྱིས་ཆོར་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྡན་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རིམ་ལྡེའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་འགས། རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཅམ་སྤྲུགས་བཞི་ག་ནས་
 བྱུང་ནས། ལྷེར་སྐྱེ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་སུ་གཟིགས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དགེ་
 མཆོན་དུ་མ་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་མཇལ་ཚུལ་དང་།
 ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་བྱུང་ནས། འགྲེལ་བ་བུ་རྒྱ་སྤྱི་ཉིད་སྟེང་ནས་ཅ་ཤེ་
 ཆར་གཅིག་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་འགྲེལ་བ་དེ་འབྲུལ་མི་བྱུང་བས། ཉེན་འགྲེལ་འགྲིག་
 སྟེ། དབུ་མའི་རྩིགས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཤར། རྩི་རྩེ་ཞལ་ནས། འགྲེལ་བ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཅ་ཤེའི་
 བཤད་ཉན་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་ཉེན་འགྲེལ་འདུག་གསུང་། ད་ལྟ་སྐྱེ་ཆོ་འདིར་འགོ་དོན་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡང་། སྟོན་རྩི་རྩེ་གདན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲིང་བ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་སྤུལ་
 བས། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱེད་ཆ་ཤས་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་ལ། སྐལ་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས།
 གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྷང་ར་དཀར་བཅུ་པས་བྱས་པར་བལྟོ། །གཞན་ཡང་གྲུའི་ལྷག་གི་རི་གཟར་
 པོ་དེ་ནས་པ་པོང་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲེལ་ཏེ། དགེ་འདུན་རྣམས་སྤྲུག་པ་དང་། ཆའི་སྤྲུགས་ནས་སྤྱང་

ཆེན་པོ་གནམ་ས་འབྲེལ་བ་ཙམ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་གཏང་བ་ཙམ་གྱིས་ལོག་པ་
 དང་། རྒྱལ་འགོང་ལ་སོགས་པས་གཅེས་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་བ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་
 གི་བྱུག་རྩ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཏྟགས་ནི། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བྱུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རྣམ་བྱེད་ཡོལ་ཙམ་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྩོ་
 རྩེའི་བདག་འཇུག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རིམ་ལྔ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་པར་མཛད། རྣམ་ལངས་ནས་
 ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ། ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་ཆ་བཞེས་
 ལ་བྱུག་གི་བར་ལ་མདོ་རྒྱད་གང་རུང་གི་ཤོག་ལྗེ་བས་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུང་བ་དང་། བྲ་ལྲས་ཐོག་
 བངས་པའི་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་གཏོར་མ་དུ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་གསོལ་བ་
 མཛད་རིན་དགོ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཙམ་གྱི་འཕྲོ་དང་། རོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད། དེ་
 རྣམ་ཟབ་མདོ་གསུམ་བྱུགས་ཐོག་ནས་སྤུད་པ་གང་ཐོན་བསྡེ་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས། སྤྲུ་
 བཅུ་རེ། ཆེ་དཔག་མེད། སྤུ་མ། འཇམ་དབྱངས། སྐྱོལ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་པར་བདུན་བདུན། ཉིན་གྲང་
 ལ་བཀའ་འབྱུང་དང་། བསྟན་འབྱུང་གང་རུང་གི་གསུང་སྒྲིག་རེ་དང་། ཙམ་གྱི་འཕྲོ། བྱེད་ཡོལ་ནས་
 སྐྱོད་ཀྱི་བར་ལ་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ། གདོང་དུག་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་སྤེག་། འཁོར་ཆེན། བྱུག་
 བཞི་བ་དང་། བྱུག་དུག་པའི་མདོན་རྟོགས། གཏོར་བསྡེས། གྲུ་མགོན་དང་མེད་གདོང་། གི་གྲུག་
 དང་དུད་སོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་བསྡེས་རྒྱས་པ། བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པའི་བདག་འཇུག་། བདེ་
 མཆོག་རིམ་ལྔ་བསྐྱོམ་བ་རྣམས་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་རྩི་རྩི་ཁྱི་ཁྱི་ཁྱི་
 བདེ་མཆོག་ཡི་གེ་བདུན་པ་སུམ་ཉླ་དང་། ཨ་ར་བ་ཙ་ན་བདུན་ཉླ་དང་། སྐྱུ་མཆམས་ཀྱི་ཁོག་ནས། མདོ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤུན་གཉིས་གསུམ་རེ་གསུང་བ་རྣམས་མཐུན་སྦྲང་བ་ཡིན། ཆོས་གསུང་བཞིན་དུ་
 གཏོར་བསྡེས་དང་། ལྷ་བསྐྱོམ་བ་རྩིགས་རིམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་འདེབས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པའི་
 རྣམ་ཐར་འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོས་བཀྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་

གྱུར་ཅིག། །རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་ཐུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྤྲུལ་བདུན་ནི། ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་
 སྤྲུངས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་འོད་དང་། སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་གྱུར་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ། །ཉམས་ལེན་མཆོག་གྱུར་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་པོ། །ཤེས་རབ་མཆོག་གྱུར་ཉི་མ་རྒྱལ་
 མཆོན་དང་། །བཙེ་ལྡན་མཆོག་གྱུར་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་དང་། །འཆད་མཁས་མཆོག་གྱུར་
 བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་དང་། །ཚོད་པ་མཆོག་གྱུར་དར་མ་རིན་ཆེན་ཏེ། །གཞུང་ལུགས་རབ་
 འབྲུམས་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་བདུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སཌ་མཆོག་ལོ།།

༡༡། །རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ལས་ ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་བའི་གཏམ་རིན་པོ་ཆའི་ སྟེ་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་བ་ཁྲབ་བདག་
རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བཙེ་
བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་པའི་ཁྱེ། །འཁྱོ་
འདིའི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལས། །མགོན་ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱུར་པ། །སྦྱེ་དགུའི་ཉེར་
འཚོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ། །བསྟན་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱལ་བྱང་གཏམ། །ཁྱོད་གྱི་
མཛེད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས། །བདག་གིས་འབད་དེ་གཞན་དུ་བསྤྲུགས། །འོན་ཀྱང་སྤར་ནི་གསང་
བ་ལས། །ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །མཐུ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་དགའ་བ། །རོ་མཆར་
སྒྲ་ན་མེད་པའི་གཏམ། །མགོན་ཁྱོད་ཞལ་གྱི་བུ་མ་བཟང་ལས། །དབྱེས་བཞིན་སྦྱལ་པའི་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན། །བདག་སྟོང་དང་པའི་སྟེ་མ་པ་ཡིས། །གཅེས་པར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །སྐལ་བཟང་དད་པ་
བརྟན་པོ་ཅན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་ལ། །སྦྱིང་ནས་གྱུས་པའི་བརྒྱལ་བཞུགས་ནི། །རབ་ཏུ་
སྤང་བ་འགའ་ཡི་ཆེད། །བདུད་ཅིའི་བསྟོན་སྐལ་^{༡)}འདི་སྦྱིན་གྱིས། །སྐལ་བཟང་དད་པའི་ཕྱུས་མཛེས་
མ། །འདུན་ལྡན་རི་དྲགས་མིག་ཅན་གྱིས། །རྣ་ལུང་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་འདི་^{༢)}ལོངས་^{༡)}། །དེ་ཡང་བདག་
ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ན་རྣམ་པར་

༡) ཅ། ༣་ན་༣་ བཞོ་སྐལ།

༢) ཞ། ༣་ན་༤་ ལོང་།

དཀར་བའི་སྒྲོན་པའི་བ་དན་གཡོ་བ་དེའི་རྒྱུ་པར་ཐར་བ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་གནས་ལས་
 ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱག་པར་བྱ་བ། ལུ་ལ་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་རོ་མཆར་བ་དག་ནི་
 བདག་གིས་སྟོགས་གཞན་དུ་བཟོད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པར་ཐར་བ་སྐྱ་
 དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་
 དཀར་བ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་མངའ་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
 ཞིག་བསྐྱགས་པར་ཇེས་སུ་གནང་བ། བདག་གིས་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 འདྲིར་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་དང་མཇལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཐར་བ་ནི་ཐུན་
 མོང་བར་བཟོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་
 ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱ་ཆེ་ལན་གངས་མང་པོར་ཇེ་བཅུན་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུས། སྐྱ་ཆེ་འདྲིར་བསྟེན་བསྐྱབ་སོགས་ལ་འབད་བ་ཆེར་
 མ་མཛད་པར་ཡང་། བྱིས་པ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ཉིད་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཐུགས་ཇེ་མཛད་པའི་ཆོ།
 ལུས་ཀྱི་ཁོང་བའི་ནང་སྦྱང་གི་ཐད་ཅམ་ནས། ཨ་ར་བ་ཅ་ནའི་སྤགས་ཀྱི་སྐྱ་ཁུར་ཁུར་བ་འོང་ཞིང་།
 དེ་བྱུང་ངེས་ཀྱིས་”ལུས་ཀྱི་སྐྱ་”ཟེང་བྱེད་ཅིང་། ཐུགས་བཟུང་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་བ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་
 དོ། ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བརྒྱལ་བ་སངས་པ་དང་།
 མདུན་ན་ཇེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱ་མདོག་ནག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་
 སྤང་བ་བྱུང་། དེ་ཇེས་ཇེས་གནང་དང་སྐྱབ་པའི་ལུང་གསན་ནས། བསྟེན་བསྐྱབ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་
 པར་མཛད་པས་རྒྱུ་པར་ཐར་བ་ཐུན་མོང་བར་བསྟེན་པ་ལྟར་སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྤང་བ་རྒྱན་ཆགས་
 སུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་། ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་གཙང་རོང་དུ་ཁོང་དང་མཇལ་ནས། སྒྲ་མ་དབྱ་
 མ་པས་ལོ་རྒྱུ་བ་མཛད། ཇེ་འདིས་འདྲི་བ་པོ་མཛད་ནས། ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་དྲི་བ་མང་དུ་མཛད། བྱད་པར་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཙལ་ན་ལམ་ཀྱི་སྟོག་མི་རྟོད་བཙལ་

༡) ཞ། ༡་ན་༤་ ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ།

ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་ཀྱང་
 ཆེ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག་པས། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བཅགས་
 པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རྟག་ཏུ་བྱ་དང་འབྲ་བར་ཡོད་པས། དེའི་ཆེའང་རྗེ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་བྱི་བ་རང་གས་ཆེར་མཛད། དེ་
 ཏུས་ངེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་ཡིན་ཞུས་པས། གང་ཡང་མིན་གསུངས། དེ་ཏུས་རྗེ་འདིའི་
 སྤྲུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། གང་ཏུའང་བཟུང་མི་ཉན་པར་ལྟ་བ་དེ་སྤྲུགས་ལ་བདེ་
 བ་ཅམ་ཡོད་པར་འདུག་གོ། དེ་ནས་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་བྱི་བ་དང་། བརྒྱལ་བརྟག་མང་ཏུ་མཛད་པས། རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ནས། སྤང་ཕྱོགས་དང་སྤྱང་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་བྱེད་
 མི་ཉན། བྱེད་པར་སྤང་བ་ལ་གཅིགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། ཕྱིས་དགའ་བ་
 གདོང་ཏུ་བཞུགས་ཏུས་ཀྱང་དེ་འབྲ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཆད་མས་བྱུབ་པ་བཞགས་
 མེད་པར་འབྲུལ་ངོ་ཅམ་ལ་བསྟན་ནས་གཞན་ངོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། རང་ལྷགས་ལ་གང་ཡང་
 བཞགས་མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཆད་ཏུ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ནན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱི་བ་དང་
 བརྒྱལ་བརྟགས་མང་ཏུ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར། ལྟན་སྦྱིས་དང་
 "ཀྱན་བཏགས་"ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་། རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆད་ཐ་རགས། ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཆད། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱན་
 རྗེ་ལྟར་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་
 འབྲིལ་བ་རེ་དང་། སྤྲུགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟན་མོང་དང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྗེའི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་
 སྟན་མོང་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་རེ་གསུངས། མི་གོ་བ་འདུག་ལགས་ཞུས་པས། འདི་རྣམས་མ་

༡) ལ། ༣་ན་མ་ ཀྱན་བརྟགས།

བརྗེད་པར་གྱིས་ལ་བེན་བྱིས་སུ་བྱིས། ལྷ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
ཤིང་བསྟེན་བསྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། “བསག་”^{༡)}སྤྱང་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་དང་། གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་རྣམས་སུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་
སུ་ལོངས་ལ་ཆོམ་མ་སྒྲ་བར། རྒྱན་བསྐྱེདས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་
ན། ངས་ད་ལྟ་ས་བོན་བཏབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་སྤྱར་དུ་
འོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་མ་དང་གསང་
བ་འདུས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ཅད་གཅོད་པའི་ལྷ་མ་བོད་ན་སུ་བྲག་ཁྱུས་པ་
ལ། རེད་མདའ་བ་ལས་བྲག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མཐའ་མ་ལུས་པ་ཆོད་པའི་གོ་བ་རྫོགས་པར་
བསྐྱེད་མི་ཐུབ། དབྱེ་མ་པས་ལོ་རྒྱུན་ནས་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་ན་དེ་ག་བྲག་པ་འོང་ནའང་། ཁོང་
ཡང་སྤྱར་དུ་མདོ་ཁམས་ལ་འགོ་དགོས་པར་སྒྲུང་། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཤད་པ་མ་བྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་
གྱིས་ལ་དབེན་པ་བསྟེན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་
སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་འབོད་དང་། རིང་པོ་མི་རོགས་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟེན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དང་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོལ་བ་སོགས་
གསུངས་པ་ལ་ཆད་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་པཱི་ཏ་མཁས་པ་རྣམས་ལའང་འགའ་ཞིག་གི་གཞུང་ལ་འཁྲུལ་
མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩུང་མི་ཉན་པའི་དམིགས་བསལ་རེ་ཅམ་ཡང་བྱུང་བས། འོ་ན་འཕགས་པ་
སྤྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་འཁྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩུང་
བས་ཨེ་ཆོག་ཁྱུས་པས། ལྷ་བ་གྲགས་པ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ཞིག་གི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་གི་ཞབས་བྱུང་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱད་དང་སྟེང་སྟོབས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཤིང་འདིར་འཕགས་པ་སྤྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས། བསྟེན་པའི་སྟེང་པོ་གསལ་བར་
བྱ་བའི་སྒྲ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བརྩུང་བ་ཡིན་པས། འདི་འཕགས་པ་སྤྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་

༡) ཞ། ༣་ན་༥་ བསགས།

འགྲེལ་པ་ལ་སྒྲགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་སྒྲགས་སྤྱུང་འབྲས་པ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། འདི་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྩུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྤྱ་སྤྱི་
 སོགས་ཀྱི་ཞུ་བ་མཛད་པས། སྤྱོན་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་འདི། རྒྱ་
 གར་དུ་བམ་ཟེའི་བྱེད་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས། དེའི་ཆེ་དགེ་སྤོང་གི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མོས་པའི་སྒྲོ་གྲས་ཞེས་བྱ་བ་དང་མཇལ་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་ཞབས་འབྲིང་དུ་
 འབྱངས། ཆོས་མང་དུ་གསན། དེས་ཁྲིད་དེ་སྟོན་པ་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་ཞབས་དྲུང་མཇལ་ཞིང་སེམས་
 བསྐྱེད། དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་བརྒྱ་ཅའི་ཤིང་བ་ཞིག་དད་པས་བྱལ་ནས།
 སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ཡིན།
 ད་སྐྱ་སྐྱེ་འདིའི་སྤྱི་མ་ལ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 འབྱོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱ་མདུན་དུ་ཞུས་དུས།
 འདིའི་སྤྱི་མ་དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་རང་སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པ། སྒྲ་མ་ཕྱག་རྟོར་བ་སོགས་མང་པོ་
 ཞིག་ཁ་འཆམ་པར་འདུག། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉམས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་རྗེ་
 སྒྲ་མ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྤྱ་སྤྱིའི་སྐྱེས་རབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་སྤྱིང་བ་ནི། སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་
 ཐུགས་ངེས་མི་མཛད་པར་འདུག་པས་མ་གྲིས་སོ། །དེ་དུས་རྗེ་རང་ཡང་རྩུང་ཟད་འཆད་ཉན་ལ་
 ཐུགས་བཞེད་ཆེ། སྒྲ་མ་དབྱུ་མ་པའང་དེ་དང་མཐུན་པས་སྐྱའི་ན་ཆོད་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཞིང་། མཁྱེན་
 རབ་དང་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་འདྲ་བ་ལ། ད་དྲུང་བཤད་ཉན་འོས་^{༡)}མཛད་ན་བསྟན་པ་ལ་
 པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འཆད་ཉན་འཕེལ་པོ་འདི་འདྲ་བའི་འཕྲོ་ལ་བྱ་བལ་ལ་བྱོན་ན། དེད་
 ལའང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཟེར་དུ་འོང་བས་ན། དེ་ཞིག་འཆད་ཉན་མཛད་པས་ཆོག་པ་ཞིག་འཆལ།

༡) ཞ། ར་ན་༤་རང་།

ཞེས་ཞུས་པས་ཇི་བཅུན་གྱི་ཞལ་ལྷ་ནས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་ཁྱོད་གྱིས་མི་ཤེས།
 ཁ་ཟེར་བ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམས། དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་བྱུགས་དམ་མ་བྱས་ན་སྐྱེ་ཆེ་རིང་པོ་མི་འོང་།
 པན་ཐོགས་ཀྱང་ལྟར་སྤང་ཞིག་ལས་མི་འོང་བས་བྱ་བལ་ལ་བྱིན་པ་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་
 འོད་དགའ་བ་གདོང་དུ་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བ་དང་དཔོན་སྒྲོ་བ་གཉིས་པོ་ལས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆམས་དམ་
 པོ་བཅད། གཉིས་པོ་འང་གཟིམས་ཁང་སོ་སོར་མཛད་ནས་གསོལ་ཇ་སོགས་ལ་འཆོགས་པར་
 མཛད་ཅིང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བས་ལོ་རྒྱུ་མཛད་ནས། ཇི་བཅུན་ལ་
 ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་བྱི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། དེ་དུས་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བ་ལ་ཇི་
 བཅུན་གྱིས་གནང་བའི་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་གསན་ནས་སྒྲོམ་གྱིན་ཡོད་པ་ལ། རྟོག་རང་འདི་
 ལས་ཀྱང་ཇི་བཅུན་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་བསྐྱབ་བྱས་ན་དེ་”དོས་”འོན་ཆེ་བ་འདྲ་
 དགོངས་ནས། སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་མཛད་པས་བྱུག་ཅེས་གསུངས་ནས།
 ཉིན་མཆན་དུ་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་དང་ཇི་བཅུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་བསྐྱབ་མཛད་
 པས། ཞག་མང་པོ་མ་སོང་བ་ལ་ཉིན་གཅིག་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཁྱོན་འཆམ་པ་ཞིག་ཁ་
 རྟོག་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་འདྲ་བ་ལ། ཉིན་ཏུ་དྲངས་པ། ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་
 པ་ཞིག་གི་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་མ་པོར་འདུག་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཁ་རྟོག་སྒྲ་ལྷ་པ་འཇའ་
 ཆོན་ལྟ་བུའི་བྱ་བས་འབྲིགས་པའི་དབྱས་གྱི་ལྟེ་བ་སྟོན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་འཆམ་པར་རྟོ་རྟེའི་སྐྱེལ་
 ཀྱང་གིས་བཞུགས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་གྲུར་གྱུ་གྱི་མདོག་ཅན། བལྟ་བས་ཆོག་
 མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་སྐྱེའི་སྤང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེ་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་བ་ལ་མ་ཞུས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་དབྱ་
 མ་བ་ན་རེ། བྱིད་རང་ལའང་སྐྱེའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་འདྲ་གསུངས་ནས་ཐིགས་བྱུང་། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེའི་
 སྤང་བ་དེ་ནམ་འདོད་རེས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དུས་པལ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་ནར་མར་འབྱུང་
 པ་ཞིག་དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཉག་པར་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་

༡) ཅ། ༥་ན་ ༥་ རང་།

འདིས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཔའ་གཅིག་དང་། སྒྲ་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བཀའ་
 སྡོད་གཤེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་གནང་དང་བྱིན་
 རྒྱབས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སོགས་ནི་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་རྒྱུ་མཛད་ཅིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་རང་ཉིད་ལ་གསན་ལ། དེའང་དཔའ་གཅིག་གི་རྩེས་གནང་མཛད་པའི་རིང་ལ་རྩེ་བཙུན་
 ཡང་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རང་གི་སྦྱུང་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ལ། ནང་སྦྱབ་དང་གསང་སྦྱབ་སོགས་ཀྱི་
 དབང་མཛད་པའི་ཆོ། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དེ། དེ་མ་ཐག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་
 འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་སྦྱོར་གི་རྩེ་གནང་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱུང་རྣམ་པར་གྱུར་ནས། གཤེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་བསྐོས་བར་མཛད་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འབྲུལ་ངོ་མཆར་བ་སྟོན་པ་ཡོད་པར་འདུག། དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་གྱིས་སྒྲ་
 མ་དབུ་མ་པ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཆོགས་དང་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་
 ལུང་ནི་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་ཉིད་ལ་གསན་ནོ། དེ་ནས་སྦྱབ་པ་ལ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད། འཁོར་
 རི་ལྟ་བུ་འཁྲིད་རྩེ་བཙུན་ལ་ཁུས་པས། ཐུན་མོང་བར་བྱིས་པའི་བརྒྱད་པོ་དེ་འཁྲིད་པའི་གནང་བ་
 བྱུང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་མདོ་ཁམས་ལ་འབྱོན་པའི་སྦྱེལ་མར་ལྟ་སར་བྱོན་དུས། ད་དཔོན་
 སྟོབ་རེ་ཞིག་མི་མཛལ། གནས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་འདིར་རྩེ་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་གདམས་པ་ཞིག་ཁུས་པ་དྲག་ཅེས་བཀའ་བསྐོས་ནས། ལྟ་སའི་ཐོག་སྟེང་མ་
 རང་གི་ལྟོ་སྦྱོགས་ཀྱི་གསེར་ཕུབས་ཀྱི་བྱ་འདབ་འོག་དེར་མཆོད་པ་བཞགས། གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་
 བཏབ་པས། རྩེ་བཙུན་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་
 གསུངས། རྩེ་སྒྲ་མ་འདིས་དེ་གའི་དུས་སུ་གསུང་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད་འདུག་གོ། དེ་ནས་ཐུན་
 མོང་བར་བཀོད་པ་ལྟར་སྦྱབ་པ་ལ་བྱོན། འོལ་ཁའི་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས། དགུན་དཔྱིད་རྣམས་དཔོན་
 སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསག་སྦྱང་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། རྩེ་
 འདིས་ལྷུང་བཞགས་དང་བརྒྱ་བྱག་སྦྱགས་ནས་མཛད་རེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཙུ་ཙུ་ལྷའི་སྦྱུང་

སྤང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ནར་མར་བྱང་། དེའི་ཆེ་ཆེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྤྱི་གསེར་བཙོ་
 མའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་ཆོས་འཆད་ཀྱི་བྲག་རྒྱས་མེ་ཏྲོག་གི་སྤྲོད་བྱ་བསྐྱམས་པ།
 རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ལ་སྦྱིལ་བྱང་གིས་བཞུགས་པ་དེ་འབྲུ་བའི་སྦྱིལ་ནུ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲན་གྱི་སྒྲ་
 སྒྲ་གོས་སེར་པོ་མནའས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་བཟང་པོའི་འདུག་སྤངས་མཛད་པ་རབ་
 བྱང་གི་ཆ་བྱད་ཅན་སྤྲུལ་སྤྲུང་གསོལ་བ་བྲག་གིས་སྦྱིལ་གི་སྤྲོད་བྱ་རིལ་བས་མཆོན་པ་འཛིན་པ་
 དེ་འབྲུ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུང་སྤང་བ་དངོས་
 སུ་གཟིགས་པ་མང་དུ་བྱང་། འདི་རྣམས་ཉམས་སྤང་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཆེར་མེད་དགོངས་ནས་དེ་
 ཅུམ་དུ་ཆེད་ཆེར་མ་མཛད་ནའང་། སྒྲ་མ་ཏྲོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་བ་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྦྱི་
 དང་གསུང་གི་སྤང་བ་མངོན་སུམ་འབྱུང་བ་འབྲུལ་མེད་གཅིག་ཡོད་པས། ཁོང་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱི་
 གསུང་ནས། རྩེ་ལ་གཟིགས་སྤང་བྱང་བ་དེ་རྣམས་ཉམས་སྤང་རང་དགའ་བ་མིན་པས་གསོལ་བ་
 བྲག་ཏུ་ཐོབ། ཕྱིས་ཏེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་བྱང་འདུག་གསུངས་སོ། །
 ཏྲོགས་ལྡན་པས་སྤང་བ་དེ་ལའང་རྩེའི་བྱང་ནས་བཏྲག་དབྱུང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་
 ཟབ་མོ་ངེས་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་འཆུག་མེད་དུ་འོང་བར་འདུག་པས་བྲགས་ལེགས་པར་ཆེས་
 སོ། །དེའི་དབྱིད་ཀ་དེ་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། དཔྱ་ཁྲོད་གདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
 ལ། །བཤད་པས་པན་ཐོག་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བས་བསྐྱབ་པ་སྤྲུང་སྒྲང་དབེན་པ་བསྟེན། །རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་འཆོངས་པའི་ལམ་རྟེན་སྟུམ། །ཞེས་གདམས་ཤིང་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་
 རོ། །དེ་ནས་”རྩེ་ཕྱིའི་”རྩེ་པོ་ལ་མཇལ་ནས་རྒྱ་སོག་ཕུར་བྱོན། ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དེ་
 དུས་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྦྱིལ་ནུ་ཆེ་བ་གཟི་བརྒྱུན་སྤྲུལ་སྤྲུང་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། འཕགས་
 པ་སྦྱ་སྦྱུལ། ལྷ་རྩེ་དེ་ག། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། སྦྱ་བྱང་། སྒྲ་བ་བྲགས་པ། ཐོགས་མེད་སྦྱ་མཆེད།

༡) ཅ། ས་ན་ཀ་ རྩེ་རྩེ།

སྤྱགས་སྦྲང་ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་འོད་དང་ལྷ་ཡུ་འོད། ལྷ་དབང་སྒྲོ། རྒྱ་མཁན་པོ། ཀ་མ་ལ་ལྷེ་
 ལ། ཨ་རྒྱ་ཡ་ལ་སྤགས་པའི་བརྩེ་ཏ་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་རྩུ་ཏི། བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། སྒོ་བ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཨི་བ། ཇིལ་བྱ་བ། རྒྱལ་པོ་སྤྱད་པ་ལ་སྤགས་པའི་བྲུབ་ཆེན་དུ་མའི་སྤྱི་སྤང་བ་
 དངོས་སུ་གཟིགས། ཉམས་སྤང་ལ་གཏད་པ་མེད་ལས་ཆེ་དགོངས་པས་ཇི་བཙུན་གྱིས་སྤར་བཞིན།
 ཉམས་སྤང་རང་དགའ་བ་མིན་པས་གསོལ་བ་བྲག་པོ་ཐོབ། འདི་རྒྱམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 གཞན་ལ་པན་ཐོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་བཙུན་ལྷན་
 འདས་ཇོ་ཇི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འིན་རྒྱ་ཆེ་བ་གཟི་བརྟེན་བཟོད་པར་
 དཀའ་བ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས། དེ་དུས་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཉིན་རེ་བཞིན་མཛད་པ་
 རམ་ཡང་ཆག་མེད་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་དེར་སྤར་དང་འབྲེལ་བའི་ཇི་བཙུན་གྱི་སྤྱི་སྤང་བ་དངོས་སུ་
 གཟིགས་པའི་སྤྱགས་ཀའི་ནང་ན་པར་རལ་གྱི་ལྷ་བ་བྲག་ཅིང་། ཇི་ལྷ་སྤྱགས་ཀར་ཅེ་མོ་བྲག་པ་ལ།
 བདུད་ཅི་ལྷེ་རྒྱ་ཁ་དོག་དཀར་སེར་འིན་རྒྱ་སྤུམ་པ་འོད་ཀྱི་ཚུ་རྒྱ་ཁབ་པ་ཞིག་ཇི་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་
 ཀ་ནས་རལ་གྱི་ལྷེ་ལ་བརྒྱད་དེ་ནར་རར་བྱང་ནས། ཇི་འདི་ལྷ་སྤྱགས་ཀར་ཞུགས་པས། སྤྱི་
 རང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པས་གང་བ་བཟོད་པར་”མི་རྒྱས་པ་ཞིག་”འབྲུངས།
 དེ་དུས་ངོ་མཁྱེན་པ་དང་མི་མཁྱེན་པའི་འཁོར་དུ་མ་ཁ་གདངས་ནས་བཟེད་འདུག་པས། འགའ་ཞིག་
 གི་ཁར་མང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་གི་ཁར་ཅུང་ཟད་རེ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་གདངས་ཀྱང་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ་དེ་འབྲེལ་བའང་འདུག་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་གནས་དེར་དེ་འབྲེལ་བའི་དག་
 པའི་སྤང་བ་དང་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་འབྲུངས་
 སོ། །དེ་ནས་ཇི་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇིང་ཕྱི་ལྷེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་
 གསོས་མཛད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤྱན་མོང་བ་ཉིད་དུ་བཟོད་ཟིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཇི་བཙུན་གྱི་གསུང་
 གིས་ཇི་བཙུན་བྲམས་མགོན་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ། ཇི་བཙུན་

༡) ཞ། ༤་བ་༥་ མི་རྒྱས་པ་འབྲེལ་བ་ཞིག

བྱམས་མགོན་ལ་སྤྱོད་གསུང་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་
 ལ་གཞི་ཀྱིས་ལ་ཚུམས་”གསུངས་པ་^{༡)}ལ་བཞེན་ནས་ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟོན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ཞིང་
 མཆོག་སྟོ་འབྱེད་དང་། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་
 པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཇི་བཅུན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས། རོན་གྱི་ངོ་པོ་
 དང་”གོ་རིམས་”^{༢)}སོགས་ཇི་བཅུན་གྱིས་གསུངས་པ་དེད་ཀྱིས་ཆོག་སྦྱར་གྱིས་བསྐྱེད་གསུང་བ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་བཞེངས་པའི་སྐྱེ་རིས་
 བཏབ་ཆར་བ་ལ། རབ་གནས་ཤིག་མཛད་པས་ཇི་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཐེམ་སོང་བའི་
 གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཞིང་། དེ་བྱུང་ནས་མར་མེ་བབྱང་། ཡང་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྗེའི་སྐྱེ་འབྱེ་བར་
 བརྩམས་པ་ལ། ལྷ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་མདོག་བྲག་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟར་འབྱེ་བ་མ་ཤེས་ནས། ཇིའི་
 བྱང་དུ་ཞུས་པས། དེའི་ཆེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇི་ལྟར་འབྱེ་བའི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་
 བ་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྗེའི་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་གཟིགས་པའི་གཟིགས་སྣང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མདོག་སོགས་འདི་ལྟར་
 བྲིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་གནང་ནས་འབྱེར་བཅུག་། དེར་མ་ཟད་ཞིང་བཀོད་གཞན་རྣམས་ལའང་རབ་
 གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་མཛད་པ་ན་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་རེ་ཐེམ་སོང་བའི་སྣང་
 བ་མ་བྱུང་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཏེན་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་མཆོད་པའི་ཞིང་
 དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་། དེ་ནས་སྟོ་བྲག་ལ་བྱོན་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲེ་ཇི་བཅུན་ནས་
 མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པ་དང་མཇལ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་ལྗེ་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་བར་ཆད་ཆེན་
 པོ་འོང་བའི་མཆོན་མ་ཡོད་པ་དེ་བཙུམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོ་ནས་བསྐྱོད་པའི་ཏེན་
 འབྱེལ་བསྐྱེད་ས། རྒྱ་གར་གིང་གི་རི་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཇི་བཅུན་གྱི་གསུངས་

༡) ཞ། བ་ན་མ་ གསུང་ག།

༢) ཞ། བ་ན་ཅ་ གོ་རིམ།

ནས། རྗེ་ཕྱི་རི་ཇོ་པོ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་རྟགས་ཆ་འཕྲི་སྤྲོས་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པས་བསྟོན་ཅིང་
 གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ཆངས་པའི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རིམ་བཤེད་ལྟར་གྱིས་ལ་
 རྩམས་ལ་སྤུལ་ཞིག་དང་། ཕྱིས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་
 ལ་པན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད།
 ཕྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཅིང་། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྲུགས་ངེས་
 ལྷགས་དྲག་པོ་འབྱུངས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་པ་སྤྲུགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བཟོད་པའི་སྟོབས་
 གྱིས། འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཕྱིར་བཅོས་ཡན་ཆད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྲ་མའི་སྟོལ་ག་ཅམ་ལ་མ་
 སྟོས་པར་ལེགས་པར་བཙུགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ཐོན་པ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ནས་
 བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཅ་རི་ནས་གཉལ་ལ་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་མོ་ལའི་ལ་
 ཅར་ཞག་བཞུགས་མཛད་པའི་རུབ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལྷན་པོ་ལྟར་
 མཛོན་པར་བརྗེད་ཅིང་ཉི་མ་ལྟར་གཟེ་བརྗེད་འབར་བ་ཞིག་གིས། དེགས་གྱི་བྱ། ཁྱོད་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག། ཅེས་སེང་གའི་སྐྱས་དབྲུགས་
 ལྷང་ཞིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་སྤྱང་བ་དངོས་སུ་བྱུང་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་སྟོགས་མའི་དུས་
 འདིར་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཆོག་
 གིས་བསྐྱགས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ། ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་
 པར་ཅིའི་ཕྱིར་བལྟ་བར་མི་བྱ། གཉལ་སྤྱད་སེང་གའི་རྫོང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དཔལ་དུས་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་མང་དུ་
 མཛད་པས་མི་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་འབྱུངས་ཤིང་འཇུགས་མེད་གྱི་གཟེར་ཐེབས་ནས་མི་འཛིགས་པ་
 བརྟེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ཞིག་གི་སྐུའི་གཟེགས་སྤྱང་ནར་
 མར་འོང་ཞིང་། རུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་ཁྱོད་གྱིས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བ་
 བཟང་པོ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཆད་བཤད་པས་པན་ཐོགས་

འཇིགས་རུང་ཅམ་ནི་མ་བྱུང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་སྦྱིས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
འོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉལ་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་ལམ་དུ་དབྱངས་ཅན་མའི་གསུང་གིས།
དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཙུ་ཅ་བདུན་ཐུབ། དེ་བར་རང་གཞན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ། གསུངས་པ་ལ།
རྗེ་བཙུན་མ་རྣམས་པར་རྒྱལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་བསྐྱབ་མང་དུ་བྱས་པས་
དེ་ལས་རིང་ཞིག་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་ཞུས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེར་སྡོན་གྱི་སྟོན་
ལམ་གྱི་ཤུགས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམས་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་གིས། རྫོང་གྲོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་སྐྱ་ཆེ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་པན་
པ་མ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ནས། ད་པན་ཆད་སྐྱ་
ཆེའི་བར་ཆད་ལ་སྟོས་སུ་དམིགས་པའི་བསྟོག་ཐབས་དང་། སྐྱ་ཆེ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ན། དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ལ་བསྟོག་པར་བྱ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
གཉལ་གྱི་སེང་གེ་རྫོང་ན་བཞུགས་དུས་རྗེ་བཙུན་ལ་སྤྲགས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་
རིམ་གྲངས་ངེས་སོགས་དང་། བྱད་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་ཞུས་པས། ད་ངེད་
ལ་ཡང་ཡང་འདྲི་མི་དགོས། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱད་དང་། རེད་གིས་བསྟན་པ་
རྣམས་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་འོང་། །མི་མཐུན་པ་རེ་ཅམ་བྱུང་ན་”འདོར་སྤྲས་”^{༡)}གདམས་
དག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འབབས་གྱི། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། མན་དག་གིས་ལྷེ་མིག་བྱས་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབྱད་
པས་དབྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཆད་ནི། ལུང་རིགས་གྱི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས། རྫོས་དོན་
དེ་ཐག་བཅད་ཀྱང་། གཏིང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དུས་དོན་དེ་ལ་དབྱད་པ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་”གསུངས་ཏེ། ^{༢)} ཕྱིན་ཆད་ཆད་དེ་འཁྲལ་མེད་རང་ཞིག་བྱུང་གསུངས་སོ། །

༡) ཅ། ༥་བ་ན་ འདོར་བསྤྲས། ཞ། ༡་བ་ན་ འདོར་ལེན།

༢) ཅ། ༥་བ་༥་ གསུང་སྟེ།

གཉལ་ནས་དྲགས་པོ་ལྷ་ལྷིངས་སུ་ཐེབས། ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་དབྱང་བ་ནར་མར་
བྱ་བལ་ལ་འབྱོན་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་མཛད་ནང་། མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ལ་མི་བདེ་བ་
གཏན་ནས་ལོག་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུག། གནས་དེར་སྦྲུམ་དང་རྗེ་བཙུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཤིང་
གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་བཏབ་པས་མཆན་མོ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ལྟ་
རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་བཀའ་བཞུགས་བ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་
པའི་ནང་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཐེར་བའི་བརྗེ་ཏ་སྟེ་བསངས་སྐྱ་པོང་ཆེ་བ་ཞིག་
གིས་དབུ་མའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག་ཐུག་ན་བཟུང་བ་ཚུར་བྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆན་མ་ཞིག་
བྱང་། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིད་རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་བ་བྱསྒྲུབ་ལི་ཏ་ལ་གཟིགས་པས། འབད་བ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལྷ་བའི་གནད་དང་དགག་བྱའི་མཆམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་
ཚུགས་པ་འབྱུངས་ཤིང་། མཆན་འཛིན་ཀྱི་དཔྱད་པས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སློབ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱང་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་རང་རེའི་
རྗེས་འབྲུག་རྣམས་ལའང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་”འདི་ལའང་བལྟ་”^{༡)}དགོས་
ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེ་ལ་བལྟས་ན་ལྷ་བའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་རྟོག་
པའི་རྟོག་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆར་
འབྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་དཀའ་བའི་གནས་པལ་ཆེ་བར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་
བ་རེ་བྱངས་པའི་བཤད་པའང་ཆེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ལ་ཤེས་ནས་
མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཐབ་མོ་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སློབ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་
དོ། །དེ་ནས་འོལ་ཁའི་འགར་ཐུག་དང་། ཐུག་གདོང་དང་། གཡེའི་”ཉེཅུ་རང་”^{༢)}བྱོན། ཆོས་མང་དུ་

༡) ཅ། ༡༠་ན་༩་ འདི་ལའང་ལྷ། ཞ། ༤་ན་༣་ འདི་ལ་བལྟ།

༢) ཞ། ༤་ན་༤་ ཉེཅུ་རང་།

གསུངས། སྒྲན་ལུང་གི་རྒྱ་སོག་ཕུར་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་ཞག་བཙུང་ལྷའི་རིང་ལ་
 མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བཞུགས་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་”བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས། ཨེའི་ཉི། མཆོད་ལུལ་”^{༡)} ཐམས་ཅད་མཉམས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་ཆོག་དང་།
 འབྲུལ་དང་ལུན་གྱི་པན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མཆོད་
 པའི་ཞིང་ཕྱོགས་བརྩའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱན་འཛེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འདུན་
 པ་ལུགས་དག་པོ་མཛད་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མདོག་དཀར་
 པོ་རྣམ་སྤང་གི་རྣམ་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་འགྲིགས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོ་ཕྱོགས་དང་རུབ་དང་བྱང་དང་དབུས་སམ་སྟེང་གི་རྣམ་མཁའི་མཐེལ་ཐམས་ཅད་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་བྱུང་ཅིང་། བཀོད་པ་དེ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་རྣམ་སྟེང་དང་ལོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 བར་མཆོམས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུས་གྲུར་ཕུབ་པ་ལྟར་གྲུར་ཏེ། མཆོད་པ་བདག་
 གིར་མཛད་པའི་གཟིགས་སྤང་དངོས་སུ་འཆར་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་། བྱིས་ལྷ་སར་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་
 མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་མཛད་པའི་དུས་སུའང་
 གཟིགས་སྤང་དེ་འབྲུལ་པ་ནར་མར་བྱུང་སྟེ། དེ་དུས་མཆོད་ལུལ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
 སྟོང་གིས་རྒྱས་བཅུབ་ཅིང་མཆོད་པ་ཕུལ་བས། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་འཆར་བ་
 བྱུང་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཉང་པོ་མདངས་མདོར་ཐེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་གཙོ་མཛད་དགེ་འདུན་པལ་ཆེ་བས་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་འཕྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་པའི་སྤྱིང་བཅུབ་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཆིན་དང་འོལ་ཁ་སོགས་སུ་ཐེབས་པའི་བར་གྱི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་གི་ཡི་གེར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་
 ལྷ་ཞོལ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་བཞུགས་དུས། རྗེ་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་སྤང་བས་སྒྲོབ་

༡) ཞ། ༤་བ་༡་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། མཆོད་ལུལ།

དཔོན་སྐུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་རྣམ་བཤད་ཚུམས། བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འོང་ཞེས་བསྐྱེད་
 བས་དེ་འབྲལ་དུ་མཛད། རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལ། སྤར་རྒྱ་སོག་ཕྱར་
 བཞུགས་དུས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་པན་པ་ཆེན་པོ་
 འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཚུམ་པ་རང་གི་སྐབས་སུ་དུས་སྤར་ཆེས།
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཡུན་རིང་མ་གྲུབ་པས་རྒྱ་མཚན་བྱུང་པར་བ་གཞན་ཆེར་མེད། ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་དགེ་ལྡན་གྱི་གཞི་འདིར་བའི་སྐབས་སུ། རྟོ་རྟེ་ཞལ་སྤར་
 རྣམ་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ། སྐུ་མཚམས་དམ་པོ་བཅད་ནས་སྒྲ་མ་
 དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་དམིགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བྱུགས་དུག་པོ་འདེབས་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་།
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་ངོ་སློད་ཆེན་མོ་རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སློན་མེ་
 ཚུམ་པའི་ཐུགས་འདུན་བཏང་། ཟེན་གྱིས་འདེབས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མནལ་ལམ་གྱི་ལྷས་
 རོ་མཚར་བ་བྱུང་བ་དག་བསྟེལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས། བཤའི་ཆོག་གིས་རྣམ་
 བར་བཅེངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཡི་གེར་མཛད་དེ། ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
 གནས་རིམ་ལྟ་བུར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྱུས་
 བས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །བྱ་སྒྲའི་གོང་གི་ཅན་ཅི། །མིག་དང་སྒྲ་བའི་གངས་གསུམ་ལ། །བཟོ་བ་མཛད་
 པའི་ཆུ་འདྲེས་ཆུས། །ཀ་ལ་ཤ་བཀང་སྟར་ཅིས་བྱེད། །ཕུལ་བྱུང་ནས་ནི་སུམ་བརྒྱ་བཙུ། །སོང་ཟེར་
 ཡབ་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ། །བཟོ་བ་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་སྤང་། །གངས་བཞི་པ་ལ་རྣམ་པ་
 ཅན། །ཁྱི་ཡི་སྟངས་ནས་ཙ་བ་ནི། །གཏད་ནས་འདི་བདག་གིས་ཞེས་ཆོ། །སྤགས་རྒྱས་ལན་གསུམ་
 བཏེག་སྟོན་གྱི། །"དེ་འདྲི"ལྷས་གོ་ལྷ་པ་ལ། །སྟོ་ཡི་ཐུགས་བཙུང་དམ་པ་ལ། །འཕྲིག་"ཚུད་"འདི་
 རྣམ་དུག་པ་ལ། །ངེས་ཉིད་དེ་ནས་བདུན་པ་ལ། །ཁྱོག་བསྐྱེས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས། །ཤིང་ཟན་ཞེས་

༡) མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་དེ་འདྲི་ཞེས་གསལ་ཡང་འོག་ཏུ་འདི་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲི་མིན་ནས་སྟུང་།

༢) ཅ། ༡༡་བ་ཙ་ ཆུད་།

བཤང་དེ་ནས་གོ། །དེ་འདྲའི་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་། །བརྗེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད། །དེ་
 དོན་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། གླུང་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བདུན་ལ་འོལ་ཁའི་བསམ་
 གཏན་སྤིང་དུ་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་བྲུ་བའོ། །ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཉིད་ཀྱི་གསུང་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བདག་གིས་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱ་སྒྲ་ནི་སྟག་གི་སྐད་
 དོད་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ཞེས་པ་གླུང་གི་ལོ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཙུ་ནི་རྒྱ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། མིག་ནི་
 གཉིས་དང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་བད་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་གཉིས་ཡིག་བཞག་པ་ནི་བཅུ་
 གཉིས་ཡིན་པས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བ་དེའི་ཆེས་
 གསུམ་གྱི་མཚན་མོའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་རྩོ་རྗེ་ལྟ་བུ་
 དགྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤང་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་རྒྱན་བཟང་པོ་སྤྲ་
 ཆོགས་པས་སྤྲས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲམ་པ་རྩས་བཀང་བ་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ལ་སྟེར་ཅིས་བྱེད་ཅིང་། ཀ་
 ལ་ཤ་ནི་བྲམ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །བྲམ་པའི་རྩ་འདི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་སྟེ་ཐང་གི་
 སྟེ་རྩའི་འབྲམ་ན་བཞུགས་དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་གཉིས་”སྟེ་
 གསུམ་དང་གཉིས་”)གང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བ་མཛད་པའི་རྩ་འདྲེས་པའི་རྩ་ཡིན། འདི་རྩོ་བོ་ཆེན་
 པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་ལ་ལོ་སྟམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མོང་། ད་བར་དུ་སྟེར་ས་མ་རྟེད། ད་ཁྲོད་ལ་
 སྟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བ་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་དང་།
 འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །ཆོས་བཞིའི་རྒྱབ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་པས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་
 ཞིག་གི་སྟེང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་
 བཞུགས་འདུག་པ་དེས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ཞིག་གནང་ནས་འདིའི་
 བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། མཇུག་ནས་རྩ་ཟད་མ་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་
 དགོངས་ནས་གཟིགས་པས་ཐམས་ཅད་ཆང་འདུག། །དེ་ནས་བྲུག་གཉིས་ཀྱིས་སྟེགས་བམ་དེ་

༡) ཙཱ་ཁ་པའི་སྟེ་གསུམ་དང་གཅིག

མྱེད་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་ཉིལ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་ཕྱག་རྒྱས་ལན་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ་དེ་དེ་བཞེད། །ཁ་
 སང་ལུ་བ་སྟོན་མ་ལ་བུམ་པ་རྒྱས་བཀའ་བ་སྟེར་ཅིས་བྱེད་པའང་འདིའི་ལྷས་ཡིན་པར་འདུག་
 དགོངས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཆེས་ལྷ་པ་ལ་སྟོན་བྲག་མར་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དམ་པ་བསྟེ་འཕྲོའི་སྟོང་ལ་
 འཕྲིག་ཚུད། ཆེས་དུག་པ་ལ་རྒྱད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་མཛད་དུ་
 བྱུང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན། ཆེས་བདུན་གྱི་ཉིན་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་སྟོང་
 བསྐྱུས་གཟིགས་པས་གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྟེ་བའི་སྟོང་གྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཐམས་ཅད་གཉིང་
 ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན། ལུ་བ་སྟོན་མའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་
 མཆོག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲིས་སྐྱེ་ཞིག་གི་འོག་ན་པར་ལ། བདེ་མཆོག་གི་
 ཆེས་བཅུའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྲིས། དེའི་འོག་ན་ཤིན་ཅན་གཉིང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་
 ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་འདུག །དེ་ལ་ལུ་བ་བདུན་པའི་དུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་
 ཆེས་སྟོང་རྣམས་དུས་བྲིས་གངས་རིའི་ཁོང་འདིར་ཤི་བ་ལྷར་གྱུར་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་
 ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཅན་གཉིང་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཟེར་བའང་
 དེའི་ཆེ་གོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་དང་གསལ་སྟོན་དུ་འདོད་པའི་མཆོན་
 མ་བཟན་པོ་རྟེན་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་
 དགེ་ལྷན་དུ་ཐེབས་ནས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོམ་པར་
 མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྟེ་བཞེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་ཚོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་
 ཆའི་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་མཆོན་མ་བཟན་པོ་མ་རྟེན་པས། སྐྱེ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་ནི་
 ཐུན་མོང་བར་གསལ་ལ། སྐྱེ་བསྟེལ་བའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ལ་དགུང་ལོ་དེ་དུག་པའི་དུས་
 སྐྱེ་མཆོམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། ལན་ཅིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་
 རྟེན་གྱི་སྐྱ་ཅེའི་ཕྱོགས་ལ་ཨ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡི་ཡར་སྤྱེའི་ཐད་ན་མར། ཨེ་ཨྱི་གྱི་གཟུགས་འོད་ཀྱི་ཐག་པ་

༡) ལ། ༡༡་བ་༥་ མར་སྤྱེའི།

ལྷ་བྱ་སྐྱོ་མཁའ་ར་ར་ཀྱི་འོང་བ་ཞིག་མཉམ་ལམ་དུ་བྱུང་། དུས་དེ་ནས་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་ཁྱེ་བདེ་བྱུང་
 པར་ཅན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་འབྱུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་བ་ནར་མར་བསྐྱུངས་པས།
 མཉམ་གཞག་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་
 བཞུ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱུ་མོང་བའི་ཆར་གཏོགས་ཅམ་རེ་ལ། བདེ་
 སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མིང་བཏགས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་།
 རྗེས་སོ་བ་དུ་གང་ཤར་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བདེ་སྟོང་གི་རོལ་པར་འཆར་བས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་
 ཏོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ལ་སྟོའི་འཕྲིན་ཆུད་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་
 དཔག་པར་དགའ་བའི་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་དགྲུང་ལོང་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱུ་ཁམས་བསྟེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ནང་དུ་སྐྱུ་མཆམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 སྐྱུ་བ་གོགས་འགའ་ཞིག་ཡུང་ཤོག་གསུངས་ནས། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ། བསྟེན་བསྐྱབ་དང་བཟླས་པ་ཆད་དུ་ཕྱིན་པའི་རྩ་བའི་དོན་རྗེ་སྟོབ་མ་
 བདུན་གྱིས་ཉིན་མཆན་དུ་ཞབས་བྱུང་དུ་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྱིར་བཟླག་དང་
 སྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ཤིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉིན་པར་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཛིན་གསུང་དང་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། མཆན་
 མོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་
 མཆན་མ་མངོན་མཆན་ཆེ་བ་རང་ཞིག་གི་སྐབས་སུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གདན་ལ་བཟང་པོའི་
 འདུག་སྐྱུངས་ཀྱི་རྣམ་པས་བཞུགས་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཞབས་བྱུང་ན་སྐྱུ་རིམ་པ་རྣམས་

༡) ཞ། ༡༡་བ་༥་ ནར་རེ་རེ།

།ཀྱང་འཁོད་ནས་སྒོམ་བསྐྱས་ལ་ཡིད་གཞུངས་པར་ཡོད་པའི་ཆོ། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་པ། གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་ལྷར་མདོན་པར་གསལ་ཞིང་།
 ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་དང་ལྷན་པའི་འོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན། བདུད་འདུལ་ཆེན་པོའི་སྤྲལ་རྒྱ་མཛད་
 པ་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཕྱོན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེའི་ཆོ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོས་སྐབ་
 པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་སྤར་རྩྱུར་ལ་སྤྱན་དངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུག་པའི་དམིགས་པ་མཛད་པས།
 དངོས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཐེམ་པའི་གཟིགས་སྤང་དང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བདུད་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེའི་རྗེས་སོགས་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྤྲལ་བྱུག་པས་སྤྱད་པས། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་
 མགྱིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་ཁྲིད་བྱུང་བ་ལ། གཞོད་སྤྱིན་ཤེ་ཏ་པ་ལས་མཐུག་ནས་དེད་
 ཅིང་བསྐྱེགས་བཞིན་པ་དང་བཅས་པས་འོངས་ཏེ། མདུན་དུ་མགོ་གི་གྲུག་གིས་བཅད་ནས་རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱལ་པའི་འབྲུག་ཁུང་གི་ནང་དུ་བརྟུག་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ། ཕྱི་རོལ་ན་
 ནག་པོའི་སྤྲལ་ཀྱི་གཟུལ། ལྷ། ལ་ཟ། རྒྱལ་པོ་སྤྱེ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་མི་བསྐྱུན་པ་བཞི་པོ་
 དེ་སྤྱེ་དང་བཅས་པས། དམག་པམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་རེ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་དུད་མོའི་སྤྱད་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱགས་ནས་སྤྲལ་བརྟུར་”བྱེར་བ།”^{༡)} དེའི་ཆོ་ཞབས་བྱུང་ན་འཁོད་པའི་ཉམས་སྤང་
 བཟང་པོ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྐུ་ཁམས་ཀྱང་
 རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱུན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེའི་ཆོ་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་
 མ་རུང་ཟད་རྩྱབ་པ་རེ་འོང་རེས་གྱིས། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
 དང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་གཟིགས་སྤང་རེ་རེས་ཅན་དུ་འོང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་ཆད་ཀྱི་
 མཆོན་མ་དེའང་སྐྱར་དུ་ཞི་འགོ་བ་ཞིག་འདུག །བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། སྒོལ་མ་
 དང་། གཏུགས་དཀར་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱན་གྱི་སྤྱང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོ་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༩་ བྱེར་བ།

དབག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྤང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཡེ་
 ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། གུར་གྱི་མགོན་པོ། ཕྱག་བཞི་པ། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་
 སྤང་ཡང་ནར་མར་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ལ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཞོན་སྤྱོད་ཁྱེ་ཅ་ལྷ་
 ལ་གཉིས་ནི་བྱན་བཞིན་དུ་བཀའ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ངོ་། །སྐྱེ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་ཅུང་ཟད་དུངས་པའི་
 སྐབས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་སྤྱོད་ཆད་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་འགྲུས་པར་མཛད་ན། ཐུགས་སྦྱ་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ཤིང་། སྐོབ་མ་སྐལ་ལྷན་བདུན་ལའང་ལམ་གྱི་
 རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་པ་ལ། རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས།
 དེད་ཁམས་མ་སྐྱོམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་གཏད་པ་ཆེར་མེད་དམ། རྫོགས་ལྷན་པ་
 ལའང་འདི་དགོས་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་བས། རྫོགས་ལྷན་པ་ན་རེ། བསྐྱར་མ་ཞུ་དགོས་པ་
 མེད། ཆེ་སྐོས་བཏང་སྟོང་དུ་བྱུང་བའི་འཁོར་རྣམས་ལ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ནས་
 སྐོམ་དུ་བཅུག །རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་རང་གི་སྤགས་རྒྱུད་ལ་ལམ་དེ་སྤྱར་དུ་འཁྱུངས་པའི་ནང་གི་རྒྱ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ཆར་ཞིང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་
 པོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོགས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱར་དུ་འོང་། ལྷག་པའི་ལྷས་གྲང་
 ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་ཆར་ཞིང་། ལམ་དེ་སྤྱར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་”འཁྱུངས་
 སོ།”ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །དེ་ནས་འུ་བ་གཅིག་རྫོགས་ལྷན་པའི་མནལ་ལམ་
 དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བའི་ཕྱག་ཆད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་
 རྟོག་སྤྱོད་ཀྱི་གསེབ་ན་སྐྱེ་བ། ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཁྱེགས་པ་དཀར་ཡོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བུ་
 བྱས་པ་ཞིག་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོ་འདུས་པ། ལ་ལ་ནི་མེའི་བྱ་མོ་ལྷ་བུ་དང་། ལ་ལ་ནི་ལྷའི་བྱ་མོ་

༡) ཅ། ༡༥་ན་༡་ འཁྱུང་དེ། ཞ། ༡༣་བ་༣་ འཁྱུང་ངོ་།

ལྷ་བྱ་བྱས་པ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་འབྲང་བ། ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་བྱས་པ་བདུན་ཅི་
 དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བདུན་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱས་གསོལ་”ཅིང་”^{༡)}འདུག །
 མཆོད་ཉེན་དེའི་བྱང་ན་དེའི་སེང་ཁྱི་དང་མཉམ་པའི་མཆོད་ཉེན་བྱག་འདུག་པ་ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ་
 བདུན་ཅི་གསོལ་བ་བྲག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལ་ན་རེ་འདི་རྣམས་ད་དུང་བཅོས་དགོས་པར་འདུག་
 པས་ད་ལྷ་མི་གསོལ། བཅོས་ཆར་ནས་གསོལ་བར་བྱེད། ཅེས་ཟེར། ཡང་མཆོད་ཉེན་གཅིག་གི་གོ་
 ས་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ཨེ་གསོལ་ཟེར་བ་ལ། ད་ལྷ་མཆོད་ཉེན་མ་བྱུང་བས་མི་གསོལ་བྱུང་ནས་
 གསོལ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་མནལ་སད་པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྒར་འདི་འདྲ་བའི་མི་
 ལམ་མི་འོང་བ་ལ་ད་ལན་བྱུང་བ་འདི་རི་ལྷ་བྱ་ལགས། ཞེས་ཁྱས་པས། སྒྲགས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྫོགས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་
 པར་ཅན་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ།
 འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་རི་ཅམ་ནས་
 ལགས། ཞེས་ཁྱས་པས། སྒྲགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ད་བྲག་ནས་ཡིན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གནད་རྣམས་སྒྲ་མོ་ནས་རྫོགས་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་གོ་བ་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་
 སྐབས་ཞིག་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱུན་ལེགས་པར་
 དྲངས། གཙུག་ལག་ཁང་མད་དུ་བྱུང་བ་བཞེངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བྱན་མོང་བར་གསལ་ལ། ཡང་དགྲུང་ལོ་བྲག་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་བཞེས་པའི་དགྲུན་སྒྲིད་ཅིག་ཆོས་སྟོང་འདི་རྣམས་ལའང་གཏོར་མ་འབྲལ་བའི་དུས་
 དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་འདུག་པས་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་
 བས། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུན་འཛེན་པ་དང་། བསྟོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱངས་བཞི་

༡) ལ། ༡༣་བ་༥་ ཞིང་།

མཛད། དེ་དུས་རྒྱལ་གཅིག་སྐྱེ་བྱུང་ན་གནས་པ་བསྟེན་བསྐྱབ་སོགས་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་གི་མི་ལས་
 དུ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་ཤིང་ཏུ་བཟིང་ཅིང་། ཆེ་བ་ཞིག་པ་ཆད་ནས་བྱོན་ནས། བསྟོད་
 པའི་དབང་ས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་འཐེན་ཞིག་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་གིས་འཐེན་གྱིན་འདུག་པས།
 ས་དང་རི་བོ་ཐམས་ཅད་བེར་རེ་རེ་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིག་མིས་འདུག །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མི་
 ལྟས་འགའ་རེ་ལ་བྱུང་། དེ་ནས་དབང་ས་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་འང་འདིའི་གཏོར་མ་མ་བཤམས་པར་
 དབང་ས་བྱ་མི་རུང་བར་འདུག་པས་མ་བྱེད་གསུངས། སྐབས་ཤིག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་
 མཆིས། ཞེས་ཞུས་པས། ལར་རང་གཤེན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཁོང་རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུས་
 གྲང་མང་དུ་འོང་། བྱད་པར་སྐྱེ་བྱུང་ན་ཞབས་ཏོག་ལ་རྒྱན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རེའི་
 གཟུགས་བྱད་དུ་བྱས་ནས་གཟིམས་ཁང་གི་ནང་དུ་པར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་དང་། སྐྱ་མདུན་སོགས་སུ་
 བྱ་བྱེད་མང་པོ་བྱེད། སྟན་བྱང་དུ་བྱལ་བྱལ་གྱིས་ཞལ་ཏ་ཞུ་བའི་”རྣམ་པ་ཅན་”^{༡)}བྱས་ནས། གཏམ་
 མང་པོ་ཞིག་སྐྱ་བ་ནར་མར་འོང་། དེ་གཟིམས་ཁང་ན་ནར་མར་གནས་པ་མང་པོས་གྲང་མཐོང་བ་
 འོང་ཞིང་། དེ་ཡང་གང་གི་”གཟུགས་སུ་བསྐྱར་བ་”^{༢)}དེར་འབྲལ་ནས་གཞན་ཆོས་རོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
 འོང་། ཁ་སང་ནས་དབང་ས་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དེ་འདྲ་ཞིག་འོངས་ནས་ལབ་ལབ་རང་
 བྱེད། གཏོར་མ་སྟེར་དགོས་པ་འདུག །གཏོར་མ་བྱས་ན་དབང་ས་ཀྱི་ང་རོ་བྱས་པའི་ཆེ་དགའ་བའི་
 རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བདག་གིས། བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གཏེར་
 ཆེན་པོ་ལས། སྐྱ་ཅེའི་རྒྱ་ཆད་ཅམ་སྒྲངས་ནས་བཟོད་པར་ཟད་ལ། མཐའ་དག་པར་ནི་ལྟ་ཅི་ཞིག་
 སྟོས་ལ། ཆེ་འོང་དག་གྲང་མ་ལུས་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རོ་མི་ཐོགས་ལ།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རི་ཅམ་གྱི་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་གྱིས་མི་ལང་

༡) ལ། ༡༩་བ་༩་ རྣམ་པ་བྱས་ནས།

༢) ལ། ༡༩་བ་༥་ གཟུགས་བསྐྱར་བ།

བ་ལ་དབང་འབྱོར་གྱི་ཁེངས་པ་དང་མངོན་པའི་རྒྱལ་གྱི་དྲི་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བར་མ་ཟད་གྱི།
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་ཞོག། སྤུངས་དག་གྱུར་བྱེད་ལ་ཏུ་མི་མངོན་
 ཞིང་འཆབ་པར་མཛད་དེ། རྟེན་བཀྱར་དང་སྙན་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་དོར་བལྟ་བས་བདག་ཉིད་
 གསལ་བར་སྒྲོགས་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོ་རྩིས་ནས་སྤྲོ་ལམ་དུའང་རྒྱང་བསྐྱེད་ས་
 བར་མ་ཟད་གྱི། ཉིད་ལ་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་དག་
 ལའང་བཀའ་སྒྲོལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་སྟོན་ན། འཕྲོས་པའི་བཀའ་མཆེད་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དག་
 གི་ཞར་བྱུང་གིས་སྐབས་བྱེད་ནས་བར་མ་དོར་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་
 བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཉེ་བར་མ་གཟིགས་པར། བདག་ཉིད་ཕྱན་
 སུམ་ཆོགས་པར་སྒྲོག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
 ནའང་བདག་ཉིད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ལྷགས་དག་པོས་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་
 བཏབ་ཅིང་། བྱུང་བར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལས་རེ་ཅམ་
 ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གྱུར་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དམ་པ་དེའི་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩིས་འཆོ་བར་སྒྲོན་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་བཞིན་པས། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་མཐུལ་སྟོན་དུ་བཏང་
 སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
 དེས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ། དགྲེས་བཞིན་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་བ་རུང་ཟད་ཅིག་མཆིས་པ་
 དག། རྗེ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་སྟེ་སྟོན་དང་རྒྱུད་སྟེ་འདྲིན་པ། ལུང་
 དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་གྱི་འདུན་པ་
 ལྷགས་དག་པོས་ཞལ་ཏ་ནན་ཆེར་གནང་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་ཁྲུང་སྟེ་བས་ལོན་པར་གྱུར་ཏེ།
 སྤྲོ་ལམ་རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཡི་གེར་འགོད་པའི་གནང་བ་སྤྱི་བོར་མཐོས་ནས།

རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཛད་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་
 དག་ལ་པན་གདགས་པའི་སྦྲད་དུ་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལ།
 རྟོངས་པ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། རྩེ་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མཛད་པའི་བྱགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྦྱར་སྤར་འཆགས་ཀྱིས། བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་བཞེས་ཏེ་བདག་ལ་
 སྤྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་
 སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་ཆོགས་པར་དབྱུང་བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་གཏམ་གྱི་རོལ་བས། དད་པ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་གིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རྩེ་བཙུན་བྱགས་རྩེའི་གཏེར། །མཉམ་
 མཛད་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་ཅོང་ཁ་པ། །དེ་ཡི་རྒྱབས་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལས། །མཛད་བྱུང་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་བཞིན་འོར། །ས་སྤེངསྤེ་པོ་ཀུན་ལ་གསལ་མིན་པ། །གང་གི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་
 རབ་སྒྲངས་ནས། །སྐལ་ལྷན་དད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བཀོད་དོ། །གང་ཡང་བདག་སྒྲོའི་ཉེས་བས་
 འདིར། །སྤྲས་དོན་གསལ་བར་བགྱིས་ལ་སོགས། །རྟོངས་པ་གང་ལགས་གནོང་བ་ཡིས། །སྒྲ་མ་
 མཆོག་ལ་བདག་འཆགས་སོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག་ །གང་གི་མཆོན་ཡང་
 བསྐལ་པར་རྟེན་དཀའ་བ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཞེས་ཁྱོད་ཞབས་ཀྱི་རུལ། །འབྲལ་མཛད་གཙུག་
 ལུང་རྒྱུ་དུ་བསྟེན་པར་ཤོག། དེར་ནི་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ཁྱོད་མཉེས་བགྱིད་པ་འབའ་
 ཞིག་ལྷུང་སྒྲངས་ནས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱགས་ཀྱི་བཙུང་བྱུང་བ། །ཁྱོད་གསུང་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་
 འཆོ་བར་ཤོག། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་རྩལ་སེམས། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གནད་དང་རིམ་
 གཉིས་ལ། །འབྲལ་མཛད་དེས་པ་རྟེན་ནས་བཙོན་པ་ཡིས། །ཁྱོད་གསུང་སྐབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པར་
 ཤོག། ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ། །ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཙུག་གི་འོར་བུ། །སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ། །སྟེ་
 དགྲུ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་གཅིག་ལ། །ནལ་འགྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་

གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དེའི་ཞལ་ལྷན་གྱི་ནམ་པར་ཐར་བ་
 མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་ལས། ཆུ་ཤུང་ཏུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟོད་པའི་གཏམ། རིན་པོ་
 ཆེའི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་བ་དེའི་ཞབས་གྱི་བརྒྱ་ལ་གྲུགས་པས་གཏུགས་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་མང་དུ་
 ཐོས་པའི་བཙུན་བ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
 ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེ་ཆེན་པོ་འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགེ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་སྦྲར་བ་
 ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་ཞིང་བཀའ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།མདྲེས།།

༡༡། །རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་གི་མཁའ་པ་རབ་ཡངས་རྣམ་མཁའ་
ལ། །རྩེ་ལྷ་རྩེ་སྟོང་མཁའ་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། །རྒྱལ་སྤྱི་ཉི་མ་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་བསྟེན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཕྱོགས་བཅུར་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས། །མ་ལུས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་འོན་ཀྱང་ནི། །དད་པས་སྤེལ་
ལ་ཅུང་ཟད་མཉན་པར་གྱིས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བསྟོད་ཆོག་མེ་ཏོག་གི་སྤེང་བ་སྤེལ་ལེགས་སྒྲོ་
གསལ་མགྱོན་པའི་རྒྱན། །དད་པའི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་རིན་ཆེན་འདི། །བདག་གིས་བསྐྱབས་
ལ་མཁས་རྣམས་དགུས་པར་མཛོད། །ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་སྤྲིན། །གདུལ་
བྱའི་དགོ་ལེགས་སྤེལ་བའི་ཆར་རྒྱན་ཅན། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་སྟོན་པའི་འབྲས་སྒྲོ་སྒྲོགས། །དཔལ་ལྷན་
སྒྲ་མ་ཆུ་འཛིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཉིང་འཛིན་གྱེ་བ་མང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། །ལེགས་བཤད་
ཙཱ་དང་སྐྱབ་ལ་མཛོན་བཙོན་པ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་སྤྲུགས་རིག་ཀྱན་གྱི་གཙོ། །དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མ་ལུས་ཅན་གཙུག་ན་རྒྱལ། །སྟོན་ཆེ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་རྒྱལ་བ་ལ། །རིན་ཆེན་ཤེལ་གྱི་སྤེང་
བ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག །ལེགས་པར་སྤེལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཡང་དག་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་
སྤེལ་ལྷན་གྱུར། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགྲུང་ལོ་བདུན་ནས་རྩེ་བཅུན་
གསང་བདག་དང་། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །མཛོན་སུམ་གཟིགས་ཤིང་རྒྱན་དུ་

༡) ལ། ༡་ན་ཅ་ བསྐྱར་ཞིང་།

རྗེས་བཟུང་བས། །སྤགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གདམས་པར་ཤར། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨིན་ཏུ་ལའི་མདོག་ལྷར་རབ་སྤྱོད་བའི། །རབ་མཛེས་འོད་ཟེར་ལྷ་ཡི་བྲ་བ་
 ཅན། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པའི་དབྱས་སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །མདོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་
 གྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་
 པའི་གཏེར། །ནམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་
 ཟབ་མའི་དོན། །རྒྱན་དུ་གསན་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ཆོས་གྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པའི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷ་མདོན་སུམ་
 དུ། །རང་རང་སྤྱོད་ཡི་དབྱིབས་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས། །རྗེ་བཞེན་རྒྱན་དུ་གཟིགས་པ་ཆོས་གྱི་
 རྗེ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཡས་གཡོན་ཕྱག་གི་ཆོས་འཆད་ཕྱག་
 རྒྱ་ཅན། །བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱངས་མཛད་པའི་བྱམས་མགོན་གྱིས། །སྤར་ཡང་སྟོབས་བཙུ་
 མངའ་བ་གཤེགས་པ་བཞིན། །རྒྱལ་པའི་མཛད་པ་བསྐྱབ་པར་ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷ་མའི་སྟོན་པ་ཤུག་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤོན་གྱི་སྒྲ་དང་འབྲེན་པ་འོད་
 དཔག་མེད། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་དབྱས་ན་ལྷམ་མེ་བ། །མདོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་སྤྱས་
 ཆོས་གྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས་རྗེ་བཙུན་
 སྟོལ་མ་དང་། །གཙུག་ཏྲར་ནམ་རྒྱལ་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན། །བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གཙུག་ཏྲར་
 གདུགས་དཀར་སོགས། །ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བར་གཟིགས། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་སྤྱས་སྤྱོད་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །འཕགས་པ་ལྷ་
 དང་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་པའི་ཞབས། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་ཡི་བྱང་ཆུབ་རྣམས། །མདོན་སུམ་བྱོན་
 ནས་རྒྱན་དུ་རྗེས་བཟུང་བ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ས་གསུམ་བརྟེས་
 པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རྒྱལ་སྤྱས་དབྱིག་གི་གཉེན། །འཕགས་
 པས་རྗེས་བཟུང་བྱོགས་གྱི་སྒྲ་པོ་རྣམས། །མདོན་སུམ་བྱོན་ནས་རྒྱན་དུ་རྗེས་བཟུང་བ། །དཔལ་

ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱོད་པའི་སྒྲམ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་འོད་
 དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟ་འོད། །ཞི་བ་ལྷ་དང་དཔལ་ལྷན་ཨ་ལྷ་། །མདོན་སུམ་ཕྱོན་ནས་རྒྱན་དུ་རྩེས་
 བཟུང་བ། དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨི་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་དཔལ་ལྷན་ས་ར་ཏ། །ལྷ་
 ཨི་བ་དང་རྩེ་བཙུན་དེལ་བུའི་ཞབས། །ནག་པོ་སྤྱོད་བ་བསྒྲའི་ངང་ཚུལ་སོགས། །མདོན་སུམ་ཕྱོན་
 ནས་རྒྱན་དུ་རྩེས་བཟུང་བ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་དག་གཞུང་
 ལ་བཏེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །པན་བ་རྒྱ་ཆེན་འབྲུབ་པའི་ཏེན་འབྲེལ་ཞེས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱིས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་
 སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞི་ལྷ་གཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །ཉིང་འཛིན་
 ཡར་ངོའི་སྒྲམ་ལྷ་འཕེལ་བ་ན། །བཙུམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རབ་བཟིང་པ། །ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པའི་སྤྱོད་མཆོག་གཟིགས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་པའི་
 དབྱངས་དང་རྩེ་བཙུན་སྒྲམ་མ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། །ཟག་མེད་བདུད་
 ཅིའི་ཆུ་རྒྱན་ཐུགས་ཀར་ཞུགས། །ལྷན་སྤྱོད་བདེ་བའི་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོ་འབྲུངས། །དཔལ་ལྷན་
 སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བའི་སྤོན་ལམ་དང་། །མི་པམ་མགོན་གྱི་
 ཡང་དག་དོན་བསྟོད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམས་འཇམ་དབྱངས་གྱིས། །གསལ་བར་གསུངས་ནས་
 ཆོག་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱར་བ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
 ཏེན་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆེ། །དམ་ཆོག་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་མདོན་སུམ་ཞུགས། །གང་གིས་བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས། །སྤྱོད་གྲུའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་བྱུང་བ། །དཔལ་
 ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་གཙོ་འཁོར་ལ། །ཟབ་
 མོ་ཏེན་འབྲུང་གཏམ་གྱི་བཟོ་བ་མཛད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །རྒྱ་
 དཔེས་བྱིན་བསྐྱབས་འཕགས་པའི་དགོངས་བ་འབྲུངས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་

༡) ཞ། ༡་བ་ལ་ ཨ་ལྷ་ཡ།

བ་འདེབས། །རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ལོ་འི། །ཡན་ལག་བྲུག་གི་གནད་རྣམས་
 དགོངས་པ་ན། །བཅོམ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་གཟིགས། །རྣམ་བཟང་པོ་འབྲ་བར་
 ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཆོ་འབྲུལ་
 ཆེན་པོའི་དུས། །དོ་མཆར་བཀའ་ཤིས་སྣ་ཆོགས་རྒྱན་བཀོད་པའི། །མཆོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱིན་
 བསྐྱབས་ནས། །སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པར་མཛད། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐ་མལ་སྟོད་བཅུད་སྤང་སྟོང་སྦྱ་མ་དང་། །ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེ་ཆེན་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡི། །སྦྱ་ཡི་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་
 ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོང་ཁའི་བསྐྱར་སྟོགས་ཀྱིས་ཤོ་རྩེ་ཡི། །འབྱུང་འབྱུག་
 སྟགས་ཀྱི་གདངས་སུ་བསྐྱབས་པ་ན། །ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསུང་གི་
 དོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷེ་བའི་འཁོར་
 ལོའི་གཏུམ་མོ་ཅན་ཡིས། །སྤྱི་བོའི་རྟོ་ཡིག་དབུ་མར་ཞུ་བ་ལས། །ལྷན་སྦྲེས་བདེ་ཆེན་དཔལ་ལ་
 རྣལ་འོལ་པ། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །སྟོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་དཔང་
 པོར་སྦྱོར་བྲངས་ཆེ། །རང་རང་སྟོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྦྱ་ཡི་བཀོད་པས་མཆོད་པ་
 བདག་གིར་མཛད། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྩེ་བཅུན་བྲམས་པ་གཉིས། །ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་
 མཛད་པའི་ཚུས་བཀང་བའི། །རིན་ཆེན་བུམ་བཟང་སྟེར་བ་གསལ་བར་སྤྲིས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་བྲི་སྟེང་ན། །ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་བྱ་
 སྟོན་རིན་ཆེན་བྱུག། །འདུས་པ་ཙ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བཅ་ནི། །གཏད་ནས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་
 ཞེས་གསུངས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟེགས་བཅ་གཏད་དེ་སྟགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལན་གསུམ་དབུ་ཡི་སྟེང་དུ་བྱིན་བསྐྱབས་པས། །སྟོན་བཀའ་མར་པའི་དགོངས་

བ་བསྐྱེ་འཕྱི་གནད། །རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པར་དགོངས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་པ་མཛད་པའི་ཆོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
 བ་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ་བར་གཟིགས། །ཕྱི་ནང་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་
 གྱིས། །རྩི་རྩེའི་སྐྱ་ཡི་མཆོད་པས་དགྲེས་པར་མཛད། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །བདུད་དབྱང་གཞིལ་བའི་སྤྲུགས་དམ་མཛད་པའི་ཆོ། །གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་མདངས་
 ལྷར་རབ་གསལ་ཞིང་། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །བདུད་འདུལ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་པ་མངོན་
 སུམ་གཟིགས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩི་ཡི་སྐྱ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་
 གསུང་སྤྲུགས། །དབྱེར་མེད་མཛད་ནས་བདུད་སྡེ་ཟེལ་མནན་པས། །བསྐྱར་སྦྱང་རྣམས་གྱིས་བདུད་
 རིགས་ཆར་བཅད་ཆོ། །བདུད་ཀྱི་དམག་དབྱང་པམ་པའི་སྐྱ་ཆེན་གྲག། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱར་སྦྱང་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །སྤྱོད་ཆོ་རྩི་རྩེ་འཆང་
 གིས་བཀའ་སྤུལ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱར་བ་འཛིན་དང་སྤེལ་བ་ལ། །ལྷག་པར་གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་
 རྩལ་བཞིན་སྐྱབ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགའ་ལྷན་གནས་སུ་མི་པམ་
 ཆོས་རྩེའི་བྱང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོ་ཞེས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གསང་
 བའི་བདག་པོ་ཡིས། །གསལ་བར་ལུང་བསྐྱར་རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྩི། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྷར་དང་བའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་པས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །སྦྱེ་དང་སྦྱེ་བར་རྩི་བཅུན་སྒྲ་མ་ཡིས། །རྩིས་བཟུང་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །བདེ་ཆེན་ལྷན་སྦྱེས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་མཛོད། །དངོས་འཛིན་འབྲུལ་བའི་བྱི་མ་
 བསལ་དུ་གསོལ། །སེམས་ཉིད་ཐེ་ཆོས་བྱ་བ་བཅད་དུ་གསོལ། །ལྷུང་དུ་བྱེད་རང་ལྷ་བྱར་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱོབས། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྤེལ་དུ་གསོལ། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པར་
 མཛོད། །མཆོག་དང་ཐུན་མིང་དངོས་སྐྱབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །ལྷུང་དུ་བྱེད་རང་ལྷ་བྱར་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱོབས། །ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་དབྱུལ། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྷུང་

སོ་སོར་བཤགས། །རྒྱལ་སྤུས་ཀྱན་གྱི་དགོ་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །མྱ་ངན་མི་འདའ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བར་བསྐྱུལ། །འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དེས། །འགོ་ཀྱན་ཉིང་འཛིན་དཔལ་ལ་
 རྣམ་རེལ་ཞིང་། །ལེགས་ཆོགས་ཡར་ངོའི་ཆེ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་། །ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་
 བ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བ་རྩུང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་
 བོ་སྐྱ་མཆེད་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་གཞུང་ལུགས་འབྲས་སྤྲུལ་ལ་སྒྲོའི་འོད་འཕྲོ་བ་
 རིགས་པ་སྤྱོད་བཞུགས་འདུག་སྒྲོའི་དགོ་སྒྲོང་བཟའི་ཤིས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོས་གྱི་སྒྲེ་
 ཆེན་པོར་སྐྱར་བའོ། ། །

༡༡། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐར་གི་ནུ་གསང་བ་དེ་མཆོར་མད་དུ་
བྱུང་བའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བུ་ཞིག་ལགས་ཞེས། རྗེ་བཙུན་ལ་ཁྱེས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲིང་
སྒྲོབས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་
གཏམ་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྲགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་སུ། རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་ཅན་གྱིས་བྱུབ་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བྱལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་
བོ་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ། ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དགོ་ཆོགས་སྟེལ་བའི་གཏམ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིང་སྒྲོབས་བྱལ་དུ་བྱིན་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད། སྒྲིན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད། བྱི་ནང་གི་རིགས་པའི་
གནས་རྣམས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབས་པའང་ཐོབ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་ཡང་མངའ་བཞེས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་གི་བྱང་དུ། རྗེ་བཙུན་དང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན། དེའི་
ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་གིས། ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྤྲགས་མ་དག་པའི་ཁྱིང་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྤྲགས་པ་མང་དུ་བཞེད། དེའི་ཆེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་དབྱས་སུ་བཞེངས་ཏེ། མ་དག་པའི་ཁྱིང་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་སྤྲགས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་བདག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པོ། །དེའི་མིང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དང་འཁོར་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་སྒོན་ལམ་གནང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཐུས། སྤྲུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 སྤྲུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་སྤར་བཞིན་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འདི་ནི་སྟོང་
 སྟོབས་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་མགིན་གཞུག་ཏུ་བཞུང་། དེའི་ཆེ་སྟོང་སྟོབས་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདས་པའི་བྱང་ཤར་མཆམས་སུ། རོ་
 མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་པས་མངོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 སེང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་
 སྤྲུགས་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བ། བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱངས་ལས་འདས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་
 བ་དང་། ཡང་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཡང་དེ་ཉིད་མང་དུ་རྒྱས་པར་
 མཛད་དོ་ཞེས་བ་དང་། ད་ལྟ་ཉོགས་པའི་ཆད་ནི། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་བསྟུན་ན་ཞིང་སྟོང་བ་སོགས་
 ཀྱི་”མགོ་ཚུམ་”^{༡)}ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྐྱའི་ཆད་དང་། རྒྱུན་པའི་འོད་ཟེར་
 རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱུན་པའི་སྐྱ་དཔག་ཆད་གཅིག་། སྐྱ་མདོག་ལྗང་སྟོན། སྤྲུག་
 གཡས་ཆོས་འཆད་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་ལྗང་བཟེད་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ནང་ན་བདུད་རྩིས་
 ཁ་དོག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་དབུས་ན། མཆོད་སྟོང་བྱར་བཞི་བ་དབུས་ཨེན་ཅིག་མཐོ་བ། འོད་
 ཟེར་སྣ་ཆོགས་ཀྱུན་དུ་འཕྲོ་བ། བདུད་རྩི་དང་ཁ་དོག་རིགས་གཅིག་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་ཞིང་
 དུ་དབང་པོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་སྟོང་མཐོང་བའི་མོད་ལ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་
 རང་འབྱུངས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོགས་ནས་བདུད་རྩི་མདོན་དུ་བྱེད། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས་ལ་
 གསུང་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་འདོམས་པའི་ལྟས་ཡིན་གསུངས། འཁོར་ནི་ལྟ་བ་
 རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཤ་སྟག་གོ་གསུང་། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་
 ཆོགས་ཅི་བསྐྱབ་ན་སྐྱེ་ཞུས་པས་རྟེན་བཀྱར་ལ་མི་བལྟ་བར་སྟོད་མིན་སྤངས་པའི་ཤེས་བཙུན་དད་པ་
 དང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྤྲུགས་ལམ་རིམ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦངས།

༡) ཞ། ༡་བ་༣་ འགོ་ཚུམ།

གཞན་ལའང་བསྟན་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
གོ་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་ཅམ་རེ་གྲས་པའི་སྟོན་ས་གོ་ཡུལ་སྐྱེད། དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་མེད་
མི་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲས་སྦྱར་གྱི་སྟོན་ས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས།
དེ་ནས་ཕྱར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་རྣམ་པར་དེ་གསལ་བའི་
འདུན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་སྤྱོད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་འདུན་
པ་ལྷགས་བྲག་མང་དུ་བྱས་པའི་མཆོམས་ཤིག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྐྱེ་རྣམ་པ་མི་བོང་
གཉིས་ལས་ཆེ་ཅམ་སྤྱལ་སྐྱེའི་ཆ་ལུགས་ཁོ་ལག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཞག་བཙུ་ལྟེ་
བར་དུ་གསལ་བོ་བྱུང་། ཕྱར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་བཏབ། འོ་ན་དབང་པོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས། ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱབས་ན་
སྐྱེ་ཞེས་”བསྐྱར་ནས་”^{༡)}ཞུས་པས། སྤར་བཤད་པ་གཞིར་ཞོག། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་སྤགས་ལམ་རིམ་
གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། གཞན་སྤགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ལ། སྤར་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲང་
ཞེས་གསུངས། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དད་སོགས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འཛོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལ་གསལ་བོ་བྱ་སྟེ། སྤགས་མཆོན་ཉིད་གང་རུང་གི་ཡན་ལག་བདུན་
པ་དོན་སྤྱི་གསལ་བོར་བྱས་ཏེ་ཕུལ་ན། དེ་ནས་སྟོན་ལམ་གང་འགྲུབ་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་གལ་པོ་ཆེར་
བྱས་ལ་གདབ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཆར་མེད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ། སྟོན་དཔོན་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ། གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་
འདི། སྟོན་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་པས་བཀའ་གནང་ཞིང་། རང་གི་སྟོན་མ་མདོ་སྤྱད་པ་བསོད་ཤེ་
དང་། མངའ་རིས་པ་དཔོན་པོ་རྣམ་མཁའ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། གསེར་གྱི་མཆུལ་ཕུལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་ལ་
བཞེན་ནས། སྟོང་བ་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོས་གསོལ་བ་ཡུལ་རིང་བཏབ་ནས། རྩེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཡོས་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །

༡) ལ། ༣་ན་ལ་ བསྟན་ནས།

༡༡། །ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་དང་མཇལ་ཚུལ། མཁས་གྲུབ་ཇེ་ལ་ ཆེས་མ་གནང་སྐྱོར་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ན་མོ་བརྩ་སྤ་ཏ་ཡེ། ཡང་ཐེག་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་དུས་གཅིག །རྩེ་དཀར་བཞི་བ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་སྟོ་བ་མ། བཞེས་གཉེན་ཀུན་དཀར་བཟང་པོ་དང་། ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་
སྟོ་བ་མ། མདོ་སྤྱད་གསེར་ལྷན་པ་རྩ་རྩ་བྱ་སོགས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་མང་པོ་བདག་མཇལ་
དུ་བྱོན་བྱུང་བས། ཁོང་ནམས་གྱི་གསུང་ནས། བདག་ཅག་ནམས་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ། །བྲིད་གྱི་མཆན་བརྗོད་པ་ན་མཚུངས་མེད་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་པ་ཞེས་དང་། ལྷོ་བྲག་རྩེ་
བཙུན་བྲག་རྩོར་བ་འདི་སྤྱད་གསུང་ཞེས་སོགས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཆར་བའི་བསྟགས་པ་
མཇེད་གྱིན་འདུག་པས། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་བའི་དུས་ངོ་མཆར་བའི་གཟིགས་སྤྱང་དང་།
རྟགས་ཉེན་འབྲེལ་བྱུང་ཚུལ་ནམས་གསུངས་འཆལ་ཞེས་ནན་ཆེར་ཁྲུས་པའི་ངོར་རགས་རིམ་ཞིག་
བརྗོད་ན། བདག་གིས་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་དུས། ལུ་མོ་དཀར་མོ་གཅིག་ན་རེ། བྲམས་པས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་གང་ཟག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་
རིག་པ་སྟེར་བར་བྲེད་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་དང་སྟེ་བ་བཙོ་ལཱི་གོང་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་
ཅིང་། བན་ཚུན་དཔོན་སྟོ་བ་ཏུ་འབྲེལ་བ་འོང་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཆོས་བཀའ་ལ་སྤྲིས་མ་འདུག་
པར་བྱིན། བར་ཡང་ཆོས་ཁྲུས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བས། བདག་མོས་གྲུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེས་
སོ། །ཡང་ལན་ཅིག་མགོན་པོ་བྲམས་པ་འབྱོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་བའི་སྤྱད་ལྷང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཆོས་
རྩེ་དཀར་བཞི་བས་རྒྱ་མོ་རིའི་འཕྲང་ལ་ཕེབས་པའི་ཆོད་དུ་འདུག །བཙོ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས། ལུག་རྒྱའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ལྷོ་བྲག་གོ་པོ་དགོན་པར་བྲག་ཕེབས་

གྲོན་པ་བདག་གིས་བསུ་བ་ལ་སྤྱིན་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འོད་གྱི་བྱ་བས་མཛེས་པ་ཞིག་
 བེབས་བྱང་བར་མཐོང་། ཁོང་གིས་བདག་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་གསུམ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ལྡིང་ཞིང་བེ་རྒྱུ་ལྟར་དྲངས་པ་ལ་སྦྱལ་སྟེ་ཁྲས་སྦྱས་པར་གཟིགས་འདུག། དེ་
 རི་སྒར་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་སུ་འགོ་བའི་བད་ཡིན། དེའི་རུབ་མོ་ཁོང་གི་གསུང་
 བས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཅིག་ལྷ་གསུངས། བདག་གིས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་སོག་པས། ཕྱག་
 ན་དོ་རྗེ་གྲོན་ནས་ཁོང་ལ་ཐེམ་སོང་། ཡང་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཐོ་རངས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་
 ལྷས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་། ཁོང་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུངས་པར་ལྷ་ལྷས་པས། ཁོང་གི་གསུང་ནས། ཡི་
 དམ་དེ་སྐད་གསུང་ངམ་གསུངས། གསུངས་ལགས་ལྷས་པས། བསྐྱབ་བརྟུས་གསུངས། ཆོས་ཉན་
 དུས་མཐོང་སྤང་ལ་ཁོང་གི་དབྱེ་སྤྲེང་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བལྟགས། དཔྱང་བ་གཡས་ན་འཇམ་
 དབྱངས་དཀར་སོ། གཡོན་ན་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བལྟགས་འདུག །མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་
 ཕྱག་དྲུག་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་དང་མཁའ་འགོ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པས་བསྐྱོར་ནས་འདུག་
 གོ། །གཞན་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་འདྲེའི་ཆོགས་མང་པོ་ཆོས་ཉན་ཞིང་འདུག་པས་
 མོས་གྲུས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱེས་སོ། །སོ་སོར་འབྲང་མའི་དབང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷས་
 སོ། །ཁོང་གིས་བདག་ལ་ཚུར་ཆོས་ལྷས་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་བབས་གསུམ་
 གྱི་ཁྲིད། ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་གསུངས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཁྲིད་ལུང་རྗེས་གནང་།
 ཕྱག་དོར་སྦྱུ་ལྷའི་རྗེས་གནང་། ལྷ་ལན་དོ་རྗེའི་སྤོང་བ། ལྷ་ལན་གཅེས་འཕྲེང་གི་ལུང་རྗེས་གནང་།
 ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལྷུང་ལྷའི་དབང་དང་རྗེས་གནང་། དེགས་པ་ཀྱན་འདུལ་གྱི་དབང་། རྩ་མགྲིན་དཔའ་སོ་
 གཅིག་པ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་པའི་དུས། རྗེས་གནང་དང་དབང་གི་
 བྱ་བ་རྒྱ་གི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཀ་སྤྱ་ལ་གང་ཁོང་ལ་སྤུལ་བས། དེར་སྦྱ་བ་ཤར་བའི་
 བང་དུ་འཇམ་དབྱངས། རིམ་ལ་རྣམ་སྤྱས་རྣམས་རེ་རེ་བལྟགས་པ་གཟིགས་ཤིང་། རྟགས་ངོ་མཚར་
 ཅན་མང་ཞིག་བྱང་སྟེ་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་། ཁོང་གི་འཁོར་ལྷ་མ་འཇམ་དབྱང་བ་སོགས་སུ་སྦྱས་

ཚོགས་པ་མང་བར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གིས་ཚོས་ལུང་མང་དུ་བྱས། དཔོན་སློབ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དད་པ་ཐོབ་པོ། །དེའི་སློབ་ས་ཀྱིས་བདག་ལ་འང་ཡོན་ཏན་བག་རེ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ངོ། །བདག་
 གིས་གདམས་ངག་རྣམས་བསྟན་པའི་དུས་སུ། བདག་གི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཤྱུ་ཐུབ་པ། གཡས་སུ་ཕྱག་
 རྟོ་རྩེ། གཡོན་དུ་གདུགས་དཀར་མོ་རྣམས་པལ་ཆར་འབྱོན་གྱིན་འདུག་པས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་
 བའི་རྟགས་སུ་འདུག། དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་དཀར་བཞི་པའི་གསུང་ནས། བདག་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱོར་གྱི་ཐེ་
 ཚོམ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས། འདི་སེལ་བ་ལ་རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ན་རྩེ་མི་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་འབྱོ་
 འདོད་པས། དེ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལགས་སམ་གསུང་གིན་འདུག་པ་ལ། ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་
 བདག་གིས་ཡི་དམ་ལ་བྱུ་ཡིས། རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་ན་བྱིད་རང་མི་ཏུ་དང་མཇལ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་
 བ་འོང་ནའང་། བྱིད་ཀྱི་འཁོར་འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཤིསྟག་
 འདུག་པས། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་འདུག་ཅིང་། བྱིད་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་
 ནས་ཚུར་མི་ཐེབས། དེ་བས་བོད་སློབ་པ་འདིར་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ན་འབྱུབ་པས་
 དེ་བཞིན་མཇུག་འཆལ་ཞེས་བྱས་ཤིང་། བདག་གིས་བཤོལ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་
 ཡི་དམ་ལ་བྱུས་པས། བདུད་ཅི་སྟུན་མཆོག་ཅེས་པའི་གདམས་པ་གནང་ནས་འདིས་མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོད་
 ཐེ་ཚོམ་སེལ་ལོ་གསུངས། མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ་དེ་གང་ལགས་བྱས་པས། སློ་བཟང་གྲགས་པ་སྐྱེ་བ་འདིའི་
 གོང་བརྟེན་ཏའི་སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། འདི་གའི་གོང་དུ་འང་ཁ་ཆེ་གི་བ་བསྟན་དུ་བརྟེན་
 ཏམ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ་བྱ་བར་སྐྱེས་གསུངས། དེ་ནས་བདག་གིས་དཀར་བཞི་པ་ལ། རྩེང་བྱིའི་རྩོ་པོ་ལ་
 བསྟོད་པ་མིང་ཆངས་པའི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་སྟགས་
 རྩེས་གཟིགས་པའི་གསོལ་གདབ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ཆང་བ་དང་བཅས་པ་སྟུལ་ན་དུས་
 ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི་མ་འདུལ་བའི་བསྟན་བློམས་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
 ཅེས་ནན་གྱིས་བསྟུལ་བས་དེ་ལྟར་མཇུག། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལ་སྐྱེ་ཆེད་བར་ཆད་ཅིག་ཡོང་
 ཉེན་འདུག་པས་དེ་སེལ་བའི་བྱིར་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བདུད་ཅི་ཐེགས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་

ཟབ་མོ་འདི་བདག་གིས་ཁོང་ལ་སྤུལ་ཞིང་། ད་ལན་འདི་ནས་ཅ་རི་དང་གཉལ་སོགས་ལ་བྱོན་ན་
 བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་པན་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་
 གྲི་མཁས་བྱུ་བ་ཅིག་གི་སྐུའི་སྤང་བ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབྱིས་བྱིན་
 པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའོ་ཡོད་པས་^{༡)}དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་བྱ་བ་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་ན་འགྲོ་
 པན་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་ཀྱང་གསན་དགོངས་མཛད། བདག་གི་ས་ཆ་ཡར་མར་
 རྣམས་སུ་སྒྲ་བ་བདུན་དུ་བཞུགས། རྟོ་བྲག་གི་བྲ་བུ་སྒྲོ་བའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་གསུང་ཆོས་
 མང་དུ་གནང་ངོ་། །བདག་གིས་ཁོང་གི་སྐུ་བསོད་རྒྱས་པའི་བྱིར་རྣམ་སྤྲས་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་བས།
 དེའི་རྒྱབ་མོ་དོ་རྩེ་རྣམ་འཛུལ་ལ་རྣམ་སྤྲས་བཞེས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་མཐོང་ཞིང་དེའི་སྐུ་ཐབས་ལས་
 མཐའ་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །དཀའ་བཞི་པ་དང་མཇལ་ཚུལ་བྱུང་ཅུ་ཅུ་བཞུགས་པའོ། །

༢༢། །ཨོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །དགའ་
 བ་གདོང་དུ་རྩེ་བཅུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་མཛད་དུས། རྩེའི་ཞལ་ནས་རྩེ་བཅུན་ལ་ངས་ཞིང་འདིར་རི་
 ཅུ་ཅུ་འཆོ་ཞུས་པས། རྩེ་བཅུན་གྱིས་ཁྱོད་འདས་པའི་སྐབས་ནི་ད་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ད་
 ནི་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་དགོངས་པས། མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱིས་ཞལ་བསྟན་ནས་སྐུ་
 ཆེ་བསྐང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལུང་དུ་
 ཆེམས་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་མཁས་བྱུ་བ་པ་ལ་སྤྱིན་ལ་ཀུན་ལ་བྱུ་བ་ཆུག། མཇུག་དུ་པག་ལོའི་སྒྲ་བ་
 བཅུ་པ་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་དུས་ཁྱོད་གྱིས་རྟེན་རིལ་པོར་ཞོག་དང་། ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་
 པ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱིས་ལུང་བསྟན་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟེན་ཏས། སྐུ་རིལ་
 པོ་མ་གཏུ་དང་དོ་རྩེ་གདན་དུ་གདན་འཛུགས་བྱེད། དེའི་དོན་གྱིས་ཞིང་འདིར་ཆེམས་ལ་རིང་བསྐྲེལ་
 གྱིས་བྱུ་བ་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་བཅུན་གྱིས་ཞག་མང་རབས་ལུང་བསྟན་མཛད་ངོ། །བྱིས་རྩེ་
 ཆོས་ལུང་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་དུས། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་དང་། བྱུང་པར་

༡) ཅ། ར་ན་ཏ་ ཡོང་བས།

[illegible]

၇) ဒါ ၄.၅.၉ သဒ္ဓါသနာ.၇၆

ལས་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཆོད་ཉེན་ནོ། །ཞེས་གསུང་། འདི་ལྟ་བུའི་ལུང་བསྟན་དང་ལྟས་བྲུང་པར་ཅན་
 ལུང་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཡང་། དབྱས་སུ་རྒྱན་ཆད་དེ་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སོང་བ། མང་དུ་ཐོས་པའི་
 ལྷན་དང་ལྷན་པ་ཇེ་བཅུན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་འབད་པ་ཆེར་མཛད་
 པས། མདོ་སྨད་ཙོ་ནེའི་ཕྱོགས་ནས་ལུལ་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དེ་མ་མེད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
 གྱུར་ཅིག། །།མཁྱའི།།

༡༡། །སྤྲོ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཟབ་ཁྱད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་གནང་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ། ཟབ་མོ་སྤྲོ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པས། ཐོག་
མར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། རང་གི་མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁར་བསྐྱེད་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ། རང་གི་རིན་ཅན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ།
ནམ་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱུ་མདོག་དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་མདངས་ཅན། ཞལ་གཅིག །
ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་
པའི་སྐྱེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། དབུ་སྐྱུ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་བྱར་ཕྱད་ལྔ་དང་ལྔན་པ།
ཞལ་འཇུག་བག་དང་ལྔན་པ། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ན་
བཟའི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཅན། ཞབས་རྩེ་རྩེ་སྐྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྐྱི་པོར་ཨོ། མགྱེན་པར་ལྷུང་
ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྒྱ་ཆེན་སྟོང་
བརྒྱད། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱེན་སྐྱབས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཙཱ་ཁ་པ་དང་བརྒྱད་པར་
བཅས་པའི་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་ལ་ཐེམ་པས། དེ་ཉིད་སྤྲོ་མ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར། ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བྱ་བའི་རྒྱད། སྟོང་པའི་རྒྱད།
ནལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད། །ནལ་འབྱོར་སྤྲོ་མ་ཐེད་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
སྤྲོ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས། དེ་ཉིད་ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་དུ་གྱུར། ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བཀའ་སྔོན་སྤང་མའི་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་དང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་
 བྲངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐིམ་པས། ཆོས་སྦྱོང་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། གསང་
 བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ཉར་སྦྱོང་རིལ་མོ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བདུན། བཟའ་ཤེས་ཏྲགས་བརྒྱད་
 སོགས་རྒྱས་པར་འབྲུལ། དེ་ཙམ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། གུ་རུ་”རྣ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་”^{༡)}ཨ། སྤྱི་ཚེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཞེས་སོགས་ཤུའི་བར་དང་། འདོད་ཡོན་ལྡན་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བདུན་འབྲུལ། དེ་ནས་མཐུལ་རྒྱས་
 བསྐྱུས་གང་རིགས་སྤུལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤྱ། །ཞེས་སོགས་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་
 རྣ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་པ་གང་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོན་ཅིང་། སྒོ་གསུམ་གུས་པས་བྱལ་བུའོ། །དེ་ནས་རྣ་
 མ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས། ཆོས་ཀུན་འདུས། དག་འདུན་ཀུན་འདུས། རྣ་མ་ཀུན་འདུས།
 ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། ཆོས་སྦྱོང་ཀུན་འདུས་སུ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་བྲག་བྲངས་ཏེ། དུས་འདི་ནས་
 བརྒྱད་སྟེ་དེ་སྤྱིད་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། དེ་ས་ལྟོས་ས་ཁྱོད་མིན་པ་མེད་སྟུམ་སྟོ་ཡིངས་ཀྱིས་
 བཀའ་ལ། མོས་གུས་ཤུགས་བྲག་པོས་སེམས་མ་ཡིངས་པར་བྱས་ལ། དམིགས་བརྩེ་མ་གང་མང་
 གིས་གསོལ་འདེབས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ནས། རྣ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་སྟོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལམ་ལ་བར་ཆད་མི་
 འབྱུང་བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་སྤྱོད་མཐའ་དག་འགག་པར་བྱིན་ཀྱིས་
 བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་སྤྱོད་མཐའ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣ་མའི་སྤྱི་ཐོའི་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་སྤྱི་ཐོར་ཐིམ་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་
 སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག དབང་དང་པོ་བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལུས་སྣང་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་
 བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྤྱུལ་སྤྱུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟུམ་དུ་མོས་པ་བཏྲན་

༡) ཞ། ༡་ན་ན་ རྣ་སྤྱོད་པ་རི་ལྷ་ར།

བར་བྱའོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་དམིགས་བཅེ་མ་ཅི་མང་བགངས་ནས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་མགྱིན་པའི་ལྷ་ཉ་དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་མགྱིན་
 བར་ཐེམ་པས། དག་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། དབང་གཉིས་
 བ་གསང་བའི་དབང་ཐོབ། དག་སྤགས་བཞུ་བ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་
 རྩས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྐྱམ་དུ་བསམ། ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྒོན་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་སྤྲིང་ཁར་ཐེམ་པས། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་
 པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། སེམས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་རྩས་པ་བྱང་པར་ཅན་
 བཞག་བྱང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱས། ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་དག་དུ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་གནས་
 གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། རང་གི་གནས་གསུམ་
 དུ་ཐེམ་པས་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ཞིང་དག། དབང་བཞི་པ་ཆེག་
 དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། འབྲས་བྱ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་འབྱུང་པའི་རྩས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་
 བྱང་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱས་བྱང་ཐད་སྒྲུལ་ཆེག་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་
 བའི་ཅ་དབྱ་མ། སྒོམ་སྒྲ་གོ་སོག་ཅམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡར་སྐྱ་སྤྱི་གཙུག་ལ་ཐུག་
 པ། མར་སྐྱ་གསང་གནས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ། དེའི་ནང་དུ་རང་གི་སྤྲིང་ཁ་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་
 ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་དེ། ལྷོས་གཉེན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་ཕྱེ་བ་ཞིག་དུ་
 བསྒོམས། ཅ་དབྱ་མའི་ཡར་སྐྱ་”རྒྱ་མཐོངས་”ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པར་བསྒོམས་ལ། སྤར་
 བཞིན་གསལ་བཏབ་པས། ལྷ་མ་དགྱེས་ཏེ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་མར་ཤོར། སྤྲིང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་དུ་
 གསལ་བའི་སྤྲིང་དུ་པད་ལྷའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དམིགས་བཅེ་མ་ཅི་
 མང་བགངས་ཤིང་། རང་གི་ཅ་དབྱ་མའི་ཡར་སྐྱ་བཀག་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྷས་ཞལ་བ་

༡) ཞ། ར་ན་ར་ རྒྱ་མཐོང་།

བྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱན་འཛོག་ཁར། འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམས་ལ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སྤྲུངས་སྐྱུ་ཁ་བསྐྱས་པ་ལྟར་བྱམ་པའི་
 ཅེ་ལ་དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་གཤམ་ནས་ཨ་ར་
 པ་ཙ་ནའི་ཡི་གེ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱིས་བར་མཆམས་མེད་པར་དགྱིས་པར་བསམ་ཞིང་། དག་
 ཏུ་ཡང་བཞེད་ནས། བསྐྱར་བ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྡུ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་འབད་བ་གལ་ཆེད། །དེ་ཡང་སྟོང་གའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱུའི་བཀོད་པ་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱད་རྒྱ་
 མིན་པས། ཅུ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མར་བྱོན། སྤར་གྱི་སྟོང་ག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲགས་དང་ཡིག་
 འབྲུ་རྣམས་བཀོལ་ནས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཁ་གཤམ་བྱེ་བར་བསམས་ནས་སྤར་གྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱུ་ལ་ཐེམ་
 པར་བསམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྟེ་བྱི་ནས་ཡི་གེས་དགྱིས་པ་ཅུ་དབུ་
 མའི་ནང་དུ་འོད་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱེད་པ་སོགས་གོང་བཞིན་བྱའོ། །སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐབས་བྱུང་ཅན་
 འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའོ། །འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་
 ཆེན་པོ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྩེ་བ་སོ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས།
 རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། རྩེ་བཅུན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། རྩེ་ཤར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།
 ཞལ་སྤྲུ་ནས་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན། དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ཞལ་སྤྲུ་ནས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན།
 དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་”དོ་རྩེ་སྟོ་གོས་”)རིན་ཆེན་ལའོ། ། །ཕུ་ཉི་མ་སྤྲུ་སྤར་པ་གོ་ཉི།

༡) ཞ། ན་བ་ལ་ རྩེ་རྩེ་འཆང་སྟོ་གོས།

༡༡། །ཡ་ཤེ་རིན་པོ་ཆེས་བ་སོ་ཆོས་ཤེ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ གནང་བའི་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ར་མོ་གུ་རུ། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱི་བོར་སེལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ། བསྐྱེད་དང་སྤྲ་བའི་གདན་ལ་ངོ་བོ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་རལ་གྱི་འཕྲར་ཞིང་གཡོན་ཀྱིས་སྟེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞབས་རྗེ་རྗེ་སྐུ་ལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་སྐུ་སྤྲ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། རྣམ་མཁའི་འཇམ་ཆོན་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོའི་དབྱས་སུ་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགོན་པར་ཞུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་སྟོན་པོ། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཟབ་པོ་ལྟ་བརྒྱད། རྒྱ་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། རང་གི་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་”སྤྲ་མའི་”ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར། སྤྱི་བོའི་སྤྲ་མ་ལ་ཐེམ་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སོས་ནས། གཤུང་ཕྱགས་དག་པོས་དམིགས་བཅེ་མ་འདྲན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྲ་མའི་སྤྱི་བོའི་ཨོྲ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཐེམ། སྤྲ་མའི་སྤྱི་བོའི་

༡) ཅ། ན་ན་ན་ བསྐྱེད་མའི།

གྲིན་རྒྱབས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་བྱམ་དབང་ཐོབ། “ཐོག་^{༡)}མེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག །སྐྱོ་དོ་རྗེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་
 པ་བཞག་བྱུང་སྟམ་དུ་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས། རྒྱ་མའི་མགྲིན་པའི་ལྷུང་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩི་དམར་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་།
 རང་གི་མགྲིན་པར་བེམ། ཐོག་མེད་ནས་ངག་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱ་མའི་གསུང་གི་གྲིན་རྒྱབས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་
 གསང་དབང་ཐོབ། གསུང་དོ་རྗེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟམ་དུ་མོས་ནས།
 དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱ་མའི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྭ་
 ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩི་སྒྲོན་པོ་དཔག་མེད་བྱུང་། རང་གི་”སྤྱིང་གར་^{༢)}བེམ། ཐོག་མེད་ནས་
 ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱ་མའི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་གྲིན་རྒྱབས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། སྤྲུགས་
 དོ་རྗེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟམ་དུ་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན་ཅིང་།
 ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱ་མའི་གནས་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་
 དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་བེམ། ཐོག་མེད་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱ་མའི་
 སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་གསུམ་ཀྱི་གྲིན་རྒྱབས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་ཆེག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་
 ཐོབ། སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱུང་འདུག་དོ་རྗེ་འཆང་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་
 པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟམ་དུ་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་
 སྤྱིང་གའི་བར་དུ་རྩ་དབྱུ་མ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། ཡར་སྤྱ་སྤྱི་པོ་ལ་བྱུག་པ་”རྒྱ་མཐོང་ཁ་བྱེ་

༡) ཞ། ༩་ན་༡་ ཐོགས།

༢) ཞ། ༩་ན་༩་ སྤྱིང་ཁར།

བ་^{༡)}ལྟ་བུ། འུ་ག་སྐྱེ་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། མར་སྐྱ་^{༢)}རགས་^{༣)}དུང་གི་ཞབས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་སྦྱིང་གར་གནས་པ། རང་གི་སྦྱིང་གར་པསྐྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། ཁ་ཁྱེན་དུ་འག་ཕྱེ་བ། དེའི་དབུས་སུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྒྱུ་དམར་སེར་དུ་གསལ་བཏབ་དེ་ནས་སྤྱི་པོའི་སྒྲ་མ་ལ་དམིགས་ནས། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་སྒྲ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ཆོས་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲ་སྐྱ་མཐའ་དག་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲ་སྐྱ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། འུ་མས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བྱང་པར་ཅན་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་ཙུ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མར་བྱོན་ནས། རང་གི་སེམས་རྒྱུ་དམར་སེར་དུ་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། སྒྲ་མ་དང་རང་གི་སེམས་རྗེ་བཙུན་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་^{༤)}ངར་ཞིག་^{༥)}མཉམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྦྱིང་ག་པསྐྱར་གསལ་བ་ཁ་ཁྱལ་འདུས་པའི། རྗེ་བཙུན་གྱི་རལ་པའི་ཐོར་ཙག་གི་མཆམས། ཚི་ཨ་ར་པ་ཅན་རྒྱུ་འི་སྤྲུགས་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་མོ། །དེ་རྗེས་སྦྱེ་བ་ཀྱེན་དུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་བརྗོད། །སྐྱེ་མཁའ་ལོ།

༡) ཞ། ༥་བ་༣་ རྒྱ་མཐོངས་ཁ་བྱེ་བ།

༢) ཞ། ༥་བ་༣་ རག

༣) ཅ། ༥་བ་༡་ དར་གཅིག

༡༡། །ཡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ གསན་ཡིག་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ན་མོ་”ཀུ་ར་བེ།”^{༡)} གསང་འདུས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་། རྗེ་ཀླ། སྒྲོན་གསལ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་
དང་། དེམ་ལྷ་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཤུགས་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་མདོ་སེ་རྣམ་ཤི་རྩ་བ་དང་། ལོ་
ཆེན་གྱི་འགྱུར། ཆོ་གཉི་ཤུ་པ་སྟ་རྩ་ཁྱི་ཏ་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ཆོགས་
བཅད་མ་གྱུ་ན་ཨ་ཀ་ར་དང་རབ་ཞི་བཤེས་གཉིན་གྱི་འགྱུར་ལ་ཀ་ན་ཀ་ཤར་མ་དང་བ་ཆབ་གྱིས་
བཅོས་པ་ནམས་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ་དང་། སྟོད་བསྐྱུས། བདག་གྱིན་རྒྱབས། མདོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པའི་རིམ་པ། རོ་སྟེག་གི་ཆོ་ག་ནམས་ཤུགས་དང་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར། སེམས་གྱི་སྒྲིབ་སྟོང་རྩ་
ཀ་ར་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་རྒྱལ་བའི་འགྱུར། ཡ་ར་ལ་ཤ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་འགྱུར་བྱང་
མེད་པ་ནམས་ལྷ་རྩ་དེ་བས་མཛད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་དང་། ཆོ་གཉི་
ཤུ་པ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བ་ཆབ་གྱི་འགྱུར། འདི་གཉིས་སྐྱ་བྱང་གིས་མཛད་པ་དང་། རྟོར་
སེམས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་གྲགས་གྱིས་མཛད་པ། ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ར་མྱི་ཏ་དང་། ལྷོག་སྐྱ་གཞོན་ལུ་འབྲས་
གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ། དྲི་པི་ཀ་ར་ར་མྱི་ཏ་དང་བ་རི་ལོ་རྩལ་བཅོས་པ་དང་། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག་
བྱང་འདུག་གསལ་བ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ། ལ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དང་།
ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པའི་འགྱུར། གསང་འདུས་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་། རབ་
གནས་གྱི་ཆོ་ག་གསུམ་ནག་པོ་པ་དང་འགོས་འགྱུར། གཏོར་ཆོག་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་ནམས་ནག་
པོ་པས་མཛད་པ་དང་། གསང་འདུས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་

༡) ཅ། ༡་ན་༡་ ར་མོ་གྲུ་ཅུ་བེ། ཞ། ༡་ན་༡་ ར་མོ་གྲུ་ཅུ་མེ།

འགྲེལ་བ་གསང་བའི་སྒྲིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟན་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་བ་སྤྱི་ཉིད་རང་འགྱུར་རྣམས་
 ཐོས་སོ། །འདིའི་མཐུག་རྫོགས་ཉིད་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ། སྟན་གྲགས་བཟང་པོ།
 ལྷ་རོ་བ། ཡེ་ཤེས་དངོས་བྱུག། ཙ་བཤད་བ་རྣམས་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་བྱ་བ་སྤང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་འཕགས་སྒྲིར་ཐན་དང་བཅས་བ་ལ། མར་འགོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྫོ་རྩེ་འཆང་། བྱང་
 སེམས་སྒོ་གྲོས་རིན་ཆེན། ལྷ་སྐྱབ། གསང་བའི་མཆོན་མ་ཉི་གི་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་ལོ།
 མཚུར་དབང་རྫོང་། འཁོན་གད་བ་ཀྱི་རྟེ། བྱ་སྒྲང་བ་བསོད་རིན། ཐུར་ལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས། ཐང་
 སྤེ་བ་འཕགས་བ་སྐྱབས། གསེར་སྤྱིངས་བ་གཞོན་བུ་འོད། དག་སྤྱིངས་བ་ཆོས་འོད། རོ་མཆོ་བ་
 འཕགས་བ་འོད་དེ། འདི་དབང་དང་གདམས་ངག་དང་རྒྱད་རྒྱུད་གི་བཤད་བ་རྒྱད་ཏུ་མཛོན་ནོ། །ཡང་
 མར་ལུགས་ལ། རྒྱད་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་གཙུག་བ་བྱུག་ཐོབ་ཉམས་བརྒྱད་ནི། རོ་རྩེ་
 འཆང་། ཞི་རྩེ་པོ་རྟེ། རྩེ་གི་བདེ་བའི་ཞབས། རྩེ་བེ་ཉེ་བུ་ཀ། རྫོ་རྩེ་”ཅིལ་བྱ”། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྫོ་
 རྩེ། ཀུམ་ལ་བ། ལག་པོ་སྤྱོད་བ་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་བའོ། །འདི་འཕགས་ལུགས་སུ་མི་སྤྱང་།
 མཁས་བ་བརྩེ་ཉིད་བརྒྱད་བ་ནི། ཙ་རྒྱད། བཤད་རྒྱད་བཞི། རྒྱད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱད་ལུགས་
 གཉིས་ཉེ། ལྷ་སྐྱབ། མ་ཉི་གི་ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་བའོ། །ཡང་མ་ཉི་གི་ལྷ་གྲགས། རིག་པའི་ཁྱ་
 བྱག། ཞ་བ་རྒྱ་རྩེ་བ། ལག་པོ་ཞབས། ཅི་མེད་སྒོ་གྲོས། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་མར་བ་ལ་གདམས་
 སོ། །དེ་ལ་མ་ཉི་གི་ནི། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་ཐུགས་སྤྱས་བཞི། ཉེ་སྤྱས་གསུམ་སྟེ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཐུགས་
 སྤྱས་གཅིག་གོ། ཐུགས་སྤྱས་བཞི་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་མཐོང་ལྷ་ཀྱ་མི་ཏྲ། སྒོལ་མ་ཞལ་མཐོང་ལྷ་
 ག་རྩོ་རྟེ། ས་བརྒྱད་ལོན་བ་ཞུ་རྩེ་དེ་བ། ལྷ་རྩེ་རས་གཟིགས་ཞལ་མཐོང་བ་མ་ཉི་གི་བའོ། །ཉེ་བ་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། སྒོལ་དཔོན་དཔའ་བོའོ། །སྤྱིར་མར་བ་ལ།
 འཕགས་སྒྲིར་རྒྱད། འགྲེལ་བ་དང་། རྒྱད་རྒྱུད་། བཤད་རྒྱད་ལ། ཐན་དང་བཅས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཞབས་ལུགས་སོགས་དང་བཅས་བ་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་ཉེར་གསུམ། རོ་བོ་ཉེར་ལྷ་ཙམ་

༡) ཞ། ༩ན་པ་ ༥ ཅིལ་བྱ་བ།

གསུངས་སྐད། བོད་ན་བདུན་ཅམ་ཟེར་ཡང་མང་དུ་སྒྲིང་། མར་པ་ལ། རྩ་ཡ་ན། ཐ་ག་ན། སྒྲིམ་ཏྲིག་གསུམ་ཡོད། སྒྲིར་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ། བལ་པོར་ལན་བཞི་སྟེ་བདུན། འཕར་བུ་བ། སྟོ་བྱང་། ཁ་ཆེ། བལ་པོའི་པ་རྩེ་ཏ་དང་། ཀུ་ས་ལིར། གྲགས་ཆད་ལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། བརྒྱད་པ་འཛིན་ངེས་ང་བརྒྱད། སྒྲིང་བ་འགྲུང་ངེས་བཅུ་གསུམ། འདུས་པ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བུ་བ་ཏུ་ལ་སྟེ་ཏའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ལ། འདུས་པའི་དབང་བརྒྱད། གདམས་པའི་བཀའ་བབས། བྱད་པར་དུ་མར་པའི་བྱ་བཞིའི་ནང་ནས་མཚུར་དབང་དོར་ལ། རྩེ་རྒྱ་རོ་པའི་དབང་དང་རྒྱད་རྒྱུད་གདམས་པར་བཅས་པ་གདམས། དེས་གད་པ་གྲི་རྟེ། དེ་ལ་མི་ཉག་ཐུ་ལ་བ། དབུས་པ་འགར་སྟེ། སྒྱབ་ཐོབ་ཞང་ཞུང་པ་སྟེ་ཐུགས་སྤྲོས་གསུམ་ལ། གངས་པར་གསེར་ཁའི་རིན་ཆེན་སྦྲིང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཛེས། རྒྱ་རྒྱལ་འབྲོར་པོ་བ་ལུང་བ། དག་སྟོང་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། འུག་གཞོན། སྟོ་ལྗན་སེང་གོ། འཕགས་ཡོད། དེ་ལ་རིན་ཆེན་པས་མར་ལུགས་གྱི་དབང་གདམས་པ་རྣམས་གསན་རོ། །འགོས་ལུགས་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་། ལྷག་དོར་ཨི་རྩ་པོ་རྟེ། ལྷ་ལས་ལྷུང་པའི་རྒྱལ་འབྲོར་མ། རྒྱལ་པོ་བེ་སུ་ཀམྱ། བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། རྒྱ་བུ་རྩུ་ན། དེ་ལ་ལྷ་རྩ་དེ་བ། འུ་ཀྱ་བཤེས་གཉེན། ལྷ་བྱང་། “ཆེ་གྲགས་བཞིས་”¹⁾ཞུས། དེས་སྟོབ་པའི་དོ་རྩེ། ཉག་པོ་སྟོད་པ་བ། ས་འབྲེས་བ། དེས་མར་མེ་མཛད། དེ་བ་ཨ་ཀུ་ར། སྒྲིང་རྩ་དང་གསུམ་ལ། གསུམ་གྱིས་རྩེ་འགོས་ལ། གཞན་ཡང་ཟ་ཏོར་གྱི་མཁས་པ་བཅུན་མོ་ཅན། བལ་ཡུལ་རྫོང་གི་རྒྱ་ག་ཀོ་ལེ། བེ་ཀ་མ་ཤི་ལའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲགས་པ་དྲི་པོ་ཀ་ར། དོ་རྩེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་ནག་པོ་པ་ཀོང་ཀ་ལའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བུ་སྟོན་གྱི་འུགས་ཅན། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བ་བཟང་པོ། ཁ་ཆེ་གི་བ་བརྟན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཏེ་ལ་སོགས་པ་པ་རྩེ་ཏ་བདུན་ཅུ། མཁའ་འགྲོའི་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་རྩེ་འགོས་གྱིས་གསན། དེ་ནས་འཇད་པོ་དོང་གི་”མངར་བ་”²⁾སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། འཇད་བྲག་

1) ཅ། ར་བ་ཉ་ ཆེ་གྲགས་དང་བཞིས།

2) ཅ། ར་བ་ཙ་ མངར་བ།

ལྷག་གི་སྒྲིག་པོ་ཡི་ཤེས་སེང་གོ། དེའི་དཔོན་པོ་སྒྲིག་ཕྱི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉི་མ་སེང་གོ།
 གེས་ཚུ་བར་གྱི་སྐྱེན་ཅ་ཆ་ཉི་མ་ལྷུ་མ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ནི་སྤྲུལ་ལྷུ་རྒྱ་དེ་བ། དེས་ཞར་ཆོས་པ་
 སྦྱིད་མཁར་འཇུག་གེས་ཁ་དབེན་ཆའི་རྟག་པ་རིན་ཆེན་གྲགས། དེ་ལ་ཆོས་འོད། ཡང་སྒྲིག་ཆེན་པོ་
 དང་སྐྱེན་གཉིས་ལ། སྤྱེ་མོའི་ཕྱག་ཀ་བ་འབྲས་སྐྱབས། རོང་ལྷ་སྤྱེངས་ཀྱི་ཅང་སྤྱ་སེང་། སྤྱེ་མའོ་སེང་།
 ཡང་བྲག་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆ་གར་མོན་མོ་བྲག་གི་མི་ཉག་དོ་རྩེ་གྲགས། སྤྱེ་མའོ་སེང་། ཆོས་འོད།
 ཡང་སྐྱེན་ལ་ཐང་སྤེ་བ། དེ་ལ་གསེར་སྤྱེངས་པ། དེ་ལ་ཆོས་འོད། དེས་འཕགས་འོད་དོ། །ཡང་ཆོས་
 འོད་ལ་སྤྱོ་སེང་། དེ་ལ་འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་སྒྲིག་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་བཤད་པ་གདམས་
 པ་རྣམས་དང་། སྤྱེ་སྤྱོས་པའི་རིམ་ལྷ་སོགས་དང་། ལྷ་རོ་བའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ། སྤྱེ་
 དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པ། ཡ་ར་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་རྣམས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ་མི་
 སྤྱེང་། གཞན་རྣམས་གསན་ནོ། །མར་ཕྱགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཐ་མར་བསྟན་པ་ལས་རྒྱུད་ནས་མའོར་
 བྲས། མའོ་སྤེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། བདག་བྱིན་བརྒྱབས། སེམས་ཀྱི་སྤྱིབ་སྤྱིང་། མའོན་པར་བྱང་
 ཚུབ་པའི་རིམ་པ། རིམ་ལྷ། སྤྱིད་བསྐྱས། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ། ལྷ་རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་བྱི་
 མའི་འགྲེལ་བ་གསན་བྱ་བ་སྤྱེང་སྤེ། བརྒྱུད་པ་དེ་ལ། ལྷུ་རྒྱ་དེ་བ། སྤྱེ་བྱང་། ལྷ་རོ་བ་གསུམ་མི་སྤྱེང་
 བས། དེ་གསུམ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱང་གི་བརྒྱུད་པ་མ་དག་གས་སྤྱུམ་མོ། །རོ་བོ་ལྷ་རོ་བ། དེན་པ་ཡེ་
 ཤེས། ཡོ་གཞོན་ཚུལ། རོ་གདན་སྤྱེངས་དཔེ་བ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་
 རྒྱུད་བྱི་མའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་རོ་བས་མཛད་པ་གསན། རོ་རྩེ་འཆང་། ཕྱག་དོར། སྤྱེ་སྤྱིབ། ལྷུ་རྒྱ་དེ་བ།
 ལྷག་པའེས། རྩེ་གྲགས། རོལ་བའི་རོ་རྩེ། སྤྱེ་ལྷན་གྲགས་པ། འོད་ཟེར་འབྱུང་གནས་གྲགས་པ།
 འོད་མཛད་ལྷ། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། བི་ལྷ་ཏུ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་ལྷག་བྱི། ཆོས་རྩེ་ས་སྤྱིབ། འོད་
 ཟེར་ལྷུ། ཁུ་དར་ཤེ། སེ་མོ་རེ་བ་རིན་ཆེན་དཔལ། ར་གཉིས་བ་རྒྱལ་རིན། བྲགས་ཕྱག་པ་ཀུན་

༡) ལ། ༣་ན་པ་སྤྱིག

སྟོན། གྲགས་ཆེན་པ། འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་བཀའ་ས་ལྷགས་
 ཐོབ་ཅིང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ཐོས་གསུང་བ་འདུག་པ་ལ། བརྒྱད་པ་དེ་ན་སྤྱ་གཅན་
 འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་མི་སྤང་བས་མ་དག་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཤྱ་ཤྱི་དང་། ཆོས་རྗེ་བས་བསྐྱར་
 བ་ཡིན་པས་དེ་མན་ཆད་དག་ཀྱང་ཡན་ཆད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེའོ། །འཁོན་གད་པ་བ་ནས་འགར་སྟོན་
 ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ། གང་སོ་ཁྱ་བོ་ལ་རྩར། ཨང་ལྷག་པ་རིན་ཆེན་སེང་ག། རོང་བཤེར་སེང་། སྟོན་
 མོ་ལུང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁར། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་གསང་འདུས་མར་ལྷགས་
 ཀྱི་དབང་བཤད་ཀྱི་མན་ངག་གསན་ཅིང་། ཡང་ཡ་ར་ལ་ཕ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ། རྗེ་རྗེ་
 འཆང་གི་ལམ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་གསན་བྱ་བ་སྤང་། འདིའི་དང་པོ་མར་ལྷགས་ལ་བརྒྱད་ན་
 ལྷུང་དེ་བ་མི་སྤང་། གཉིས་པ་ཉི་ལོ་བ་ཡན་ནི་རུང་ཅམ། སྤྱ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པར་བྱས་ན། དེ་
 དང་མར་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་པོར་བསྟན་པའི་མཐར་སྤྱ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པ་
 གསན་བྱ་བ་སྤང་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྤང་བས་བཅུ་གོ་། དེ་ལྟར་ན། འཕགས་འོད། ལྷ་སྟོན་རིན་པོ་
 ཆེ། ལྷ་མ་ཁྱུང་པོ་བ་ནི་འཕགས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་དང་། རིམ་ལྡེ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཡིན་
 ཞིང་། ལྷ་མ་བ་ལ་བསྐྱབ་དཀྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་མཛད་པའང་ཐོས་སོ། །ཡང་ལྷ་སྟོན་ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་
 དཔལ་ནི། སྟོན་གསལ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་། ལྷ་ཁྱུང་དང་
 བཅས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དོ། །ཡང་། ལྷ་སྟོན་པ། རིན་རྣམ་པ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་
 ཐུན་རྣམས་དང་རྒྱ་རོ་པའི་འགྲེལ་པའི་བརྒྱུད་པའོ། །ལྷ་སྟོན། ཆོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ། ལོ་རྩ་བ་ནམ་
 བཟང་། སྟོབ་དཔོན་གཞོན་ལོ་བ་ལ་གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ། སྟོན་བསྐྱུས། མདོར་བྱས་རྣམས་ཀྱི་
 བཤད་པ་ཐོས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་སྟོན། རིན་རྣམ་
 པ། རྒྱལ་མཆོག་དཔལ། སྟོབ་དཔོན་གཞོན་ལོ་བའོ། །ལྷ་སྟོན། ལོ་རྩ་བ་བྱང་ཅེ། གྲགས་རྒྱལ།
 སྟོབ་དཔོན་གཞོན་ལོ་བ་ལ་རིན་ལྡེ་དམར་ཁྲིད་ཐོབ། རིམ་ལྡེ་དོན་ལྡེ་མ། དོན་བཞི་མ། རིམ་ལྡེ་
 འཁོར་ལོ་ཅན། འཁོར་ལོ་མེད་པ། གསང་བ་ལྷགས་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག། རིམ་ལྡེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་

མདུན་ངོས།

དཀར་ཆག་བསྐྱར་གཟིགས།

འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན་པ་མན་འབྲེ། རྫོ་ཇེ་ཙེ་ཙེ་ག །ཕག་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་དགར་མོ་རྣམས་
 གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་གསུམ་མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ་ལ་ཐོས། ཁོང་པས་
 ཆོས་ཇེ་བསོད་རྒྱལ་བ་ལ། དེས་བྱ་སྟོན་པ་ལ་གསན་གསུངས་ཏེ་ཁོང་པའི་གསན་ཡིག་ན་མི་སྤང་
 བས་བརྟག་གོ། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་དང་འོད་གསལ་འཆར་བའི་རིམ་པ། བི་རྩ་པ། བི་རྩ་པས་མཛད་
 པའི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། གཤིན་ཇེ་གཤེད། བི་རྩ་པ། རྫོ་ཇེ་བ། བྱམ་ཐེ་དཔལ་འཛིན། མ་ཏི་པ།
 དམན་ལྷ་ཙུ། མྱོ་བོ་ལོ་རྩ་པ། ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ལྷ་མ་ས་པ། ལོ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་
 སྟོན་པ། ཆོས་ཇེ་བསོད་རྒྱལ་པ། མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལོ། །བི་རྩ་པས་མཛད་
 པའི་བདུད་རྩི་ལཱེ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། བི་རྩ་པ། མ་ཏི་གི་པ། དཔལ་འཛིན། ལ་མི་
 ཏ་བཟླ། ལྷ་ཇེ་རྟེ་ཏ། ལྷ་མ་བཟླ། ལྷ་མ་བཟླ། དམན་ལྷ་ཙུ། མྱོ་བོ་ལོ་རྩ་པ། ལྷ་མ་ས་པ། ལོ་མཆོག་
 དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་སྟོན་པ་མན་འབྲེ། །ལྷ་ལྷ་དང་། ལྷ་བརྩ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ལས་བཞིའི་
 སྐྱིན་སྟེག་ །མཐལ་དུ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག །གཏོར་ཆོ་ག །འོད་གསལ་འཆར་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས།
 རིན་པོ་ཆེ་བས་མཛད་པ། ཁོང་ལ་ཆོས་ཇེ་བསོད་རྒྱལ་པ། དེ་མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེ་ལ་བདག་
 གིས་ཐོས་སོ།།

༥ དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་མན་ངག་བཤད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་མ་ཆོས་གྱི་དཔལ་བ་ལས་བཀའ་ངོན་མཛོས་པའི་བརྒྱད་པ་དང་པོ་ལ་”རྩ་འབྲེ་”གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷ་བཟང་། ལྷ་དབང་། གཅི་བཟེད་ཅན། ལྷ་བས་བྱིན། ལྷའི་དབང་
 ལྷག་ ལྷ་ཆོགས་གཟུགས། ལྷའི་དབང་ལྷན། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། བད་དགར། འཇམ་དབྱངས་
 སྐལ་པ། ཙེ་ལུ་ལྷ་ཙུ། བི་རྩ་ལྷ་ཙུ། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་རྒྱུད་། མཐུ་གྱི་རྟེ། ས་མཐུ་ལྷ། རྩ་ཆོས་
 རབ། རྩ་ཡེ་ཤེས་སེང་ག། རྩ་འབྲུམ་སེང་། ཆ་ལོ། ཤེར་སེང་། དཔལ་ལྷན་སེང་ག། ཡང་ཤེར་སེང་
 ལ་འཕགས་འོད། གཉིས་པ་ནི། བད་དགར་ཡན་ཆད་འབྲ་བ་ལ། བཟང་པོ། རྣམ་རྒྱལ། བཤེས་གཉེན་

༡) ཞ། ༤་ན་ལ་ ར་འབྲོ།

བཟང་པོ། བྱུག་དམར། བྱུག་འཕྲུག་སྤུལ་པ། ཉི་མ་གྲགས། འིན་རྒྱ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་
 དཀའ། ཉི་མ། རྒྱ་ཚོགས་གཟུགས། རྒྱ་བའི་འོད། མཐའ་ཡས། ས་སྦྱོང་། དཔལ་སྦྱོང་། ཏུས་ཞབས་
 བ་ཆེ་ཆུང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་མགོན། ལྷ་རྩེ་སྒྲོམ་པ་དགོན་མཆོག་སྤངས། སྒོ་སྟོན་གནས་ལ་བཅེགས། ལུ་མོ།
 རྟེན་ལྷ་རྒྱ། གྲུབ་ཐོབ་ནས་མཁའ་འོད། སེ་མོ་ཆེ་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན། འཇམ་གསར་ཤེས་རབ་
 འོད་ཟེར། དེ་ནས་”ཀྱ་ལོ་”¹⁾མན་ཆད་འབྲ་བ་དང་། སེ་མོ་ཆེ་ལ་བོ་དོང་རིན་ཅེ། སྟག་སྟེ་བ་སེང་གི་
 རྒྱལ་མཆོན། འོང་སྒོ་བརྟན། ལོ་རྒྱུ་བ་མཆོག་ལྷན། དཔལ་ལྷན་པ། ཡང་འཇམ་གསར་ལ་ཆོས་འོད།
 འཕགས་འོད། དཔལ་ལྷན་པ་དང་། འཕགས་འོད་ཀྱིས། བུ་སྟོན་ལ། དེས་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་
 ལ། དེས་བདག་ལོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐར་ལོ་ནས་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོམ་འཆང་། དཔེ་མེད་
 འཚོ། དཔལ་འཛིན། འོད་བྱེད་ལྷ། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། ཉི་མ། དཔལ་ཡེ་ཤེས། རིན་ཆེན་
 མཆོ། བི་བྱ་ཏི། ཡང་ན། རྩོམ་འཆང་། འ་བ་རི། བི་བྱ་ཏི། ཀོ་བྲག་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། གོ་
 ལུང་བ་གཞོན་རྒྱ་དཔལ་ཏེ་ཉི་བརྒྱད་དོ། །རིང་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱལ། རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྦྱོང་། སེང་
 གོ་རྣམ་གྲོལ། ཏུས་ཞབས་བ་ཆེ་ཆུང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་མགོན། འཕྲོ་ལོ་ཤེས་རབ་གྲགས། སྒྲོམ་པ་དགོན་
 མཆོག་སྤངས་ནས་འཇམ་གསར་ཀྱི་བར་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། ཉེག་པོ་ཆོས་ལྷན། གོ་ལུང་བ་ཐར་ལོ།
 དེ་ལ་རིན་པོ་”ཆེ་བས་”²⁾དཔེ་མེད་འཚོ་དང་། འ་བ་རི་དང་། འཕྲོ་བའི་སྦྱོར་རྒྱག་གསན། གཉིས་པ་
 འཕགས་འོད་ནས་བརྒྱད་པ་ནི། ཤེར་སེང་གི་བར་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། འཕགས་འོད། འཇམ་གསར་
 རས། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད་དམ། ཀུན་སྤངས་བས་ཆོས་འོད་ལ་གསན། དེ་ལ་འཕགས་འོད་དམ།
 བྱང་སེམས་རྒྱལ་ཡེས་ཀུན་སྤངས་པ་ལ་གསན། དེ་ལ་འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས། ར་
 འཕྲོའི་དང་། མན་ལུང་བའི་དང་། ཨ་མོ་རྣ་བརྒྱས་མཛད་པའི་དང་། ར་མེའི་དང་། བཤ་ཆེན་ལྷག་
 ཤིའི་དང་། ཆ་ལོ། ཞང་མཆོལ་པ། བྱི་ཙ། སྟེག་པ་ལུང་པ། བ་རྒྱུད་གསར་འདུས་དང་། མ་རྒྱུད་

1) ལ། ༤་བ་ན་ ཆ་ལོ།

2) ཙ། ༡་ན་ཨ་ ཆེ་བས།

གྱི་རྡོར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བྱུག་རྣམས་གསན་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྲིལ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་། རོ་
 སྦྱོད་མཛད་པའི་སྦྱིང་ནས་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་གནང་ཞིང་། དེས་བདག་ལ་འོ། །གསུམ་པ་ལ་
 རྩ་འགྲོའི་བཤད་བཀའ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། སྒྲ་མ་ཤེར་རབ་སེང་གོ།
 རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཁན་པ། བྱ་སྦྱོན་པ། སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་སྟེ། དེས་ཆོས་འབྱུང་མདོར་བསྐྱུས་དང་
 དེའི་ལྷན་ས་བཅད་མཆན་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་པས་མཛད་པའི་སྦྱིང་ནས་བཤད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་
 ནས་བདག་ལ་གནང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དེས་དོན་སྟེ་མ། སྦྱབ་ཐབས་གསུམ། དཀྱིལ་ཆོག །སྦྱིན་
 སྟེག་གཉིས། རབ་གནས། གཤེན་ཆོག །རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་པ། མཆོད་སྤེང་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་
 བས་མཛད་པ་རྣམས་གནང་ངོ་། །ཡང་དབང་མདོར་བསྐྱུམ། དེའི་ལྷན་མཁན་ཆེན་པས་མཛད་པ་
 ཡང་ཐོས་ཏེ། བརྒྱད་པ་ནི། ཤེར་སེང་། འཕགས་འོད་དེ་ཡན་ཆད་རྩ་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དང་
 འབྲོ། །ཡང་། བདེ་མཆོག་སྦྱོད་འགྲེལ་དང་རྡོ་རྗེ་སྦྱིང་འགྲེལ་རྒྱུད་རྫོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་འདུག་པ་
 ཐོས་ཏེ། སྒྲ་མ་པས། སྒྲ་མ་འཇམ་རིན་ལ་གསན། ཁོང་བས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལ་གསན་འདུག་དེ་
 ཡན་མ་དེས་འདུག་གསུང་ངོ་། །རྡོ་རྗེ་སྤེང་བའི་དབང་ཞེ་གཉིས་མ། བྱ་རྒྱུད་གསུམ། ཡོ་ག་གསུམ་
 སྟེ་ཕྱིའི་བྱུག་ལ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དབང་དང་། གཞན་རྣམས་སྒྲ་མེད་བྱ་མཛད་ནས་
 དབང་དང་སྤེང་བ་བསྐྱོར་གསུམ་ཀྱི་ལུང་། ཁྱད་པར། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དཀའ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཤད་པ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། ཨ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུམ། ལྷ་ཡ་ཀ་པ།
 དཔལ་སྤ་ལ་སྟེ། བི་ལྷ་ཏ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་པ་ཆེ་ཆེ། ལྷ་མི་སྟེ། དེའི་སྤས་བི་མ་ལ་སྟེ། ལོ་རྩ་བ་གྲགས་
 རྒྱལ། སྒྲ་མ་ཤེར་སེང་། སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས། སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ། དེས་
 བདག་ལ་འོ། །སྒྲ་མ་པའི་གསན་ཡིག་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་ར། བི་ལྷ་
 ཏ་དེ་བ། དཔལ་སྤ་ལ་སྟེ། ལྷ་མི་སྟེ། ཞེས་པ་སྤང་ཞིང་མན་ཆད་འབྲ། འདིར་རིན་པོ་ཆེ་བའི་གསན་
 ཡིག་ལྟར་གྲིས་སོ། །ཀུན་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་པས་མཛད་པའི་ལྷན་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་
 ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་རྗེ་པག་མོ། རྡོ་རྗེ་བྲིལ་བྱ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། འབར་བ་འཛིན། ཀཾ་པ། བྱ་

ལྷ་པ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། བམ་མཐིང་པ། ལྷོག་སྤྲེལ་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ་
 ལྷོ་གྲོས་གྲགས་པ། ས་ཆེན། རྩེ་བཙུན་སྤྲེལ་ཆེད། ཆོས་རྩེ་པཎ་ཆེན། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། ཁོ་ཕུ་རིན་
 པོ་ཆེ། ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ་བུ་སྟོན་པ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ། དེས་བདག་ལའོ། །འཁོར་
 ཆེན་དམར་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང་ལུང་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོམ་འཆང་། ཕྱག་རྩོམ། མཁའ་འགྲོ་
 མ་སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། ས་བ་རི་པ། རྩེ་བ་རི་པ། བརྩེ་ཏེ་དེ་བ་བུ་ཅུ་མ་ཏི། རིན་པོ་ཆེ་པའི་ལ་འདི་མེད།
 མགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ། གཤེས་སྟོན་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། དམར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
 སྒྲུང་འོར་ཁའི་ཕྱུར་གྲུ་བུ། སྒྲུང་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲུབ། གྲུ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲུབ། གྲུ་རྩོམ་སེང་གོ། རོང་
 བ་ཆོས་མགོན། རིན་པོ་ཆེ་པའི་གསན་ཡིག་ན་ཤེས་རབ་འབུམ་སྒྲུང་། མངའ་རིས་པ་སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་
 དབྱངས་ཆོས་བཅོན། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ། བདག་གིས་སོ། །ཡང་། ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་དང་
 དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོམ་འཆང་། ཕྱག་རྩོམ། མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། ས་བ་རི་པ།
 རྩེ་བ་རི་པ། དེ་བ་བུ་ཅུ་མ་ཏི། ལོ་རྩེ་བ་ཆོས་བཟང་། གཤེས་སྟོན་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། དམར་ཆོས་
 རྒྱལ། མངའ་རིས་པ་སྤྱི་སྟོན། ཐུར་ལ་པ། ཐང་སྤེལ་པ། གསེར་སྤྲིངས་པ། དག་སྤྲིངས་པ། ལྷོ་ལྷན་
 སེང་གོ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་བསོད་ནམས་དཔལ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ། དེས་བདག་ལའོ། །བརྒྱད་
 བ་ལྷ་མ་དབང་ཁོ་ནའི་འོ། །ཆོས་སྒྲོར་ལ་ཅ་རྒྱད་པའི་གསུམ་འདུལ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྩེ་བ་རི་པས།
 ས་བ་རི་པ་ལ་མན་ངག་ཏུ་ཁྱེས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་གྲུ་སྤྲུབ་ཐབས་འཁོར་ཆེན། ལག་ན་རྩོམ་གོས་སྟོན་
 ཅན་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་སྤྲུབ་ཐབས་བདུད་ཅི་ཐིགས་པ། ཕྱག་རྩོམ་ཀྱི་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་ཏེ།
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྲུབ་ཐབས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། ལྷ་རིགས་བཞི་དང་། གཞོད་
 སྤྱིན་དང་། ཡི་དྲགས། ཤ་བ། གྲུལ་བུམ། ལྷ་མ་པོ་རྣམ་སྤྱོད་ཞིང་སེལ་བའི་སྤྲུབ་ཐབས་ཏེ། འདིག་
 རྟེན་པའི་སྤྲུབ་ཐབས་གསུམ། ཕྱག་རྩོམ་གོས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་གཏོར་ཆོག །རིམ་པ་བྲུག་པ་
 ཞེས་བྲ་བ་རྟགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་རྩོམ་ཀྱི་སྤྱིན་སྟེག་གཉིས་དང་། དཀྱིལ་ཆོག །ལྷ་

ཁོ་བོས་བསད་པ་དང་། ལྷ་རིགས་བཞི་མནན་པའི་ཚོ་ག །”མཛོ་ནད་^{༡)} གི་མཆན་ཉིད། འཁོར་
 ཆེན་གྱི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཇ་བ་རི་བས་མཛད་པ་ལ། དེ་བ་བྱ་ཅུ་མ་ཉི་དང་མགར་ཆོས་བཟང་གི་
 འགྲུར། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱུང་བ་ཇ་བ་རི་བས་མཛད་པ། བརྗེ་ཏ་ལྷ་རྟ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེལ་
 བཟླ་དེ་བའི་འགྲུར། བསད་པ་གསོ་བའི་ཚོ་ག་དང་། བདུད་ཅི་འོ་མའི་མཆོད་པ་མཛད་བྱང་མེད་པ་
 གཉིས་འགྲུར་དང་པོ་ལྷ་རྟ་རོ། །དམར་པོའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ཡང་ཐོབ། འདི་གཉིས་ཀྱང་ཇ་བ་རི་བས་
 མཛད་པར་རིན་པོ་ཆའི་གསན་ཡིག་ན་སྤང་།

༥ སྒྲོལ་མ་ལྷ་བཙུ་བདུན་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་
 སྐྱབ། ཁ་ཆེ་ཉི་མ་སྤྲུལ་བ། རྟ་ན་ཕྱི། མཚུ་ཕྱི། མལ་གྱོ་སྒོ་གོས་གྲགས། ས་ཆེན་བ། མཆིམས་བཙོན་
 འགྲུས་སེང་གོ། ལྷེ་མདོ་སེང་། རྩང་པ་ཁྱ་ལོ། སྤྲུལ་ཤེར་སེང་། ལྷ་མ་ཆོས་བཙོན། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་
 དཔལ་བ་ལ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
 བརྒྱད་ཡིག་ན། ལྷ་སྐྱབ་མེད། ཉི་སྤྲུལ་ནས་ཙུ་གརྟ་^{༢)} །དབྱ་ལས་རྒྱལ་བ། དག་དབང་གྲགས་བ།
 དད་བྱེད་གོ་ཆ། དེ་བའི་བསྐྱུང་བ། རྟ་ན་ཕྱི་ཞེས་པ་སྤང་བས་བརྟག་གོ། སྒྲོལ་མ་བཙོན་འདོན་གྱི་
 བརྒྱད་པ་ནི། སྒྲོལ་མ། ལྷ་སྐྱབ། ཉི་སྤྲུལ། ཙུ་གརྟ། རྩེ་ཏ་རི། དག་གི་དབང་ལྷུག་། འབྲུ་ཀླ་ར། ཏ་
 ལྷ་ག་ཏ་དཀྱི་ཏ། མཚུ་ཕྱི། མལ་གྱོ། ལྷ་ཙེར་ལོ་རྒྱུ་བ། ལ་སྟོད་པ་དབང་རིན། མཆིམས་ཆོས་སེང་།
 འབྲེ་སྒོམ་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ། ལྷུབ་ཐོབ་རྩྱི་འབར། ལྷ་མ་དགོ་སྒོང་། ལྷ་མ་བཞད་པའི་དོ་རྩེ། ཡང་ཅེ་བ།
 ལྷ་སྟོན་བ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆའི་སྟངས་ནས་ཐོས་སོ། །ཆེ་དཔག་མེད་
 ལྷ་དགྲའི་བསྟོད་པ། ལྷུབ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་གསུམ་ཇེ་ཏ་རི་བས་མཛད་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩེ་ཏ་
 རི། བོ་རྩི་རྩ། ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་པོ། དོ་རྩེ་གདན་བ། བ་རི་ལོ་རྒྱུ་བ། མཆིམས་བཙོན་སེང་། རྒྱ་
 ཞང་ལྷུག་བ། འཛད་པ་རིན་ཤེ། ཞེ་པ་འཁོན་སྟོན། ཉི་ཕྱི་ཀུན་སྒྲོ། ཤང་ཉོ་སྟེ་དཔོན་བ། ལྷ་མ་ཆོས་

༡) ཅ། ༤་བ་༡་ མཛོ་ནད།

༢) ཅ། ༤་བ་༥་ གརྟ།

ཀྱི་དཔལ་པ། དེས་བདག་ལའོ། ། རྩུ་བ་རྒྱལ་མས་རས་རྩུང་བ་ལ་གནང་བའི་མན་ངག་རྒྱུན་ཁྲིར་
བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩུ་བ་པའི་རྒྱལ་མོ། རས་རྩུང་པ། འགོས་རི་
ཁོང་དབང་ལྷུག། གཉན་སྒོམ་རྒྱལ་མེད། སྒོམ་དཔོན་དགེ་ལུ་པ། མངོན་པ་པ། རོང་པ་ཆོས་མགོན།
མངའ་རིས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འད་ཉོ་སྤེ་དཔོན། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ། དེས་བདག་ལའོ། །

༥ ལྷ་མི་པའི་དབང་དང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལུགས་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ས་
ལུགས་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་། ལྷུ་རྩེ་དཔ། ས་ར་ཏ། ལྷུ་སྤྱོད། འ་བ་རི་པ། ལྷ་མི་པ། དུ་རི་ཀ་པ། རྩེ་རྩེ་ལྷ་
བྱ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། ར་ལན་རྩ་རི་པ། རྣ་པོ་སྤྱོད་པ་པ། ལྷ་པ་པ། རྩམ་རྒྱལ་ཞབས། རི་ལོ་པ།
རྩ་རོ་པ། པམ་མཐེང་བ་སྤྱོད་མཆེད། ལྷུ་སྤྱོད་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ་ལོ་རྩེ་པ། ས་ཆེན། སྒོམ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་བཅུན་པ། ཆོས་རྩེ་པ། བསོད་ནམས་སེང་གོ། སངས་འབྲུམ། ལེགས་པའི་སྒོ་
གོས། དཔལ་ལྷན་པ། ལྷུ་སྤྱོད་པའོ། གཉིས་པ། རོ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོ་མ། ལྷ་མི་པ། དུ་རི་ཀ་པ། རི་ལོ་པ། རྩ་རོ་པ། ལྷུ་སྤྱོད་པ། རོ་པོ་ རོང་པ་མགར་དགོ། ལྷ་
རྩེ་སྤྱོད་པ། རྩེ་པོ་དཔོན་ཞལ་གཉིས། རྩེ་ཆེ་པ། རྩེ་རྩུང་པ། ཤེས་རབ་གཅུག་ཉོད། ལྷ་རྩེ་ཆེན་པོ། ཆོས་
འོད། རྩེ་རྩེ་གསལ། འོད་ཉི་མ་ཁ་ལོ། ༡) རིང་ཆེན་གྲགས་པ་དཔལ། བདེར་གཤེགས་དཔལ། ལྷ་མ་སྒོམ་
པ། ལྷ་མ་གྲགས་ཆེན། འཕགས་འོད། ལྷུ་སྤྱོད་པོ། གསུམ་པ་ལོ་རྩུང་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་
འཆང་། རྩེ་རྩེ་པག་མོ། ལྷ་མི་པ། རྩེ་ཀི་པ། དུ་རི་ཀ་པ། རྩེ་རྩེ་ལྷ་བྱ་པ། ར་ལན་རྩ་རི་པ། རྣ་པོ་
སྤྱོད་པ་པ། དགོ་བའི་མགོན་པོ། རུས་སྤལ་ཞབས། ལྷུ་བ་པ། རྩམ་རྒྱལ་ཞབས། རི་ལོ་པ། རྩ་རོ་པ།
མ་ན་ཀ་ལྷ། ལྷ་རྩེ་རྩེ་ཏ། པམ་མཐེང་བ་གསུམ། མ་ན་ཀ་ལྷ། ལྷ་རྩེ་རྩེ་ཏ་གཉིས་ཀྱིས། ཀ་ན་ཀ་
ལྷ། དེ་དང་པམ་མཐེང་བ་གཉིས་ཀ་ལ། ལྷ་ཏན་ཏན། དེ་ལ་ལོ་རྩུང་གྲགས་མཆོག་དམར་ཆོས་རྒྱལ།
མངའ་རིས་སྤྱོད་སྤྱོད། ལྷུ་ལ་པ། ལྷུ་ལྷེ་པ། གསེར་སྤྱིངས་པ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། ལྷུ་སྤྱོད་
པོ། ལྷུ་པ། དམར་ཆོས་རྒྱལ་ནས། མེ་ཉག་ཆོས་རྒྱལ། མེ་ཉག་རྩེ་རྩེ་གྲགས། ལྷུ་མངོ་སེང་། ལྷ་མ་

༡) ཅ། ༡༠་བ་ན་ ཁ་ག

སྟོན་ཤག །སྒོ་སང་། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན་ནོ། །ཡང་། ཟུང་མདོ་སང་། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བྱ་
 སྟོན་ནོ། །བཞི་པ། གཉིས་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩི་ཆེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། རག་པོ་པ།
 གྲུ་ཅུ་པ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རྩི་པ། རྣམ་པོ་ལྷ་ལ་དད་པ། བཅ་མཐེང་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཁྱུས། བཅ་མཐེང་པའི་སྟོབ་མ་རྩ་ཉན་ཉ་དང་། རག་པོ་ལྷ་ལ་དད་པ་ལ། གཉིས་ལོ་རྩུ་ གཉིས་
 རྩུ་མ། གཉིས་དཔལ་ལེ། བྱག་ཁ་བ་རྩི་འབྲས། གཙང་ལྷ་སྟེང་པ། ཟུང་མདོ། རྩུ་མ་སྟོན་ཤག །སྒོ་
 མ་སྒོ་སང་། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན་ནོ། །ལྷ་པ། མར་དོ་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་
 འགྲོ་མ། ལྷ་ཨི་པ། རྩི་ཀི་པ། ལྷ་བ་པ། ཨི་རྩུ་རྩུ་ཉི། ཀ་ཙ་པ། རིལ་བྱ་པ། རྩི་ལན་རྩི་པ། རག་པོ་པ།
 གྲུ་ལ་ལ་པ། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རྩི་པ། མ་ན་ཀ་ལྷི་རྩུ་པ། བལ་པོ་རྩ་དན་ཉ། མར་པ་དོ་པ། གཟེ་བ་སྟོ་ལྷ་པ།
 གཟེ་བ་རྩི་བདེ། སྟོབ་དཔོན་ཁྱུ་པ། ལྷ་ཆད་པ། ལོ་མཆོག །དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་སྟོན་པའོ། །བྱ་སྟོན་པ་
 རས་སྟོ་མ་ཁྱུང་ཆེན་པ་ནི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ཡིན། ཡང་། བྱ་སྟོན་པ་རས་སྟོ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་
 རི། ཅ་རྒྱད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བས་མཛད་པའི་རྩི་ཀའི་བཤད་རྒྱུད་དོ། །རག་པོ་བའི་དབང་གི་བརྒྱད་
 པ་ནི། རྩི་ཆེ་འཆང་། བྱག་རྩི་པ། ས་ར་ཉ། ལྷ་སྟུབ། ལ་བ་རི་པ། ལྷ་ཨི་པ། ལྷ་རི་ཀ་པ། རྩི་ཆེ་རིལ་བྱ་
 པ། རུས་སྟུལ་ཞབས། རྩི་ལན་རྩི་པ། རག་པོ་སྟོད་པ་པ། གྲུ་ཅུ་པ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་
 རྩི་པ། བཅ་མཐེང་པ་སྟོ་མཆེད། སྟོག་སྟོ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་ལོ་རྩུ་པ། ས་ཆེན། སྟོབ་དཔོན་
 རིན་པོ་ཆེ། རྩི་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་རྩི་ས་སྟུ་པ། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། དགའ་བྲག་ཤེས་དཔལ་ཡིན་
 པ་ལ་ལྷན་པ། ཞང་དགོན་མཆོག་དཔལ། ཡང་དགོན་ཆོས་རྩི་བསོད་ནམས་འབྲས། རྩུ་མ་བག་སྟོན་
 གཞོན་ཚུལ། ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་སྟུ་མ་རུས་འཁོར་པ། རྩུ་མ་ཁྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་།
 ཆོས་རྩི་པ། ཆ་ལོ། ཤེར་སང་། བག་སྟོན། ཁྱུང་པོ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༥ རིལ་བྱ་པའི་ལྷས་དཀྱིལ་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ས་ལྷགས་
 རི། གཞན་འདྲ་པ་ལ། ཆོས་རྩི་ས་སྟུ་པ་ནས། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ་བཙུན་འབྲས་རྩི་ཆེ། ཁྱུ་རིན་པོ་
 ཆེ། བྱ་སྟོན། ཆོས་རྩི་བསོད་རྒྱལ། དེས་བདག་ལའོ། །བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སུ། འགྲོ་མགོན་

ཆོས་རྒྱལ་བཅུག་པས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་། ཡང་ཅེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱོ་ཕྱ་བ་ལ་ཐོབ། ཡང་ཅེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་མང་དུ་གསན་གདའོ། །གཉིས་པ། ཁ་ཆེ་ལུགས་ལ་རིང་བརྒྱད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། བག་མོ། འིལ་བུ་པ། རྒྱ་རི་ཀ་པ། དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཨ་རྩ་ཡ། དེ་བ་བུན། ཞུག་གླི། སྤྱི་ལྷས་པ་མེད་གོ་དཔལ། ཞང་ཆ་རུ་པ། བྱང་སེམས་འབྲི་ལུང་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཁྱོ་ཕྱ་བ། ཡང་ཅེ་བའོ། །གཉིས་པ། བྱང་བརྒྱད་ནི། འིལ་བུ་པ། དེ་བ་བུ་ཐུ། ཞུག་གླི་མན་སྤར་བཞིན་ལས། ཡང་ཅེ་བ། བུ་སྟོན། ཆོས་རྗེ་སྦྲུལ། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །བརྒྱད་པ་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་སྦྱོང་གི་བརྒྱད་པ་ཡོད་དོ། །འིལ་བུ་ལྷ་ལཱའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། འིལ་བུ་པ། ལང་ཀ་ལིང་པ། རག་པོ་སྦྱོང་བ་པ། དགོ་བའི་མགོན་པོ། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རྩེ་པ། མ་ན་ཀ་གླི། ཀ་ན་ཀ་གླི། བམ་མཐེང་པ། འཇིགས་མེད་གྲགས་པ། སུ་མ་ཉི་གྲི་རྟེ། མར་པ་དོ་པ། གཟེ་བ་སྒོ་ལྷན་མེད་གོ་གཟེ་བ་རོ་བདེ། འག་རྡོ་པ། རོང་པ་ཆོས་མགོན། ལོ་མཆོག་། དཔལ་ལྷན་པ། བུ་སྟོན། རིན་རྣམ་པ། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་པ་ལ་སྦྲུལ་པས་གསན་ནོ། །འདི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལྷ་བ་པའི་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་བཞེན་ཅིང་སྦྲུལ་པའི་འིལ་བུ་པའི་དབང་བཅུའི་སྟོང་ནས་མཛད་པར་གདའོ། །

༥ བདེ་མཆོག་སྦྱོང་འབྱུང་གི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ལྷ་ཨི་པ། རྒྱ་རི་ཀ་པ། རྡོ་རྗེ་འིལ་བུ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། རྩ་ལན་རྩ་རི་པ། དཔེ་མེད་དཔལ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྤལ་པ། ཨ་རྩ་ཡ། དགོ་བའི་འབྱུང་གནས། ལེགས་སྦྱོང་ཞབས། རྩ་རྩ་ཉ། ཆག་ཆོས་རྗེ་དཔལ། གོ་ལུང་པ་མདོ་སྟེ་དཔལ། ཞོང་སྒོ་བརྟན། ལོ་མཆོག་། དཔལ་ལྷན་པ། བུ་སྟོན། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །བདེ་མཆོག་སྦྱོང་འབྱུང་གི་དབང་བརྒྱད། འགྲེལ་པ་བསྒྲུབ་ཅན་གྱི་བཤའ་རྒྱུད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། རིན་ཆེན་མཆོ། ཆོས་རྗེ་དཔལ། མདོ་སྟེ་འབར། གཡུང་ཕྱག་པ། སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ། ཐར་ལོ། བུ་སྟོན། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །ཡང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ལྷ་ཨི་པ། རྒྱ་རི་ཀ་པ། རྡོ་རྗེ་འིལ་བུ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། རྩ་ལན་རྩ་རི་པ། དཔེ་མེད་དཔལ། རིན་ཆེན་འབྱུང་

གནས་སྤངས་པ། ཨ་རྩ་ཡ། དག་བའི་འབྲུང་གནས། རེགས་སྒྲིང་པ། རྩ་རྩ་ཏ། ཆག་ཆས་ཇེ་
 དཔལ། གོ་བྱ་ལུང་པ། མདོ་སྤེ་དཔལ། སྤོང་སྒྲོ་བརྟན། ལོ་མཆོག་དཔལ་ལྡན་པ། འུ་སྒྲོན་པ། སྒྲོ་བ་
 དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། འུ་སྒྲོན་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་འབྲུང་ཡང་ཐོས་སོ། །མི་
 ཏ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་བརྟུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། འུང་སེམས། སྒྲོ་
 གོས་རིན་ཆེན། འུ་མ་ཟེ་ས་ར་ཏ། མི་ཉི་པ། རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། མི་ཏ་རྡོ་གི་སྒོ་ཕུ་ལོ་རྩེ་བ། བསོད་
 རམས་དབང་ལྷུག་སྒོ་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ། ཡང་ཅེ་པ། འུ་སྒྲོན་པ། རིན་རྣམ་པ། དེས་བདག་ལའོ། །འདི་
 ལ་མི་ཉི་བརྟུ་གསུམ་མའི་བཀའ་ཡང་འདུས་ཡོད་གསུང་བྱ་བ་སྤང་ངོ། །ཕྱི་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་
 སྤེ་མ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤང་ངོ། །

༥ བརྒྱ་ཏ་བའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ། བརྟེ་ཏ་བི་མ་
 སྤྱོ། བི་རྩ་བ་བི་མ་སྤྱོ། སུ་མ་ན་སྤྱོ། རྩ་ཀ་ར། སྤྱོ་ཨ་མ་ལ་རྩ་བ། བ་ལ་སྤྱོ། སུ་མ་ན་སྤྱོ། ལོ་རྩེ་བ་
 འུ་སྒྲོན། སྒྲོ་ཆད་པ་རིན་རྣམ། དེས་བདག་ལའོ། །གདན་བཞིའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཁའ་འགོ་མ། ལྷ་སྒྲུབ། ལྷ་ཏ་དེ་བ། ཤེས་རབ་བཟང་པོ། འུ་ལ་ཏ་རི་བ། མར་བ་ལོ་རྩེ་བ་
 སྤེ་ག་མདོ་སྤེ། རྡོ་རྩེ་ལ། ཀུན་དགལ། རྡོ་ག་གཟེ་བརྟེ་ད། རམས་པ། ལོ་མཆོག་དཔལ་ལྡན་པ། འུ་
 འུ་སྒྲོན། ཡང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་། འུ་ག་རྡོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ། ལྷ་སྒྲུབ། ལྷ་ཏ་དེ་བ། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་
 རོ་པ། མར་པ། རྡོ་ག་ཆོས་རྡོ་པ། སྤེ་ས་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེ། དེའི་སྤེ་ས་ཐོགས་མཛད་གྲགས་པ། དེའི་སྤེ་ས་
 རྒྱལ་ཆ་རྡོ་ར་སེང་། རྒྱ་པོ་བ་ལུང་པ་ལོན་ཏན་གྲགས། བར་ཐང་བ་ཆོས་གྲགས། ལྷ་མ་ལྷ་གཞོན།
 ལྷ་མ་སྒོ་ལྡན། འཕགས་འོད། འུ་སྒྲོན། ལྷ་མ་ལུང་པོ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །གདན་བཞིའི་ཡབ་ཀྱི་
 ལྷ་བ་ཐབས་དང་། དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་སྤྲིང་པོ་མདོར་བསགས། ལྷ་ཏ་དེ་བས་མཛད་པ་སྤེ་མ། ཀ་མ་ལ་
 ཀུན་དང་། ལོ་ཆེན་ཀྱི་འབྲུང་། ཕྱི་མ་ག་ཡ་རྩ་ར་དང་། འགོས་ཀྱི་འབྲུང་། གདན་བཞིའི་ལྷ་བརྟུ་
 གསུམ་ཡུམ་གཙོ་བོར་ལུང་པའི་སྤྲིང་ཐབས། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྩ་བ་རྩ་བས་མཛད་པ། ག་ཡ་རྩ་ར་དང་
 འགོས་ཀྱི་འབྲུང་། ཤིང་གཅིག་མ་དང་། རྩ་ཤིང་བུམ་པའི་རྒྱ་གཞུང་དང་། བ་ལང་མིག་པ་དང་། བའི་

[illegible]

ལའོ། །གཉིས་པ་ས་ལུགས་ནི། རྫོང་ཆེ་འཆང་། རྫོང་ཆེ་པག་མོ། རྫོང་ཆེ་བེལ་བྱ་པ། དེས་གཞུང་གསུམ་
མཛད། དེའི་སློབ་མ་རུས་སྤལ་ཞབས། དེ་ལ་ལྷོ་ར་ཡན་རྩ་རི་བ། དེས་སྦྱོང་བའི་རྫོང་ཆེ། བྱ་ཆུ་པ། རྣམ་
རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། བམ་མཐིང་པ། སློག་སྤྱའེས་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ། ས་ཆེན། ཅེ་
མོ། གྲགས་རྒྱལ། ས་བཤ། རིན་པོ་ཆེ་ཆོགས་སྒྲོམ། ལུ་ལུག་པ་དབལ། རྒྱལ་གྲགས་ཆེན་པ། འཕགས་
འོད། བྱ་སྒོན། རྩ་ར་ལྷོ། རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེ་ལ་ནག་པོ་བས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཉི་ཀ་བྱ་
སྒོན་པས་མཛད་པ་ཐོས། བྱ་སྒོན་པས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རི་རྣམ་གཞག །
རྣམ་མཁྱེན་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་རྣམས་ནི་བྱ་སྒོན་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་པ། དེས་
བདག་ལའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལྷ་དགུ་མ་དང་། ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅུ་མའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱེད་
རྒྱལ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་མོ། །ལྷ་དགུ་མ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱུང་
ཆེན་པ་ལ་གསན་ཅིང་དེ་ཡན་མ་ངེས་འདུག་གསུང་། མ་རྒྱ་མ་ཡའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་མ་ཚུལ་
རྒྱལ་བ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །དེ་ཡན་མ་ངེས་འདུག་གསུང་། རྫོང་ཆེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། རྫོང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བཀའ་བཀའ་ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ལས་སྤྲ་མ་ཁ་ཆེ་
ལུགས་ནི། སངས་རྒྱས། བྱག་ན་རྫོང་ཆེ། རབ་གསལ་ལྷ་བ། ལྷ་གཙན་འཛིན། དབའ་བོ་རྩ་པ་ལ། ཡེ་
ཤེས་རྫོང་ཆེ། བརྒྱ་མི་རྩི་དང་། བཞིས་ཀྱན་སྤྱིང་ལ། བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཏ། བརྒྱ་བོ་རྩི། བུ་ཉི་ཀོ་ཏ། བརྒྱ་ཀ་ར།
ལ་ཆེན། རྒྱུད་པོ་ཆོས་སྒྲོ། སུམ་སྒོན་ཡེ་འབར། ལྷེ་ཞར་བ། སུམ་སྒོན་འབར་ཐོག་། གཙང་ཡང་དག་
རྫོང་ཆེ་ཉི། གཙང་སྤྱ་མེང་། ལྷེ་མདོ་མེང་། ལྷ་མ་ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བར་པ་ལུལ་དབུས་ནས་
བརྒྱུད་པ་ནི། བུ་ཉི་ཀོ་ཏའི་བར་སྤར་དང་འབྲུ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞི་བ། ལ་ཆེན། ལ་ཆུང་། དེ་
གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུད་པོ་ཆོས་སྒྲོ། དེ་མན་ཆད་སྤར་དང་འབྲུའོ། །གསུམ་པ་བངས་དཀར་ལུགས་ཀྱི་
བརྒྱུད་པ་ནི། རྫོང་ཆེ་འཆང་། བྱག་རྫོང་། ཨི་རྩ་རྩུ་ཉི་ཆེ་བ། བར་པ། ཆུང་བ། ལྷ་སྤྱུ་བ། ལྷ་བྱང་། ཡེ་ཤེས་
རྫོང་ཆེ། ཨོ་ཉི་ཡ་ནའི་སྤྱ་བའི་གཙུག་གི་ཁོར་བྱ། ཀྱན་སྤྱིང་། རབ་དབྱིངས་བཤེས་གཉིན། དེ་ལ་བརྒྱ་ཀ་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༤་ ཡང་དག་རྫོང་ཆེ།

[illegible]

၅) ဇန် ၇၉.၁၉.၉၀ ရက်နေ့

ལའོ། །འདིའི་བརྒྱད་པ་ནི། གཞུར་བའི་བརྒྱད་ཡིག་འགའ་རེ་ཚུལ་མི་གཅིག་པར་སྤང་བས་བརྟག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཀུན་སྣང་དོར་ཏེ་ཤུག་བཤེས་གཉེན་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞེས་ཙ་སྤྱུ་པ་
 གསུང་ཟེར། ས་ཆེན། གཤེན་དོར་སེང་། དབུས་པ་དབང་ལྷག་གསལ། སྣང་སྣོན་ཤེས་རབ་དཔལ།
 དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ། ཁྱི་བརྟན། ཡེ་རྒྱལ། ཆོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་
 མཆོན་གསལ་ནི་ཡོ་ག་ཨ་བ་ཏ་རའི་བརྒྱད་པ་འོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གཅིག་རྒྱ་གར་ཤར་
 རྒྱགས་ན་ཡོད་ཅེས་གསལ་སྤྲད། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཆོས་བསྐྱུར། ས་ཆེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསལ་ཡིག་
 ན་མི་སྤང་། དོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷག་དོར། རབ་གསལ། རྩ་བ། དེ་ལ་
 སྟོབ་མའི་མཆོག་བཞི་སྟེ། བད་དཀར་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ། རྒྱལ་བུ་སྤྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། ཉི་
 མའི་སྤྲང་པོ་སྟེ་བཞིས་རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཏ་པ་ལ། དེ་ནས་ཀུན་སྣང་། ཐ་ག་ན་པ། དག་དབང་གསལ་
 པ། བམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ། ཁ་ཆེ་རྩྭ་ན་གླི། ཟངས་དཀར་ལོ་རྩྭ་བ། གཉན་སྟོན་ཚུལ་འབར། ཐོད་པ་
 "དཔེན"འཆ་གསལ། དག་བཤེས་དོ་བྱར། ཐོད་པ་འོད་ཟེར། རོང་པ་ཆོས་མགོན། རྩོ་ལྷན་སེང་གོ།
 འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གསལ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་བརྒྱད་ལྷགས་
 གཅིག་ལ། ལྷག་དོར། དོ་རྩེ་ཆོས། ཨིན་བྱ་ཏི་དང་པོ། ཏ་མཆོག་ཉི་ན་གླི། ཨིན་བྱ་ཏི་བར་པ། ཨིན་
 བྱ་ཏི་ཆུང་བ། ལུམ་"ལཱི"ཀ་ར། རྒྱལ་བུ་སྤྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། ལེགས་པའི་སྟོལ་མ། ལྷ་སྤྱབ།
 ལྷ་ཏེ་བ། ལྷའི་བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ། བརྩ་དོ་རྩེ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ། ཀུན་སྣང་། དེ་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་
 རྒྱགས་དང་། རྩོ་རྒྱགས་དང་། དབུས་འབྱུར་འཆང་གི་སྟོལ་ལྷགས་གསལ་བྱང་། དང་པོ་ནི་དག་
 སྟོང་ཨ་མོ་ལྷ་སྤྱབ། རྣལ་འབྱོར་མ་ག་སྤ་ལ་ཤ་ཏི། རོར་བུ་སྤྱིང་པ་བདེ་བའི་དོ་རྩེ། ཟླ་ཀ་མ་ལ་ཤ་ཏི།
 བམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ། ཁ་ཆེ་རྩྭ་ན་གླི། ཟངས་དཀར་ལོ། གཉན་པ། དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་སྤང་ལྷགས་ཀྱི་
 བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་སྣང་། བརྩ་སི་རྟེ། བརྩ་ཤ་ལི་ཏ། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས། བརྩ་ཀ་ར། བརྩ་ཀ་ར། རྩྭ་

༡) ལ། ༡༤་ན་མ་ དཔེན།

༢) ཙ། ༡༥་བ་ཏ་ ལཱི།

ན་གྱི། ཟངས་དཀར། གཡག་སྡེ་ཚུལ་འབར། རོད་པ་དབེན་ཆ་གྲགས། རོད་པ་འོད་ཟེར། རོང་པ་
 ཆོས་མགོན། སློ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས། དེས་བདག་
 ལའོ། །གསུམ་པ་གསན་ཡིག་ན་མི་སྤང་ངོ། །དཔལ་མཆོག་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་
 རི། འུ་ག་དོར། ཉི་མའི་དཔལ་འབས། རྫོང་གོ་ཆ། ཀུན་སྦྱང་། འཇམ་དཔལ་རི་མེད་གྲགས་པ། རབ་
 འབྱོར་བསྐྱུངས། འདྲུ་ཀ་ར། ལོ་ཆེན། ལོ་ཆུང་། རྒྱང་པོ། སུམ་སྟོན། ལྷེ་ཞར། སྐལ་སྟོན། གཙང་ཡང་
 དག་དོ་ཇེ། གཙང་སྐྱ་སེང་། ལྷེ་རྫོ་མདོ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། རྒྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་
 ལའོ། །དཔལ་མཆོག་རྫོང་སེམས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་རི། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། རྒྱང་ཆེན་
 པའོ། །དཔལ་མཆོག་ཤེར་དུམ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་རི། ཆོས་འོད། སློ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན།
 སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས། འདྲུ་ལྷེ་ཐེག་ཅ་འགྲེལ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་རི། འདྲུ་ ལོ་ཆེན། ལོ་ཆུང་། དེ་
 ལ་སུམ་སྟོན་དང་། ལྷེ་ཞར་གཉིས་ཀྱིས་གསན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐལ་སྟོན་གྱིས། དེ་ནས་གཙང་ཡང་
 དག་དོ་ཇེ། གཙང་འབྱུང་གནས་སེང་གོ། ལྷེ་རྫོ་མདོ། ཆོས་འོད། སློ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་འོད། འུ་
 སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས།^{༡)} དེས་བདག་ལའོ། །ཀུན་སྦྱང་གིས་མཛད་པའི་སྐུན་སྟེག་གི་ཆོ་གའི་བརྒྱུད་པ་རི། རྫོང་འབྱུང་
 སྐྱུང་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལས། ཆོས་འོད། སློ་སེང་། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་
 མཆན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །ཀུན་སྦྱང་གི་རབ་གནས་ལ། ཆེ་ཆུང་གི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་སྟེ་ཆུང་
 པར་མདོན་ནོ། །གཙུག་དགྲའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་རི། སངས་རྒྱལ། འུ་ག་དོར། རབ་གསལ་ཆེ་བ།
 དེའི་སློབ་མའི་མཆོག་བཞི་རི། པད་དཀར་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་དོ་ཇེ། རྒྱལ་བུ་སྐྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་
 པོ། ཉི་མའི་སྦྱང་པོ་སྟེ་བཞིས། རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཏ་བ་ལ། དེ་ནས་ཀུན་སྦྱང་། ཐ་ག་ན། དག་དབང་
 གྲགས་པ། ཟླ་མེའྲ་ཤུ་ཉི། མི་བསྐྱོད་དོ་ཇེ། འདྲུ་ ལོ་ཆེན། ལོ་ཆུང་། འང་ཆབས་ལྷ་ཁང་གི་སུམ་སྟོན་
 ཡེ་འབར། གཉན་སྟོན་ཚུལ་འབར། རོད་པ་དབེན་ཆ་གྲགས། དགོ་བ་ཤེས་རྫོ་ཐུར། རོད་པ་འོད་ཟེར།

༡) ཞ། ༡༤་བ་༤་ གྲགས་པ།

རོང་པ་ཆོས་མགོན། སློ་མེད། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན་པ། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་ཡོ་ག་སྦྱང་ལུགས་ཀྱི་སྟོར་རོ། །དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། དོ་རྩེ་འབྱུང་བའི་བཤའ་
 བཀའ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ། དུག་དོར། རབ་གསལ་ལྷ་བ། སྒྲ་
 གཅན་འཛིན། དཔའ་པོ་རྟ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ། བརྒྱ་མི་རྟེ་དང་བཞིས། ཀུན་སྙིང་ལ། དེ་ནས་བརྒྱ་
 མ་ལི་ཏ། རབ་འབྱོར་བསྐྱེད་སྤྱོད། རྣམ་སྤྱོད་ལ། ལོ་ཆེན། བཙུན་འབྲུག་རྒྱལ་མཆོན། གཉལ་བ་ཉི་ཤེས།
 གཞུང་ཉི་ཤེས། ཅ་སྒྲ་བ་ཡོན་ཏན་གཤམས། སློབ་དཔོན་ཤེས་པ་འབྲུག། སངས་རྒྱུ་འབྲུག། ཆོས་འོད།
 འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་བསྟོན་འགྲེལ་
 དང་དོར་འབྱུང་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བ་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་
 སྤྱོད། སྤྱལ་སྤྱོད་དོར་སེམས། དུག་དོར། རབ་གསལ་ལྷ་བ། རྒྱལ་རིགས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ།
 ཀུན་སྙིང་། བརྒྱ་མ་ལི་ཏ། རྣམ་སྤྱོད་ལ། ལོ་ཆེན། བཙུན་འབྲུག་རྒྱལ་མཆོན། གཉལ་ཉི། གཞུང་ཉི།
 བཟང་པོ་ཏ། སྤྱན་ཆོས་འབྱུང་། ཅ་སྒྲ་ཡོན་ཏན་འབྲུག། ཁྱི་བཏན། གཞུང་ཡེ་རྒྱལ། གཞུང་ཆོས་རྒྱལ།
 འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གཤམས། དེས་བདག་ལའོ། །དཔལ་མཆོག་ཤེས་པ་
 དུམ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཤེས་དུམ་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལོ་ཆེན་ཡན་སྤྱོད་མ་
 དང་འབྲུང་བ་ལ། རྒྱལ་ཡེ་རྒྱལ། གཉལ་ཉི། དེ་མན་ཆད་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །དཔལ་མཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་དུམ་མན་
 ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཉལ་ཉི་ནས། ཐག་སྟེ་བ། རྣམ་མཁུན་པ། སློབ་དཔོན་
 སྟོན་ཆོས། དཔུས་པ་སངས་རྒྱུ་འབྲུག། ཁྱི་བཏན། ཡེ་རྒྱལ། ཆོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན།
 སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གཤམས། དེས་བདག་ལའོ། །དཔལ་མཆོག་རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གི་
 བརྒྱུད་པ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་། དུག་དོར། རབ་གསལ་ལྷ་བ། རྒྱལ་བྱ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། ཀུན་
 སྙིང་། བརྒྱ་མ་ལི་ཏ། བརྒྱ་པོ་རྟེ། རྣམ་སྤྱོད་ལ། ལོ་ཆེན། རྒྱལ་ཡེ་རྒྱལ། གཉལ་ཉི། གཞུང་ཉི། ཅ་སྒྲ་
 དཀོན་མཆོག་གཤམས། འབྲུག་འབྲུག། དཔུས་པ་སངས་རྒྱུ་འབྲུག། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བྱ་
 སྟོན་པ། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །དཔལ་མཆོག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི།

འཕགས་འོད་ཡན་ཆད་སྒར་བཞིན་ལས། དེས་ཁྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལཱོ། །ཀུན་སྙིང་གི་རབ་
 གནས་ཆེན་མོའི་བརྒྱད་པ་ནི། གཏུར་ཆོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་
 གཤམ་ཏེ། ཡན་ཆད་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ངོ། །ཅེ་མོ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུ་
 ཐུབ་པ། གི་ག་རྩ་ར། རྩོན་གྱི། གཉལ་ཉི། གཏུར་ཉི། རྒྱུ་འབྲུམ། ཁྱི་བརྟན། བསོད་ནམས་བཟང་
 པོ། རྩ་མ་གཤམ་ཆེན། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། ཁྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལཱོ། །རྩོ་རྩོ་ཅེ་མོའི་ལྷོ་
 ས་སྤྱུ་བས་མཛད་པ་ལས། ལྷ་གནས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་
 དང་། །རྩོ་ག་རྩ་ར་ཉིད་དང་ནི། །བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ས་མཆོ། །རྩོ་བཞེས་ནི་གཤམ་པ་དང་། །ཡང་ཅེ་བཞི་
 ཡི་མཆོག་གྱུར་པ། །མཁས་པ་རྩོན་གྱི་དང་ནི། །སྤགས་འཆང་དམ་པ་ཉི་མ་ཡི། །ཤེས་རབ་དང་ནི་
 འོད་ཟེར་ལ། །ཤིན་ཏུ་གྱུས་པས་བྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དཔྱད་དོ། །གཙུག་དགའའི་དབང་
 བཀའི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱག་རྩོར། རབ་གསལ་རྩ་བ། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩོ། ཀུན་སྙིང་། བརྩོ་
 ཡི་ཏ། གོ་མི་དག་བསྟེན། རྒྱུ་རྩོན། རྩོ་པོ་རྩོ། གོ་མི་སྟོམ་ཆེན། ཀྱི་ལོར་རྩོན། གཉལ་ཉི། གཏུར་
 ཉི། རྒྱུ་མི་ཟེར། ལྷམ་སྟོན་གཤམ་པ། ཅ་སྤྱི་མཉམ་གད་པ་ཆེན་པོ། ཁྱི་བརྟན། སྤས་བསོད་བཟང་། དེ་
 གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་བ་པ་སྟོ་གོས་དཔལ། རྩ་མ་གཤམ་ཆེན། འཕགས་འོད། ཡང་ན། གཏུར་ཉི་ནས།
 ལྷག་ཆལ་གདོང་སྟོན་གྱི་སྤྱལ་སྟོན་འབར་ཐོག །རོང་སྤྱད་ལྷ་སྟེངས་ཀྱི་གཙང་ཡང་དག་རྩོ་རྩོ། དེའི་
 སྤས་འབྱུང་གནས་སེང་གོ། སྤ་སེང་ཡང་ཟེར། ལྷེ་མདོ་སེང་། ཆོས་འོད། རྩོ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་
 འོད། འུ་སྟོན། ཁྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལཱོ། །འདི་ལ་འཛིམས་པ་རིན་ཤེས་པ་དེ། གཙུག་དགའ་ལས་
 སངས་རྒྱལ་ཞི་བ་དང་། རྩོ་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་པས། དབང་གི་བརྒྱད་པ་མེད་པར་
 འདོད་ཀྱང་། སྤ་མ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཞི་བ་དང་རྩོ་པོ་གཉིས་ཀ་མི་སྤང་ངོ། །སྤྱིང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱག་རྩོར་
 འཆི་བདག་འཛིམས་པའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་རིག་ བྱག་རྩོར། རབ་གསལ་རྩ་བ། སྤ་གཙན་
 འཛིན། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། བརྩོ་ཡི་ཏ། བརྩོ་པོ་རྩོ། ལྷུ་ཀོ་ཏ། ལྷམ་སྤལ། རྩོ་པོ་རྩོ། རྩོ་པོ་སྟོམ་
 ཆེན། ཀྱི་ལོར་རྩོན། གཉལ་ཉི། གཏུར་ཉི། སྤས་བཟང་སེང་ཏ། བྱང་ཆུབ་འོད། རྩོ་བ་སྟོམ་ཆེན་ཟེར། གཏུར་

ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན། གཏུར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན། གཏུར་ཆོས་འཕགས་རྒྱལ་མཆན། འཕགས་འོད།
 བུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །འཛིག་རྟེན་པ་བྲུག་གིས་དབང་གི་གོ་
 མི་ཆོད་ཅེས་གསུང་བེད། ལྷ་མ་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བྲུག་གིས་དབང་གི་གོ་མི་
 ཆོད་ཅེས་གསུང་བེད། དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོ་ག་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་
 རྟོག་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། “ལྷག་ཆང་དགེ་སྟོང་། ལུ་ལྷག་དར་མ་བྱང་ཆུབ།” ལྷ་མ་གཞོན་བྱང་། རྩ་
 གདན་སྐྱངས་དཔེ་བ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས། དེས་
 བདག་ལའོ། །རྩ་ལྷ་སྟོང་པོ་རྒྱན་དང་། ལྷ་གསུང་ལྷགས་གསང་བ་རྒྱན་གྱི་བཀོད་པ་དང་། གསང་བ་
 རྩ་བུ་ལྷ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གསུམ་ཆོས་རྩ་སྐྱུ་པས་བསྐྱར་བའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩ་ལྷ་འཆང་། ལྷག་
 རྩ་ལྷ་སྐྱུ་ལའ་སྐྱུ་མ་ཏྲ་རྒྱུ་བ། བི་ཁྲ་ཏ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་ལྷ་ལྷོ། ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ལྷོ། ས་སྐྱུ་པའི་ཏ།
 སྟོབ་པ་དཔལ། སང་འབྲུམ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས།
 དེས་བདག་ལའོ། །ནམ་མཁའ་རྩི་མེད་ཆུང་བ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། ལྷ་སྟོར་གཉིས་
 ལས། དང་པོའི་བརྒྱད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ལྷ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་
 ཞབས། ལྷ་རྩ་ལ། ཀན་དབང་ལྷག་སྟོ་གོས། མགར་སྟོན་རྩི་སྟོང་། ཉང་སྟོན་ལྷོ་འབར། ལོ་མཆོག་ལ།
 བྱི་སྟོན་ཀུན་དགའ་འོད། མཁན་པོ་ཆོས་རིན། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བུ་སྟོན། ལྷ་ཆེན་ལ། དེས་
 བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། བུ་སྟོན་པ་ཡན་སྐྱར་བཞེན་ལས། དེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས།
 དེས་བདག་ལའོ། །ལྷ་སྟོར་ནི། མཆན་བརྩོད་འབྲེལ་ཆུང་ཤར་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲུར། རིགས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སྐྱ་ལྷ་འོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུར། འདི་འོག་གི་རིགས་འགྲོས་དང་
 བསྐྱུས་ན་སྐྱ་བཟོ་ཡིན་པ་འདྲ། རིགས་སོ་སོ་བ་ལ། བྱང་སེམས་རྩི་རྩི། ལྷ་སྐྱར་། མི་བསྐྱོད་ལ། ལྷ་
 མཐའ། རིན་འབྱུང་། རོན་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྲུག་གི་དབྱགས་དབྱུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་བྲུག་། བྱི་མ་ལ། སྐྱ་
 བཟོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུར་བེད་བ་སྐྱར་ཞིང་། སྐྱ་མ་སྐྱ་ལ་འདིས་བསྐྱར་མི་སྐྱར་ཡང་

༡) ལ། ༡༩་བ་༣་ ལྷག་ཆང་དགེ་སྟོང་། ལུ་ལྷག་དར་མ་བྱང་ཆུབ།

འདྲ་བར་མངོན་ཞིང་འོག་ཏུ་ཡང་འགྲུང་བྱང་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་མཛད་བྱང་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བཞེད་པ་སྣང་། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱུས་
 ཚོགས། དེའི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་གཏོར་ཚོགས། དེའི་མཐུལ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ། དེའི་བསྐྱོར་བ་བྱ་
 ཐབས། དེའི་ཡན་ལག་བདུན་པ། མཚན་བརྗོད་འདོན་པའི་མན་ངག། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དགེ་ཅ་བསྟེ་
 བ། དེའི་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ། དེའི་མི་རྟག་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ། དེའི་ཤེས་པ་དུག་གསུམ་
 ལས་བསྐྱོག་པའི་མན་ངག། སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོགས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྟོམ་པའི་མན་ངག། ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པའི་མན་ངག། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྟོན་སྲུང་གསུམ་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བཞུ་བ། དེའི་སྟོན་སྲུང་དབང་པོ་ཐ་མས་རྗེས་བྲན་བྱས་བསྟོམ་པའི་མན་ངག། དེའི་
 སྟོན་སྲུང་དབང་པོ་འབྲིང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་མན་ངག། དེའི་སྟོན་སྲུང་དབང་པོ་
 རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚུ་ཚུའི་ཚོགས། དེའི་སྦྱོར་སྟེགས་གི་ཚོགས་བསྐྱུས་
 བ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ། དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱབས་ཐབས། མཚན་
 བརྗོད་ཀྱི་ཚོགས་མདོ་དང་བསྟེན་པ། དེའི་སྦྱོར་དབྱེའི་ཚོགས། དེའི་ངན་སྒྲགས་བྱད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
 བསད་པ། དེའི་སྤྲིག་སྦྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས། འཇམ་དཔལ་གྱི་རོ་བསྟེན་གི་ཚོགས། འན་
 སོང་སྦྱང་བ་འགོ་བ་རིགས་བྱས་གི་ཚོགས་རྣམས་སོ། དེ་ལྟར་གཞུང་ཚན་པ་སོ་བདུན་གྱི་དགྲ་པ་
 རྣམས་ཉེར་བདུན་པའི་བར་ལ། “འགོ་ན་”^{༡)} རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་དོན་མི་སྣང་ཞིང་། དེ་རྣམས་དང་། ཉེར་
 བརྒྱད་པ། སོ་གཉིས་པ། སོ་གསུམ་པ། སོ་བཞི་པ། སོ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ་ལོ་བཅུ་འདིས་བསྐྱར་མི་
 སྣང་ཞིང་། སུམ་རྩ་པ། སོ་གཅིག་པ། སོ་བྲག་པ། སོ་བདུན་པ་རྣམས་ལ་འང་འགོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་
 མཚན་དོན་མི་སྣང་ངོ་། །ཡང་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཉེར་གསུམ་པ་དང་། ཉེར་བཞི་པ་ལ་མཛད་བྱང་མི་སྣང་
 ངོ་། །གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་ཟེར་བའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱབས་ཐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༡) ལ། ༡༦་ན་༤་ མཚན་བརྗོད་ཀྱི།

༢) ཅ། ༡༤་བ་༣་ མགོ་ན།

གྱི་སྒྲོམ་དོན་བཅུ་གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་མ་དང་
 གསུམ་གྱི་ལུང་མི་སྣ་དོ། །དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡན་ཆད་སྒྲོས་པ་མི་སྣ་ཡང་།
 སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། འཇམ་དཔལ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྒྱད་པར་སྣང་དོ། །འཇམ་
 དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དབང་དང་། སྐྱེག་པའི་དོ་རྩེའི་ཆོས་ལཱའི་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 འཇམ་དབྱངས། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། སྐྱེག་པའི་དོ་རྩེ། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ། སྤྱུང་སིང་ཏ། ཆོས་
 གྱི་དོ་རྩེ། སྤྱ་ཏ་སི་རྩ། དེ་མ་ཤུ་ར། དེས་ཤུ་ཉི་གསུ་དང་། སྤྱི་ཉི་རྩ་ཉ་གཉིས་ལ་བཤད། སྤྱི་ཉིས་
 ཆོང་སྤེ་རག་གི་དབང་ཕྱག་ལ། དེས་ཁམས་པ་ཤེས་རབ་དོ་རྩེ། ཡང་ན་ཤུ་ཉི་གསུ། ཉི་མའི་དངོས་
 གྲུབ། སྤྱི་བྱེ་མ་ལུང་པ། སྤྱི་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁམས་པ་ཤེས་རབ་དོ་རྩེ། རྟོག་ཆོས་དོར། སྤྱ་སྤྱ་
 བ་ཅན། རྟོག་མདོ་སྤེ། གཙང་སྤྱ་སིང་། སྤེ་མདོ་སིང་། དེ་ལ་རོང་པ་ཆ་ལོ། ཆོས་འོད། ཤུ་ཏ་གཞོན་
 ཏུ་གསུམ་གྱིས་ཁྱུས། དེ་གསུམ་ག་ལ། སྤེ་སྤེ་ལྡན་སིང་གོ། དེ་ལ་དེའི་སྤྱས་རྩེ་བཅུན་པས་ཁྱུས།
 ཡང་ན་རྟོག་ཆོས་དོར། “རྒྱལ་མ་ཅན།” ཤུ་ཏ་སིང་གོ། བྱི་སྤོན་ཀྱན་དགའ་འོད། ཆོས་རིན། ཆོས་
 འོད་མན་ཆད་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་འོད་མན་ཆད་^{༡)}སྤར་བཞིན་ལས། འཕགས་འོད།
 སྤེ་སྤོན། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གསུམ། དེས་བདག་ལའོ། །ཆོས་སྒྲོར་ནི། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་
 གྱི་དབང་དང་། འགྲེལ་པ་སྤྱགས་དོན་རྣམ་གཞིགས་སྤྱི་ཉིའི་རང་འགྱུར་ལ། རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ།
 རྟོག་སྤྱེའེས་རབ་བཅེགས་གཉིས་གྱིས་བཅོས་ཤིང་། ཕྱིས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཅོས་པ་དང་། མཆོན་
 བརྗོད་གྱི་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱབ་ཐབས་སྤྱི་ཉིའི་རང་འགྱུར། དཀྱིལ་ཆོག་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 གནས་སྤྱི་ཉིའི་རང་འགྱུར་ལ་འཕགས་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཁྱུས་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། རིམ་པ་
 གཉིས་གྱིས་བྱེ་བའི་སྤྱན་སྤེག་གི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་སྤྱི་ཉིའི་རང་འགྱུར་དང་། མཆོན་བརྗོད་བཏགས་
 པའི་སྒྲོམ་ཁོག་འགོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཆོན་དང་། མཐུག་ན་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱི་ཉི་མན་

༡) ལ། ༡༩'ན' རྒྱ་ལ་མ་ཅན།

༢) ལ། ༡༩'ན' ཡན་ཆད།

ཆད་ནི་གསང་ལྟ་བུ་གི་ཐིག་ཅེ་དང་རབ་གནས་སྤྱི་ཉིས་མཛད་པའི་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེའི་རང་
འགྱུར་རོ། །ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དབང་བཀའ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ།
དཀྱིལ་ཆོག་སྟོང་པོ་རྒྱན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ། རྫོན་པ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། དཔལ་སྤྲུལ་བཟང་པོ། བྲམ་ཟེ་ཡེ་ཤེས་
རྗེ་རྟེ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པའི་དཔལ། བྲམ་ཟེ་བཞད་པའི་རྗེ་རྟེ། བརྒྱ་ཀ་ར། འབྲླ་ཀ་ར་
གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཆེན་ལ། དེས་ལོ་ཆུང་། རྗེ་ག་དགེ་སེར་པ། རྒྱུ་པོ་དར་མ་གྲགས། ཁྱི་སྟོན་ཀུན་
དགའ་འོད། མཁན་པོ་ཆོས་རིན། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན། རྒྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་
ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་འོད་ཡན་ལྷར་བཞིན་ལས། དེས་བྱ་སྟོན། དེས་སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་
མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །དཀྱིལ་ཆོག་ལ་འགོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཆོན་དང་། མཐུག་ན་མཛད་
བྱུང་དང་འགྱུར་བྱུང་མི་སྤྲང་ལ། མཆོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་ནམ་
མཁའ་རྩི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོ་བྱ་བ་སྤྲང་། གཙུག་
དགའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱ་རྗེ་དང་། རྫོན་ཕྱི་མི་བྲ། དག་གི་དབང་ལྷག་གྲགས་
པ། ཨ་རྩ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུག། རྗེ་རྗེ་གདན་པ། བི་ཁྲུ་ཏ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་ལྷུ་ཕྱི། དུ་ན་ཕྱི་ལ། གཡག་སྟེ་ལོ་
རྩ་བ། ལེགས་པའི་སྟོ་གོས། དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་སྟོན། རྒྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །ཀུན་
”རིགས་”)་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྣམ་སྤྲང་། རྗེ་ཏ་རི་བ། ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས།
ན་ལ་ཀ་པ། མི་ཁྱི་པ། རྗེ་རྗེ་གདན་པ། བི་ཁྲུ་ཏ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་ལྷུ་ཕྱི། དུ་ན་ཕྱི་ལ། གཡག་སྟེ་ལོ་རྩ་
བ། ལོ་མཆོག་། དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་སྟོན། རྒྱུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ།
དཔེ་མེད་མཆོ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། ལྷས་ཀ་ར་དེ་བ། རྗེ་རྗེ་གདན་པ། བི་ཁྲུ་ཏ་དེ་བ། ལྷུ་
ཕྱི། བི་ཁྲུ་ཏི་ཅཱ། གཡག་སྟེ་ལོ་རྩ་བ་མན་ཆད་སྤྲང་དང་འབྲེལ། ཡང་ན། གཞུར་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་
གཙུག་དགའ་དང་འབྲེལ་པ་ལས། ཅ་སྦྱ་སྟོན་གྲགས། ལྷུ་འབྲུམ། འཛིན་པ། ལོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་

၇) ဇန် ၁၀.၁၆.၇၅ ရက်နေ့

པ། བྱ་སྟོན། བྱང་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །མི་འབྲུགས་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས། རྩེ་
 ཏ་རི། གསེར་སྤང་པ། རྩེ་པོ་རྩེ། ལ་ཆེན། རྒྱུང་པོ་ཆོས་སྒྲོ། རྒྱུང་པོ་ཞང་ཁྱི། གཉལ་བ་སྒྲོག་སྟོན།
 འབྲུག་སྟོན་གཞོན། རོང་བ་དགོན་མཆོག་འབར། མཁན་པོ་དབང་རིན། ཁམས་པ་ས་ཕྱག་པ། དབུས་
 པ་སངས་འབྲུག་ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། བྱ་སྟོན། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རབ་གནས་
 མདོར་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་ན་བཟང་དང་། འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཀྱུན་
 མཁུན་འཛིན་པ། ཡང་ཅེ་པ། རིན་པོ་ཆེ་པ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །ཡན་
 ཆད་མི་སྤང་ངོ། །རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་གི་དབང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སངས་རྒྱུས། འཇམ་དཔལ། རྩེ་ཏ་རི། “ཨ་ཤ”་ཀ་ཤྱ། རོལ་པའི་རྩེ་རྩེ། རོན་ཡོད་རྩེ་རྩེ། བ་རི་རིན་
 ཆེན་གྲགས། མཆིམས་བཙོན་སང་། མཆིམས་སྒྲོ་ལྷན། མཆིམས་དོན་ནེ། མཆིམས་ཆོས་སང་།
 མཆིམས་སྒྲོ་བཏན། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྒྲོ་བ་དཔོན་དར་མ་རྒྱལ་མཆོན། ལ་མཆོག་
 དཔལ་ལྷན་པ། བྱ་སྟོན། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སྤར་བཞིན་ལས། བྱ་
 སྟོན་པས་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །འཆི་མེད་རྩེ་སྤྱིའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་
 ནི། སངས་རྒྱུས། ཆེ་དཔག་མེད། སྟོང་པོ་ཞབས། རྩེ་ཏ་རི། བོ་རྩི་རྩ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ། རྩེ་
 རྩེ་གདན་པ། བ་རི་ལོ་རྩེ་པ། མཆིམས་བཙོན་སང་། རྒྱ་ཞང་ཕྱག་པ། འཇད་པ་ཤེས་རིན། ཨེ་བ་
 འཁོན་སྟོན། འཇམ་དབྱངས་བཞི་ཐོག་པ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་ཡེ། ལྷ་མ་གྲགས་ཆེན། ལྷ་མ་ཆོས་
 རྒྱལ། ཡང་ཅེ་པ། བྱ་སྟོན། རིན་རྣམ་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རྣམ་འཛོམས་དཀར་པོའི་སྤྱིའི་རིགས་
 གཏད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་། མཁའ་འབྲོ་མ་སང་གའི་གདོང་ཅན། ས་བ་རི་པ། རྩེ་བ་རི་པ།
 དེ་བ་ཕུན་མ་ཉི། ལོ་རྩེ་བ་ཆོས་བཟང་། རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། དམར་ཆོས་རྒྱལ། སྤང་སྟོན་ཤེས་
 རབ་ལྷ་མ། ཤེས་རབ་འབྲུག་གྲགས་པ་རྩེ་རྩེ། དར་མ་བྱང་ཆུབ། ཡང་ཅེ་པ། བྱ་སྟོན། བྱང་ཆེན་པ་
 ལ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་བཏེན་པའི་ས་བ་རི་པའི་ཆོས་ལཱའི་ནང་ནས། གཞུངས་

༡) ཞ། ༡༩་ན་ལ་ ཨ་ཤ།

གྱི་འགྲེལ་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་བཞི་དང་། རྣམ་འཛོམས་གྱི་གཟུངས་གྱི་བརྒྱད་པ་¹⁾ནི། བློན་པ་ཡན་འདྲ་ལ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་གྲགས་པ། དེས་བདག་ལའོ། །གཟུངས་བྱ་ལྗེ་རིགས་གཏད་གྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ཐར་བ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲུབ། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲུབ་ཡན་མ་དེས་འདུག་གསུང་། གཏུགས་དཀར་གྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ཅན་གོ་མི། གི་ར་མ་ཏི། རྩོམ་མེད་པོ། བརྒྱ་ལྷགས་ཀྱི། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་ཨེ། བྲམ་ཟེ་སད་ཇ་ན། མ་རྩ་ཇ་ནའང་ཟེར། གཉལ་བ་ལྷགས་སློན་དགའ་ལོ། དབྱས་པ་སློན་པ་ཡེ་དབང་། འདི་སྤྱི་ཇ་ནའི་སྤྱི་ཡན་ཟེར་བའང་སྤྲང་། གདོང་སློན་པ། ལྷ་རྩལ་པ་གསེན་ཟེར། སྤྱི་ཡ་སློན་འབར་ཐོག་། གཉོས་སློན་འཛིང་པ། གཉོས་ཇོ་བསམ། རྩག་ཁ་བ་ཇོ་འབྲམ། ལྷེ་མདོ་མེང་། རིང་པ་ཁྱ་ལོ། ལྷེ་སྤོ་མེང་། ཐར་བ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲུབ། བྱང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །གཏུགས་དཀར་གྱི་རི་བ་རྩའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ལྷ་སོ་གཅིག་གི་རིགས་²⁾གཏད་དང་ཆོས་སྐྱོར་ལ། གཏུགས་དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། སྤྱང་འཁོར། འབྲུལ་འཁོར་བཅིང་ཐབས། བརྒྱུག་པའི་ཐབས། བགེགས་བརྒྱུག་ཅིང་གཟིང་པ། དམག་དབྱང་གཞོམ་པ། དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཐབས། འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ། མེར་བ་བསྐྱང་པ། མཛེ་གསོ་པ། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་སྟེ་བརྩ་གཅིག་པོ་ཅན་གོ་མིས་མཛད་པ། རྩོམ་གདན་པས་མཛད་པའི་གཏུགས་དཀར་གྱི་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། གི་རི་བ་ཏས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས། གཞུག་ཏོར་ལྷ་ཡུལ་མའི་གཟུངས་རྣམས་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། གཏུགས་དཀར། རྩག་དོར། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་ཨེ། བྲམ་ཟེ་སད་ཇ་ན། དེའི་སྤྱི་ཡ་མ་རྩ་ཇ་ནས་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་ནས། གཉལ་བ་ལྷག་ལོ་རྩལ་དགའ་ལོ། དེ་ནས་དབྱས་པ་སློན་པ་ཡེ་དབང་། ལྷག་ཆལ་གདོང་སློན་པ་³⁾ལྷ་རྩལ་སློན་འབར་ཐོག་དང་། བྲམ་པ་ཁ་གཅིག་ལ། སློ་འཛིང་ར་བས་གསན་ཟེར་ཏེ། སྤྱི་ཡ་སློན་རང་ལ་གསན། དེ་ལ་ཇོ་བསམ། ཇོ་འབྲམ། མི་ཉག་

1) ཞ། 14་བ་3་ རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ།

3) ཞ། ༡༩་བ་༩་ འབྲང་བ་ལ་སོ་གཅིག་གི་རིག་

3) ཅཱ་ ༡༡་བ་༡་ བཞིང་ཕྱོད།

གྲགས་པ། མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །མདོ་ཆོག་དང་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་
 ཐོབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁོང་བས་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གསན་གདའ་ཞིང་། ཡན་ཆད་མ་
 དེས་གདའོ། །རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་དགུ་ས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ཕྱག་དྲོ་
 རྩ་ཏ་རི། དོ་རྩེ་གདན་པ་ཆེ་བ། དོ་རྩེ་གདན་པ་གཉིས་པ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། ཅེ་མོ། རྩེ་བཙུན་
 པ། ཆོས་རྩེ་བ། སེ་ལུང་བ། དགའ་ལྡན་བ། ཁམས་པ་རྒན་མོ་ལྷས་བ། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་བ། བསོད་
 དབང་། མཆོག་ལྷན། དཔལ་ལྷན་བ། བྱ་སྟོན་བ། མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །པོ་རྟེ་
 ས་ཏུས་མཛད་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གདབ་པའི་རྗེས་གནང་དང་ལུང་གི་
 བརྒྱད་པ་ནི། ལ་སྟོད་པད་རིན། མཁན་པོ་མཆིམས། མཁན་ཟེ། གྲགས་ཆེན། འཕགས་འོད། བྱ་
 སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །བྱ་སྟོན། རྣམ་ཕྱི་ནི་བེ་མེད་ཀྱི་གཟུངས་
 ཀྱི་བརྒྱད་པའོ། །ཡང་ན་སྟན་སྒྲའི་བརྒྱད་པ་དང་འད་ཞེས་མཁན་ཟེ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐུབ་པ།
 འཇམ་དབྱངས། ཞི་བ་འཆོ། ཁྱི་སྒོང་ལྷུ་བཙན། ལྷ་ཁྱི་བཙན་པོ། སད་ན་ལེགས། གཙང་མ། འོད་
 སྒྲུངས། དཔལ་འཁོར་བཙན། སྦྱིད་ལྷེ། ཉི་མ་མགོན། ཁྱི་བཟ་ཤེས་མགོན། ཡེ་ཤེས་འོད། བྱང་རྒྱབ་
 འོད། ཞི་བ་འོད། འོད་ལྷེ། ཅེ་ལྷེ། མངའ་རིས་དག་བཙན། ལྷ་ལྷན། ར་ས་རྒྱ་ལྷན་བ། གོ་མོ་ཆེ། སངས་
 རྒྱལ་སྟོན་བ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་མན་ཆད་འད། ཡང་གཙུག་ཏྲར་བེ་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་
 བརྒྱད་ལུགས་གཅིག་ལ། རྩེ་བོ་རྩེ། རྣམ་ཆོ་ལོ་རྩུ་བ། རོང་པ་ཕྱག་སོར་བ། འཕན་ལུལ་ཀྱི་བྱ་ཁ་བ།
 འདས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱག་པ་ཙན། གཡག་ལྷའི་ཞང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན། དབང་རིན། སངས་འབྲས། ཆོས་
 འོད། འཕགས་འོད་མན་ཆད་སྒར་བཞིན་ནོ། །རི་ཁྱོད་ལོ་མ་ཙན་སེར་མོའི་སྟུབ་ཐབས་དང་བུམ་
 ཆོག་འཕགས་པས་མཛད་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ཕྱག་དྲོ་རྩ་ཏ་རི་བ། དཔའ་བོའི་དོ་རྩེ།
 ཁ་ཆེའི་པ་རྩེ་ཏ་རྩེ་ཏ། དོ་རྩེ་གདན་པ་ཆེ་བ། རྒྱུང་བ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། ཅེ་མོ། རྩེ་བཙུན་བ།
 ཆོས་རྩེ་བ། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ། སྟོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་པོ། མཁན་ཆེན་དགའ་བཞི་པ་གྲགས་
 གཞོན། མཁན་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ། མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །རྣམ་སྲས་ཞི་

བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། ཐུག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱིད་
མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་སློབ་བཟང་སྟོང་པོ། པརྟེ་ཏ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ།
ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ། ལྷ་མ་ཟངས་དཀར་ལོ་རྩེ། གཡོང་པོ་རྡོ་རྟོན། འབྲིད་ཕུ་བ་པ་རྩ་བ་གཉིས། ཏྲག་
པ་རྡོ་བཟངས། ལོ་རྩེ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ། ལྷ་མ་བསོད་ནམས་དབང་ཕུག། རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཕུ་བ་
བསོད་ནམས་སེང་ག། ལྷ་མ་ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་ག། །བྱ་སྟོན་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་
"གྲགས་སོ།" ༡) །བྱ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་འདིའི་མཛོན་རྟོགས་དང་བསྟོད་པ་རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་བྱ་
སྟོན་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་སོ། །མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་པས་མཛད་པའི་འདིའི་ལས་
ཆོགས་ནི། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །སློབ་སྤྱིད་
རོན་བདུན་མའི་ཁྱིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཐུབ་པ། བྱམས་པ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། རྩ་གྲོལ་སྟེ།
གྲུ་ན་མི་ཅ། སེང་བཟང་། གང་བ་སྟེལ། ཀུ་སྤྱ་ལི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གསེར་སྤྱིང་པ། ཨ་ཏི་ཤ། འབྲོམ་
སྟོན། པོ་ཏོ་བ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཀ་བ། སེ་སྤྱིལ་ཕུ་བ། རོང་ལྷ་རིངས་པ་ཁུ་དཔོན་གཉིས། སློབ་
དཔོན་ཡོན་ཏན། མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ། མཁན་ཆེན་དཀར་བཞི་བ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ། རྒྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་གཞོན་སྟོ་བ། ཡང་ན། རྒྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད། ལྷ་མ་
འཇམ་རིན། དེས་བདག་ལའོ། །འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཐུབ་པ། བྱམས་པ། ཐོགས་
མེད། དབྱིག་གཉེན། གྲོལ་སྟེ་གཉིས། མཆོག་སྟེ། དུལ་བའི་སྟེ། སེང་བཟང་། ཀུ་སྤྱ་ལི་ཆེ་ཆུང་
གཉིས། གསེར་སྤྱིང་པ། རྡོ་པོ་རྗེ། འབྲོམ་སྟོན། སྤྱན་མངའ་བ། བྱ་ལུལ་པ། གཞོན་ནུ་འོད། ཐུ་སྟོན་
པ་ཆར་ཆེན་པོ། དཔལ་ལྷན་གྲོ། སངས་རྒྱལ་སྟོམ་པ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སློབ་དཔོན་
བསོད་ཡེ། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས། རྒྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད། ལོ་རྩེ་བ་བྱང་ཅེ། སྤྱན་མངའ་
གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། དེས་བདག་ལའོ། །ཨོ་སྤྱ་སྟེ། ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་"སྤྱི་བོས་འདུད།" ༢) བྱང་ཆུབ་

༡) ལ། ༢༡་བ་ན་ གྲགས།

༢) ཅ། ༢༤་བ་ན་ སྤྱི་བོས་གྲས་པས།

ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ། བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་གཞུང་། ཆོག་ལྷག་པ་
 བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ། ཆོག་ལྷག་པའི་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རྩ་བ། རྣམ་དག་འཇམ་དཔལ་དུ།
 འཇམ་པའི་དོ་རྩེ། དག་གི་རྒྱལ་པོའི། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གསུངས་པ།
 ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྩེའི། མཆོན་བཟོད་
 ཀྱི། ཆོས་དབྱིངས་དག་དབང་གི། འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི།
 འབྲལ་དུ་སྦྱང་བའི་འཇམ་དཔལ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་ཞལ་དུག་པའི། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཞལ་
 གསུམ་པའི། ཞལ་དུག་ཞལ་གསུམ་གཉིས་ཀའི། དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི། སེང་གོ་སྦྱའི། ཏ་ལ་ཏ་ལའི། ཁ་
 སར་བ་ཞིའི། ཡི་གོ་དུག་པའི། ཏ་རི་ཏ་རི་རྒྱ་རི་ལ་ཞོན་པའི། ཏ་ལ་ཏ་ལ་རྩུང་དུའི། བརྒྱ་གར་གྱི་
 དབང་ལྷག་གི། སྦྱ་འབྲལ་དུ་བའི་རིམ་པའི་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི། སྦྱོལ་མའི། སྦྱོལ་མ་དཀར་མའི།
 སེང་ལྷེང་ནགས་སྦྱོལ་མའི། ཡང་སྦྱོལ་མ་དཀར་མའི། རྩོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྟོག་པ་ལས་
 གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་དཀར་མའི། སྤང་ན་མེད་
 པའི་ཤིང་གི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྩོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། ཡང་རྩོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྩོན་དའི་
 གཞོད་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཇ་སྦྱ་ལའི། རོར་རྒྱུད་མའི། ཁོ་གཉེར་ཅན་གྱི། བྱམས་པའི། ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་བྱེན་མའི། ཡང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་མའི། ཡང་པ་རོལ་བྱེན་མ། ཡང་པ་རོལ་བྱེན་མའི། མི་
 གཡོ་བའི། དེའི་ཡན་ལག་ དོ་རྩེ་གཏུམ་པོའི། གཏུམ་པོ་ཆེན་པོའི། དོ་རྩེ་རྩྱུ་མཇུང་གྱི། རི་ཁྲོད་ལོ་མ་
 ཅན་གྱི། དོ་རྩེ་དབྱངས་ཅན་མའི། བག་གས་དགའི། རལ་པ་གཅིག་མའི། འཕགས་མ་དུག་སེལ་གྱི།
 ཀྱ་རུ་ཀྱལྲའི། རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱ་རུ་ཀྱལྲའི། ཡང་ཀྱ་རུ་ཀྱལྲའི། རྩོན་གྱི་ཀྱ་རུ་ཀྱལྲའི།
 ཁམས་གསུམ་”དབང་དུ་བྱེད་པའི་”སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི། གཞོད་གནས་ཀྱི། རྒྱ་ནག་པོའི་རིམ་
 པའི་སྦྱོལ་མའི། དོ་རྩེ་སྦྱོལ་མའི། གཤེན་རྩེ་གཤེད་དམར་པོའི། སོ་སོར་འབྲང་མའི། རྣམ་རྒྱལ་གྱི།
 རྩ་བྱ་ཆེན་མོའི། སྦྱང་ཆེན་རབ་འཛོམས་ཀྱི། གསང་སྤྲུགས་རྩེས་འཛིན་གྱི། བསེལ་བའི་ཆལ་གྱི།

༡) ཅ། ༡༥་ན་ལ་ དང་དུ་བྱེད་པའི།

ཕྱིན་བསྐྱོག་པ་ཆེན་མོ། རྒྱལ་མཆཙན་ཅེ་མོའི་དབྱུང་རྒྱན་གྱི། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི། རྡོ་རྗེ་གན་རྩ་
 རིའི། མ་རྩ་ཀླ་ལའི། རྡོ་རྗེ་ལྷགས་སྒྲོག་གི། སྟོབས་པོ་ཆེའི། གདུགས་དཀར་གྱི། ཏྲ་མགྱིན་གྱི། ཉེ་རུ་
 ཀའི། བདག་མེད་མའི། ཡང་བདག་མེད་མའི། གསེར་མདོག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི། རྟོག་པ་
 ལས་གསུངས་པའི་འད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྡོ་རྗེ་པག་མོའི། ཀྱ་རུ་ཀྱལྲེའི། སྟོལ་མ་དཀར་མོའི། སྤུན་རས་
 གཟིགས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི། ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཏེ་གོ་བཞི་བཞུགས་སོ། །སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཐོག་མར་དཔལ་ལྷན་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ལ་གཅིག། འཇམ་དཔལ་
 གྱི་ནི་སྐྱབ་ཐབས་བཙུང་བརྒྱད་ཡོད། སྤུན་རས་གཟིགས་ལ་སྐྱབ་ཐབས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། སྟོལ་མ་
 འད་ཟེར་ཅན་གཉིས་བདུན་བདུན་བཞུགས། །པ་རོལ་ཕྱིན་མ་རྩལ་དང་ཀྱ་རུ་ཀྱལྲེ་ལ། །གཤེན་རྗེ་
 གཤེད་པོ་དམར་ནག་གཉིས་ལ་བཞི། །མི་གཡོ་བ་ཡི་བཞི་དང་གཞོད་གནས་ལ་ནི་གསུམ། །བདག་
 མེད་མ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱམས་པ་རྩྱུ་མཛད་བགེགས་དག་ཏྲ་མགྱིན་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཉེ་རུ་
 ཀ་དང་མགོན་ནག་ཅུན་དཀོར་རྒྱན་ཁོ་གཉེར་ཅན། །རི་ཁོད་ལོ་མ་དབྱངས་ཅན་རལ་གཅིག་
 མ། །དུག་སེལ་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་རྡོ་རྗེ་གན་རྩ་རི། །རྡོ་རྗེ་ལྷགས་སྒྲོག་རྡོ་རྗེ་པག་མོ་རྒྱལ་
 མཆཙན་ཅེ་མོའི་དབྱུང་རྒྱན་དང་། །བསེལ་བའི་ནགས་ཆལ་གསང་སྤགས་རྗེས་འཛིན་མ་བྱ་ཆེན་མོ་
 དང་། །སོ་སོར་འབྲངས་མ་སྟོང་ཆེན་རབ་འཛུམས་ཕྱིར་བསྐྱོག་ཆེན་མོ་གདུགས་དཀར་མོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་
 བདུན། །སྐྱབ་ཐབས་རེ་རེ་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་དགྲ་བཅུ་རྩལ། །སྐྱབ་ཐབས་བསྟོལ་པའི་སྟོལ་ཆེག་
 རྟོགས་སོ། །འཁོར་ཆེན་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གདོང་ཅན། ཤ་
 བ་རི་བ། རྩ་བ་རི་བ། བལ་པོ་དེ་བ་བྱུང་མ་ཏི། འགར་ཆོས་གྱི་བཟང་པོ། གཤེན་སྟོན་རིན་ཆེན་
 དངོས་གྲུབ། དམར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ། གངས་སྟོན་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ། གངས་སྟོན་ཤེས་རབ་འབུམ།
 གྲུབ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲུབ། གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས། རོང་བ་ཆོས་མགོན། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྒྲ་
 མ་རྩ་རི་བ། ཡང་རོང་བ་ཆོས་མགོན་ནས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལྷན་སྒྲ་མ་གཞོན་སེང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པས་སོ། །ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགྲའི་བརྒྱད་པ་ནི། འད་དཔག་མེད། སྟོང་པོ་ཞབས།

པ། ཡང་གཅིག་ལ། ལྷ་མ་འཕགས་པ་འོད། “ལྷ་མ་འོད།”^{༡)} རོན་རིན་ནོ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། ལྷ་མི་ཏ་བཟླ། ཨ་མོ་ལྷ་བཟླ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པ། བརྒྱ་བཟླ། རྡི་པི་ཀ་ར་རྟེ་ཏ། ར་རྡོ་རྗེ་གྲགས། རུ་ཆོས་རབ། རུ་ཡེ་ཤེས་སེང་གའི་རུ་འབྲས་སེང་། རྗེ་བཙུན་ཆ་ལོ། རོང་པ་ཤེར་སེང་། ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། ཆོས་རྗེ་རོན་རིན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། བདག་མེད་མ། བི་རྒྱ་བ། རྟག་པོ་བ། རྡོ་མ་རུ་བ། ཨ་མ་རྒྱ་རྡི་བ། ག་ཡ་རྩ་བ། རྗེ་འགྲོ་གམི་ཤུ་ཀྱ་ཡེ་ཤེས། སེ་མཁར་རྒྱུང་བ། ཞང་དགོན་པ། ལྷ་མ་ས་སྤྱུ་བ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྤྱུ་བ་རྟེ་ཏ། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། ལྷ་མ་ཞང་དགོན་མཆོག་དཔལ། ར་བཟང་བྲག་ཕྱག་པ། བསོད་ནམས་དཔལ། ལྷ་མ་དམ་པ། ལྷ་མ་འཇམ་རིན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རྟག་པོ་པས་མཇུག་པའི་རྡོ་གསུམ་རིམ་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལོ། རིམ་པ་བཞི་བ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་རྗེ་པག་ལོ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ས་ར་ཏ། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ། ཤ་བ་རི། ལྷ་མི་བ། རྩ་རི་ཀ་བ། རིལ་བྱ་བ། རུས་སྤྲུལ་ཞབས། སྤྱི་ཇ་ལན་རྩ་བ། རྟག་པོ་སྤྱོད་པ། གུ་བྱ་བ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། རྡི་ལོ་བ། རྒྱ་རོ་བ། “པམ་མཐིང་པ་”^{༢)}སྤྱུ་མཆེད། སྤྱོད་སྤྱུ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ་སྤྱོ་གྲོས་གྲགས། ས་ཆེན་པ། རྗེ་བཙུན་”བསོད་ཅེ།^{༣)} རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ། ས་བཤ། ཤར་པ་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར། ལྷ་མ་ལ་བྱ་བ། ལྷ་མ་དབང་རྒྱལ། ཆོས་རྗེ་སྤང་ཁང་པ་གྲགས་པ་དཔལ། ཆོས་རྗེ་ས་བཟངས་བཤ་ཆེན། ལྷ་མ་རྡོ་གསུམ་ལྷན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རིལ་བྱ་པའི་རིམ་ལྡེའི་བརྒྱད་པ་ཡང་དེའོ། །འདུལ་བའི་བཤད་བརྒྱད་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་བར་འཁོར། དེས་ཀྱུན་དགའ་པོ། ཉེར་སྤྲས། ཉི་ཉི་ཀ་དག་བཅོམ་ནག་པོ། ལེགས་མཐོང་། སྤྱིར་མི་འོང་སྤོ་མི་འབེབས། འདུས་བཟང་།

༡) ཞ། ༡༤་ན་༡་ ལྷ་མ་ཆོས་འོད།

༢) ཞ། ༡༤་བ་༡་ པམ་ཉིང་པ།

༣) ཞ། ༡༤་བ་༡་ གསོད་ཅེ།

དབྱིག་གཉེན། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། རྒྱུ་འོད། སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། དེས་རྒྱ་ན་གྱི་ལ་དང་།
རིན་མི་ཏ་གཉིས་ལ། དེས་ཤྲུ་སེང་གོ། རྒྱུང་ལོ་རྩེ་བ། སྒྲིགས་འབྲལ་འཛིན། རྩུ་སྡོ་རྩེ་རྒྱལ་
མཆན། རྩུ་སྒྲིས་ལྷ་མེས་ལའང་གསན་ཏེ། ཡས་དར་མས་དར་གཉིས་སུ་བྱས་པའོ། །དེས་རྒྱལ་གྱི་
རྩལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་རྒྱལ། སློ་རྒྱུང་པ་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། སྒྲེལ་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། འཛིན་མས་
ཤེས་རབ་འོད། དེས་རྩུ་སྒྲི་བྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲ་མ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་མ།
ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་དྲུག་གིས་རྒྱལ་ལ་གསུངས། དེས་ཆ་རོང་པ་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ཡར་སྟོང་པ་ལ། དེས་ཀ་
བ་དར་མ་སེང་གོ་ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་མཁན་ཆེན་ལ། དེས་དཔོན་ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་མཁན་པོ་ཆོས་
གྱི་རྩེ་ཞིག་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལ། དཔོན་དང་ཤེས་སེང་གིས་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བཙུན་འབྲས་ལ།
དེས་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ལ། དེས་ཤེས་རབ་རྩོ་རྩེ་ལ། དེས་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་འབྲུང་གནས་ལ།
དེས་དགའ་བཞི་པ་སློ་གྲོས་བཟང་པོ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ། འཇམ་དབྱངས།
ཆོས་སྒྲིབ། མེ་མི་ག། དབྱིག་གཉེན། སྒྲིགས་སྤང་། དབང་ཕྱག་སྒྲེ། ཆོས་གྱི་གྲགས་པ། ལྷ་དབང་སྒྲོ།
ཤྲུ་སྒྲོ། ཤེས་རབ་འབྲུང་གནས། ཆོས་མཆོག་ ར་མ་རི། དུལ་བའི་ལྷ་དང་། ཤང་ཀ་ར་ནན། སྒྲ་གྱུ་
ཤྲུ་གྱི། ས་སྒྲིབ། རིགས་སེང་། བསྐྱེད་རྩོགས་སྒྲོམ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ། ཤྲུ་རིའི་བྱ། སྒྲ་
གཅན་འཛིན། བམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན། སྒྲ་སྒྲིབ། ཡོན་ཏན་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་ རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན།
ཆོས་གྱི་བཟང་པོ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ། ཆོས་གྱི་སྤེང་བ། འབྲུང་གནས་སྤྲས་པ། བཏ་ཆེན་ཤྲུ་གྱི། རྩོ་
རྩེ་དཔལ། མཁན་པོ་ཆོས་རྩེ། བསོད་ནམས་དཔལ། ཤེས་རབ་མགོན། རོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་
སློས་ཏེ་ འོད་ཟེར་དཔལ། མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ནི་མཁན་བརྒྱུད་དོ། །ཏེ་རུ་ཀ དཔལ་རྩོ་རྩེ་
མཁའ་འགྲོ་མ། ཀུ་ཀུ་རི་བ། མཆོ་སྒྲེས། རྩོ་རྩེ་བ། རྩོ་ལོ་བ། རྩོ་རོ་བ། ཞི་བ་བཟང་པོ། མར་པ་ཆོས་སྒྲོ།
རྩོག་ཆོས་རྩོ། ཞི་སྤང་རྩོ་རྩེ། མདོ་སྤེ། རྩོག་ཆོས་སྒྲ། དགོན་མཆོག་དཔལ། དབྲས་པ་དབང་ཕྱག་
གྲགས། ལྷག་བདེ་བཤེས་དཔལ། སྒྲ་མ་འཕགས་པ། དགའ་ལྷན་པ་ཀུན་བསོད། བག་སྟོན་སྒྲ་མ། ཡང་
འཕགས་པ། ལོ་རྩེ་བ་གྲགས་རྒྱལ། རོང་པ་ཤེས་སེང་། བག་སྟོན། སྒྲ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་ལོ། །རྩོ་བའི་

“ཆོས་རྒྱུད་གི་ལུང་བརྒྱུད་པ་”ཞི། རྩོམ་མེད། དག་བཤེས་སྟོན་པ། བོ་ཏོ་བ། འུ་ར་བ། སྐབས་ཀ་བ།
 ཞང་སྟོན་པ། དགོན་ཆེན་པོ་བ། གུར་སྟོན། མ་སྟོན། ཤེས་རབ་རྩོམ་མེད། དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན། མ་
 མ་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །མ་བྱ་དུག་འཛམས་དང་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་
 བརྒྱུད་པ་ནི། རྣམ་རྒྱུ་ཏ། རྩོམ་མེད་པོ་ནས་ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་བར་ལམ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ།
 དེ་ནས། སྤུངས་པ་སྟོན་གཞིན། ལྷ་སྟོན་གྲོས་འོད། སང་འོད། གཞིན་སང་། ཡང་ན་ལྷ་འགྲོ་མགོན། ལྷ་
 རྒྱུར་ཁང་པ། སང་འོད། གཞིན་སང་། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །སེམས་
 བའི་རིམ་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ཆོས་བཞིའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། བྱམས་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། གསེར་སྤྲིང་པ་གཉིས་སོ་སོ་ནས། རྩོམ་མེད་པོ། དེ་ནས་སྤུངས་བཞིན་ནོ། །གཞུང་
 དེ་བཞི་ནི། རིན་སྒང་པ་རྣམས། འོད་འཛེ་བ་སངས་རྒྱལ་དམར་སྟོན་གྲིས་བྱས་ཟེར། གཞན་དག་
 དེས་ལྷ་འགྲོ་མགོན་ལ་ཁུས་པས་མི་བདེན་ཟེར་རོ། །དགོན་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ་ནི།
 རྩོམ་མེད། དགོན་པ་བ། སྤུངས་བྱུང་པ། ཐག་མ་དགའ་ཆེན། རྣམ་སང་། རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ། སང་གི་
 བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་
 བསྐྱེད་པོང་འོག་གི་བརྒྱུད་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །མི་གཡོ་བའི་དམིགས་སྒྲིར་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི།
 སྤུངས་བྱུང་པ་ནས། སྤུངས་ཆེན་པོ། དཔོན་སྟོན། རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྤུངས་བཞིན་ནོ། །དམ་ཆོག་
 གསུམ་བཞེད། ལྷ་འགྲོ་མགོན་སྐྱབས་པ། རྣམ་བཤེས་བྲན། བྱག་སྒྲིར་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་
 ལག་ལེན། བེུ་བྱམ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །ལམ་སྟོན་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩོམ་མེད། སྟོན་པ། བོ་ཏོ་བ། འུ་ར་བ།
 བྱ་འཆད་ཁ་བ། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་མེད། སེ་སྤྱི་ལ་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། ལྷ་ཆེན་པོ། ལྷ་འགྲོ་མགོན། ཟངས་ཆེན་པ་
 དང་མ་བསོད་རྣམས། མཆོ་སྤྱོད་བཤེས་རབ་བཟང་པོ། སྟོན་དཔོན་དགའ་བ་བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་
 ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱམས་པ། ཐོགས་

༡) ཅ། ༡༩ན་ལ་ ཆོས་རྒྱུད་གི་བརྒྱུད།

མེད། དབྱིག་གཉིན། རྫོ་བརྟན། གུ་སྤ་ལི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གསེར་སྤིང་བ། རྫོ་བོ་ནས་སྤར་ལྷར་ལ།
 མཆོ་སྤ་བ་ནས། མེན་གྲབ་བ་ཆུལ་བྱིམས་བཀའ་ཤིས། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྦྱབས་བཟང་པོ། དེས་བདག་
 ལའོ། །སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡང་རོ། །གྲུང་དང་སི་བྱུ་ལའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི།
 རྫོ་རྩེ་འཆང་། བདག་མེད་མ། བེ་རྩ་བ། རྫོ་རྩེ་ཉེ་རུ་ཀ “ཨ་མ་ལ་བཟླ།” རགས་ཁྲིད་བ། ཟླར་བ་རི་
 བ། བསོད་སྟོམས་བ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། མི་སྤུབ་རྩ་བ། དག་སྦྱང་དཔལ་བོ་རྫོ་རྩེ། འབྲོག་མི།
 རྩ་མ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། རྩ་མ་ས་སྦྱབ་ཆེན་པོ། རྩེ་བཅུན་བ། ཆོས་རྩེ་བ། འཕགས་བ། འཇམ་
 དབྱངས་རིན་རྒྱལ། རྩ་མ་དཔལ་ལྷན་སེང་ག། རྩ་མ་སེང་ག་རྒྱལ་མཆོན། རྒྱང་རོ་ཤེས་རབ་རིན་
 ཆེན། ཞང་སྟོན། རྩ་མ་རྟོགས་ལྷན་བ། དེས་བདག་ལའོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་བརྒྱུད་བ་ནི། ཆོས་རྩེ་
 ས་བཅ་ཀྱི་བར་སྤར་བཞིན་ལ། དེ་ནས་ཁང་སྟོན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བ་དེ་བ་ཅན་བ་ཡེ་ཤེས་མགོན།
 སེང་རྒྱལ་བ་དབྱུ་མ་བ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ། རྒྱང་རོ་བ། ཞང་སྟོན་བ། རྩ་མ་རྟོགས་ལྷན་བ། དེས་
 བདག་ལའོ། །བདེ་བ་ཅན་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེང་ག་རྒྱལ་མཆོན་དང་སྤར་མ་གཉིས་མི་འདྲའོ། །དགོངས་བ་ལུང་སྟོན། ལྷ་
 མོ་བཞིས་ཁྱུས། ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྩེ་གུན་ལས་བརྟུས་རྣམས་ནི། རྫོ་རྩེ་འཆང་། ཕྱག་ན་རྫོ་རྩེ། ལྷ་སྦྱབ། མ་
 ཏང་གི་རྟེ་ལོ་བ། རྫོ་རོ་བ། མར་བ། མཚུར་དབང་ངེ། རྒྱ་ལོང་ཕྱག་བ་ཆེ་ཆུང་། ཡར་ཐང་བ། གན་
 མོ་ལྷས་བ་བྱང་ཆུབ་དཔལ། རྫོ་རྩེ་ལུང་གྲགས་བ་འབུམ། བདེ་བ་ཅན་བ། སེང་རྒྱལ། དབྱུ་མ་བ།
 རྒྱང་རོ་བ། ཞང་སྟོན། རྩ་མ་རྟོགས་ལྷན་བ། དེས་བདག་ལའོ། །བཤད་རྒྱུ་རྫོ་རྩེ་ཐེང་བའི་བརྒྱུད་
 རིམ་ནི། བདེ་བ་ཅན་པའི་བར་སྤར་མ་བཞིན་ལ། འབྲི་མཆོམས་བ་དགོན་མཆོག་སེང་ག། སེང་རྒྱལ།
 དབྱུ་མ་བ། རྒྱང་རོ་བ། ཞང་སྟོན། རྟོགས་ལྷན་བ། དེས་བདག་ལའོ། །དབྱེན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནི།
 སངས་རྒྱས། མཐུ་བྱི། བུ་རྩ་བྱི་རྩ་བྱི། རྩི་པི་ཀ་ར་རྩ་བ། རྩི་ལ་བཟླ། སུ་རུ་སྤར་བ། ཤེ་ནན། ཨ་བ་
 ལི་ན་བ། གུ་ན་རྩ་བ། ལྷ་གྱི་ཤུ་ར་གྱི་རྩེ། དེ་ལྷ་ལྷ་ཀ་ར་ཅན། ཨ་མོ་ལྷ་བཟླ། ཞང་ཤེས་རབ་རྩ་བ། སི་
 ལྷ་རྩ་བ། གཅེན་རྫོ་རྩེ་ཅེ་མོ། གཅུང་གཅང་འོད་གཡལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གཏན་བཟངས་བ། སངས་

༡) ཞ། ༡༩་ན་ན་ ཨ་ལ་ལ་བཟླ།

མ་དང་ལེགས་བྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནི། སངས་རྒྱུ་འཇམ་དཔལ། རྩོམ་རི། རོལ་པའི་རྩོམ། རོན་
 ཡོད་རྩོམ། བ་རི་ལོ་རྩོམ། ས་ཆེན། རྩོམ་ཕུན་པ། ཡང་ན་བ་རི་བ་ནས་མཆིམས་བ་བཞི། སངས་
 རྒྱུ་སྤྲུལ། མཆོག་ལྷན་པ། བདེ་བ་ཅན་བ་ནས་ཞང་སྟོན་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ལ། རྩོགས་ལྷན་པ།
 དེས་བདག་ལའོ། །དབྱུ་མ་རིགས་ཆོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་སྟོང་སྟོར་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི།
 ལྷ་སྤྲུལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲུལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྩོགས་ལྷན་པ། རིག་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ར་ཏ། ཏ་སྤྲུ་
 མ་ཏི། ཀ་ན་ཀ་མཆོ། བ་ཆབ་ལོ་རྩོམ། མ་བྱ་བྱང་ཡེ། མ་བྱ་བྱང་བཙོན། མ་བྱ་ལྷ་ལྷ་སེང་། ཀྱུན་
 མཐེན་མཆིམས། སྟོ་སྟོན་པ། རྒྱུ་རོ་བཏ་ཆེན། དཔལ་ལྷན་མཆིམས། རིན་པོ་ཆེ་ཀྱུན་རྒྱལ། དེས་
 བདག་ལའོ། །རྩོགས་ཆོགས་ལ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་སྤྲུལ། ལྷ་དེ་བ། སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་སྤྲུལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དེ་བཞི་ག་ལ་རྩོགས་ལྷན་པས་གསན། དེ་ལ་རིག་པའི་སྤྲུལ་གྱི་གིས།
 ཁ་ཆེ་གཞོན་ལྷ་འབྲུམ། རྩོམ་ཏ་སྤྲུ་མ་ཏི། ཀ་ན་ཀ་མཆོ། དེ་གསུམ་ག་ལ་བ་ཆབ་ཀྱིས་གསན། དེ་ལ་
 མ་བྱ་བྱང་ཡེ། མ་བྱ་བྱང་བཙོན། ལྷ་སྤྲུ་གཞོན་ལྷ་སེང་གོ། མ་བྱ་ལྷ་ལྷ་སེང་གོ། མཐེན་ཆེན་ཞང་པ།
 མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ། སྟོ་སྟོན་པ། སྟོ་བ་དཔོན་དགེ་འཕེལ། དབྱུ་ཆད་པ་འོད་ཟེར་བྲུལ། མི་
 གཡོ་བཟང་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ཀྱུན་རྒྱལ། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །རྩོགས་ཅད་མཐེན་པའི་གསན་ཡིག་
 འདི། རྩོམ་ཏ་སྤྲུ་གིས་ལ་མ་བྱ་བྱང་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་། འདིར་མ་འདུས་པའི་བཀའ་ལྷན་
 གསན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་མ་ཉིད་དོ། །མཆོག་ལོ།

༡༡། །ཁྱུ་ལན་སྟན་མཆོག་བདུད་ཅིའི་ཐོང་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །གསང་བའི་བདག་པོ་བྱུག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ། །གར་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བྲིད་ནི། སྤང་པོ་ཆེའི་ན་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་བཟང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་བེད་བེད་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་སྒོམ་སྟོད་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྱ་བ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་པས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཤིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་བདེན་པའི་སྤྲིན་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མེ་འབར་བ་གསོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་པའི་གདམས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ཅན་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བྱད་ཤིང་”སྟེག་པའི་”གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་གཟུགས་མངོས་པ་ཡིན་པས། ཟད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་གདམས་ངག་མཐོང་བས་མིག་མཆི་མས་གང་བའི་གདམས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྲིད་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། དབང་པོ་རྣམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་ཅིང་དོན་རྟོགས་པ། ལྷན་པོ་བ་སྤང་རྗེས་ཀྱང་ཆོག་ཟིན་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁ་གསལ་ལ་ཆོག་ཅུང་བ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཅན། མ་ཉི་རྩ་བཞི་སྟེ་ཁྱུས་པ་དང་། བདག་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཟུབ་པའི་དོན་དུ་

༡) ཅ། ༡་ན་༡་ བསྟེག

གདམས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བདག་ལ་རོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སོ་ཐུག་ནས་བབས་སྒྲེའི་སྒྲེང་དུ་འབྲིལ་ཏེ་མིང་ཆོད་བྱུང་བས། དེ་སྤྲོ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པ་འདྲ། སྐྱ་གཟུགས་མི་སྟོན་པའི་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ། མ་ཏི་ལྷ་བྱ་བྱི་ལ་ངའི་གསང་ཆོག་འདི་རྣམས་རྣ་བར་སྒྲུལ། ཡབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ། ཡུམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་སྒྲིང་གཏམ། དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བདག་གི་གསང་ཆོག་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ། སྟོན་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཀྱི་ཅད་ཆོད་གསུང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་བདག་གིས་ཞུས་པ། འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་བོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ལགས་ཞུས་པས། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུས་གསུང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེས་ཞུས་པ། འོད་གསལ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ། གོལ་ས་མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱི་བ་དེ་ཡིན་ཏུ་ལེགས། གང་ཟག་གིས་མ་གོ་ན་གོལ་ས་ཡོད། དེ་ལ་བཞི་ཡོད། གོལ་ལུགས། གོལ་ཏྱགས། ཉེས་སྒྲུན། གོལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །རོ་བོའི་གོལ་ལུགས་ནི། སྤྱིར་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྟོང་གསལ་དུ་ཡེ་གདོད་མ་ནས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བཅོས་ལྟར་དང་བྲལ་བ་འདི་ག་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གའི་སྒྲིང་དུ་མི་འཛོག་པར་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེམས་པས་སྟོང་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་མ་བྲལ་བས། སྟོང་བ་བྱུང་ཆད་བྱ་བར་གོལ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་བའི་ཏྱགས་སུ་ཡར་སངས་རྒྱས་མེད། མར་དཔྱལ་བ་མེད། ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་དུ་འོང། གོལ་བའི་ཉེས་སྒྲུན་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འདུག་སྟེ་པའི་སྟོང་། ཡར་མོས་གྲུས་དག་སྤང་། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། བྲམས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོད་ཐམས་ཅད་བོར་ནས། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་མར་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྟོད། དེར་བདེན་པ་ལོག་པར་སྤྱད་པས་འགྲོ་ས་རྗེ་རྗེ་དཔྱལ་བ་ལས་མེད། དེ་ལྟར་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུས་ནི། ཡར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བདེན་པ་ལོག་པས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆད་པར་ལྟ་བར་སྟེ། མར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བདེན་པ་ལོག་པས། སྤྱད་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་འབྲམས། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ། སྟོང་ཉིད་ཏྱགས་ཟེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཏྱགས་པ་ཅུང་བར་གདའ། ལས་

ཀྱི་དོན་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་གོལ་ས་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གོལ་ས་ནི། རིག་པ་སྟོང་བའི་
རང་མདངས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ་འདི་ལ། སྐྱེ་ལ་ཞལ་བྲག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་དོག་གས་
མཚན་མའི་རིགས་ཅན་དུ་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྟོང་བའི་རང་མདངས་གསལ་བའི་ཆ་ཅམ་དུ་གསལ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་དུ་མ་ཤེས་པས།
རིག་པ་སྟོང་བར་གོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་བའི་རྟགས་སུ་ཆོས་སྐད་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་དུ་
འོང་། བྱང་འཇུག་གི་ཆོས་སྐད་བསྟན་ན། ཁོའི་སྟོང་མི་ཤོང་། གོལ་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ནི། ཐམས་ཅད་སྟང་
བ་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འཇུག་སྟམ་པའི་སྟོང་སེམས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོང་མི་འཇུག། བྲལ་མཐའ་ཁ་
འཛིན་ཆེས་པས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་དང་བྲལ། སྟང་བ་ཨ་འཐས་པས་གྲོལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན།
གོལ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི། ཕྱི་སྟང་བའི་འོད་གསལ་ལ་ཆགས་པས། གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ།
ནང་རིག་པ་གསལ་སྟོང་དུ་མ་ཤེས་པས། སྟོང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཁོར་ཏེ་གྲོལ་བའི་དུས་མ་མཆིས།
ལས་ཀྱི་དོན་ལྟར་འོད་གསལ་ཐེན་ཐེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་དུ་འབྱོངས་པ་ཉུང་
བར་གདའ། ལས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཡང་གོལ་ས་བཞི་ཡོད། གོལ་ལུགས་ནི། རིག་པ་སྟོང་གསལ་
ཀྱི་རང་མདངས་མི་འཆར་དགྲ་འཆར་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི། རི་ལྟར་ཤར་ཀྱང་རིག་སྟོང་ལས་མ་འདས་ཏེ།
གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་མ་གོ་བས། རིག་པ་སྟོང་བར་གོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་རྟགས་སུ་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོང་། གོལ་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ནི། གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་ཆོས་
སྐྱར་མ་ཤར་བའི་སྟོང་གང་ཤར་རྣམ་རྟོག་གི་ང་བས་བཅིངས་ནས་དགེ་སྦྱོར་བྱེད། བག་ཆགས་ངན་
གོམས་གཙོ་ཆེ་བས་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབ། གཉིས་འཛིན་ཐེ་ཆོས་རེ་དོགས་ཀྱི་སྟོང་གིས་བཅིངས་པས་
རང་གིས་རང་བཅིངས་པ་ཡིན། གོལ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་གོལ་ས་མ་ཤེས་པས་བག་ཆགས་
སུ་ཨ་འཐས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་པས་ཡིངས་མ་ལམ་ལ་མི་ཆེ་བ། ཤི་ནས་ཁམས་
གསུམ་དུ་གོལ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་ཐེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། ཤར་གྲོལ་གྱི་མཚང་
རྟོགས་པ་ཉུང་བར་གདའ་གསུངས། ལས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ལ། གོལ་ས་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཆོད་ན་དོན་མི་

འདུག་པས་གོལ་ས་གསུམ་པོ་རྩེ་ལྷར་གཅོད་ཞུས་པས། གསང་བདག་གི་གསུང་ནས། ལས་ཀྱི་དོན་རྩེ།
 རིག་པའི་དོན་སྤྲོད་པ་འདི། སུས་ཀྱང་མ་བཅོས་པ། རྒྱ་མེད་པ། རྒྱུ་མེད་པ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་
 གནས་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ལ་བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་པར་ཁོ་རང་གང་འདུག་གི་སྤྲོད་དུ་ཞོག་དང་
 གོལ་ས་མེད་པ་དེ་ག་དག་གི་སྤྲོད་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 བ་འདི། ཡེ་ནས་སྤྲོད་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་གྱིས་བྲུབ། དེའི་རྩལ་ཐུགས་རྩེ་འགག་མེད། གང་ཤར་
 ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྲུབ་པས་གསུམ་ག་བྱང་འདུག་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་། དབྱེར་མེད་
 དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྩེ་བདག་གིས་ཡང་ཞུས་པ། ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གོལ་ས་
 གང་ལགས་ཞུས་པས། གསང་བདག་གི་གསུང་ནས། ལས་ཀྱི་དོན་རྩེ་ཡང་ཉོན་ཅིག །དང་པོ་ལྷ་བའི་
 གོལ་ས་ལ་ལྷ་སྤྱེ། ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱི་གོལ་ས། གནས་ཀྱི་གོལ་ས། གྲོགས་ཀྱི་གོལ་ས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོལ་
 ས། གྲོགས་འཛིན་ཀྱི་གོལ་སའོ། །དང་པོ་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་ལྷ་བ་སྤྲོད་པ་མཐའ་བྲལ་
 དུ་འདོད་པ་ལས། གསང་སྤྲུགས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་མངོན་སུམ་རྩེན་པར་འདོད། དེ་
 གཉིས་ཡང་དོན་དམ་པ་རྟོགས་ན་དབྱེ་བ་མེད་དེ། མ་རྟོགས་ན་སྤྱིའི་ལྷ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ཆོག་གི་
 ལྷ་བ་ལ་དོན་རང་ཐོག་ཏུ་མི་འབེབས་ཏེ། གོལ་བའི་ལྷ་བ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 པར་ཡིད་དཔྱོད་ཆོག་གི་ལྷ་བ་ལ་གདེང་དུ་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་གཏད་མེད་ཡིན། བྱར་མེད་མཐའ་
 བྲལ་ཡིན་ཟེར་ནས་དགེ་སྤྲུག་ཆོས་ལ་འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་ཅིང་། ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད། དགེ་བ་བྱས་
 པས་པན་མ་བཏགས། སྤྲུག་པ་བྱས་པས་གཞོད་མ་བསྐྱལ། ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཟང་ཐལ་ཡིན་ཟེར་
 ནས་ཐ་མལ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་དེ། དེ་རྣམས་ནག་པོ་ཁ་འབྲམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཞེས་བྲ་སྤྱེ། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། མ་ཉི་རྩ་བ་ལྷེ་མངོན་སུམ་གཉིས་མེད་རང་གསལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོ་
 ཟུང་འདུག་ཏུ་སྤྱོད་དགོས། གནས་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། སྤྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 དེས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་སྤྲོད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་རི་ཁོད་ལ་སོགས་པ་དབེན་ཞིང་དྲངས་བའི་

༡) ཞ། ར་བ་ན་ ལྷར་པར།

གནས་སུ་འགྲོ་དགོས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐྱོང་བ་ལ་རི་ཁོང་འགྲིམ་དགོས། གནས་
 ངན་པས་ལྷ་བ་གོལ་བ་ཡིན། མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་རི་ཁོང་དུ་སྐྱོང་དགོས། གྲོགས་
 ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མི་
 འཕེལ་བའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་དགོས། གྲོགས་ངན་དང་འགྲོགས་ན་ངན་པའི་སྐྱོད་པས་མི་དགོས་
 པ་མི་སྲིད། དེས་ཆེ་འདྲིར་བྲིད་ནས་ལྷ་བ་སྐྱོང་དུ་མི་སྟེར། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བ་གོལ་བའི་རྩ་བ་
 ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ། དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། འཕེལ་མེད་ཀྱི་གྲོགས་ལ་འཕྲེང་
 ཐག་ཆོད་ལ་གཅིག་ཤུར་སྟོད་གསུངས། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་
 ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེས། ཉོན་མོངས་པ་འབྱར་འཛེམས་ལམ་དུ་མི་སྟོང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡང་
 རུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་། དེར་སྐྱད་ཅིག་མས་ཀྱང་ལས་གསོག་པས། དུན་དུ་ལོན་ན་ལས་ངན་
 པ་སྟོང་། ཆོགས་དུག་གི་སྤང་བ་ལ་དུག་ལྲས་ལས་ངན་སོ་སོར་གསོག། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་དུ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དུན་
 པས་བཟུང་ནས་ཤེས་པ་སྟོད་ཀྱིས་སྟོང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དུམས་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་བསྟོམ། ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་སྟོང་བར་གྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་གསོལ་བ་གདབ།
 ཁྱད་པར་སྒྲ་མ་ལ་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དེ་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྱངས་
 བས་ཡི་དམ་དུ་བསྟོམས་ལ་སྦྱང་པོ་བགྱང་། དེའི་རྩེས་ལ་ལྷ་བའི་ངང་དུ་སྟོད་ལ་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་
 ཆེར་གདབ། དེ་ལྟར་ལམ་དུ་སྟོངས་ན་ཡོན་ཏན་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་དེ་དག་གི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ། དེ་ལྟར་ལམ་དུ་མ་སྟོངས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དུ་སོང་ནས་ལྷ་བ་སྐྱོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གོལ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ། མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་
 གང་སྐྱེས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། ལམ་དུ་སྟོངས་པར་གྱིས། ལྷ་བ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་རང་གཞུང་གི་ལྷ་བ་ཤུག་དུ་གོལ་
 བས་ཤུང་སྐབས་དང་། བདག་གཞན་དང་། མཐོང་མན་དང་། ཕྱོགས་རིས་དང་། བཟང་ངན་དུ་ཕྱེ་ནས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་གང་ཟག་གིས་སྤར་ཆོད་སྒོ་ཆོད་བྱེད་པ་གོལ་བའི་རྩ་བ་
 ཡིན། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྷོ། དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་སྤྲོད་ཡངས་ཆེན་
 བོར་ཤེས་བར་གྱིས། དོན་གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་གོལ་ས་ལ་བཞི། སྒྲོམ་ངོ་བོའི་གོལ་ས། གནས་གྱི་གོལ་
 ས། གྲོགས་གྱི་གོལ་ས། སྒྱུན་གྱི་གོལ་ས། ཉོན་མོངས་གྱི་གོལ་སའོ། །དང་པོ་སྒྲོམ་ངོ་བོའི་གོལ་ས་ནི།
 སྒྲོམ་ས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྱགས་རྩེ་གསུམ་རྩེན་པར་ངོ་སྤྲད་ཀྱང་སྒྲོབ་མས་མ་གོ་སྟེ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 སྤྱགས་རྩེ་གསུམ་ལ་འཕྲིག་མ་ཚུད་དེ། གསལ་སྤྲོད་དབྱེར་མེད་དུ་མ་ཤེས་བས་གོལ་ཉི། དེ་ཡང་སྒྲོ་
 མའི་གདམས་ངག་གི་ལྷགས་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་སྤངས་བས་ལུས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་བག་ཙམ་ལ་ཞེན་
 བས་འདོད་ཁམས་གྱི་མིར་གོལ། སེམས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཆགས་ན། གནས་གཙང་མའི་
 ལྟར་གོལ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་ན། གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟར་གོལ། བདེ་བ་ལ་མི་
 རྟོག་པར་ཆགས་ན། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྟར་གོལ། སྤྲོད་བ་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆགས་ན། “གཟུགས་མེད་
 གྱི་”ལྟར་གོལ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་བ་ཡིན། དབང་བོའི་ཡུལ་རྒྱན་དུ་འགགས་ན། བས་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དུ་གོལ། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་ལྟར་བྱུང་ཆོར་མེད་པར་འགགས་ན།
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དུ་གོལ། ཤེས་ངོ་ལ་གསལ་སྤྲོད་འགགས་ན། བས་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་
 མཆེད་དུ་གོལ། གསལ་ངོ་ལ་བདེ་བའི་མདངས་ཙམ། སྤྲོད་ངོ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱན་ཆགས་སྲུབ་སྟེས་
 རྟོག་ཡོད་མེད་མེད་མེད་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གོལ། འདི་དག་ནི་ཞི་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྲ་
 སྟེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་རིགས་དྲུག་ཏུ་འཁོར། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་
 ལྷོས། སྒྲོམ་གྱི་གོལ་ས་གཙང་མ་ཤེས་ན། སྒྲོན་སྒྲོམ་གྱི་ཁམས་སྟོག་འཁོར་བས་དགོས་པ་མེད།
 གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་སོ་སོ་སྟེ་བོས་མཐོང་བ་ལྟར་འདོད་ན། ཐ་མལ་རང་རྒྱུད་དུ་གོལ། ཡོད་མེད་
 ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན། སྟེ་སྟེགས་རྟག་ཆད་དུ་གོལ། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྱུད་དུ་
 འདོད་ན། ཉོན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དུ་གོལ། སྤྲོད་བ་སེམས་སྲུ་འདོད་ན་སེམས་ཙམ་དུ་གོལ། སྤྲོད་བཅུད་

༡) ཞ། ༥་བ་ན་ གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི།

ཁྱུས་བྲ། མི་དམ་ཉམས་དང་གིབ་ཅན་བསྐྱངས་པས་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི། དེ་བྱིང་
 དང་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་འཐེབས་ཤིང་བྱིང་ན་གངས་རི་ལ་སོགས་པ་མཐོན་པོར་བྱིན་ལ་བསྐྱོམས་པས་
 སེལ་ལོ། །བཞི་པ་ཟས་གོས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི། མིའི་ཟས་གོས་གིབ་ཅན་གྱིས་བྱིང་འགོ་བས། སྐྱབ་པའི་
 དུས་སུ་མིའི་ཟས་གོས་གིབ་ཅན་ལ་འཛེམས་པས་སེལ་ལོ། །ལྔ་པ་འདུག་སྐྱངས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི།
 ལས་དང་པོ་བས་འགོ་འདུག་དང་ཉལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་བྱིང་འགོ་བས་སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་
 བཞུགས་སྐྱངས་གསུམ་མཐ། རྩེ་རྩེ་སྤྱི་ལ་ཁྱང་བཅས་ལ་ཤེས་པ་རྩར་འདོན་དབང་པོ་ལ་མདངས་
 བཏོན་ལ་སེང་ཡེར་རེ་བསྐྱོམས་པས་སེལ་ལོ། །དྲུག་པ་སྐྱོམ་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་
 ཤེས་པ་སྤྲད་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཐུར་ཐོམ་མེ་མཆིས་པ་ཞིག་འོང་། དེ་བྱིང་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེའི་
 གསལ་ཆོད་སྐྱར་བའི་དབང་པོ་མཁའ་ལ་བཏེག་པས་སེམས་ཉིད་གསལ་ཕྱིག་གིས་རིག་པ་ལ་ངར་
 བཏང་བས་སེལ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ། སྐྱོམ་གྱི་བགེགས་སེལ་གང་ཟག་བཙོན་འབྲས་ཅན་མིན་པས་
 མི་སེལ། ཉོན་མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། སྐྱོམ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྒྱུན་མང་བས་
 ཅ་བ་དུག་ལྔ་པོས་བསྐྱེད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཆར་བས། དེས་སྐྱོམ་གནས་སུ་
 མི་སྟེར་འཁོར་བར་འབྲིད། དེ་དག་ལམ་བུ་གཅིག་པ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་འདུཤེས་ཀྱིས་མ་ཡེངས་བར་
 བྱས་ནས། སང་དུ་དུག་སྐྱུ་ལ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱངས་ཤིང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྲན་པས་བབྱངས་ལ་ལྟ་
 བའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཁྲིར་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ལས་ངན་
 གསོག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བཞིན་གྱི་མེལ་ཆེ་དང་མ་བྲལ་བར་སྟོང་ལེན་ལ་
 བཙོན་པར་གྱིས་གསུང་། ལར་ལྟ་སྐྱོམ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ། རི་དྲགས་མས་མ་བཞིན་དུ་
 གཅིག་བྱར་བྱོལ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དུག་སྐྱུ་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་འགྲོས་པ་གནད་ཆེ། རྒྱུ་བའི་སྐྱོན་
 ལ་གཉིས། གནས་དང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་བའོ། །གནས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནི། གནས་མཐོ་ཞིང་དྲངས་པར་བསྐྱོམས་
 པས་རིག་པ་དྲངས་ནས་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་ལྟོད་ཅིང་འགྲོ་བར་འོང་། གང་འགྲོས་པ་ལ་རང་
 དགར་བཏང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགོ་བས་རིག་པས་མཆོམས་སུ་པབ་ལ་གཏད། དེས་

"མཐོན་ན་"ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞིགས་སྒྲངས་སམ་ལྟ་སྒྲངས་ལ་འཇུག། དེས་འགའ་སྟན་ལ་ཤེས་པ་གཏང་
 ལ་འཇུག། རུབ་མོ་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་ཙ་བཞག་གོར་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོའི་ནང་དུ་སེམས་
 རྟགས་ལ་ཉལ་ལོ། །རྣམ་རྟོག་སིབ་ཀྱིས་བྱང་བ་དང་། རིས་བཟུངས་ལ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱང་བཟུངས།
 དེའི་རྗེས་ལ་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་བཞག་ ཡང་རྟོག་པ་རྒྱང་དེད་བྱས་ལ་མ་རྟེན་པའི་ངང་ལ་བཞག་
 པས་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་ཀྱིས་མྱོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་ཡང་རྒྱང་བ་རྟོག་པས་སྒྲངས་
 རས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་མྱོད་ཅིང་འཕྲོ་ན། ཅི་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག་སྟུང་པའི་འདུན་པ་
 བཏང་ལ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཞེན་ལོག་ཐབས་ཤེས་རབ་མོས་གྲུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས། དེས་
 ར་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དོན་གསུམ་པ་འབྱམས་པའི་སྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མ་གོ་བས་འབྱམས་པ་དང་། རྒྱུན་ཀྱིས་འབྱམས་པའོ། །དང་པོ་མ་གོ་ནས་འབྱམས་པ་ནི། སྒྲོམ་ཐུན་
 དུ་གཙོད་མ་ཤེས་པས་རི་ཙམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་བོགས་མེད། གདམས་པ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ།
 ཉམས་རྟོགས་དང་གོ་ཤུན་མ་བྱེད་པས། རྒྱུན་སྒྲོམ་དུ་སོང་། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ།
 གདམས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ། སྒྲོམ་ཐུན་དུ་བཅད་ལ་གངས་མང་བར་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་མ་འདྲེས་
 པར་སེང་ཡེ་རེ་བསྒྲོམ། གསལ་དུས་སུ་འཕྲོ་བཅད་ལ་བསྒྲོམ། དེས་འབྱམས་པ་ཆོད་ནས་ཉམས་
 ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་རྒྱུན་ཀྱིས་འབྱམས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་
 ཀྱིས་དུག་ལྡ་ཆོགས་དུག་གི་སྒྲང་བར་འབྱམས་ཏེ། གཡེངས་ནས་བྱན་པས་མ་ཐེན་པའོ། །དེ་ལ་
 གཉིན་པོས་འཕམ་དུ་སྟེབ་པར་བྱས་ནས་སྒྲང་བའི་འཛིན་པ་དུམ་བྱར་བཅད། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་རྩི་རྗེ་གོལ་ས་དེ་དག་ཆོད་པར་འདོད་ན། བག་སྒྲ་ལ་གཏུན་པོ་ཐོང་གསུང་། ཡང་
 གསང་བའི་བདག་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་རྩི་རྗེས་ཞུས་པ། གསང་སྒྲགས་པ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་
 མ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཨ་ཙང་ཆེ་སྟེ།

༡) ཞ། ག་ན་ཆ་ མཐོན་ན།

དུག་གིས་ལྷོ་ཡོང་བ་ཆ་བྱ་ལས་མེད། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ལམ་དུ་འབྱེར་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་
 དེ། ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཉོག་ལས་ཀྱང་དགོན། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གྲོགས་སུ་
 འཆར་ཏེ། ཐ་མ་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྤོང་བ་ཟེ། དང་པོ་སྤངས་པ་རི་ཅམ་ན་སྤོང་དུ་གྱུར་ནས་
 ཉོན་མོངས་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མར་ཤར་ནས་ཞེན་ཆགས་གང་ཡང་མི་སྟེ། བྱང་
 ཡང་དགག་མི་དགོས། གཞོད་པ་མེད། མ་བྱང་ཡང་སྦྱབ་སྟོ་མི་སྟེ། དེ་བ་མེད། དེ་ཅ་ན་ལམ་དུ་
 སྤོངས་པའི་ཆད་ཡིན། མངོན་ཞེན་མ་ལོག་གི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེར་བས་སྤང་བ་ཅིའི་
 བརྟུང་ལ་འཁོར་བས་འབྱར་བ་དང་འབྲ། ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཉི་ལྷ་བྱེ། ས་ལམ་གྱི་ཆད་ལྷགས་
 དེ་ལྟར་གྱིས་དང་གསུང་། དོན་གསུམ་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་དུས་མིན་གྱི་
 གོལ་ས་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་གོལ་ས་གཉིས། དང་པོ་དུས་མིན་གྱི་གོལ་ས་ནི། བྱང་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྤོང་དུ་འགོ་བས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྟུང་ལྷགས་
 གྱི་དུས་སུ་སྤྱད་ན་ལོག་པའོ། །རི་དྲགས་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་
 ལ། བརྟུང་ལྷགས་གྱི་དུས་སུ་སྤྱད་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བས་ལོག་
 པའོ། །སྤྱགས་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གཞན་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། བྱང་བ་ལྷ་བྱའི་
 དུས་སུ་སྤྱོད་ན་ཆེག་གི་དོན་མ་བྱེད་བས་ལོག་པའོ། །ཐི་བྱ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི།
 རང་ཉམས་སྤྱེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། རྫོད་མེད་ནས་
 ལོག་པའོ། །སྤྱོན་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཉམས་བསྐྱེན་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ། ཉམས་བག་རེ་སྤྱེས་
 པའི་དུས་སུ་སྤྱད་ན། དོན་གྱི་མཐའ་མི་ཉིད་པས་ལོག་པའོ། །སེང་གེ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི། ལྷ་བ་སྤོང་
 དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱད་ན་ལོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་དུ་མ་
 གྱུར་ཅིང་སྤང་བ་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་འགྱུར་བས་ལོག་པའོ། །ཁྱི་པག་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ནི། དབང་
 གི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ། དུས་མིན་གྱི་ཆེ་སྤྱད་ན་ཁྱེ་གིའི་ཆད་པ་འོང་བས་ལོག་པའོ། །སྤྱོད་པ་མ་ལོག་
 པར་སྤྱད་ན་རང་སྤང་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བས། གཞན་སྤང་མ་དད་པ་བསྐྱུར་རྒྱས། གསང་བ་གོལ་

ལུས། རྩ་འཕྲུལ་གང་ཡང་སྒྲུབ་ལུས་ཏེ། སྤང་བ་འབྱུང་བ་ལ་དབང་བསྒྲུབ་ལུས་པའོ། །གོང་གི་སྤྱིད་
 པ་དེ་རྣམས་ལོག་ན་སྤྱིད་པའི་གོལ་སར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་
 མ་ཏི་རྩ་བ་ཤི། སྤྱིད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་གྱིས། གཉིས་པ་ཆོས་སྤྱིའི་སྤྱིད་པའི་གོལ་
 ས་ནི། འབྲས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གཙོ་ཡང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་ཚུལ་
 འཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་གོལ་ས་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ། ལར་སྤྱིད་པའི་དུས་སུ་མ་གོལ་བར་
 འདོད་ན། སྤྱིད་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་གིས་དང་གསུང་། དོན་
 བཞི་བ་འབྲས་བུའི་གོལ་ས་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གོ། །དང་པོ་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་ཏུ་
 བཟུངས་ནས། ང་རྒྱལ་དང་ཆོམ་བ་སྦྱིས་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགག་པའི་གོལ་ས་ཡིན།
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་དོགས་མ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུར་གོལ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་མ་ཏི་རྩ་བ་
 ཤི། རེ་དོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་མེད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་དང་གསུང་། ཡང་ལས་ཀྱི་དོ་རྩེས་ཁྱེས་པ། མངོན་
 སུམ་དུ་རིག་པའི་གནད་འདི་རྟོགས་ན། སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཁྱེས་པས། གསང་
 བདག་གི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྔགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱད་པར་བྱེ་བ་ཡིན་མོད།
 འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས་དུས་བཞིར་མ་བྱན་ན། ཆེ་འདི་བར་
 ད་ལྟ་རང་འགོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་དུས་རྟག་ཏུ་མ་བསྒྲོམས་ན། མིང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་གོལ་བེན། རྒྱ་འབྲས་ཆ་སྤྱོད་ལ་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་འདོར་ལེན་མ་ཤེས་ན། རྟོགས་པ་མཐོ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
 ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་རྟོགས་པ་དང་གོང་གི་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ཡང་
 ལས་ཀྱི་དོ་རྩེས་ཁྱེས་པ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་ཆད་གང་ཆེ་ཁྱེས་པས། གསང་བདག་གི་
 ཞལ་ནས། དང་པོ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུན་གང་བྱུང་ཡང་བར་
 ཆད་ཡིན། བྱད་པར་དུ་སྦྱིས་པ་ལ་བྱད་མེད་བདུད་དུ་ཆེ། བྱད་མེད་ལ་སྦྱིས་པ་བདུད་དུ་ཆེ། ཐུན་

མོང་དུ་ལྟོ་གོས་བདུད་དུ་ཆེ་གསུང་། ཡང་ཁུས་པ། དེ་ལྟའི་གསང་སྒྲགས་པ་པལ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་མ་
 བསྟེན་པ་ཐོགས་ཆེ་ཟེར་བ་གདའ་བ་དེ། དེ་ལྟར་ལགས་ཁུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས།
 ལམ་གྱི་ཐོགས་འདོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གསེར་ལས་དཀོན། བུད་མེད་ངན་པ་མོས་གྲུས་བྱི་ཕོ་ལ་
 བྱེད། དག་སྒྲུང་སྒྲུག་ལ་བྱེད། ཆོགས་གསོག་བྱི་ཕོ་ལ་འབྲུལ། ཞེན་ལོག་ལྟ་ཆོས་ལ་བྱེད། ཉན་
 ན་བྱི་ལ་ཡང་སྟོང་། དད་པ་ཁ་ནས་སྟེ། ལྷག་ན་སྟོང་ནས་ལྷོག། སེར་སྒྲ་མིག་སེར་ཆེ། ཡར་འགོ་བའི་
 ལས་མི་གསོག་པར། མར་འདེན་པའི་སྒྲགས་ཀྱང་བྱེད། ཆོས་འཕེལ་བའི་ཐོགས་འདོན་པ་མི་ཡོང་
 བར་ཆགས་སྒྲུང་དང་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་སྒྲ་བསྐུ་བྱེད། ཆགས་པས་གྲོལ་དུ་རེ་ནས་བསྟེན་པར་གདའ་
 སྟེ། ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་སོང་། ཁམས་རྒྱས་པའི་ཉོན་ཡོང་དུ་རེ་ཙ་ན། ཉམས་གིབ་གྱི་ཐུམ་
 བོ་བྱེད་ཡོང་། དམ་ཆོག་མི་བསྐྱུང་བའི་བུད་མེད་འཕྱོན་མ་བདུད་མོ་ཡིན་གསུང་། བསྟེན་དུ་བྱང་
 ཙམ་དེ་གང་ལགས་ཁུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། བོང་གི་སྟོན་དེ་རྣམས་ལས་ལོག་པ་
 ཞིག་ཡིན། བྱད་པར་དུ་ཆོས་ལ་མོས་པ། སྟོ་ཆེ་བ། ངང་རྒྱད་རིང་བ། དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ། བ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རྒྱད་ལ་ཆང་བ། ལྷ་མའི་བཀའ་སྒྲུལ་མི་གཙུག་པ། སྒྲུབ་པ་ཕོ་ལ་གྲུས་པ།
 སྒྲགས་གྱི་དམ་ཆོག་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ། དབང་གི་དུས་མིན་པར་གཡེམ་མི་འཆོར་བ།
 གཙང་སྒྲུལ་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལམ་གྱི་ཐོགས་སུ་འགོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་དཀོན་པས། དེ་ལྟ་བུ་
 ཡང་ཆགས་པ་ཅན་བྱངས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོ་རབ་གྱི་ཆོས་སྐལ་ཡིན། ཐ་མལ་པ་རྣམས་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་རང་དགར་འགོ་བས་དེ་ལས་ལྷོག་དགོས་སྒྲགས་གྱི་སྟོར་ཁྱེད་ཀྱས་ནས་དམ་ཆོག་
 མ་”བསྐྱུང་ན།^{༡)} སངས་རྒྱས་པ་ལ་རེ་བ་མ་བྱེད་ཨང་། ཡང་ལས་གྱི་དོ་རྗེས་ཁུས་པ། ཆོས་སྟོང་པ་
 ལ་ལྟོ་གོས་དང་ལུས་གྱི་བདག་འདྲིན་འདི་གས་ལན་”བདུག་^{༢)}པས། འདི་གསུམ་སྟོས་ཐོངས་པའི་
 གདམས་པ་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ལས་གྱི་དོ་རྗེ། ལུས་འདི་རྣམས་ཀྱང་

༡) ཅ། ༡༠་ན་༡་ བསྐྱུངས་ན།

༢) ཅ། ༡༠་ན་༣་ འདུག

འཇིག་པ་ཡིན། ཆེ་ཆད་ཀྱང་སྒྲིན་ནས་བསྐྱོས་ཆར་ཏེ་ཡོད། ཆན་གཞིན་ལ་ངེས་པ་མེད། ཐམས་
 ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས། གཞུགས་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པས་མ་ཞི་བར་འདུག་པ་ངས་
 མ་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་གཅེས་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་ཐོང་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམས། གོས་ནི་དུག་པོ་གྲོན་
 ཀྱང་ཆོག །སྟོ་ནི་དོ་དང་ཆུས་ཀྱང་འོང་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་མ་རྒྱས་པ་ཡིན། ད་བྱམས་
 སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དགེ་བ་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཞིན་ཏུ་དཀོན་པར་འདུག །ངའི་གསང་ཆོག་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་མཁའ་འགྲོའི་སྟོང་གཏམ་ཡིན།
 རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་བདག་གི་གསང་ཆོག་འདི་ནི། ཕྱི་ལྟར་ཀྱི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། རང་གི་ལྷ་ཡེ་ཞེས་
 གསང་བའི་དབང་ཕྱག་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མ་ཏི་ཟླ་བ་ལྷེ་ལ་བདག་གིས་བསྟན་
 ཏོ། །གདམས་པ་འདི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་བར་ལ་གཞན་ལ་མི་སྤྲོ་བར་རྒྱས་གདབ་པོ། །གདམས་པ་འདིའི་
 མིང་ནི་ལྷ་ལན་སྟན་མཆོག་བདུད་ཅིའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟན་འདི་དང་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 དང་ཁར་མི་འགྲོ་བའི་དཔེ་ཡོད། དང་ཁར་སོང་ཡང་སྐྱགས་པའི་དཔེ་ཡོད། སྟན་སྦྱོར་འདི་འཁོར་
 བའི་གཙོང་ནད་སེལ་བ་ལ་འདི་ལས་ལེགས་པ་མེད་གསུང་། སྟན་འདི་དང་པོར་གསོལ་ནས་བར་དུ་
 མི་སྐྱུག་པར་ཁྱུ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་གཙོང་ནད་དམ་པོ་འདི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
 གསང་བའི་བདག་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་ལྷས་པ། མ་ཏི་ཟླ་བ་ལྷེ་འདིའི་རྒྱད་ཆོད་གང་ལགས།
 འཆོང་ནམ་རྒྱ། ཡི་དམ་གང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུངས། སྟེ་བ་ཕྲ་མ་གར་འཁྱུངས་ལྷས་པས། གསང་
 བའི་བདག་པོའི་ཞལ་ནས། སྟོ་བཟང་གཤགས་པ་འདི་ནི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་ཕྲ་མ་སྟེ་བ་བདུན་ཀྱི་བར། པཎྜི་ཏའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད།
 འདི་གའི་སྟེ་བ་ཕྲ་མ་ཁ་ཆེའི་གི་བསྟན་གྱི་ཡུལ་དུ་པཎྜི་ཏ་མ་ཏི་ཟླ་བ་ལྷེ་ཞེས་བར་སྐྱུ་འཁྱུངས་ཏེ་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འཁོར་ཕྲ་བརྒྱ་འདུས། སོ་སོ་སྟེ་བའི་སྤང་ངོར་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པར་
 གཤགས། ཁོ་བོ་བྱག་ན་དོ་རྗེས་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་དབག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཕྱི་ནང་གི་
 ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཤིང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུངས་ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་

ཡིན། འཆང་ནས་རྒྱ་ངས་མི་སྟོན། འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་
 རོ། །མཐོང་ཐོས་དན་རེག་གསུམ་ཀྱིས་པན་ཡོན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། ཁོའི་རྒྱུད་ཆོད་
 གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཡང་གསང་བདག་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཁྱུས་པ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་
 སྡོངས་སུ་བསྟན་པ་རྩི་ཅམ་གནས་ཁྱུས་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་ད་ལྟ་ལུང་གི་དུས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་
 གྲང་མདོ་སྤེའི་དུས་ཡིན། འདུལ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་སྟོང་ཆོ་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཆོ་གསུམ་གནས་
 གསུང་། ཡང་གསང་བདག་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཁྱུས་པ། བོད་ཁ་བ་ཅན་འདིར་བདེ་སྤྱག་ཅི་འོང་
 ཁྱུས་པས། རྒྱ་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་དཀར་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་པམ་པས་མཐའ་མི་ཐམས་
 ཅད་དབུས་སུ་ལྷགས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་གྲང་དབུས་སུ་ལྷགས། དབུས་ཀྱི་
 མི་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷགས། དབུས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷགས། དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་འདྲེ་ལྷ་འདྲེར་མ་འཆམ། མི་མང་པོ་ལ་ཕྱ་གོ་དང་ཡམས་ནད་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ལ་
 བདེ་སྦྱིད་མེད། བྱིད་སྤེ་གོག་འཛིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་སྟོང་རེ་རྩེ་གསུང་། མཐའ་ནས་དམག་
 ལྷགས་ཏེ་འཛིན་པའི་དུས་ནི་”ད་ལྟ་”ཡིན་མོད། དབུས་ཀྱི་སྤེ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
 པ་སྤྱིའི་རིམ་གྱོ་བག་ཅམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་རུར། ད་དུང་གྲང་བརྒྱུག་ཐབས་བྱས་ན་ཕྱིར་
 རུར་སྤིད། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་བཅུ་མ་འགྲངས་པར་འབྱུང་། དགོ་འདུན་སྤེ་
 འབྲུགས་ན་ནི། སྤྱིར་དུ་འབྱུང་བའི་ཉམས་ཡིན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསྐྱུངས་པས་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱིང་བ་སྤྱིས་ཏེ་ཐབས་ཟབ་མོ་སྟོང་རྩེ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་
 སྤྱིར་དུ་སྤྱི། སྤྱགས་ཀྱི་བརྒྱས་ཐབས་ཟབ་མོས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་སེམས་ཐོག་ཏུ་རྟོགས་
 པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱི་བའི་དོན། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཟབ་མོ་འབྲིད་མཆོག་བསམ་ཀྱིས་མི་
 བྱུང་བ་ཡོད་པས་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་པ་མེད་ན་གོལ་ས་གསང་སྤྱགས་ཁོ་ན་མང་བས་ལས་

༡) ཞ། ༡༡་ན་ན་ དེ་ལྟ།

དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཡ་ཆེ་གསུང་། ད་ལྟའི་བསམ་གཏན་པ་”བྱིན་གྱིས་
 ༡)སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱིང་བ་བག་རེ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད།
 གསང་སྤྱགས་ཟབ་མོའི་གཟུངས་སྤྱགས་བསྐྱེས་པས་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་བག་རེ་འབྱུང་གི་
 ཡོད། དེ་བས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་རྒྱུ་ཆགས་གཏིང་ནས་སྐྱེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་པའི་
 ལྷང་བ་སྐྱེད་དགོས། ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་གི་སྤྱིང་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ། གླ་མ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་
 དག་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་ན། ངའི་གསང་ཆོག་ཏུ་སྟོས།
 གོལ་ས་རྣམས་གཙོད་དགོས་པ་ལགས་སོ། །ཞི་གནས་མེད་པ་ལ་ལྷ་བའི་གོ་ཡུལ་གཅིག་བཀའ་
 པས་ལྷག་མཐོང་གིས་ཟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་
 མི་འབྱུང་གསུང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་
 པ་སྤྱན་མོང་མིན་པ་སྤྱིར་བཏགས་དང་རྫོགས་ཆེན་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་རྒྱུའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་མོད། རིགས་བསྐྱུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས། ངའི་
 གསང་ཆོག་རྣམས་ལ་མང་དུ་ཡོད། ཆོས་བྱས་པ་ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྤྱན་མོང་མིན་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྤྱན་མོང་མིན་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དང་
 སྤྱིང་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆོད་རང་དོན་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཆོད་ནས། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་
 ཤིང་སྐྱབ་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལགས་སམ་ཞུས་པས།
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷ་བ་མཐོན་པོ་ཡིན་མོད། ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱབ་དང་ཆེ་
 གསུམ་ཀྱིས་བཀའ་བ་འདི་འབྲུལ་མེད་ཡིན། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིང་
 གསུང་། ད་ལྟ་དབུས་གཙང་ན་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་མ་རྟོར་བ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་
 འདོགས་ཆོད་ནས་གཞན་ལ་ལམ་རྣམ་དག་འཁྲིད་སྐབ་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང། འཁྲིད་སྐབ་

༡) ཇ། ༡༡་བ་༡་ བྱིངས་ཀྱིས།

བ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འབྲིང་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད། འབྲིང་མི་སྤྱོད་པས་མིང་ན་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སྤྱིང་རེ་རྗེ་གསུང་། ཡང་གསང་བདག་ལ། ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་ཁྱེས་
 ལ། སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་སྤྱི་ཆའི་ཆད་རིམ་ལ། འཁོར་བྱད་པར་ཅན་རིམ་ལ། གནས་གང་དུ་འགྲོ་
 རོན་འཕེལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་རོན་བྱེད་བསྟན་དུ་གསོལ་ཁྱེས་པས། གསང་བའི་བདག་པོའི་
 ཞལ་ནས། གནས་གཞི་གཅིག་དུ་མ་བཞུགས་ན་འགྲོ་རོན་འཕེལ། སྤྱི་ཆའི་ཆད་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་
 ལས་མི་སྤྱོད། སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ན། བདུན་ཅུ་རོན་གཅིག་སྤྱོད། འགྲོ་རོན་བྱེད་ན་སློལ་མ་
 དཀར་མོའི་སྤྱོད་པ་དང་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། གཅིག་ན་རོན་གསུམ། འཇམ་དཔལ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པས། འཇམ་དཔལ་གཤེད་དམར་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་ན་སྤྱི་ཆེ་རིང་། དེ་མ་མཛད་ན་ནག་པོའི་
 སྤྱོད་པ་ཀྱིས་བར་ཆད་འབྱུང་ཉེན་ཡོད། གོང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་དུ་གཅིག་ལ། འཁོར་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་གསུམ་འབྱུང་། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་མང་དུ་འབྱུང་། ལམ་ནི་ཆེ་སྤྱི་
 མའི་ལུང་བསྟན་ལས་འཕགས་པས་ཆད་མི་བེན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཡི་དམ་ལྷ་སྤྱུང་དུ་ཞལ་
 གཟིགས། གཟིགས་ལུགས་རྣམས་པ་གསུམ། རབ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། འབྲིང་ཉམས་ལ་
 གཟིགས། ཐ་མ་མི་ལམ་དུ་ཞལ་གཟིགས་པའོ། །ཡི་དམ་ལྷ་ཞལ་གཟིགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་
 གདུག་རྩལ་ཆེ་བར་འབྱུང་ངོ་། །བདུན་ཆེ་རིགས་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་སྤྱུལ་ནས་འབྱུང་། དེ་ལ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་དེ་ལ་བསྟེན་པས། ཡི་དམ་ཡིན་ན་
 གཟི་བཞིན་ཆེར་བསྐྱེད་འོང་། བདུན་ཡིན་ན་ཡལ་ཏེ་འགྲོ། དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་
 འདུག་ནའང་། དེ་ལ་དེ་ག་གོ་བདེ་བ་དང་སྤྱི་བར་བྱུང་། རིམ་ཅན་དུ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་
 སློང་གའ་མི་འཆལ། དེ་བྱས་ན་བདུན་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་འདུག་གསུང་། ཡང་ཁྱེས་ལ། སློབ་ཐང་གྲགས་
 པ་འདི་ཉིད་སྤྱི་བ་ཉིང་མ་གར་འཁྱུངས་ཁྱེས་པས། དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་བྱུང་དུ་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གཞན་
 དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་རོན་ལ་དགོངས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་རོན་དཔག་

སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་གྱི་བྱུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་ཚུལ་དང་། གདམས་པ་གསུམ་སྟེ་རྣམས་ལུགས་རྣམས་དག་མང་དུ་
ཡོད་མོད། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་འདིའི་སྤྱོད་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྐབས་རྣམས་ལ་ཡང་། དུག་གུ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པའི་ལུགས་གཅིག་
དང་། དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པའི་ལུགས་གཅིག་སྟེ། མི་མཐུན་བ་གསུམ་གསུངས་
བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ངེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱོད་མཆོག་བདུད་ཅི་འདི། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཉིད་ལ་གནང་བའི་གདམས་
པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདུད་ཅི་སྤྱོད་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་། འཕགས་པ་ལག་ན་རྟོ་རྟེན་འཕྲུལ་ཆོག་། ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཅི་སྤྱོད་མཆོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསུགས་
པ་མང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལ། དུས་ཕྱིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་ཉིད་དཔལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་བ་གསེར་ཐེང་དང་འོ་
མ་དང་ཆུ་བསྐལ་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་འགལ་འདྲ་དང་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ། བརྟག་དབྱེད་ཆེར་མ་བྱུགས་ལགས། རྟོགས་ཆེན་
ལ་མོས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱད་པར་ངེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡི་དཔེ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྟ་བུ་མཐོན་པོ་ཡིན་མོད། ཁྱོད་
རང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཆོ་གས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་ལུགས་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། གོང་གི་ལྟ་བུ་མཐོན་པོ་ཡིན་མོད་ཅེས་
པའི་ཆོག་འདི་ལ། དབྱེད་གཞི་བྱ་བར་རིགས་ལ། འདིའི་འོ་སོ། རང་བཞིན། ཐུགས་རྗེ་ཞེས་པ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་གསུམ་དང་སྟེལ་ན། སྤྱོད་
སྤྱོད་ཆོ་གས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་། མཉམ་རྗེས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདྲག་པ་འདི་ལྟར་ན། གོང་གི་ཡི་དཔེ་ཀྱི་གསུང་ཡང་འགལ་བ་ཅན་
དུ་འགྱུར་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲན་པ་ལ་འགལ་འདྲ་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྟ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཀྱང་ཞིབ་ཞིབ་
འདྲེལ་ཅིང་བར་མ་སོང་བ་དགོས་མོད། དེ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་བྱ་རྒྱ་མི་འདྲག་པས། ཕྱིས་འབྱུང་ཆོས་འདིར་འཇུག་འདོད་རྣམས། དཔེ་
ཆ་མཐོང་བ་ཅན་དང་གསུང་བ་སོ་དང་བྱུ་བ་སོ་བཟང་ཐེར་བ་ཅན་ལ་དག་པ་སྤར་ནས་གཞན་གྱིས་བསྐྱད་པ་མི་གོ་བར་མ་བྱེད། སྤྱིར་བསྟན་
པ་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་གུ་འཆར་བ་དགོས་མོད། དེ་ལ་འགལ་འདྲ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་
འབྱོར་པས་ཉམས་སྟོང་ལ་བཅར་ནས་སྟོན་དུས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོག་གིས་འཆིང་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོ་དུ་མ་འབྱུང་བས་སོ། །འདིར་མ་ཕྱི་ལྟར་མེད་
གཏན་མ་རྟེན་པས། རྗེ་ཕྱག་རྡོར་བས་མཛད་པའི་མཛད་པ་ལ་སྤྱོད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིག་རྒྱུང་འདི་བཀོད་པའོ། །

༡༡། །སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་ཤད་སྒྲོ་བ་མའི་རེ་བ་ ཀུན་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ར་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་རྒྱུ་
སྒྲོ། །འཇམ་པའི་གསུང་གིས་འགོ་དབྱགས་འབྲིན་ཀྱང་བདུད་ཟེ་སྒྲག་པར་མཛད། །ཀུན་གྱི་སྤྲོ་བ་
ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་འགོ་བའི་བྲན་མཛད་པའི། །འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡི་སྒྲུང་བྲུང་མཛད་པས་ཏྲག་
ཏུ་སྒྲོང་གྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ན་ལེགས་ཆོགས་ཀུན། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྟེར་
བའི་སྒོ་གཅིག་ལྟ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལ། །རི་ལྷར་རུས་བཞིན་བདག་
གིས་བཤད་པར་བྱ། །རི་སྐད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། །རེ་
ཤིག་དང་པོར་དངོས་བྱུང་ནི། །སྒྲོ་བ་དཔོན་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡིན་པས། །སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་པར་གྱུར་ན་
ནི། །དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། །སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་གི་ཙ་བ་ནི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། །སྤྲོ་བ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་བུས་སྟོན་པའི་སྤྲོ་བ་
ལྟ་བུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་བར་དགོད་ལ།
བཤད་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བཛྲོད་པ་དང་། བཙུམ་པར་དམ་
བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྟེན་རྗེ་སེམས་དཔའི་གནས་ཐོབ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །སྤྲོ་མའི་ཞབས་ཀྱི་
པ་སྤྲོ་བ་ཞིན་བཏུད་བྱས་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏེ། བཏུད་པར་བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་བཏུད་
པ་ནི། །སྤྲོ་མའི་ཞབས་ཉིད་པ་སྤྲོ་བ་གོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་སྒྲུའི་ཆའི་དམའ་ཤོས་བཟུང་བས་ཤིན་ཏུ་གྲས་

བར་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བརྟུང་བ་ནི་རི་བཞིན་ཞེས་བ་སྟེ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་གསུམ་གྲུས་པའི་སྟོན་ས་
 རི་ལྟར་འདུང་པའི་ཚུལ་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བརྟུང་པའོ། །སྒྲ་མ་རི་འབྲ་བ་ཞེ་
 བ། དཔལ་ལྷན་ཞེས་སོགས་ཏེ། གེ་རྩེ་རི་བརྟན་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷན་
 པའི་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་གནས་སམ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་རྩ་བར་གྱུར་པའོ། །རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་
 ནི་རྩོ་རྩེ་རྩེ་མའི་སེམས་དཔལ་བཅུ་དྲུག་གི་བཤའ་བ་ལས། ཅེ་སྤྱིར་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཡིན། །བྱང་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་རྩོ་རྩེར་ངེས་པར་བརྟུང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ལས་བྱུང་བ། །དེ་ནི་རྩོ་
 རྩེ་སེམས་དཔལ་བརྟུང་། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་
 མེད་པར་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོ་རྩེ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སེམས་
 དཔལ་སྟེ་དེ་འབྲ་བའི་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏེ་ཞེས་བ་འདིར་ལྷག་མ་འདྲན་པ་ཡིན་པས་
 བརྟུང་ནས་ཅེ་ཞེས་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པ་ནི་དེ་མེད་རྒྱུད་མང་ལས་གསུངས་པ། །མདོར་བསྡུས་
 བཤའ་བ་འདི་ནི་གྲུས་པས་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བསྟན་པ་ནི་བཤའ་ཅེས་པས་སྒྲ་
 མ་དེ་བསྟན་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པས་དེ་འབྲ་བ་འདི་ནི་ཆོག་ཙམ་མིན་པར་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་
 མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཟོ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་བསྟན་
 ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཙམ་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་བས་བྱེད་ཀྱིས་འཆད་
 པ་འདི་ཅེ་འབྲ་བ་ཞེས་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བཀོད་
 པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་གང་ལས་གསུངས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བཤའ་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱས་པས་ཆོག་པས་བྱེད་ཀྱིས་རྩོ་མ་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། དེ་དག་
 བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་གོང་འོག་འབྲུགས་པ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཐོར་ཡོད་པས་འདིར་
 མདོར་བསྡུས་ནས་འབྲུགས་བསྐྱེད་པས་ཏེ་བཤའ་པས་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལྷ་བཅུ་པ་
 དང་རྒྱུད་རྣམས་སྒྲོས་པར་བསམས་ནས་འདི་རྩོ་མི་དགོས་པར་དོགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ། གླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ཚུལ་
 བཤད་པའི་དུས། བཤད་ནས་སྟོད་རུང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་ཚུལ་སྒྱུར་
 བསྟེན་པ། དེའི་དམིགས་བསམལ། བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
 དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མདོར་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གླ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི་འཐད་པ། གྲུས་པ་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ། གྲུས་
 པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་དོན་རྩིས་ཀྱི། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས། །སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མདོན་ཕྱག་
 འཆལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་དང་། སྟོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་དབང་དང་།
 སྟོལ་བ་འབྲས་བྱའི་དབང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཟུང་སྟེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་
 སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་མས་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཆོག་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱར་བའི་དབང་རོ། །དེ་གང་ལ་ཐོབ་པའི་དོན་རྩིས་བ་
 དཔོན་ནི་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལས། དོན་རྩིས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོད་པ་སྟོན་པ་ནི་དོན་རྩིས་བ་དཔོན་ཉེ་གླ་མའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཐུགས་སྟུང་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། དུས་སྔ་རོ་དང་པོ་དང་གྲང་དང་བྱི་རོའི་ཐ་མའི་ཐུན་མཆོམས་གསུམ་དུ་སྟོན་ནས་ཕྱག་འཆལ་
 བར་བྱེད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གླ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟེན་པའོ། །འདི་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
 བྱ་མདོར་བསྟེན་ན། སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རི་སྟེད་འཁོད་ཅིང་འཆོ་སྦྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་ལྷགས་ནས་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་

དང་དེར་འགྲོ་ཞིང་ངག་རྗེ་རྗེའི་ཡི་གེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་འབྲིན་རྟོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་བསྟུས་པ་སྟེ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ། ཅི་ལུ་པ། འུ་ཉི་པ། ཅི་མེད་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཀྱང་དེའི་
 འབྲེལ་པར་སྐྱ་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་པ་ཚུལ་པ་སོའི་བཞེད་པ་གཉིས་
 མཐུན་པར་སྤང་བས་འདིར་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བར་མཛད་ན་སྟོབ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་ཆེས་
 ཆེར་གྱས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲེལ་
 ཆེན་དུ་དབང་བསྐྱར་མཚོག་ཅེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་འདི་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་འདི་གཉིས་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་
 སྐབས་མི་གཅིག་སྟེ་འདིར་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོབ་མས་གང་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཞུས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཆེས་གྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྱར་དགོས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 བཤད་པ་གཞན་དུ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ནི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤང་བས་འགལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་སྐྱ་
 མ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདུད་པ་མི་རིགས་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་བསྟེན་
 བ་ལས། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ནི་འཁོར་བ་འཛོམས། །རང་ལུས་ཆངས་པའི་འཛིག་
 ཉེན་གནས་ནི་ཀུན་དུ་སྟོན། །དེ་ནི་སྐྱ་མ་དཔལ་ཉེ་སྐྱ་མ་དཔལ་གཞན་མིན། །དཔག་མེད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉག་དུ་དེ་ལ་མཚོད། །ཕྱོགས་བཞུགས་སངས་རྒྱས་སེམས་དཔལ་ཉག་དུ་དེ་ལ་
 འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཤིང་ཉེ་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅེ་དགའ་ཞིང་དགའ་

མགུར་སྒྲིབ་ལ་དེས་ཤིང་རྟ་འཕྲེན་པ་གཞན་མེད་ན་ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཤིང་
རྟ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་པའི་མདོ་བྲངས་པ་དང་
ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གྲུས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཚུལ་སྒྱིར་བསྐྱེན་པ་
དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་
མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྒྲོན་པ་སྒྲ་མ་བསྐྱེན་བཀྱར་ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྒྱུ་བོས་བྱག་བྱའོ། །ཞེས་
པ་སྟེ། སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་དུ་རང་ལ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
སྒྱུ་བོས་གཏུགས་པའི་བྱག་བྱ་བའི་སྒྲོན་པས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱའོ། །ཅི་བྱག་ཉི་ཆེའམ་སྒྲམ་ན། དཀྱིལ་
འཁོར་ཏེ་མཐུལ་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་པ་དང་བཅས་པ་^{༡)}འབྲུལ་བ་^{༢)}སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་ཐལ་མོ་
སྒྱར་ཏེ་བྱག་བྱའོ། །འདིར་ཆག་འགྱུར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་ཐལ་སྒྱར་དང་། །ཞབས་ལ་སྒྱུ་
བོས་བྱག་འཆལ་བས། །སྒྲོན་པ་སྒྲ་མ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་
མཆོག་ཏུ་དད་པ་སྟེ་དང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཆེ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་པ་དང་རང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཆེ་
སྒྲོབ་དཔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པའི་གསར་བྱ་ཡིན་ན་སྒྱར་
བཤད་པའི་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱའམ་སྒྲམ་ན། གྱིམ་པ་འམ་ནི་གསར་བྱ་ལ། །འདིག་རྟེན་སྒྲོད་པ་སྒྱར་
བའི་བྱིར། །དམ་ཆོས་ལ་སོགས་མདུན་བདར་ཏེ། །བརྟུལ་ཞུགས་འདིན་པས་སྒྲོས་བྱག་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་^{༡)}ཡིན་པ་^{༢)}དེ་དག་ལ་
སྒྱིར་བཏང་ལ་བྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་དམ་ཆོས་སྐྱེགས་བམ་དང་
སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྐྱས་པ་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དངོས་སུ་དེ་དག་ལ་

༡) ལ། ༤་བ་༤་ དབྲུལ་བ།

༢) ལ། ༥་ན་༡་ ཡིན་ལ།

ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྲལ་སྒྲོས་སྒྲུ་མ་ལ་ཕྱག་བྲལ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྲས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་དགག་བྲལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི་དགག་བྲལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ནི་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་པ་ལ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཕྱག་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲུ་མའི་བསྟེན་བཀུར་ཐམས་ཅད་མི་བྱའམ་སྟུམ་ན། གདན་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡང་བ་དང་། །དོན་གྱི་བྲལ་བ་སོགས་བསྟེན་བཀུར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀྱན་བྲལ། །ཕྱག་དང་དམ་པ་མིན་ལས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྡན་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་དམ་པ་མིན་པའི་ལས་རྒྱ་བ་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་སྟེ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་ཀྱན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྟོབ་མས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྒྲུ་མ་དེ་དག་ལ་རང་གི་གདན་བསྐྱབ་པ་དང་སྟོན་ཏུ་ལྡང་བ་དང་སྒྲུ་མའི་དོན་གྱི་བྲལ་བ་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་གོགས་དང་ནོར་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་བདེ་མཆོག་སྟོན་འབྲེལ་ཏུ་བྱིས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཡང་གདན་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་རྒྱ་བ་བཀུར་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་དོ། །ཕྱག་མི་འཆའ་བ་ནི་ཆོས་བཤད་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་ཏུ་ཡིན་པས་ཆོས་འཆད་པའི་”ཆེ་ན་”མོ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་བྲལ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །འདི་མེད་འོད་ཏུ་ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་མཛད་ལ་བདེ་མཆོག་སྟོན་འབྲེལ་ལས་དགེ་སྟོང་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ཡང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱིས་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱག་བྲལ་བའི་གནས་ནི་སྟོན་པ་དང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་རྒན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འདུལ་བ་ལས་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་ཏུ་རབ་བྱུང་གིས་བྱིས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་

༡) ཅ། ༥་བ་༡་ ཆེ་ནི།

བྱེད་པའི་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་མང་དུ་བྲངས་ནས་བཟུལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྟོག་གི་འབར་
བར་བཤད་པས་སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤོབ་དཔོན་བྲིས་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱག་བྱ་མི་དགོས་པ་
མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བའི་བསྟོན་བྲིས་ལ་གཞོན་པའི་
དགག་བྱ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་མཐའ་འགོགས་སུ་བྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
ན་དགག་བྱ་དེ་གཏན་ལོག་འདུག་ན་ཡུལ་དེ་འབྲ་རྒྱུ་སུ་བྱག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྤྱོད་དོ་
རྩེ་འཛིན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྲིས་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྤྱི་མར་མི་བྱ་བར་བྱེད་མེད་འོད་ལས་གསུངས་པ་
ཡང་འདུལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་གྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །ཚུལ་འདི་ལ་དོ་རྩེ་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྲིས་པ་དང་གསར་
བྱ་ནི་དོ་རྩེ་སྤོབ་དཔོན་མིན་པའི་གོང་རོལ་རྟོག་པའི་དུས་སུ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དོ་རྩེ་སྤོབ་དཔོན་
ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆོལ་བར་གོང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། འདི་ནི་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཆེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་དོ་རྩེ་སྤོབ་དཔོན་ལ་མི་སྤྱིར་ན་སྐབས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གྱས་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། བན་ཚུན་བརྟག་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། བརྟགས་ནས་སྤང་སྤང་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟར་གྱས་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་སྤྱི་མ་དང་གྱས་པར་བྱེད་པའི་སྤོབ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔོན་སྤོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་”མ་བརྟགས་
བར་”^{༡)}རམ་བརྟགས་ནས་བྱ་སྟུམ་ན། སྤྱི་མ་དང་ནི་སྤོབ་མ་དག །མཚུངས་པར་དམ་ཆོག་ཉམས་
འགྱུར་བས། །དཔའ་བོས་དང་པོར་སྤོབ་དཔོན་དང་། །སྤོབ་མའི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་ཉེ། དཔའ་བོ་ནི་འདིར་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བཀའ་བྱིན་འོད་ས་དང་འོད་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ་
དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བཀའ་བྱིན་མ་མཐོས་པའི་དང་པོར་འོད་སས་ཀྱང་འོད་པ་པོ་སྟོན་དུ་བྱང་མི་བྱང་
བརྟག་ལ། འོད་པ་པོས་ཀྱང་འོད་ས་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་པའི་སྤོ་ནས་བན་ཚུན་

༡) ཅ། ༤་ན་ན་ བརྟགས་པར།

དུ་འབྲེལ་བ་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་རུང་དང་
 འབྲེལ་བ་བྱས་ན། སྟོན་མིན་ལ་གསང་བ་བསྟན་པས་སྒྲ་མ་དམ་ཆེག་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ་སྟོན་
 མས་ཀྱང་དམ་ཆེག་སྒྲངས་པ་རྣམས་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་དམ་ཆེག་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བརྟག་དགོས་ལ་བརྟགས་པའི་ཆེ་སྟོན་
 དང་མི་ལྟན་པར་མཐོང་ན་གསང་བའི་ཆོས་མི་བཤད་དེ། བཤད་རྒྱུ་ནི་རྗེ་སྤང་བ་ལས། རི་ལྟར་
 སེང་གའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོན་དུ་གཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། །སྟོན་མིན་
 རྣམས་ལ་སྦྱོར་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་རུང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཉེས་དམིགས་
 ཆེ་བར་གཞིགས་ནས་རྒྱུད་དེ་ལས། ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བརྟག་ཤེས་སྤྱར་པོར་སྟོན་མ་ཤེས་
 ར་ཡུན་རིང་པོར་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་
 བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་མར་འོས་མི་འོས་བརྟག་དགོས་ན་མི་འོས་པ་དེ་རྗེ་འབྲ་
 བ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། སྟོན་ལྟར་སྟོན་མས་སྒྲ་མར་ནི། །སྤང་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག་ཤེས་ཤིང་
 ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྦྱོམས་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ལྟར་ཤེས་
 ར་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་མས་སྒྲ་མར་མི་བྱའོ། །གང་ལ་སྒྲ་མར་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྤང་རྗེ་མེད་པ་ནས་སྦྱོམས་
 པའི་བར་གྱི་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་སྤང་རྗེ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
 བཅས་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་དུ་མི་འོས་
 སོ། །ཁོ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་གིན་ཏུ་ཤེས་ཆེ་བའོ། །གདུག་པ་ནི་ལུས་ངག་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
 ལ་དགའ་བའམ་ཁོན་འཛིན་དམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་
 ཀུན་འཛིན་དམ་པའོ། །མ་བསྐྱམས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྟོན་གསུམ་སྟོན་པར་འཇུག་
 པའོ། །སྦྱོམས་པ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་ངོམ་པའོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་རྗེ་
 མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཡང་ཁོ་དང་སྦྱུ་ཅན་དང་། །ངག་ནི་གིན་ཏུ་རྩལ་
 པ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་གིས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སྒྲ་མར་བསྟན་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

བ་ནི། འོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་རིམ་བཞི་གཅིག་ན། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་གྲོས་ལྡན། །བཟོད་
 ལྡན་དང་ལ་གཡོ་སྦྱ་མེད། །སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས། །སྟོང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅས་
 མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྒྲགས་བཤད་
 བ་ཡི་སྦྱར་བ་ཤེས། །རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དབང་སོ་དུལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ནི་ལུས་
 བསྐྱམས་པ་དང་། དུལ་བ་ནི་རག་བསྐྱམས་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་ལྡན་ནས་སྦྱ་མེད་པའི་བར་གྱིས་ནི་
 ཡིད་བསྐྱམས་པ་བསྟན་པར་སྦྱ་འབྲུལ་བའི་འགྲེལ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོས་བཤད་
 དོ། སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་བའོ། །བཟོད་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་དང་དཀའ་སྦྱད་དང་ཆོས་
 ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྟུག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་
 པའོ། །གཡོ་དང་སྦྱ་ནི་ཉིད་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་
 གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་དང་
 ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་མེད་པའོ། །སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས་ཞེས་
 བ་ལ་སྦྱ་འབྲུལ་བའི་འགྲེལ་བར་གསང་སྒྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས། ཞེས་བཏོན་ནས་སྒྲགས་
 དང་སྟན་ཀྱི་སྦྱར་བས་བགོགས་སྒྲོག་བྱས་པ་ལ་ཀྱན་སྟོང་གིས་བཤད་དོ། །དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་
 པར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པའི་སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་བླ་བ་རྟ་བས་
 སྒྲགས་ནི་ཀང་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་སྟན་ནམས་སོ། །སྦྱར་བ་ནི་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་
 ནི་མཁས་པའོ། །ཞེས་སྒྲགས་དང་རྗེས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ཞི་སོགས་སྦྱབ་པ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་
 དོ། །སྟོང་བཅེར་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྟུག་བསྐྱམས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་ཆེ་
 བའོ། །བསྟན་བཅས་ལ་མཁས་པ་ནི་དོ་རྗེ་གྲུང་ལས། རིག་པའི་གནས་ནམས་ཀྱན་ལ་མཁས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ནང་རིག་པ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ནལ་འགྱོར་སྒྲ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་ལུ་ཐ་མ་ལས། ཕྱིར་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་
 ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་དང་། །ཁ་སྦྱར་འབྲེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་དོ་རྗེའི་བཞུས་པ་དང་། །དག་

རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་
 རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིང་འཛིན་བྱུག་རྒྱ་དང་། །སྒྲངས་སྒྲབས་འདུག་སྒྲངས་བཞས་བཛོད་དང་། །སྦྱིན་
 སྒྲུག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱོར་དང་། །སྦྱར་སྦྱད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་རོ། །ཞེས་
 གསང་བ་སྟེ་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ཕྱི་འི་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་གཉིས་ནི་ཁོ་
 བོ་བཅུ་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲོམས་ནས་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་དང་གིས་ནས་འདོགས་པ་སོགས་བྱས་པས་ཕྱིར་
 བསྒྲོག་པའོ། །གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་
 གསང་དབང་བྱས་དབང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱར་བས་དེས་བྱས་དབང་མཆོན་ལ་གསུམ་པས་བཞི་པ་
 མཆོན་པས་དེ་དར་བསྐྱེད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་དབང་བཞི་ཀ་གསུངས་སོ། །ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་
 ནི་དབྱེ་བོ་སྦྱང་མ་དང་སྤལ་ནས་མཛོན་སྦྱོར་བྱེད་པའོ། །གཏོར་མ་ནི་ཕྱོགས་སྦྱོར་བཅོ་ལྔའི་གཏོར་
 མ་ལྟ་བུའོ། །དོ་རྗེའི་བཞས་པ་ནི་ཡིད་དང་ངག་གི་དོ་རྗེའི་བཞས་པ་སྟེ་གཞན་ཡང་སྤྲུགས་རྣམས་
 སྟེལ་ནས་བཞས་ལུགས་མང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །དབྱེ་བྱལ་སྐྱབ་པ་ནི་དབང་
 ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཆོ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་ལྟ་ལ་དབྱེ་བོའི་སྦྱོར་བས་ཕྱར་བྱས་འདེབས་པའོ། །རབ་
 གནས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 དེ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྦྱོར་པ་དང་དེར་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་ཅིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་འོད་པའོ། །རྒྱས་
 པར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་འི་དེ་ཉིད་བཅུ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གཞུགས་ཅན་
 དང་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཉིང་འཛིན་ནི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིང་པོ་སྦྱོར་
 བ་སོགས་སོ། །བྱུག་རྒྱ་ནི་ལྟ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་བྱུག་རྒྱ་སོགས་སོ། །སྒྲངས་སྒྲབས་དང་འདུག་
 སྒྲངས་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱར་བསྐྱེད་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཡས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེ་
 རྗེ་སྦྱིལ་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཞིང་སྦྱོར་བྱེད་པ་སོགས་དང་མཆོད་བསྦྱོར་སོགས་སྦྱོར་དུ་
 འབྱོར་བས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་རབ་ཞི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་སྦྱོར་འབྲུལ་བྱ་བའི་

འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། གུན་སྤྱང་གིས་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ནི་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བཤད་ཅིང་
 གཞན་གསུམ་དོན་འདྲའོ། །བཟླས་བཅོམ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་གོ་སྤྲོད། །སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་
 པར་བྱེ་བ་ཐ་མར་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་པ་ཡང་བཅུ་ཆེན་གྱི་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱད་སྟེ་འོག་
 མའི་རྩི་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ན་བཅུ་ཆེན་འོག་མ་དང་། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་བཅུ་ཆེན་
 དང་པོའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས་པ་ནི་
 ཐེག་གིས་བྱི་བ་དང་ཆོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བ་
 ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྟོ་གོས་ལྷན། །བཅོད་ལྷན་དང་ཞིང་གཡོ་སྦྱ་མེད། །གསང་སྤྲགས་རྒྱད་ཀྱི་
 སྦྱར་ཤེས་པས། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བའི་ལས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་
 གུན་ལ་མི་འཇིགས་སྤྱིན། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་
 བཤད་པ་བསྟུས་པའོ། །སྤྲགས་བཤད་པ་ཡི་སྦྱར་བ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་དུ། སྤྲགས་
 འཆད་མཁས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེ་སྟེ་གཞན་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པ་
 ལ་མཁས་པའོ། །རབ་རྩ་དང་བཞི། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རབ་རྩ་གྲུས་པའི་དང་བ་བརྟན་པའོ། །དབང་པོ་དུལ་བ་
 ནི་བཅུ་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱམས་པས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཆར་བཅད་པའོ། །དེ་
 དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན་སྤྱང་རྩེ་ཆེ་བ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པ། ཐེག་པ་སྤྱན་
 མོང་བ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཤེས་པ། གདུལ་བྱ་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། སྟོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱམས་པས་དབང་པོ་དུལ་བ་སྟེ་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་སྟོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོབ་མས་ཟླ་མར་བྱའོ། །རྩི་རྩེ་གྲུང་གི་ལེན་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རྩི་རྩེ་
 སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ལྷན་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྤྲགས། །སྦྱབ་པ་པོ་ལ་འགྱུར་པོ་ཀྱི། །བརྟན་
 ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལྷན་དང་། །རིག་པའི་གནས་རྣམས་གུན་ལ་མཁས། །སྦྱོན་ཐེག་དཀྱིལ་འཁོར་
 སྤྲགས་ཤེས་ཤིང་། །རབ་གནས་གཏོར་མའི་པ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་བཅུ་པོ་རྣམ་པར་རིག་ཤིན་ཐོས་

སྤྱད་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པར་གྲུས། །གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་
 དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་མཁས་བསྐྱེད་པར་ལྡན། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །སྤྲུགས་དང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རབ་སྦྱོར་གྱིས། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ལ་བདེ་སྟེར་བ། །དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་མ་དངོས་བྱས་ནས། །གང་
 གིས་ཀྱང་ནི་སྤྲད་མི་བྱ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་བྱུང་པར་དུ་རྩོམ་སྤྱོད་པ་ཅ་བའི་ལྷུང་
 བ་དང་མི་ལྡན་པ་དགོས་པར་འདི་དང་སྤྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས་
 སྤར་བཤད་པའི་སྒྲིག་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོང་བལྟམས་པའི་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་སྦྱོང་པ་སྦྱོང་
 བར་བྱེད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་བའི་ལས་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བྱི་རུ་སོ་སོར་
 ཐར་པ་སྦྱོང་ཅིང་ནང་དུ་འདུས་པའི་དོན་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དགོས་སྤྱོད་དོན་རྩེ་འཛིན་པ་མཆོག་དང་དགོ་ཚུལ་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་
 བ་འབྲིང་དང་རབ་བྱུང་གི་སྤྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་བྲིས་པ་ནི་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་ལས་ཐ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་པར་བྱངས་པ་
 ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དགོས་སྤྱོད་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། །དགོ་ཚུལ་ཞེས་
 བྱ་དེ་དག་ལས། །བྲིས་ན་གནས་པ་ཐ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་དགོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུགས་
 སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེན་མཆོག་དུ་གསུངས་པས་སོ་སོར་ཐར་པ་གང་ཡིན་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཡིན་པར་
 བཟུང་ནས་གསང་སྤྲུགས་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྦྱིའི་རྣམ་
 གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་མ་རྟེན་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ་ལས། ཅོད་ལྡན་དབང་གིས་སྤྲུལ་
 སྦྱོར་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་
 ཡང་ནི་ལེགས་དབྱེད་ནས། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་རྟེན་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་བར་བྱའོ། །རྩོམ་སྤྱོད་

དཔོན་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཙཱ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས་མཆོན་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་པས་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སློབ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
 དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་ཅིང་སླ་མ་བསྟེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་འཆོལ་བ་ལ་འབད་ལ་མ་
 རྟེན་ནའང་དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་ཆོག་གས་གསོག་པ་དང་སློན་
 ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པས་སླ་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །བསྟེན་
 བྱའི་སློབ་མ་རྗེ་འདྲ་བ་ཡང་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། དག་དང་སློབ་ལ་དགའ་
 བ་དང་། །རྟག་ཏུ་སླ་མ་ལ་གྲུས་དང་། །རྒྱུན་དུ་ལྟ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སློབ་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སྤང་བྱའི་སློབ་མ་ནི། སྤྱང་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག །
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་སློན་དང་ལྡན་པ་དང་འདྲིར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་བསྒྲིག་པ་རྣམས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་མའི་སློན་ཡོན་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སློན་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་
 དག་རང་ལ་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མ་གྲུས་པ་སྤང་བ་དང་། གྲུས་པ་རྗེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བརྟན་པ་དང་སློད་པ་སྤང་བ། ཐུགས་དགུག་པ་སྤང་བ། མ་མཐོང་
 བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམས་བྱས་ནས། །སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་
 བ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། །དེས་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཛོལ། །ཅེས་པས་སྟོན་
 རོ། །སྤྱིར་བཤད་པའི་དེ་འདྲ་བའི་མགོན་པོ་སླ་མ་ལ་བརྟན་སམ་སྤང་ན་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཆོར་
 བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་དུ་བརྟན་པས་འཛོལ་ཅེ་ན། བསམས་བྱས་ནས་ཏེ་
 བསམས་བཞིན་དུ་བརྟན་སློད་བྱས་ནའོ། །གང་གིས་བརྟན་པས་ཤེ་ན། དེའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་སྟེ་
 སློབ་མ་བྱས་ནས་དེ་ནས་དེས་བརྟན་ནའོ། །བརྟན་སློད་བྱས་ཚུལ་ནི་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་པ་དགྱེལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བྱིད་ཚུལ་

བྱིས་མ་འཆལ་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པ་དང་། རྫོང་ས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤང་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་འཆལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤོད་པ་དང་བརྟན་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་
 པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་འཆད་པའི་སྡོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 གཞུག་དགོས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པས།
 བརྟན་པ་དང་སྤང་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ནི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཞེས་
 པར་བྱའོ། །ཡུལ་ཡང་རང་གི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་རིམ་ཞེས་ལ་ཡང་མ་གྲུས་པ་སྤང་དགོས་
 ཉེ་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་ལྷན་པས། སྤང་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་མ་
 ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ན་ཡང་མ་གྲུས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། ཞེས་པ་ནི་བརྟན་པས་ཉག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཕྲོལ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་སྟེ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཆོད་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟན་སྤོད་བྱས་པ་དེས་སྤྱུག་བསྐྱལ་རིམ་འབྲེལ་
 རྣམས་འཕྲོལ་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྤོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་
 དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །རྫོང་ས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྤྱུལ་གདུག་
 དང་། །རྩ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆག་འགྱུར་ལས། ཡམས་དང་ཉེར་འཆེ་ནད་
 རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་ཀྱང་། །སྤང་མའི་ཞབས་ལ་སྤོད་པ་ཡི། །རྫོང་ས་ཆེན་
 དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་ལ་དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་མ་མཐོང་
 བ་སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ནས་ལོག་
 འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་བསད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ་
 ཞེས་པས་བསྟན་རོ། །དེ་ལ་ཡམས་ནི་རིམས་ལས་གཞན་པའི་འགོ་ནད་མི་བཟད་པའོ། །ཉེ་བར་འཆེ་
 བ་ནི་འོག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སློག་ཆགས་གདུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་

པའོ། །ནད་ནི་ཡམས་དང་རིམས་ལས་གཞན་པའི་ནད་དེ་གུར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། གཡོ་དང་སྐྱུ་
 ཡི་རབ་སྐྱུར་བས། །བསྟན་བུར་ལོག་པས་གསལ་བྱེད་ན། །སྒོ་ཁག་མང་ནད་ནད་ཆེན་གྱིས། །ཤི་
 ནས་དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གདོན་ནི་ལྷ་དང་སྐྱུའི་གདོན་ལ་སོགས་
 པའོ། །རིམས་ནི་ཉིན་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་མི་རུང་བ་རྣམས་སོ། །དུག་ནི་སྐྱར་དུག་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་འཆི་རྒྱུ་ནས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་
 རྫོངས་པའི་རྫོངས་ཆེན་སྒྲ་མ་ལ་སྟོད་པ་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་དུག་སྐྱུལ་
 དང་ཤ་ཟའི་མཁའ་འགོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་པ་དང་ལོག་འདྲེན་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོད་ལ་མེ་དང་
 རྒྱུར་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་ཞིང་ཤི་བའི་འོག་དུ་ཡང་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་
 ནི་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚུངས་སྒྲ་མ་ཡི། །སྟོབ་དཔོན་ལ་
 ནི་གང་སྟེད་པ། །དེས་ནི་སང་རྒྱལ་གྱི་སྟེད་པས། །རྟག་དུ་སྐྱུག་བསྐལ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །རིམས་དང་
 དུག་དང་སྐྱར་དུག་དང་། །མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་གཏུམ་པོ་
 ཡིས། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱགས་དཀྱུག་པ་སྤང་བ་ནི། རམ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀྱན་དུ་སེམས་
 དཀྱུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྫོངས་པས་བྱས་ཀྱང་ན། །དཔྱལ་བར་ངེས་པར་འཆོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཀྱན་སྟོད་གང་གིས་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་སེམས་དཀྱུག་པ་སྟེ་སེམས་སུན་
 དབྱུང་བ་དུས་ནས་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་སྟོབ་མ་རྫོངས་པས་དེ་བྱས་ན་དཔྱལ་བར་འཆོད་ཅིང་སྟེག་
 པར་འགྱུར་རོ། །ལས་དེ་ཤིན་དུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཐ་བར་འབྲས་བུ་འབྱིན་
 པར་འགྱུར་བའོ། །སྤྱང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཀྱང་སྟོབས་བཞིས་འདག་པར་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དུ་
 གསུངས་པ་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ལྷ་
 གསང་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱུས་པའོ། །གསུམ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི། མནར་མེད་ལ་
 སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྟོད་པ་རྣམས། །དེར་

ནི་གནས་པར་ཡང་དག་པའད། །ཅེས་པའོ། །སྤར་བའད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་ཞེས་
པའི་དཔུལ་བ་ནི་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེར་མནར་མེད་དང་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་རབ་རྩ་ཆ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དཔུལ་བ་འདིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་སྤྱག་བསུལ་ཆེ་ཤོས་དེ་རྣམས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་
གནས་ནས་སྤྱག་བསུལ་ཡུན་རིང་པོར་སྟོང་དགོས་པར་བའད་དེ། རྡོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་
ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་དང་སྐྱུ་འབྲུལ་བ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པ་བསྐྱས་པའོ། །སྤང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ངན་པ་གཏུམ་པོ་སྟུན་ཆེན་དེ། །སྤྱགས་བཞི་དག་
རྩ་སོང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤང་བར། །མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆ་ཡིས། །ཁ་
ན་མ་ཐོ་བྱེད་པ་གསོད། །ཅེས་སོ། །འདུས་པའི་ལེའུ་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་
ལ་སོགས་པ། །སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་
འགྲུབ། །སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་དག། བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས་པ་མ་དང་དག་བཅོམ་གསོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་
འདིག་པ་དམ་ཆོས་སྟོང་བ་སྟེ་ཤི་མ་ཐག་དཔུལ་བར་ལྷུང་བའི་མཆོམས་མེད་ལྷ་དང་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པ་ཉི་བའི་མཆོམས་མེད་དང་སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཙ་ལྷུང་བཞི་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་མའི་བྲིན་
ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཡང་། དང་པོར་སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ད་ནི་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྟོ་མ་ལ་བརྟན་པར་
བྱེད་པ་ནི། སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩ་བར་བེད་གི་ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་དགའ་
བར་བྱེད་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན་དེས་མི་འགྲུབ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་ཆོས་སྟོང་དང་མཆོམས་མེད་
ལས་ཀྱང་སྤྱིག་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉེས་སྟོད་དེ་དག་ནི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་ཅིང་
ངན་འགོ་ཤིན་རྩ་ཉམ་ང་བའི་སྤྱག་བསུལ་གྱི་ཙ་བར་རྒྱད་སྟེ་ལས་ཡང་ཡང་ནན་ཆེ་བར་གསུངས་
པས་གནས་འདི་ལ་ནི་ཤིན་རྩ་གཟབ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལས་འབྲས་སྤྱི་རྒྱན་རྩ་བ་སྟོམ་པ་དང་བྱད་
པར་རྩ་སྟོ་མ་ལ་བརྟན་སྟོད་དང་བྱགས་དགྲགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་རྣམས་

ཀྱི་དོན་ལ་བསམས་ནས་ཉེས་དམིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་བ་དང་དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་
 དེས་བ་བརྟན་པོ་རྟེན་བ་ལ་རག་ལས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཆེག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཉེས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་འཛེམ་བ་
 ཡང་ཆེག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་རྩི་མི་སྦྱུ་
 པར་འབྲུག་ཅིང་བསྐྱུང་སྒྲུལ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་བ་སྐད་བྲས་ཀྱང་དཀ་འགྲོའི་སྒྲོ་འབྱེད་
 པར་གསུངས་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་བ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་
 བསྐྱོམ་བ་དགོས་ཏེ། རྩི་རྩི་སྦྱང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས། གང་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དག་
 སྤ། །དེ་ཡིས་རྒྱད་ཀུན་སྒྱུབ་པའི་མཆོག་། གཉིད་དང་འདྲ་འཛི་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །བསྐྱལ་བ་སྦྱོང་དུ་
 ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱང་། །དཔུལ་སོགས་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙུ་རྒྱད་གྱི་ལེའུ་
 དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྒྱུབ་བ་པོས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆེག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །དམ་ཆེག་
 ཉམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྩི་རྩི་སྦྱོབ་དཔོན་སྒྲོ་གྲོས་
 ཆེ། །དགོ་བ་རབ་ཏུ་མི་སྒྲོམས་པ། །རྣམ་ཡང་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྤྱད་པའི་
 ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་བས་ན་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་ནས་རྩི་རྩི་སྦྱོབ་དཔོན་
 སྒྲོ་གྲོས་ཏེ་མཐུན་བ་ཆེ་བ་དང་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་སྒྲོམས་པར་སྤྱེད་བ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་སྤྱད་
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོབ་མ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་བ་རྣམས་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་ཁྱེ་བ་ལ་
 བརྩོན་ཞིང་གཅིག་ལ་ཡང་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུ་ལ་མི་བྱེད་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་འདོམས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མི་སྒྲོད་བ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་གཞན་སྒྲོད་བ་གྲོགས་སུ་བྲས་ནའང་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་
 བར་བྱ་སྟེ། སྤྱུ་འབྲུལ་བ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་པར་བྱེད་བ་དག །མི་
 ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྱ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་བ་གང་ཡིན་དེ། །བགོགས་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་
 བཟུང་། །དན་བ་གཏུམ་པོའི་ལས་བྱེད་པ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད། ཡོན་དབྱལ་བ། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ།
 བཀའ་བསྐྱབ་པ། ལྷ་མའི་རྣམ་དང་འཁོར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། འཕྲལ་གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་དག་པར་བྱ་བ།
 ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱད་པར། ང་རྒྱལ་སྤང་བ། རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞེ། མ་གྲུས་པའི་དག་བྱེད་དུ་ཡོན་དབྱལ་བ། ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བའི་ཚུལ།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་འཐད་པ། རྒྱན་གྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་ལ་ནི་གྲུས་
 བཅས་ཡོན། །རྗེས་མཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གཞོད་པ་རྣམས། །སྤྱིར་
 ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བག་མེད་པས་ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་ན་ལྷ་མ་དེ་
 ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ཞལ་ཟས་བསྐྱབས་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་གང་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་ཡོན་དེ་དང་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རིམས་ལ་
 སོགས་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་སྤྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་དཔལ་མཆོག་
 འགྲེལ་ཆེན་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་པ་སྤྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་
 བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནི། །སྦྱོན་མིན་བྱ་དང་རྒྱང་མ་དང་། །རང་
 སོག་གིས་རྟག་”བསྟེན་པ་”)ན། །ཡོངས་སྦྱོང་གཡོ་བས་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་
 གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནི་སྤར་མ་ཁ་ཅིག་རང་ལ་དམ་ཆོག་སྦྱོན་པ་དང་ཁ་ཅིག་རང་གི་དམ་ཆོག་
 བསྐྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟག་ཏུ་རང་
 གི་དམ་ཆོག་བསྐྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྦྱོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནི་རང་གི་དམ་
 ཆོག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ་ཤུཌི་པས་ཀྱང་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཤད་པས་རང་གི་ལྷག་པའི་
 ལྷའི་སྦྱོ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བལྟ་བར་བྱ་བའི་སྟོབ་དཔོན་ནི་རང་གི་དམ་ཆོག་གི་
 སྟོབ་དཔོན་འོ། །དེ་ནི་སྦྱོན་མིན་ཏེ་སྦྱོན་པར་དཀའ་བའི་བྱ་དང་རྒྱང་མ་དང་རང་གི་སོག་ཡོན་དུ་
 སྤུལ་པས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ན་བྱེད་ཡོངས་སྦྱོང་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཟང་ཟིང་གི་རྣམ་

༡) ཅ། ༡༣་བ་ན་ བསྟེན་བྱ།

གྲིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་སློས་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་འཇོག་གི་བརྟན་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་
 དང་པོ་ལས། རང་གི་ཚུང་མ་བྱ་མོ་དང་། །བཅ་པོ་བཅ་པོ་སྤང་མོ་ཉིད། །བྱུག་འཆལ་ནས་ནི་དབུལ་
 བར་བྱ། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲིས། །སློ་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མར་དབུལ། །དེ་རིང་ཚུན་
 ཆད་བདག་བཅ་དུ། །སྤྱི་ལ་བདག་ནི་འབུལ་ལགས་ཞེས། །དེ་ལྟར་ཁྱུ་བ་བྱས་གྱུར་པས། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རང་ཉིད་བཅ་དུ་དབུལ་བ་ཚུན་ཆད་གྲིས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། གང་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་པར་ཡང་རྟེན་དཀའ་
 བའི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་ལ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྲིས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་འདིར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཉེས་པར་
 བྱ་དགོས་སོ། །སྤྱི་ལ་ཞེ་ན། བཙོན་འབྲས་དང་ཚུལ་བ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་
 མཆོག་རྣམས་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་དེ་བཙོན་པ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་སློབ་མ་ཉིད་གྱི་
 ཉེས་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་སྟེར་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་
 རོན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཉག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་། །ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། །ཉག་
 ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་དབུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་འབྲ། །མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །རྩང་
 ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། །དེ་བྱིན་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཉག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་
 ཏེ། །ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་སྟོན་པའི་སྟེང་སྟེ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དམ་ཆོག་སྟེ་དེ་ཉག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཉག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཟད་
 པའི་དགོ་བ་དང་བསྐྱུང་བའི་རོན་སྟེམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བ་ལ་ཤུལ་པས་བཤད་དོ། །ཉག་ཏུ་
 རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྩི་གས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་དང་གི་མཆོད་པ་རྣམས་གྲིས་ནམ་མཁའ་བྲབ་པར་བྱས་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཉག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་ཚོགས་བསག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་རྒྱ། །ཡང་ཞེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་མཆོད་པས་ཀྱང་
 མཆོད་པར་བྱ་བ་ལྷུད་དེ་མདོར་ན་སྒྲ་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་ཟང་ཟིང་གི་གཏང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཞི་པ་
 ལས་ཀྱང་། སྒོ་ལྷན་རྟོ་རྟེ་སྒོ་བ་མ་ཡིས། །ཅི་སྟེ་བདེ་བ་ཀྱན་འདོད་ན། །དད་མོས་སེམས་ཀྱིས་དབུལ་
 བར་བྱ། །ཡིད་ལ་གང་བསམས་མ་ལུལ་ལམ། །ཁས་སྒྲངས་དེ་ནི་མ་ལུལ་ན། །ཡི་དྲགས་དཔུལ་བ་
 རྣམ་གཉིས་སུ། །དེས་པར་སྐྱེ་སྟེ་བརྒྱག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཟད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་
 གང་ཐོབ་ན་ནམ་མཁའ་རྗེ་སྲིད་པར་ཟད་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །དེ་འདོད་པའི་སྒོ་བ་མ་
 ཡིས་རང་ལ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ནས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་ཡོན་གང་དང་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ་ཞིང་སྒྲ་མས་ཀྱང་སྒོ་བ་མའི་སྟེང་བ་བརྒྱག་པའི་བྱེད་
 དུ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ལྷུ་ལྷའི་བརྒྱག་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། གང་དང་གང་ཞིག་སྤྱག་
 པའི་རྗེས། །དེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་དང་དེ་ཉིད་སྒྲ་མར་དབུལ། །སྒྲ་མའང་སྟོང་རྟེ་ལྷན་
 པས་ནི། །སྒོ་བ་མའི་ཞེན་པ་བརྒྱག་པའི་བྱེད། །དེ་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་ཉག་ཏུ་བྱིན་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉག་
 ཏུ་བྱིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་
 པ་དེ་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་སྐུར་དུ་འཕྲོལ་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 འདིས་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བས་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ལ་དེ་ཡང་ཚོགས་མང་དུ་གསོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཚོགས་ཀྱང་
 སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོ་རྟེ་སྟོང་དཔོན་ཉིད་ཚོགས་གསོག་པའི་
 ཞིང་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལྡེའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ནས། །སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བཅས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀྱན་མཁྱེན་

པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཟླ་མེད་བྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
མཆོད་བྱས་པས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ཆོག་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་པ་བཅད་”བྱུག་པོ་^{༡)}མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་དཔལ་མཆོག་དང་
པོའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བསྐྱུས་པ་སྟེ་ཆོག་པ་བཅད་དང་པོ་དང་ལྷ་པོ་ནི་གྱུར་གྱི་ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲིབ་མ་སོགས་ལའང་
མ་གྲུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་སྟོབ་མ་སྟེང་རྩེ་གཏོང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྡན། །སྟོབ་དཔོན་དང་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་མ་
དེ་ཉིད་ཆོག་པ་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ་པ་དེ་བས་ན་སྟོབ་མ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་བརྟག་པར་དེ་ཉིད་དོ་
རྩེ་འཆང་དུ་མས་པར་བྱའོ། །སྟོབ་མ་དམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཙ་བ་སྟེང་རྩེ་དང་ལུས་དང་ཡོངས་
སྟོང་དང་དགེ་བ་རྣམས་ལ་རང་དོན་གྱི་ཀྱན་འཛིན་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བསྟེན་བའི་གཏོང་བ་
དང་ཁས་ཁྲུངས་པའི་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྐྱབ་དང་
དཀའ་སྐྱད་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །ཟླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་
བ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས།
བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསང་བ་
གསང་བ་འདུས་པས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ལྷོ་བལྟ་བར་བཞུ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེ་བཞིན་

༡) ཙ་ ༡༥་བ་༡་ བྱུག་པ།

དུ་བལྟ་བར་བགྱེད། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མཉམ་ཞིང་རྣམ་
 པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་ནི་རྒྱད་གཞན་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་མཆོན་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ནི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་མཆོན་གྱི་རྣམས་གངས་སོ། །ཅི་ལུ་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པའི་གཞུགས་རྣམ་པར་གནས་
 པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་དེའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་ནས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རྣམས་པ་ད་ལྟ་
 འདྲ་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བའི་དགོས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་
 དང་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ད་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱ་བ་དང་ཆེགས་ཆུང་
 དུས་ཆོགས་བསགས་པས་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར་གསུངས་སོ། །དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་ཆེད་དུ་ཐ་མལ་པར་སྐྱེ་ནས་སློབ་
 དཔོན་གྱི་གཞུགས་འཛིན་པར་གྱུར་གྱི་ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ་རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཉིད་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཞུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་
 རས་ནི། །ཐ་མལ་པ་ཡི་གཞུགས་སུ་གནས། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་མ་ལ་རིགས་ལཱའི་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒྲ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་སྒྲིན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་སེམས་མང་དུ་བྱ་
 རྟེ། ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཏགས་ན་རང་ལ་དངོས་བྱུང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བྱེད་ལ་སྒྲིན་ཅུང་
 ཟད་རེ་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བཏགས་ན་གདོན་མི་ཐ་བར་དངོས་བྱུང་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེ་སྤྱོད་སོ་རྒྱུན་གྱི་ལེའུ་བཙེ་བཞི་པ་ལས། ཏག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་གྱས་པའི། །སློབ་
 མས་སྒྲ་མ་འདི་ལྟར་བལྟ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །དེ་ཉིད་ཏག་ཏུ་དོ་རྩེ་འཆང་། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་
 སྒྲིན། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཞུང་། །སྒྲིན་ཀུན་སེམས་གྲིས་ཀྱང་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་
 གཞུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཛོམ། །སྒྲིན་གྲིས་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲུ་འབྲུལ་
 བ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ཆེད་དུ་བྲས་ནས་སྒྲིན་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་སྒྲུ་མ་སེམས་མང་དུ་
 བསྟེན་ཞིང་དེ་ལས་འདས་ན་བཤགས་བསྒྲུལ་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གང་མཐོང་བའི་སྒྲིགས་སྒོས་
 ཡང་ཡང་འདྲིན་པ་འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྒྲིང་ཐབས་ཟབ་མོའོ། །སྒྲ་མའི་སྒྲུ་ལ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཟུ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོའི་སོ་གཉིས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲ། །ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། །བ་སྒྲུ་རྣམས་ནི་དག་བཅོམ་ཉིད། །སྒྲི་
 གཙུག་རིགས་ལྗེ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འདྲིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་ཀྱི་གདན། །འོད་ཟེར་གཞོད་སྒྲིན་
 གསང་ལ་སོགས། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལུས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྲིས་རྟོག་ཏུ་བཟུ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་གདན་བཞིའི་གསང་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུ་བར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ནི་རྟོ་རྟེ་འཆང་སྟེ་སྒྲ་མའི་སྒྲུ་ནི་དེར་བཟུའོ། །མིག་དང་ཡན་ལག་
 རྣམས་སའི་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པར་བཟུའོ། །བ་སྒྲུ་རྣམས་དག་བཅོམ་པ་བྱེ་བ་འབྲུམ་སྒྲག་གི་རང་
 བཞིན་ནོ། །གདན་བཞི་ལས། དབུ་རྒྱན་རིགས་ནི་ལྗེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཀའ་བས་རིགས་ལྗེ་ནི་དབུ་རྒྱན་ནོ། །ཆངས་པ་དང་ལྟ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 འདྲིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་ཞབས་འོག་གི་གདན་ནོ། །གཞོད་སྒྲིན་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་དང་གསང་
 བ་བྱི་བ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ངོ་། །ཞེས་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་སྒྲ་བ་
 རྩ་བས་བཤད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གསང་བའི་རིས་གཞོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 བན་པ་ཡེ་ཤེས་གསལ་པས་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ་རྒྱད་ཆོག་ལ་བཟུས་ན་སྒྲ་མའི་སྒྲུའི་
 འོད་ཟེར་རྣམས་གསང་བ་གཞོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འབྲུའོ། །འདི་ནི་སྒྲ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་གྲིབ་མ་སོགས་ལའང་མ་

གྲུས་པ་དགག་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་བཞེག་འབྲེལ་སྤྲེག་འཛིགས་པས། །གྲིབ་མའང་འགོམ་པར་མི་
བྱ་ན། །ལྷམ་དང་སྟན་དང་བཞོན་པ་སོགས། །འགོམ་མི་བྱ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མཆོད་རྟེན་འཛིག་པ་ནི་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་དུ་གསུངས་ལ་སྟོ་མའི་གྲིབ་མ་བརྩེ་བ་ཡང་དེ་དང་
སྤྲེག་འབྲེལ་སྤྲེག་པ་དེ་ལ་འཛིགས་པས་གྲིབ་མ་ལ་ཡང་འགོམ་པར་མི་བྱ་ན་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཅི་དགོས། སྐྱེ་འབྱུང་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། དེ་ཡི་གྲིབ་མ་མི་འགོམ་སྟེ། །མཆོད་
རྟེན་བཞེག་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས། །ཞེས་འདི་གཉིས་སྤྲེག་པ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོམ་
སྤྲེག་པོ་རྒྱན་དང་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་དང་གདན་བཞེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་
ནི་གྲུར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། སྟོ་མའི་གདུགས་དང་གྲིབ་མ་དང་། །བཅང་ལྷམ་སྟན་དང་ལྷམ་
རྣམས་ལ། །ཚོངས་ཆེན་གང་ཞིག་འགོམ་བྱེད་ན། །དེས་ནི་མི་རྣམས་སྐྱ་གྲིར་ལྷུང་། །ཞེས་དང་རྩོམ་
རྩོམ་མཁའ་འགྲོའི་སོ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོ་བ་དཔོན་གྱི་ནི་མལ་སྟན་དང་། །ལྷམ་དང་གདུགས་དང་
ན་བཟའ་སོགས། །ཉེ་བའི་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་དང་། །གྲིབ་མའང་འགོམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཙུ་
འདི་བར་ནི་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱས་ན་དུས་ཀྱན་ཏུ། །དེ་ནི་ཀྱན་ཏུ་གཟེར་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་ཉམས་
དཔལ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་བ་རྒྱུར་ན་འདུལ་བ་མདོའི་གནས་མལ་
གྱི་གཞི་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་བྱས་བདར་བྱས་པ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་དང་དེ་གཙང་ཁང་
དང་། སྐྱེ་གཟུགས་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་སྟོག་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལ་གཙུག་ལག་གི་ཆེགས་སུ་བཅད་
པ་གདོན་ཞིང་འགོམ་སོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་བསྟེ་བར་བྱའོ། །སྤྲེགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཉེས་མེད་
དུ་བྱ་ཚུལ་ནི་སྟོམ་པ་བསྟེག་པའི་བཤད་པར་འདི་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བཀའ་བསྟུན་པ་ནི། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དགའ་སེམས་ཀྱིས། །སྟོ་མའི་བཀའ་ནི་
འབད་དེ་མཉན། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རུས་ན། །མི་རུས་དེ་ལ་ཆེག་གིས་སྦྱང་། །སྟོ་མ་ལས་ནི་
དངོས་བྱུང་དང་། །མཐོ་རིས་དང་ནི་བདེ་བ་འཛོམ། །དེ་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྟོ་མའི་

༡) ཙུ་ ༡༢་བ་ལ་ སྐྱ་གྲིར་ལྷུང་།

བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཞེས་རབ་ཆེ་བའི་སྒོ་བ་མས་
 རང་གི་སྒྲ་མའི་བཀའ་སྟེ་བསྒོ་བ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་མཉན་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 མི་འདོད་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་ཞིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་རངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱའོ། །འོ་ན་སྒྲ་མས་
 བསྒོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་དགོས་སམ་སྟམ་ན། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བསྒོ་བ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་རི་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་མི་རུས་པའི་བསྒོ་བ་དེ་ལ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་བརྟེན་
 སྟོང་པའི་ཆོག་གིས་ཤད་སྐྱང་བྱས་ནས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེ་རིགས་
 པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་མིན་པར་མི་རིགས་པ་ཆོས་མི་ལྡན་གྱི་བསྒོ་བ་ཡིན་
 བའང་མྱར་ལྟར་”བཤད་སྐྱང་”^{༡)}བྱས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཆོག་སྤྱིང་པོ་རྒྱ་ལས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། མི་དགའི་ལས་སྦྱར་ཆོག་དག་ལ། །གདས་པར་
 གསོལ་ཏེ་བཏང་སྟོམས་གཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་
 བ་བསྒོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་ཆོས་ལ་དེ་
 དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་ལ་མི་དག་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་
 ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་ན་དེ་ལ་ནི་འཇུག་པར་
 མི་བྱེད་དེ་འོན་ཀྱང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མ་དད་པ་དང་སྦྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་
 རོ། །དེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྒོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་མི་བྱ་བ་
 ལ་འབད་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་དེ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཐུན་མོང་གཉིས་དང་མཐོ་རིས་ལྟ་
 མིའི་ཉེན་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལས་འཐོབ་ལ་དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་གསུང་
 ཉིད་སྒོ་བ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གནས་དེ་ལས་འགལ་བར་
 མི་བྱའོ། །ཆོགས་བཅད་བྱི་མ་འདི་སྒྲ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱས་པའོ། །བཀའ་ལས་འདས་པའི་
 ཉེས་དམིགས་ནི་གྱར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ཆེ་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་པའི། །སྒོ་བ་མའང་

༡) ཇ། ༡༥ན་ལ་ ༡ད་སྐྱང་།

སྒྲ་མའི་བཀའ་འདས་ན། །འཛིག་ཉེན་འདིར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་དཔུལ་
བར་འགོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་མ་ལས་དངོས་བྱུང་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་ཡང་གྲུར་གྱི་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་ལས།
འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་དེ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟོད་བྲས་པ། །བདག་ཅག་གི་ནི་པ་
དང་མར། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བསམ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་པ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དང་སངས་རྒྱལ་དང་། །རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་གཟེ་བེད་དང་། །རྟ་ཡི་རྒྱལ་
པོའི་དངོས་བྱུང་ནི། །གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དཀའ་བ་མིན། །མིག་སྒྲན་དང་ནི་རྒྱུ་མཁྱེད་གས་དང་། །རལ་
གྱི་དང་ནི་ས་ལོག་འབྲུག། །རི་ལུ་དང་ནི་མཁའ་སྟོད་ཉིད། །མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། །གང་
ཕྱིར་དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན། །མཉེས་པར་བྲས་པས་སྤྱར་དུ་འཛོལ། །དེ་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་མདུན་གྱོན་
ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྤྲུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྒྲ་མའི་རྣམ་དང་འཁོར་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་མའི་རྣམ་ནི་སྟོག་རི་བཞིན། །དེ་
ཡི་སྤྲུག་པའང་སྒྲ་མ་བཞིན། །སྒྲ་མའི་འཁོར་ནི་གཉེན་བཞིན་དུ། །མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་ཏུ་
བསམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་”སྟོག་ལ་པངས་པར་”^{༡)}བལྟས་ནས་མི་ཉམས་པར་སྦྱོང་བ་རི་ལྟ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མའི་རྣམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་། །སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་སྒྲ་མ་དེའི་
སྤྲུག་པ་བྱ་དང་བྲུག་རྒྱ་སྟོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གྲུས་པར་བྱ་ལ་སྒྲ་མའི་འཁོར་ཉེ་བར་གནས་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་གཉེན་ལ་བཅེ་བ་བཞིན་དུ་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པས་དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་པར་བྱུང་། །

ལྷ་པ་འབྲུལ་གྱི་ཀུན་སྟོད་དག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། མི་རིགས་པའི་ཀུན་སྟོད་དགག་པ།
རིགས་པའི་ཀུན་སྟོད་བསྟེན་པ། མི་རིགས་པའི་སྟོད་ལམ་འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་
ནི། མལ་སྟན་འདུག་དང་སྟོན་འགྲོ་དང་། །གཙུག་ཉོར་དག་དང་བཅས་པ་དང་། །སྟན་ལ་རྒྱུ་འཛོགས་

༡) ཅ། ༡༤་ན་ན་ སྟོག་ལ་འདས་པར།

ཞེད་པར་ནི། །ལག་བཞག་མཉེ་བར་མི་བྱའོ། །སྒྲ་མ་དག་ནི་ལངས་པ་ན། །ཉལ་དང་འདྲག་པར་
 མི་བྱའོ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་བྱ་བ་ལ། །ལྡང་མཁས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱ། །མཆིལ་མ་ལ་སོགས་
 འདྲོར་བ་དང་། །སྟན་ལ་རྒྱང་བ་རྒྱུང་བ་དང་། །འཆག་དང་ཅོད་པར་སྦྱ་བ་དག་། །སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་མི་
 བྱའོ། །ཡན་ལག་མཉེ་དང་གར་དག་དང་། །སྦྱ་དང་རོལ་མོ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་
 དང་བཞིས་”བསྟན་ཏོ།”^{༡)} །མལ་སྟན་ལ་འདྲག་པ་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་སྟན་ཅམ་
 ལ་འདྲག་པ་ནི་མ་བཞག་གོ། །འགྲོ་བའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་སྟན་ཏེ་མདུན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་དོ་རྩེ་སྟོང་
 བོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། མདུན་འགྲོ་བ་དང་རྒྱང་བ་བརྒྱུང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་
 ཏོ། །གཙུག་ཏོར་དག་དང་བཅས་པ་ནི་ཐོད་བཅིང་བ་སྟེ་དེ་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 དོ་རྩེ་སྟོང་བོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས། མགོ་ཐོད་བཅིང་དང་མཆོན་དབྱུག་པ། །སྒྲ་མའི་བྱང་
 དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྟན་ལ་རྒྱང་འཛོག་ནི་གཤམ་”ལ་འཁོད་པའི་”^{༢)}ཆེ་སྒྲ་མ་ལས་སྤར་གཤམ་
 སྟེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྒྲ་མ་ས་སྤྱོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་རང་སྟན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་མི་བྱའོ། །ཞེད་པར་
 ནི། །ལག་བཞག་མཉེ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་ཆག་ལོས། །ལག་བཞག་བྱང་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྦྱར་བ་
 བདེ་སྟེ་ཡན་ལག་མཉེ་བ་འགོག་པ་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་སོ། །དེས་ན་ཞེད་པར་ལག་པ་གཉིས་བཞག་
 བས་བྱ་མོ་བསྦྱང་བསྦྱང་བོར་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་མི་བྱའོ། །སྒྲ་མ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ལ་ཆག་
 འགྱུར་དུ། སྒྲ་མ་དག་ནི་བཞུགས་བཞེངས་ན། །ཉལ་དང་འདྲག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས།
 སྒྲ་མ་བཞེངས་པའི་ཆེ་ཉལ་བ་དང་འདྲག་པ་གཉིས་དང་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །དུས་
 རྟག་ཏུ་སྒྲ་མ་དེའི་བསྟན་བཀྱར་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྡང་མཁས་ཏེ་ལྡང་བ་ཡང་བ་དང་དེ་དག་སྦྱབ་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱའོ། །མཆིལ་མ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་སྐྱབས་དང་ལུད་པ་
 སོགས་འདྲོར་བ་དང་སྟན་ལ་འཁོད་པའི་ཆེ་རྒྱང་བ་རྒྱུང་བ་དང་པན་ཚུན་དུ་འཆག་པ་དང་ཅོད་པར་

༡) ཅ། ༡༩་བ་༡་ བསྟན་ཏོ།

༢) ཅ། ༡༩་བ་༩་ ལའཁོད་པའི།

གྲིས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱང་པར་ནི། ཀྱང་བཀྱར་བ་དང་ལུས་བཀྱར་དང་། འིལ་དང་མཉེ་བ་ལ་སོགས་
ལ། །བྱལ་ནི་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱ། །དེ་བཞིན་མཐར་ཡང་ཅི་བདེར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མའི་
ཞབས་ཉི་ཆེ་དང་སྐྱེ་ལུས་རིལ་པོ་ཆུས་འཁྱུ་བ་དང་སྐྱེ་ལ་འིལ་བྱིས་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་མཉེ་ལ་སོགས་
བྱེད་པ་ལ་བྱལ་འཆལ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་སྟེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱ་ཞིང་སྟོན་དུ་བྱལ་འཆལ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ཟིན་པའི་མཐར་ཡང་བྱལ་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཅི་བདེར་འཇུག་
པར་བྱའོ། །ངག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱང་པར་ནི། “དེ་ནི་”མཆན་སྟོས་བཟོད་ན་ནི། །མིང་མཐར་
ཞལ་སྒྲ་ལྟ་བུར་བྱ། །གཞན་དག་གྲུས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དག་བཟོད། །ཅེས་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་དེའི་མཆན་ནས་སྟོས་ཏེ་བཟོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནི་མིང་གི་མཐར་ཞལ་སྒྲ་ནས་
ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན། བྱང་པར་ཅན་ཏེ་བཀྱར་བའི་
ཆོག་གཞན་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་གཞན་དག་ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་
ལྷ་མའི་མཆན་རིན་ཆེན་རྩོམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྩོམ་ཅུན་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྩོམ་ཞེས་ཞལ་སྒྲ་ནས་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་མིག་འདེན་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆག་
ལོས། དེ་མཆན་མདོར་བཟོད་གཟུང་བྱ་མིན། །མཆན་མཐར་ཞལ་སྒྲ་ཡང་དག་ལྟ། །གཞན་རྣམས་
གྲུས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །བྱང་པར་ཅན་གྱི་མཆན་རྣམས་བཟོད། །ཅེས་བསྐྱར་མོད་གྱི་འགྱུར་སྒྲ་མ་
ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །

བདུན་པ་དང་རྒྱལ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། བསྟོན་བ་ཉན་པ་ལ་དང་རྒྱལ་སྤང་བ། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་
ལ་དང་རྒྱལ་སྤང་བ། གུན་སྟོན་སྟེ་ལ་དང་རྒྱལ་སྤང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་ལ་ནི་བཀའ་
སྒྲུལ་ཞུ། །བཀའ་བཞིན་བཀྱིད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་མ་ཡེངས་པར། །ལྷ་མས་
བསྟོན་བ་མཉན་པར་བྱ། །ཁོད་དང་ལུད་པ་ལ་སོགས་ལ། །ལག་པས་ཁ་ནི་དགའ་བ་པར་བྱ། །བྱ་བ་ཟིན་
ནས་འཇམ་པ་ཡི། །ཆོག་དག་གིས་ནི་གདས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་ཐོག་མར་བདག་

གིས་གང་བགྱིད་དགོས་པ་བཀའ་སྩལ་བར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་ལ་འདི་དང་འདི་གིས་ཞེས་སྒྲ་མས་བསྒྲོ་བ་ན་ལུས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡངས་པར་མཉན་པར་བྱ་ཞིང་དག་རྫོགས་པའི་འོག་དུ་རི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་བགྱིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གང་གིས་”གསུངས་པའི་”བྱ་བ་དེ་བསྐྱབས་ཟེན་ནས་ཤིན་དུ་འཇམ་པའི་ཆོག་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟར་བགྱིས་ལགས་ཞེས་གདས་པ་སྟེ་གོ་བར་བྱའོ། །བསྒྲོ་བ་ཉན་པ་དང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ལུང་པ་ལུ་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་སོགས་གིས་བསྐྱས་པ་སྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་མི་མངོས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་ལག་པས་ཁ་བཀའ་ལ་བྱའོ། །ཆག་ལོས། སྒྲ་མ་ཡིས་ནི་བཀའ་སྩལ་ལ། །བཀའ་སྩལ་ལགས་ཞེས་སྐྱར་དུ་བརྗོད། །ཅེས་བསྐྱར་བ་ནི་ད་ལྟ་ཡང་ལུས་འགའ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྤང་མོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་སྤོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་སྒྲ་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ། །བག་མ་བཞིན་དུ་ངོ་ཆ་བསྐྱང་། །སྒྲོ་དང་རྟོན་པ་ལུང་པ་སོགས། །ཁ་ལ་ལག་པས་བཀའ་ནས་སྟ། །ཤིན་དུ་འཇམ་པར་སྤྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལས་ནི་གང་དག་བྱེད་པའམ། །མཉན་པ་ལ་སོགས་འདོད་དེ་ལ། །གཟུང་བྱིར་ཐལ་མོ་མ་བཞིག་པར། །གནས་ནས་ལངས་ཏེ་མཐོང་ལུས་དུ། །རྒྱབ་གིས་སྤྱོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་སྒྲ་མས་མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་འདས་འདས་སུ་རྒྱབ་བསྟན་ཏེ་མི་འགྲོ་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་དུ་དུལ་བར་འདུག་པ་དང་། །གོས་སོགས་ཚུལ་ནི་བསྐྱམས་པ་དང་། །ལུས་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ཡིས། །ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་གདབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བ་མས་ཆོས་དེ་ཞུ་བའི་དུས་སུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་པོ། །སྦྱོད་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་ཤེ་ན། སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་འབྱེད་པ་སྤངས་ཏེ་དུལ་བར་འདུག་པ་དང་གོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་སྦྱོད་བག་མེད་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱམས་པ་དང་དུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སོགས་གྱི་སྤྱོད་ནི་དབང་དང་སྦྱོམ་པ་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུང་སྟེ་ཉན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་

༡) ཅ། ༣༡་བ་༡་ གསུང་བའི།

བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཉན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟེན་བཀུར་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་ནི་ང་རྒྱལ་
མེད་པར་བྱ། །དོ་ཆ་འཛིགས་ཤིང་བསྐྱམས་པ་ཡིས། །བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་གནས་བྱ། །སྒྲིག་
པ་ལ་སོགས་བྱ་བ་ཀུན། །སྟོན་པའི་མདུན་དུ་སྤང་བར་བྱ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ནི། །རང་
གིས་བརྟགས་ལ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤར་བཤད་པས་མཆོན་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་བཀུར་
བའི་རང་གི་ཀུན་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ང་རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་
བསྦྱོང་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་སྦྱི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་པས་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་”གྲུས་པ་”^{༡)}འཛེམ་པའི་དོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་མ་ལ་འཛིགས་ཤིང་
ཀུན་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་སྟོན་ནས་བག་མ་གསར་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །སྒྲིག་ཆོས་སུ་
འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་རང་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་
གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་སྒྲིག་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་
རང་གི་སྒྲོས་བརྟགས་ལ་འདི་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་བཞི། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་གནང་བ་ལོད་པ།
ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་པ་བསྟོབ་པ། སྒྲ་མའི་སྟུན་སྤར་གཞན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་བདག་གིར་མི་
བྱ་བ། ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་ཆེས་གྲུས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེན་
སྒྲིག་དང་། །སྟོབ་མ་བསྟུ་དང་འཆད་པ་རྣམས། །ཡུལ་དེར་སྒྲ་མ་གནས་པ་ན། །རྗེས་མ་གནང་བར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དབང་བསྟུར་བ་དང་སྟེན་སྒྲིག་བྱེད་
པ་དང་སྟོབ་མ་བསྟུ་ནས་ཆོས་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་དེ་ན་སྒྲ་མ་གནས་པ་ན་རྗེས་སུ་གནང་བ་
ཞུས་ལ་སྒྲ་མས་གནང་ན་བྱའི་”མ་གནང་བར་”^{༢)}མི་བྱའོ། །ཡུལ་དེར་སྒྲ་མ་མེད་ན་ནི་གནང་བ་ཞུ་མི་
དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟུན་འབྲེད་སོགས་ལ་ཅི་ཐོབ་པ། །དེ་ཀུན་སྒྲ་མ་དག་ལ་དབུལ། །དེ་ཡིས་

༡) ཞ། ༥༥་ན་ལ་ གྲུས་པས།

༢) ཞ། ༥༥་བ་ན་ མི་གནང་བར།

བསྟུངས་པ་སྒྲངས་ནས་ནི། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཅི་བདེར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱན་འབྲེད་ནི་རབ་
གནས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་དེ་དང་དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཅི་ཐོབ་པ་
ཀྱན་རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་དབྱལ་ལོ། །ཆག་ལོས། དེ་ཡིས་དེ་ལ་འདོད་སྒྲངས་ནས། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་
སྒྲ་མ་དེས་སྟོབ་མས་བསྟུངས་པ་དེ་ལས་རང་གང་འདོད་པ་ཞིག་སྒྲངས་ནས་ལྟག་མ་གཞན་དག་ལ་
ནི་སྟོབ་མས་ཅི་བདེར་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མའི་སྟོབ་མ་སྟོབ་མར་མིན། །སྟོབ་
མའང་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་མིན། །བསྟེན་བཀྱར་དག་དང་ལྡང་བ་དང་། །ཕྱག་སོགས་བྱེད་པ་བསྟོག་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མའི་སྟོབ་མ་རང་གི་སྟོབ་མར་བྱ་བ་མིན་ལ་རང་གི་སྟོབ་མ་ལའང་
སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་འོ། །སྒྲ་མའི་སྟོབ་མ་རང་གི་སྟོབ་མར་མི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་ཁ་ཅིག་དེས་རང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཆུང་དུ་འགྲོ་ན་སྟོབ་མར་མི་བྱ་
བ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་གསུང་ཡང་། གཞུང་དག་པ་རྣམས་ལས། སྟོབ་མའང་སྒྲ་མའི་མདུན་
དུ་མིན་ཞེས་འང་གི་སྒྲ་ཡོད་པས་སྒྲ་མའི་སྟོབ་མ་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་སྟོབ་མར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
འོ། །རང་གི་སྟོབ་མས་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་གོས་”གཡོགས་པ་”^{༡)}སོགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་སྟན་
ལས་ལྡང་བ་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་སྤང་ན་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་བསྟོག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་འབྲུལ་དང་། །སྒྲ་མས་ཀྱང་ནི་གང་སྟལ་པ། །དེ་ལ་བརྟེན་དེ་ལག་གཉིས་
ཀྱིས། །སྟོ་དང་ལྡན་པས་སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡར་གང་འབྲུལ་བ་དེ་སྟོ་
དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མས་གྲུས་པས་བརྟེན་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀས་དབྱལ་ཞིང་དེར་མ་ཟད་སྒྲ་མས་
ཀྱང་རང་ལ་གང་སྟལ་བ་དེ་ནི་བརྟེན་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཆག་འགྱུར་ལས། དེ་
ནི་བརྟེན་དེ་ལག་གཉིས་ཀྱིས། །སྟོ་དང་ལྡན་པས་དབྱལ་ཞིང་སྒྲང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །”སྟོ་སྒྲ་
ལས།”^{༢)} གང་ཞིག་བྱིན་པ་དེ་དང་དེ། །ཕྱག་བྱས་ནས་ནི་སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ་

༡) ཅ། ༥༣་ན་༥་ གཡོགས་པ།

༢) ཅ། ༥༣་ན་༥་ སྟོ་སྒྲ་ལས།

ཐུག་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གི་དོན་ནི། བན་པ་བརྟེན་མེད་གྱུར་པ་དང་། །རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་ལ་བཙོན་པས། །སྤྲུལ་གྱི་རང་སྐྱོད་ལས་འདས་པ། །དགའ་བས་པན་ཚུན་བསྐྱོག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །རང་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ་བན་པ་བརྟེན་པ་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དེ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་དོན་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་པར་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཏེ་སྤྲུལ་གཅིག་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་བཅས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོག་ནས་བཅས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགའ་བའི་བསམ་པས་པན་ཚུན་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་བྱའོ། །ཆག་ལོས། བན་པ་བརྟེན་མེད་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་”བསྐྱུར་ཏོ།” །འདི་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤྱུང་བའི་སྤྱུང་སྤྱུང་ཞེས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བསྐྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། ར་བས་སྤྲུལ་མའི་བྱ་བ་ལ། །བདུད་དེ་རྗེས་མ་གནང་བ་ཡང་། །བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །དགེ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིས་ནད་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་ལོ། །དེ་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྐྱོད་པ་དང་ཐུགས་དགྲུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ནས་གནང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མལ་སྟན་འདུག་དང་སྟོན་འགྲོ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བཅས་པ་རྒྱུར་པའི་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་ནད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ནས་གནང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ནད་པས་སྤྲུལ་མའི་བསྟེན་བཀྱར་བ་བསྐྱུང་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བདུད་དེ་ཞེས་པ་གྲུས་པས་སྤྱུང་བར་འདོད་ནའང་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱུང་བར་མ་རྒྱས་པ་དང་སྤྲུལ་མའི་མདུན་དུ་མལ་སྟན་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཆེ་བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་པར་བྱས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བཅས་པའི་སྤྲིག་སྟེ་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་སྤྲུལ་པ་ལ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། །དེའི་ཆེ་རྗེས་སུ་མ་གནང་བར་ཡང་ཞུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་གནང་བ་གསོལ་མི་དགོས་སོ། །ཆག་ལོས། ར་དང་སྤྲུལ་མའི་བྱ་བ་ལ། །བདུད་དེ་རྗེས་སུ་

༡) ཞ། ༡༣་བ་༡་ བསྐྱུར་རོ།

གནང་བ་ཡིས། །བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྤྲད་བྱས་ཀྱང་། །དགེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྷུང་མེད་འགྱུར། །ཞེས་
བསྐྱར་བ་ལྟར་ན་ནད་པ་མིན་ཡང་བཅས་པ་རྒྱུ་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་གནང་
ནའང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། །ཉེས་མེད་དུ་འགྱོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་སྤྲོད་པོ་རྒྱན་ལས།
ན་དང་དབང་ཉམས་བྱ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་དང་དོན་ཆེན་དང་། །སྤྱི་མེད་བསྟན་པ་དགོས་ལྟར་
དང་། །རྒྱས་པ་རྙེད་དང་གནང་བ་དང་། །བཀའ་བསྒྲོ་བ་དང་བར་ཆད་ལས། །ཉེས་པ་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། །འདིར་མང་སྤྱོད་བ་ཅི་ཞིག་དགོས། །སྒྲ་མ་དགྲེས་
བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བྱ། །དངོས་བྱུ་སྟོབ་
དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྒྲ་མ་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་མང་
པོ་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྒྲ་མ་བསྟན་པའི་གནད་བསྟུས་པ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྒྲ་མ་དགྲེས་
བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་དེ་དང་མི་མཉེས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་སྟོང་བ་དེ་ལ་ནི་འབད་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་དངོས་བྱུ་ཐམས་ཅད་
དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཉེས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྱོ་ལྷག་བྱེད་དོ་ཞེས་དོ་རྗེ་
འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེ་ཤེས་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་
སྟོབ་དཔོན་མཉེས་པར་བྱའོ། །དོ་རྗེ་སྤྲོད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །དེ་བས་ཐབས་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་སྒྲ་མ་མཆོག་ །རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མཉེས་པར་བྱ། །དེ་མཉེས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་མཉེས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པའི་དུས་ནི། །བསམ་པ་དག་པའི་སྟོབ་མ་ནི། །དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འདི། །ཁ་ཉོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། །སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱའོ། །གང་སྦྱིན་ན་རང་དབང་དོར་ནས་སྒྲ་མའི་རྗེས་

སུ་འཇུག་པའི་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་འདིའོ། །ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་སྦྱིན་ཞེ་ན། ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པ་
 སྟེ་གཞུང་འདིའི་ཆོག་མི་བརྗེད་པར་ཡང་ཡང་འདོན་པ་དང་དོན་རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་
 ལ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་འཇུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་ནོ། །གང་ལ་སྦྱིན་ན་སློབ་མ་
 ལ་ནིའོ། །སློབ་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟུང་ན། བྱད་པར་གཉིས་དང་ལྗན་པ་སྟེ་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྟུང་པ་དང་ལྗན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པ་སྟེ་སློན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །འདིས་ནི་སྤྲུགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལ་གཞུང་འདི་འཆད་པར་བསྟེན་
 ཏོ། །སྐྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་མཐའ་དག་པར་སློབ་ཚུལ་ནི་བདག་
 གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་”ཟེན་ཏོ།”༡། འདིའི་འོག་ནས། དེ་ནས་
 སྤྲུགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྟོད་དུ་བྱས་ནས་སུ། །ཞེས་སྒྲ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་བསྐྱབས་
 པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོད་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ལམ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོར་འཇུག་འདོད་པ་ན་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་སློབ་མས་འདི་ལྟར་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་
 འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་ཆེན་འགོག་མི་སྟ་གོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་
 འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་དངོས་གཞིའི་གོང་དུ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་འཆད་པར་བཞེད་ཀྱང་།
 མལ་གྲོ་ལོ་རྩྭ་བ་ལམ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སྦྱངས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་བྱེད་འདོད་པ་མ་བྱས་པའི་
 གོང་དུ་གཞུང་འདི་འཆད་པ་རྒྱ་རོ་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལེགས་སོ། །གཞུང་འདིས་སློབ་མ་
 བྱི་བའི་རིམ་པ་འདི་ནི་སྟོད་བསྐྱུས་དང་མཐུན་ལ་གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ལམ་རིམ་དུ་བདག་
 གིས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་འཆད་པ་མི་རིགས་
 ཏེ་གསང་བ་སློག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་འདིར་སྤྲུགས་ཀྱི་

༡) ཞ། ༥༥་བ་༥་ ཟེན་ནོ།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྐད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་བཤའ་བ་རྣམས་ཀྱང་
མདོར་བསྡུས་པའི་མི་གསལ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་སློབ་མས་ཐོག་
མར་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དུས་སུ་ཡོ་བྱད་མ་འཆོགས་ན་དེ་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་
དུ་ལྟའི་བསློམ་བརྒྱས་འགའ་ཞིག་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྡོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གསང་སློག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་འདྲིར་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་འདོད་པའི་
ཐོག་མར་བྱེད་ཀྱི་སུ་རུང་རུང་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་ཞེ་དུག་པ་
ལས། སློབ་མ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཐིལ་དུ། །གཞུ་འདྲའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། །ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་མེ་
འབར་བ། །དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྒྲིང་གར་འབར། །འབར་བས་ཀྱན་ནས་འཁྲིགས་པར་བསྐྱོམ། །པི་ལས་
བྱུང་བའི་མི་སྤྲུག་གཟུགས། །སྤྲིག་ནི་སྣ་ཡི་སྐྱོ་ནས་དབྱུང་། །དེ་ནས་ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་བསྐྱོམས་
ལ། །དེས་ནི་ཀྱན་ནས་ཟ་བར་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བསྐྱུང་
བ་དག་ནི་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་དེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་
པར་གཞུང་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །སློབ་མ་ལ་མི་སྤྲུ་བར་སློབ་དཔོན་རང་གིས་དམིགས་པ་དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་སྟེང་བ་ལས། འབྲིལ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་བརྒྱས་པའི་ཆེད་
དུ་འདི་ལ་སྦྱོར་དོ། །ཞེས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་སྟེར་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤའ་བའི་ཕྱིར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
སྦྱིར་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་ཐོག་མར་སྤྲུ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་གལ་ཆེ་བར་མང་དུ་གསུངས་ལ་
ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲུ་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་རྒྱུད་དུ་མ་
ལས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ལམ་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཡིན་
ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ཀྱི་སྤྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་རྣམས་མི་ཤེས་
པས་གཞུང་འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གི་བཅས་མཆོམས་རྣམས་ལ་དུན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་

བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་ཇི་ཅུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཅས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲོད་
 པ་སྐྱེས་ནས་སྤྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བས་ཆེ་འདིའམ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
 པར་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་མཁས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་པ་གཞོན་རུ་
 རོར་བཟང་དང་དཔའ་པོ་ཉག་ཏུ་དུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཤེས་པར་མ་བྱས་པའམ་ཤེས་ཀྱང་
 སྤང་བའི་གོ་ཆ་མ་བཟུང་ན་འབྱུང་ཉེ་ལ་གངས་མང་བའི་ཉེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་ཆེ་རབས་མང་པོར་ཡང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་རུས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཤེས་རབ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་བཤད་ནས་སྟོད་རུང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་སྤྲགས་སོགས་བྱིན་པ་
 ཡིས། །དམ་ཆོས་སྟོད་དུ་བྱས་ནས་སུ། །ཅ་བའི་ལྷང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །བསྐྱག་དང་འཛིན་པ་ཉིད་
 དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ལམ་རིམ་ལ་སྤངས་ཤིང་སྒྲ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བསྐྱབས་
 པའི་རྗེས་དེ་ནས་སློབ་མ་དེའི་རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་བྱའོ། །གང་གི་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱ་སྟམ་ན། དམ་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །ཆོས་ནི་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་རྫོད་བྱེད་རྒྱད་ལྟེ་རིན་པོ་
 ཆེ་རྣམས་དང་བརྫོད་བྱ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཉན་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྟོད་དུ་
 བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་སྟོད་དུ་བྱ་སྟམ་ན། སྤྲགས་སོགས་ཞེས་པ་ལ་དམ་ཆོག་གི་ཆོ་ག་ཀུན་ལས་
 བཏུས་པར། དེ་ནས་གསང་སྤྲགས་བྱིན་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བས་གསང་ཞིང་སྤྲས་པས་འགྱུབ་
 པ་དང་སྟོད་མིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་ན་གསང་བའོ། །སྤྲགས་ནི་དེའི་སྐད་དོད་མཚུ་ལ་མ་ན་ཡིད་དང་
 ཏ་ལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་ཡིད་སྐྱོབ་པས་ན་སྤྲགས་ཏེ་འདུས་པའི་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས། དབང་པོ་དང་
 བེ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡིད། །ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཏ་ནི་
 སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་སྐྱོབ་པ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་ནི་
 དབང་བསྐྱར་ནས་ཡིད་སྐྱོབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱིན་པ་ཡི་སྟོན་སྟོད་དུ་བྱས་པའོ། །ཡིད་
 གང་ལས་སྐྱོབ་པ་ནི། ངན་འགྲོ་དང་སྤིད་པའི་སྤྲག་བསྐྱལ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱུང་བས་ན་

སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་ཤུམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་རུང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ཐོག་
མར་བྱ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་པ་མ་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་བཏང་ན་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་
དེ་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་རྒྱུད་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པ་ནི་མང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་འདོད་པ་དང་
འདྲའོ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་བྱས་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཆམས་
ངེས་ནས་བསྐྱར་བ་དགོས་པས་སྒྲགས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྒྲ་མས་བཤད་ནས་སྒྲིབ་མས་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆང་བར་ཉན་དུ་མི་རུང་
བའི་བྱར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཅོད་པའི་རྒྱ་རྩ་ལྷུང་རྣམས་གཞན་དང་མི་འདྲ་
བས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་པའི་ཆོག་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་དོན་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ།
རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིབ་འཁུག་ལས། རྣམ་
མཁའི་སྒྲིབ་པའི་མདོ་སྟེ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་རྩ་ལྷུང་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱབ་པས་
བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཟུང་བས་དེ་ཐོག་མར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་
གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་སྒྲིབ་
པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
བསྐྱང་མཆམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མི་སྐྱང་བར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་རྒྱུད་བཤད་ཉན་བྱེད་པ་སྐད་
བྱེད་པ་ནི་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འབྲས་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་
གིས་ནི་དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་པ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བྱས་ཏེ་སྒྲགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིབ་
གསུམ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྗེས་འཁུག་སྒྲིབ་པ་ནི། །མ་
ལུས་པན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མེད་འདི་བྱས་པའི། །དག་པ་མཐའ་ལས་བདག་གིས་གང་བསགས་པ། །དེས་
ནི་འགྲོ་བ་སྐྱར་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བཅུ་པ་འདི་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་

གྲི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་སྟེ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་མཐའ་ཡས་
 པ་རྩ་བེ་ལྷ་བདག་གིས་གང་བསགས་པ་དེས་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གཞུང་བརྩམས་པའི་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མི་ཟད་ཅིང་སྟེལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བའོ། །ལྷ་བརྩ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རང་དབང་དོར་ནས་སྒྲ་མའི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲུག་པའི་སྟོབ་མ་ལ་ནི་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་པན་པ་མ་ལུས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་
 ཅིང་མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཏེ་ཅང་བཤད་པའི་སྦྱོན་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བཅུ་བའོ། །ཁྱད་
 པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཚོགས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་
 བསྟོ་བ། །བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་བརྩམས་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་
 པ་ལ་མེད་པས་བྱབ་པའི་བསྟན་པའི་བྱུང་ཚེས་སུ་གྱུར་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོའོ། །ས་གསུམ་
 འདྲེན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། །ཇི་བཞིན་བདུས་པའི་སྒྲ་མ་ལྷ་བརྩ་བ། །གྲུས་ལྷན་སྟོབ་མའི་
 ཡིད་ལ་རེ་བའི་དཔལ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོང་བའི་གཞུང་མཆོག་འདི། །ཟབ་མོའི་རྒྱུད་དང་དེ་
 ལ་རིང་མོ་ནས། །སྤངས་པས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་པའི། །གཞུང་མང་བལྟས་ནས་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ནི། །དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བས་ལེགས་པར་བཤད། །གང་དེ་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་མཁས་ཤིང་། །ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་དེ་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡི། །བཙོན་པ་ཆེན་པོས་
 རྣམ་པར་དམན་པ་ཡིས། །སྒྲོ་གསུམ་བག་མེད་དབང་དུ་སོང་གྱུར་པ། །བདག་དང་བདག་འདྲ་འགའ་
 ཡི་ཡིད་ལ་ནི། །ལམ་བཟང་འདི་ལ་གོམས་པ་བསྦྱིད་ཕྱིར་ཡིན། །འདི་ལས་བྱུང་བའི་རབ་འབྲམས་
 དགེ་ཚོགས་ཀྱང་། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛོའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །དེས་ནི་པན་འདོགས་ཞིང་གི་
 མཆོག་གྱུར་པ། །བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པའི་ལས། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བགྱིས་
 དང་བགྱིད་སྦྱལ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བགྱིས་པར་གྱུར་པའི་ལས། །སྟེ་ཐོ་འདི་ཡིས་གང་དང་གང་
 བསགས་པ། །མ་ལུས་སྐྱར་དུ་བྱང་ནས་དམ་པའི་མགོན། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ལ་དཔའ་ཞིང་རྩལ་

པོད་བའི། །ཉག་ཏུ་བྱ་དང་ནོར་བཟང་འབྲ་བར་ཤོག། །ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བུ་ལྟ་
 མཛད་པའི་སྒྲ་མ་ལུ་བཅུ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ར་མཆ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་སློང་
 རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྒྱ་སྐད་ལས་པོད་ཀྱི་སྐད་དུ་”བསྐྱུར་ཅིང་”ཆོག་དང་དོན་ལ་ལྷ་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཉན་
 བཤད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྣམ་པཤད་སྒྲོབ་མའི་རེ་བ་ཀྱན་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞུང་འདི་ལ་
 རྒྱ་གར་པའི་འགྲེལ་བ་མི་སྤང་ཡང་འདི་གང་ལས་གཙོ་ཆེར་བཏུས་པའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
 བ་དང་དོན་རྒྱུ་བ་དང་དོན་རྒྱུ་བུ་པོ་རྒྱུ་པ་དང་སྤྱི་པ་དང་དོན་རྒྱུ་བ་དང་དོན་རྒྱུ་བ་དང་དོན་རྒྱུ་བ་
 དོན་རྒྱུ་བ་འགྲོ་དང་དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྤགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅོས་གཞན་
 རྣམས་ལའང་བཏེན་ནས། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་
 མང་པོ་དང་འདི་གཉེན་མགོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔལ་འབྱི་གྲང་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་
 རྒྱུད་དུ་འབྲངས་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་འདེན་པར་གྱུར་བ་གྲུ་ཤི་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་བ་
 དང་། རིག་པ་འདིན་པའི་སྤེ་སྒྲོད་ལ་སྤངས་པའི་དོན་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མ་ཆོས་སྒྲོ་བ་བཀའ་ཤིས་རིན་
 ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཞིང་། དུས་བྱིས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་
 རྣམས་མཁྱེན་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་མཛད་པའི་གནས་བཏུན་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ། དགེ་སློང་དོན་རྒྱུ་
 འདིན་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྲང་ར་སྤྱིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་བྲག་
 ”སེང་གའི་”ཞོལ་དུ་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི། རང་རིག་པ་སྤེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་གཏན་ཆོག་རིག་པའི་
 རྒྱལ་ལ་སྒྲོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་སྤྲོམ་བཅོན་དར་མ་རིན་ཆེན་ནོ། །འདི་ལ་བཏེན་ནས་གྲང་བསྐྱེད་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །སུ་མཛད་ལོ།

༡) ལ། ༢༡་ན་༣་ བསྐྱུར་ཞིང་།

༢) ལ། ༢༡་བ་༡་ སེ་རྒྱེའི།

༡༡། །གསང་སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྟོ་ཏུ་ཡ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་
རྣམ་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་བཅེ་བས་ཉེར་དགོངས་ཆོ། །སྤྱན་
སོགས་ལྷ་མོས་མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་པའི་གདངས་སྤྱན་
སྤྱོག་ཁྲོ་བའི་དབང་པོས་བགེགས་དབྱང་ཀུན་བཙུགས་ནས། །དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱམས་འགྲོ་ལ་སྦྱོལ་
མཛད་པའི། །བྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེས། །བདག་ལ་བྱ་བཞིན་ཉེ་བར་དགོངས་
མཛད་ལ། །བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོག་གེགས་མེད་འདུ་བར་མཛད། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་ཉག་ཏུ་བྱིན་
རྒྱུ་བའི་ཅིང་། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོས་བཅེ་བས་གྲོགས་མཛད་པས། །རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲིར་ཞུགས་
སྤྱབ་པ་པོའི། །ཡོན་ཏན་ཡར་རྩེ་རྒྱ་བཞིན་འཕེལ་བའི་གཞི། །དམ་ཆོག་སྤྲོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་
ཚུལ། །མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་འདིར་བཤད་ཀྱིས། །ཟབ་མོ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པས་འགྲོ་འདོད་
རྣམས། །ཡིད་རབ་བཟུང་དེ་གྲུས་པས་མཉན་པར་གྱིས། །རི་རྒྱུད་དུ་སྒྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བ་ལས། །དེ་ནས་
སྤགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྤྱོད་དུ་བྲས་ནས་སུ། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཙུ་བཞི་ནི། །བསྐྱབ་
དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱི་མ་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་
ལམ་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྲས་པའི་སྤྱབ་པ་པོ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། ཐེག་མར་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་

དགོས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། འིན་རྟ་མཉམ་གཞག་སྐྱབ་པ་པོས། འཏྲུ་
དམ་ཆོག་བསྐྱར་བར་བྱ། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། དབང་བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྱུ་མ་
བདེ་མཆོག་གི་བརྟན་པ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། དམ་ཆོག་རྣམས་
ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཞེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་
བསྐྱར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་མ་བསྐྱངས་པར་ཡལ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་
བསྐྱབས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྡོ་རྗེ་གྲུག་
པ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་རིམ་ལྔ་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
དང་། ཁས་སྤངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སྡོམ་པ་བསྐྱབས་པ་བཤད་པ། སྡོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ། སྡོམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་རིམ་
བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དང་། སྤྱིའི་དམ་ཆོག་གོ། །དང་
པོ་ལ་ལྷ། རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་དང་། དེན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་དང་།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དམ་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཆོས་
དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་དེགས་དགའ་
བའི། །དམ་ཆོག་བརྟན་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ནས་དེ་འདྲ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་
ཏེ་རྣམ་སྤང་གི་དེགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ། །དག་པ་ཞེས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ནས་འབྱུང་ཡང་ནག་པོ་སྦྱོད་
པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་དང་མཚོ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་དེགས་ཡིད་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་དེགས་
དགའ་བའི་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱེད་པར་དཀའ་བའི་

རོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་ཤིལ་བྱ་བྱུག་རྒྱ་ཡང་། །སློ་ཆེན་གྱིས་ནི་གཟུང་བར་གྱིས། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་གང་དེ་རྫོང་། །ཞེས་རབ་ཤིལ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ། །སླ་
 མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །འདི་ནི་རྫོང་ཤིལ་རིགས་དག་པའི། །སློབ་པ་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་ཤིལ་བྱ་དང་བྱུག་རྒྱ་དག་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་
 གཟུང་བར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་སློག་པའོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་གང་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་སློན་ཏེ་འདི་གསུམ་ནི་སློབ་པ་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་
 ཏུ་མ་ཟད་རྫོང་ཤིལ་སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གྲུས་པས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་སློབ་པ་ནི་གྲུས་པ་དང་མ་གྲུས་པའི་
 བན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་བཞི་པོ་བཟུང་བ་འདི་ནི་རྫོང་ཤིལ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སློབ་
 པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དགྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་
 ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷན་པས། དམ་ཆོག་ནི་འདུལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་ནི་
 བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དང་མི་བྱ་རྒྱ་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་སློབ་པ་དང་
 རྫོང་ཤིལ་བཅས་པ་ལྟར་འདུལ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དགྱིལ་ཆོག་རྫོང་ཤིལ་
 བྱང་བ་དང་རྫོང་ཤིལ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ཏུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་ཏུ། །ཟང་ཟང་མི་འཛིགས་
 ཆོས་དང་བྱམས། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྱུང་
 སྟེ་དེའི་རིགས་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་སྟེ་ཏུས་བྱུག་ཏུ་ཟང་ཟང་གི་སྦྱིན་པ་
 སོགས་སྦྱིན་པ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཆོག་སློབ་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། རྫོང་ཤིལ་མོ་ན་མི་སྤང་ཞིང་དེ་ཉིད་སྤང་བ་དང་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་
 ཆེན་སོགས་ནའང་མི་སྤང་སྟེ་རྒྱང་བ་དང་པོས་དེའི་དོན་བསྟན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་རིགས་
 ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། །ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་ཁྱོད་གྱིས་གཟུང་

བར་བྱ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཚིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བསྐྱེད་སྟེ་འོད་
 དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི།
 ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་
 ཀྱིས། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རུས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་ནི་དོན་གྲུབ་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་ལ་
 སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་དང་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ལ་གསུམ། ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་
 ཚིག་དང་། དོན་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་ནི་རབ་རྩ་
 བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅུ་བའི་ལྷང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་
 གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ། །གང་ཆེ་ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྒྲིམ་པོར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་སྐྱེན་མོང་གི་དམ་
 ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་ལུས་ངག་གིས་དོར་བར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།
 ཐོག་མར་ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པ་ནི། པས་པམ་པར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་རབ་རྩ་བཤད་པའི་བཅུ་
 བཞི་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མིང་གཉིས་པ་ཅུ་བའི་ལྷང་བ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེས་
 སྒྲིམ་པ་གཅོད་པས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་པ་རོལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནས་
 ལྷུང་ལ་པམ་པར་བྱས་པས་པས་པམ་མོ། །སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཅུ་ལྷང་རྣམས་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་དོར་བར་མི་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲིན་གྱི་ཡོ་ག་པ་ཁ་
 ཅིག་རིགས་དང་པོ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་དོ་རྩེ་བྱ་སྒྲོལ་དཔོན་གསུམ། གསུམ་
 པ་ལ་སྤྱིན་པ་བཞི། བཞི་པ་ལ་ཆོས་གསུམ། ཐ་མ་ལ་མཆོད་པ་གཅིག་བྱ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་
 ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲོག་ཆགས་གསལ་མི་བྱ་ནས་ཆང་སྒྲོང་བའི་བར་ལས་
 སྒྲོག་པ་ལ་ལྷ། དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་

ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པའི་མི་དག་བཅུ་ལ་གཅིག །ཐེག་དམན་འདོད་མི་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་ལོག་པ་བཞི། ལྷ་སོགས་བརྟན་པ་དང་མཆན་མ་འགོམ་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཅེ་མོ་
 རས་བཤད་པ་འདི་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་
 བསྐྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ཞེས་པའི་
 རོན་དེ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་འདིས་སྡོམ་པ་བསྐྱགས་
 པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། ཡོད་དེ་འདུས་པའི་དགྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་དང་བདེ་
 མཆོག་གི་དགྱིལ་ཆོག་ཆོགས་བཅད་དགུ་བརྒྱ་པ་ལས་རིམ་པ་ལྷར་ལྷནྱེ་པ་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་
 བོས་སྡོམ་པ་བསྐྱག་པ་ཅེ་མོ་རས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ནས་དེ་རས་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི་ཅེ་མོ་རས་གསུངས་པ་དང་སྒྲ་མེད་རས་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཆོ་ག་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བས་གཟུང་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་བསྐྱག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་བའི་སྒྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ་ཅེ་མོའི་སྡོམ་པ་བསྐྱག་པའི་སྐབས་
 རྣམས་ཆང་མ་ཆང་ཅི་རིགས་པར་བྱངས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྒྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་ལུགས་སྒྲ་མ་ནི་རིགས་ཏེ་
 དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་བྱ་དང་པོའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚུལ་
 བྱིས་པ་ནི། རི་ལྷར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་རེས་མཛད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་པས་པམ་པ་བཅུ་བཞི་ལས་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་རོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་མཆོག་གི་
 དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ་བྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་པམ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། རྡོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་བྱག་རྒྱ་རྣམས། །ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་
 འབྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཐད་པར་མི་སྤང་སྟེ། བྱང་སྒྲ་མའི་རོན་ནི་རི་ལྷར་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་ལྷའི་སྡོམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སུ་བསྟན་
 རས་ཚུལ་བྱིས་པ་ནི་ཉེས་སྡོད་ལས་ལྷོག་པ་ཡིན་ན་གང་ལས་ལྷོག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། པས་པམ་པ་

བརྩ་བཞི་ལས་ཕྱོག་པ་ཞེས་སྟོན་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ལྔའི་དམ་ཆོག་དེ་དག་གི་བསྒྲིག་
ཕྱོགས་ལ་པམ་པར་སྟོན་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། རུས་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་ལ་
པམ་པར་སྟོན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བཟངས་པའི་བྱིར་དང་ཅེ་མོར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་བྱི་མས་ནི་བྲག་རྒྱ་སྤངས་པའང་པམ་པར་བཤད་པས་རྩི་རྩེའི་རིགས་ལ་བྲག་
རྒྱ་མི་འབྲེན་པ་ལ་གཞན་པའང་ཡིན་ནོ། །དཔལ་མཆོག་གི་དུས་བྱ་གཉིས་པ་ལས། དམ་ཆོག་སྟོམ་
པ་བྱུབ་པ་འདི། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་པར་
གསུངས། །དམ་པ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
དོགས་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཏང་མི་བྱ། །བྲག་རྒྱ་རྩི་རྩེ་གང་ཡིན་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་
ནི་མི་སྤྲད་ཅིང་། །ནམ་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །མི་ཤེས་པའམ་སྤངས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་སྤྲད་པར་
མི་བྱའོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །དཀའ་ཐུབ་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་མི་བྱ། །ཅི་བདེ་
བར་ནི་བདེ་བར་བཟུང་། །འདི་ནི་མ་གྱོན་རྩིགས་སངས་རྒྱས། །རྩི་རྩེ་དེའི་བྱ་བྲག་རྒྱ་རྣམས། །ནམ་
ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་མི་བྱ། །སྒོ་བ་དཔོན་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ་
སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་པམ་པར་བཤད་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་ནི་མི་སྤྲད་
ཅིང་། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བ་རྩི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སུན་འབྲིན་ན་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་པམ་པར་གྱུར་ཅིང་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ཆོས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་རྩ་ལྗོངས་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ལྟེན་པས་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ལྟག་
མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བ་དང་རང་གི་བྱང་པོ་གཟིར་བ་དང་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་པ་ལ་ཡང་རྩ་ལྗོངས་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔལ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་འདི་རྣམས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མར་གསུངས་པས་སྒྲ་མེད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ཐུན་
 མོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་སྣ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཐུན་མོང་བ་
 རྒྱུད་གཞན་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་། དཔལ་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དཔལ་མཆོག་གི་གཞུང་དེ་རྣམས་བྲངས་ནས་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་
 བཤད་དོ། །དོར་དབྱིངས་དོན་བསྐྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་། དཔལ་མཆོག་གི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་ཅ་ལྟར་དང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཅ་ལྟར་རྣམས་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ་འདིས་
 ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ཅ་ལྟར་འབྲས་བར་བསམས་སོ། །དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ནི་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །གྲུབ་པ་ནི་དོན་རྟེན་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་བས་ན་རྫོགས་པའོ། །འཕྲིན་
 པས་དོན་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ་དོན་འབྲེལ། །འདི་ཞེས་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས་
 སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བསྐྱང་ཞིང་བསྐྱང་ངོ་། །མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི་དུས་
 གཅིག་ཏུ་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསུངས་པའོ། །དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དང་ཉག་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་གང་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བྱིད་ལ་ཉག་ཏུ་གྲུབ་པས་གྲུས་པས་བསྐྱང་ངོ་། །བྱང་
 རྒྱལ་ནི་རང་གི་སེམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྫོགས་བྱང་ངོ་། །སེམས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་
 དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཀྱིས་
 བྱིར་མི་སྟོན་པའི་བག་ཆགས་སྐྱེད་པས་དུས་གསུམ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི་
 དོགས་པ་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་དེ་རི་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་སྟོམ་ན།
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་རྟེན་ཅེ་ལྟ་པའི་བྲག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཡོངས་སུ་བཟགས་ནས་སྟོང་
 གར་རྒྱ་བའི་སྟོང་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་འདིས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྤྲད་པར་མི་བྱ་བ་དང་བདག་ལ་འདི་དགོས་པ་མེད་པས་བདག་གིས་འདི་སྤང་བར་

བྱ་ཞེས་ངག་གས་ཡིད་གང་གིས་ཀྱང་ནས་ཡང་ཆོས་དེ་རྣམས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཤེས་
 བས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ངེས་པའི་མི་ཤེས་པའམ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཉེན་
 འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱབ་པ་པོ་དེས་
 བྱི་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བ་ལས། མི་ཤེས་པའམ་སྒྲོངས་པ་ཡིས། །རྩལ་ཆེན་བསྟན་
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། དམ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་ཉན་པ་ལ་སྐྱལ་བ་མེད་
 བའམ་སྐྱལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ཐེ་ཆོས་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡི་གའི་དོན་བསྟན་
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་གི་སྤྲས་བཟོད་པ་ཡོད་པས་དེ་”གཅད་པའི་
 ལྷ་མོ་རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སྟོས་སོ། །རང་གི་ལུས་སོག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་མི་བཟད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བཅོ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་གྱིས་གདུང་བར་མི་
 བྱའོ། །བཅོ་བརྒྱུད་ནི་འཛིག་ཉེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་བལྟའོ། །འོ་ན་ངི་ལྟར་
 གཟུང་སྟམ་ན། ཅི་བདེ་བ་ནི་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྲད་དེ་རྣམས་མེད་པའོ། །དེས་བཟུང་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་མལ་དང་བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་
 བར་བཟུང་ནས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་གནས་པས་མ་
 བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སོ། །ཤུའི་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་དང་མི་མཐུན་པས་གཟིར་བར་མི་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །དོན་ཅི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་དང་པོའི་དོན་ཅི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕྱག་མཆན་ནོ། །དེའི་བྱ་ནི་དང་པོའི་དོན་ཅི་སེམས་མཆན་
 པའི་དེའི་བྱ་ཤེས་རབ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱག་མཆན་ནོ། །དམ་ཆོག་དང་
 ཆོས་དང་ལས་དང་ཕྱག་ཆེན་ཏེ་བཞི་ནི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྤྱིང་རྩལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་
 བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དོར་དེའི་སོགས་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་

༡) ལ། ༤་བ་ན་ གཅོད་པའི།

བ་ལ་ཤུཌི་བས་བཤད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱེད་བ་ལ་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྤར་བྲངས་བ་ལྟར་ཅ་
 ལྟར་དུ་གསུངས་བས་ཤིན་དུ་འབྱུང་ཉི་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །སྤྲ་མ་
 ལ་སློད་བ་ནི་ཚུལ་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སློད་པའོ། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་
 མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མར་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོག་སློབ་མ་ལ་གོ་བར་བྱ་རྒྱ་རྣམས་ཡིན་པས། དཔལ་
 མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་བསྟན་པའི་ལུགས་
 དེ་དག་གིས་བཤད་བ་དེ་དེ་ལས་གཞན་བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ན་འོ་ན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ནི་དོ་མེ་ཅེ་མོ་ལས་གསུངས་མེད་ཀྱང་
 བཅུ་བཞི་པོ་དེ་གངས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་མ་གཞན་ནས་བཤད་པ་མི་
 སྤང་ལ་དོར་དབྱིངས་དོན་བསྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་རྒྱ་ལྗོངས་པའི་དོ་མེ་
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རྟེ་ལུ་པས་ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་དེ་བས་ཉག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
 བས། བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་ནི་སྤགས་སོགས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བྱུང་པར་གྱི་སྤྲོམ་
 བ་ཐུན་མོང་བ་སོག་ལ། དེ་ནས་ཅ་བའི་ལྟར་བ་བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་
 བ་ལ་སྤྱོད་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་དམ་ཆོག་བསྟུག་པའི་སྤྲོམ་སྤྱ། དོ་མེ་མ་རྣམས་ཉིད་ལ་ནི། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བཙུམ་ལྟར་འདས་མ་སྤྱལ་བྱེད་མ་དང་རལ་བ་གཅིག་མ་དང་ལྷ་མ་གྱི་དང་སློབ་མ་ལ་
 སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དོ་མེ་ལྟ་བུར་མི་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་རྣམས་ལའོ། །རྣལ་
 འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤགས་པས་སོ། །བརྟན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་མེད་དུ་གནས་
 པས་སློད་པ་སྤྱིད་པས་དགག་པ་སྟེ། བྱུང་མེད་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་པས། །དེ་ལ་བརྟན་པ་བཅུ་བཞི་
 པ། །ཞེས་ཅ་བའི་ལྟར་བར་ཡང་འདི་དག་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་གཞག་གོ། །ཞེས་བྱུང་མེད་ལ་སློད་པའི་ཅ་
 ལྟར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པས་གཞན་བཅུ་གསུམ་ཡང་སྤྲ་མེད་དང་འབྲ་བར་
 བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འདི་ཉིད་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ནི་རིགས་ལྗེའི་སྤྲོམ་པ་
 བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་རིགས་ལྗེའི་སྤྲོམ་གཟུང་གི་ཆོ་ག་ནི་དོ་མེ་ཅེ་མོ་དང་སྤྱི་བྱུ་ཏ་

དང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་འདྲ་བར་སྤང་ལ་བྱད་པར་དུ་སྡོམ་པ་བསྒྲག་པའི་སྐབས་
 གྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བསྒྲག་པ་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐ་
 དད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟར་བའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འདྲ་བ་སྤང་ཡང་སྤྱིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 དང་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྲ་མེད་
 དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ཡོད་ན་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལ་
 སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་འང་མིང་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་གསལ་བ་ཅམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་འཆད་དེ། སྤྱིར་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་ཤེས་ནས་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པ་དང་བྱད་པར་དུ་ཅ་ལྟར་ངོས་
 ཟེན་ནས་སྤང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས། དེ་ནས་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་དེ་དེས་བསྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་དང་དམ་ཆོག་དང་ཆོས་དང་ལས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཆོ་ག་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་ཆོགས། སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ཡོངས་སུ་བསྤང་བར་བྱ་བའི་
 དམ་ཆོག་དང་འདུལ་བ་དང་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོད་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆོ་ག་རིམ་བཞིན་དུ་མཁས་པར་བྱས་
 པས། དེ་ཕྱིན་ཆད་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་རིམ་ལྔར་སྤངས་པ་བསྤང་བའི་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་སྦྱོ་བ་མི་སྦྱོད་
 པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་ཐོག་མར་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་བཅུ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅ་བའི་དམ་
 ཆོག་རྣམས་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ནི་བརྒྱ་
 བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་བསྡོ་བཟང་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་བསྡོ་བཟང་བྱ་བའི་དམ་
 ཆོག་དེ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ཆག་ན་དེའི་ཆོ་རྣམས་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། ལྟར་བ་སློམ་པོ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་
 གི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་ས་ར་ཏས། སེམས་

དག་ཐོ་རངས་དུས་ལངས་ཏེ། །བཟའ་དང་བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 བསྐྱང་ངོ་། །ལུས་དང་སྒོག་ལ་མི་སྒྲིམ་པར། །དམ་ཆོག་དང་ནི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་། །ཉིན་དང་མཆན་མོ་
 ལན་གསུམ་དུ། །རྟག་ཏུ་བསྐྱུས་ལ་གཞིལ་བར་བྱོས། །གང་ཆེ་ཉམས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་
 སྒྲིམ་པོར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་བ་པ་དང་ནག་པོ་སྦྱོད་པས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ལས་”བཟའ་བ་བ་དང་”^{༡)}བསྐྱང་བའི་དམ་ཆོག་སྦྱི་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལས་དང་
 པོ་པས། ཞག་གཅིག་ལ་དུམ་བུ་དུག་ཏུ་བཅད་ནས་བཅུ་ཤེས་བསྟེན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉེས་པ་
 བྱང་མ་བྱང་རྟོག་པ་འདི་ནི་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་པས་རྡོ་རྗེ་
 འཆང་གི་བཅས་པ་འདི་གནད་ཆེ་བར་བྱངས་ཤིག །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ལ་གསུམ།
 སྦྱོང་བའི་དམ་ཆོག །བསྟེན་པའི་དམ་ཆོག །སྦྱོང་བའི་དམ་ཆོག་གཞན་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་
 གིས་སྒོག་ཆགས་གསལ་མི་བྱ། །མ་བྱིན་པར་ཡང་མི་སྦྱང་ངོ་། །འདོད་པ་ལོག་པར་མི་སྦྱང་
 ཅིང་། །བརྟུན་དུ་སྦྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཕུང་གོལ་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །སེམས་
 ཅན་འདུལ་བྱིར་མ་གཏོགས་པ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོག་གཅོད་པ་
 རས་རྟུན་གྱི་བར་སྦྱོང་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཆང་འབྱང་བ་སྦྱོང་བའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལྷ་ནི་དངོས་གྲུབ་
 འབྱུག་པའི་གཞིར་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་ལྷ་ལ་རྣམ་པར་གནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་མཆོག་
 བརྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །ཆང་འབྱང་བ་ཕུང་གོལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་ཀུན་གྱི་ཙ་བར་
 གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མེད་དང་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ཆད་ལྷན་དུ་མར་ཡང་ཅེ་མོ་ནས་འབྱང་བ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྒོ་གསུམ་
 གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་

༡) ཞ། ༡་ན་༩་ བཟའ་བ་དང་།

བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམས་སྤང་མཛོན་བྱང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་ལ་
གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་དེ་འབྲས་བའི་ཆེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་
བྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀྱར་བྱ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམས་གསུམ་དང་། །ངག་གི་རྣམ་
པ་བཞི་རྣམས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ནི། །ཅི་རུས་པར་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོངས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་བཞེས་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་སྤགས་ཀྱི་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཅེ་མོ་ལས།
རྣལ་འབྱོར་རིག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ལའང་མི་བརྟན་པར་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གསུམ་གྱི་དཀར་པོའི་
ལས་ལམ་བཅུ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་པས་ནི། རྗེས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་སྟེལ་ཅེག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་སྤང་བ། བརྟན་པ་དང་འགོ་མ་པའི་ཉེས་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་མིན། །འཁོར་
བ་དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་སྤང་ན་འདས་མི་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ནི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དང་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱབ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་དེས་རང་
བཟོད་པར་འདོད་པ་མི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྟོན་གྱིས་བདག་ལ་ཅི་བྱ་ཞེས་སྟོང་དུ་
མི་རུང་བར་སྤར་བསྟེན་ཟེན་རྟོ། །སེམས་ཅན་བྱངས་མེད་པའི་དོན་བྱ་བའི་ཁུར་འཁུར་བ་ལ་སྦྱིད་
ལུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས། རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པ་སྟེ་མི་དགའ་བར་མི་བྱ་བར་སྟོན་བཞིན་དུ་དེའི་
ཁུར་གཞུང་ངོ་། །འཁོར་བ་མི་སྤང་བ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། །འཁོར་བ་མཐར་ཐུག་པར་དུ་ནི། །བདག་འཆང་
རྒྱ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །དེ་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་འཁོར་བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་
གྱོན་པའོ། །རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ནམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཁྱོལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གསང་བ་པ། །སྟོན་གྱིས་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །བྲག་རྒྱ་བཞོན་པ་མཆོན་ཆ་

དང་། །མཚན་མ་འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་ལྟ་
 དང་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་དང་གསང་བ་པ་གཞིད་སྦྱོན་ནམས་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་བཟང་
 བོས། །གསང་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ནམས་ལ། །བརྟན་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་འདོན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་
 རི་ལྟའི་གཟུགས་གྲིས་པ་སོགས་སོ། །བཞོན་པ་རི་ལྟའི་བཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་སྒྲ་མའི་
 བཞོན་པའོ། །མཚན་ཆ་རི་ལྟའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རལ་གྱི་སོགས་སོ། །མཚན་མ་རི་ལྟའི་ཕྱག་མཚན་
 འཁོར་ལོ་དང་རྩྭ་རྩྭ་སོགས་འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཆེ་མོ་ལས། འཁོར་ལོ་རྩྭ་རྩྭ་སོགས། །མཚན་
 མའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ། །འགོམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་ཞིང་། །བཟའ་བར་ཡང་རི་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 དམན་མ་ལྟ་ཡི་གི། །རྒྱུ་པ་དག་གིས་བརྩི་མི་བྱ། །དེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་འདུག་མི་བྱ། །སྒྲར་ཡང་གཞག་
 པར་མི་བྱའོ། །ལྟ་ཡི་ཕྱག་མཚན་བཟང་པོ་དང་། །ལྟ་ཡི་བཞོན་པའི་མཚན་མ་ནམས། །འགོམ་ཞིང་
 བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ལ་རི་གཞིད་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །ལྟ་ཡི་སྦྱ་དང་ཕྱག་མཚན་
 དང་། །ལྟ་ཡི་བཞོན་པ་དག་དང་རི། །དམན་མ་ལྟ་ཡི་གི་བ་མ་དང་། །ལྟ་ཡི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་། །བཟའ་བ་དག་རི་སྦྱ་ཆོགས་པ། །མཚན་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། །འགོམ་པར་མི་བྱ་
 བཟའ་མི་བྱ། །བཟའ་བ་དག་རི་སྦྱ་ཆོགས་པ། །མཚན་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། །ནམ་ཡང་
 བརྩི་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དམན་མ་རི་མཚན་རྩལ་བ་རྩིང་པའོ། །དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་
 འདུག་པ་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་བཞག་པ་སོགས་མི་བྱའོ། །གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་བ་རུང་ན་རྩྭ་རྩྭ་བ་རི་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ།
 ཡང་ཡུལ་དང་དུས་གྱི་དབང་གིས་མི་འགོམ་པ་འགོམས་པ་དང་བརྩིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྩྭ་རྩྭ་
 རྒྱགས་དང་ལྟན་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རི་གནང་སྟེ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡུལ་དང་དུས་གྱི་དབང་གིས་བྱས་ན་མི་འགོམ་པ་འགོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་
 ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་གཞན་དག་ལས། །མི་ཤེས་པའམ་གཉི་ཐུག་དང་། །དེ་བཞིན་ལེ་
 ལོའམ་མི་བྱན་པས། །རྩྭ་རྩྭ་རི་མོ་ལ་སོགས་བརྩིས། །དེས་པར་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་

བས་ནན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱིས་མ་གཡངས་པར། །ཞེས་རབ་ཅན་ཀྱིས་ཞེས་
 པར་བྲ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལོ། །དམན་མ་རྡོ་རྗེའི་རི་མོ་མཆོན། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་སོགས་ཆོགས། །དམན་ནམ་བཞེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་། །རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྷན་ཉེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་
 ཤུགས་ཞེས་བྲ་བའི་སྦྱའི་གནས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་བའི་སྦྱར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །ཞེས་
 ཁྱད་པར་དུ་གསུང་ངོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདིར་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་དག་བསྟན་པ་འདི་ལྟར། །རི་མོ་འཕུར་རྡོ་རྗེ་སྤང་བྱུང་བ་རུང་། །ཡིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཏོག་ནས་
 བེ། །འཕྲུག་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །དམ་ཆོག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་
 རྗེའི་རི་མོ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྤང་བྱུ་སྟོས་པ་ཡང་ཉེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །དེ་བས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
 འགོམ་པར་མི་བྲ་བ་གཞན་ཡང་འདུས་པར་བཟུལོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དེའི་སྔགས་ནི་
 འདིལོ། །བརྗོད་པ་ལ་ཀྱ་མ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལས་ནི། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་
 ཤུགས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཨོ་བརྗོད་པ་ཀྱ་མ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤང་བྱུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བར་
 བྱལོ། །དེ་ནས་འདིའི་སྦྱང་པོ་བཤད་ངོ། །ཡིད་ཀྱིས་རི་མོ་བཏོག་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྤང་བྱུང་མ་གཞན་
 ཡང་རུང་། །ཕྱིར་བྱུང་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ནི། །དམ་ཆོག་འགལ་བར་དེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 ངོ། །རི་མོ་ནི་ཆོན་ཅིའི་རི་མོ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྤང་བྱུ་ནི་ཆོན་ཅི་ལྟའི་སྦྱང་པའི་རི་མོ་དང་བཏོག་པ་ནི་དེ་
 དག་གི་འོག་ནས་འཇུག་པར་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ལ་ཀྱན་སྦྱང་གིས་བཤད་དེ། །གཞན་ཡང་རུང་
 ཞེས་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་ཏུ་སྔགས་དེ་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་
 ཀྱིས་གང་ལ་འགོམ་པའི་གཞི་དེ་རང་གི་སྦྱང་དུ་བཏོག་ནས་དེའི་འོག་ནས་འཇུག་པར་བསམས་ལ་
 བྱལོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་འདིགས་པས་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པས་
 ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཕྱ་མོ་རྣམས་བསྐྱུང་བ་ལའང་འབད་དགོས་ཏེ། །ཅེ་མོ་ལས། །དེ་ནས་རིག་པའི་བརྟུལ་

ཟུགས་སྒང་། །སྒྲིམ་པའང་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩལ་ཙམ་ལའང་། །འགྱོད་པ་རུ་ནི་བྱ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་པ་ནི། །འདི་དག་དམ་ཆེ་ག་ཡིན་པར་
 བཤད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ནི་སྤར་བཤད་པའི་སྤུང་མོང་གི་
 དམ་ཆེ་ག་བསྟག་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆེ་ག་རྣམས་ལ་
 རྟངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ནས། །རྗེས་མཐུན་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་ནི། །གསང་བའི་རྒྱད་
 ལས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱ་
 ཆེར་ནི་རྒྱད་ཀྱི་ལས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟམ་པ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །དེ་རྣམས་ནི་གང་ཁས་སྒྲུབ་རྒྱུའི་དམ་ཆེ་ག་རྣམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟགས་ནས། །དེ་
 ནས་དེ་རྣམས་བསྟུང་བའི་བསམ་པས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་ཆོ་གས་འཛིན་པ་
 སྟེ། །མདོར་ན་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་ཐམ་ཐོམ་དུ་མ་སོང་བར་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས་འཛིན་
 པའོ། །དཀྱིལ་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་བསྟགས་པའི་གཞུང་མ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེར་ཡང་
 སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་གཟུང་གི་དོན་རགས་པ་རྣམས་སྟོབ་མ་ལ་བད་འབྲུད་པར་བྱས་ལ་འཛིན་དུ་
 གཞུགས་གོ། །སྒྲིམ་པ་བསྟགས་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་རྩོམ་ཅེ་མོ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་འདིར་བཀོད་
 པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ་ནི། །སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་འདི་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་བརྟག་པ་
 གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་དང་རྩོམ་ཅེ་མོ་ལའང་འགྱོད་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་རྩོམ་ཅེ་མོའི་
 རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲླབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་འདིར་ནི་ཅེ་མོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། །གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། །སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྩོམ་
 ཅེ་མོ་ལས། །གཙོ་བོ་བདག་ལ་སྒྲིམ་པ་སྟོལ། །ཐུབ་པ་ཉི་མ་མ་ལུས་པའི། །སངས་རྒྱས་བདག་ལ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྟོབ་མ་ལ། །གསང་བ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་དག་པའི། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འདོད་དམ། །ཞེས་
 སྒྲིམ་པ་ལ་སྟོང་ནས་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་བྱིས་ནས། །དེ་ནས་སྟོབ་མ་དེ་ལ་དོན་གཉིར་འདུག་ན་སྒྲིན་

དུ་སྒྲིམ་པ་བསྐྱག་པ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ། །འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་
བདག་ལ་གསོན། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་ནས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་མཛད་དོ། །ཡང་ཅེ་མོ་ལས།
སྒྲིན་ལ་སྒྲིམ་པ་འདི་དག་ནི། །རི་ལྷར་འདོད་ཅིང་མོས་པ་རུ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྒྲིན་བྱ་སྟེ། །རང་
དབང་མེད་པར་སྒྲིན་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་དད་ཀྱང་ན། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་པར་བྱ། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་
ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སློབ་མ་ལ་ལེན་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་
མི་སྒྲིན་པ་དང་། ལེན་པར་འདོད་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་སྟེར་བར་གསུངས་ལ་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སྟོང་
ནས་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་འདི་བར་ཡང་གསུངས་པས། སྤྱིར་དབང་བསྐྱར་ཁུ་སྟེན་པ་ཙམ་གྱི་གཤམ་
ལ་རྒྱགས་མིན་པར་སྒྲིམ་པ་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་ལེན་འདོད་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
འདི་མེད་ན་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །སློབ་མ་ལ་སྒྲིམ་པ་ལེན་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་ཅ་
ལྟར་བྱུང་བའི་སློན་ནས་སྤགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྤར་ཐོབ་པ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་མེད་ནའང་མི་སྟེ་བས་རྩོམ་
སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རྩོམ་གྱིང་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་སོགས་སུ་ཅ་ལྟར་དང་མི་ལྟན་པ་དགོས་པར་
གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་མི་
འཛིན་ཞིང་། །ཅ་བའི་ལྟར་ལ་ཉེར་གནས་དང་། །ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་ཀྱན་སྟེད་ཅིང་། །དམན་པའི་ལས་ལ་
སྟོར་བྱེད་པའི། །སློབ་དཔོན་རིང་ནས་སྤང་བར་བྱ། །དེ་བསྟེན་དཔལ་སོགས་འབྲས་ལ་སྟོར། །ཞེས་
འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། རྩོམ་ཐེག་པའི་ཅ་ལྟར་ནི་གངས་མང་
ལ་འབྱུང་ཉེ་བར་སྤང་ལ་བསྟན་པ་འགྲིབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སྟེབ་པས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་ན་ཅ་བའི་བསྐྱབ་
ཆོགས་ཙམ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱང་བ་ཤིན་དུ་དགོན་པར་སྤང་བས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒྲིམ་
པ་དང་ལྟན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེན་ན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་
སྒྲིན་དུ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཁྱགས་ནས་དབང་དང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་རྣམས་
ལེན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཆོ་ག་
རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉམས་ནའང་སྤར་སྟེ་བས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་

བ་ན་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲིན་དུ་བདག་
 ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་
 བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པ་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་དུ་ཤྲུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སྒྲིམ་མ་གཞུག་པའི་དུས་ལ་བབ་
 བ་དང་སྒྲིམ་དཔོན་འབྱུག་པའི་ཆོ་ག་དང་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་ལ་དག་བརྟེན་དེས་
 བས་དམ་ཆོག་དང་འདས་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་དག་སྲིད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་དཔོན་ཉིད་དང་
 པོར་འབྱུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཀུན། །ཀུན་ནས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། སི་
 ལྷ་ཁར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་ནི་ལྷའི་ཆོགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 གང་ལ་ཡོད་པའི་སྐབ་པ་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བཅས་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོམ་ཅིང་བདག་གི་བར་མཛོད་ཅེས་པ་ལ་སྐྱ་
 བ་རྩ་པས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅེ་མོར། གཙོ་པོས་རི་ལྟར་བཀའ་སྐུལ་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བགྱིད་
 པར་འཆོལ། །ཞེས་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་པ།
 སྒྲིམ་པ་གཞུང་བ་དངོས། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་སྦང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་
 རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྦྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་
 བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འདས་མ་འོངས་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་
 པ་དང་གཤེགས་བཞིན་པ་དང་མ་གྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲོམ་པས་ན་མགོན་པོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སྟེ་དོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་སྦྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱགས་ངེས་པར་
 ཏེ་ཅེ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་”སྐྱེད་པར་”འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་

༡) ལ། ༡༣་བ་༩་ བསྐྱེད་པར།

གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །བསྐྱེད་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ལ་གསུངས་
 ཏེ་འདི་ནི་རྩ་བ་ན་ཏེ་དང་ཨ་རྩ་ཀ་ར་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པའོ། །སྐབས་འདིའི་འཇུག་སེམས་ལེན་
 པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
 སྟེ་དཔེར་ན་སྟོན་འཇུག་ཏུ་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པའི་ཚ་གར་སྟོན་སེམས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །རྩི་རྩེ་
 མཁའ་འགྲོ་ལས། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ངེས་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་
 དང་། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་བདེ་སྟེ་རྩི་ལེན་པ་དང་སྐྱར་དགོས་
 པས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་བདག་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོ་
 འཕང་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །སྟོམ་པའི་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་སོ། །འཇུག་པ་ནི་དེའི་
 ལམ་སྟོན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པས་སྤྲ་མེད་པ་དང་དམ་པའོ། །འདི་ནི་རྩ་བ་ན་ཏེ་དང་དགོངས་པའོ། །གཞུང་དེའི་སྟོན་དུ་གང་
 གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མིང་སྟོས་ནས་དུས་རིམ་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱང་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་རིམ་སྟོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པོར་མཆིས་ཀྱི་
 བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲ་མེད་ཀྱང་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། །བྱང་ཆུབ་ནི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཏེ་སྟོང་
 པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་དང་མཆིས་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པ་དང་། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ཞེས་རང་མིང་ནས་སྟོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དང་། དུས་ཏེ་གནས་སྐབས་འདི་ནས་
 བཟུང་བ་སྟེ་ཉེ་བར་བརྩམས་ནས་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་བཟུང་བའི་དོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་རྒྱུར་བྱས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རྩ་བ་ན་ཏེ་དང་སྟོན་པ་བཞུགས་
 རོ། །རང་གི་ཁས་སྤངས་པ་ཡིས་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་རང་མིང་ནས་སྟོས་པར་ཨ་རྩ་ཀ་ར་བཞུགས་
 པ་ལྟར་སྤྲ་མེད་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། རྣམ་སྤྱང་གི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ། མི་བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ། རིན་འབྱུང་
 གི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ། དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་གཟུང་

བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲིལ་བ་ལ། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་བ་དང་། །དགེ་བའི་
 ཆོས་ནི་སྤྱད་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །བདག་གིས་བརྟན་པོར་གཟུང་
 བར་བཞི། །སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །ལྷ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། །དེང་ནས་
 བཅམས་ཏེ་གཟུང་བར་བཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་
 འབྱོར་བསྐྱེད་སྒྲིལ་བ། །སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །ལྷ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་
 གསུམ། །དེང་ནས་བཅམས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་། །བསྐྱབ་བ་ཡི་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། །དགེ་བའི་
 ཆོས་ནི་བསྤྱད་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །བདག་གིས་སོ་སོར་བརྟན་པོར་
 བཟུང་། །ཞེས་རྩལ་ཁྲིམས་གསུམ་བཟུང་བ་ཡང་རྣམ་སྤྲང་གི་སྒྲིལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་བ་ལྟ་
 ཏས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ་ཨ་ལྷ་ཀ་རས་བཤད་བ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤྲང་ངོ་། །འདི་ནི་སྤྲ་མ་
 ལེགས་ཏེ། ཅེ་མོ་དང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ལས་རྣམ་སྤྲང་གི་སྒྲིལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་
 མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་དོ་རྩེ་འབྱུང་བ་དང་ནག་པོ་སྤྱད་པའི་མ་རྩ་སྤྱ་ཡའི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་རྒྱལ་བ་
 བཟང་པོའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཅེ་མོ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་འགྱུར་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དོ་རྩེ་སྤྲ་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བརྩ་
 གཉིས་བ་ལས། བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཙམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་ཏུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྒྲིལ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྐབས་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་སྤྲང་གི་སྒྲིལ་བར་གསུངས་བ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། སྒྲིལ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་
 སུ་སྐར་མོང་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་བྱང་ཡང་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བས་འགལ་བ་
 མེད་དོ། །འདྲུག་སེམས་འཛིན་པ་ནི་སྤྲ་གོང་དུ་སོང་བའི་བས་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རྩལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདྲུག་སྒྲིལ་འཛིན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་མི་རིགས་སོ། །དེས་
 བ་སློབ་དཔོན་སུ་ཉེ་རྩ་ལྟ་ཏས་རི་ལྟར་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སློབ་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་
 བས་སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྐར་མོང་བའི་པར་བྱིན་གྱི་སྒྲིལ་བ་གཟུང་བ་ནི་

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྤང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱན་པར་འཆད་པ་ཡང་
 འཐད་པར་མི་སྤང་ངོ་། །འདི་ལ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་
 ཁྱིམ་ས་གསུམ་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་དབང་བསྐྱར་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ཞེས་
 ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གསུམ་ཀྱི་སྡོམ་པ་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྡོམ་པར་གསུངས་པའི་བྱང་
 པར་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས་རིགས་ལྡན་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་ལྡེ་སྡོམ་
 པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གསུམ་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རིགས་གཞན་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་ཡང་སྐྱར་དགོས་
 མོད་ཀྱང་རྣམ་སྤང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་དམ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ད་ནི་
 གཞུང་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །འདི་རྣམས་ལ་དུས་རིམ་སྤྱད་དུ་
 གཞུང་བ་དང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པའི་བར་དང་
 འོག་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱན་ཏོ། །གང་གཞུང་བ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་སྤང་ངོ་། །བསྐྱེད་པའམ་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབ་
 པ་པའི་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཆོག་ཅིང་སྤྱད་པས་ན་སྡོམ་པ་སྟེ་དེའོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་སྤང་
 ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཏེ་ལུང་དང་རྟོགས་པ་དང་། འདུས་པས་ན་དགེ་འདུན་ཏེ་
 འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དགོན་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་མཆོག་
 ཡིན་ལ་དེས་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་རིམ་སྤྱད་དུ་
 གཞུང་བ་ནི་དང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོང་པའི་བར་དུའོ། །ཚུལ་རིམ་རྟུར་ན་མཆོག་ཏུ་སྟེ་
 གཙོ་བོར་རྟོ། །གཞུང་པའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྟེ་
 དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའོ། །ཡང་གཞུང་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཞུང་ན་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གསུམ་མོ། །དེ་
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྷོག་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་

ནམས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་དག་བ་ལ་འབྲུག་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོས་སེམས་གནས་པ་དང་གཉིས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་སྒྲིན་པ་དང་གསུམ་པས་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་པ་ན་བྱང་
སའི་དོན་ནོ། །མན་སྟེར། དག་དང་ཆོས་ནི་བསྐྱུ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་དག་བ་ནི་
མི་དག་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་བཤད་དོ། །གང་གིས་གཟུང་བ་ནི། བདག་གིས་
ཞེས་བ་སྟེ་འགྲོ་བ་ནམས་བསྐྱུལ་བའི་བྱིར། །ཁས་སྤང་ཞིང་རྒྱལ་བུའི་ཞེས་འཆད་དེ་སེམས་ཀྱི་
དབའ་བསྐྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་གཟུང་བ་ནི། སོ་སོར་ཉེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛིན་པ་དང་བརྟན་པོར་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྤངས་བ་དེ་དག་ལ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོ་བ་ལྟོག་པར་མི་
བྱེད་པའོ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་ཞེས་པ་འདི་འོག་མ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་རོ། །དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་
ལས། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ལ། །སྒྲོམ་པ་ཡི་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །སི་
བྱུ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་བཏོན་ནས་དེའི་སྒྲོན་དུ་
ཚུལ་ཁྱིམས་གསུམ་གཟུང་བ་གསུངས་པ་ནམས་སུ་ཡང་དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །རྫོང་རིལ་བུ་བྱུག་རྒྱལ་ངོ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་
གཟུང་བར་བགྱི། །སྒྲོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བར་
བྱའོ། །གང་གཟུང་བ་ནི་སྤྲ་མ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྫོང་རིལ་ཆེག་དང་རིལ་བུའི་
དམ་ཆེག་དང་བྱུག་རྒྱུའི་དམ་ཆེག་དང་དེར་མ་ཟད་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་ངོ། །དེ་དག་གཟུང་
བ་གང་གི་དམ་ཆེག་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོང་རིགས་མཐོ་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་རྫོང་མཁའ་འགྲོར་གསུངས་
པའི་དོན་རྫོང་མཐོ་བ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་རིགས་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་”སྐྱབ་པ་པོ་ལ་”^{༡)}བཤད་པས་
དེ་དག་གི་དམ་ཆེག་ལའོ། །ཡང་ན་སྒྲོམ་པ་ཉིད་རྫོང་རིལ་ཆེག་པོ་སྟེ། མི་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཨ་མུས། རྫོང་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྐྱུས་པ། །ཞེས་བཏོན་ནས་རྫོང་རིལ་

༡) ཞ། ༡༥་ན་༩་ སྐྱབ་པོ་ལ།

ཆེན་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིགས་ནི་དེ་ལས་སྐྱུལ་པའི་དབལ་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་ཆོག་གས་ཏེ། དེ་རྣམས་
 མི་བསྐྱོད་པས་བསྐྱུས་པ་ལ་བཤད་དོ། །རི་ལྷར་གཟུང་བ་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 གཟུང་བའོ། །ཡང་སྤྱི་བྱ་ཅ་ལས། དེ་ཉིད་ལས་ནི་སོ་སོར་གཟུང་། །ཞེས་འབྲུང་བས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཚུལ་རི་
 ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་
 པ་ལྷར་མཆོད་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་རྡོར་བྲིལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།
 དེས་གང་མཆོད་པའི་དོན་ཤེས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞིང་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་
 བའོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྲག་གས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ནི་གསང་བའམ་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ་ཕྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཆོ། དེ་བྲན་ནས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱིས་འཛིན་བའོ། །དེ་ལྷར་ཡང་དབལ་མཆོག་དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྡོ་རྗེ་གསང་
 བའི་དོན་སྤར་ལྷར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེའི་དོན་འདི་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྦངས་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་དང་དེའི་རྡོ་རྗེས་ནི་རིགས་གཞན་ཡང་མཆོད་ནོ། །རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་ཐོག་གས་པའི་
 རྗེས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པའམ་འབྲ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་སྒྲུབ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་
 དང་སེམས་བྱང་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཀུན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གསལ་བ་སྟེ་བྱབ་བའོ། །ཤེས་རབ་བྲིལ་བུ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་ལྷར་དེ་ལྷ་བྱའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་ཀྱི་བྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་
 བྲུང་དེ་འབྲ་བའི་སྒྲུ་སྒྲོགས་པར་བསམས་ནས་དགོལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་བའོ། །དེ་ལྷར་

ཡང་དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་
 ཡང་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ཡིས། །ཀྱན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 གསལ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བྱས་སྒྲིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་བྱ་
 སྤྱི་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་
 རིགས་གང་གི་སྐྱབ་པ་པོ་གང་ཡིན་པས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་སྤྱོད་ཞིང་བཟུངས་སྒྲིམ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྩེ་བཟུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེའི་བྱ་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅེངས་ལ་གཟུགས་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་
 འགྱུར་བའི་གཟུགས་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྱད་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་བྱ་བ་བྱས་
 པ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསམས་ལ་བཟུངས་པའམ་སྒྲིམ་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོ་རྩེ་བཟུང་། །ཆོས་ཀྱི་
 དེའི་བྱ་དགོལ་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་གི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེར། །བྱིན་གྱིས་བཟུངས་ནས་སྤྱོད་པོ་བཟུང་། །ཞེས་
 དཔལ་མཆོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་
 བངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྱི་མེད་གཉིས་ཀའི་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་མོང་བ་
 ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་མི་བྱ་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སྐབས་དང་སྐར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་རང་གི་སྤྱི་མ་
 ལ་བྱེད་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤྱི་མ་
 སྒྲིམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་རྒྱུར་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་མན་སྟེར་བཤད་དེ་དངོས་བྱུང་གྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིན་
 ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་དུས་བྱུག་ཏུ། །སྦྱིན་

བ་རྒྱལ་བཞི་རབ་ཏུ་སྒྲིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་
 བཞི་ལོ། །དེ་ནས་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་བྱམས་པ་ལོ། །ཡང་ན་གསེར་ལ་སོགས་
 པའི་ནོར་དང་འབྲུ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་གྱི་སྒྲིང་པོ་འཕམ་ནོར་གྱི་དང་པོ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡན་ལག་དང་མགོ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་སྒྲིང་པོ་འཕམ་ཡན་ལག་གི་དང་པོ་
 བཞི་ལོ། །མན་སྒྲེར་བྱམས་པའི་དོད་ལ་སྒྲན་པར་སྒྲུབ་དང་བྱི་མ་བཞི་ལ་ནོར་དང་ཡན་ལག་དང་འཛིན་
 ཏུ་བའི་ནོར་དང་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་ཐ་སྒྲུད་མ་གཏོགས་པ་འདྲའོ། །གང་གི་དམ་ཆེག་ལ་དེ་ལྟར་
 སྒྲིན་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། རིགས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 རྒྱལ་ནོ། །རྒྱལ་འབྱོར་ནི་དེའི་རྒྱལ་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྱུར་བ་རིན་འབྱུང་
 གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་སྟེ་དེས་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཆེག་ནི་སྒྲིན་
 བ་ལ་དགའ་བ་རྒྱལས་དེ་ལ་སྒྱུར་བས་དེ་དག་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ལ་ལོ། །རྩོ་
 རྩོ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རིན་ཆེན་རིགས་ཆེན་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི། །དམ་ཆེག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཞེས་
 བསྒྱུར་བ་ལྟར་སྟོན་ཏེ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །མན་སྒྲེར་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་རིན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་པས་
 སེམས་ཅན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པ་ནི། ཉིན་ལན་གསུམ་
 དང་མཆན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉིན་རེ་ཞིང་བྱ་སྟེ་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས།
 བདག་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མང་དུ་མི་བདོག་གོ་ཞེས་ཉིན་རེ་ཞིང་སྒྲིན་པའི་བར་ཆད་མི་
 བྱའི་ཅི་རྒྱས་པར་རྒྱང་ངམ་ངན་ཀྱང་སྒྲིན་པར་བྱ་སྟེ་ཡོང་ཡེ་དེས་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་ཏུ་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲིམ་པ་
 གཟུང་བསྒྲག་གི་སྒྲུབས་སུ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་ལ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་གངས་ཇི་ཅམ་བྱ་བ་
 གསུངས་ནས་གཞན་ལ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
 དམ་ཆེག་རྒྱལས་ལ་བསྟོན་བགྲང་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་རྟོག་པ་ལ་དྲུག་བྱ་བར་
 གསུངས་པ་ནི་མིན་ཏེ་འདི་ནི་ཉིན་རེ་ལ་སྒྲིན་པ་ལན་དྲུག་གཏོང་བའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་

དམ་ཆེག་ལན་བྲག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དམ་ཆེག་གཞན་ལ་ཡང་མཆོན་པ་འདྲ་སྟེ། ཅེ་མོ་ལས།
 སྤྱི་ཚེ་སྤྱི་མ་པ་སྤང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་ཕྱེད་དང་མཆོམས་སུ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་
 ཏུ། །སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཞོར་བྱ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་
 སྦྱོར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་བྱང་ཐུབ། །ཉིན་དང་མཆོན་ལ་རྣམ་པ་བྲག་། །རྗེ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་
 ཆོགས་སྦྱོབ་དཔོན། །རྗེ་རྗེ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་བྲག་། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ཆོགས་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་ལ་བྱང་ཐུབ་ནི་བྱང་ཐུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་
 བྲག་རྒྱུ་དམ་ཆེག་གོ། །དེ་རྣམས་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བྲག་གོ། །དེ་
 དག་ཏུ་ལས་རིགས་མ་སྦྱོས་པ་ནི་གཞན་དུ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་གྱི་ནང་དུ་ལས་རིགས་བསྐྱུས་ནས་
 བཞིར་གསུངས་པ་ཡོད་པས་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཞན་གྱི་དམ་ཆེག་
 ལ་བྲག་ཏུ་བྱས་ནས་འདི་ལ་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། ཟང་ཟེང་མི་འཛིགས་
 ཆོས་དང་ནི། །བྲམས་པ་ཉིན་ཞག་ཀྱན་ལ་བརྒྱད། །ཆོས་གསུམ་ཆངས་པ་བཞི་ཞེས་པ། །རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། སྦྱིན་པ་བཞི་ལན་བྲག་བྱ་བར་
 གསུངས་པ་ནི་དུས་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་རེ་རེར་ཡང་
 བཞི་བཞི་བྱེད་པས་སོ། །བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཆོན་མོའི་སྦྱིན་པ་ལ་ནང་ཆོན་གྱིས་
 བྱེ་ན་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཆོས་གསུམ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་གི་སྐྱབས་སུ་
 གསུངས་པའི་བྱི་དང་གསང་བ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་གསང་
 སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཉིན་མཆོན་རེ་རེའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་ནང་ཆོན་གྱིས་བྱེ་
 བ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཆངས་པ་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་རུ་གྲགས་
 པའི་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ་དོན་གྲུབ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་དམ་པ་ནི་ཆད་མེད་བཞི་ཡིན་པས་དེ་ཉིན་དང་མཆོན་དུ་སྒོམ་པ་ལ་ནང་ཆོན་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་
 རམ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་བཞིའི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་སྦྱིན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི། ཅེ་མོ་ལས།

དག་དང་གོགས་དང་བར་མ་ལ། །སེམས་སྟོམས་མི་འདིགས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །སྙན་ཅིང་བདེན་པར་སྒྲིབ་ཡིས། །ཞེ་སྒྲུང་འཛམས་བྱེད་བྱམས་པ་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཉིན་རེ་ལ་སྒྲིན་པ་བྱེད་ལུགས་ནི་ཟང་ཟེང་དང་ཆོས་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་དང་རང་གི་དགོ་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་བསྟུ་བའི་བསམ་པ་སྒྲུངས་ཏེ་གཏོང་སེམས་སྟེལ་པ་ཉིད་སྒྲིན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྟོམས་དང་བྱམས་པ་བསྒྲོམས་ནས་ཀྱང་མི་འདིགས་པ་དང་བྱམས་པའི་སྒྲིན་པ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་ཆོས་འདྲིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་ཡང་དངོས་དེ་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནི་གོ་སྟོའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། །བརྒྱའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །སྤྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་གཟུང་བ་ནི། དམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཏེ་དེའི་ཆོས་ནིའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནི་གང་དུ་ཁྱས་དང་གཙང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཞོད་པ་དང་གིས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་དང་འབྱུང་བོ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་སྣང་མཛོན་བྱུང་ལ་སོགས་པའོ། །གསང་བ་ལ་གསུམ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ནི་གསང་འདུས་ལ་སོགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ལྷན་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུ་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ནི་སྤྱི་དང་གསང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མན་སྟེར་བཤད་དེ་རྩ་བ་རྩ་ཅ་ཡང་དེ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྒྲུང་རོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཟུ་ཞེ་རྩ་རྩ་པ་ཉན་རང་གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ལ་ཕྱི་དང་། བྱ་བ་དང་སྟོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཆོས་འདི་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་གནས་འབྲེལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་པོ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་དུ་འཛོག་པས་

ཉན་རང་སོགས་ཕྱི་པར་འཛིག་པ་མི་འཐད་ཅེས་སུན་སྤང་ནས། རང་ལུགས་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་
 པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་དང་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་གསང་བའི་ཐེག་པར་འཛིག་སྟེ། འདིས་ནི་
 གསང་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་འདོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་དང་གསང་བ་ཞེས་བཏོན་
 བ་པ་འདད་པ་མཛད་ལ་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་”བཙུ་གཉིས་པ་ལས་མི་པ་རྣམས་སྤང་བའི་”^{༡)}རིགས་དག་
 ལ། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་ཡི། །དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིས། །སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དམ་ཆོས་གཟུང་བ་དེ་གང་གི་དམ་ཆོག་ལ་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་པ་རྣམས་ཆེན་པོ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པར་
 མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་ན་དག་པའོ། །རིགས་ནི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལའོ། །མན་སྟེར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པའི་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དམ་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་འཛིན་ལུགས་ནི་སྤང་བ་འདད་པ་ལྟར་འདིས་བདག་ལ་
 དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའོ། །ལྷ་པ་དོན་ཡོད་བྱུབ་པའི་སྤྲོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ལས་
 ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་གཟུང་བར་
 བགྱི། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རུས་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བགྱིའོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ན་མཆོད་
 པའི་ལས་སོ། །དེ་སྟོན་པ་ནི། སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ་ཕྱི་དང་གསང་བའི་མཆོད་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་མན་སྟེར། འདིར་སྤྲོམ་པ་ནི་དོན་ཡོད་བྱུབ་པའི་
 རིགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོམ་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་གཟུང་ངོ་། །མན་སྟེར་ཉིད་སྟོན་ལྷ་ཕྱིའི་མཆོད་པ་དང་བསྟོམས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་

༡) ཅ། ༡༩་ན་༥་ བཙུ་གཉིས་པ་ལས་ནི། པ་རྣམས་སྤང་བའི།

དང་ཡུམ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་བཞིའི་རིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དག་པའི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་
གནས་གོམས་པས། །ལྷ་ཡི་སྤྱང་པོ་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ལྷའི་ངོ་བོའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམས་པས་མཆོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
མཆོད་པར་བཤད་དོ། །མཆོད་པའི་དམ་ཆོག་འདི་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་སུ་མོང་བ་ཡིན་པས་རང་རང་
གི་སྐབས་དང་སྦྲར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཅི་རུས་ཞེས་ཏེ་རང་གི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་བཞིན་
ཁས་ལེན་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་སྟོས་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྤྱི་དམ་ཆོག་ལ་བྱ་སྟོམ་
ན། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ་དོན་ཡོད་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་ཁས་སྒྲུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་
གིས་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སྟོམ་པ་མ་ལུས་
གཟུང་། །མ་གྲོལ་བ་ནི་དགྲོལ་བར་བགྱི། །མ་བཀལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་བགྱི། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་
དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་པ་དང་པོ་
གཉིས་ནི་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ནི་སྟོམ་པ་ལྷའི་དོན་བསྟུ་ལོ། །མ་གྲོལ་
བ་ནི་གཏི་མུག་སོགས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་
རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། ཉན་རང་ཤེས་སྐྱིབ་ལས་མ་བཀལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་། དཔུལ་
བ་ལ་སོགས་པ་དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཀུན་མི་གནས་པའི་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མན་སྟེ་དང་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་ཐ་མ་འདི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མན་སྟེར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་སྤྲང་གི་སྟོམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བཤད་པ་གསལ་ཁ་མེད་པ་རྣམས་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་བཞིན་
བཤད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་སྤྱེན་ལྷ་ལྷ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་

གཟུང་བ་གཅིག་དང་དོ་རྩེའི་རིགས་རྗེ་རྗེ་དང་བེལ་བུའི་བྲག་རྒྱ་དང་སློབ་དཔོན་གཟུང་བ་གསུམ་
དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ལ་སྦྱོན་བ་བཞི་དང་། བསྐྱའི་རིགས་ལ་བྱེ་རོལ་གྱི་ཆོས་དང་ཐེག་བ་གསུམ་
སྟེ་བཞི་དང་ལས་གྱི་རིགས་ལ་སྟོམ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་དང་མཆོད་པའི་ལས་བྱ་བ་
སྟེ་བཅུ་བཞིར་འཆད་དོ། །དེལ་བུའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་གིས་
དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་པར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་བ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བསྐྱའི་རིགས་
གྱི་བྱེ་རོལ་གྱི་བཤད་པའང་འཐད་སྟམ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལས་རིགས་ལ་གཉིས་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་
རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། ར་སྤྱ་ལས་གྱི་རིགས་མང་པོ། །དམ་ཆོག་དང་ནི་སྟོམ་པར་
ལྷན། །བསྟན་བཀུར་མཆོད་བ་སེམས་ཅན་དོན། །བྱས་པས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་འཕྲོལ། །ཅེས་གསུངས་
པ་དང་མཐུན་ལ། དེར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྤར་ནི་
འབྲེལ་བ་གཉིས་གྱི་ལྷགས་སུ་བཤད་དོ། །དམ་ཆོག་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིགས་སོ་སོའི་སྦྱོབ་པ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་མོད་ཀྱང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་ལ་ལྷག་པར་
ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་ཏེ། ཨ་བ་ཏ་ར་ལས། དེ་བས་ན་གང་
ཡང་རུང་བའི་རིགས་ལ་རང་གི་ལྟ་མཉེས་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་རིགས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་
པའི་དམ་ཆོག་གི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །མཉེས་
པར་བྱ་བ་རང་གི་ལྟ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམ་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་ནན་ཏན་
དུ་བྱ་དགོས་ཏེ་བྱུང་པར་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྐྱེད་པའམ་དེའི་རིགས་
ལ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་སྦྱོབ་པ་པོ་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་སློབ་དཔོན་གཟུང་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་
དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་སྟོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱན་མོང་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་
འཛིན་པའི་ཆེ་དེ་དག་གཟུང་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་པ་ལ་སོགས་
པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ལྟེ་སྟོམ་པ་གཟུང་བའི་འོག་ཏུ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་
མཛད་པ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོམ་པ་འཛོགས་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ལྟ་སྟེ་དང་སོ་སོའི་

དམ་ཚིག་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་ལ་དེ་ནས་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་པའི་སྟོམ་པ་འཛིན་འདོད་བསྐྱུངས་
 ནས་པོག་པས་ཚོག་པས་བྱུར་པ་མེད་ཀྱང་ཚོག་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་གཟུང་གི་
 གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོ་
 བ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ལྟའི་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ལ་རྫོ་རྩེ་དང་བྱིལ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྲན་ཏེ་
 བཟུང་ནས་རང་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་མཐའ་
 དག་ལས་ལྷོག་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ནས་སྦྱིན་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །སྐྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། སྟོབ་མ་དང་ནི་སྒྲ་མ་ཡིས། །དང་པོར་ལན་གསུམ་
 བརྫོད་ནས་ནི། །ཞེས་སྟོམ་པ་གཟུང་བའི་ཚོག་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་ལན་གསུམ་གསུམ་བརྫོད་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་དང་དཀྱིལ་
 ཚོག་རྫོ་རྩེ་སྤེང་བར་ཡང་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ལན་གསུམ་བྱ་དགོས་ལ། བྱེད་པར་
 དུ་སྟོམ་པ་ཐོག་མར་ལེན་པ་དང་། ཉམས་པ་གསོ་བ་ཡིན་ན་ངེས་པར་ཆང་བ་ལན་གསུམ་བྱ་དགོས་
 ཏེ་དེ་མ་ཆང་ན་ཚོག་མ་ཆང་བས་མི་སྦྱེ་བ་ནི་གཞན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །འོ་ན་སྟོམ་པ་ཐོབ་
 ཟེན་ལ་མ་བཏང་བས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ལེན་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་དམ་ཚིག་རྣམས་
 བསྐྱུང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཨ་བ་ཏ་ར་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱུན་
 སྤར་སྦྱིའི་ཚོག་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོམ་པ་སྤར་མཐོས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སེམས་
 བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོམ་པ་འདི་ལེན་པའི་སྐབས་ནི་ཆོ་
 གཉི་ཕུ་པ་གཉིས་དང་དཀྱིལ་ཚོག་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་རྫོ་རྩེ་སྤེང་བ་སོགས་མང་པོར་སྟ་གོན་
 གྱི་སྐྱབས་སུ་ལེན་པ་མཛད་ལ། རྫོ་རྩེ་ཅེ་མའི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་དག་གིས་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་སུ་ལེན་པ་མཛད་དོ། །མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། མི་
 ལམ་བཟང་ངན་བྱིས་ནས་ནི། །མི་དགོ་ཐབས་སྦྱོར་དག་གིས་གཞོམ། །སྟོབ་མ་ལེགས་བསྐྱུངས་

སྒྲིབ་ཀྱང་པ། །དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་འཛིན་དུ་གཞུག། ཅེས་སྒྲིབ་མ་ལ་མི་ལས་བརྟགས་པའི་འོག་དངོས་
གཞི་མ་བྱུག་པའི་བར་དུ་ལེན་པར་མཛད་དེ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་མང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་
ནི་གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་སྦངས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གསལ་ལོ། །སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་འཛོགས་པའི་ཆོ་ག་
ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་སྐྱེའི་དབང་རྫོགས་པ་ལ་མི་སྟོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་
ག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ནི་མངོན་རྟོགས་བསྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལེན་པ་ལྟར་མ་
ངེས་སོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནི་གཞན་ནམས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་དུ་སྟོན་
ནོ། །སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲིམ་པ་མི་
འཛིན་པ་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྦངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་
ཚུལ། བྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་འཛིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བ་
ལས། གང་ཞིག་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་དཔོན་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་ཙམ་
ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་ན་མི་ཏོག་དོར་ནས་ལྟ་རོ་སྟོན་པ་ཡན་ཆད་འཇུག་པ་
ཙམ་ཞིག་བྱེད་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་ཞིང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དམ་གཞག་གི་སྐབས་མི་བྱེད་
པར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་གསོལ་གདབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞག་དགོས་
སོ། །གཞུག་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྒྲིབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཅེ་མོ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིར་ནི་མ་ལུས་
ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འཇུག་དུ་བྱུང་ངོ་། །སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་མ་ཡིན་
པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་བྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ངོ། །དང་པ་མེད་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པ་དང་

མོས་པ་མེད་པ་མང་དུ་བྱེད་ཀྱང་འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་
 དུ་གཞུག་པ་དང་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས་གཞུག་པ་ནི་སྟོང་དང་མི་ལྡན་པ་ལའང་
 མ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་མི་འགོག་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་མིན་
 བཤུན་ཏེ་འཁྱུག་གསུམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞུག་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱ་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པར། དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་
 ལ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་དང་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་
 བཤད་རྒྱུད་ཅེ་མོས་བཞག་པའི་དོན་མཁས་པ་ཀུན་སྙིང་གིས་གསུངས་པ་དེའོ། །འོ་ན་དབང་མི་
 བསྐྱར་བར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་གང་དག་གིས་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 སྟེགས་སྟོང་པའི་ཚུལ་སྟོ་མཐའ་ཡས་སྐྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དབང་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གངས་ཀྱི་ཆད་འདི་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱུལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ།
 དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། གོང་དུ་གངས་སུ་བཅད་པ་ནི་སྐྱབ་
 པའམ་”སྟོབ་དཔོན་སུ”ལྟེན་པར་བྱ་བའི་སྟོབ་མ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དགྲིལ་འཁོར་དེར་བཅུད་ན་སྟོབ་དཔོན་ནམ་སྐྱབ་པ་པོར་མི་འགྱུར་ཡང་
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཆད་དང་གངས་ཆད་པ་མེད་པར་གཞུང་ངོ་། །ཞེས་འཆད་ཅིང་སྟོབ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གངས་
 དེས་མཛད་པ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ་དགོན་ཞིང་མང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་བྱ་སྟོང་གཉིས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་རུང་བར་བཞེད་དེ། རྣམ་སྤང་

༡) ཇ། ༡༣་བ་༡་ སྟོབ་དཔོན་དུ།

མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་གྲགས་སོ། །ཞེས་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཅིའི་བྱིར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་མ་ཅི་ཞེས་པ་ཡོད་ཅན་ལ།^{༡)} འདིར་རྒྱུད་ནི་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཞེས་དང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་དང་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་ནི་མི་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་སྟོང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་བརྟག་དགོས་པ་ལྟར་འདིར་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཆོས་མི་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དང་ཆོས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཞུགས་ན་དོན་ཆེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བྱ་སྟོང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་བྱ་སྟོང་ལ་དམ་ཆོག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་”སྤར་སྤར་”^{༢)}མི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་བསྐྱར་བའམ་ལམ་གྱི་སྟོང་དུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྟོང་རུང་དགོས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཞེས་སྤར་དགོས་པ་འདྲ་བས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་སོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་འདྲ་བར་མདོན་ནོ། །དམ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྟོན་མར་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་ལྟོག་ན་གཞུག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་དང་མི་ལྟོག་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའམ་ཡང་ན་ནན་ཏུར་གྱིས་གཞུག་པར་བཤད་དེ། འདིས་ནི་ཚུལ་དེ་ཆེ་མེད་ལའང་རུང་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དོ་རྗེ་འབྱུང་བ་དང་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་འགྲེལ་ལས། ལྟོམ་པ་མི་འདྲིན་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བཀག་པ་དང་ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། མེ་རྟོག་གི་ཕྱིར་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་

༡) ཅ། ༡༣་ན་༥་ ཡོད་ཅེ་ན།
 ༢) ཞ། ༡༣་ན་༡་ སྤར་སྤར།

ཡིན་པས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་”གཟུང་བ་དང་སྒྲིམ་པ་མ་གཟུང་བའི་^{༡)}སྤྱིའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལའང་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
 ཏེ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་ཙམ་གྱི་སྐྱས་དབང་བསྐྱར་བ་བཅད་པ་ནི་སྤྲགས་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་མི་ལྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ཅེ་མོའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་
 འགེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྤྲགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་ཡང་སྟོབ་མའི་དབང་གི་སྟོན་དུ་བྱང་བ་སྟོབ་
 མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱར་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྲགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་དོ་མེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 མི་བསྐྱར་བར་ངས་ཀྱང་སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྟོབ་མའི་དབང་
 ཙམ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་བྱང་བ་དེ་ཅེ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོབ་མའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་ཞིག་བྲངས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་
 མིན་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པའི་འགེལ་པར་ལྟེ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་
 དུ། ཡང་གང་ཞིག་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྦྱིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་དུ་དབང་
 བསྐྱར་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའམ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤྱིའི་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་ལེན་པར་བྱེད་གྱི་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དོན་དུ་གཉེར་མི་གཉེར་
 གང་ཡིན་ཡང་བྱམ་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་སྟོབ་
 མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱར་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྒྲིམ་
 པ་གང་སྟོབ་དཔོན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིའི་ཡིན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པར་བྱིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་རིགས་ལྡན་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་
 དུ་འགོ་བ་ཙན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་སྟོབ་མའི་དབང་

༡) ཇ། ༡༣་ན་ཙ་ གཟུང་བ་དང་མ་གཟུང་བའི།

མདུན་ངོས།

དེ་ལ་གང་འཆམ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་རིགས་ལྔའི་སྒྲིམ་པའམ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
སྒྲངས་ནས་མི་སྒྲུང་ན་རྟོ་རྟེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཁྱུ་བར་འདོད་ཀྱང་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་ན་དེའི་
གོང་མ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་དགོ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྟེར་བར་ཤུ་རྩེ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་བློ་ཀ་ར་དང་
རྩ་རྟེན་ཏ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་མཛད་དེ་འདིའི་རྒྱུ་བ་དང་སོ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་འགྲོ་བསྟན་ལ་
བཞི་པས་དཀྱིལ་ཆོག་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་སེམས་ཙམ་ནི་སྒྲིམ་པར་མི་བྱང་བས་འཇུག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པར་བརྟེན་པ་དགོས་སོ། །སྒྲིམ་པ་འདིའི་ཆོ་
གཞི་རྟོ་རྟེ་རྟེ་གྲུང་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མང་བས་ཆོ་གའི་ཆོག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་
ལ་སྤར་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཆོག་ཉུང་དུས་ལེན་པ་ནི་དབང་སོ་ཤིན་ཏུ་རྟོ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་
པ་ལེན་ཆུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཨ་བློ་ཀ་རས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་
མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཕྱིར་
མི་སྤྲིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བཏོན་ནས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དབང་སོ་རབ་ཀྱི་རབ་མདོར་
བསྐྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །རྟོ་རྟེ་རྟེ་ཅེ་མོ་ལས། སྤྲིག་གཙོད་རྒྱ་དང་འཕྲིག་པ་དང་། རྩུན་དང་སྤྲོས་བྱེད་རྣམ་པར་སྤང་། །ཁྱིམ་
པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་ནས། །དེ་ཆོ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱབ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གྱུར། །སྒྲིམ་
པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གནས། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རིག་འཛིན་སྒྲིམ་པ་མཆོག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ་བར་གསུངས་

།ཀྱང་སྤྲུགས་སྐྱབ་པའི་བྲིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གནས་དགོས་པར་གསུངས་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་གཙུག་པོར་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་སོ་ཐར་གྱི་
 སྟོན་དུ་བྱང་ན་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 འཛིན་པ་ནི་ཡིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སྤྱ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལ་
 རི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྤང་བས་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་ཅེ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྤང་ཡང་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཡོད་པ་དག་སྟེ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ལུང་དེ་རྒྱུད་དེ་ནས་བྱངས་པས་
 སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་གིས་ནི་སྒྲིམ་པ་སྤྱན་མོང་བ་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་དྲེ་རྩེ་བྱེད་པ་ལས། བྱེད་བ་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་གཏོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་
 འདི་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སྒྲོབ་མ་བྱ་བ་དང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དག་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་སྤྲུགས་སྐྱབ་
 པ་རྣམས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྒྲིམ་འབྱུང་གི་བཀའ་འགྲེལ་བརྒྱ་ཅན་ལས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཨ་མུའི་བཞེད་པས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་
 པོ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲེ་རྩེ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་
 རིགས་ལྟེ་སྒྲིམ་གཟུང་གིས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་དོར་ནས་སྒྲིམ་པ་སྤྱན་མོང་བ་ཙམ་བཟུང་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བས་ཆོག་སྟེ་སྒྲོབ་མའི་དབང་ཙམ་ཀྱིས་བྱ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་དང་སྐྱབ་པ་ལ་
 དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བ་ལ་དྲེ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་

མི་སྟེར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རིག་
 པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་པོ་ཙམ་འདོད་ན་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོམ་པ་མི་གཟུང་བར་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པ་དང་ལུང་
 བསྟན་པ་དང་དབྱགས་དབྱང་བ་བཞི་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོབ་མའི་དབང་ཙམ་ལས་མི་བསྐྱར་ན་
 རིགས་ལྷའི་སྟོམ་གཟུང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྤྱང་པོ་དང་
 ལྷ་བ་དང་ལྷ་ཉི་པ་དང་ཨ་བླ་ཀ་ར་དང་རྩ་རྟེན་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་མའི་དབང་ཙམ་ལས་མི་བསྐྱར་
 བ་ལ་རིགས་ལྷའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་མི་བྱེད་པར་བཞེད་པས་བྱ་སྟོད་རྣམས་ལ་རིགས་ལྷའི་སྟོམ་པ་
 འཛིན་པ་མི་འཐད་ལ་དེ་མེད་ན་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བྱུན་མོང་མེན་པ་མེད་པས་བྱ་སྟོད་གཉིས་ལ་ནི་
 བྱུན་མོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་སོ་ཐར་ཡོད་པས་སྟོམ་པ་གཉིས་ལྟན་
 རོ། །དག་དབང་གྲགས་པ་དང་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་དགའ་བའི་དོ་རྗེ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆུ་དབང་སོགས་ལྷ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་དྲུག་པོ་རྣམས་བྱ་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡང་མི་
 འགལ་བར་གསུངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི། དེ་དག་གིས་རིག་པའི་དབང་ལྷའི་མཚུག་ཏུ་ཡང་
 རྗེས་གནང་དང་དོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྟན་དང་དབྱགས་དབྱང་བཞི་བྱེད་པའི་ཆུལ་
 གསུངས་ལ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས་འཁོར་ལོ་དང་དྲུང་བྱིན་ནས་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་
 བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་
 གསུངས་ཤིང་གསང་བ་སྦྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་འདི་སྐད་བསྟོམ་པར་བྱ། །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་
 སྟོབ་དཔོན་གྱུར། །གསང་སྤགས་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཅེའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་
 ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་བཞིན། །ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱི་བར་བྱ། །སྦྱབ་པ་པོ་ཡང་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱོར། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བཤད་བྱེད་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོབ་
 དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་

བསྐྱར་བ་དེ་རིགས་གསུམ་གའི་དོན་མེ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། བྱ་སྟོང་རང་རང་གི་
 སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ལ་དགོངས་སོ། །ཨ་ལྷ་ཀ་ར་དང་རྒྱ་རྩེ་ཏས་ཀྱང་སློབ་མའི་དབང་
 ཅམ་ལས་མི་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་མཐའ་ཉེན་སྤར་ལྟར་བྱེད་པ་དང་དབང་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱ་སྟོང་གི་རྒྱུ་
 འཆད་ཉན་དང་སྤྲུགས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་ངོ་ཞེས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི་བྱ་སྟོང་གཉིས་
 སོ་སོར་དབང་གི་བྱེད་པར་མ་མཛད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས།
 རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནི་རིམ་པ་ཡིས། །དབང་དུག་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །ཅུ་ཡི་དབང་བསྐྱར་དབུ་རྒྱ་
 དག། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས། །དོན་དེ་ལ་བྱེད་པའི་མིང་། །སྟོང་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་
 གསལ། །ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཡི་ནི་དབང་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས། །དེ་ནི་དུག་གི་བྱེ་
 བྲག་དབང་། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་དབང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་སྟོང་ལ་དབང་མང་ཉུང་གསུངས་ལ་དོན་མེ་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་རིགས་ལྗེའི་སྟོམ་པ་
 བཟུང་བ་ལ་བསྐྱར་བའི་དོན་མེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི་དོན་མེ་སློབ་དཔོན་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པའི་
 དབང་མིན་ནོ། །དེ་ནི་དུག་གི་ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བས་སྤྲ་མ་སྤྲ་དང་སློབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་དང་དུག་ལ་བཞད་པ་མིན་གྱི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་དབང་གསང་དབང་རྗེས་གནང་
 ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རང་ལ་དུག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྲ་མ་
 སྤྲ་དང་བཅུ་གཅིག་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདུན་གཉིས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ནི་ཡོད། །ཅེས་ཅུ་ནས་དབང་བཞི་པའི་བར་ལ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དོན་མེ་སློབ་དཔོན་དང་དོན་མེ་སློབ་མའི་དབང་གཉིས་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་
 གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱི། འོག་མ་ལ་ནི་གོང་མའི་དོན་མེ་སློབ་མའི་དབང་དུ་གྲགས་པའི་ཅུ་དབང་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་ཉེན་དང་བཅས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཟུར་པ་མེད་ལ་དེ་
 ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡང་འདུས་སོ། །འོན་ཀྱང་མིང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱང་ཅུ་དབང་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་ན་འོག་མ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་ལས་ཀྱས་

གདུགས་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་གཟུང་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཚུ་ཅོད་པན་རྫོང་
 རྫོང་ལྷ་བྱ་བཞི་སྒྲ་མེད་དང་འབྲ་རུང་ཞིག་བསྐྱར་ནས་མིང་དང་ཕྱིར་མི་སྡོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་
 ཡོད་ཅེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོང་རྫོང་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
 རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་བྱ་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་མཛད་པའི་མཁས་པ་གཞན་པལ་མོ་ཆེས་རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་
 སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཆོག་མང་པོ་སྤང་ནའང་བཅས་པ་དང་འགལ་ན་
 ཅ་ལྷུང་སྤྱོད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཅ་ལྷུང་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱར་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་གཟུང་གིས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་
 པར་འདོད་ན་ནི་དབང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་མན་ཆད་བསྐྱར་དགོས་ལ་ཅ་ལྷུང་ཡང་བཅུ་བཞི་
 ཡོད་དགོས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་དེ་བསྐྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་
 དམ་ཆོག་བསྐྱས་པ་ལས། དེ་ལ་རྒྱང་གངས་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་གཉིས་དང་གྱི་ཡའི་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སུམ་ཅུ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་
 བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
 རྒྱད་ཀྱི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་ཡང་ལྷ་དང་ཡང་བཞི་སྟེ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བདུན་ཅུ་ཐམ་
 པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོ་བདུན་འདུག་པ་ལ་བདུན་ཅུ་ཐམ་
 པར་བྱས་པས་གངས་ཅམ་ལ་ཡང་འབྲུལ་འདུག་པ་དང་སྒྲ་མའི་དམ་ཆོག་ཉམས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འདུག་ལ་སྐྱོན་གྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ན་དབང་མི་དགོས་པར་བསྐྱང་ཐབས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 འདོད་པ་གཞན་ཡང་སྤང་སྟེ་འོག་ཏུ་འགོག་གོ། །ཡང་དེའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བྱ་རྒྱད་ལ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་
 གསུམ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་མོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གངས་འགྲིག་པར་མི་སྤང་ངོ་། །རྫོབ་ཆེན་པོ་འདས་
 རེས་སུ་ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྫོང་རྫོང་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་རྩ་བ་ནག་ཆོ་དང་གཉིས་ཀྱིས་མང་དུ་བསྐྱར་བ་

ཡོད་ལ་འདི་ན་བདག་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་དམ་ཚིག་རྫོང་མེའི་ཞལ་ནས་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་སྤང་བས་པལ་
 ཆེར་སྒྲ་མ་དེའི་གསུང་བསྐྱོས་འབྲ་དང་པར་བསྐྱེ་ཚུར་བསྐྱེ་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །དེས་ན་འདི་
 རྫོང་པོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་མིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདིས་བསྟན་པའི་རྩ་ལྟར་ལ་ཆད་མར་བྱས་
 ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ལྟར་བཙུ་བཞི་ལ་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ནས་རྩ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་བཞི་དང་
 ཡང་དེར་མི་དགེ་བ་བཙུས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་ཤིང་རྩ་བ་ནས་ཆད་པར་བཤད་པ་ནམས་ཡིན་གསུང་བ་
 ནི་མི་འཐད་དེ་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་དགེ་
 བ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་བྲིམ་པ་དང་བྱ་དང་
 བྱ་མོ་དང་ཉི་དུ་དང་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་
 མྱོང་བར་བགྱིད་ཀྱང་རི་ལྟར་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་དགེ་བཙུའི་སྒྲོམ་པ་
 ཉམས་པ་དང་རྩ་བ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བྲིམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་
 སྤྱོད་ཀྱང་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པས་མི་དགེ་བ་བཙུ་ཞེས་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལ་དགེ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉམས་
 པ་དང་ཞེས་པ་ནི་བྲིམས་ལཱའི་སྒྲོམ་པ་མཛོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་
 ལམ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རི་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ལེགས་
 པར་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ལྟར་བ་ནམ་
 པར་ངེས་པ་ལ་མཁས་པ་བཤད་དོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ནམ་
 པ་གཉིས་ཉེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་བྲིམ་པ་ནི་བྲིམ་ན་གནས་ཤིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཐབས་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་དང་དུས་

གྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
 པར་སྤྱད་དང་རོལ་མོ་དང་མིག་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བཅོ་གནས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་ཐབས་
 དང་ཚུལ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དོ། །དེ་
 ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སློག་གཅོད་པ་དང་
 མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་
 རབ་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུར་ནས་
 བསྐྱབ་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་དང་བས་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་
 རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་ནི་དེ་བ་འོག་མའི་ལན་མཛད་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་འདུས་བྱས་གྱི་
 ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་སྤྱད་ཅིང་ལྟངས་པའི་རྩ་བ་བཞི་ནི་སློག་
 གི་བྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 འདི་དག་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དུ་མི་ལྟན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ་སྤར་
 གསོར་མི་བྱང་བའོ། །ཞེས་པས་ནི་དེ་བ་དང་པོའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །འདིར་རབ་བྱང་གི་བསྐྱབ་པ་མ་
 གསུངས་པར་བྱིས་པའི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ནི་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་གཅོད་
 པའི་རྩ་ལྟངས་ནི་འདྲ་བས་བྱིས་པ་ལ་བཤད་པས་གོ་བྱས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟངས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་
 ཤིང་དེ་བ་འོག་མས་བྱིས་པ་ལ་དམིགས་གྱིས་བྱེ་ནས་དེས་པའི་ལན་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །འདིའི་
 རྩ་ལྟངས་ཐ་མ་གཉིས་ནི་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་
 ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་རྩ་ལྟངས་དུ་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པའི་རྩ་ལྟངས་ཡིན་
 ལ། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་བདག་གིས་ཚུལ་བྱིས་པའི་ལུང་རྣམས་བཤད་དུ་གཏན་ལ་ཐབས་པས་དེར་
 བསྟའོ། །དགོ་བཅུའི་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་དང་རྩ་བ་ནས་འཆད་པ་གཉིས་ཁྲུས་པའི་དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་ལྟ་

གཞན་ལས་མཐོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱིམ་ས་ལྔ་མ་མཐོས་པར་རང་གིས་ཡི་དམ་
 བཅས་ནས་སྤང་བའི་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དེ། སྤྲ་མ་ཡིན་
 ན་ཙུང་བཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བཅུའི་སྤྲོམ་པ་ཉམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་ལ། བྱི་མ་
 ཡིན་ན་སྤྲོམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པས་རྩ་བ་ནས་ཆད་པ་ཞེས་གསུངས་པར་དགོངས་སོ། །དེས་
 ན་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྩ་བ་ནས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་འགྱུར་བ་མ་དག་གོ། །དམ་ཆོས་སྤྲོང་བ་
 ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་དབང་ཟ་ཞིང་སྤྲོ་བ་འདེབས་ལ་ལོག་པར་སྤྲོ་བ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་ཆོས་
 ཉན་སེམས་སྤྲོམ་འདྲི་སྤྲོག་མཆོད་པ་སོགས་གང་རུང་གཅིག་མ་བྱས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གཏོང་བ་ནི་སྤྲོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་སེམས་སྤྲོང་ཉིད་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བའོ། །སེར་སྤྲོ་ནི་ཆོས་དང་ནོར་
 བདག་ལ་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་སྤྲོན་རིགས་པ་ལ་མི་སྤྲོན་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་ནི་སྤྲོ་གསུམ་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་འབྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ནི་སྤྲིའི་དབང་དུ་
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཙུང་དུ་འགྱུར་ཆུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲོ་གསོར་མི་རུང་བ་ནི་
 སྤྲོམ་པ་བཏང་བ་སྤྲོར་སྤྲོང་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི། སྤྲོ་མ་གསུམ་དང་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་
 པའི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་རྒྱན་ལ་སྤྲོས་ཏེ་”གནང་བ་མེད་པའི་”རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྤྲོམ་པ་འདྲིན་ཆུལ་ཡང་རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས་དུས་གསུམ་
 དུ་སྤྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྲོམ་པ་ལ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྲོམ་པ་གང་ཡིན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲོས་བཅས་ལ་རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་སྤྲོ་དེ་བཏང་
 བས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བཏང་བས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲོ་གསུམ་བསྤྲོས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་རང་ཉིད་ཕྱལ་བ་ན་རང་ལ་དབང་མེད་
 གྱི་དེ་དག་དབང་ལ་དེ་དག་གི་ལུགས་ནི་ཉེས་སྤྲོད་ལ་མི་འབྲུག་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྤྲོམ་པ་བཟུང་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡང་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྲོང་བའི་སྤྲོམ་པ་ལ་འགྲེལ་བས་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༩་ གནང་བ་མང་བའི།

བཤད་དོ། །གཞུང་གཞན་དུ་དེ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གསུངས་པས་དེས་མཆོན་ནས་དག་བ་
 ཆོས་སྤྱད་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའོ། །བདག་ཕྱལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་
 གསལ་བར་ནི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལས། དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་སྤང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བརྒྱ་
 བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་འབྲུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་རབ་དུ་གཞུང་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ལས་
 ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་འགྲེལ་བར་ཀུན་སྙིང་གིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་
 གཞུང་། །ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་བདག་དབྱལ་བ་
 བྱས་པ་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་དུ་མ་གསུངས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་རྒྱབ་མོ་ཅི་རུས་པར། །དེ་བཞིན་སྒྲིམ་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་། ཅེས་
 གསུངས་ནས། དང་པོ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཏང་། །དེ་ནས་སྒྲིམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །མ་བསྐྱེད་
 པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །བསྐྱེད་པ་དག་ཀྱང་བྲན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་
 བཞི་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པར་བཞོད་པའི་འགྲེལ་བར་ཤུནྟེ་པས་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་ཆོ་གས་
 འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ན་སྤྲགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་བ་དང་རང་གི་སྤྲགས་

ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་ཆོག་རྣམས་ནི་འཇུག་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་རིགས་ལྗེའི་སྤྱོད་པ་མེན་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་གོ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་རིན་ཐོང་ལྟེ་པས་མཛད་ཟེར་བ་ལས་རིགས་ལྗེའི་སྤྱོད་པ་གཟུང་ནི་སྤྱོད་པའི་དབང་བསྐྱར་
 བ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་ཆོག་བྱར་བ་བཤད་
 བ་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །ད་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་མང་པོ་མི་སྤང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མང་པོ་བསྐྱར་བར་སྤང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་
 རི་ལྟར་འཛིན་དང་ཅ་ལྟར་གང་སྤང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོ་ཁ་སྤྱོགས་པ་ཉུང་བས་སྤྱོད་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་
 དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་ཤོར་མ་ཤོར་ཀྱི་སྤང་མཆོམས་མི་བེན་པར་མཐོང་ནས་གལ་ཏེ་གང་ཟག་དམ་པ་
 ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱེད་པ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམས་
 རས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མི་སྤང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཡན་ཆད་ཡེ་མི་བསྐྱར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱར་ཡང་
 རིགས་ལྗེའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་མི་བསྐྱར་ན་རྒྱ་དབང་སོགས་བསྐྱར་ཀྱི། རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱི་དབང་
 ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བྱར་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་ལས། དང་པོར་རྒྱ་ཡི་དབང་ཡིན་
 ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཙེད་པན་དབང་། །གསུམ་པ་རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་སོ། །བཞི་པ་རང་གི་བདག་པོ་
 ཡིན། །ལྷ་པ་ལ་ནི་མིང་དབང་བསྐྱར། །དུག་པ་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བྱམ་པའི་དབང་ནི་
 བདུན་པ་སྟེ། །བརྒྱད་པ་གསང་བའི་དབང་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་
 སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན། །རང་ཉིད་སྟོན་པ་ལུང་སྟོན་ཏེ། །འདི་དག་དབང་
 ཆོག་རིམ་པའོ། །ཞེས་དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་ཐོང་བར་བྱངས་པ་ལྟར་དབང་གི་གོ་རིམས་ངེས་པར་གསུངས་
 སོ། །སྤྱོད་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ།

གང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ། རྟེན་དེ་ལ་བཅས་པའི་ལྷུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་པ་
 རོབ་ནས་མ་བཏང་བ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་
 ཏེ། སྤྲུལ་པ་དང་མི་ལྡན་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བའི་ཉིས་སྟེང་བསྐྱེད་ཀྱང་བཅས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་སོགས་ཀྱིས་བྱན་པ་ནལ་དུ་མི་གནས་ན་ལྷུང་བ་
 མི་སྐྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་འདི་ལའང་འབྲས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པ་དང་ལྡན་པ་འདིའི་ལྷུང་བ་ནི་རིས་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་སྤྲུལ་པའི་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་རིས་སམ་སྟེ་ཆེན་གཉིས་སུ་མང་ད་
 བ་ལེགས་ཏེ་དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ་དང་སྤྲུལ་འབྱུང་དང་དོ་རྩེ་རྩེ་མོ་རྣམས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་
 འདོགས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གླ་མེད་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་
 བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 དང་། སྤྲུལ་པའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོ་རྩེ་ཐོག་པ་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་
 ལ་པ་ལས། དོ་རྩེའི་ཐོག་པ་གླ་ན་མེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུལ་པས། དོ་རྩེའི་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ནི།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་ཡིན་ནོ། །དོ་རྩེ་ཡང་དེ་ཡིན་
 ལ་ཐོག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོ་རྩེ་ཐོག་པ་སྟེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྷུང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དོ་རྩེ་སྟེ་
 ཐོག་པ་ཡང་དེའོ། །དེ་ལ་འདིས་འགྲོ་བ་རྒྱུའི་ཐོག་པ་དང་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་གཉིས་
 སོ། །ཐོག་པ་དེས་འབྱོར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྡན་རྣམས་ལ་བཅས་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་གནས་ལོག་མར་འབྱིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ལྷུང་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཙུ་བའི་ཞེས་བྱ་དང་པར་སྒྱུར་བ་ནི་ལྷུང་བ་གང་གིས་གོས་ན་སྒྲིབ་པ་གཅིད་པ་སྒྲིབ་
 བའི་མཐར་ཐུག་ཤོས་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་སྒྲིབ་ན་དངོས་བྱུང་དང་མ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙུ་བ་
 ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྒྲུབ་མཛོན་བྱུང་དང་ནམ་སྟོང་གི་མཛོན་ལྷུང་བའི་ཙུ་བ་ཞེས་ཀྱང་བསྐྱུར་བས་
 ཙུ་བ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལྟར་དགོས་པའི་བྱིར་དང་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པ་དངོས་བྱུང་གྱི་ཙུ་བར་སོང་བས་ལྷུང་བ་ཙུ་
 བར་འགོ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཙུ་བྱི་གྱུ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཡང་ན་ཐབས་ཤེས་
 ཀྱི་ཙུ་བ་ཉམས་ན་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ནི་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ་
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཙུ་བ་དང་ཙུ་བྱི་ཙུ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་
 བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་།
 བཙུག་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་དང་བས་སྒྲུབ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེད་རབ་བཏུང་
 དེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཏུང་ཅེས་བྱའོ། །གང་ལ་ན། ཚུམ་པ་པོ་རང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཉིད་བསྐྱེད་
 བཀོད་པ་དེར་བཏུང་པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཆའི་དམའ་ཤོས་བཟུང་བས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་
 རི་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་དང་བའི་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ནས་རབ་ཏུ་བཏུང་
 པའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་
 བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཐུག་དང་མཆོད་པ་མཛད་པས་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་ཚུམ་
 པའི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུའོ། །དེས་ནི་ཚུམ་པར་མ་ཟད་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་སྐྱུབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གྲུས་པས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་མཆོན་
 པར་སྒྲུབ་པ་དམ་པ་གོང་མ་མང་པོ་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ན་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་
 པོ་ནིའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འཆད་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོས་བཀོད་པ་ཅུ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་

སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རྒྱུ་ཆགས་པས་ན་རྒྱུད་དེ་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་གཞུང་དང་། བརྫོང་བྱེད་གཞིས་ལས་འདྲི་ཞི་རྫོང་བྱེད་གཞུང་ནམ་དག་ནམས་ལས་གསུངས་པ་འཆད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཞེད་དམར་གྱི་རིམ་པར་སྤེལ་བ་བཙུག་རྒྱུ་པ་དང་དག་ནག་གི་རིམ་པར་སྤེལ་བ་བཙུག་རྒྱུ་པ་དང་རྫོང་རྫོང་སྤྱི་ལོ་རྒྱུད་གཞིས་པ་ནམས་ནས་བཙུག་པའི་ཆང་བར་གསུངས་ལ་རྫོང་རྫོང་གྲུང་གྱི་ལེའུ་བཙུག་པ་ལས་བཙུག་གསུངས་སོ། །གཞན་རེ་རེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མང་ངོ་། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཆང་བར་གསུངས་པ་ཀྱི་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་བཙུག་པར་དམ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ཀྱི་དམ་པ་ནམས་ཅི་རུང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ལ་ཁས་གང་སྒྲུངས་པ་ནམས་གྱི་ཁུར་མི་འདྲོར་བས་ཚུམ་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་སྒྲུངས་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་པར་གོ་དགོས་ཞེས་དམ་པ་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་གསུང་ངོ་། །

གཞིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཞིས། ཅ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅ་ལྷུང་ངོས་གཞུང་བ་དང་། དེས་མ་གོས་པར་བསྐྱུང་བའི་སྐྱུང་འདྲི་བསྐྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས། ཅ་ལྷུང་སོ་སོར་བཤད་པ། བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཅ་ལྷུང་བཙུག་པའི་ལས། ཅ་ལྷུང་དང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཞིས། ཅ་ལྷུང་དངོས་དང་། ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ཀྱི་གང་ཕྱིར་རྫོང་འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྟམས་པ་ཀྱི་། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཡུལ་ནི་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ། །འདི་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དགོས་པར་ཅ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་པ་བདུད་ཅི་ཆེ་བ་དང་ལྷོ་ཀ་རའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱང་། དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་”སྒྲོན་མ་”¹⁾ལས། ཅི་དབང་བསྐྱུར་བ་”འགའ་”²⁾ཞིག་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་གང་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་རྒྱུད་

1) ལ། ༣༣་བ་༡་ སྒྲོན་མེ།

2) ཅ། ༣༣་བ་༣་ འབའ།

བསྟན་པ་དང་གང་གི་ཐད་ནས་ལས་ཀྱི་མན་ངག་མཐོན་པ་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཀྱང་ཐག་དོག་མེད་ཅིང་པན་པར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་གཟུང་
ངོ་། །དེ་བས་ན། གང་ཞིག་དམ་ཆོས་སློག་པ་དང་། །འཆད་དང་མན་ངག་སྟོན་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་
བ་དང་ལས་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་ཅིང་། ཡང་། ཆོགས་
བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སླེ་གནས་བརྒྱར་སླེས་
ནས། །སླེ་ལ་ཅན་དུ་སླེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རྩེ་
རུས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ནི་དེ་གསུམ་
གྱི་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ལྟར་འཐད་པས་སློབ་དཔོན་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གསུམ་
གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་པ་ནི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ན་ཡོད་དོ། །དབང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་
རྒྱད་ཕྱེ་གོང་མ་གཉིས་མི་དགོས་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འབྲེལ། །རྒྱད་དང་མན་ངག་སྟོན་པ་ལ་
རྒྱད་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ལེའུ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་ས་ས་མཆོམས་མི་བེན་པས་སྤར་
བྲངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་གསང་འདུས་ལེའུ་ལྔ་པའི་སྟོང་
ནས་སློབ་དཔོན་སྟོང་པ་དག་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདིར་གང་ལ་སྤགས་སམ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་
དག་པ་ཞིག་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དེའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤུལ་པས་བཤད་ཅིང་སྤྲ་མ་ནི་རྩ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ངོས་འཛིན་པས་སྐབས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ཡང་དག་ནག་གི་འགྲེལ་
པར་རྩ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས། སྤགས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །ནག་པོ་
པས་རྒྱད་འཆད་པ་སོགས་གསུམ་གཅིག་ལ་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་གཅིག་ལ་ལྷན་པ་དང་རེ་རེ་ལྷན་
པ་གསུམ་ག་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གསུངས་པས་གསུམ་ལྷན་སོགས་ལ་ལྷེ་ཡང་གི་རིམ་
པ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲེལ། །ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱས་པས་རྩ་ལྟར་དུ་འགྱུར་

བ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བརྟམ་བ་བྱས་ན་ནི་ཅ་ལྷུང་ངོ་། །འོ་ན་དེའི་ཆད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱེད་སྟམ་ན།
འདི་ཡང་དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་འོ། །"དེ་
ལ་^{༡)}བསྟེ་སྟངས་མེད་བ་ནི་བྱོད་འཛིན་ཅིང་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་པ་འོ། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་སྤང་
ངོ་། །འདིར་དེ་མ་སྤངས་ན་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྟོང་ནས་སློབ་དཔོན་སྟོང་བ་དག །
བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་གི་ཐད་ནས་གདམས་ངག་ལ་སོགས་
བ་སྤངས་ནས་ད་ནི་གདམས་ངག་ལ་སོགས་བ་ཐོབ་པས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་བ་ནི་སྟོང་ནས་སློབ་
དཔོན་སྟོང་པ་འོ། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་བས་ན། སྤྲ་མ་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་བ་ནི། །སྟོང་བ་ངན་
པར་གྱུར་ན་ཡང་། །ལུས་སམ་ཡང་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཤེས་པས་ནམ་ཡང་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་ལུང་སྤྲ་མར་བཤད་པའི་བསྟེ་སྟངས་མེད་པར་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་པའི་སྟོན་སློབ་
དཔོན་དེ་སྤངས་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་བརྟམ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལུང་འོག་མས་བསྟན་པར་འཆད་བ་ལྟར།
སྟོང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམ་པར་མི་བྱ་བའི་འགྲེལ་པར་ཀ་མ་རྟེ་རུས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་
ལྟར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྲངས་པའི་ལུང་སྤྲ་མ་ནི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ན་ཡོད་ལ། བྱི་མ་ནི་གསང་འདུས་
ལེའུ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྲ་མ་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ནི་ལེགས་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཀ་མ་རྟེ་རུས་བྲངས་སོ། །དེས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བཀའ་འདྲིན་མཐོས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་
ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟེ། སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་ནས་སྟོ་
གསུམ་ཀྱི་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཞིང་གོང་མར་འཛིན་པའི་སྟོན་སློབ་སྤྲ་མར་འཛིན་པའི་ཁྱར་
"དེད་ནི་^{༢)}འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་དུ་བོར་བ་ནི་བརྟམ་པའམ་སྤང་པས་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་
ངོ་། །རྡོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་དང་པོའི་མིང་འདོགས་ལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་སྟོང་ནས་སྟོང་བ་
དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཅ་ལྷུང་དང་པོར་འགྲོ་བའི་བརྟམ་པའི་ཆད་འཛིན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་

༡) ལ། ༣༣་ན་ལ་ རེད་ལ།

༢) ཅ། ༣༤་བ་ལ་ དེ་ད་ནི།

བོ་སྤང་ནང་སློབ་དཔོན་གཉིས་པོ་དེའི་ལྷགས་ལེགས་སོ། ། རྒྱུ་ལས་དབྱ་ནག་འབྲེལ་པར་ཅ་སྤང་
 དང་པོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་སྤྱིང་ནས་སློབ་དཔོན་སློང་བ་ཞེས་གསང་འདུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་
 དགོས་པར་གསུངས་ལ། གསང་འདུས་འབྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་¹⁾ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་འགྱུར་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་དང་ཆོས་བཞེན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་
 པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་²⁾སློང་པ་སྟེ། ཞེས་སྤྱིང་ནས་སློབ་དཔོན་སློང་པ་ལ་
 དགའ་བར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་རྣམས་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཅ་སྤང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆང་དགོས་སོ། ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཅ་སྤང་ལ་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་
 དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སུ་སྤང་ལ། ཀུན་སྤྱིང་དང་རྒྱུ་ལས་ནས་སྤྱིང་གི་མདོ་བྲངས་ནས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་སློང་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅ་སྤང་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་ཅ་སྤང་དེ་ལ་ཀུན་དགེས་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཆང་བ་དགོས་པས་ན་ཅ་སྤང་གཞན་ལ་འང་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། ། དེ་ལ་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་དོན་ཏེ་སྤྲུགས་སྤྱད་ནས་ད་དུང་སློང་འདོད་མ་ལོག་
 པའོ། ། དེས་ཀྱང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་དེས་སེམས་ལ་རངས་པ་འཛོལ་བའོ། ། འགྱུར་པར་མི་
 བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བའོ། ། ཕྱིར་འཆོས་པར་
 མི་བྱེད་པ་ནི་རང་ལ་སྤྱོད་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་དང་
 དེ་དག་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པའོ། ། འདི་རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དུ་གཏན་ལ་
 བབ་ཟེན་ཏོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱང་བ་དེ་དག་གི་ཀུན་སློང་བརྩམས་པའི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དགོས་ལ། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 བར་དེ་དག་དུ་ཡོད་པ་དགོས་པས་ཡོད་མེད་དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ནང་པམ་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། འདི་སྤྱང་བ་དང་པོ་ལ་དགོས་པར་གསུངས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་མ་གཏོགས་

၅) ရှာ ၃၃.၁.၄. ရှေး

3) ཞ། ༣༣་བ་ཙ་ དེ་ནི་སྒྲིང་ནས་སྒྲོ་བ་དཔོན།

བ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་བས་སྤྱར་ཏེ་འདི་ནི་ཙ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤུང་མོང་
བའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ཀྱིས་གསང་འདུས་སྟོང་ཐུན་དུ་དེ་དག་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་དངོས་
གཞི་ལ་གཉེན་པོས་མ་སྟེབ་བ་རྗེས་ལ་འགྱོད་བ་མེད་ན་པམ་བ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་བ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་
དོན་འབྲས་བར་སྤྱང་ངོ། །གཞུང་འདིར་མིང་འདོགས་མཛད་བ་ལྟར་དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་མན་དག་
སྟེ་མར་ཡང་མཛད་ལ་གྱར་དང་འདུས་བའི་རྒྱུ་ལས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་བ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་དོན་ནི་
འབྲས་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་འཆོ་བ་དང་ཕལ་བ་ལ་ཕྱིས་ཆད་ལས་མ་འདས་
བར་བཞགས་ན་ཙ་ལྷུང་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདས་ན་པམ་བ་དང་འཆོ་བ་དང་མ་བལ་ན་སྟོམ་
བའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བཀོངས་ཀྱང་པམ་བར་མི་འབྱུར་བ་དང་པམ་བ་དང་ཙ་ལྷུང་སོ་སོར་འདོད་
བ་ནི་ཆེས་ཆེར་རྣམ་བར་འབྲས་བའོ། །ཙ་ལྷུང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ལྷུང་བར་འབྱུར་ཚུལ་མང་དུ་
བཞག་བ་ལ་ཡང་མི་འཐད་བ་སྤྱང་མོད་ཀྱི་ཆེགས་མངས་སུ་དོགས་ནས་དགག་གཞག་མ་བྱས་
སོ། །ལྷུང་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དེ་ལྟར་སྟོད་བས་ལྷུང་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་གི་
ཕྱིར་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་དངོས་བྱུང་གཉིས་གང་འབྲུབ་བ་ནི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཉེས་བར་བྱས་བ་
ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་བ་དེ་བས་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་
བ་ནི་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་དང་སོར་རྒྱད་རྣམས་ལས་བཞག་དོ། །གཉིས་བ་ནི། དུལ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཙ་ལྷུང་
གི་ཆད་དུ་མ་སྟེབས་བའི་བརྟན་སྟོད་སོགས་བྱས་བས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བས་ཙ་ལྷུང་མིན་ཡང་
པམ་བའི་སྟེ་ཆན་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་བའི་སྐབས་སུ་ཟག་བ་རྒྱང་
འབྲིང་པམ་བའི་སྟེ་ཆན་དུ་འཛོག་བ་དང་སོ་ཐར་ཀྱི་སྐབས་སུ་པམ་ལྷག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དང་
ཉེས་བྱས་རྣམས་དེ་དག་གི་སྟེ་ཆན་དུ་འཛོག་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་འབྲས་རྣམས་ལ་ཙ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་བ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་དེ། དེ་ལྟ་ནའང་སྟེ་ཆན་ནི་སྤར་ལྟར་བྱ་སྟེ་པམ་བ་དང་སྟོམ་པོའི་
སྟེ་ཆན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འདུལ་བར་
བའོ། །མཆོམས་མེད་དང་དམ་ཆོས་སྟོང་བས་ཀྱང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོར་ཞུགས་ནས་བསྐྱབས་ན་

དངོས་གྲུབ་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སློབ་དཔོན་སྤྱིང་ནས་སློབ་བས་ནི་
 བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་མཆམས་མེད་སོགས་ལས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསང་འདུས་ལས་
 གསུངས་པས་ཅ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་དོ། །འདི་ཡང་སྤར་གསོ་
 བའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དག་གཞུས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་
 རོབ་པ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་སོང་བའོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས་སྟར་མཁན་དང་སྟོང་པ་
 དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་འཆད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་མ་
 བཅས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མོད་ཀྱང་། ལྟར་བ་ཆེ་ཆུང་དང་ཉེས་པ་ལྷི་ཡང་མི་འབྲས་སྟེ་ལྟར་
 བ་ཆེ་ཆུང་ནི་བཅས་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ་ལྷི་ཡང་ནི་ཞིང་དང་བསམ་པ་དག་ཞན་སོགས་
 ཀྱིས་འཛོག་པར་ཆད་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 གཟབ་པར་བྱའོ། །སྟོགས་མཐུན་ནམ་ཤན་འབྲའི་ཉེས་པ་ནི་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་
 དཔོན་སོགས། འདོར་བའི་ཁ་ན་མ་རོ་བ། ལྷི་དང་ཡང་དང་དག་པ་དང་། །ཤན་འབྲ་བར་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟག་པོ་པས་ཀྱང་བཤད་མོད། ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྟར་བ་ལས་གྲུད་ན་
 མེད་དོ། །ཅ་ལྟར་གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། །ལྟར་བ་གཉིས་པ་
 ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏྲ་
 གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིད་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ལེགས་
 པར་རམ་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་བདག་ལྟའི་ས་བོན་ཟད་པས་སྤར་མི་སྟོག་པར་གཤེགས་པ་
 དང་སྤར་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པས་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་ཉེ་སངས་རྒྱས་
 སོ། །དེའི་བཀའ་ནི་རྟག་པོ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྟར་
 བར་འགྱུར་བ་ནི། བཀའ་དེ་ལས་འདས་པར་བྱས་ནའོ། །འདས་ལུགས་ནི་རྟག་པོ་བས་སྟོམ་པ་
 གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཡར་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཀའ་ལས་མི་འདའ་
 བར་བཤད་པས་དེ་དག་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་

བར་བྱས་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཙུང་གཉིས་པར་འགྱུར་བས་ནག་པོ་པའི་བཞེད་
 པ་ནི་དེ་མེན་ནོ། །ཤུཌི་པས་བཀའ་བྱད་དུ་གསོད་པ་ལ་བཀའ་འདས་སུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷོམ་གསུམ་གང་རུང་གི་བཅས་པ་ཡིན་པ། དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འགལ་
 བར་བྱས་པ། བྱད་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྣོད་ཡོད་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བྱས་
 ནས་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད། །འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ནས་བཀའ་དང་དེ་
 ལས་འདས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྤང་ལ་བྱད་པར་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་ལ་པམ་པ་
 མེད་པར་བཤད་ཅིང་བཀའ་འདས་ལ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་གསལ་གསལ་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱངས་པ་རྣམས་ལ་
 བྱི་ཡོད་བཟན་མི་སྤང་བས་མ་བྲིས་སོ། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བྱང་སའི་པམ་པ་བརྒྱད་དང་སོ་ཐར་
 ཀྱི་བཞི་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཙུང་དུ་འཆད་པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་ལ་འཐད་
 པ་ཡང་མེན་ཏེ། ལྷོམ་གསུམ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདྲ་ལྷོམ་པ་དེའི་ཙུང་ལ་ལྷོམ་པ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ནམ་
 ཡང་གནང་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། སྟོག་གཅོད་སོགས་ལ་ལྷོམ་པ་འདི་ལ་ལྷོས་ཏེ་གནང་བའི་སྐབས་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་བ་དེ་ནི་ཙུང་གཉིས་པ་ཡིན་པར་རྒྱད་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་
 དང་མཐུན་པར་དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་གྱུར་དང་རྟོ་རྟེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་མན་
 ངག་སྟེ་མར་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་འདས་ཀྱི་”ལྷུང་བར་”¹⁾མཛད་དོ། །ལྷོམ་གསུམ་གྱི་
 བཅས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལ་བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་མ་ཤེས་པར་བྱད་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ནི་
 ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་དང་སྐྱར་རོ། །ཙུང་
 གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། རྟོ་རྟེ་སྟེང་ལ་”ཁྱོས་”²⁾ནས་ནི། ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྟོན་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པས་སྐྱར་དུ་གྱུར་
 པའོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་སྟེང་དཔོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རིག་པའམ་རིག་མ་

1) ལ། 36་ན་7་ གཙོ་བོར།

2) ཅ། 32་ན་4་ འཁོས།

ནམས་གཅིག་ལས་དམ་ཆིག་ཐོབ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་དོ་རྩེ་སྤྱན་དང་དེ་ནམས་ལ་བྱེ་བྲག་སྟེ་སོ་སོར་
 ཐོབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་དོ་རྩེ་སྤྱན་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ནི་ཉེ་བའི་སྤྱན་ནོ། །དེའི་དང་
 བོ་གཉིས་ལ་ཅ་ལྷུང་དུ་བཞག་ལ་གཞན་ལ་ཆ་མཐུན་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་
 ལས། དོ་རྩེ་སྤྱན་ལ་མི་མཛད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་
 བ་སྟེ་དེ་དང་མི་མཛད་བ་ནི་དེ་དང་ཡང་དེར་ཞེ་འགྲས་པའོ། །ཞེས་དང་། །ལྷནྱ་བས། སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་གང་དང་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་བྲག་དོག་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱས་སྟོན་ནམས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལེགས་ཏེ་སྒྲ་མ་མི་གཅིག་ན་སྟེ་གནས་མི་གཅིག་པས་སྤྱན་གྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་
 རྒྱད་ཉམ་པ་སོགས་གྱི་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་དབང་གི་སྤྱན་ཡིན་
 ལ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ལསྟེ་ཀ་རས་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་དབང་
 དང་དམ་ཆིག་སྤྱན་མོར་དུ་ཐོབ་པ་དང་སྟོབ་པ་སྟེ་ལ་བྲས་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཉེས་
 བ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཡང་ཅ་ལྷུང་སྟེད་པ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ཐོབ་པ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་ཐོབ་པ་
 མི་དགོས་སོ། །དེ་མེད་འོད་ལས། དོ་རྩེ་སྤྱན་གྲན་པོའམ་གཞོན་ཏུ་བསྐབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་རབ་དུ་
 ཁོ་བར་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སྟོམ་ལྷན་དུ་གསུངས་ལ་སྟོམ་པ་ཡང་སྐབས་གྲིས་སྟགས་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་བྱ་
 དགོས་པས་དེ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲ་བས་སྟགས་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དན་སོང་སྟོང་རྒྱད་ལས།
 དོ་རྩེ་སྤྱན་དང་སྤྱིང་མོ་དང་། དོ་རྩེ་མ་ནམས་ཉིད་ལ་ནི། །ནལ་འབྱོར་ཅན་གྲིས་བརྟས་མི་བྲ། །ཞེས་
 སྤྱན་དང་སྤྱིང་མོ་སོ་སོར་མཛད་པའི་སྤྱིང་མོ་ནི་འདིར་སྤྱན་དུ་བསྟུ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་
 པར་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་
 བ་ཅི་ཞིག་བྲས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཁོས་ནས་ཏེ་ཡིད་འཁྲུགས་ནས་ཉེས་པ་སྟེ་མཆོང་འབྲ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་བདུད་ཅི་སྒྲ་བ་དང་ལསྟེ་ཀ་རས་སྤྱན་པ་རོལ་
 བོས་གོ་བ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་བྱི་མས་སྤྱན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཤད་པ་འདིར་ཡང་དགོས་སོ། །རྒྱ་

ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལུས་ངག་མི་གཙོ་བས་ཁྲིས་པའི་སེམས་ལ་ལྟང་བར་བྱས་ནས་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་
 སྐྱོན་བརྗོད་ལ་མི་བྱེད་པར་ལྟང་བ་ལ་འཆད་ཅིང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་སྤྲོན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་། ཉེས་པ་བསྐྱབ་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཁྲིས་ནས་སྤྲོན་
 རྒྱུ་ཡི། ཉེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དུ་བཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་སྤྲོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མཆེད་སྤྲོན་འབྱིན། །ཞེས་
 དང་། མན་ངག་སྟེ་མ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུང་ལས།
 སྤྲོན་ལ་མི་སྤང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྤྲོ་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་བྱའོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས།
 རྡོ་རྗེ་སྤྲོན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོན་ནའང་ཁྲོས་པས་ཞེས་བྱེད་ཆོག་གཤོན་དགོས་
 སོ། །མདོར་བསྟུན་སྤྲོ་མ་གཅིག་ལས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྤྲོན་ཡིན་པ། སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་བ་
 དང་ལྡན་པ། དེར་འདུལ་ཤིང་། ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ། བརྗོད་པ་
 དེ་ཐོས་ནས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ནི་རྩ་ལྟང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ལྟང་བཞི་པ་བཤད་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྤོང་། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་
 གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་དུ་འབྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བྱང་
 བ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྟང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བསམ་ཞིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཞིང་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སྤྲོ་བྱ་མེ་བྱིར་ལ་ཉི་འོད་དང་ལྡན་པར་བཏགས་པ་དང་
 འབྲེལ་བར་མིང་ཅུ་པའོ། །ཞེས་ནག་པོ་བས་བཤད་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
 རྟེན་མེད་པའི་པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་བཤད་
 པ་གཉིས་དོན་འབྲེལ་བས་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་སྤོང་བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་པན་
 བདེ་སྐྱབ་པ་ནི་མི་རྒྱས་པར་འདུག་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་བཏང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་

གཏོང་བས་འོག་མ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་བཟང་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་
 སྐྱེས་པ་དང་དེ་ལ་སྒོས་སུ་བྱམས་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་དང་མ་བྲད་ན་སྙམ་པ་
 རྣམས་ལས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དམར་པོའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །རྣམ་
 ཡང་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྱང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་མེད་པར་སེམས་
 ཅན་སྤངས། །ཞེས་བྱམས་པའི་སེམས་དོར་བ་ལ་གསུངས་པས་བདེ་བ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱམས་པ་སྤོང་མི་སྤོང་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་དོར་མ་དོར་ལ་རྒྱུད་དེ་
 དག་ལས་གསུངས་པས་འབྲེལ་བ་བདུན་ཅི་ཆེ་བ་དང་ལྷོ་ཀ་རས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་འཆད་པ་སོགས་དོན་དུ་མི་སྤང་
 རོ། །འདི་བྱམས་པ་དོར་བའི་ཅ་ལྷུང་དུ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བ་བཤད་པའི་སྤངས་དེ་
 དག་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ནས་འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱམས་པ་བཟང་བ་
 ནི་ཅ་ལྷུང་བཞི་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནག་ཏུ་བྱུང་མཐའ་ལ་སྤོང་
 པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ནག་པོ་བས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་འཁྱེད་པས་ནི་འདི་དང་གོ་རིམས་མཐུན་པར་
 བཤད་དོ། །ཅ་ལྷུང་ལྷ་པ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྷ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྤོང་བོ་བཞོད་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བའོ། །འཁྱེད་པས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་བཅས་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤོང་རྗེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
 འདོན་པའི་བྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་དམ་འཆའ་བའི་སྤྱགས་གཅིག་གིས་གཞན་ཡང་མཆོན་
 པས་ནག་པོ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤོན་སེམས་ལ་བྱའོ། །འདི་དང་བྱམས་པའི་སྤང་པར་ལ་ནག་པོ་

བས་བྱམས་པ་ནི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་གི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་
 པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སྟམ་ནས་སྟོན་སེམས་དེ་སྟོང་བ་ན་ཅ་ལྷུང་ལྷ་བ་ཡིན་
 རོ། །ནག་པོ་བས་སེམས་དེ་དང་པོར་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མི་གཏོང་བའི་དོན་
 དུ་བཤད་པས་སྤངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ཅ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ནས་ཀྱན་དེ་ལྟ་བུ་
 གཏོང་བ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བའི་མིང་འདོགས་
 ་ཀྱང་གྱུར་མ་གཏོགས་པ་སྤར་བསྟན་པའི་ཁྱད་སྟངས་ནས་དང་འབྲེལ། །འདི་ནི་དོར་བ་ཅམ་གྱིས་ཅ་
 ལྷུང་དུ་འགྲོ་བས་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཆང་ཡང་པམ་བའོ། །ཅ་ལྷུང་དུག་པ་བཤད་པ་ནི། རང་ངམ་
 གཞན་གྱི་བྱ་བ་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སྟོན་པ་དུག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི།
 ནག་པོ་བས་རང་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཞན་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཆོས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་
 ལམ་ལ་བྱས་ནས། ཐུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྟོན་བྱས་ན། །ནམ་པར་སྤང་མཇད་རིང་བའི་རྒྱ། །ཞེས་འདྲེན་
 རོ། །འོན་ཀྱང་ཐུ་སྟེགས་ལ་སྟོན་གདགས་འདོད་ཀྱིས་སྟོན་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་ཡང་འདིར་ཅ་ལྷུང་གི་
 ཡུལ་སྟོན་པས་མི་བདེའོ། །དེས་ན་ཅ་ལྷུང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་གསང་
 སྟགས་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ངམ་ཞེས་
 པ་ནི་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་གང་རུང་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་སྟོན་པའོ། །མན་སྟེ་དང་སྟོན་པ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་
 པ་དང་བསྟན་པའི་འོར་ཐམས་ཅད་པའི་སྐབ་ཐབས་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
 སྟོན་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་མཇད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་དང་འབྲེལ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་
 དང་འདི་གཉིས་དོན་འབྲེལ། དེ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། བདག་གཞན་བྱ་བ་པའི་མཐའ་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་
 གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གྱུར་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་ནི་སུན་མི་འབྲིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཆ་
 གཅིག་བསྟན་པ་འབྲེལ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་དེ་བཀའ་དེ་
 གཉིས་ལ་སྟོན་པའམ་སུན་འབྲིན་པ་བྱས་ནའོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་ནག་པོ་བས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ།

བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མི་སྤང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་ལས།
 ཇི་སྐད་དུ། གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་བཤད་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཤད་པ་སྤྲོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཙ་བའི་
 ལྷུང་བ་གཉིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤངས་པ་ལ་ཙ་ལྷུང་དུ་
 བསྐྱབས་ཤིང་སྤོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྲིང་པོས་ཀྱང་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་གསུངས་པས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་བཀའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་ནོ་
 ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྲོང་བ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་
 ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་མ་ཆང་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤུའི་པས་དག་ནག་འགྲེལ་བར། སྤང་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཙྰ་པས་སུན་དཔྱུང་
 བར་མི་བྱ་སྟེ་འགོ་བ་དག་ནི་རང་རང་གི་འདུན་པའི་ཐེག་པ་ཙམ་ལས་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཤིང་བྱང་
 ཆུབ་པར་འགྱུར་གྱི་བཙན་ཐབས་སུ་འདུན་པ་བསྐྱོག་པ་ནི་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པས་
 བཞག་སྟེ། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན།
 སྤགས་སམ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྤྱོན་བཀའ་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སུན་སྤྱང་བ་ན་དེ་
 དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་ཡང་འདུན་པ་ལྷོག་པ་ལ་བཤད་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པས་
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མོས་པ་སྤྱེ་དཀའ་བས། མོས་པ་མ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱར་བ་མི་འདེབས་ན་ཉེས་
 པ་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་མཆོག་ཙ་ལྷུང་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མོས་
 པ་དུ་མའི་སེམས་ཙན་ལ། །སྤོང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤོན་མཛད་དེ། །སྤྱོད་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་
 ལ། །ཐབས་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་སྤོན་པ་ཡིན། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་སྤོན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་
 ཀྱང་། །སྤོང་བ་དག་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱ་བ་ལྟར་བྱ། །གང་གིས་འདི་བདག་ཡུལ་མིན་
 པ། །བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་ཤེས་ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་དེ་སྤྲོས་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། བཏང་

སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཆེད། ཟེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤོང་
 བ་དེ་ནི་ཅ་ལྷུང་བྲག་པ་ཡིན་ནོ། ཅ་ལྷུང་བདུན་པ་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་སེམས་ཅན་
 ལ། གསང་བ་སྟོག་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དམར་ནག་གི་རྒྱད་
 གཉིས་དང་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འདི་དང་འབྲེལ་དོན་རྟེན་པོ་རྒྱ་ལས། སྟོང་མི་
 རུང་ལ་གསང་བ་བསྟན། །ཅེས་དང་། གྲུང་ལས། དེ་ཉིད་སྐལ་མེད་ལ་མི་སྟུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་མ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོང་དུ་རུང་བར་མ་བྱས་པ་སྟེ་སྐལ་མེད་ཅེས་ཀྱང་
 གསུངས་པས། ཅ་ལྷུང་དཀའ་འགྲེལ་དང་བདུན་ཅི་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསང་བ་བསྟགས་ན་
 མ་དད་པ་སྟེ་བཤོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་པས་སྟོང་གིས་མ་སྟོན་པ་ནི་ལོག་སྟེད་ཅན་ནོ། །ཆོ་གས་མ་སྟོན་
 པ་ནི་བྱམ་དབང་མ་ཐོབ་པའོ། །ཆོ་ག་རྟོགས་པས་མ་སྟོན་པ་ནི་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མ་
 ཐོབ་པའོ། །ཉམས་པས་མ་སྟོན་པ་ནི་ཅ་ལྷུང་སོགས་བྱུང་བ་བྱིར་མ་བཅོས་པའོ། །ཟབ་མོས་འཇིགས་
 པས་མ་སྟོན་པ་ནི་དབང་བཞི་པའི་དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མ་སྟོན་པ་ལྟར་བཤད་ནས་ཅ་ལྷུང་གི་ཡུལ་
 ལ་གསལ་ཁ་མི་སྟང་ངོ་། །ཤུཌི་པས་མ་སྟངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མ་བསགས་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དེ་
 གསང་དོན་གོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་
 ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་གསང་བ་སྟོག་པར་བྱེད་ནོ། །བསྟག་རྒྱུའི་གསང་བ་ནི་ཤུཌི་པས་དེ་
 ལ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་སྟུ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་
 ཉིད་ཅམ་མིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་བཅས་པའི་སྟགས་ཀྱི་གསང་བའོ། །ནག་པོ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
 དམ་ཆོག་གི་བྱག་རྒྱ་གཅིག་ཅམ་དང་བརྟ་གསང་བའི་དམ་ཆོག་ཅམ་དང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་འདུས་པ་གཅིག་དང་བྱུང་འབྲུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསང་བར་བྱས་ནས་དེ་མི་བསྟན་པར་
 བཤད་དོ། །མདོར་ན་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་ཀྱི་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ནོ། །གྲུང་ལས། དེ་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཀ་རས་པ་རོལ་སོས་དོན་གོ་བ་དང་དེར་
 འདུཤེས་པ་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པ་ཡང་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དགོས་པ་ནི་གཞན་

འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་དྲུག་གིས་སྐྱེ་སྒྲུགས་བཅས་ཅང་ཉེའུ་སོགས་
 རྫས་གསང་བ་བསྟན་ན་ཡང་ཅ་ལྷུང་དུ་སྦྱ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལས་གསང་
 ཆོས་རྣ་བར་བསྒྲགས་པའི་ཉེས་པར་བཤད་ཀྱི་རྫས་མིག་ལ་བསྟན་པའི་ཉེས་པར་མ་གསུངས་པས་
 སོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འོག་མའི་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གསང་
 བ་རྣམས་བསྟན་ཏུ་མི་རུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སློབ་མའི་དབང་ངམ་བྱམ་དབང་ཅམ་ལས་མ་
 ཐོབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གསང་བ་རྣམས་བསྟན་ཏུ་མི་
 རུང་ངོ། །བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་དབང་ཡན་ཆད་ཅིག་མ་ཐོབ་ན་
 བདག་བསྐྱེད་སོགས་བྱས་ནས་སྦྱ་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱར་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་
 དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་མ་སྦྱ་ཞིག་དམ་ཆེག་
 ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེང་ཁྱོད་ཀྱི། །སྙིང་ལ་ཡང་དག་ཞུགས་པར་
 གྱུར། །གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སྦྱས་ན་ནི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྲལ་ཏེ་གཤེགས། །ཞེས་སྟོན་མཁན་གྱི་དམ་
 ཆེག་ཉམས་པ་དང་སྙིང་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྒྲུགས་པ་མི་བཞུགས་པར་འབྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་གཞུང་དུ་མར་གསང་བ་མི་བསྒྲགས་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་སྒྲར་མཉམ་སྦྱར་གྱི་
 ལུང་བཤས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་
 པས་སློབ་མ་དེས་བསྒྲུབས་ཀྱང་དངོས་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་གཏན་མི་འཐོབ་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་བྱ་ཆ་མེད་པའི་བྲིམ། །ཤི་བ་
 ཅམ་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །དཔེར་ན་
 བི་ཤང་སྦྱར་ཀྱན་ཆོགས། །རྒྱུད་དང་བྲལ་ན་བརྟུང་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་
 བློ། །སྒྲགས་དང་བསམ་གཏན་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ་སྟོན་མཁན་དང་ཉན་མཁན་ལ་
 ཡང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། རྫོངས་པ་གང་ཞིག་དབང་མེད་པར། །བདག་ནི་དབང་
 བསྐྱར་ཞེས་སྦྱ་བ། །རི་སྡིད་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཀྱི་བར། །སློབ་མར་བཅས་ཏེ་དཔྱུལ་བར་

འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་འདིགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་དཔྱུལ་བ་དེ་མ་སྟོངས་པའི་བར་དུ་
གནས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཆེགས་བཅད་དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་བཀའ་འགྲེལ་ཡི་ཤེས་ལྡན་དུ་དབང་གོང་
མ་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་མི་འདིགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས། འདིས་ནི་དབང་
བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་མི་བ་བར་གཟུང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྲིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་
མེད་ལ་འཆད་བྱེད་པ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་ཤི་མ་ཐག། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲེལ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་
སོ། །དེས་ན་མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་ནི་བྱ་རྒྱུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ལ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་ནི་
སྟེ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་དེ་དག་གི་
རྗེས་གནང་ཅམ་བྱས་ནས་སྟོད་དག་སྐྱབ་པ་སོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་
དབང་བསྐྱར་ནས་སྟོན་པར་མ་བྱས་པ། གསང་བ་བསྒྲགས་པ་ལ་མ་དད་པ་སྦྱེ་བ། དེ་ལ་དེར་འདུ་
ཤེས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་བསྒྲགས་པ། དེ་གོ་བ། གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་
པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་མ་བསྐྱར་
ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་རུང་བ་ནི། དེ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཡིན་པས་གསང་སྟོག་གི་ཉེས་
པ་མེད་དེ། འདི་འབྲེལ་རིགས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་འགྲེལ་རེ་ཡོད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོད་དུ་
མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་ན་འདིའི་ཅ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཅ་
ལྟར་བརྒྱུད་པ་བཤད་པ་ནི། སྤང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྟམས་བྱེད་བརྒྱུད་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲུང་དང་རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་
དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་མི་བསྟོད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་

བའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་གཉིས་དང་གྲུང་ལས་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་གསུངས་པས་ཅ་ལྷུང་གི་ཡུལ་ལ་
 རང་གི་ཕྱང་པོ་དགོས་སོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟམས་པའམ་སྟོང་
 བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བའོ། །བརྟམས་སྟོང་བྱེད་ལུགས་ནི་ནག་པོ་པས་ཕྱང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས་རྣམས་སྤང་
 ལ་སོགས་པར་བྱས་པ་ལ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདེ་བས་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རྒྱ་
 ལ། འགོག་པ་དང་གཡང་སར་མཆོང་པ་དང་དམན་པའི་བརྟལ་ཁྲགས་དང་གནས་མིན་གྱི་བཟོད་པ་
 དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གཅོད་པ་དང་སྦྱང་བར་གནས་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྟོང་སོགས་
 བྱེད་པ་བརྟམས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །ཤེས་པས་སྤྲལས་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་
 བྱང་ཚུབ་བཙོན་འགྱུས་ཀྱིས་གནས་པའི་བྱིར་དང་། བདག་སྟོང་རོ་ཡིན་སྦྱེས་བྱའི་སྦྱིད་པ་འདིག་
 བར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར་སྦྱང་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་ཁྱར་གྱི་བྱིར་ན་ཕྱང་པོ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་ལ་བཤད་དེ། མདོར་ན་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་གདུང་བའི་ཐབས་
 གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་གདུང་བར་བྱས་པས་སྤྲལ་བཤལ་བར་གྱུར་བ་ནི་ཅ་ལྷུང་བརྒྱད་
 བའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་གཉིས་དང་གྲུང་ལས་ཕྱང་པོ་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་
 རྒྱན་དང་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་བཀའ་འགྲེལ་བརྒྱ་ཅན་ལས། རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱང་པོ་སྟོང་པ་ཞེས་འདི་དང་འབྲ་བར་འབྲུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་
 སྦྱར་བའི་དོན་ནི་བརྒྱ་ཅན་ལས་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་དབྱེ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་མདོན་པས་གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྟོམ་ཏུ་མི་རུང་རོ་ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་
 སོར་འབྱེད་པའི་བརྟམས་པ་བྱས་ན་ཅ་ལྷུང་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་གཅིག་དང་སྤར་བསྟན་པ་ལྔར་གྱི་སྒོ་
 གཅིག་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟམས་པའི་ཅ་ལྷུང་ཏུ་འབྲ་བ་ལ་ལྷུང་བའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་པར་སེམས་
 སོ། །འདིར་ཅ་ལྷུང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་སྤྲལ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་སྟོག་བཅད་ན་ཅ་ལྷུང་ཡིན་ལ།

སྒྲིབ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རང་གི་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་མི་སྤང་ངོ། །རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ལྷུས་མི་གཙང་
 བའི་བླན་བ་ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་པ་ལ་རྩ་ལྷུང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་ལྷུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་མི་གཙང་བ་
 སོགས་སུ་འཛིན་པ་རྩ་ལྷུང་དུ་སྤྱོད་བ་གཞན་ཡང་སྤང་མེད་ཀྱང་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས།
 འབྲིག་པ་བདུན་དང་ལྷན་པ་དག །མི་སྤྱག་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་མི་གཙང་བ་སྒྲོམ་པ་
 གསུངས་ཤིང་སྤྱོད་བསྐྱེལ་ལས། རིམ་བ་འདིས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །དེའི་རིམ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱབ་པ་པོས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་
 གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བླན་པར་བྱས་ལ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདྲུ་འཛི་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་རྒྱལ་སྤིང་གི་དབང་སྤྱག་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདྲུ་ཤེས་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་མི་གཙང་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲོམ་པ་དུ་མ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ལྷུང་དགྲུ་བ་བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགྲུ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་དག་པ་སྟེ། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བའོ། །མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། ཞེས་དང་། འུ་ཉི་པས། དངོས་མེད་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྤང་དེ། ཐོས་ནས་སྒྲོ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་
 སྤྱོད་བྱེད་དེ། སྤངས་ནས་སྤྱབས་མེད་ཀྱང་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་
 བཞིན་དག་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བཤད་པ་མང་པོ་སྤང་ནའང་སྤྱ་མ་ལེགས་སོ། །རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས།
 མིང་འདོགས་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་འདི་དང་འདྲ་ལ་དགྲ་ནག་ལས། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱན་མི་
 གཏོན། །ཞེས་པ་ལྷར་ནག་པོ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང་བྱུང་ནའང་དེ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ངོ། །དཔལ་
 འཛིན་གྱི་ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ། འཁོར་བའི་ཆོས་ནི་ཡོང་མི་སྤང་། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །འོན་
 ཀྱང་འུ་ཉི་པས། དངོས་མེད་ཆོས་ནི་མི་སྤང་དོ། །ཞེས་འདོན་པ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་

དཀྱིལ་ཆོག་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་། རོ་བོའི་ཆོས་རྣམས་སུན་མི་དབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་དམར་པོའི་
 རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྡན་ཆོས་ནི་སུན་མི་དབྱུང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤུཌི་བ་ལྟར་བྱའོ། །འདུས་པའི་
 རྒྱན་ལས་དམ་ཆོས་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བ་དང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྐལ་ལྡན་
 གྲགས་པས་མཛད་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །བྱ་
 བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྤངས་བ་ཡིན་
 ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། སུན་དབྱུང་བ་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་
 ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྤོང་བ་ནི་ཅ་ལྷུང་དགྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་པས་བྱུབ་མཐས་སྟོ་མ་
 བསྐྱར་བའི་བྱང་དོན་འདོད་བ་ལ་ངེས་དོན་སྟོན་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ནས་གཞན་གྱི་
 སེམས་སུན་འབྱིན་པའི་ལོག་སྒྲུབ་བྱེད་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཤུཌི་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་བ་
 བཤད་པ་ནི། གདུག་ལ་ཉག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པར། །བྱེད་བ་འདི་ནི་བཅུ་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་སྟོན་བ་དང་བསྟན་བ་འཛིག་བ་སོགས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་མངོན་སྟོན་བྱ་བའི་ཡུལ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཏེ་ངན་སོང་སྟོང་རྒྱུད་ལས། སྟེན་པས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟོན་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། །སྒྲ་མ་སྟོན་ལ་བཙོན་བ་
 རྣམས། །མཁས་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་
 པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་མཛའ་བོར་བྱས་ནས་ལུས་དག་གིས་བྱམས་པར་བྱེད་ནའོ། །དེ་
 འདྲ་བ་དེ་ལ་མངོན་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་སྟོང་རྟེན་ཆེན་པོ་སྟེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སེམས་
 ཀྱིས་བྱམས་པར་བྱེད་བ་ལ་ལྷུང་བར་བཅས་བ་མིན་ནོ། །སྤར་བཤད་བ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་
 དགོངས་བ་འདྲའོ། །འདི་ནི་དེ་ལ་མཛའ་བར་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མངོན་སྟོན་མ་བྱས་ན་
 ཅ་ལྷུང་དུ་སྟོན་བ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གདོང་བྱག་གི་རྒྱུད་ལས། སྟོ་ལྡན་སྒྲུབ་པོས་སེམས་ཅན་ལ། །པན་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་མི་གཙོད། །ཅེས་གསུངས་ནས། གདུག་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲོག་སྟེ་བྱ། །དངོས་
 སུའམ་ཡང་ན་སྤྲགས་དང་གཞན། །འབྲུལ་འཁོར་དང་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ནི་བྱ་བ་

སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་ཡི་ནི། །དམ་ཆེག་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་བར་བྱེད་ཀྱས་
 པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡང་ལུས་ལ་འབྱུག་ཀྱས་ཤིང་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
 དང་ལྡན་པ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྒྲིག་མ་
 ཀྱས་ན་དེའི་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་རིང་སྤྱོད་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སྟོན་བྱ་དགོས་པར་
 སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་མངོན་སྟོན་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཅུ་མ་ཐད་བྱས་ན་ཁ་
 ར་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་དེ། སྟོན་འབྱུང་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ལས་དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་
 ལས་འཕོ་བར་བྱས་ནས་མཐོ་ངེས་སམ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྦྱེ་བར་བྱེད་ཀྱས་
 པའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་ནས་གཞུག་པར་ཀྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཏེ་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཀག་ཀྱང་མི་སྒྲིག་ན། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་དཔལ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་ནས་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་སོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དམ་ཆེག་
 རྒྱས་པར་བྱི་མེད་འོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཅ་ནག་ཀྱའེས་བྱ་བ་
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་མངོན་སྟོན་བྱས་པས་ཆེ་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་
 སྦྱེ་བ་གསུངས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཅ་ནག་ཀྱའེས་རྣམ་བསྐྱགས་པ། །བྲམ་
 ཟེའི་བྲུགས་ཁོ་པོ་བྱུང། །གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཅེས་བཤི། །སྟོང་ན་དེས་ནི་དེ་ཡང་བྱུང། །དེས་ནི་
 ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ལོན། །སྟོག་ཆགས་དག་གི་འཆོ་བ་བཅད། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་བར། །ཤིན་
 དུ་མི་བཟད་སྤྲིག་པ་བྱས། །དེ་ནི་དུས་རིང་འཆོ་བ་ཡི། །བྲམ་ཟེ་ངན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་
 སྤྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ལུས་དེས་ལྟ་མིན་སྟེན་པར་བྱེད། །ལྟ་མིན་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས་ནི། །དེ་ནི་
 དུས་རིང་འཆོ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ལུས་དེ་ཞིག་ནས་ཀྱང་། །མནར་མེད་དཔྱལ་བར་ཡང་དག་
 འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་སྤྱུ་གཏུག་པ་ཅན་ཞིག་དུ་སྦྱེ། དེ་ནས་འཕོས་

ནས་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་
 བས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། །མདོན་སྤྱད་དག་ནི་ཡོངས་མི་བྱ། །སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིས། །མདོན་སྤྱད་རབ་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན། །སྤྱིང་ཐེ་མཆོག་ལྷན་སངས་རྒྱལ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྩུ་འབྲུལ་ཆེ། །སྒྲགས་རྣམས་མཐུ་བསྟན་དོན་དུ་ནི། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྟན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཇམ་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་དག་ལས་རྣམས་པལ་ཆེར་བཀག་པས་ན་
 སྒྲགས་ནས་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་སྟོད་བཀགས་ནས་འབྲུག་པར་མི་བྱའོ། །གཞུང་འདིར་གདུག་པ་ལ་
 བྱམས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་དང་དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དང་མན་
 སྟེར་ཡང་འབྲུང་ལ་སྒྲོམ་འབྲུང་གི་འགྲེལ་བར། གདུག་ལ་ཐོག་མ་བར་མཐར་བྱམས། །ཞེས་བྱམས་
 པར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདུས་པའི་རྒྱན་ལས། སྤང་ལ་བྱམས་དང་
 དགའ་བལ་བས། །ཞེས་དེ་ལ་རྩ་ལྷུང་དུ་བཤད་ལ། རོ་བོས་མཛད་ཟེར་བའི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱང་མོད་ཀྱང་དོན་ནི་སྤང་ལྟར་བྱའོ། །བདུད་ཅི་རྩ་བ་དང་ལྷོ་ཀ་རའི་འགྲེལ་པར་
 འདི་དང་རྩ་ཆོག་མི་མཐུན་པ་བྱང་ཡང་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ལྷུང་བཅུ་
 གཅིག་པ་བཤད་པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དོན་དམ་པར་མིང་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ཆོག་དང་དག་གི་བརྗོད་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་མན་སྟེ་ལས། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་སུ་རྟོག་པ་དང་། །ཞེས་བཅུ་གཅིག་པའི་ངོས་
 འཛིན་ལ་གསུངས་ཤིང་སྒྲོམ་འབྲུང་གི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཀྱན་རྟོག་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་
 བར་དང་ཐ་མ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་
 དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ། །ཞེས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །དོ་རྩེ་སྤྱིང་
 པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཐལ་བྱང་ལ་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཐལ་བྱང་ནི་རང་བཞིན་

གྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་”ནམས་ལ་རྟོག་ན།^{༡)}ཞེས་པའི་དོན་ནི། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་
འགྱུར་བ་ནི། ཆོས་ནམས་ལ་མིང་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་དེར་རྟོག་པ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་སྟེ་མན་སྟེ་དང་
བསྟན་པའི་འོར་ཐམས་ཅད་པ་དང་སྟོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ནམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མི་
སྟེ་བ་དགོས་ན་ནི་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ལ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ལ་བྱེད་
ན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟུན་སྟུང་ནས་དོར་བ་དགྲུ་པ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགྲུ་པ་
སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་དྲུག་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། འདི་
ནི་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་ལྷ་བ་དེ་རྒྱན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བསྟེན་ན་ལྷུང་
བར་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ན་གྲེས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་ལྷགས་པ་དག་གིས་སྐྱགས་
ལ་སྟོར་བ་ནི། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྟུ་མ་དང་འབྲ་
བར་ལྷ་བ་དང་མི་འབྲལ་བས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མང་དུ་སྟུ་བ་འདིར་ཅི་དགོས། །རྩི་རྩི་
ཐེག་པར་དེ་ཉིད་ནི། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་གང་གང་དམིགས། །དེ་དང་དེ་ནི་སྟུ་མར་བཟུ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷ་བ་ལོ། །དེ་ལྷར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུ་
མ་དང་འབྲ་བར་ལྷ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོགས་མེད་པར་སྟོང་བ་དང་དགེ་བ་ལ་རྩོམ་
སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
མ་ལུས་པ་འཐོབ་པས་ན་སྐྱགས་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་ལྷ་བ་དང་
དུས་རྒྱན་དུ་མི་འབྲལ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ནས་དེ་ལྷ་ཡིན་ཡང་དབྱེ་མ་པ་དང་བྱེད་པར་
སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྩིས་ནས་དེ་ལྷ་བ་དེ་ནི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་དེ་བདག་ནི་མཉམ་པར་
བཞག་པའམ་ལངས་ཞེས་རྩོམ་སེམས་མེད། ཅས་པ་དང་། རི་ལྷར་དྲུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཐམས་

༡) ཞ། ༤༤་བ་ན་ རྟེན་མ་མཁོག་ན།

བཟང་བ་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འདྲ་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལམ་དེར་ནི་སྤྲོ་བ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བལྟས་ན་སྤྲོ་བ་ཉིད་
 ཉམས་པ་ཞེས་མ་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ཏུ་གཤེལ་བས་བརྒྱ་ལམ་ན་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་
 དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་འདིར་ནི་སྦྱོར་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལས་འགལ་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དང་
 བྲལ་བ་ན་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་བཞག་པས་ན་དེས་འཛིགས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་བྲལ་བར་སྦྱད་ན་ཡང་བག་ཡོད་པས་སྤྲོ་བ་ཞིང་འཆགས་ལ་
 ཡང་སྦྱར་བས་ན་རྟག་ཏུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་ངེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དངོས་
 བོར་འཛིན་པ་ལས་རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལྟར་སྤྲུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་དངོས་བོར་འཛིན་པ་ལས་
 གོལ་ཞིང་སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་མི་བྱེད་པས་འདི་ནི་རྟོ་རྟེན་གྱི་ཞེས་བྱ་
 ལ། ལམ་གཞན་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་དགོས་ན་ཏེ་ཅང་
 ཐལ་བས་དེ་མ་ཡིན་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཅི་ན་རེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྦྱར་དམ་ཆོག་ཉམས་
 པའི་ཉེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་རྩ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་ནི་
 གཞན་ནས་བཟུང་བ་མི་སྤང་བས་ངོ་བོས་མཛད་ཟེར་བའི་རྩ་ལྷུང་གི་འབྲེལ་པར། མིང་སོགས་བྲལ་
 བའི་ཆོས་ནི་འོད་གསལ་བ་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའོ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མི་
 མཐུན་པར་གཞན་དུ་རྟོག་པས་ཉིན་མཆན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་སམ་
 སྟམ་སོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ལྡན་སྦྱངས་ན་སྟོང་ཉིད་གོ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་
 ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་བཅའ་ན་རྩ་ལྷུང་མི་འབྱུང་ཡང་ཉེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསལ་ལ་ལྟ་བ་
 ཉིད་ནས་ནི་སྤང་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་གོ་མ་གོ་གང་ཡིན་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་

ལྷན་གྱིས་མཆན་འཛིན་གཅོད་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་མ་བྱས་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བསྐྱབ་པ་འཆའན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་དབྱུ་མ་ཁོ་ནའི་ལྷ་བ་དགོས་སམ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷ་བས་
 གྲང་ཆོག་སྟམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཤད་ལས། ལྷགས་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་བ་དང་དབྱུ་མ་པའི་འདོད་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དཔལ་ངག་
 དབང་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ལྷར་དབྱུ་སེམས་གཉིས་གང་རུང་གི་ལྷ་བས་ཆོག་གོ། འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་པའི་རྩི་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཕྱོན་
 སྤང་བས་ཅ་ལྷུང་དགྲུ་བ་ཡང་སྦྱར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་སྟན་སྤང་བ་ལ་བྱའི་དབྱུ་སེམས་པན་
 ཚུན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟན་འབྱེན་མཛད་པ་རྣམས་ལ་མི་བྱའོ། །ཅ་ལྷུང་འདི་ལ་འདུས་པའི་རྒྱན་ལས།
 ཆོས་ལ་མཐའ་གཉིས་སྟོ་འདོགས་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་ཞིང་དམར་ནག་
 གི་རྒྱད་ལས་ཆོས་ལ་ཆད་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། གྲུར་ལས་གྲང་། དེ་ལྷར་འབྱུང་བ་
 ལ་ཤུཉི་པས་ནི་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རི་ལྷར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལུང་དང་མན་ངག་མེད་
 པར་རང་དགར་རྟོག་གི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ལ་བཤམ་དོ། །ནག་པོ་པས་དོན་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་རིག་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་མིང་ཆོག་ཡི་གི་དང་བདུ་དང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་པ་དང་གཞན་ལུང་རིགས་གྱིས་བྲིད་ནས་ཐེ་ཆོམ་
 ཟར་འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོ་ན་གྲང་རྒྱད་སྟེ་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟུས་པའི་གཞུང་འདི་མཛད་པའི་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་ཨ་ལྷ་ཀ་ར་དང་བྲི་མེད་སྤྲས་པ་དང་རྩྭ་རྟེན་ཏུ་ལ་སོགས་པ་མང་
 པོས་སྤར་ལྷར་བཀལ་བ་ཡིན་པར་སྤང་བས་འདིར་ནི་གཞུང་འདིས་བཀལ་བ་འདི་ལ་ཆད་མར་
 བྱའོ། །དེ་ལྷར་ན་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱུངས་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ན་ཅ་
 ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པ་བཤམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་ལྷན་པ་ཡི། །སེམས་
 སྟན་འབྱེན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་རྩི་
 རྩི་སྟོང་པོ་རྒྱན་དང་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་རྣམས་འདི་དང་འབྲལ་། གྲུར་ལས། ལྷལ་ལྷན་

སེམས་ཅན་ཞེས་འབྲུང་བས་ལམ་གྱི་སྒོ་ད་དུ་རུང་བའི་སེམས་ཅན་དང་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དད་ཚུལ་
 རི་ནག་པོ་པས་མ་བཤད་ལ་ཤུཌི་པས། དད་ལྡན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་པའི་བགོ་སྐྱལ་
 གྱི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་སྒྲ་མས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་
 གདམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་
 བྱའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། རྗེ་མེ་སྤྱང་པོ་རྒྱན་དང་གྲུང་དང་མན་སྟེ་དང་
 འདུས་པའི་རྒྱན་དང་སྒྲོམ་འབྲུང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་འདི་དང་འབྲེལ་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་
 སེམས་ཅན་དེ་སྟུ་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་ནག་པོ་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་ལ། ཤུཌི་པས་དད་ལྡན་
 སེམས་ཅན་བསྒྲོག་པ་ཡིན། ཞེས་པར་འདོན་ཞིང་དེའི་སེམས་སྒྲོག་ལུགས་མ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 འདུན་པ་སྒྲོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེའི་སེམས་སུན་འབྲིན་པ་བྱས་ནའོ། །འདི་ལ་འདུན་པ་ལོག་པ་
 དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། འགྲེལ་པ་བདུད་ཅིའི་ཅུ་རྒྱན་དང་བདུད་ཅི་སྒྲ་བ་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
 རྣམས་ལས་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དེ་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེ་དགོས་པ་འདའོ། །ནག་པོ་
 པས་བྲེ་སྤང་སོགས་ལ་གཡོ་བྱེད་པ་དང་སྟུ་མ་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱར་བས་སྟུ་བ་དང་ཆོས་ལོག་
 བསྟན་ནས་སྟུ་བ་སོགས་ལ་བཤད་ནས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྩ་ལྷུང་གང་ལ་སྦྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མ་
 མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཤུཌི་པས་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་སེམས་སྒྲོག་པ་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་བས་སེམས་སུན་ལྷུང་བའི་རྩ་ལྷུང་དུ་བྱས་
 བ་ལེགས་པར་མཛོད་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་ད་རུང་གི་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 གདམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དད་པ་ལ། དེའི་འདུན་པ་སྒྲོག་འདོད་ཀྱི་སེམས་སུན་འབྲིན་པའི་ཐབས་
 བྱས་ནས་འདུན་པ་ལོག་ན་རྩ་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པའོ། །རྩ་ལྷུང་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་ནས་དད་ལྡན་ལ་
 ཆོས་ལོག་པར་བསྟན་པ་འདིའི་དོན་དུ་འཆད་ཀྱང་དེ་ནི་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པས་འདིའི་སྐབས་དོན་
 དུ་མི་སྤང་ངོ། །རྩ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། དམ་ཆོག་ལ་ནི་ངེ་བཞིན་ཉིད། མི་བསྟན་པ་ནི་
 བཅུ་གསུམ་པ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་

གྱི་ཙ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དམ་ཚིག་ཅེས་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཟའ་བསྐྱུང་
 གི་དམ་ཚིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་བཟའ་བ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་དུ་རི་ཀ་པས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཤུའི་པས་བདུད་ཅི་ལྟའི་དམ་ཇུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་གསུང་གཅིག་མཚོན་པ་ཅམ་ལོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དམ་
 ཚིག་གི་ཇུས་དེ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་བསྟེན་ནའོ། །དམ་ཇུས་རི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་
 བསྟེན་པས་ལས་སྟེད་པའམ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་པོའི་སྟོན་མོའམ་དཔའ་
 མོའི་སྟོན་མོའི་ཚོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཚོད་དམ་ཇུས་བཟའ་བརྟུང་ཤིང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་
 པའི་ཚོ་མི་གཅང་བའི་བསམ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཐོས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ། །སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས།
 འདོད་པའི་བསྟེན་བཅས་ལས་འབྱུང་ལྟར། །གཉིས་ཀའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་རབ་གནས། །པན་ཚུན་དམ་
 ཚིག་གཏམ་སྤྲ་ཞིང་། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་པ་དང་། །མདོར་ན་རྩ་བ་ཉམས་འགྱུར་
 བས། །འབད་པས་དམ་ཚིག་ལེགས་ངན་བྱ། །ཞེས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་མས་འདོད་པ་
 བསྟེན་པས་དང་དུ་མ་ལྷངས་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་བཤད་དེ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིག་མ་བསྟེན་པའི་
 རུས་པ་ཐོབ་པ་དང་དགག་བྱ་གཞན་མེད་པའི་རྟེན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐབས་གཞན་
 དུའང་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སི་བྱུ་ཅ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་དང་རབ་
 བྱུང་གིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་ལྟ་བུ་ལས། བྱི་རོལ་དམ་པའི་
 ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང་། །རང་གི་སྟོབ་མས་ཡོངས་སུ་བསྟོར། །དེས་ཀྱང་རང་རིག་མ་ལ་འབྱུང་། །མི་རུས་
 བསམ་གཏན་དག་གིས་བྱ། །ཞེས་དམིགས་བསམ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས།
 དམ་ཚིག་དང་ལྟན་ཅི་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་འདྲོ། །དམ་ཚིག་རྟོ་
 རྟེ་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་པ་ལ་བཤད་པ་
 ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ལྷུང་བ་འདིའི་མིང་འདོགས་ནི་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་སྟོམ་
 འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ནི། དམ་ཚིག་ཅེས་པ་སྟེ་རྟོ་

རྗེ་དང་བྲིལ་བྱ་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 བ་ནི། རྗེ་དང་བྲིལ་བྱ་རྒྱ་ལ་སྦྱང་ནས་དེ་དག་མི་བསྟེན་པར་དོར་ན་ལྷུང་བའོ། །སྟོང་ཚུལ་ནི་
 དཔལ་མཆོག་དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དད་པ་མེད་པས་བཞད་གད་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལག་
 པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བོའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་ནས་སྟོང་པ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམ་ཆོག་ལས་འདས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་པམ་པར་
 གསུངས་པ་ནི་སྤར་བྲངས་ཟིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་བྱད་གསོད་ཡིན་པས་དེའི་ལྷུང་བ་ནི་རྩ་ལྷུང་
 གཉིས་པ་ཡིན་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་རྩ་ལྷུང་གཉིས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ལས་
 འདས་ཀྱང་ཉིས་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བཅས་པ་བྱད་དུ་གསལ་ནས་བཅས་མཆོམས་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤར་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་
 སྟོམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་ཀྱིས་རྗེ་དང་བྲིལ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་འབྲུབ་པས་དེ་དག་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
 དམ་ཆོག་བསྟེན་པ་དོར་བ་ཡིན་པས་བྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་མ་ནི་འོག་མ་ལ་བཅས་པའི་རྩ་
 ལྷུང་མིན་ཡང་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་སྟམ་སོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས། ཉག་ཏུ་དམ་
 ཆོག་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དམ་ཆོག་མི་བསྟེན་པའི་ལྷུང་བར་བཤད་དོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་འབྲུག་བའི་
 རྩ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པའོ། །རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་
 ལ། །སྟོང་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
 འཛིན་པའི་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་སོགས་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་དང་། བྱད་མེད་མཆོན་ཉིད་པ་
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་འདིར་
 འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་པའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་ནའོ། །སྟོང་ལུགས་ནི་སྤར་མ་ལ་སྟོན་གདགས་
 འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གིས་སྟོན་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་སྟོན་གདགས་འདོད་

གྱི་ཀུན་སྒོང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་སྲི་ལ་སྒོད་ཆོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱད་
 མེད་ཀྱི་གོ་བ་དགོས་པར་བདུད་ཅི་ཆེ་བ་དང་ལསྟྱེ་ཀ་རས་བཤད་པ་ནི་བྱི་མ་ལ་དགོས་སམ་སྟེ་
 མོ། །དུས་འཁོར་དང་དྲ་རི་ཀ་པས་བྱད་མེད་སྲི་ལ་བཤད་ཅིང་མན་སྟེ་དང་སྟོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་ལ། སྤར་ཀ་མ་རྟེན་ལུང་ལྷངས་
 པ་ལྟར་དང་དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་ཀྱང་རྩོམ་མེད་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་
 གཞུགས་འཛིན་པ་ལ་སྤང་བ་ཅ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་གཉིས་ཀའི་བྱུན་མོང་རོ། །འདིར་དམ་
 ཆོག་རྩོམ་ཀྱི་ཏུ་ཀྱུསྟེ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་གི་བྱུག་རྒྱུ་བྱད་མེད་ལ་སྤང་བ་ལ་ཅ་ལྟར་དང་བྱད་
 མེད་གཞན་ལ་ཤོན་འདྲ་བུ་མཛད་ཅིང་འདུས་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་རང་གི་
 རིག་མ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྤང་བ་ལ་བཤད་པ་སྤང་ནའང་རང་གི་བྱུགས་ནི་རང་གི་བྱུག་རྒྱ་བྱ་ལ་
 སྟེ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བའི་མཆམས་སྟེ་མ་ལྟར་རོ། །ཤུལ་པས་རྩོད་པའི་
 དུས་འདིར་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱད་མེད་ལ་རབ་ཏུ་ཞེན་པས། དེ་རྣམས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་དུ་
 སྟེ་བའི་ལྟ་རྣམས་འདི་ན་གནས་པས་མི་སྒོད་ཅེས་སམ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་ན་རྩོམ་མེད་སོགས་
 གནས་པས་དེས་ན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་མི་སྒོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བཅས་
 པའི་སྲི་མཆམས་འཛིན་པ་ལ་བྱད་མེད་ཅམ་ནས་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བ་དེར་གོང་
 དུ་རྩོམ་མེད་སོགས་པ་ལ་བྱད་མེད་དུ་བཤད་ཀྱང་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་
 ཤུལ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏྲོག་ལས། ཆངས་པ་བྱུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་དབང་བྱུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལུས་བརྒྱན་ཏེ་བྱད་མེད་དུ་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་
 མེད་ཀྱི་སྐུན་སྟེན་འཁོར་བ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གཙུག་བྱད་འཛིན་གྱིས་སྤིང་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐུན་སྤར་མ་འདུག་ཅིག །བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་སྟེ་པ་ན། སངས་རྒྱས་དེས་
 ལྟའི་དབང་པོ་རྟོགས་ལ་སྟོས་ཤིག །ཁྱོད་ལ་དེས་མི་སྐྱུག་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱད་མེད་དུ་སྟེ་བའི་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་མ་

བརྗོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། བརྒྱ་གྲིན་གྲིས་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་། དེ་སྐད་སྤྲུལ་
 པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲུག་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །དེ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷན་མོ་ཅན་
 གྲིས་བརྒྱ་གྲིན་གྲིས་དེ་མ་བཤགས་ན་ནམ་སྤྲིན་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་བ་དང་། མ་
 བཤགས་ན་ཆེ་རབས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་དག་གི་ལས་བསྐྱུང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངས་སོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་དོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་བྱད་མེད་
 ལ་སྟོད་པའི་ཉེས་པར་བཤད་ལ། བྱུར་ལས་བཅུན་མོ་ནམས་ལ་བརྟམས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །བྱད་
 མེད་རང་བཞིན་པ་ལ་སྤྲད་པའི་ཅ་ལྷུང་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ལ་མི་སྤྲུང་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་བྱད་མེད་
 གྲིས་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་སྤྲད་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་དོན་
 གྲིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་ཅ་ལྷུང་དེ་དག་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་སྤྱིའི་
 ལྷུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་ནི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཅ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷུང་བ་འདི་རྣམས་གསུངས་
 པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགག་པའི་བྱིར་དུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་
 རྣམས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་
 པའི་གྲོགས་དང་། ཉམས་སྲུ་སྒྲུང་བྱའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགོག་པ་ནི་
 ལྷུང་བ་དང་པོའི་བཅས་པའོ། །གྲོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་གྲོགས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 གྲོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཛའ་བར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་བཅུ་པའི་བཅས་པའོ། །ཆོས་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུང་
 དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སོ། །ལུང་ལ་བྱད་གསོད་གྲིས་འབྲུག་པ་དང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུང་བ་
 འདེབས་པ་དང་། བརྟན་པར་མི་འོས་པ་ལ་སྟོན་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་པ་དང་དུག་པ་དང་
 བདུན་པའི་བཅས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན། ལམ་གྱི་ངོ་སོ། །ལམ་གྱི་ཡན་

ལག་གོ། །ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་
 སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲོར་བ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཞི་པ་དང་ལྷ་པའི་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ལྷར་སྒྲོམ་པའི་གཞི་བྱང་
 པོ་ལ་བརྟམས་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པའི་བཅས་པའོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་པོ་ནས་སྟོང་བ་དང་རྫོགས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདྲོར་བའོ། །དེ་གཉིས་འགོག་པ་ནི་དབྱུ་པ་དང་
 བཅུ་གཅིག་པའི་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་གཞི་དམ་ཆོག་དང་། ལམ་གྱི་
 གོགས་བྱུང་མེད་དོ། །དང་པོ་མི་བསྟེན་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་བ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་
 པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བཅས་པའོ། །རྫོགས་མཛད་ཟེར་བའི་རྩ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་པ་དང་ལསྟྱེ་ཀ་རས་
 བྱས་པའི་འགྲེལ་པར་སྐྱེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།
 བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་བསམ་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 སྒྲགས་བསམ་འདི་དག་སྤངས་ན་ནི། །དངོས་བྱུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །གང་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གིས་ན་གསང་
 འདུས་གྱི་བཤད་སྐྱར་སྟེམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲགས་ནི་རང་གི་
 ལྷའོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་སྒྲགས་པ་སྟེ་དེའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར་རང་གི་ལྷའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲགས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ནམས་གིས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་ན་
 འཛོལ་ཅེ་ན། སྤང་བཤད་པའི་རྩ་ལྷུང་འདི་དག་གིས་མ་གོས་པར་བྱས་ནས་སྤངས་ན་ནི་འཛོལ་
 པོ། །དེ་ལྷར་བྱས་ན་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དངོས་བྱུབ་འཛོལ་བས་ན་ངེས་པར་ཞེས་སྟོས་པ་སྟེ་རྟེན་པ་
 གཉིས་པོ་དེ་རྫོ་རྫོ་སྟེང་པོ་རྒྱན་ན་སྤང་རོ། །དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་ལྷགས་ནི་ཐོད་པའི་བཀའ་འགྲེལ་དུ་
 ས་ར་ཏས། དེ་ཡང་གསང་བའི་མཛོད་ལས་གསུངས་པ། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྤྱིན་ལྷན་ན། །སྟེ་
 དང་སྟེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྟེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྒྲོམས་པར་ཡང་དངོས་བྱུབ་
 འཛོལ། །གང་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཆོག་སྟོམ་ལ་གནས། །སྟེ་འདིར་ལས་དབང་

གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་
 ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་
 ཉེ་ཆེ་འདིར་འབད་བ་ཆེན་པོས་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བདུན་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་དང་དེ་ཡང་
 རྣལ་འབྱོར་རུང་ཟད་སྐྱོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པས་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་
 དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག་ངན་འབྱོར་འབྱོར་བས་བདེ་འབྱོར་ཡང་རྟེན་དགའ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་
 ཚིག་ལྷ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ལ་འབྱུང། །ཅེས་དང་། བི་བྱུ་རྩེ་
 ཅན་ལྷུང་ཀྱང་། མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུང། །ཅེས་གསུངས་
 བས་ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་བའམ་གོས་ཀྱང་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲས་
 རས་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བསྐྱུང་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་མཆོག་འབྱུང་བར་གསུངས་
 སོ། །བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་གི་བྱུང་བར་ནི་བི་བྱུ་རྩེས་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་
 སྐྱོམ་པའི་བཙུན་པ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ཡིན་ཏེ་སྤྲ་མ་ལ་གང་ཡང་སྐྱོམ་པ་དང་ལྷན་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལ་མཆོག་འབྱུང་མ་
 རུས་པའི་ལམ་སྐྱོམ་པའི་བཙུན་པ་ཅན་དམ་ཚིག་དག་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་ཚུན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའོ། །དེ་
 འདྲ་བའི་དམ་ཚིག་དག་པ་ལ་ཅུ་ལྷུང་གིས་དག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་སྐྱོམ་
 པོས་ཀྱང་དག་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་སྤྲུགས་པ་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་
 བདུད་དང་ཐད་པར་འབྱུང། །ནད་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་འཕེལ་འབྱུང་ཏེ། །བསྐྱེར་མེད་སྤྱི་ཕྱུ་ཚུགས་
 དཔུལ་བར་འབྱོ། །སྐྱོམ་པོ་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། །དེ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་པར་བྲ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཞོག་བདེ་འབྱོར་ཡང་རྟེན་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔའ་པོ་དང་དཔའ་མོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྤྱང་བས་
 ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པས་སྐྱུགས་མི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོབ་
 དཔོན་རྣམས་པོ་རྟེན་མང་དུ་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བས་པན་ཡོན་དེ་རྣམས་བསམས་

ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བ་ལ་སྒྲོ་བྱགས་ཆེ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་དམ་ཆོག་
ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་གྲིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྦྱང་འགྱུར་
ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་སྤང་བར་གསུངས་
པ་ལས་གཞན་དུ་དམ་ཆོག་སྟེ་བཅས་མཆོམས་ལས་འདས་ཤིང་ཉམས་ན་ཉམས་པའི་སྤྲགས་པ་དེ་
ལ་ཉེས་དམིགས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆེ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི་བདུད་དང་ལོག་འབྲེན་ལ་
སོགས་པས་འཛིན་པས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ནི་བཟ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་བྱུང་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་དུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆེ་སྤེམ་ཉེས་
དམིགས་ནི་མཛོད་ལས། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐུར་དུ་བལྟས་པ་སྟེ་བར་
དོའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཚུགས་སུ་བྱས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་
ངོ་། །ཆེ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་། སྤྲགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་དོན་འདོད་པས། །དམ་ཆོག་སྤང་ལ་བཙོན་
པར་བྱ། །གཞན་དུ་བྱས་ན་སྤྲགས་མཁན་གྲིས། །སྤྲགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་འབྱུང། །ལྟ་རྣམས་
ཀྱང་ནི་དམ་ཆོག་གི། གསོལ་ཡང་བཞེས་སུ་མི་སྤང་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ཅུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེ། །འཛིག་
རྟེན་པ་རོལ་དཔྱལ་བ་རྣམས། །དམ་ཆོག་སྦྱོད་པ་འདས་པ་ཡི། །ཚྛངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འཛོལ་
བོ། །སྒོ་བ་མ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །སྒོ་ཞན་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཛོལ་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་སྤྲགས་ཀྱི་དོན་མི་
སྟོན། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཏུ་བདེ། །དམ་ཆོག་མེད་པའི་སྒོ་བ་མ་ལ། །ནམ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་
འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱ་ན་པོ་རྟེན། སྒོས་དང་མི་
རྟོག་ལ་སོགས་པ། །ལུལ་ཡང་བཞེས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་བྱངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་རྣམས་ལས་
འདས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ཡང་མི་བཞེས་པའོ། །མཁའ་འགྲོ་
ལ་སོགས་པས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོབ་
པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་བརྒྱད་པ་ལས། དམ་ཆོག་འཛོམས་ཤིང་ངན་སྦྱོད་
པ། །བྲམ་ཐེ་གསོད་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཕྱིག་སྦྱོད་ཚྛངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱེལ་འགྱུར་ངན་

བའི་བདག་ཉིད་དེ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་ཐོས་གྱུར་ཡང་། །དེ་ལ་ང་ནི་སྐྱབ་མི་བྱེད། །གསང་བ་བ་ཡི་
 རང་ན་ནི། །སྐྱབ་པོ་དེ་ནི་སྤྲུགས་དང་འབྲ། །ཞེས་སོ། །འདི་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲུགས་བག་མེད་པས་
 འདོན་བ་ལ་གསུངས་ཡང་དམ་ཆེག་གཞན་ལས་འདས་བ་ལ་ཡང་འབྲ་བས་རྫོ་ན་པོ་རྟེན་སྦྱར་དམ་
 ཆེག་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་བྲངས་སོ། །དེས་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་བསྐྱབ་བ་ལ་གནས་
 བས་བཤད་ཟེན་པའི་རྩ་ལྟང་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཡན་ལག་གི་ལྟང་བ་རྣམས་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པར་
 བྱེད། རི་ལྟར་ཤིང་ཐོག་ཀྱན་མན་དུ་བྱི་མཛེས་ཡང་ནང་རུལ་བ་བཞེན་དུ་བྱི་གསང་སྤྲུགས་བ་ལྟར་
 བཙོན་ནས་ནང་གི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་བ་ཉམས་པར་མི་བྱ་བར་ཨ་ལྷ་ཀ་རས་གསུངས་བ་ལྟར་
 བསྐྱབ་སྟེ་མན་དག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་ལྷ་བ་ལས་རྩ་ལྟང་དང་སྟོམ་པོ་བཤད་ཟེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྟོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བ་ལ་གནས་པས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱེད། །གཞན་ཡང་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་འདིར་འོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟན་ཅིག་
 སྦྱེས་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་རི་ལྟར་འདོད་པར་སྦྱོད་
 བས་ཤིང་ཐོག་ཀྱན་མན་དུ་ནང་རུལ་བ་བཞེན་དུ་བྱི་རོལ་ཙམ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ནི་བསྟན་པའི་རྟོར་ཐམས་ཅད་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཡང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མོས་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་བ་རྣམས་ལ་ཅེ་རུང་རུང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
 རོ། །འཕྲུལ་པས་ཡང་དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་བྱིར་རྩ་བའི་ལྟང་བ་བཅུ་བཞི་འདི་དག་ནི་
 སྤྲུགས་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུར་མི་བཟད་པའི་གནས་ཡིན་པས་རབ་དུ་ཡང་འབད་
 བས་བསྐྱང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་བ་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད། །གཞན་དུ་ན་རི་
 ལྟར་ཤིང་ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་བ་ལྟར་ལྟག་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྩ་ལྟང་སྟོང་བའི་དམ་ཆེག་ནི་སྤྲུགས་བ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དམ་བ་ཡིན་པས་འབད་
 བས་བསྐྱངས་ཏེ་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང་གལ་ཏེ་ཉམས་ནའང་རི་མི་སྟམ་པར་མི་འཛོག་

བར་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་གསོ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེའི་ལྷག་མ་རྣལ་འབྱོར་
 བཞི་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་རུས་པ་ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་པའི་དཔེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ཡང་དེར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འོ་ན་ཞིན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་དུ་ཟེན་
 །ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབས་ན་འབྱུབ་པར་འབྱུར་བས་ཡི་ཆད་པ་མེད་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་ལས་བསྤང་བའམ་
 དུས་དང་པོའི་དབང་ངམ་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཆད་པ་དག་ཟུགས་རྗེས་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱ་ནག་པོ་རྟེན་ལས་དང་པོ་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱས་
 པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་རིག་ཟུགས་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ནི། སྒྲིམ་པ་
 དང་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱངས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་བསྐྱས་པ་བདག་ཉིད་ལ་འཁྱུ་བར་བྱེད་
 པ་དངོས་བྱུབ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་དེ་ནི་གཡོ་ཅན་ཞིང་རུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོག་ལ་མི་
 གནས་པར་གསང་ཟུགས་ཆོག་ཙམ་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་
 དཔེར་ན་མཛེ་ཅན་ནད་ན་འབྲས་རྟིངས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་བྱ་བར་མི་རུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སློད་ཅིང་གཤུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་
 སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཇི་སྐད་དུ། སྒྲིམ་སོགས་སྤྲ་བའི་སྤྲ་བའི་མཐར། །ཉེས་པ་ཉུག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ། །སྒྲ་
 ཙམ་ལ་ནི་རབ་གཞོལ་བའི། །ཟུགས་པ་མཐར་མེད་སོགས་འགྲོ་བས། །ངན་ཟུགས་པ་ཞེས་སྒྲིགས་
 ཞིང་། །གསང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡལ་བར་དོར་མི་བྱ། །དཀར་པོའི་གོས་
 ལ་རབ་གནས་ཏེ། །རྩ་ཆ་རྣམ་པར་དོར་ནས་སྟ། །ལོག་པར་གཡེམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། །དུ་འབོད་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་ཐོག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་བྱེད་དུ་གསང་ནས་དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་
 གནས་པ་དང་། དུས་དང་དགོས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་

བ་དང་གཞན་མ་དང་བ་བསྐྱོག་པར་མི་རྒྱས་པས། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་འགལ་བར་བྱེད་བ་དང་རང་
 དབང་མེད་བ་དང་དོན་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྱོད་
 པའི་ཚུལ་འདོར་བ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་འདའ་ཞིང་ལྷུང་བ་
 དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབད་པས་
 དམ་ཆེག་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རྒྱུད་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་པན་ཡོན་སྡེ་མ་པ་
 གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་
 ལ་རིང་དུ་བསམས་ནས་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན། དམ་ཆེག་དང་སྡེ་མ་པ་བསྐྱུང་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་
 ལ། དེ་ཆེག་ཙམ་དུ་སོང་ན་དམ་ཆེག་དང་སྡེ་མ་པ་བསྐྱུང་བ་ཡང་ཆེག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྡེ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་མ་མཐོང་བ་དང་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་
 རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཆེག་འབྲུལ་ས་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་ཞིབ་ཏུ་མི་རྟོག་པར་
 ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ་དང་སང་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ནས་འཇུག་
 དགོས་སོ། །ཞེས་འཁྱེད་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ།
 འོན་ཀྱང་གང་དག་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྡེ་སྤྱོད་
 དུ་གཏོགས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཅུ་བ་དང་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་དང་བཙུག་པ་འབྲུལ་སའི་གནས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་མ་ཐོས་ཤིང་མ་མཐོང་བར་རྒྱུད་མདོར་བསྐྱས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེག་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་
 པར་འཛིན་པས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆེག་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་རབ་དུ་
 ལྟོན་པ་དེ་དག་ལས་ནི། ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཅན་བཟའ་བ་ཡིད་ལ་གང་

འདོད་པ་སྤྱད་དུ་མེད་པའོ། །རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་ནི་དེ་ལྟར་དགའ་
 བས་ཡོངས་སྤྱད་ཀྱང་འགའ་ཡང་གང་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དགའ་བ་སྤྱད་ལ་རག་
 གོ། །བྱུང་མེད་དང་ཆང་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་སྤྱར་
 དུ་འབྱུང་བ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྤྱི་བ་དེ་དག་རབ་ཏུ་མ་རུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དུས་གསུམ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་མཐེན་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་འབྱུང་བར་གཟིགས་ཏེ།
 ང་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་ནས་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་ངའི་བསྟན་པ་
 བྱེ་ཞིང་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཆོས་རྟགས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉིད་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་འདར་མི་རུང་བར་མཛད་ལ་ནག་
 པོར་བཤད་པ་དང་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཛད་པས་ཉིད་གྱི་བསྟན་པ་བརྟག་པ་”རྟོ་ཀ་
 ཞེ་^{༡)}ལྟ་བུ་བཞག་པ་མཛད་དེ་དེའི་ཕྱིར་དང་སང་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཞིབ་པའི་སྒོས་
 བརྟག་པར་བྱ་བའི་རིགས་གྱི་མ་བརྟགས་པར་གཞན་གྱི་སྤྲིག་པ་ཅན་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །གང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་གང་ཡང་གནང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་
 ལ་སྟེ་རྟོན་བྱས་ནས་རང་གཞན་བག་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྤྱང་བ་ལས་
 ཞིབ་པར་དགག་པ་མཛད་དེ། དེ་སྤྱད་དུ། འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་པ། །བདག་ཅག་ལ་ནི་ཁ་ཟས་
 དང་། །སྤྱད་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཅི་དགའ་བར། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོབ་པས་གནང་། །དེ་ཡང་དེ་
 ཉིད་གསལ་ཉིད་དུ། །ཆོ་གསང་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་ལས། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་མི་བྱ་བ། །ཅི་ཡང་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱི་བ་པའི་ལན་དུ། ཡང་དག་པ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་པ། །དངོས་མེད་
 རྟོགས་ཤིང་བཅེ་ལྡན་པ། །རྒྱལ་བས་འདི་གསུངས་བདེན་མོད་ཀྱི། །ད་ལྟར་འདི་འདྲ་འགའ་མ་
 མཐོང་། །རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཅི་བདེར་གནས་བྱ་གང་སྤྱོད་པ། །ཁྱོད་ལ་
 རྟོགས་སངས་མཆོན་མའི་ཆ། །ཡོད་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་སྤྱང་། །གལ་ཏེ་སྤྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །སྤྱོད་

༡) ཞ། ༥༣་བ་༡་ རྟོ་ཀ་ཞི།

དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། །བདག་ཅག་དམ་ཆོག་ལ་སྤང་བས། །འགལ་བ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །གལ་
ཏེ་ཟས་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ནས་ནི། །ཇུས་སོགས་མཉམ་པར་སྒྲོབ་བྱེད་ན། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །མི་སྒྲོབ་ཅེས་པ་ངོ་མཆར་ཆེ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་མ་ལྟར་གནས་པ། །འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་བཅས་
ན། །བཀའ་སྒྲོམ་གང་སོགས་གཞོད་པ་ལ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་གང་དུ་སྤོང་། །འདི་ག་རྟེན་གཉེན་གྱིས་
སྤགས་པ་ལ། །ཆོགས་ཅན་བྱང་པར་ཅན་གསུངས་པ། །དེ་ཆ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མིན་པས། །རྒྱ་མེད་
འབྲས་བྱ་གང་ལས་བྱུང་། །བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་དང་། །དཀའ་བར་སྤྱོད་པའང་སྤང་བ་
ནི། །རྟེན་མཆོན་བསྒྲོམ་བཅོན་ནལ་འབྱོར་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་དེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
ནན་ཆེ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གཙོ་ལེགས་གྱིས་གསུངས་ཏེ་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་
ཅུང་ལས་མ་སྒྲོམ་སོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ངས་བཅོམ་
ནས། །བདག་ཉིད་མ་འཁྲལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱངས་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མ་བསྐྱངས་
ན་ཉིས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་སྤགས་པས་འབད་དེ་བསྐྱང་བར་
བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞིར་བསྐྱས་ནས་གསུངས་
པས་སྒོ་བཞི་འགོག་པ་ནི་ལྟང་བ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྟང་བར་
འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཆོམས་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་མི་ཤེས་པ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་
གཉེན་པོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་ཀྱང་གོགས་དང་
བཅས་པ་སོགས་ལ་མི་གྲུས་ན་མ་གྲུས་པ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ངས་བཅོམ་
ནས་གྲུས་པར་བྱའོ། །གྲུས་ཀྱང་བག་ཡོད་དང་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ན་རེ་མི་བསྟེན་ན་བག་མེད་པ་
ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་མ་འཁྲལ་བ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་བག་ཡོད་སོགས་དང་
ལྟན་པར་བྱའོ། །ཤེས་ཤིང་གྲུས་ལ་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ན་ཉོན་མོངས་མང་
བ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་
ཡང་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལ་མཐུ་ཆུང་དུ་གཏང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོ་རྟོ་ཆེ་མོ་ལས། དམ་ཆོག་ཉིད་ནི་ཉམས་

གྲུར་ན། །འབྲས་བྱ་འདི་ནི་ཐོབ་མི་འགྲུར། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །དམ་ཆོག་འདས་ན་སྟེག་
 པར་བྱེད། །དམ་ཆོག་བསྐྱངས་བས་འབྱུབ་པར་འགྲུར། །འབྱངས་ཤིག་དོ་རྩེ་བདུད་ཅི་འབྱང། །དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྤྱིང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱག་གོ། །ཞེས་མནའ་ཆུ་སྤྱད་ནས་དམ་ཆོག་
 སྐྱངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འབད་དགོས་ཏེ། །འདིག་ཏེན་ན་མི་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་མ་
 མོ་འགའ་ཞིག་གི་བྱང་དུ་མནའ་འདོར་ན་མཆོམས་དེ་ལས་མི་འདའ་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བ་དང་བྱང་
 པར་དུ་དོ་རྩེ་ཐེག་བ་པར་ཁས་འཆེས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐ་ན་
 ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ཅམ་ལ་ཡང་སྤང་སྟོམ་མི་བྱེད་དུ་ག་ལ་བྱང་སྟོམ་དུ་བསམས་ལ་བསྤང་བར་
 བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ་འབད་ལུགས་ནི་སྟོམ་འབྱང་
 རས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དི་སྐད་དུ་ཅི་སྟེ་དངོས་བྱུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སྟེ། །ཏག་དུ་དམ་ཆོག་བསྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤྲགས་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་ཅམ་དུ་མ་བཟད་སྤྲགས་པ་རབ་བྱུང་གིས་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་ཡང་འབད་དགོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དི་སྐད་དུ། མཆོག་གི་གསང་ཆེན་འདིར་ཞུགས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཟེར་
 ཞིང་། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཀྱན་ལ་འཇུག། །འདིག་ཏེན་སྤྱན་བྱེད་རྒྱན་པོ་འབྱང། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་
 པའི་འོག་དུ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ལ། །རབ་དུ་མི་གནས་སྤང་མི་བྱེད། །སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་མཆོན་སྤྱན་འབྱེན་ཞིང་། །པས་པམ་ལ་སོགས་རབ་དུ་བྱེད། །གང་གིས་བདུང་བའི་མཆོག་མི་
 ཤེས། །ས་ལི་ལ་སོགས་བཅོས་སྤྱར་བའི། །སྤྱོས་པའི་བདུང་བ་འབྱང་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡིས་སྤང་གོལ་
 རབ་དུ་བསྐྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་པོ་རྩ་བ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དྲ་རི་ཀ་པའི་དབང་གི་རབ་བྱེད་
 ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱངས་སོ། །སྤྱིར་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཡང་སོ་ཐར་དགོས་པ་
 མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། །བྱང་པར་དུ་དག་སྟོང་དོ་རྩེ་འདིན་བ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་དོ་རྩེ་འདིན་པའི་
 མཆོག་དམན་དང་དག་སྟོང་དང་དག་ཚུལ་དང་བྱིམ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་གདན་
 ཀྱི་སྟོན་ཀྱང་མཆོག་དམན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་སྟོན་ཀྱས་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་གཅེས་སྤྲས་

སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐོར་རྣམས་གསལ་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙུག་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒྲ་མ་ལ། །ཅི་འགྱུར་
བ་ཡིས་མཆོད་བྲས་ལ། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་སྡོམ་
བ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་པན་འདོད་ན། །སྒྲགས་པས་འབད་དེ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྒར་
བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱངས་ཀྱང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་ལ་སྡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་
ལྟར་གང་བྱང་བྱང་ན་དེས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཏེ། ཡིད་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྲས་ནས་
སྟོན་མོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འབྲུལ་བ་ཅི་འགྱུར་བ་སྟེ་རང་གི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་འཆོམ་པས་སྒྲ་མ་ལ་
མཆོད་པ་བྲས་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་སྒྲགས་པ་དེས་
གལ་ཏེ་བདག་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་ཞིང་པན་པ་ཞིག་འདོད་ན་སྤྲར་ཡང་སྡོམ་པ་ནི་གཟུང་བར་
བྱའོ། །སྡོམ་པ་རིམ་བུ་སྟུམ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་བརྩམས་པ་སྟེ་
སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་རྗེ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའོ། །དེ་ཡང་བྱུང་ནའང་ལེགས་མ་བྱུང་ནའང་དེར་བས་མོད་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་མིན་
པར་འབད་བ་བྲག་པོ་བྲས་ཏེ་གཟུང་ངོ་། །དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་སྡོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་རིམ་བུ་སྟུམ་པར་སྟོན་མོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འབྲུལ་བ་བྲས་ནས་སྒྲ་མའི་
མདུན་དུ་བཤགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྡོམ་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ནག་པོ་
པས་སྒྲ་མ་དང་རྗེ་རྗེ་སྟུན་ལ་ཆོགས་འཁོར་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་ལ་ཉེས་པ་འདི་བྲས་བཟོད་ནས་བཤགས་
པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡོམ་པ་བསྒྲགས་གཟུང་གི་ཆོ་ག་ཅམ་ཞིག་ཟུར་དུ་སྒྲ་མས་བྲས་པས་
ཆོག་གམ་དབང་དང་སྟེལ་དགོས་སྟུམ་ན། སྡོམ་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་
དང་པོ་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་སྟེལ་ནས་སྤངས་པ་རིམ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིར་སྡོམ་པ་སྤང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་དབང་དགོས་པ་མི་གསལ་
ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཅ་བའི་ལྷང་བ་བྱང་བ་གང་ཞིག་དག

བའི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་ནག་གི་བཅུ་
 བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བག་མེད་བྱུང་བྱུར་པས། །སྒྲ་མ་དམ་ཆོག་ལ་གཞོད་ན། །དེས་ནི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བྱས་ལ། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བཤགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲ་
 མ་དང་དམ་ཆོག་སོ་སོར་བྲལ་ནས་དམ་ཆོག་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བྱས་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནག་པོ་པས་བཤད་དོ། །ཤེར་པས། སྒྲ་མ་བརྟན་པར་
 བྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་སྒྲ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ལ་
 དབང་སྒྲིབ་སྟེ་རི་སྒྲིབ་དུ་ ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ། །སྒྲིབ་བྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཞུགས་ནས་ནི། །བཀའ་
 རོབ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ཡང་། །ཆུང་དུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲིབ་འབྱུང་གི་
 ལེའུ་ཉར་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། འདི་རྣམས་གང་རུང་ལྷུང་བ་ལ། །སྒྲིབ་ཡང་དབང་བསྐྱར་
 བྱིས་དག་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་ན་པོ་རྟེན་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་ཆོ་གའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ན་སོར་ཆུད་པས་དབང་མི་དགོས་སམ་
 ལྟམ་ན། དབང་བསྐྱར་ནས་སྟེག་པ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་ཅ་ལྷུང་དག་
 པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཅ་
 ལྷུང་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དབང་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་དག་ལས་ལྷུང་བའི་ཐབས་ཅ་ལྷུང་རྒྱ་
 ཆེར་འགྲེལ་དང་ལམ་གྱི་ར་དང་བདུད་ཅི་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 འཐད་དོ། །དེའི་བྱིར་འགྲེལ་པ་བདུད་ཅི་རྒྱ་བ་ཤེར་པས་མཛད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ལ་ཁ་གཡར་བར་སྒྲིབ་
 དོ། །ཅ་ལྷུང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ནི་དབང་དགོས་པར་འཆད་དོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་གསོ་བ་འདི་ལ་ངེས་པར་
 སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་དབང་ཞུ་བ་དགོས་སམ་རང་གིས་བདག་འཇུག་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་སྟམ་ན། སྒྲ་མ་
 མཛན་ཉིད་ཆང་བ་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་བཞོད་དཀའ་བའི་འཆོ་བ་ཡོད་ན་
 བདག་འཇུག་གིས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། དཀྱིལ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་བྱེད་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་ཆོག་ཉམས་ན་
 འདི་ལྟ་བུའི་དབང་ཉིད་རི་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་གར་གཟུང་བར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པར་

བྱམོ། །འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ལམ་བཟོད་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་
 འཆེ་བས་བཟོད་པར་མི་བྱས་པའི་ཚུགས་ན་གནས་ན་སྟེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 འདི་དང་སྤར་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་བྲངས་པ་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ངོ་མཆར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཡིན་ས་སྟོམ་
 ལྡན་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་སོ། །སྤར་གསོས་ནས་སོར་ཚུད་པ་འདི་ཡང་དབང་དང་
 བདག་འབྲུག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། སྤང་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལྷུང་བས་
 མ་གོས་པར་བྱ་སྟེ་མ་པའི་སྟོམ་སེམས་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཏེ་དེ་རྒྱ་པས། དེ་ཡང་ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་སྟོམ་པའི་
 བསམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་དུག་གིས་ཟེན་ན་སྤོན་པ་
 འགས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྤོན་གྱི་ལྷུང་བ་སྤྱད་ནས་སྤར་བཞིན་དུ་དུག་ཟ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྤར་མ་ལ་འགྱུར་བ་དང་ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་བྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 སྤངས་ནས་སོར་ཚུད་པ་^{༡)}ཡིན་པས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ནས་གསོ་
 བའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་ལྡན་དུ་སོང་བ་དང་། དང་པོ་ནས་ཅ་ལྷུང་གིས་མ་ཐོག་
 པའི་སྟོམ་ལྡན་གཉིས་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་ལ་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་ན་
 སྤར་སྤངས་པས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་བསམ་པ་དག་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤིད་པར་བྱང་ས་
 ལས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་པར་འཐག་པ་བསྐྱས་པ་ལས། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་
 སྤོང་གི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་བཤགས་པས་
 སྤིག་དེ་འདག་གྱང་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་སྤྱར་ནའང་བསྐྱལ་བ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་
 ལྷུང་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྤར་གསོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་
 པས་དག་གྱང་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ཆེས་བྱལ་བར་འབྱུར་ཏེ་སྤར་ཅ་ལྷུང་དང་པོའི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅ་ལྷུང་དུ་མ་བྱུང་བ་གང་ལའང་འོག་མར་འཁྲིད་པ་དང་གོང་མའི་ཡོན་

༡) ཞ། ༥༩་བ་ན་ སོར་ཚུད་པ།

ཏན་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱིབ་པར་གསུངས་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འཛེམ་པར་བྱ་ལ། བྱང་
 པར་དུ་ཅ་ལྷུང་གིས་ཐོག་ན་ཡང་སྒྲིམ་པ་སྦངས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་རྒྱད་ཆུད་ཐོས་ནས་ཡོན་ཏན་སྤར་
 ཡོད་ཉམས་སྦྱ་བ་དང་སྤར་མེད་སྐྱེ་དཀའ་བས་ཅ་ལྷུང་ལ་ནི་སྒྲིམ་འབྱུང་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་སྒོག་
 བསྒྲིམ་བྱའོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་དམ་པ་རྣམས་ལྷུང་བ་སྤྲ་མོ་ལའང་སྒོག་གི་ཕྱིར་དུ་
 ཡང་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལྷ་མིན་པར་བཤགས་པས་དག་པ་དང་དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བའི་
 དག་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་ན་དེ་ཅམ་བྱེད་ག་ན་དགོས་འདི་རྣམས་གལ་ཆེ་བས་བྱངས་དེ་རྣམས་བྱང་
 དགོས་ནའང་ཆེག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །ཅི་ཅམ་ནས་ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲིམ་ནས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་འདི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་
 ལ་ཅ་ལྷུང་མིན་པའི་ལྷུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདིར་ནི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་དེས་སྦྱ་མ་ལ་སྒྲིམ་དུ་
 བཤགས་པར་ཨ་རྒྱ་དང་ནག་པོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པས་སྒྲིམ་པ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱ་མ་
 ལ་ཡིན་ན་རབ། དེ་མིན་ནའང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྷན་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་
 བཤགས་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྟ་དབྱངས་གཉིས་ཀས་གསུངས་པ་ལ་བཤགས་པ་
 བྱེད་ཆུལ་གཞན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ལ་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་སྒྲིམ་པའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་འབྱོར་བར་གྱུར་ན་ཆོགས་ལ་དཔའ་བོའི་སྒྲིམ་མོ་བྱས་ནས་
 དེ་དག་གི་མདུན་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་སྒྲིམ་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་བཤགས་པ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་
 གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་པའི་ཆུ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ལན་བདུན་
 བརྒྱས་པ་སྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེའི་མའི་སར་མིང་སྤེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མའི་སར་མིང་
 སྤེལ་བ་ནི་སྐྱ་སྐྱེ་མེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེ་གང་བྱུང་བ་དེར་པ་རོལ་པོ་དེའི་མིང་གཞུག་ཅེས་
 པའི་དོན་ནོ། །སྤྱང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་སོགས་ཉིས་པ་རིམ་པ་ལས། །དང་པོར་བདག་སེམས་
 སུན་དབྱང་སྟེ། །ཡུལ་མདུན་སྟན་གསན་པ་ནས་ཀྱང་། །གསུམ་བསྐྱང་གསུམ་འགལ་བཤགས་པ་
 དང་། །ཞེས་གང་ཟག་ལ་ཕྱིར་འཆོས་པ་གསུངས་པ་ནི་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་སྐྱེ་སྦྱ་བ་དང་བཅས་པའི་

མཆམས་སྤྲ་རགས་རྣམས་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཕྱི་མ་ལ་འབྲུག་པ་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་
 བར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པས་ལྷུང་བ་སྤྱད་བའི་སྒོ་མང་དུ་སྤྱད་ནའང་འདི་
 གནད་ཆེ་བར་སྤྱད་རོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྤྲིག་ལྷུང་སོ་སོར་མ་སྤྱད་བར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
 བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་ཉེས་པ་འཆགས་པའི་ཆོག་དུ་མ་འདུག་ནའང་། གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་འཆོས་པའི་
 ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཁྲངས་སྤྱབ་པ་རྒྱར་པ་མ་མཐོང་བས་བཞགས་པས་ཆོག་
 བེ་རྩེ་བཅུན་ས་སྤྱོད་པའི་བྲག་ཡེན་ལ་འདུག་པ་ལྷུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྷན་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཞགས་
 པའི་ཆོག་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་འདོན་པ་སྒོས་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐོག་མར་ཡུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྷན་ཞིག་
 ལ་ཀན་ན་བྲག་འཆལ་གཞོན་ན་བྲུས་འདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་ཙམ་བྲས་ལ་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་བྱང་བ་
 འཆགས་པ་ལ་སྤྲུགས་གཏད་པར་ཁྱེ་ཞེས་སྤྲན་གསན་པ་མ་ནས་དམའ་བའི་སྤྲོགས་སུ་ཙོག་ཙོག་
 བོར་ཐལ་མོ་སྤྱར་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ཡིན་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཞེས་དང་གོགས་ཡིན་ན་
 རིག་པ་འཛིན་པའམ་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩེ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་རི་
 སྐད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་པམ་པའི་གཞི་ལས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཁོངས་པ་སྤྱོད་
 མ་ལ་སྤྱད་པ་བྱང་སྤྱོད་དེ་དག་སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཉེ་མི་འཆབ་
 བོ། །བཞགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཀྱི་མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཞགས་
 ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་མཐར་ཡུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འདི་རྣམས་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན་མཐོང་རོ་ཞེས་པ་དང་བྲིས་ཀྱང་སྤྲོམ་པར་བྱེད་དམ་
 ཞེས་བྲིས་པ་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པོས་ཁོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་
 ལན་ཅིག་བྱའོ། །རྩི་རྩེ་འབྱུང་བ་ལས་བཞགས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མིང་རྩི་རྩེ་འདི་ཞེས་བྲ་
 བས་ཞེས་འབྱུང་བས་གསང་མཆན་ནས་འདོན་དགོས་པར་མངོན་རོ། །གཞན་ཡང་རིམ་བཤུགས་
 བསྐྱོམ་པ་དང་བསྐྱས་པ་དང་གཏོར་མ་དང་མཐུལ་དང་ཉེན་གྱི་མདུན་དུ་བཞགས་པ་དང་སེམས་

ཅན་གྱི་སློག་བསྐྱབ་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་པ་དང་”སྟོན་”^{༡)}གདབ་པ་དང་སྤྲིག་པའི་གཞུགས་
 དམིགས་ཏེ་ཏིལ་མེར་བསྐྱབ་པ་དང་ངན་འགྲོ་དགྲུག་བྲལ་དང་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པ་ལ་
 སློགས་པའི་སློན་སྤྲིག་ལྷུང་ལྷུང་བར་སྤྲོད་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཏྲག་ཏུ་བག་མེད་པར་
 གནས་ན། ཉེས་པ་རྒྱུད་དུ་སྤྲོ་ཡང་། །སྤྱལ་གྱི་མཆེ་བས་བཏབ་བཞིན་དུ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་
 ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གཤམ་ཏེ་བག་མེད་པར་བྱས་ན་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཡང་སྤྲོ་ལ་གོས་པའི་དུག་བཞིན་
 དུ་འཕེལ་བར་གསུངས་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མི་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་
 ལས། སངས་རྒྱུ་གྱུན་གྱི་སྤྱུ་གཅིག་སུ། །པད་དཀར་རྩ་བའི་དབྱུས་གནས་ཤིང་། །དོན་དེའི་ལྷ་
 རྒྱན་སྤྲུམ་པའི། །དོན་དེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅ་
 བེ་རེ་རེ་བཞུས། །ལྷུང་སློགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱུར་པས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱུ་
 བ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲུམ་ཐག་ཏུ་ནི་བཞུས་
 གྱུར་ན། །རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་ཡོད་བྱུ་བ་པ་ལ་ནི་དམ་ཆོག་དོན་
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ་དེ་ནི་ལྷག་པར་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་གསུངས་
 པས། དེའི་སློན་སྤྲིག་མ་ལ་བརྒྱས་པ་སློགས་སྤྱོད་བའི་གདམས་པ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་སྤྲུམ་
 པོ་ཡི་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་རྗེས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད་པས་
 ཐུན་མཆོམས་སུ་དེ་ཡང་བྱ་སྟེ་འདྲིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་བྱ་བ་ནི་དོན་དེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་
 དཔོན་ལྷ་བེ་ལྷས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདྲི་ནི་རྒྱུད་ཆོག་བཏུས་པའི་རྩ་ལྷུང་གི་མིང་ཅམ་
 ཞིག་སྟོན་པར་སྤྲུང་ལ། འདི་དང་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་སྤྲོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཞོར་
 ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱབ་ཐབས་རྣམས་རྩ་ལྷུང་གི་མིང་འདོགས་འབྲུབ་པར་སྤྲུང་ངོ་། །གཞུང་འདི་ལ་འབྲེལ་
 པ་ཆོད་ལྷན་མི་སྤྲུང་ལ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་ལའང་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་། །གཤེད་དམར་དང་རྫོན་རྗེ་

༡) ཞ། ༥༩་ན་ཅ་ ཆ་ཆ།

སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་འགྲེལ་བ་མི་སྤྱང་ལ་གྲུང་འགྲེལ་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱ་ར་དང་གཞོན་ལྷ་
 རྩ་བའི་དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལ་ཅ་ལྷུང་ལ་བཤད་བ་མི་སྤྱང་བས་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་
 ཚད་ཞིབ་ཏུ་འཛིན་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤྱང་ནའང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་བ་ཤིན་ཏུ་
 བའི་དག་ནག་གི་འགྲེལ་བའི་བཤད་བ་རྣམས་གཞིར་བྱས་ཤིང་”ནག་པོ་ཅའི་འགྲེལ་བའི་”^{༡)}བཤད་
 བ་ཡང་པལ་ཆེར་བྱངས་ནས། འཇམ་དཔལ་གྲགས་བ་དང་རྟ་དབྱངས་དང་ཤིན་ཏུ་བ་དང་རྡོ་བོ་དང་
 སྤྱིང་པོ་ཞབས་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་ལསྤྱི་ཀ་རའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་
 འགའ་རེ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤྲགས་གྱི་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྐྱས་ཏེ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་
 བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་བ་བསྐྱས་སོ། ། །གཉིས་བ་སྤྱི་པོའི་ལྷུང་བ་བཤད་བ་ལ་གཉིས། མཚན་
 གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱི་པོའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་
 བ་དང་ལྷུང་བའི་དོན་ནི་བཤད་ཐེན་ཏོ། །སྤྱི་པོ་ནི་འགྲུར་འགའ་ཞིག་ལས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་
 ཐེག་པའི་སྤྱི་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་པམ་པའི་སྟེ་ཆེན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ལྷག་པའི་ཉེས་པའོ། །གཉིས་བ་ལ་
 གསུམ། བཤད་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བཤད་བ་ཉིད་ཉི་བར་དགོད་བ། བཤད་བ་མཐར་ཐུན་
 པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་མའི་ཞབས་གྱི་བསྐྱེད་ལ། །ཀྱན་ནས་དང་བས་བྱག་འཆལ་ཏེ། །སྤྱི་པོའི་
 ལྷུང་བ་རྣམ་བ་བརྒྱད། །རྒྱུད་དུ་གསུངས་བ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ཡང་སྤྱི་པོ་བཤད་བས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོའི་ལྷུང་བ་མཐའ་ཡས་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྤྱི་པོ་གང་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་མི་སྟོན་གྱི་སྤྱི་པོའི་”སྟེ་ཆེན་དུ་”^{༢)}གཏོགས་པའི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བའི་སྟོ་ཆེ་བ་རྣམས་བརྒྱད་
 དུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་བ་ལ་བརྒྱད་ལས་སྤྱི་པོ་དང་པོར་བཤད་བ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོབས་
 གྱིས་ལེན་བ་དང་། ཞེས་བ་སྟེ་འག་ནས་འདི་རྣམས་སྤྱི་པོའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་ཅེས་བ་དང་སྤྱི་པོ་ལ་
 བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་ནི་བྱད་མེད་དོ། །ལེན་བ་ནི་རིག་མར་བསྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོབས་གྱིས་ཏེ་

༡) ཅ། ༤༣་ན་༣་ རྒྱ་པོ་བའི་འགྲེལ་བའི།

༢) ཅ། ༤༤་ན་༤་ སྟེ་ཆེན་

རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་རང་གི་མཐུ་ཙམ་གྱིས་རིག་མར་བསྟེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་
 པ་ནི་དབང་གིས་སྟོན་པར་བྱས་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་བཞོན། རྣམས་དང་རྒྱུད་ལེགས་པར་
 བསྐྱབས་པ་ལ་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབངས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་རིག་མ་
 རོ། །དམ་ཆོག་མེད་ལའང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད། །དེ་ལ་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་དང་པོར་
 གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དམ་ཆོག་མེད་པ་དབང་གིས་མ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་ཡང་ན་བ་དང་
 བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དང་རྟུལ་མི་ཤོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་བཞིན་
 དུ་ནན་གྱིས་སྟོད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་འབྲུ་ཞིང་དེའི་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་
 བའི་བཞད་གད་བྱེད་ན་སྟོམ་པོ་སྟེ་དེ་ལ་སྟོམ་པོ་གསུམ་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །དོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་
 ལས། དམ་ཆོག་མི་ལྡན་པ་རིག་མར་བསྟེན་པ་ལ་སྟོམ་པོར་གསུངས་ཤིང་གཞུང་སྔ་མ་ལ་དམ་ཆོག་
 མི་ལྡན་པ་བྱུང་དུ་མ་བྱུང་བས་སྟོབས་ཀྱི་དོན་སྤར་ལྟར་བྱ་ལ། སྤྱིར་ནི་བཞད་པ་བྱི་མ་ལྟར་ཡང་
 བྱའོ། །སྟོམ་པོ་གཉིས་པ་བཞད་པ་ནི། དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་
 མ་དེའི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་ན་སྟོམ་པོའོ། །འདི་ལ་རྟ་དབངས་ཀྱིས། རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་
 རིམ་གྱིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་བདུད་ཅི་བསྟེན་པ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟའི་ང་རྒྱལ་
 མེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དང་མ་དད་པའི་མདུན་དང་བྱེད་པར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་
 ཡོངས་སྦྱད་པ་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུད་ལས་བཞག་པའི་རིམ་བས་སོ་བསྟེན་པས་སོ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །སྟོམ་པོ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ནི། སྟོད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཨ་ཟླ་
 དང་རྒྱ་གྱི་ཉིས་གསང་བ་མི་སྟེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སྟོད་མིན་ཏེ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་
 གྱང་མི་དད་པ་ལ་བྱིས་སྦྱ་དང་སྟེགས་བཅ་དང་རྒྱན་དུག་སོགས་གསང་བའི་རྣམས་མི་གསང་
 བ་སྟེ་མི་སྟེད་པར་སྟོན་པ་དང་བྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་སྟོན་ན་སྟོམ་པོའོ། །སྟོ་བྱུ་པའི་བརྟག་པ་དགུ་པའི་
 རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། སྟེགས་བཅ་དང་ནི་བྱིས་སྦྱ་གྱིད། །གལ་ཏེ་སྟེགས་བཅེད་མཐོང་ན། །སྟེ་བ་
 འདིར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འདིག་ཉེན་པ་རོལ་སྟོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བཞད་རྒྱུད་དོ་

རྗེ་སྒྲིབ་བར་ཡང་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ་བྲིས་སྐྱོད་མིན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་
 གྲུབ་འབྲུབ་པ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་བྱེད་དོ། །ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་བྲིས་ཀྱིས་ནི་ཁྱབ་པར་
 སྤང་བས་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་དམ་ཆོག་རྟོག་བྲིས་ཟུར་པ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་བཅང་གསུང་སྟེ་
 ལེགས་པ་འབྲེལ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་གཞན་སྟེ་
 ཡང་རུང་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་། ཐ་ན་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ནི་དམ་
 ཆོག་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་སྟེ་སྟགས་དང་དེ་ཉིད་སྤང་བས་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཕྱག་རྒྱ་མི་མཁས་པ་
 ལ་ཕྱག་རྒྱ་མི་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །སྟོམ་པོ་བཞི་པ་བཤད་པ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་
 རང་དུ་ཚྱོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་པོ་དང་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོའི་དུས་
 སུ་ཚྱོད་ན་སྟོམ་པོའོ། །དེར་ཞུགས་པ་ན་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་བཙུ་བ་དང་ཡོན་བདག་གི་
 ཆོགས་བསག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གནས་དགོས་པ་ལ་པན་ཚུན་དག་ཚྱོད་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་ཐ་ན་
 ཐལ་མོ་རྟེག་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོམ་པོའོ། །ཞེས་སྟོམ་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །འདི་ལ་རིམ་
 ལྡེའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་སྟེ་པམ་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་
 ཀྱིས་འདུ་འཇིའི་སེམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་དཔུལ་སོགས་འབྲས་ཐོབ་
 འགྱུར། །མཆོད་ཆེ་གཤུང་ན་དུ་འབོད་དེ། །སྟེད་པས་ཡི་དྲགས་ངེས་པར་འགྱུར། །རང་གི་བསམ་
 གཏན་བལ་གྱུར་ན། །དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བྱིར་དང་། །ཞེས་ཆོགས་འཁོར་གི་སྐྱབས་སུ་གཞན་
 ལ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་སོ། །སྟོམ་པོ་ལྔ་པ་བཤད་པ་ནི། དད་ལྡན་ལ་
 གཞན་ཆོས་སྟོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དད་ལྡན་སྟོད་རུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ལ་”འདི་བ་ན་
 ༡) ཆོས་གཞན་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་

༡) ཞ། ༤༠་བ་ན་ འདི་བ་ནི།

བ་ལྷ་བྱ་ལ་འགྲེལ་བས་འཆད་དོ། །རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། དད་ལྷན་ཆོས་ལ་འདྲི་བ་ན། །ཆོས་ཉིད་
 གཞན་དུ་སྟོན་པ་ནི། །དེ་ལ་སྟོམ་པོར་བཤད་པ་ཡི། །ལྷུང་བ་ལྷ་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་
 སོ། །སྟོམ་པོ་དུག་པ་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས། ཞེས་ཏེ། གསང་སྤྲགས་ལ་
 སུན་འབྲིན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ནང་དུ་ཞག་དུག་གནང་བ་ལ་ཞག་བདུན་གནས་ན་
 སྟོམ་པོ་འོ། །སྟོག་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སློང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཉེས་མེད་དུ་
 འཆད་དོ། །སྟོམ་པོ་བདུན་པ་ནི། རྩན་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྒྱལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་སྐྱབ་
 ཐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་དང་རྒྱལ་ཀྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་ན་སྟོམ་པོར་
 འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཨ་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་པར་རྣལ་འབྱོར་བར་མངོན་པའི་དང་རྒྱལ་
 བྱེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་འདྲའོ། །སྟོམ་པོ་འདི་ད་ལྟ་འབྱུང་ཉེ་བར་སྤང་ངོ། །སྟོམ་པོ་བརྒྱད་
 པ་ནི། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དབང་གིས་མ་སྟོན་པའི་སྤྲགས་ལ་མི་
 དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ་སྟོན་ཡང་སྤྲགས་ལ་མི་དད་པར་ཕྱིའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་
 གསང་བ་བསྟན་པའི་སྟོམ་པོ་སྟེ། རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། གང་ཞིག་སྟོད་མིན་སེམས་ཅན་ལ། །ཕྱི་ཡི་ཆོས་
 མོས་དེ་ལ་ཡང་། །གསང་བའི་ཆོས་ནི་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་སོ། །མ་སྟོན་པ་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་གསང་བ་
 བསྐྱགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྩ་ལྷུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །འདི་རྣམས་སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བར་བཤད།
 ཅེས་པ་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། །རྩ་ལྷུང་སྟོམ་པོའི་རིམ་པ་དག་། ཆོ་ག་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཞིང་། །ཉམས་པར་
 གྱུར་ན་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་རྩ་ལྷུང་དང་སྟོམ་པོ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གིས་
 རང་རྒྱུད་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་
 གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ཆོ་ག་བཞིན། བཤགས་ན་དཔྱལ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩ་རྩེ་
 ཐེག་པའི་སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་མཛད་པ་རྩོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་
 ནས་རི་ལྷུང་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མན་སྟེ་དང་བསྟན་པའི་ཁོར་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་སྟོམ་
 འབྱུང་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་དུ་མཛད་ལ་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་སྟོམ་པོའི་གཞུང་དང་ཡང་

མི་མཐུན་པ་མི་སྤང་ངོ། །དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དམ་ཆོག་མི་ལྡན་རིག་
མར་བསྟེན། །ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩྱུང་པར་བྱེད། །གསང་བའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་དང་། །དད་ལྡན་
རྣམས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཡུན་རིང་གནས། །སྟོང་མི་རུང་ལ་གསང་བ་བསྟེན། །ཁ་
ན་མ་ཐོ་སྟོམ་འབྱར་ཏེ། །སྤྲལས་པ་དེ་ཡི་དམ་སྟོམ་ཟད། །ཟད་པས་འབྱུང་པར་ཡོངས་མི་འབྱུར། །དེ་
བས་ཉིན་རེ་ལན་གསུམ་དུ། །ཁ་ཏོན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྲག་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བས་ཀྱང་
དངོས་བྱུང་འབྱུང་དུ་མི་སྟེར་བ་དང་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འཕེན་པ་ཅ་ལྷུང་དང་འབྲ་
བར་གསུངས་སོ། །འདིར་སྟོམ་པོ་བྲལ་ལས་མ་བསྟན་ཡང་དང་པོའི་ནང་དུ་སྤར་བཤད་པའི་དང་པོ་
གཉིས་འདུས་ཏེ་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་རབ་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་
བ་ཡིན་ལ་སྟོབས་གྱིས་དེའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་བསྟེན་
ཆུལ་རྒྱད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གསང་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་
ལ་གྲིས་སྤྱད་དང་བྲལ་བ་རྒྱ་སོགས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བར་ཀྱང་ལྷུང་བྱས་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་
དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོམ་པོ་དེ་རྣམས་པལ་ཆར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ལའང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དམ་ཆོག་དག་དང་མི་ལྡན་པའི། །རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། །ཆོགས་
གྱི་འཁོར་ལོར་རྩྱུང་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ། །དམ་ཆོས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་
དང་། །ཉན་ཐོས་དག་དུ་རྒྱུ་བྱེད་པའི། །ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་
བྱས་པའི། །སྤྲལ་མིན་གསང་བ་སྟོན་པ་དང་། །གང་ཞིག་བྲལ་བ་རྒྱ་སོགས་ལ། །ལུས་གྱི་བྲལ་བ་
སྟོན་པ་དང་། །བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འབྱུག་པ་དང་། །སྟོམ་
པ་གཉིས་གྱི་བཅས་པ་ལ། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་ལསྟོ་ཀ་རས་འབྲེལ་བ་
མཛད་ཅིང་ཆོག་རེ་རེ་ཅམ་མི་འབྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་དམ་ཆོག་ཀྱན་གྱི་ཆོ་ག་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་
ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་རྒྱད་གང་ནས་བརྒྱས་མ་ཤེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་ནི་དམ་ཆོག་

༡) ཅ། ༤༥་ན་ན་ བ།

སྤར་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་ནས་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་དབང་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
མེད་པར་བསྟན་ནས་གོ་བ་ལ་ལསྟྱེ་ཀ་རས་བཤད་ལ། བསྟན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པ་ནི་གངས་
དང་དུས་དང་མཆོན་མ་གང་རུང་གི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་སྟེག་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དག་པར་
མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་དགོས་
མེད་དུ་འདའ་བ་ནི། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྫོ་རྩེ་འཛིན་པས་སྟོན་སྟེག་བྱེད་པ་ན་མེ་རེག་གི་དུས་ཅན་
དང་འབྲུལ་རུང་བ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་སོ་དང་སྟོམ་པ་གཞན་ཀྱི་ལྷང་
བྱེད་སོགས་ལྷང་བ་གཉིས་སྟེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱ་ཆར་
འབྲེལ་ལས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཉིས་པ་བརྒྱད་དང་བཙུ་ལྷ་དང་བདུན་བཤད་
ལ། བྱི་མ་གཉིས་དམ་ཆོག་གི་ཆོ་ག་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ནའང་བྱི་མ་དེར་བཙུ་ལྷ་སོ་
དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ཏུ་བཤད་སྤང་བས་དེ་དག་ལ་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་གི་
དོན་མེད་ཅིང་། ཁྱདས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་བ་དང་མཁས་པའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་མཐོང་
བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གི་ཆོ་ག་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱང་རྫོ་སོ་ཆེན་སོས་མཛད་པ་
མིན་པར་གོའོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་རྒྱད་ཟླ་རྣམས་ལས་བཀའ་སྟུལ་ཏོ། །བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ཤིང་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་
བསྟན་དགོས་པར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བྱུབ་ན་ལས་དང་སོ་བས་
རི་ལུ་བྱས་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། མ་བྱུབ་ན་བཟའ་བརྟུང་ལ་དེ་
དག་བསམ་གཏན་ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ལོངས་སྟོན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ་དམ་ཆོག་ལྷ་པ་
ལས། གང་ཡང་དག་ནི་མི་རྟེན་པའམ། སྟོན་མ་ཡིན་པས་འདིགས་པ་ཡང་། །བདུད་ཅི་ལྷ་དང་ཤིང་ལྷ་
དག་། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ལོངས་སུ་བརྟག་། ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫོར་བྱིལ་དང་བཟང་སྤང་ལ་
སོགས་པ་གཟུང་བ་བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་ལ་ཡང་གནས་དགོས་ཏེ། སྟོང་སོ་རྒྱན་ལས། རི་ལུ་ལ་
སོགས་དམ་ཆོག་དང་། །རྫོ་རྩེ་སྤང་སོགས་ལོ་བྱད་རྣམས། །གསང་བའི་རྩས་སུ་རྣམས་བརྟགས་

ཉེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡུང་ནི་འབྲས་ལ་མི་བྱ། ཁྱེད་དང་། གྲུང་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་ཅིལ་བྱ་བཅང་བར་བྱ། ཁྱེད་
 སྐྱེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་བ་ནི། དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ་ནི་སྐྱེས་གཞན་སྤྱི་འགོ་དང་མི་འབྲས་པ་མང་བས་གྲུང་དུ་བསྐྱར་
 པར་བྱའོ། འདི་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་སྤྲོམ་བ་གཟུང་ཚུལ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་
 སོ། རྩོམ་པོ་ནི། དབང་ལེ་ལས། འདོད་པའི་རྩོམ་པོ་རྩོམ་ཅིལ་བྱ་བྱུག་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་ཀྱང་སྤྱི་བོས་
 གཟུང་བར་བཞུ། རིན་ཆེན་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བཞུ། འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་
 བསྐྱུང་བར་བཞུ། རལ་གྱི་ལ་ནི་མཆོད་པ་བཞུ། སྤྱི་གསལ་བར་ཚུ་སྤྱོད་པ་རིགས་ལ་སྤྲོམ་པ་རྣམས་ནི་
 བསྐྱུང་བར་བཞུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐར་པའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་མཛད་རིགས་ལ་བྱང་ཚུབ་
 བདག་གིས་བསྤྱོད་པར་བཞུ། ཁྱེད་པ་འདིས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྤྲོམ་པ་འཛིན་པ་མཛད་
 རོ། རྩོམ་པོ་རྩོམ་པོ་རིགས་ལ་རྩོམ་པོ་བྱ་བྱུག་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཟུང་བ་བཞུ། རིན་ཆེན་ལ། རིན་ཆེན་
 ལྷགས་ཟངས་བ་ལང་རྟ། རྒྱང་ཆེན་བྱ་མོ་ཞོར་འཛིན་དང་། འདོད་པའི་ཚུང་མ་རང་གི་ཕ། སྤྱོད་པ་
 རྣམ་པ་བཅུ་དུ་འདོད། རེས་པ་ལྷར་སྤྱོད་པ་བཅུ་སྤྱོད་པ་དང་འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ་ཕྱ་དང་བདུད་
 ཅི་ལྷ་དང་ཕྱང་པོ་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུང་རིགས་ལ་འཛིན་པ་མཛད་པའི་
 ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་རལ་གྱི་རིགས་ལ་དཀོན་མཆོག་སྐྱེས་མཆོད་པ་དང་རྒྱལ་
 བ་སྤྱོད་མཛད་རྩོམ་པོ་ཅི་གཅིག་པའི་རིགས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ཅེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱུག་ཆེན་ཀྱི་
 དངོས་བྱུབ་བསྤྱོད་པར་བཞུ། ཁྱེད་གསུངས་པས་སྤྲོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གཞན་དང་མི་འབྲས་པ་ཡོད་ལ་
 སྤྱོམ་པ་འདི་གཞན་ལ་མཛད་ནའང་མི་བསྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་པར་
 ཁས་སྐྱུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོམ་པ་འཛོལ་པས་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲས་པ་ཡིན་ནོ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་
 རྣམས་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤྲོད་ལམ་མོ། ཁྱེད་གསུངས་པས་འདི་སྤྲོམ་པ་འཛིན་པ་མིན་པ་
 དང་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་དབང་ཐམས་ཅད་རྩོགས་ནས་སྤྱོད་ཁྱེད་ཁ་ཕུག་སྤྱོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། འདི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོག་མིན་ན་ནི་དུས་འཁོར་བའི་ལྷགས་ལ་རིགས་ལཱའི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་

ཆོ་ག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷ་སྤྱན་པ་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་སྤྲོམ་
 བཤུ་ དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ནི་སྲོག་གཙོད་སོགས་བཞི་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྲོག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་མས་ལེན་པའི་ཆོ་གར་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་མི་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྲོན་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་སྤྲོམ་དུ་སྤྲོན་པ་བྱས་ནས་
 འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོམ་པ་ལེན་པར་འགལ་ན་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བསྐྱུང་དོ་སྤྲོམ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོམ་པའི་
 ཆོ་ག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལས། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་
 ཏན་ལྡན་པ་དབང་བདུན་ལ་གནས་དག་གིའོ། །ཞེས་ཆུ་དབང་སོགས་བདུན་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་ཅ་ལྷུང་
 འབྱུང་བར་གསུངས་ལ་སྤྲོམ་པ་མེད་ན་ཅ་ལྷུང་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་གི་སྤྲོམ་པ་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པར་ཕྱིན་བཅུའི་ལམ་ལ་བཞེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་
 སྤྲོན་པས་གཟུང་དགོས་སོ། །དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩེ་སྤེང་བར་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འཇུག་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོམ་པ་ལེན་ཚུལ་བྱར་པ་མ་བཤད་པར་སྤྱིར་རིགས་ལྷའི་སྤྲོམ་གཟུང་རྒྱུད་
 གཞན་ན་ཡོད་པས་འཛིན་པར་བཞེད་པས་ན་སྤྲོམ་གཟུང་གི་ཆོ་ག་རྣམས་དོན་འདྲ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་
 རོ། །འོན་ཀྱང་དབང་གོང་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་པ་དང་ཆུ་དབང་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་བྱང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ངེས་པ་དང་དབང་བདུན་ཅམ་བསྐྱུར་བ་ལ་
 རིགས་ལྷའི་སྤྲོམ་པ་སྟེར་བར་མཛད་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་དང་འདྲ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ལེ་ལས། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དགྲུགས་པ་ལས། བྱ་རྣམས་
 གྱི་ནི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་རི་བོང་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡི་བཀའ་ལ་འགོངས་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་
 ངེས་པར་དེ་བཞིན་སྤྲོན་ལ་ཁྲིས་པས་གསུམ་པའོ། །བྱམས་པ་བཏང་བས་བཞི་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་མདའ་རུ་འགྱུར། དུག་པ་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྤོད་པའོ་རི་

བོ་དག་ཀྱང་མ་སྒྲིན་མི་ལ་གསང་བ་བྱིན་ལས་སོ། །ཕུང་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྒྲུ་བྱ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲར་
ཡང་དགུ་བ་དག་པའི་ཆོས་ལ་མ་དད་གང་། སྒྱུ་ཡི་བྱམས་པ་དང་ནི་མིང་སོགས་བྲལ་བའི་བདེ་བ་
སྟེར་ལ་རྟོག་བ་སྟོགས་དང་བྲག་པོ་འོ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ལས་ཉི་མའོ་
དམ་ཆོག་ཐོབ་བ་གཏོང་བ་པས་ཀྱང་གཞན། བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ངེས་པར་མ་རྒྱུར་
ཏེ་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པར་གནས་བ་རྣམས་ལ་འོ། །ཞེས་སོ། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པར་གནས་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བ་ནི་
ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟོམ་བ་བཟུང་བ་རྣམས་སོ། །རི་བོང་
འཛིན་བ་ནི་གཅིག་གི་མིང་སྟེ་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་སྤྱན་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོ་འོ། །འདི་ལ་སྒྲ་མ་ནི་རང་
གི་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་ལ་སྤྱགས་འབྲུག་པ་ནི་དམ་པར་མི་བྱང་བས་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྟོབ་མ་དེས་མི་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་སྒྲ་མའི་
སྤྱགས་འབྲུག་པར་བྱས་ན་རྩ་ལྷུང་བྱ་གསུངས་ལ། ལྷ་རི་ཀ་པས་སྒྲ་མ་དམ་པར་ཤེས་བ་དང་དེ་མི་
དགྲེས་པར་ཤེས་བ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱངས་པའི་ལྷས་ངག་གི་ལས་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་
ཡིན་བ་དང་རང་གི་དོན་ལྷུང་སྒྲང་བའི་བསམ་བ་དང་སྒྲར་སྒྲུང་བསམ་མེད་པ་བྱག་ཆང་ན་རྩ་ལྷུང་བྱ་
འཆད་དོ། །གཞན་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་པ་སྟེ་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེའི་བཀའ་ལ་འགོངས་བ་སྟེ། བཀའ་བསྟོན་མ་
ཉན་པོ། །འདི་སྒྲ་མའི་སྟོན་གྱི་མི་དགོ་བཅུ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་བ་ཙམ་ལས་མི་སྒྲང་བ་ལ་ལྷ་རི་ཀ་
པས་སྒྲ་མ་བྱག་དང་ལྷན་པ་ལ་བཤད་དེ་མི་དགྲེས་པར་ཤེས་བ་རང་ལ་ཆེད་བྱ་གཏད་པའི་ཆོས་གྱི་
བསྟོན་བ་བཅག་ནས་ཉེས་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་ནི་རང་ལ་སྒྲ་མས་བསྟོན་
བ་མིན་ཡང་རང་ཉེས་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་སྟོབ་མའི་དོན་བྱ་སྒྲ་མ་མི་དགྲེས་པར་ཤེས་བཞིན་བྱ་
དེ་ལ་རྗེ་མི་སྦྱམ་པར་བྱས་ནས་རང་ཉེས་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལ་མི་དགྲེས་པ་
མེད་ཀྱང་རང་གིས་སྒྲ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྗེ་མི་སྦྱམ་པར་བྱས་ནས་ཉེས་སྟོན་ལ་
ཞུགས་པའོ། །སྒྲར་སྒྲུངས་བསམ་མེད་པའི་བྱས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྒྲང་ཡང་བྱ་བ་དེའི་འགོ་བརྩམས་
པ་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་བྱ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །སྤྱན་ལ་ཁྲོས་བ་ནི་རྟོ་

རྗེ་སྤྲུལ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་དམ་
 བསྟེན་པ་ལས། སྤྲུལ་ལ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ནས་སྤྲུལ་པ་གསུམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲུལ་བ་འད་པ་
 རྣམས་དང་འབྲ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་རི་ཀ་པས་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་དུག་གི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་སྟེ་
 ཆོས་བདུན་ལྷན་དང་ཞེ་སྤང་གིས་སྤྲུལ་གྱི་བཀའ་བསྐྱོད་བ་བཅག་པ་ལ་འཆད་དོ། །དེའི་ལྟར་ན་དང་པོ་
 གཉིས་ཐོགས་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་བཀའ་བསྐྱོད་བ་བཅག་པ་ཞེས་པས་བརྗེད་དོ། །དེ་རི་ཀ་པས་
 སྤྲུལ་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲུལ་ལ་བའད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱུས་ཚུལ་མ་བའད་
 དོ། །བྲམས་པ་བཏང་བ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ཅིག་ཅམ་བྲལ་ཡང་དེ་ནས་ལྷོག་
 པའོ། །འབྲིང་ནི་བྲེ་མ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ཆུང་གིས་འབྲལ་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་
 ས་གས་པ་དབྱར་གྱི་ཆུས་སྤྲུལ་ཡང་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་དོ་སོ་སོར་
 སོང་བ་སྤྲུལ་མི་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་འབྲུ་བའི་བྲམས་པ་བཏང་བ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་ནས་དུས་ཀྱི་
 ཆད་མ་གསུངས་པ་ལ་དེ་རི་ཀ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཚུན་ཆད་དུ་བྲམས་པ་སྤྲུལ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 བའད་དོ། །བྲང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཁུ་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བས་འཆང་
 གྱུ་བར་འདོད་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པས་བསམ་པ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ས་བོན་ཉམས་
 པར་བྲས་པ་ཞིག་དགོས་པ་འབྲ་བ་ལ། དེ་རི་ཀ་པས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་
 དང་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དང་དུ་སྤྲང་བའི་བསམ་པ་དང་དེ་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་གསང་
 དབང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་རི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྷན་ན་ཅ་ལྟར་དུ་
 འཆད་དོ། །དུག་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའོ། །དེ་ལ་སྤོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤོང་ཚུལ་ནི། དེ་རི་ཀ་པས་གྲུབ་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་

སྐྱགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོད་པའོ། །དེ་
 ཡང་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཞེས་བྱིན་གྱི་”ཐེག་མ་དང་”^{༡)}ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ནས་
 སྟོད་ཆོག་སྤྲས་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལྟ་
 ཆང་ན་ཅ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ལ་སྤྲད་པ་ལ་ཅ་ལྟ་མེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་བྱུང་འཕྲོག་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོད་པ་ཅ་མ་ཡིན་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤངས་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །རི་བོ་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ལ་མ་སྟོན་པའི་མི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་གསུངས་པ་
 ནི་སྐྱགས་ལ་མི་དད་པའི་མཆོན་བྱེད་དོ། །སྟོག་པའི་གསང་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་ལས་སྟོབ་
 དཔོན་རྣམས་ལ་ལྟར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་གསང་བ་བསྐྱགས་
 པའོ། །དུ་རི་ཀ་པས་གསང་བ་བསྐྱགས་ན་མི་མོས་པ་སྟེ་བ་དང་གདུལ་བའི་དོན་མིན་པ་དང་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྟ་ཡིན་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་
 ལས་གཞན་བསྟན་པའི་ལྟར་བས་འཛིན་ཏེན་པའི་དངོས་བྱུང་ཉམས་པར་བྱེད་པར་”བཞེད་དེ་
 ”^{༡)}དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྤྲང་ངོ། །འོན་ཀྱང་དབང་མ་ཐོབ་པ་དགོས་པར་མཛོན་ཏེ་དོན་
 དམ་བསྟན་པ་ལས། སྐྱགས་པ་མིན་ལ་ཕེབས་པར་སྟོབ་པས་རི། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱགས་པ་མིན་
 པ་ནི་དབང་གིས་མ་སྟོན་པའོ། །ཕེབས་པར་སྟོབ་པ་ནི་གསང་བའི་གནས་མི་གསང་བར་འཆད་པ་སྟེ་
 ལ་གསུངས་པས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་སྟོ་
 རས་མཆོན་པ་འདྲའོ། །ལྷ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ཉིན་མོངས་པར་བྱས་པའི་ལྟར་བའོ། །དེ་ཡང་སྤྲང་
 བར་གནས་པ་ལ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་ཏེ།
 ལུས་ལ་རང་དགར་ཆ་གང་དང་བཟའ་བཏུང་གཙོད་པ་དང་ཡན་ལག་གཙོད་པ་སོགས་གྱིས་ཉན་
 མོངས་པར་རམ་སྟུག་བསྟུལ་བར་བྱེད་པའོ། །དུ་རི་ཀ་པས་རང་གསོད་པར་བྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་

༡) ཅ། ༤༡་བ་༤ ཐེག་པ་དང་།

༢) ཞ། ༤༥་ན་༡ བཞེད་དེ།

བ་ཙམ་ནས་ཅ་ལྷུང་དང་ཕྱང་སོགས་རྒྱལ་བ་དང་ལྷ་མོ་དང་སེམས་དཔར་ཤེས་བ་དང་དེ་མཉམ་
 བས་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་ཤེས་བ་དང་། གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མིན་བ་གསུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་
 འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ལྷར་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བཟའ་བརྟུང་གཙོད་པའི་སྤྱང་གནས་
 བྱས་ན་ཅ་ལྷུང་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་མ་བརྟགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ཡང་ལྷར་བསྒྲོམ་བ་དང་སྤྱང་གནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་བ་དང་རྗོང་དབྱིངས་ལྷ་བྱའི་ལྷའི་
 སྒྲོམ་བརྒྱས་མཐར་ཕྱིན་པས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོག་བྱས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 གྲང་སྤྱང་བར་གནས་བ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་དུ་
 བསྟེན་བ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་ལྷར་བཤད་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཞག་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 སྟོབ་མ་དང་བཅས་བ་སྤྱང་བར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ལྷུང་བ་བརྒྱད་
 བར་འགོ་བའི་སྤྱང་གནས་ནི་རང་དགར་ཕྱང་སོ་གཟེར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ལ་འཛོག་པས་སྤྱང་གནས་ཀྱི་མིང་འབྲུག་ཡང་དོན་མི་འབྲའོ། །དག་པའི་ཆོས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 ལ་དེ་ལ་མ་དད་པ་ནི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་དྲ་རི་ཀ་
 བས་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་སྟོས་
 བཅས་དང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་གཉིས་ཆང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་བཤད་དོ། །འོགས་ནི་བཅུ་བ་སྟེ་སྤྱི་
 བྱམས་པའོ། །དེ་ནི་ཁ་ནས་ཆོག་གཞན་འདོན་ཞིང་སྟོང་ལ་གཞན་སེམས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དོན་
 དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། གདུག་པ་དང་བཅས་བྱམས་པ་བརྒྱུད་བས་འོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཞེ་ལ་གདུག་པ་འཛིན་ཞིང་ཁ་ལ་བྱམས་པ་བྱེད་པ་འབྲུག་པ་དྲ་རི་ཀ་པས་དམ་ཆོག་ལ་
 སོགས་པ་དད་པའི་སྟོན་ནས་མི་སྤྱང་བར་རྟེན་པ་དང་ཆོགས་བཅད་ལྷུང་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བ་
 ལྷར་བྱས་ནས་སྟོག་ཏུ་མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་
 བདེ་བ་སྟེར་ལ་ཞེས་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་སོ་

ཞེས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་རི་ཀ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ་པའི་བདེ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པ་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་དཔེར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་བྱིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་”རྟོག་པར་”^{༡)}བྱེད་ན་ཅ་ལྟར་སྟེ། དེ་ཡང་འགྱུར་བདེ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དཔེར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ཆང་བ་ལ་འཆད་པའི་དང་པོ་ལ་དགོས་པ་མི་སྤང་ངོ་། །དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཀྱན་རྟོག་དབང་གི་དྲག་པོའི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཉི་མ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ་དུ་རི་ཀ་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྲུག་དོག་གི་དབང་གིས་སྤྲས་པ་དང་གཞན་གདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འཆད་ངོ་། །དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། དག་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུན་འབྱིན་པ་ཡིས་ཉི་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་དཔེ་མདུན་དུ་སྦྱོན་བརྗོད་ནས་དཔེ་སེམས་སྤྲུན་ལྟར་བ་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དམ་ཆོག་ཐོབ་པ་གཏོང་བ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་དོན། དུ་རི་ཀ་པས་ཆོགས་འཁོར་དང་དཔའ་པོའི་བཟའ་བའི་དུས་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་གི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་གཞན་ཀྱི་ངོ་བསྟར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དུས་ལ་བབ་པའི་བཟའ་བུར་དང་བྱད་མེད་ལ་མེ་ཐུན་བྱ་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འཆད་ངོ་། །མེ་ཐུན་ནི་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྲས་པའོ། །མ་རྒྱ་ནི་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ་བྱད་མེད་ལ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཅེས་པ་ནི་སྟོན་ས་གཅིག་ཡིན་ནའང་སྟོན་ཚུལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཏེན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཆོག་ཏུ་འབྱོ་བས་སྤང་ན་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཐ་བར་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མ་གཏོགས་པར་དུ་རི་ཀ་པས་བཤད་པས་སྦྱོན་གདགས་

༡) ཅ། ༡༠་ན་༥་ རྟོག་པར།

འདོད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་དང་དེས་གོ་བ་རྣམས་དགོས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུང་བ་སྒྲོམ་སོ་རྣམས་ནི་
 དུ་མ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཆད་པ་ཡིན་ཏུ་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྤར་བ་འདད་
 ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤར་བ་འདད་པའི་སྤྲུགས་སྤྱི་འགྲོ་དང་འདི་གཉིས་ལ་འབྲ་བ་ཡང་སྤང་མོད་ཀྱང་ཅ་
 ལྷུང་དང་སོ་གཉིས་དང་ལྷ་པའི་སྒྲོན་སེམས་གཏོང་བ་དང་བྱུག་པའི་ཆོས་སྤྲོད་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 བའདད་དུ་མི་རུང་བ་ཡང་སྤང་རོ། །འོན་འདི་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་ན། དུས་
 འཁོར་དང་སྒྲ་མེད་གཞན་རྣམས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་འབྲ་
 བ་མང་སོ་སྤང་བས། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་པ་ལ་ལག་པ་གཡོན་པས་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཟ་བའི་དམ་
 ཆོག་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྲུག་པ་དང་དབང་
 བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ལྟར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཆོ་ག་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་
 སེའི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་བྱང་ས་ནས་པམ་པ་བརྒྱད་ལས་མ་བའདད་པ་དང་ནམ་སྟོང་གི་
 མདོ་ནས་དེ་དག་དང་མི་འབྲ་བའི་པམ་པ་མང་དུ་བའདད་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྲོས་ཞི་བ་ལྷས་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱེས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་སྤྱི་ཅ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་མི་འབྲ་བ་
 རྣམས་པན་ཚུན་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ཅམ་གྱི་ཅ་ལྷུང་དུ་བྱེད་པ་གང་
 འཐད་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་སོས་ནི་གང་རུང་ཞིག་གི་ཤེད་ཁྱེར་བྱས་
 རས་ཅིག་ཤོས་འདོར་བ་དང་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་
 གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བཞག་པ་ལའང་གདུལ་བྱའི་བྱང་པར་ནི་འདི་འདྲོ། །དེས་ན་དེ་ལ་
 བཅས་པ་འདི་འདྲོག་ལ་འདི་མི་འདྲོག་གི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་མ་རྟེན་དོ། །འོན་
 ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་མི་དགེས་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྤར་སྤྲུགས་སྤྱི་འགྲོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་ལུགས་དེ་
 འབྲ་བྱས་ན་དུས་འཁོར་བས་ཀྱང་ཅ་ལྷུང་དུ་འདོད་དགོས་པ་འབྲ་ཞིང་བྱང་པར་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་
 བཏང་བ་དང་དམ་ཆོས་སྤྲོད་པ་ལ་ཡང་ཅ་ལྷུང་དུ་བཞག་དགོས་པ་འབྲ་བར་སྤང་བས་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་མ་རྟེན་ངིང་ལ་ལག་ལེན་དོག་སྤྲུགས་ནས་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་ཅ་

ལྷུང་གིས་མ་གོས་སྟམ་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་བྱས་ན་འཐད་དམ་སྟམ་མོ། །ཅ་བའི་དམ་ཆེག་ཉམས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་དང་དེ་གསོ་བའི་ཚུལ་དུས་འཁོར་ལས་རིམ་ལྷུང་གསུངས་པ་ནི་དབང་གི་ལེའུ་
 ལས། གལ་ཏེ་གཡོ་སྐྱུའི་དབང་གིས་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། འདི་དག་སྟུག་
 བསྐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཅེ་སྟེ་གཡོ་སྐྱུའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་མི་དག་
 བ་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་དེའི་དབང་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་མཐའ་དག་དཔྱལ་བར་སྟུག་བསྐལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་གི་དབང་གིས་སོ་
 ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་
 སྐད་དུ་སྐར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་འདིར་གང་གི་ཆེ་དབང་བདུན་ལ་
 གནས་པའམ་བྱམ་པ་དང་གསང་བའི་དབང་ལ་གནས་པ་ལ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་
 དེ་དག་པའི་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་གིས་ནས་སྐར་མི་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྐར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་ནས་སྐར་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་འདུས་པར་
 ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་སྐར་ཐུ་བོའི་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གཞན་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྐར་མི་བྱེད་པའི་ལྷོ་མ་པའི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པ་སྟེ་སྟོབ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱུང་བར་དུ་སྐར་གསོ་བ་ནི་ཕྱིན་ཆད་མི་
 བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་གལ་ཆེའོ། །འོ་ན་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གསུངས་པ་དེ་རིམ་ལྷུང་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ནི་དག་སྟོང་ལ་
 རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟུག་བསྐལ་
 ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་ཁས་སྐྱེད་ས་
 པའི་ལྷོ་མ་པ་བསྐྱེད་ན་བདེ་བ་དང་མ་བསྐྱེད་ན་སྟུག་བསྐལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པ་དང་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔྱལ་ཆུ་དང་བདུད་ཅི་གཉིས་ཀར་
 གསུངས་པ་ལྷུར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷུར་ན་དང་པོ་དབང་དང་དམ་ཆེག་དང་ལྷོ་མ་པ་རྣམས་ལེགས་

བར་ཐོབ་པ་ཞིག་གཤམ་ཆེ་ལ། དེ་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་པ་དང་། འབད་ཀྱང་ཙུ་བའི་
 དམ་ཆོག་ཉམས་ན་སྐྱར་གསོ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་
 ཏེ། སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཟུང་
 བར་བྱའོ། །ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ནི་འདིར་རེ་ཞིག་མི་སྒྲིན་ལ་ལམ་ཇི་ཙམ་
 ཞིག་བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ནི་འབྲུལ་ས་ཆེ་བས་སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཇི་
 ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། དང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་མི་ལྷ་མི་
 ན་དང་། རིག་སྤགས་འཆང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞོན་ཅུའི་སྡེ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་དང་། རིན་ཆེན་
 ལྡན་དང་། བཅ་ཟེ་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལས་སྒྲང་བའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་
 བསོད་ནམས་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པས་སོ། །ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ཐ་མལ་པའི་དངོས་པོ་
 སྤངས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ལྷའི་རྣམ་པ་དང་སྒྲོད་པ་བྱིན་ཅི་”མ་ལོག་པས་”^{༡)}བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཙམ་གྱི་
 བྱིར་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་དངོས་པོ་སྤངས་ནས་གཟུགས་སྐྱུས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལྷ་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲོད་པོ་གསུམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་བཅ་ཟེ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོ་དང་། ཁ་
 ཆའི་མཁན་པོ་རབ་སྐྱང་བྱེད་དང་། ལྷ་རྣམས་བཟོ་དང་། དག་བསྟེན་སི་ཏི་ཀ་ར་དང་། མཁས་པ་ཆེན་
 པོ་དཔལ་གྱི་སང་གོ་དང་། ལྷང་མཇུག་རྗེ་རྗེ་དང་། དག་སྒྲོང་ཐེག་ཆེན་དཔལ་དང་། ལེགས་སྐྱིན་
 བཟང་པོ་དང་། དཔལ་ལཱ་ཐབས་སྒྲོན་པོ་ཙན་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་དང་། རིན་ཆེན་ལྡན་དང་།

༡) ཞ། ༤༩ན་༥ མ་ལོག་པས།

བྲམ་ཟེ་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དག་སྟོང་མ་དགའ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་
 སྟོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་ཆད་པར་སྤྱོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་འབྲས་
 བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་གྱིས་འཇིགས་པའི་འཇིག་ཉེན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་གཟུང་བའི་ཐབས་
 སུ་གསུངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེ། དེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་པས་འདྲིང་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་མ་
 མཐོང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་སྟོས་པ་རྣམས་ཆད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསམ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འཇིག་ཉེན་ན་འབྲས་བྱ་མཆོག་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་སྟོད་པ་རྣམས་གསུངས་པ་ནི་ཆད་ལྟ་དགག་པ་དང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇིགས་པ་
 རྣམས་རེ་ཞིག་གཟུང་བའི་^{༡)}ཐབས་སུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་སྟོས་པའི་རྟོག་པ་ལས་མི་སྤྱོད། །དེས་ན་སྟོས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྟོམས་པས་སངས་རྒྱལ་ཞེས་འདོད་དེ་དེ་གཉིས་ནི་སྟོགས་
 རེ་རེ་བས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞག་ནས་ལམ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུངས་པ་ནི་
 ལུང་སྲ་མའི་འསྟོན་ཉིད་ནས། རེ་ཞིག་སྟོགས་ཙམ་མཐོང་བས་ཞུགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ངེས་པར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོགས་སུ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་
 གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བའི་ཚུལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་
 པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རིམས་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དང་
 རིམས་གྱིས་འཇུག་པས་སྟོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ངེས་པར་སྤྱེས་པ་སྟེ།
 རྫོང་འཛིན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
 བས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉེ་བར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་
 སྟོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་ལྟ་སྟོད་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་དགོས་པ་དང་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྟེན་ནས་

༡) ཞ། ༤༩་བ་༥་ ཟབ་པའི།

བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་
 དུ་རྒྱུད་སྒྲེའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐར་འདོད་སློ་གྲོས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཆེན་པོ་འདིར་ཞུགས་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་
 གསུང་གི་མཆོག་གྱུར་དོ་རྩེའི་ཐེག་ཀློ་ཆེན་ལྡན་ལ་མད་བྱུང་དགའ་སྐྱེད་པ། །དེར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་གཞི། །དཔལ་ལྡན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི། །ཐོག་མར་ལེན་དང་བར་
 དུ་སྤང་བ་དང་། །ཐ་མར་ཉམས་ན་སྤར་ཡང་གསོ་བའི་ཚུལ། །གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སྤྲུགས་
 ཀྱི་གཞུང་། །རབ་འབྲམས་བལྟས་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད། །དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཅས་པ་དོར་
 བྱས་ནས། །རང་ཉིད་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འཇུག་པ་ཡི། །བག་ཡངས་སྤྱོད་པས་གྲོལ་བར་གང་སྤྱི་
 བ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ལ་མི་འབབ་མོད། །སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤར་ཁས་སྦངས་
 རས། །རྣམ་དག་དམ་བཅའི་ཁུར་ཆེན་མི་འདོད་བར། །ཚུལ་བཞིན་སློབ་པའི་དམ་པའི་རྩེས་འཇུག་
 པའི། །སྐལ་བཟང་སྤྲུགས་པའི་དགའ་སྤྱོད་ཆེད་དུ་བྱས། །དོ་རྩེ་འཇིན་པའི་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཐབ། །བདག་ནི་ཤེས་རབ་བཙོན་འབྲས་སྤངས་པ་དམན། །དེ་སྤྱད་འདི་ལ་ཁོངས་པ་གང་མཆིས་
 བ། །སྤྱིང་ནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་འཆགས། །གང་ལ་སྦྱབས་སུ་བཟུང་བས་བདག་འབྲས་
 གྲང་། །ཐབ་མའི་གཞུང་ལ་ཅུང་ཐད་དཔྱོད་རུས་པ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་སྒྲ་མ་
 ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པརྫོར་སྤར་ཡང་མགོས་བྱག་འཆལ། །འདིར་ནི་འབད་ལས་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་
 བའི། །བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བདག་གིས་བསགས་པ་དེས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་པན་བདེའི་
 གཏེར་གཅིག་བྱ། །བྱུང་བསྐྱེད་མ་ལུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བསྐྱེད་པ་ཉག་ཅིག་འགྲོ་བའི་པན་
 བདེའི་གཞིར། །གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྤྱིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། །ལུས་སྒོག་ཡལ་བར་དོར་ནས་དམ་
 པའི་ཆོས། །ཚུལ་བཞིན་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཚུལ་འདི་བསྐྱུབ་བྱིར་བསམ་དང་
 སྤྱོར་བ་ཡིས། །ཐོགས་བབྱེད་དེ་དག་རྣམས་གྲང་དུས་ཀྱན་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་

འཛིན་པ་ལ། །སྒྲིག་པ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པར་ཤོག། །ཅེས་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནམས་པར་བཤད་པ་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཇོ་རྗེ་
 ཐེག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོང་ནས་སྟོབ་པར་འདོད་པ་མང་པོ་དང་། འཛིན་ཏེན་མགོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་
 འབྲི་ཁྱད་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏུང་བརྒྱད་དུ་འཁྱུངས་ནས་འགྲོ་བ་དུ་མའི་འཕྲེན་པར་
 བྱུང་བ་གྲུ་ཤི་ཆེན་པོ་དོན་བྱུབ་རྒྱལ་པོ་བ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྟོད་ལ་སྤྱདས་པའི་རྗེ་རྗེ་
 འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྟོབ་བཟུལ་ཤིས་རིན་ཆེན་པ་དང་། མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ལུས་པའི་
 གནད་རི་བཞེན་དུ་མཁྱེན་ནས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱད་ཆེན་པོ་འཁྱེར་ཞིང་བསྐྱབ་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཇུག་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་གཉེས་སྤྲ་བ་སྤྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། །འཁྱེར་
 དག་སྟོང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྒྱགས་ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྲས་ལས་
 བདུས་ནས་བྲུང་རྩ་སྟོང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ལང་དགོན་བྲག་སང་གའི་ཞོལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་
 སྤྱད་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི། རང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་གཏུན་ཆོགས་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོབས་པ་
 དག་བ་ཅན་སྟོམ་བཙུན་དར་མ་རིན་ཆེན་ལོ། །འདི་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་
 བྱུང་ཅིག། །

༡༡། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནམ་པར་བཤད་པ་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་ཐུགས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་
སྒྲིང་རྒྱུ་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་གྱུར་པས། །ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའི་ཁུར་ནི་དཔག་མེད་བསྐྱལ་པར་བཞེས་པ་
ཡིས། །གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པར་གཤེགས་ནས་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མ་རིག་
གཉིད་ལས་སད་མཛད་དེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ནི། །གང་
ལ་གཏད་པ་རྒྱལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ས་ཡི་དབང་ཕྱག་མི་པམ་མགོན་དེ་ཡི། །དྲི་མེད་མཛད་པས་
འགྲོ་ནམས་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་ཞབས་བྱང་ཡིད་འོང་བསྐྱའི་རུལ། །གང་ལ་རིག་ནམས་བག་
ཤིས་རྒྱས་བྱེད་པ། །གྲུས་པས་གཙུག་ཏུ་”བསྟེན་”^{༡)}མཛད་རྒྱལ་ཆེན་སྲས། །འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །མི་པམ་ཞལ་ནས་ཁྱོན་པའི་གདམས་པའི་ཕུལ། །རྒྱལ་སྲས་
སྐྱོད་ལ་སློབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདིར་བཤད་ཀྱིས། །ཐེག་ཆེན་
དགའ་སྟོན་འདོད་ནམས་གྲུས་པས་ཉོན། །འདི་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ། །ཁ་ཅིག་རྒྱལ་
སྲས་ནམས་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་གི། །བཅས་པའི་གནས་ལ་སློ་མིག་བྱམ་གྱུར་ཅིང་། །གཞན་དག་ཆོག་
ཅམ་འདོན་ཡང་གནས་དེ་ནམས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྐྱབ་པ་ཕྱར་ལེན་པའི། །རྒྱལ་སྲས་ནམས་
ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པས། །ཐུབ་པའི་བཅས་པ་

༡) ཞ། ན་ན་ཉ་ རྟེན།

རྟོང་ནས་བག་ཡངས་སུ། །ལྷགས་ཀྱི་མེད་པའི་སྒང་ཆེན་བཞིན་འཇུག་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་
 ལ་མི་འབབ་ཀྱང་། །ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་དམན་པའི། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་དགའ་
 བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །འདིར་འཇམ་དཔལ་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་
 རྟོ། །བསྟན་བཅས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་དེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་དུ་
 འབྱེད། །འཛིག་ཏེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་
 གྲུབ་པ་འདི། །སྤྱི་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བཞིན། །དེ་ཡི་སྤྱགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྟོན་པོ་བཟང་པོ་སྟེ་བར་
 འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་
 བཅུང་འཛོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་སྟོན་པ་ལྷ་ལྷ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་
 རྗེས་སྟོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་
 བསྟན་པ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་སྟེ་བ་དུ་མར་ཆོགས་དཔག་དུ་
 མེད་པ་གསོག་པ་ལ་གོམས་པ་སྤྱར་མཛད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེས་པ་རང་དང་
 གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ། །ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 མཐུ་གཞན་གྱིས་དཔག་པར་དགའ་བ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དཔག་དུ་མེད་པ་གསན་ཅིང་བྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་
 དང་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསན་པའི་དོན་ཉི་ལྔ་བར་བསྟུས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་བྱ་
 བའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་ཉི་ལྔ་བར་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉལ་དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྟོན་གྱི་གོམས་
 པ་རྒྱུང་བ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་སྟོབས་དམན་ཞིང་བཅོན་པའི་མཐུ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་
 མི་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་
 ཡི་དོན་ཅམ་ཞིག་སྟོན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྟོན་བར་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་
 སྟོན་པ་རྣམས་གང་ལ་གནས་པའི་ཏེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོག་མར་མན་ངག་བཞིན་བསྐྱེད་ནས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པ་བཟུང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་

བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་ནི་འགའ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཚུལ་
 བྱིས་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལ་ནི་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
 བོ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། །མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་པར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་
 རྒྱགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་གནས་པ་དག་ཀྱང་སློབ་སོ། །ཞེས་
 དང་། ཚུལ་བྱིས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བྱ་གང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་ལྷགས་པ་བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པར་འདོད་པ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ལ་བཅོན་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བ་དེ་
 དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
 ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ན་དེ་ལ་སློབ་པའམ་དད་པ་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
 ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡང་ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སྐྱབ་
 ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སྐྱབ་པ་སྦྱང་པོར་བྱ་
 རྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་བསྐྱར་པ་ལས། འོད་སྤངས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ནན་
 ཏན་གྱིས་མི་སྐྱབ་ན་དེས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཆང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤངས་ནན་ཏན་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་ཀྱི་ནན་ཏན་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་སྤངས་གལ་
 ཏེ་ནན་ཏན་མེད་པར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་ཏུ་ཟིན་ན་རི་བོང་དང་
 གྱི་ལ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་

འགྲུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤངས་གང་དག་ལ་ནན་ཏན་མེད་པ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲུར་དུ་བྱེད་ན་ནི། འོད་སྤངས་སྤྱ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་ལྷ་འགྲུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སངས་རྒྱུ་ལྷ་འགྲུར་
 བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་
 དེའི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་ན་ཡིན་གྱི། གསང་སྤྲུགས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་མི་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
 ན། འདི་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དཔལ་སྤྲུ་ཁྱིེ་དང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་
 རྣམས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་
 སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་གཟུང་། །ཞེས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་སྟེལ་ནས་རིགས་ལྗེའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་
 དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཁྲུངས་སྤུབ་པ་དུ་མར་ཡང་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱན་མོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟུང་སྟེ་
 ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མཐ་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དུག་ལ་སློབ་པ་ལས་གཞན་པའི་
 ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 རྟེན་བཞི་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་པར་བྱེན་དུག་གི་ལམ་ནི་དོ་རྩེ་
 ཐེག་པ་དང་། པར་བྱེན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་གསུམ་
 དང་ལྡན་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྡོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་བསྐྱང་
 བ་དང་རང་གི་སྒྲགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྫོང་རྩེ་ཆེ་མོ་ལས་ཀྱང་། བ་རོལ་
 ཕྱིན་བྱུག་སྦྱོད་པ་ལ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་དོན་ལྡན་པས། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་^{༡)}བ་སྦྱང། །ཅེས་དང་། རྫོང་རྩེ་གྲུང་གི་ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་།
 བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད། །ཞེ་མའོ་སེམས་ཅན་ཀུན་མགོན་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་
 སྦྱོད་མཆོག་མཛད་བཞིན་སྦྱང། །འགོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་སྟེ་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་པལ་མོ་ཆེ་མཐུན་བ་
 ཡིན་པས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་འབྲུག་ཀྱང་སྒྲིམ་བ་འདི་
 དེས་པར་གཟུང་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 གཉིས། སྒྲིམ་དུ་བསྐྱབ་དང་། སྒྲིམ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་མདོར་བསྟུས་པའི་སྒྲིམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་
 དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྒྲོ་ཀུན་དང་། །སྦྱེས་བྱ་དམ་བ་ལྡན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། །ཤོངས་ཤིང་འདོད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འགྱུར་དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་
 རྣམ་དགུ་སྟེ། །མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་དགའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་
 རྒྱས་པའོ། །དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྦྱབ་དཀའ་བ་ལ་འབྲུག་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་
 རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གང་ནས་སམ་རི་ལྟར་འབྲུག་པའི་དབྱེ་བའོ། །སྦྱེས་
 བྱ་དམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
 རྣམ་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བའོ། །ཤོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་སྦྱག་བསྐྱལ་
 སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་དང་བྱེད་པའི་བྱང་པར་གཉིས་སོ། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་

༡) ཞ། ར་བ་༡་ སྦྱོད།

བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ཏེ། རིམ་
བ་ལྟར་སྤོང་བ་དང་ཐོབ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །

སྒྲིམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བྱུག་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད་པས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། བཤད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུ་བ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་ཆེ་བའོ། རོ་བོ་ཉིད་ལ་བཞི་ལས་
ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྔན་
བ་སྟེ། བ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་གསོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གསུང་བ་
བསྐྱེད་ནས་བྱན་པ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པ་ནི། བ་རོལ་ལས་སྒྲངས་
པས་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཉི་བ་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ནས་ཉིས་སྤྱོད་
ལ་འཛེམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསམ་པ་དག་པས་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཉི་
བ་ན་རང་ངམ་རང་གི་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉིས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
དོ། །ཉམས་ན་གསོ་བ་དང་”མི་ཉམས་”^{༡)}པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འབྱོར་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་བསམ་པ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་
ཡོད་དང་ལྔན་ན་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་ཉམས་ན་གསོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བསྟུངས་ན་ནི་ལྟང་བ་དང་མི་ལྟན་པར་མཐོང་ནས་འབྱོར་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཚུལ་བཞིན་དུ་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེ་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་ལྟང་བ་སྤྲ་རགས་གང་དང་ཡང་མི་
ལྟན་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་ལ་འབྱོར་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་གཙང་སིང་ངེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་
ལ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཉིས་པས་མ་གོས་པའི་བྱིར་དུ་འབད་པ་དང་བརྒྱལ་བ་མེད་ངས་པ་སོགས་ཀྱི་

༡) ཞ། ༥་བ་༡་ མ་ཉམས།

ཉེས་པས་གོས་ན་ཡང་ངེ་མི་སྟམ་པར་མི་འཛོག་པར་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་པ་སོགས་གིས་ཕྱིར་
 འཆོས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་འོང་བ་ལ་ནི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་དགོས་ལ། དེ་
 སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཅིག་ལ་སྦྱངས་པ་
 དང་། ལེན་པའི་བསམ་པ་ཡང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་
 དང་། འཆོ་བའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་དམན་པ་མིན་པར་བསམ་པ་དམ་པས་སྦྱངས་པ་ཞིག་
 དགོས་པས་ཐོག་མའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལེན་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་
 མ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ལ་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱང་གཞུང་ཙུ་བ་ནས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱང་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །སྦྱ་མ་
 སྟོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྡན་ལས་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་
 དང་པོ་གཉིས་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱའོ། །སྟོམ་པ་འདི་སྦྱ་མ་མ་ཆེད་ན་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསམས་ཏེ་དེའི་སྤྱན་སྦྲར་སྦྱངས་པས་སྐྱེ་ཡང་པ་
 རོལ་པོ་ལས་སྦྱངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆེད་པ་”ཡོད་ན”འེས་པར་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བཅའ་ནས་སྦྱང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱངས་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་སྤྱང་བ་ལ་དགའ་བ་
 དང་གྲུས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་
 པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་ལས། སྟོམ་པ་གཞུང་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་
 གོམས་པ་སྤྱར་བྱེད་པ་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་མཛོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལས་
 འདས་ན་རབ་ཏུ་ངོ་ཆ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱ་མ་ལ་བསྐྱེད་པར་དོགས་པའི་འཛོགས་པ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་
 ནན་ཏན་བྱ་མི་དགོས་པར་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་སྦྲར་བསྐྱེད་པ་འདིའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་བྱང་
 བ་འགྱུར་པར་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་

༡) ཞ། ༤་ན་མ་ ཡོད་ན་ནི།

ནམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་མ་གཉིས་འདྲན་པར་བྱེད་པས་སྤྲུལ་མ་གཉིས་རྒྱ་དང་བྱི་མ་གཉིས་འབྲས་བྱར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་འདྲན་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཀྱི་གངས་ངེས་ནི། ཅིའི་བྱིར་ཡོན་ཏན་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ནས་ཉིས་པས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་དང་གོས་ན་བྱིར་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བ་རོལ་ལས་སྒྲངས་པ་དང་བསམ་པ་དག་པ་དང་མི་ཉམས་པའི་བྱིར་དུ་བྲན་པ་”བསྟེན་^{༡)}པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མི་ཉམས་པར་བྱེད་ལ། ཉམས་ན་སྒྲར་གསོ་བས་ནི་བྱིར་འཆོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་སྒྲོང་བའི་བྱིར་བཞིར་ངེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞིའི་སྤྱད་ཚུལ་བཞིར་བཤད་དེ། དང་པོས་སྒྲང་བ་དང་བྱི་མ་གསུམ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ནི། དང་པོའོ། །བསམ་པ་ལ་གཅིག་དང་སྒྲོར་བ་ལ་གསུམ་ནི་གཉིས་པའོ། །བསམ་པ་དག་པས་ལེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་གསུམ་པའོ། །ལེན་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ཆོག་བཅུན་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱ་བ་དང་དབང་ལྷན་གྱི་བདག་པོ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའི་བྱིར་ལེན་པ་གསུམ་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱིར་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཉིས་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ནི་བཞི་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་བཞི། དག་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བན་འདོགས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ཕྱན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་སྒྲངས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བདག་ལ་ཕན་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལ་ཕན་པ་ནི་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུང་སྤངས་པ་”^{༢)}ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་ལ་རང་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ཅམ་སྦྱབ་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་ལ་ཕན་པ་ནི་སྤངས་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སོ། །གཞན་ལ་ཕན་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་

༡) ཅ། ཅ་བ་མ་ སྟེན།

༢) ཅ། ཅ་བ་ཅ་ སངས་པ།

པའི་དུས་ན་རིགས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་པན་པར་ཞུགས་པའོ། །རིགས་མེད་པ་ལ་པན་པ་འཆད་པ་ན། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའོ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་ནི་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའོ། །འཛིག་ཉེན་ལ་སྤྱོད་བཅེ་བ་ནི་རིགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཞེ་འབྲས་པ་དང་སྐྱལ་བ་མེད་པ་དང་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ངན་འགྲོར་སོང་བ་མགོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་པན་བདེའི་བསམ་པ་མི་གཏོང་བར་དུས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་ཡོད་པ་ལ་པན་པ་འཆད་པ་ན། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རིགས་ཡོད་པ་དག་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ལ་འགོད་པའོ། །པན་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དེ་འདྲེན་པའི་ལམ་ཆོག་སྤྱོད་པའོ། །བདེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་སེམ་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་དགེ་བ་སྟེ་མི་སྤྱོད་པའོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱི་མ་གྲིས་སོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱབ་པའོ། །པན་འདོགས་པ་ནི། འཇུག་པ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེའི་ཕྱིར་གནས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུར་འཛིན་པས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་ན་གཞན་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པས་པན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་དེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དུས་ནས་རང་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་པ་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་ནི། བར་དུ་དགེ་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི་ཐ་མར་དགེ་བའོ། །

ཐམས་ཅད་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་དང་། ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ལུན་སུམ་ཆོག་སེམས་པའི་རྒྱ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་

ཞེན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྟེན་གྱི་ནང་ཆོན་མང་ཡང་རིགས་མདོར་བསྟུན་
 གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁྲིམ་བ་དང་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་
 རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཁྲིམ་བ་དང་རབ་
 བྱུང་གི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འགྲོ་བ་གསུམ་ལས་ངན་སོང་དང་ལྷའི་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། མིའི་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཞེས་ངོ་མ་བྱ་ཏམ་བཤད་ཅིང་།
 ས་སུ་བྱ་མེ་ལྷས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི་ངན་སོང་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་པ་རོལ་ལས་
 ལེན་པ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འདོད་པའི་ལྷ་
 དང་མི་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་པ་རོལ་ལས་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 ཁྲིམ་བ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེ་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་
 བས་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །སྦྱིར་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེ་འཕོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་འགྲོ་བ་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པ་འཐད་ལ། ཁྲིམ་བ་དང་
 རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷའི་སྒྲིམ་བ་དང་
 ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན། སྒྲིམ་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་སྟུང་བ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་བར་བྱ་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ནི་གསུམ་སོ་འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་
 བྱས་ལེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅེ་འདིལ་བའི་སོ་ཐར་དང་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་
 ལྷང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་བ་དང་། རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་
 བྱངས་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་འཆད་མོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་
 གཉིས་སུ་ཟད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉིས་སྟོད་སྟོང་བ་

དང་ལེགས་སྤྱད་བསྐྱབ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྒྲོམ་བ་དང་དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞན་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་
 བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་
 ཐུན་མོང་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདྲུག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ནི། བདག་མ་གྲོལ་བས་གཞན་སྟོལ་བར་མི་རིགས་བདག་མ་ཞི་བས་གཞན་ཞི་བར་མི་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་བ་སྤྱད་པ་དང་སོར་མ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་
 འགྱུར་བས་རིམ་བུ་ངེས་པར་ས་སུ་ཏ་མེ་རྣམས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་
 དོ། །རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རིས་བདུན་སོ་སྟེ་དེ་
 ཡང་དགོ་སྟོང་པ་མ་དང་དགོ་སྟོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་པ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་དང་
 དགོ་བསྟེན་པ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །སོ་ཐར་རིས་བརྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་
 གནས་མ་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་ཡང་དག་པར་
 སྒྲངས་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟོད་པ་དང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡུན་རིང་སོར་རྗེས་
 སུ་མ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་སུ་
 ཏ་མེ་རྣམས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བར་བསྟེན་གནས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་དགོ་བསྟེན་དུ་འདུས་པས་མ་བསྟན་པའི་བཤད་ཡམས་དང་དགོ་སྟོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་དགོ་
 སྟོང་མའི་སྒྲོམ་པར་བསྐྱས་པ་ནི་འཐད་པར་མི་སྤྲང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་རིས་བདུན་ལས་གཞན་ཡོད་དམ་ཅེད། ཡོད་ན་བྱང་སར་རིས་བདུན་ལས་གཞན་མ་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མེད་ན་སོ་ཐར་གྱི་འཕྲོས་པས་གཏོང་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་གྱི་
 འཕྲོས་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷའི་རྟེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་ལྷ་གང་རུང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་དགོ་བསྟེན་པ་མ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམ་བ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་
 གཉིས་གང་རུང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཟུང་ངོ་། །ལྟ་ལྟ་བུ་སོ་ཐར་གྱི་ཉིན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོང་བཟམ་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་སྟོང་བའི་སྟོང་
 བ་བདུན་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྡོམ་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་བ་དངོས་མིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལམ་སྟོན་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱང་བའི་སོ་སོར་ཐར་པ་
 རིས་བདུན་གྱི་སྡོམ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱང་བ་མི་དགོ་བ་བཅུ་བསྐྱང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དང་སོ་ནི་སོ་ཐར་དངོས་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་ལྟོག་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་རྣམས་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་
 དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཏེ་ཆོས་གསུམ་ནི་དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྡོམ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་
 དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་བ་གཞན་
 དང་ལྡན་བ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆོག་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
 ལྟོག་པའི་ཆོ་ག་གཞན་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྟོག་གཅིད་སོགས་ལས་ལྟོག་འདོད་མེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་བ་སྟེ་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་ལ།

དེ་དག་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་གསུང་གཅིག་ཏུ་བྱང་སར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྷན་
 ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་གཅིང་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་སྤིང་ཀྱང་
 སྤྱོད་གཅིང་སྤྱང་བ་སོགས་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་མ་
 གཏོགས་པའི་བཅས་པ་རྒྱང་བ་རྣམས་ནད་པ་ལ་གནང་ཡང་སྤྱིར་དགོ་སྤྱོང་གི་སྡོམ་ལྷན་རྣམས་
 ཀྱིས་དེ་ལས་ལྷོག་དགོས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ན་ཡང་ཡན་ལག་ངེས་པ་མེད་པར་
 ཐམས་ཅད་སྤྱོང་བར་འདོད་པས་སྤྱང་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་དམིགས་བསལ་གྱི་
 སྐབས་མ་གཏོགས་པར་སོ་ཐར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འདུག་པར་བསྐྱང་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་སྡོན་དུ། སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྷན་པ་
 ལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
 ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་མེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བྱང་པར་ཅན་སྡེ་
 བའི་སྐལ་བ་མེད་ལ། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་སྤྱོང་བ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྡོམ་པ་ཅན་སྡེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྡོན་པ་ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་རིས་བདུན་མཆན་ཉིད་པ་གཅིག་
 མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་སྡེ་བར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ལམ་སྡོན་འགྲེལ་པར། གཞུང་དེའི་
 མཆམས་སྡེར་དུ། “དེ་ནི་”ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཞེས་
 པ་དང་། གཞུང་དེ་སྤོབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་སྤྱར་བྱངས་པ་དེའི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་སྡོན་གྱི་དུས་སུ་ལུགས་གཉིས་བྱང་སྡེ། འདི་ལྟར་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྡེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོ་ཐར་རྟེན་དུ་དགོས་པར་འདོད་པ་རྟེན་ཅན་པ་དང་། སོ་
 ཐར་གང་ཡིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་གོགས་སུ་འདོད་པའི་རྟེན་
 མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་བ་ཞེས་གསུངས་

༡) ཞ། ༡༠ན་ཙ་ ༥ དེ།

བས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་བདུན་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལས་ལོག་
 པའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་སྟེ་ཅམ་པ་ཞིག་རྟེན་དཔོན་ཏེ་པན་འདོགས་པ་ལ་གཞོད་པ་ལས་ལོག་
 བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་གཞན་
 སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱུང་གསལ་རུང་བ་དང་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 བསམ་བས་སྟེ་བ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་བའོ། །བྱེ་བྲག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པས་ཐེག་དམན་གྱི་
 སོ་ཐར་ནི་རྟེན་དུ་འགལ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་ཐར་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་
 ཉིད་རང་གི་རྟེན་དུ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱི་མི་
 ༡) དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིས་བདུན་ཡང་
 ལེན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུལ་བ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིས་
 བདུན་གྱི་སོ་ཐར་སྟེ་བའི་རྟེན་དུ་དཔོན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་དཔོན་པ་དང་ཞི་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་བའི་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ལྟ་དང་
 དུད་འགྲོའི་དགེ་སློང་སོགས་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་དུ་མི་
 དཔོན་པ་ནི་སྐབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་དགེ་བསྟེན་དང་
 དགེ་བསྟེན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་
 དབྱེ་བས་རི་སྤྱིད་འཆོ་བ་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པར་བྱ་ཡི། གཞན་
 ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་མེད་པར་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཐེག་
 དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་གཞུང་དུ་འདི་དེའི་རྩ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔོན་པ་ནི་གཞོན་

༡) ཅ། ༡༠་བ་ན་ བསྐྱུངས་པ།

མི་ཐ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱང་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐྱབས་སུ་
 སོ་ཐར་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པ་ནི། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དངོས་དང་དེ་དག་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྡོམ་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྡོང་བ་གཉིས་ཆར་ལ་གོ་བར་བྱའི་རིས་
 བདུན་འབའ་ཞིག་ལ་མི་གཟུང་ངོ། །འདི་ལ་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 སྡོང་བའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱེ་བས་དེ་དང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཅི་བའི་དོན་མེད་ལ། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དངོས་ལྟ་བུ་
 ལ་ནི་སྤར་མ་སྒྲངས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ན་སྡོན་དུ་ཁྲིམ་པ་
 དང་རབ་བྱུང་གང་རུང་གི་སོ་ཐར་ཞིག་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་རིས་པ་
 ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་མ་སྒྲངས་པར་དགེ་སྡོང་གི་སྡོམ་པ་སྒྲངས་
 ན་སྦྱེ་མོད་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་མེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མ་ལོག་
 ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་སྦྱེ་བའི་གོགས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་
 རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་བསྦྱེད་ན་སྡོམ་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གནས་པའི་གོགས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའི་འབྲུལ་པ་
 སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཏང་དགོས་ཀྱང་སོ་ཐར་
 གཏང་མི་དགོས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་བསྦྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་
 ཉམས་ཀྱང་སོ་ཐར་མི་གཏོང་སྟེ། སོ་ཐར་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བསམ་
 པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་གཏོང་རྒྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་སྡོམ་པ་གོང་མ་ལེན་
 པ་ནི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་གོང་མ་ལ་གནས་པས་
 འོག་མ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྦྱེ་དགའི་ཕན་བདེའི་ལོ་
 ཐོག་གི་སེར་བ་ཆེན་པོ། གཞུང་གོང་འོག་གི་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་

བས་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་འཕགས་
 བ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཞུན་པ་ལས། དེས་རི་རྒྱུད་དུ་བཞུན་པའི་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་
 བྱའོ། །འོད་སྤངས་གང་དག་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་སྒྲོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་ཕྱོན་
 བ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་
 བར་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱང་བའི་ཆོར་བ་དག་
 དེའི་བརྒྱུད་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ། སྟོང་དང་བརྒྱ་སྟོང་དང་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དང་གངས་དང་ཆ་དང་
 "འགྲང་བ་"¹)དང་དཔེ་དང་རྒྱུ་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུའདི་དག་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་དག་སྟོང་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དེ་དག་དཔག་ཆད་སྟོང་བས་
 གྲང་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བཟླས་པའི་སྤྱ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ན་བཟླ་བ་དང་ཉན་
 བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཉེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད་
 ལས་གྲང་། རི་ལྟར་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མེད་པར་ནི་སྤྱེ་བ་ལྟར། །དེ་
 བཞེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག་ །སྤྱིང་རྗེའི་ཚུས་བརྒྱན་པས་ནི་རྣམ་པར་
 སྤྱེ། །རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་
 ལ། །སྤྱགས་པ་ཁྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤངས། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཙས་པ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་དོར་རྣམས་སྤྱགས་པ་ཁྲིམ་པས་གྲང་ཉམས་
 སུ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྤྱགས་པ་རབ་བྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་ལྟན་གྱིས་ལྟ་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༡་ བཟང་བ།

ཅི་སྒྲིལ། འོག་པར་རྟོག་པའི་ཐ་ཆད་འདི་ཁ་ཆེའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཉམས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་མས་བཀག་སྟེ་རི་རྒྱུད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྟོན་
 པ་དང་དམ་ཆོག་མི་འགལ་བ་ལས། དང་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞེན་ནས། །སྟགས་དང་པ་རོལ་བྱིན་
 ལམ་གནས། །བྱིན་པ་དེ་རྣམས་སྒྲོངས་སོགས་ཀྱིས། །འདུལ་བ་ཡི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཉན་
 རོས་ལ་སོགས་སྟོན་གནས་པ། །སོ་སོར་ཐར་དང་ལོ་བྱིར་གནས། །དེར་བཤད་པ་ཡི་བསྟན་བཅོས་
 རྣམས། །པལ་ཆེར་བསྐྱུང་བར་མ་རྟུས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་། །འགལ་བ་ཉིད་
 དུ་ཡོངས་བཟུང་ནས། །"དེ་ལྟར་"^{༡)}དེ་བཟུང་རྣམས་པར་གནས། །ཞེས་དང་། རབ་བྱུང་སྟོན་པ་བཟུང་
 བས་ནི། །སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པའམ་སྟོན་སོགས་ཀྱི། །སྟོན་པ་ཡང་ནི་གཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་
 བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིས། །དགེ་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐམས་
 ཅད་དུ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འགལ་མི་བསམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་དུ་
 མར་ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱིས་ན་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་པ་ལ་རིང་ནས་བསྟན་པས་དུ་མས་ཀྱང་བྱིས་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
 རྟོགས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མཛད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། །སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོན་དང་དེའི་ནང་
 བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སྟེས་
 སུ་གཟུང་དགོས་སོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྟེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བྱིར་ལུས་དག་གི་
 དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྟེན་ན་དགེ་བའི་ཆོས་སྟེད་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །གཞུང་མང་པོ་ལས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
 ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དུས་ནི། འོག་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་ཅི་
 ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་ཚུལ་

༡) ཞ། ༡༩་བ་ན་ ༥་ལྟར།

བྱིས་ལ་གནས་པ་ཁོ་ནའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བར་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་དགེ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི། །དེ་ཡང་
 སྡོན་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་
 རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ནི་
 རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱང་པར་
 ནི་དེའོ། །མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི། ལུས་དང་དག་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་སྟེ་ཡིད་མ་སྒྲོས་པ་
 ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀློག་པ་ཡིན་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱང་ལུས་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན་པས་སོ་
 ཞེས་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནས་འཆད་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ནས་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་དུ་མ་བཤད་པ་དང་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས་ལུས་དག་སྒྲོས་པས་ཡིད་ཤུགས་ལ་
 གོ་བར་རྒྱས་པས་མ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་
 དང་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ་ནི་གཞུང་ལ་ཡིད་ཡོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་གསུམ་རེ་རེ་
 བ་དང་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡོམ་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་བརྟན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་གཙུག་ལག་དམ་པ་མཉན་ཏེ་
 རྩོས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་ལོ། །རྩོས་པའི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་དབྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་
 སོ། །དེ་ནས་ནི་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞི་ལྷག་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་མི་དགེ་
 བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ་ལ་སྟོས་པས་གཅིག་ཤུར་དགའ་བའོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་
 དུ་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་རྩོས་
 བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཚུལ་བྱིས་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་
 གཉིས་འབྱུབ་པའོ། །ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཆོགས་བསགས་པ་ནི། སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མཐོང་ན་མི་
 འབྱིང་ཞིང་དགའ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ་ཞེས་གསོང་པོར་སྤྱོད་པའམ་གྲུས་པར་སྤྱོད་པ་དང་།

ལྷན་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ལངས་ནས་སྟན་སྟོབ་བ་དང་སྟན་ལས་འཕགས་ཏེ་གྲུས་བ་སྟོན་པའི་
 མདོན་པར་ལྡང་བའམ་སྒྱར་དུ་ལྡང་བ་དང་། ཉེ་བར་འོངས་བ་དང་མིག་ལམ་དུ་སྒྲང་བ་ན་ཕྱག་བྱེད་
 པའམ་ཐལ་མོ་ཅམ་སྒྱུར་བ་དང་གཡོག་བྱེད་པའི་གྲུས་པར་རིམ་གྱོ་བྱེད་བ་དང་། ཉན་བ་རྣམས་ལ་
 བཅེ་བས་ཉན་གཡོག་བྱེད་པའོ། །^{༡)}དེས་^{༡)}པན་འདོགས་བ་དང་སྒྲ་མ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་ཞིང་
 གསུམ་སྟེ་དང་པོ་ནི་པ་མ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཁན་སྟོབ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཉན་བ་སྟེ་འདི་དག་བྱང་
 སེམས་རབ་དུ་བྱང་མ་བྱང་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་སྒྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ཞིང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་
 དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ནི། གསུང་རབ་མ་ཞོར་བར་སྐྱ་བ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ལེགས་པར་སྐྱ་བ་ལ་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་
 བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་ཞིང་ཆོག་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོན་གནས་སུ་ཤེས་ནས་
 ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་རང་གི་སྤྲལ་དོག་སྤང་བ་དང་མ་བྱས་ཀྱང་བྱས་པ་དང་འབྲ་བའི་བསོད་
 ནམས་འཛོལ་བ་དང་། ལེགས་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་བྱས་པ་ལ་
 དགའ་བ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་བྱའོ། །བཅོད་པ་བསྟེན་པ་ནི། པ་རོལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སོ་སོར་བཏགས་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་སུ་ལྟ་ཞིང་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་མི་ཁྱོ་ཞིང་གཞོད་ལན་
 མི་བྱེད་པའོ། །བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཐ་དད་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་དང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་
 དུ་བསྟོ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་ས་བཅུ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་
 ལམ་བཅུ་འམ། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པའོ། །དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཟང་ཟེང་དང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཉིས་དང་ངན་
 པ་མིན་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཆོད་པའོ། །བག་ཡོད་བསྟེན་པ་ནི། ཏག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱིན་དུག་

༡) ཞ། ༡༣་བ་༥་ དེ་ལ།

གི་དག་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བཙུན་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའོ། །ཆོག་པ་ལས་གི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་དག་བ་ནི། ཡིད་གིས་བློ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གིས་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་དབང་པོ་མ་བསྐྱམས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་
 འོང་པའི་ཡུལ་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ཆགས་སྤང་སྦྱོ་བ་ལས་སེམས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་དབང་
 པོའི་སྒོ་བསྐྱང་བ་དང་། ཏ་ཅང་འབྱངས་པ་དང་ཏ་ཅང་བཀའ་ཏེ་བཙུན་འབྲས་ཚུལ་པར་མི་རྒྱས་
 པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་རན་པར་བ་བའི་ཟས་གི་ཆོད་རིག་པ་
 དང་། མཆོན་མོ་ལ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་བར་པ་ལ་ཉལ་ཞིང་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་དང་ཉན་པར་ལ་ཁ་
 ཏོན་དང་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནས་གི་ཆ་སྤྱོད་དང་ཆ་སྤྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙུན་པ་
 དང་། དག་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་མི་དག་བ་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་སྦྱེས་སུ་དམ་པ་དང་ལུང་འཕོགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རང་གིས་རང་གི་བཤེས་གཉེན་བྱས་
 ཏེ་རང་གི་ཉེས་པ་ལ་བརྟག་ཅིང་ཉེས་པ་དེའི་འདྲི་བྱེད་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུལ་བའམ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་བཅས་
 དང་འཕྲད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་མེད་ན་དེ་དག་གི་སྦྱོ་གཞུགས་གི་སྦྱོར་སྤྱོད་ཕྱོགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་པ་བཅས་ལ་མཐུན་པར་གསོལ་ཏེ་མཐོལ་ཞིང་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་དག་བའི་ཆོས་
 རྣམས་སྦྱབ་པ་དང་”བསམ་པ་”^{༡)}དང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱབ་པ་ནི་གསལ་དུ་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱང་བ་ནི་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཚུད་མི་བ་བར་བྱེད་པའོ།
 དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁོང་ཁྱོམ་བཀག་ན་དེས་དག་བ་བསགས་པ་རྣམས་འཛོམས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱངས་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྟས་

༡) ཞ། ༡༩་བ་༥་ བསྐྱང་བ།

བར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟོན་བ་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྟུན་ནམ་པ་
 བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གྲོགས་བྱ་དགོས་པ་དང་ཐབས་ལ་སྟོངས་པ་དང་པན་འདོགས་པ་
 དང་འཛིགས་པས་ཉེན་པ་དང་སྤང་བ་གྲིས་གཟེར་བ་དང་ཡོ་བྱད་གྲིས་སོངས་པ་དང་། གནས་འཆའ་
 བར་འདོད་པ་དང་སྟོངས་ཐུག་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་དང་ལོག་པར་ཁྱགས་པ་དང་
 རྩ་འབྲལ་གྲིས་གཏུལ་བར་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དོན་རིམ་རིགས་པར་སྦྱབ་པའོ། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་རྒྱལ་གསུམ་ལས། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོམ་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་རིམ་རིམ་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བཅུ་ལས་འདས་པའི་འདོད་པ་ནམས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིའི་འདོད་
 པའི་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་བུ་པ་ཡང་བོར་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱང་
 བས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་མཐུངས་མི་གཙང་བ་ལ་རིམ་རིམ་བཞེན་ནོ། །འདོད་པར་བྱ་བས་ན་
 འདོད་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་འདོད་པ་ལོངས་སྟོན་དང་འདིས་འདོད་པས་ན་འདོད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་
 འདོད་པ་སྟེ་དཔེ་འདིར་ནི་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱག་དར་གྱི་འདུ་ཤེས་གྲིས་སྤངས་པའི་རྩ་ལ་སྦྱར་
 ཡང་མི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྦྱར་སྤངས་པ་ལ་སྦྱར་མི་
 ལྟའོ། །ཡང་མི་གཙང་བའི་སྟོངས་སྤངས་པའི་བྱིས་རུལ་བ་ལ་སྦྱར་མི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་
 ཉོན་མོངས་པ་བྱིས་རུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་ནས་སྦྱར་ཡང་མི་ལྟའོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་
 ཁྲིམ་གྱི་ལོངས་སྟོན་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱང་ཡང་སྦྱར་དེ་དག་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་སྟོམ་པ་ལོངས་སུ་
 དག་པར་མི་འགྱུར་བས་སྦྱར་ཡང་མ་ཆགས་པ་བཟུན་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱར་བཤད་པའི་དཔེ་གཉིས་བཞེན་
 དུ་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་པའོ། །མ་ལོངས་པའི་འདོད་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ནི་མ་
 ལོངས་པ་ན་བདུད་གྱི་གནས་སུ་གཏོགས་པ་གཞན་འབྲལ་དབང་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་
 ལ་ཡང་སྟོན་ནས་དེའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་མི་སྟོན་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་དོན་དུ་ལྟ་ཅི་

སྒྲིམ། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲག་གཟིག་ལ་སོགས་པས་གང་བའི་ནགས་ཐིབས་པོར་འབྲུག་
 པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་འདས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ལ་མིའི་འདོད་པ་སྒྲིམ་གྱི་ལྟ་མ་སྒྲིམ་
 པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་གཙོ་བོར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ་ལྟ་ལ་ནི་རབ་དུ་འབྱུང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ལ་ལྟའི་འདོད་པ་སྒྲིམ་གྱི་མི་མ་སྒྲིམ་པ་ནི་འདོད་པའི་
 འོངས་སྤྱོད་ལ་བྱི་མར་སྒྲིན་པ་མེད་པར་སྒྲིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་ལ་
 བདུད་གྱི་གནས་གྱི་ལས་ལྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་དག་པའམ་
 ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ལ་མ་འོངས་པའི་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཆངས་སྤྱོད་ལ་མི་གནས་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་སྤར་སྤངས་པའི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའོ། །ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟག་པར་
 ཞེན་པ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་བྲིམ་བདག་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆེད་བཀྲུང་གྱི་འདོད་པ་ལ་
 ཡང་རོ་སྤང་བར་མི་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་ཐ་ཆད་ཀྱི་ཆེད་བཀྲུང་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེ་ནི་དཔེར་ན་ཟས་
 རོས་པ་བྱིར་སྒྲུགས་པ་ལ་རོ་སྤང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དང་
 འབྲ་བར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོར་བྱི་མའི་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་ནས་ཆངས་པར་སྤྱོད་ན་ལེགས་སྒྲིན་
 ཅམ་དུ་འབྱུར་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པར་མི་འབྱུར་བར་འབྲ་ཡང་འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་སྤར་ཐོབ་
 པ་འདོར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་ནི་བྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མེད་མི་བྱུང་མ་
 ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་ངེས་པར་དགོས་པས་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྐྱེམས་ནས་སྤར་ལྟར་སྒྲོ་མ་བསྐྱོག་ན་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་མི་
 འབྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་པ་ན་གནས་པར་དགའ་བ་ནི་ལུས་དཔེན་པའི་གཅིག་
 ལུ་ལ་དགའ་བ་དང་མང་པོའི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་བསྐྱངས་ཏེ་
 གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་གྱི་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་དང་བྱབ་ཐིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་
 པའོ། །འདིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅམ་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མི་འཆོལ་ན་

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །དག་དང་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི།
 འདྲ་འཛིའི་ནང་ན་འདུག་པའི་ཆེ་ཡང་དན་པའི་ཆོག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཏམ་མི་སྤྲོ་ལ། དཔེན་
 པ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱེད་པར་ལེགས་
 པར་སྤྲོམ་པའོ། །བརྒྱལ་བ་ཟེན་དུ་བསྟེན་པས་སྤྱང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཞིང་
 འགྱོད་པ་དག་པོ་སྦྱེད་དོ། །དེ་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཡིད་དན་པ་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུ་དན་
 པ་སྦྱེ་ཞིང་མི་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱང་ཐོབ་ནས་འདོར་རོ། །འདོར་བ་ལ་གོམས་ན་སྤར་དེ་གཉིས་ལ་
 དགའ་བ་ཇི་ཅམ་སྦྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྦྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྦྱེ་སྦྱོ་གཉིས་གོ་ས་འཕོ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནས་མི་འགྱུར་བ་ལ་འབད་པ་དང་བྱང་ན་ཡང་ཇི་མི་སྟམ་པར་མི་འཛོག་པར་ཉེས་
 དམིགས་སུ་ལྟ་ཞིང་འགྱོད་པ་དག་པོ་བསྦྱེད་པས་སྦོ་སྤྱི་གནས་འཕོ་བ་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 བཀག་སྟེ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་མན་དག་སྒྲན་མེད་པའོ། །རང་ལ་བྱད་དུ་མི་
 གསོད་པ་ནི། “སར་”^{༡)}རྟུང་པ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གསུམ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསྐྱབ་གཞི་
 བབྱང་ལས་འདས་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 དང་། བསྐྱལ་བ་བྱངས་ལས་འདས་པར་སྦྱོད་པའམ་ཡུན་མི་སྤང་བར་ཞུགས་པའི་ཡུན་རིང་བ་དང་
 ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་གཞན་གྱིས་བྱ་མི་རུས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་དག་ཐོས་པ་ན་དེ་དག་ལ་
 འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་བ་དང་། ངས་མི་རུས་སྟམ་པ་ནི་བདག་བྱད་དུ་གསོད་པ་སྟེ་དེ་འགོག་
 པའོ། །རི་ལྟར་འགོག་པ་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མིར་གྱུར་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་
 དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པ་མིན་ནོ། །བདག་གིས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྦོ་བ་
 པའི་བཙོན་པ་མ་བཏང་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་དག་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སྦོ་བ་བསྦྱེད་
 པའོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་མཉན་ནས་དེ་འདྲ་བ་སྤྱས་སྦོ་བ་པར་རུས་ཞེས་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༩་ རེས།
 ༢) ཞ། ༡༩་བ་༣་ སོར།

ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ཡང་བྱང་སེམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་བདག་གི་མིན་ནི་སྙམ་དུ་དོར་ན་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྒྱས་པའི་གོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཁུམ་པ་བཀག་ནས་
 དངོས་སུ་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་ལ་འབད་བ་དག་པོས་འཇུག་ཅིང་། རེ་ཞིག་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་པ་ནས་འོང་ན་སྙམ་དུ་སློབ་མང་དུ་བསྐྱེམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱར་གསག་
 སྤང་ལ་འབད་ཅིང་སློན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་པ་ནི། རང་གི་ཉེས་པ་ལ་རྟོག་པར་
 བྱེད་གྱི་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འོ་ན་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་
 ལྟར་འཛོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་ཐེ་བསྐྱེད་དོ། །རི་
 ལྟར་སྐྱེད་ན་འདི་ནི་གང་ཟག་འདིའི་ཉེས་པ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་
 བར་བྱང་བའོ་ཞེས་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་
 ཁོང་ཁོ་མི་སྐྱེད་པར་ཤས་ཆེར་བཅེ་བ་སྐྱེད་ཅིང་དེར་མ་ཟད་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཅི་ནས་
 ཀྱང་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་དེ་དང་སྤལ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བཤེས་གཉེན་བྱེད་འདོད་པའོ། །བཟོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་
 ལག་པ་དང་བོང་བ་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡང་མི་བྱེད་ན་
 ཞེ་གཙོད་པའི་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་འབྱིན་པའམ་རྟེན་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད། དེས་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་
 དག་ལུས་གསུམ་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བཟོད་ན་པན་པ་མེད་པར་པ་རོལ་ལ་སློབ་
 བ་དང་ཆོག་གིས་གཤེ་ཞིང་ཁོ་བ་དང་སྤྲོད་ཅིག་ཅེས་དམ་འཆལ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་གཞོད་པས་
 སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་གྱུར་བ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཟོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་ས་སུ་
 ཏ་མེ་ལྷས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་ངོ་། །གཞུང་དུ་ནི་སློབ་པའམ་ཁོ་བའམ་བརྒྱད་བཀག་
 གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བའི་གཞོད་པ་རུང་དུ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བསྐྱུན་བའི་ལན་དུ་
 སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེད་ན་དེ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པས། པ་རོལ་པོས་གཞོད་པ་རུང་
 དུ་བྱས་པས་སེམས་མི་འཁྲུག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་དགོ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་གནས་པའོ། །བག་

ཡོད་པ་ནི། སྒྲིལ་བའི་མཐའ་དང་སྒྲིལ་བའི་མཐའ་དང་དབྱུང་གི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་སྒྲིལ་ནས་བྱ་བ་དང་
 ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྒྲིལ་བའི་བག་ཡོད་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་ལྟར་འདས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་
 རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བཅོས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ནན་ཏན་དུ་
 སེམས་པ་དང་ད་ལྟར་ཡང་བརྗེད་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་ཅིང་
 གནས་ན་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ཅིང་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་རབ་དུ་སྒྲིལ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ཅིང་གནས་པའོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོར་སོ་ཐར་ལས་འབྱུང་
 བའི་བསྐྱབ་གཞི་ལ་བག་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ལ་ཡང་བཞི་པ་ཙ་བ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ་བརྒྱ་ལ་དེ་
 མ་སྒྲིལ་པར་ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་ཆོས་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསོ་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཆོ་ག་དང་འཆོ་
 བ་དག་པ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་གའམ་སྒྲིལ་པ་དག་པ་ནི་གྲགས་པ་འདོད་ནས་དག་བ་མི་སྒྲིལ་ས་
 པ་དང་ཕྱིག་པ་མི་འཆབ་ཅིང་སྒྲིགས་པ་དང་ངན་ཅུང་ཆེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པའི་འདོད་པ་
 རྒྱུར་བ་དང་བཟང་མང་འཛོལ་པ་ལ་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གང་བ་
 དང་བགྲེས་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་པ་དང་མ་ཆེད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པས་གཏུང་
 བ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་དུལ་བ་དང་ཞི་བས་མི་མྱོད་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་”ཡེད་
 ཡེད་”^{༡)}པོ་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲིལ་ལམ་རྣམས་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲིལ་ལམ་
 རབ་དུ་ཞི་བའོ། །འཆོ་བ་དག་པ་ནི། ཚུལ་འཆོས་སོགས་ལོག་འཆོ་ལྟ་དང་བྲལ་བའོ། །བསྐྱམས་སུ་
 ཟེན་གྲང་རྒྱ་དུག་གིས་ལོགས་པར་མ་བསྐྱམས་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཀུན་སྒྲོང་དང་
 བཅས་བའི་ངག་མ་དག་པ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་འཁོར་མི་འཛིན་པ་ཉེས་པ་མི་འཆོས་པ་ཆོ་ག་དང་འཆོ་
 བ་མ་དག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ངག་བསྐྱམས་གྲང་དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལས་
 སེམས་མ་བསྐྱམས་པ་དང་བསྐྱམས་སུ་ཟེན་གྲང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་མི་
 འདོད་པའོ། །འཁོར་མི་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་བཟོད་པ་མི་འཛིན་པ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་

༡) ཞ། ༡༥་ན་༡་ ཡེང་ཡེང་།

ཡོན་ཏན་འོད་གིས་བཞད་དོ། །དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ལྷ་
 ཚན་གཉིས་ལས་པར་བྱེན་དང་པོ་ལྷའི་ཉེར་གནས་ནི། རིམ་བཤུར་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལུས་དང་ཁོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྣ་ཕྱ་མོ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་སོགས་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་ཁོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་བྱུང་བ་དང་དུ་
 མི་ལེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འབྲུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཉལ་བ་སློབ་འབེབས་པ་འབྲེས་པ་མ་གྲས་
 པའི་སྣོམ་ལས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྤང་བ་དང་དེའི་སའི་ཉོན་མོངས་
 སམ་སེམས་ཁྲུམ་པ་དང་གློད་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་བའོ། །མདོར་ན་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་དེ་དག་བྱུང་རེས་ཀྱིས་གཉིན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོག་ཅིང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་
 གཏོང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེར་གནས་ནི། དགེ་བའི་པན་ཡོན་དང་དགེ་བའི་རྒྱ་དང་དགེ་བའི་འབྲས་
 བྱ་ལ་བྱེན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལྷ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་ནས་མི་ཤེས་པ་ལྷ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །པན་ཡོན་ནི་ལྷ་མི་དང་བྱང་ཆུབ་གསུམ་
 མོ། །རྒྱ་ནི་མདོན་མཐོང་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དགེ་བ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་སློམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་རྟག་པ་
 བདེ་བ་གཅོད་པ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ནི་བྱེན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 བྱེན་བྱུག་གི་དགེ་བའི་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་བར་གཅོད་སྤར་བསྟན་པའི་བྱེན་
 བྱུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་ནས་སྤངས་པའི་སློན་ནས་བྱེན་བྱུག་གི་དགེ་ཙམ་སྤྱད་པ་ནི། དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་སྤྱར་དུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་བྱུག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བྱུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ན་བདེ་སྒྲག་
 ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་ཉེར་གནས་ནི་བྱེན་སོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་དོན་

ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུན་སྤྱུལ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་གཅིག་གིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་འོ། །འདི་ནི་གྲོགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་གྲོགས་བྱ་དགོས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་གྲོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བའམ་ཡང་ན་པན་འདོགས་
 པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་བརྩ་གཅིག་པོ་རེ་ལ་ཡང་དོན་བྱ་བ་བརྩ་གཅིག་རེ་
 རི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱབ་པ་འོ། །དེ་ལ་གྲོགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 གྲོགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསུལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་འོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་
 ལས། བྱ་བ་སེམས་པ་ནི། གང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལས་འབྱོར་པ་དང་རྒྱུད་པར་འབྱུར་བ་
 སེམས་པ་འོ། །བྱ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བྱ་བར་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་
 ནི་གྲོགས་བྱེད་ལུགས་སེམས་པ་དང་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཁུར་འཛིན་པ་འོ། །ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་
 "འགྲོན་པ་"^{༡)}དང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་ལམ་གཅིད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་འོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་
 ལ་སྐྱོར་བའི་གྲོགས་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་འོ། །ལོངས་
 སྐྱོད་"བསྐྱུངས་བ་"^{༢)}ནི། བསྐྱུབས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་
 པ་འོ། །བྱ་བ་སྤུལ་པ་ནི། འཁོན་སྐྱོང་བ་འོ། །དགའ་སྟོན་ནི་ཉི་མ་ངེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
 སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། དུས་ངེས་པ་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཅོམ་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་གྲོགས་
 བྱེད་པ་འོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱོད་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ལས་མཐའ་
 དང་བསྐྱུང་བ་ནི་སྟེལ་བ་དང་སྐྱུང་བ་འོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་འཕེལ་བེན་པ་ཡོན་གནས་ལ་འབྲུལ་
 པ་འོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སྤྱག་བསུལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་བཞི་པོ་ནད་པ་ལ་ནི། ལྷན་སྦྲིན་པ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་

༡) ཞ། ༡༩ན་ལ་ འགྲོན་པོ།

༢) ཞ། ༡༩ན་ལ་ བསྐྱུང་བ།

ཉམས་པ་ལ་ནི། ལོང་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་ནོ། །འོན་པ་ལ་
ནི། སྤང་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལག་བཟུངས་སྟོན་ནོ། །ཡན་ལག་མེད་པ་ལ་ནི། རང་གི་ལུས་སམ་
བཞོན་པས་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱེལ་བའོ། །ལམ་གྱིས་ངལ་བ་ལ་ནི། གནས་དང་བས་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པས་ལུས་མཉེ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི།
འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལྡན་ཀྱང་ནས་དགྲིས་པ་ལ་གདམས་ངག་བསྟན་པས་སེལ་
ལོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། རྟོག་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་དགྲིས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་ཆོས་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །རྟོག་པ་བརྒྱད་ནི་འདོད་པ། གཞོད་སེམས། རྣམ་འཆོ། ཉེ་དྲུ་
ཡུལ་གྱི་མི་མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
དང་རིགས་སྤྱོད་སྤྱུལ་ཆོགས་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་རིགས་མཐོའོ། །ཞེས་པ་བྲིས་ཀྱི་
འབྲུང་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པའོ། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་པའི་པམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། འཐབ་པ་ལ་
རྒྱལ་པམ་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །རིགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྤྱོད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ནི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྷོག་པ་ལེན་དུ་འབྲུག་
པའོ། །ཆོས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོག་འབྲུ་འབྲུང་བ་སོགས་བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་བྱི་བ་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་
བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལན་གྱིས་སྟོན་ཏེ་མི་ཤེས་ནས་འདྲི་བ་ལ་ནི་ཆོག་འབྲུ་འབྲུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ།
སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་དེའི་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ལན་ནོ། །འགལ་བའི་བྱི་བ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་དང་རྗེས་སུ་འཕྲོད་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་དང་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་
བའི་ལན་ནོ། །གཉིས་ཀ་འདྲི་བ་ལ་ནི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་དང་འཆམ་པ་སྟེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
དང་གདུལ་བྱ་དང་འཆམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་འབྲས་སྦྱོང་གི་ཆོགས་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་
པའོ། །འབྲས་སྦྱོང་ནི་རྟོག་པ་དང་སྤྱོད་པར་སྦྱོང་བ་སྟེ་རྒྱུ་དུ་གྲུས་པར་བླག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་

སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་ཅིང་རྩིན་པུ་ཏྲ་^{༡)}ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །བྱི་མ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གདམས་ངག་འདི་བའི་ལན་དུ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་ལ་རྩིན་པུ་ཏྲ་སྤང་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་བ་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ནི་བ་བཞི་སྟེང་རོ། །ཡང་ན་འབྱོར་བ་ནི་འབྲེལ་བས་བཤད་དེ་སྤང་བྱི་མཐུན་པས་སོ། །རྩིས་སྤང་མཐུན་པ་ནི་འཕྲོད་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པའོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི་འཆམ་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་དང་འཆམ་པས་སོ། །མཐུན་པ་ནི་འབྲུས་སྟོང་གིས་ཉེ་ཆངས་སྟོང་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཟབ་པ་དང་སྟན་ཅིང་འཛེབས་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་མཉན་པར་འོས་པ་སྟེ་གསུང་གི་ཡན་ལག་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུག་སྤྱོད་དང་རྣམ་སྟན་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོག་ཟུང་རེ་རེའི་སྤང་བྱི་མས་བཤད་པ་འདིས་ནི་ནི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལན་གདམ་པར་བསྟན་ཉེ། སྤང་བྱི་མི་འགལ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་མི་འགལ་བ་དང་དོན་གྱི་མཆོག་དང་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །འདིར་གཞུང་ལས་ཡང་ན་ཐབས་མཁས་པས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་སྟོང་ཅན་རྣམས་ཉེས་སྟོང་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་སེར་སྤང་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བའི་བྱིར་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའོ། །ཡང་ན་ཐབས་གྱིས་འགྲས་པ་དང་དཔུས་བྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པའོ། །ཆེ་འདི་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཆོག་སྤང་དུས་འོངས་སྟོང་སྤྱོད་པ་དང་སྤང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ་རྣམས་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཞིང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ངན་སོང་ལས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡང་དག་པུལ་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་

༡) ཞ། ༡༠ན་ཙ་ སྤང་བྱི

ལ་ཀུན་སྐྱོར་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོན་ནོ། །ཕན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། མཐོང་བ་ན་གྲུས་
 པར་བྱས་ཏེ་ཚུར་བྱོན་ལེགས་པར་བྱོན་ནོ།^{༡)} ཞེས་སྤྱི་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་སྟོན་དང་གནས་སྦྱོན་
 པས་བསུ་ཞིང་རྟེན་བཀྲར་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་དང་མཉམ་པའམ་ལྷག་པས་ཕན་འདོགས་ཀྱི་
 ཚུང་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱ་བ་ལ་ཡང་མ་བཙུལ་བར་གྲོགས་བྱེད་ན་བཙུལ་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་
 བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲག་ཅིང་འདུན་པར་བྱ་བའི་བར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་བྱེད་
 ནོ། །འཛིགས་པས་ཉེན་པའི་སྐྱབས་བྱེད་པ་ནི། སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་ཐང་ལ་
 གནས་པ་དང་ཚུའི་སྤོང་དངོས་སམ་དེ་ན་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཚུ་སྟོན་འཛིན་ཁྱི་སོགས་དུད་
 འགྲོ་ཚུ་ལ་གནས་པ་གཉིས་དང་ཆད་པ་དང་ནན་ཐུར་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མཐུ་དང་
 འཇམ་བུས་ནོར་འཛོལ་པའི་ཆོམ་རྒྱན་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བྱིར་གྲོལ་པའམ་
 དག་པོ་དང་རིས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཆེ་བའི་བྱོན་ལ་དབང་བའི་རྩོ་བོ་དང་བདག་པོའི་འཛིགས་པ་སྟེ་
 མིའི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། གཅེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གསུམ་པོ་ཡོ་བྱད་དང་། ལེགས་པར་སྦྱོད་པ་
 དང་། སྤྱི་བའི་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། མི་སྟོན་པའི་འཛིགས་པ་
 དང་། འཁོར་དུ་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དང་པོ་ནས་མི་མ་ཡིན་དུ་སྦྱེ་
 བ་སྐྱབས་པའི་སྦྱེ་བའི་བྱེད་པར་དང་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་བྱེད་པར་ཐུགས་བཏབ་པས་རོ་
 ལངས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །ཟུང་ན་གྱིས་གཟིར་བའི་
 ཟུང་ན་སེལ་བ་ལ་གཉིས། གཉེན་བཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཟུང་ན་དང་། ལོངས་སྦྱོད་དང་བྲལ་བའི་ཟུ་
 ངན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས་སྦྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། པ་མ་ཤི་བའོ། །ལོངས་
 སུ་བཟུང་བ་དང་འབྲས་བུའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། བྱ་དང་ཚུང་མ་ཤི་བའོ། །དག་ཉན་པའི་གཉེན་
 དང་བྲལ་བ་ནི། བྲན་པོ་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོགས་འཆོ་བ་ཤི་བའོ། །ཕན་འདོགས་པ་དང་
 བྲམས་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། མཛའ་བཤེས་དང་གྲོས་གྲོགས་དང་ཉེ་དུ་གཞན་དང་ཀན་རབས་

༡) ཞ། ༡༠་བ་༥་ བྱོན་ནོ། །

ཞི་བའོ། །པན་པ་སྟོན་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། མཁན་སྟོན་དང་སྦྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཆོངས་པར་མཆོངས་
 པར་སྟོན་པ་ཞི་བའི་སྤྱད་པ་ལོ། །ལོངས་སྟོན་བྲལ་བ་ལ་གཉིས། འདིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་བ་ནི། རྒྱལ་
 པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་མེས་ཆེག་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམ་པའོ། །སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་
 གཉིས། བདག་གིས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལས་རྒྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ལོངས་
 སྟོན་སྤྱད་པ་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཏེར་དུ་སྟེན་པ་མ་ལེགས་པས་རྒྱུད་ཐོས་པའོ། །ལོངས་སྟོན་སྤྱད་
 པ་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱབ་པའི་ལས་ལ་ནན་ཏན་ལེགས་པར་མ་བྱས་པས་མ་རུང་བར་རྒྱུར་
 པའོ། །གཞན་ལས་རྒྱུར་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་བཞོ་སྐལ་ལ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་
 ནི། བཞོ་སྐལ་ལ་སྟོན་པ་མི་མཛུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིམ་པའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་དུ་གཉེན་མི་
 མཛུང་བས་ཁྲིམ་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲོ། །རང་གི་ཁྲིམ་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བ་ནི། ཁྲིམ་དུ་ཁྲིམ་གྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བྱུང་བའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་དུ་རིགས་སྤྱན་
 འབྲེན་པ་འབའ་ཞིག་སྟེས་པ་དང་དེའི་ལོངས་སྟོན་མི་ཤེས་པས་འཕྲོར་བ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་
 དང་ལོངས་སྟོན་གྱི་གཞི་དེ་དག་ལས་སྤྱད་པ་རྒྱུད་འབྲེང་ཆེན་པོ་སྟེས་པ་རྣམས་མི་ཉག་པ་བསྟན་
 པས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆེན་པོ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་
 ཞི་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲེང་དང་ལོངས་སྟོན་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུད་འབྲེང་ལ་མཁོ་བ་དང་
 གཅེས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དུག་ལས།
 འཆོ་བས་ཕོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། ཟས་དང་སྒྲིམ་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྟོན་པའོ། །དུབ་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། ཐེག་པ་དང་བཞོན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་སྟོན་པའོ། །རྩ་ཆ་སྟེ་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། གོས་དང་རྒྱན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་སྟོན་པ་སྟེ་གོས་དང་རྒྱན་མ་འབྱོར་
 བ་རྩ་ཆ་སྟེ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡོ་བྱད་མི་ལྟན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། སྟོན་སྤྱད་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་
 སྟོན་པའོ། །འདི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། སྟོས་དང་མེ་ཉྱག་སྟེང་བ་དང་བྱུག་པ་འདོད་པ་ལ་དེ་

དག་སྒྲིན་པའོ། །གནས་དང་སྤང་བས་ཐོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་ནི། འདྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་དང་བཙོན་འབྲས་ཚུལ་བ་མར་མའི་སྤང་བ་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིན་པའོ། །གནས་ལ་སྒྲིན་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསམ་བ་གང་གིས་འཁོར་སྤྱད་པ་ནི། བྲགས་
པ་དང་རྟེན་བཀྱར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིང་བཅེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་སྒྲིན་དུ་བཏང་སྟེ་ཟང་ཟེང་མེད་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གནས་སྒྲིན་པའོ། །སྦྱོར་བ་གང་གིས་སྤྱད་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟེང་གིས་
སྤྱད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། པ་རོལ་ལས་བཅའ་བ་ནི། བསྐྱས་པའི་
འཁོར་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམས་ལས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་གོས་བས་མལ་
ཆ་སྟན་ན་བའི་གསོ་སྟན་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོལ་བའོ། །རང་གི་ཡོ་བྱད་སྟན་མོང་དུ་བྱེད་པ་ནི། རང་
གིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མཐུན་གྱིས་རྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟན་མོང་དུ་སྦྱོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱིས་
སྤྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས་གདམས་ངག་སྒྲིན་པ་ནི་བརྒྱད་དེ། སེམས་མི་གནས་པ་དམིགས་པ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་ངག་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱག་དང་ང་རྒྱལ་དང་
རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྲན་པའོ། །སེམས་གནས་པ་ལ་
རང་གི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་
ལམ་སྒྲིན་པའི་གདམས་ངག་གཅིག་གོ། །ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་བྱས་སོ་སྟུང་པ་དང་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་སོ་སྟུང་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འདོར་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་
གཉིས་ཏེ། གནས་པ་དང་རྣམ་པར་སྦྱར་བ་དང་སྦྱོར་བ་འདོར་བ་གསུམ་དུ་བསྡུའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་
པའི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དགག་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་
མེད་པ་ནི་རུང་ངོ་ཞེས་གནང་བ་དང་བཀག་པ་ལ་སྦྱོད་ན་དེ་ལས་སྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་དེ་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་ཆར་བཅད་པ་དང་གནང་བཀག་མ་ནོར་བར་སྦྱོད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་
བའོ། །སེམས་མཐུན་པ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མངོར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ན་དང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་རང་
 བཞིན་དང་ཁམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་ཇི་ལྟར་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱ་བ་
 དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 རྟོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ནི། སེམས་པ་སྟེ་དགོ་མི་དགོ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བྱམས་པ་གང་གི་བསམ་པ་དང་
 ལྡན་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་མོས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གང་ལ་མོས་པ་བརྟགས་ཏེ་མོས་པ་དེ་དང་ཁམས་ནི་
 བག་ལ་ཉལ་ཏེ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བན་གཞི་དེ་ལ་སྟོས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་སྤྱེ་བར་སྤང་ན་འདི་ལྟར་བརྟག་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དེས་སེམས་ཅན་
 དེ་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་བ་ལ་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེ་འབད་
 བས་སྤངས་ཏེ་དེའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དེས་གཞན་
 དགོ་བ་ལ་འཛོག་པར་རུས་ན་ནི་གཞན་ལ་སྤྱང་བཅེ་བ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བརྒྱང་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་
 དང་མཐུན་པར་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་དེ་བྱ་དགོས་ཏེ་ཕྱགས་སུ་དེ་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྟོན་པ་དེས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པར་སྤང་ན་ཡང་སྟོན་པ་དེ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་ཚུལ་ཡང་སྔ་མ་དང་འབྲལ། །གཞན་དང་
 མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པས་གཞན་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟེ་
 བར་སྤང་ན་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་བཅས་པའི་ནང་དུ་མི་གཏོགས་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་
 དང་གཞན་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་བ་ལ་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་
 བའི་ཕྱིར་བཏང་ལ། དེ་གསུམ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ན་སྤྱང་བཅེ་བ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བརྒྱང་ནས་འཇུག་
 པར་བྱའི་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མི་བསྐྱུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་གང་གིས་པ་རོལ་
 ལ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྤྱེ་བར་སྤང་ལ་ཕྱགས་སུ་ཡང་པན་ན་ནི་འཇུག་ལ་ཕྱགས་སུ་
 གཞི་དེ་ན་ནི་གཞན་དང་མི་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་

སེམས་ཅན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་ཁོ་བའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལ་ཁོ་བ་
 མ་ཞི་བའི་བར་དུ་དེའི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་མི་བཟོད་ན་བསྐྱུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ་ཤད་སྐྱང་
 ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དོམ་གཟུམ་ཅན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྤྲོ་བ་ལ་ཡང་སྤྲོ་ཞིང་
 དགའ་བར་བྱེད་ན་ཚུར་ལ་སྤྲོ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། གཞན་དག་སྤྲོ་འབེབས་པ་ན་དེ་
 ལ་འཁྲུག་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་འབེབས་པར་ཟད་དེ་དབང་པོ་རྣམས་
 རབ་ཏུ་ཞི་བས་བྱེད་དོ། །སྤྱི་བོ་མང་པོའི་ནང་དུ་སྤྲོ་འབེབས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕྲ་བར་མི་བྱེད་ལ་
 བསྤྱིང་བ་དང་བག་འཁྲུམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོད་པ་
 སྤྱིད་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཆད་པས་བཅད་ཅིང་སྤྲོ་པ་བ་ཟེན་པ་ལ་ཡང་ཆད་པའི་གནས་ཀྱིས་མི་
 སྤྱིང་སྤྱིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཤས་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་ཉིད་མཐོ་བར་མི་སྤྱོན་
 ཏེ་ཞུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ལ་མི་སྤྱོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ་བཤེས་ཤིང་འབྲིས་པ་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་སྤྱོན་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པས་ས་པོ་ལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
 བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱི་དུས་
 དུས་སུ་སྤྱོན་པ་སྤྱོད་དེ་གསུམ་ནི་འགྲེལ་པ་འཆད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་མདུན་དུ་དེའི་
 མཛའ་བོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་བསྐྱུགས་པ་མི་བཟོད་དེ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འབྲིས་
 པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”པ་རོལ་”^{༡)}རྒྱུན་དུ་མི་བསྐྱང་
 ཞིང་ཚུར་ལ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ཆོད་ཤེས་པར་བྱ་སྤྱོད་བ་དང་མ་དད་ཅིང་འཕྲ་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་མི་
 སྤྱོད་བ་དང་ཆོག་པ་ཟ་བ་དང་བྱིན་ན་ཡང་བརྟུས་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་སྒྲོམ་སོགས་ལ་བོས་ན་
 ཡང་མི་སྤང་སྤྱོད་བསམ་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་མཐུན་གྱིས་ཤད་སྐྱང་
 བྱ་སྤྱོད་ཁ་རྟོན་ནམ་བསམ་གཏན་ནམ་བསྤྱོད་རྫོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དོན་
 ཚན་དེ་དག་རེ་རེའི་མགོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་

༡) ཞ། ༡༣་བ་༤་ པར་ལ།

ཞེས་སྒྲུང་རོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་
 གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གཏམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོན་
 པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་མངོན་
 མཐོང་རྒྱུའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་འདྲིན་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་
 ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུའོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། ཉེས་པ་དང་འགལ་བ་རྒྱུང་འབྱེང་ཆེ་
 གསུམ་ལ་བསམ་པ་མ་འབྲུགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པས་ཆོག་གིས་སྦྲ་དབབ་པ་རྒྱུང་འབྱེང་ཆེ་
 གསུམ་བྱ་སྟེ་ཆད་པས་གཅོད་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ། །ཉེས་པ་རྒྱུང་འབྱེང་ལ་ནི་དེ་དང་གཞན་དག་ལ་
 སྦྱང་བཅེ་བའི་བསམ་པས་སྦྲར་དགུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སམ་ལོ་འགའ་ཙམ་རེ་ཞིག་
 བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་སྦྱང་བཅེ་བས་དེ་དག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 མང་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་པན་པར་འདོད་པས་བྱིན་ཆད་འགྲོགས་པ་དང་
 ལོངས་སྟོན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཇི་སྲིད་འཆོ་ཡི་བར་དུ་རྒྱུར་མི་དགུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱད་
 རོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་རིགས་པར་དད་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྟོན་པ་དང་ཆངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དག་ལས་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ནི་བྱ་བའི་
 རིགས་པ་མི་བྱེད་པའོ། །འགལ་བ་ནི་བྱ་བའི་མི་རིགས་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་
 གྱིས་བཤད་དོ། །རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩ་
 འཕྲུལ་གྱིས་སྒྲག་པར་བྱ་བ་ནི། ཆ་གང་གི་སེམས་ཅན་དཔྲལ་བ་ནམས་སྤུལ་ནས་མིར་གྱུར་པས་
 ཉེས་སྟོན་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་མི་སྤུག་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྟོབ་བྱས་ནས་ཉེས་
 སྟོན་སྟོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་ན་
 འདུག་པ་ལ་ངེ་བས་སྦྲ་དབབ་པས་ཆོག་མི་བཅུན་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 ལག་ན་དོ་རྗེའམ། གཞོད་སྒྲིན་ཁ་དོག་དཔའ་ཞིང་ལུས་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྤུལ་ནས་
 འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཡིད་ཆེས་པ་སྦྱེས་ཤིང་གྲུས་པར་གྱུར་པ་ན་ངེ་བ་ལེགས་པ་

ཁོ་ནར་ལན་འདེབས་སུ་གཞུག་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པ་ལན་བཏབ་པ་དེས་སྐྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་དེ་དག་
འདུལ་བའོ། །འདི་ནི་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་བསམ་བས་མི་
སྤྲོ་བ་ལ་བྱེད་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་སུ་གཞུག་པའི་བྱེད་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྤྲུག་པར་བྱས་ནས་
ངེས་པ་ལན་འདེབས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན་པར་རྩིན་བྱ་ཏེ་སོགས་འཆད་དོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་
པར་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་ཅིག་པ་དང་རི་དང་ར་བ་ལ་ལྷས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་ནས་ཆངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལྷས་ཀྱི་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྟོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། སྤྲད་ནས་ཆུ་འབབ་
པ་སོགས་ཆོ་འབྲུལ་བྱུགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། མེའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་སོགས་བསྟན་
པས་འདུན་ཞིང་མགྱུ་ལ་དགའ་བར་བྱས་ནས་མ་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཐོས་པ་ཉུང་
དུ་དང་སེར་སྒྲ་ཅན་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དོན་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གི་
གངས་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ནས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཡུར་བཤད་པ་དེ་སྤྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཞུང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐོགས་དང་ན་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་པའི་
ཐོགས་བྱེད་པ་གསུམ་ག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །རྩིན་བྱ་ཏེ་བདག་གི་བསོད་
ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱེད་བྱས་པའི་དགོ་བ་ཆོས་སྤྲད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་པན་གདགས་པ་
སྤྱབ་པའི་བསམ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སུ་གཞན་
གྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
མེད་དེ། དངོས་སུ་སྤང་བྱ་སྤྲོམ་པའི་སེམས་མེད་པ་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་དང་གཉིད་ལོག་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་ཡི་དམ་སྤང་བའི་ཆོ་ག་

ལས། ལས་དང་པོ་བ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱད་
 པའོ། །མོས་པའི་སྤྱད་པ་ཅན་ལ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་པའོ། །ས་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ན་སེམས་མགུ་བའི་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་
 སྒྲངས་བའི་དུས་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་
 ལྡན་པའི་རིང་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་དཀའ་བ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་དོན་བྱ་བའི་
 དུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་གསུམ་པོ་སྒྲིམ་པ་དང་
 དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་
 པོ་དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། བྱང་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པར་ནི་འདུལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་
 སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་
 པ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོབ་པའོ། །དགེ་བ་སྤྱད་པ་ནི་སེམས་དུག་ལ་བརྟགས་ནས་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས། འདུལ་བ་ནི་བསྐྱབ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ་དང་པོར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུལ་
 པ་རི་ལྟར་བསྐྱས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོར་བསྐྱབ་ན་སེམས་དུག་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་དུག་གང་ཞེ་ན།

བྱུང་དུ་གསོད་པའི་སེམས་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སྐྱིབ་པའི་སེམས་དང་བརྩམ་བས་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་དང་གཞོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་བར་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤང་བར་སེམས་པ་ཉིད་དང་མི་མོས་
 པའི་སེམས་ཉིད་དང་བརྟེན་པའི་སེམས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་སེམས་ཞེས་
 བྱའོ། །ལེ་ལོ་དང་སྤྲག་ངལ་དང་བག་མེད་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའི་སེམས་ནི་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱིབ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའི་སེམས་ནི་སྐྱིབ་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བཙོན་
 འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་གནས་པའི་ལུས་ཀྱི་ངལ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲུག་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་
 སེམས་ནི་བརྩམ་བས་ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །གཞོད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཟེལ་
 གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་སྦྱར་བཅོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ནི་གཞོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་
 བྱའོ། །སྤྲོ་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་དེ་དག་སྦྱེས་པ་ན་དང་དུ་སྦྲངས་པ་དང་མ་སྦྲངས་པ་
 ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བྱུག་པོ་དེ་དག་
 ལ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བདག་གི་སེམས་ལ་སེམས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་རབ་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་སྟེ་དུ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དག་ནི་སྦྱེས་སོ་ཙག་ཏུ་དང་དུ་མི་སྦྲང་བར་བྱ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྲོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་རོ། །བརྩམ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་སྦྱེས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་
 དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ངལ་ཞིང་འབྲུག་
 པར་བྱེད་པ་འདི་སོ་སོར་བསལ་ནས་ཡང་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྟེ་དུ་སེམས་
 ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་བ་གང་གིས་བདག་ཆེ་

འདི་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྐྱེལ་དུ་སེམས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་སྤོང་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་
 དང་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་
 འདོད་དགྱུར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་དུ་སྦྲངས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །བར་ཆད་དང་ལྷན་
 པའི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་གལ་ཏེ་འདོད་དགྱུར་བྱར་མེད་དམ། རྟོན་ཆེས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལ་འདོད་དགྱུར་བྱར་ཡོད་དམ་དོན་མེད་པའམ་དོན་ཆེས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་
 ནས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་
 ལས་སེམས་སྤྲ་མ་གསུམ་པོ་དག་གི་བྱང་བ་དང་དུ་སྦྲངས་སོ་ཙག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་གཅིག་བྱ་ནི་དང་དུ་སྦྲངས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་དོ། །སེམས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བ་དང་དུ་སྦྲངས་སོ་ཙག་ནི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་
 འཇུག་པ་ན་གནས་རྒྱལ་ལ་བརྟག་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་
 ལ་བཙོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་རྒྱལ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་
 ཞྟེ། བདག་དང་གཞན་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྔོངས་པ་དང་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བ་དང་ཆོས་ཀྱིས་སྔོངས་པ་
 དང་ཆོས་འབྱོར་བ་ནི་གནས་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་སྔོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
 གོས་དང་བསོད་སྦྱོམས་ལ་སོགས་པ་མ་རྟེན་པ་རྣམས་མི་རྟེན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འཇུག་པ་རྣམས་
 རྟེན་ཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་
 ཀྱིས་སྔོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དོན་དམ་
 པ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོན་མ་ཐོས་པ་མཉན་དུ་མེད་པ་དང་སྤྲོན་མ་ཐོས་པ་རྗེས་བཞིན་དུ་སྤྲོན་མ་
 བསམས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། །ཐོས་པའི་བར་ཆད་དང་བསམས་པའི་བར་ཆད་དང་ཐོས་པ་

དང་བསམས་པ་བརྗེད་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཐོབ་པ་མི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་འབྱོར་བ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་འབྱོར་བ་དང་ཁྱད་པའི་གཞིའོ། །གནས་
 ཏུག་ལ་བརྟགས་ནས་འདུག་ཕྱིག་གྲེད་ཚུལ་དང་དེ་དག་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ཡང་།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པས་གཞན་དག་གི་
 ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པས་བསྐྱས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་
 བསྐྱས་པ་དང་། འཐོབ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་གིས་ཐོངས་པས་གཞན་དག་གི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བཙུན་པར་བྱ་
 སྟེ་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ནའོ། །གཤམ་ཏེ་ཆོས་
 ཀྱིས་ཐོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བཙུན་པར་མི་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བས་གཞན་
 དག་གི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཙུན་པར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱོར་བས་
 གཞན་དག་གི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཙུན་པར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་ན་
 ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དེ་ནི་རེ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནམ་ཟང་ཟིང་གི་དོན་བྱས་པ་ན་རང་གིས་ཁས་

སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སུ་ཉམས་པ་དང་དངོས་སུ་མ་ཉམས་ཀྱང་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་དང་། སྒྲར་ཐོབ་པ་དང་གསར་དུ་འཐོབ་པའི་ཆོས་ཉམས་པར་སྤང་ན་གཞན་གྱི་དོན་མ་བྱས་ཀྱང་
 ཉེས་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་པ་ན་རང་ཉིད་ཟང་ཟིང་གིས་ཐོངས་པར་སྤང་ན་
 ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཐོངས་པར་འགྱུར་ན་
 ནི་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་གྱུར་ན་ཡང་གཞན་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱོད་
 པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་
 གཞན་ཡང་བསྐྱས་པ་ལས། འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པན་འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་པན་འདོགས་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་ཕྱོགས་
 ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛའ་བཞེས་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་མཆན་མའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རྟོག་པའི་སེམས་དང་དགྲ་ཐོར་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་དགྲ་ཐོར་
 བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པན་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་པའི་བསམ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞིག་འོངས་ན་དུས་ཀྱི་སྟོན་དང་དུས་ཐ་མའི་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རབ་
 ཏུ་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་བཅེ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་
 རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་འཁོར་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་སྒྲངས་པ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་
 ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་གནད་དུ་ཆེ་བ་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་རིས་

བདུན་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡིན་ཏུ་ཡང་འབད་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་འགྱུར་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱབས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྲང་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱབས་
 པར་འགྱུར་བས། དེ་མ་བསྐྱམས་ཤིང་མ་བསྐྱབས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྲང་མ་བསྐྱམས་ཤིང་མ་
 བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྒྲིམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་རེའི་སྒྲིམ་པ་གཟུང་དུ་རུང་ངམ་
 གསུམ་ཆར་ཆང་པའི་སྒྲིམ་པ་གཟུང་དགོས་ཤི་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་
 ལྟར་སྒྲིམ་པ་རིམ་པ་མང་པོ་མེད་ཀྱི་རིས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ལེན་པ་ན་ཡང་རིས་སུ་ཆད་པ་
 མེད་པར་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟུང་དགོས་ཏེ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བསྐྱབ་བ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 པར་བྱ་བའམ་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞི་ན། བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་བདུས་ལས། དེ་བས་ན་རང་གི་མཐུ་དང་སྦྱར་ཏེ་
 དགོ་བའི་ཙུ་བ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སའི་སྟོང་
 པོའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ། དགོ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་གང་རི་
 སྟེད་འཆོ་ཡི་བར་དུ་ཐ་ན་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱབ་ལ་འོན་ཀྱང་ཆེག་འདི་
 སྐད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ་ང་སྟེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཆོལ་ལོ་
 ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་པ་བརྟུན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྦྱར་འདིག་ཉེན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་མོངས་བཞིན་དུ་འཆི་
 བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་རི་སྟེད་དུ་བུས་

བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་སྒྲན་གྱི་སྒྲ་བཞུག་འོད་གྱི་
 རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་སྟོགས་རེ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་
 བཤད་པ་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་མིན་གྱི་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་བཟུང་བར་མི་རུས་ན། གོམས་སུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རུས་པ་དང་བསྐྱབ་
 ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རེ་རེ་ཙམ་དང་། དུས་ཡུང་རིམ་སྲིད་དུ་སྤང་རུས་པའི་ཉུང་ཟད་རེའི་བར་དུ་
 བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་དང་བདག་ཉིད་གྱི་སྟོབས་དང་སྤར་ནས་སྒྲང་དགོས་ཏེ་དེ་
 ལྟར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་དང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་ནས་དེ་ནས་སྤར་གྱི་ལུང་དེ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་
 ཅན་ཆེན་པོ་གང་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་ཡུང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དཀའ་བ་ཤེས་རབ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྟེ་པོ་མ་ལུས་པ་སྤྲུག་བསྐྱུས་ལས་བསྐྱབ་པར་ཁུར་ཁྱེར་བར་སྟོབ་པ་དེས་ནི།
 ཞེས་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཐོས་ཤིང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོད་པ་བྱ་
 དཀའ་བར་ཤེས་ཡུང་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བ་ལ་མ་ཁུམ་པ་ཞིག་གིས་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྟོམ་པ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་མ་དེ་ཉེས་དམིགས་ཐོས་ཤིང་། སྟོད་པ་བྱ་དཀའ་
 བར་ཤེས་པ་ན་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་སྟོད་པ་སྤར་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡི་
 དམ་བཅས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། ཆོའི་མཐུ་རྒྱས་པ་ན་སྟོམ་པ་ལེན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲན་སྒྲའི་
 མདོ་ཁུངས་སུ་བྱས་པས་ཡུང་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་མདོ་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལེན་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། དགུས་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་མཛད་གྱི་དེ་ལས་རྒྱར་པའི་སྟོམ་པའི་ཆོ་ག་མ་
 མཛད་དོ། །འོན་ཡུང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལས། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་
 བགྱི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉེར། །བྱང་རྒྱལ་སྟོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་
 པར་བགྱི། །འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྱུར་པར་ཤོག །དེ་སྐད་ལན་གསུམ་བཞུས། བྱང་རྒྱལ་

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་སྦྱིན་པ་ཚོལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་བ་དང་བཟོད་
 པ་སྦྱོམ་པ་དང་བཟོན་འབྲུས་ཚུལ་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་
 པར་དཔྱེད་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དོན་དང་ཕན་བ་དང་བདེ་བའི་སྦྱང་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
 བརྒྱུ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དག་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་ཀྱིས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ལ་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཉིད་སྦྱོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅུས་དང་སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་ཨ་ལྷ་
 ཀ་རས་ཀྱང་སྦྱོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་བསེས་ནས་མཛད་པ་དང་།
 ལས་སྦྱོན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་རྫོ་བོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོམ་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལྷ་སྐྱབ་
 དང་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟའི་ཕྱགས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དང་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཆོ་གའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱོམ་པ་འཐོབ་
 པའི་ཆོ་ག་ལ་དོན་ལ་བྱང་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱགས་དེ་གཉིས་ལ་དབུ་མའི་ཕྱགས་དང་སེམས་
 ཅན་ཕྱགས་ཀྱི་ཐ་སྦྱང་བྱས་ནས་སྐྱང་བའི་ཡུལ་དང་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་རྩ་ལྷུང་མི་མཐུན་པར་སྦྱ་
 བ་ནི་མ་བཟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྦྱོམ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་སྦྱོན་སེམས་
 བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་སྦྱོམ་པའི་ཆོ་ག་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་པ་
 མི་སྦྱང་ལ་བྱམས་ཆོས་དང་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །སྦྱོབ་དཔོན་དག་

ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ནི་སྟོན་འཇུག་དང་སྟོམ་པ་བརྒྱུད་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ། དཔལ་
མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཆོག་སོ་སོར་མཛད་ཅིང་། མདོ་ཀྱན་ལས་
བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་འགྲེལ་པར་ནག་པོ་པས་ཀྱང་སྟོན་འཇུག་གི་ཆོག་སོ་སོ་
བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །འདི་ལ་འཇུག་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཆོག་ཐ་དད་པར་མཛད་པ་འཐད་སྟམ་
པ་མེད་ལ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྟོན་དུ་སྒྲངས་ནས་བཏྲན་པར་བྱས་ཏེ་བྱིས་སྟོམ་པའི་ཆོག་མཛད་པའི་
བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་སྟོམ་པ་བཏྲན་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བཟང་པོ་ལོ། །འོ་ན་
སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་པར་གདོན་
པར་དམ་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་པན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སེམས་དང་པོར་སྦྱེ་བལོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་གྲིམས་
ཀྱི་ལེའུ་ལས་བཏྲན་པའི་ཆོག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་མཁས་པ་པ་
རོལ་པོ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པ་ན་དོན་གྱིས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁས་སྒྲངས་
པ་ཡོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ཞེས་བྱའི་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་པའི་ཆོག་མིན་ནོ། །

དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་གི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། གསོལ་བ་གདབ་པ།
ཆོགས་སྦྱབ་པ། སྟོམ་པ་སྦྱར་དུ་བསྐྱལ་བ། སྟོན་བ་བསྐྱེད་པ། བར་ཆད་བྱི་བལོ། །གསོལ་བ་གདབ་པ་
ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བྱང་པར་དང་། ཆོག་འེ་བྱང་པར་རོ། །གང་ཟག་གི་བྱང་པར་ལ་གཉིས་ལས།
རྟེན་གྱི་བྱང་པར་ནི། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་རི་འབྲུ་ཞིག་དགོས་ལེ་ན། བྱང་སེམས་བྲིམ་པའམ་
རབ་བྱུང་གང་ཡང་བྱུང་བ་སྤར་བ་འད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ལ་བསམ་
པ་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པར་འདོད་ཅིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ་གདམས་ངག་
བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པལོ། །སྟོམ་པ་བརྒྱུད་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་

སྒོ་བ་འདོད་མེད་པ་དང་སྒོ་ན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྒོ་མ་བ་སྒྲིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་མ་བ་
 ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒོ་མ་བ་སྒྲིར་བའི་སྔ་རོལ་
 ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྒོ་དུ་གི་མ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་འདི་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བསྐྱར་བ་དེ་དག་བསྐྱག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་
 གལ་ཏེ་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་སྒྲིང་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒོ་མ་བ་
 ལེན་པ་ལ་སྒོ་བར་གྱུར་ལ་རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་པ་རོལ་སོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟག་པའི་
 བྱིར་ཡང་མ་ཡིན། པ་རོལ་སོ་དང་འགྲན་པའི་བྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བརྟན་སོར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོ་མ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་འདིས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དེས་ཀྱང་མཛོད་པར་བྱ་
 ཞིང་དེ་ལ་དཔོག་པར་ཡང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་འདུལ་བ་དང་མི་འདྲ་བས་སྒོ་མ་བ་མ་བཟུང་བའི་
 སྔ་རོལ་དུ་ལེགས་པར་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ལ་སྒོ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་
 སྒོ་མ་བ་སྒྲང་ངོ། །བསམ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྒོ་མ་བ་སྒྲི་ཡི། མི་ལྡན་ན་མི་སྒྲི་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལས།
 གང་གཞན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་གཞན་གྱི་ངོར་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་
 ལེན་དུ་བརྟག་པ་ན་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པར་བྱད་ཀྱི་རང་གི་དད་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་
 བརྟགས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེས་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། དགེ་བ་འདོད་པས་ལེན་
 པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེས་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང་སྒྱུར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་དེའི་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་
 ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་སྒོ་མ་བས་བསྐྱམས་པ་དང་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྒོ་མ་བ་ལེན་པའི་ཡུལ་ལ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སྒོ་ན་ལམ་བཟུང་བ་སྟེ་སྒོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་པ་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་མ་བ་ལ་གནས་
 པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་བསྐྱབ་པ་ནོད་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་

བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འབྲུ་འཛིན་རྒྱས་ཤིང་དོན་གོ་བར་རྒྱས་པ་ལས་སྒྲང་རོ། །རི་འབྲ་བ་ལས་མི་སྒྲང་ཞེ་ན།
 མཁས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྡོམ་པ་ནོད་པར་
 མི་བྱ་སྟེ་བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཉམས་པ་ནི། དད་པ་མེད་པ་སྟེ་སྡོམ་པ་
 ལ་ཆེར་མ་མོས་ཤིང་འབྲིང་དུ་མི་འབྲུག་ལ་ཆུང་དུར་མི་རྟོག་པའམ་མི་ཚོལ་བའོ། །སྦྱར་བ་ཉམས་
 པ་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱར་བ་ཉམས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་སྟེད་པའི་བཀྲ་
 ཆགས་ཅན་དང་དེའི་དབང་དུ་སྒྱུར་པས་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་འོན་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་
 ཆེ་བ་དང་རྟེན་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བསམ་པ་བྱང་བས་སྡོམ་པ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་
 སྦྱོད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པར་སྟོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་སྤང་པ་ན་མི་
 བཟོད་དེ་འཕལ་དུ་སེམས་འབྲུག་པའི་ཁོ་བ་དང་གཞོད་པ་བྱས་པ་བྲན་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲུག་
 པའི་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་དགོ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞིའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་བཞི་
 པོ་མི་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་སྟོམ་ལས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་དགའ་བའི་
 ལེ་ལོ་ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཤས་ཆེར་ཉིན་མཆན་དུ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱོས་འབབས་པའི་
 བདེ་བ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་འདྲ་འཛིའི་གཏམ་གྱིས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཞེ་གནས་ལ་སོགས་པ་སེམས་གནས་སུ་མི་བརྟུབ་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
 ཏེ། ཐ་ན་བ་འཛོམ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དགོ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་མི་རྒྱས་པའོ། །དུག་པ་
 རྟོ། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་གཉིས་ལས་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ནི། དེ་ཁོན་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་
 པའི་ཡིད་རྒྱལ་བ་དང་བསྟན་ཀྱང་མི་གོ་བའི་སྒྲོངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བཟོད་པའི་”སྤྲ་བཀོང་
 བའམ་”)རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོངས་པའི་སེམས་ཁུམ་པའོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྦྱོད་དང་སྡེ་སྦྱོད་ཀྱི་མ་མོ་ལ་ངན་ལོ་རུང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་དེ་

༡) ཞ། ༣༥་བ་༥་ སྤྲ་འགོང་བའམ།

ནམས་ལས་སྒྲིམ་པ་འོད་པར་མི་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ལས་དངོས་སུ་ན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་
 ཅུང་ཟད་ལྟ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ལྡན་པ་ལས་མ་ལེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་སྒྲིམ་དེ་དག་
 ཆེས་ཆེ་བ་དང་མི་ལྡན་ན་ཅུང་ཟད་དང་ལྡན་ཡང་འོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཆོ་གའི་བྲད་པར་ལ་
 གཉིས་ལས། རྟེན་གྱི་ཆོ་གའི་བྲད་པར་ནི། སྒར་བཤད་པའི་རྟེན་དེས་ཐོག་མར་ཡུལ་དེའི་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ལ་གཏུགས་པའི་བྲག་བྱ་སྟེ་མ་གུས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིམ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་
 མཐུལ་བྱ་བར་རྩེ་ཏ་རི་དང་ཨ་བླ་ཀ་རས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྲོད་
 ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བ་འོད་པར་འཆལ་གྱིས་དེ་
 ལ་གཞོད་པ་མ་མཆིས་ན་བདག་ལ་ཐུགས་བཅེ་བའི་སྒྲུབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གསན་ཅིང་སྦྱལ་བའི་
 རིགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་སྒྲིམ་པ་ལེན་མི་འདོད་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལན་
 གསུམ་བྱེད་པར་རྩེ་ཏ་རི་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་མར་མེ་མཛད་ཨ་བླ་ཀ་ར་ནམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེའི་
 ཆོ་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྒྲུབ་བའམ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་གཟུགས་པར་ཨ་བླ་དང་
 རྩེ་ཏ་རིས་བཤད་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་གོ། ཡུལ་
 ཀྱི་ཆོ་གའི་བྲད་པར་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་པ་འཛོགས་པར་རྒྱས་པ་དེས་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་
 པ་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱུད་ནས་སྒྲིམ་པ་འདོད་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ལྟ་ཡང་དག་ཀྱང་བརྒྱུད་ཅིང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡང་བྱ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བརྒྱུད་པར་
 བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བྲོད་ཉོན་ཅིག་ཁྲིད་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་བ་ནམས་བསྐྱལ་བ་དང་མ་
 གོལ་བ་ནམས་དགོལ་བ་དང་དབྱགས་མ་བྱིན་པ་ནམས་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་
 ལས་མ་འདས་པ་ནམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱན་མི་གཅད་
 པར་འདོད་དམ། དེ་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཟླ་བ་དང་ཡི་དམ་བཟླ་བར་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་
 དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སྒྲིམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པ་མི་ཤེས་པའི་རིགས་མཐོང་ན་སྒྲིམ་པ་
 ལེན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་བཟླ་པོར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་

ལ་བསྐྱེད་ས་པའི་པན་ཡོན་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བཏུས་ལས། རབ་ཏུ་
 ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གསྐྱེད་སྐྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
 གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསྐྱེད་སྐྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཞིང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་ཕུལ་ལ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་བས་
 གསྐྱེད་སྐྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱུང་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་བས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་སྤྲུགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་
 སེམས་གྱིས་མདོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་སྐྱུང་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་པར་འདོད་ན་
 དེས་མ་བསྐྱེད་ས་སུ་ཟེན་གྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་ཤིང་གསུངས་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅེ་ནས་གྱང་ཕྱིར་
 མི་སྟོག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་སྟེད་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ལས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་
 འཇམ་བྱ་སྐྱེད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོག་འདི་སྤྲད་ཅེས་བདག་
 ཅག་གིས་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་སྟོག་པ་དང་ཀུན་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཤ་
 ལས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སྤང་ལྡ་ལྡ་སེན་མོས་བཅད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོག་དང་དབུལ་
 ལོ་ཞེས་སྟོབ་ལ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དེ་སྤྲད་སྟོབ་པས་མི་སྟོག་མི་དངང་
 དངང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་སྟོག་པའི་སེམས་གཅིག་གྱང་མི་སྟེད་ལྷུ་པ་མེད་”འགོད་པ་”མེད་ཐེ་
 ཆོམ་མེད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་ལ་བཙོན་ཏེ་སྟོག་པ་དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་
 པར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ནི། འཇམ་དཔལ་སེམས་དཔལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔལ་བ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དཔལ་བ་བཟོད་པ་ལ་དཔལ་བ་བཙོན་འབྲས་ལ་དཔལ་བ་བསམ་གཏན་ལ་དཔལ་བ་

༡) ཅ། ༣༣་བ་༥་ བོད་བཀ། ༣༣་བ་༥་ བོད་བཀ།

ཞེས་རབ་ལ་དཔའ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དཔའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་གསོད་པའི་མི་དེ་དག་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་ཐ་བ་དང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་མི་སྐྱེད་ན་འཇམ་དཔལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆོངས་པ་དང་མཚུངས་པ་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་
 བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གཤམ་འེ་
 བྱེ་སྒྲིད་དུ། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་ལ། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་སྤང་བ་
 དང་། །ཟས་དང་སྒྲོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཚོད་བྱས་པས། །གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་པའི་
 ཆོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་འགག་པ་ན། །ཉིན་ཞག་ཏུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་བཟུང་བ། །དེ་
 བས་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱེད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞིན་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱི་ཡང་ནི། སྤྱི་བ་ཙུང་དང་ཡང་
 བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞིན་པ་སྤྱི་བསྐྱབ་བདུས་སུ།
 གང་གི་སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མདོ་ལས། ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམས་ནས་མི་
 སྤྱིན་པ་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱི་ལ་དམ་བཅས་ནས་མི་སྤྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོའོ་ཞེས་
 གསུངས་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དོན་དམ་བཅས་ནས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ན་ལྟ་ཅི་
 སྒྲོས། དེ་བས་ན་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བདེན་པ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཞིན་པ་ནི་ཆོས་
 ཡང་དག་པར་བཞིན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་
 མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་
 པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་སེམས་དེ་བྱིས་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩན་དུ་སྤྲོ་བ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སློ་བྱོས་རྒྱ་
མཚོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཕམ་རྒྱལ་པོའི་སློན་པོ་ཆེན་
པོས་གྲོང་བྱེར་གྱི་སྤྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟན་སྤྱན་ནོ་ཞེས་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་
བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྤྱར་ན་དེས་སྤྱོ་བོའི་ཆོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་
བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྤོབ་པས་འབྲུ་ཞིང་སྤྲར་འདོད་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མ་བཀལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་དབྱུགས་མ་བྱིན་པ་
དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་ལས་བསྐྱེ་བའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་སྤྱང་ལ། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་སྐད་སྤྲས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་
སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་ན་འབྲུ་ཞིང་གཞོགས་འབྲས་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་སྟོད་དེ་
གང་དག་མཚོད་སྤྱན་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྩད་པར་བྱེད་པའི་མཚོད་སྤྱན་གྱི་
བདག་པོ་དེ་དག་ནི་དཀོན་ལོ། །སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོག་གང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་
ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོ་བར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་མི་སྤྱང་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བརྩན་གྱི་ཐ་ཆད་
ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་ལྟ་རྣམས་གྱིས་སྟོད་པ་
སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བར་བྱས་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཡི་དམ་བཟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དཔལ་མར་མེ་
མཛད་གྱིས་ནི་པན་ཡོན་དང་སྤྱོ་ཡང་བརྟོད་པ་དོར་ནས་རིགས་གྱི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་ཡི་དམ་བཟན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མཁུག་ཏུ་གཞན་དང་འགྲན་པ་མ་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་ལེན་དུ་
བརྟུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བར་མཛད་དོ། །སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ནི་འདོད་དམ་ཞེས་པ་སྤྲ་མ་

བཞིའི་མཐར་ཡང་སྐྱར་ནས་འདི་ཞིང་། ཁྱོད་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་འདི་གཞན་དང་འགྲན་པའི་སྒྲིམ་མ་ཡིན་
 ནམ་གཞན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་
 དམ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མ་མོ་ཐོས་སམ་ཤེས་སམ་དད་དམ་ཅུང་ཟད་སྐྱར་རྒྱས་སམ་ཞེས་ཀྱང་འདི་བ་ལ་
 ཅུང་ཟད་ཐོས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱག་སྟོན་ཡོད་དོ། །མ་བཞུལ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་བཞུལ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་
 དང་། གཉི་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་དེ་ལས་དགྲོལ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་དབྱུགས་མ་སྒྲིབ་པའི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་བ་ཟླ་བས་བཤད་དོ། །ཆོགས་སྐྱབ་པ་ནི་སོ་སོར་
 ཐར་པ་ནི་ཆོགས་རྣམས་འདུས་པ་ཅམ་ལ་གྲུས་པར་བྱས་པས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི་
 དེ་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་སྒྲིན་དུ་བཏང་བས་ཐོབ་པར་”འགྱུར་བས་ན་དེ་ནས་སྒྲིམ་པ་”^{༡)}འདོད་པ་དེ་ཆེ་
 གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་
 ནས་འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་དང་ཕྱོགས་
 བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཟབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐུ་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ། སྒྲིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གིས་
 མངོན་དུ་བློན་པར་བྱས་ལ། སྒྲིམ་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་དགོ་བའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་
 བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོལ་བའི་ཅི་རུས་པ་དང་། སྒྲིན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པས་དང་
 བའི་སེམས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་དུ་ཡང་བསྐྱེད་ནས་ལེགས་པར་

༡) ཞ། ༣༥་བ་ན་ འགྱུར་བས་ན་སྒྲིམ་པ།

མཆོད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་ལེགས་པར་བརྒྱན་པར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་སྒོ་ཐོག་དངས་པའི་རྟེན་མང་དུ་བཤམ། སྤྱོད་གས་བཅུ་ལྔ་ལ་བ་སྐྱུ་བཅས་རྣམས་
མདོར་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དཔེ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དད་པ་དག་པོ་
བྱ། ལྷ་མ་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ལ་ཆོ་ག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བྱ། མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་སྟོས་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཟང་ལ་མང་བ་མཛེས་པར་
བཤམ། དུག་དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་མཐུལ་དང་མཆོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་དཀོན་མཆོག་
དང་ལྷ་མ་ལ་ལྷ་མས་སྟོབ་མའི་སྟོ་ལེགས་པར་བྱིད་ཅིང་དབུལ་དུ་གཞུག་གོ། སྟོས་པ་སྐྱུར་དུ་བསྐྱུ་
བ་ནི། དེ་ནས་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་པའམ་ཅོག་ཅོག་སོར་
འདུག་སྟེ་བྱིས་པ་ཞིག་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པའམ་བཅུན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞོན་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པའམ་
ཀན་ན་བཅུན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་བདག་ལ་
སྐྱུ་ལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སྐྱུར་དུ་སྐྱུ་ལ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དང་ལན་གསུམ་བྱ་བར་
དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་བཤད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་རབ་བྱུང་དང་
རང་ལས་བསྐབ་པ་ཀན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པ་བྱང་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཡོན་
ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །མཁས་པ་རྩ་ན་གྱིས། སྤྱོད་གས་སོགས་ལས་དང་སྐྱུན་སོགས་ཀྱི། །ལམ་
ཉིད་དག་ནི་དག་སྟོང་གིས། །དག་སྟོང་མཁས་ལ་བྱང་བྱ་ཡི། །གཞན་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དག་སྟོང་གིས་སྟོས་པ་གོང་མ་གཉིས་བྱང་བར་འོས་པའི་དག་སྟོང་ཡོད་ན་བྱིས་པ་
སོགས་ལ་མི་བྱང་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་བྱངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཏུ་སྟོ་
བ་སྟོས་པ་ནི། དན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་”དང་བ་”ཁོ་ན་བསྐྱེད་ནས་ད་ནི་བདག་གིས་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟོན་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསམ་ཞིང་ཅང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་

༡) ཞ། ༣༤་ན་༤་ དང་ག།

འདུག་པར་བྱའོ། །བར་ཆད་འདི་བ་ནི། རྟོན་པ་པོ་དེ་ལ་འཕོགས་པ་པོ་མཁས་པ་འགྲང་ངམ་སྟན་ལ་
 འདུག་པ་དེས་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཆོས་ཀྱི་སྟུན་
 མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་བཟུབ་བམ་ཞེས་
 ཅི་ལ། དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྦྱང་ངོ་། །དེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལེགས་
 པར་སད་པ་དང་སྟོན་སེམས་བརྟན་པ་ལ་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་བར་ཆད་དེ་བའི་
 འོག་ཏུ་སྟོབ་སྟོམ་པ་མཛད་ཅིང་དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 རྣམས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཅི་བདག་ལས་ལེན་པར་འདོད་
 དམ་ཞེས་སྟོབ་མ་ལ་འདི་ཞིང་སྟོབ་མས་ཀྱང་ལེན་པར་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལན་བཟུབ་པའི་འོག་ཏུ་སྟོམ་
 པ་འཕོགས་པར་བཞེད་དོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། ཆོ་གའི་བརྟུན་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་འཕྲོད་
 པར་བྱས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲིད་འདས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞིར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ན་
 རྩོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་
 ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་
 འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ན་སྟོབ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་བའི་ཆོས་
 སྟུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ང་ལས་འོད་དམ། ཞེས་ལན་
 གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་ལན་རེ་རེའི་མཐར་དེ་ཞིང་དེས་ཀྱང་ལན་རེ་རེ་ཞིང་འོད་ལགས་སོ་ཞེས་ལན་

གསུམ་ཁས་སྒང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་སོ། །ཚུལ་
 བྱེད་པའི་ལ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་
 བར་བསྐྱན་པ་དང་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་གསུམ་
 ཁས་སྒང་བྱང་བཞག་ནས་ལེན་པའོ། །མཐུག་གི་ཆོ་ག་ལ་བཞི་ལས་མཐུན་པར་གསོལ་བ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྒངས་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་མཐོས་ལགས་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 འདིའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྒངས་པ་ལ་བདག་དཔང་དུ་
 བྱུར་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་འདྲི་ལྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ཏུ་འཕགས་པའི་མཆོག་
 རྒྱུ་ཏུ་བྱུར་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཏུ་མ་བྱུར་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་རྣམས་
 ལ་མཐུན་པར་གསོལ་ལོ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་མ་དེ་འདུག་
 བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྱན་དཀར་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་
 དངོས་སུ་ཕྱོགས་རེ་རེར་བྱག་གསུམ་གསུམ་དང་མེ་ཏོག་རེ་གཏོར་ནས་མཐར་འགྲོང་སྟེ་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པས་སྤྱད་སྤངས་ཏེ་མཐུན་གསོལ་མཛད་པའི་བྱག་ལེན་ཡོད་
 ཏོ། །སྟེང་དང་འོག་གི་བྱག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་ཤར་དང་ཐུབ་ཏུ་བྱའོ། །རྒྱུ་ཏུ་བྱུར་པ་ནི་
 བདག་ཅག་ལའོ། །མ་བྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དཀར་ལའོ། །པན་ཡོན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་
 ནི། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྒང་བའི་ལས་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འདྲི་ལྟེན་གྱི་
 ཁམས་སུ་མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་སེམས་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་བ་

ནམས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་མཐོས་སོ་སྤྱོད་དཔོངས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟས་གདན་གཡོ་བ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་གང་དུ་གང་ལ་གང་འབྲས་བ་
 ཞིག་གིས་སྤངས་སྤྱོད་དཔོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔོངས་པར་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 འཇུག་གོ། །གཟིགས་པ་དེས་བྱང་སེམས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག་གོ་མོ་ཞིག་
 ཏུ་བྱང་སེམས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་^{༡)} བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་
 སྤངས་བ་ལེགས་པར་མཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱུགས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་
 བྱ་དང་འབྲས་བ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་འབྲས་བར་ཆད་མེད་པར་དོན་གྲུབ་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་དཔོངས་པ་བཟང་སོས་སོ་སོ་ནས་བྱུགས་བཅེ་བར་མཛད་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་བྱང་
 སེམས་དེའི་དགོ་བ་ནམས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་མི་ཉམས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 པ་སྤངས་བ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤངས་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ནི་ཆེས་གོང་མར་གྱུར་པ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱུས་པས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་སོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་
 དགོ་བས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་པའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤངས་པས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆ་དང་སྟོང་གི་ཆ་དང་གངས་དང་ཆ་དང་བགང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱར་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ནི། དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཞིན་མཆོད་པ་བྱས་ལ་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་མོས་ནས་བྱུག་བྱས་ཏེ་
 ལྡང་བར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་གྲུ་ཆོམ་དུ་མི་བསྐྱག་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལེན་པའི་ཆ་ག་འདི་དོན་

༡) ཞ། ༣༥་བ་༤་ བྱ་བས།

གཟུང་ཞིང་ཆོག་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྤང་ཞིང་སྤོང་ལ་མ་དད་ཅིང་
 མོས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གྲུ་ཆོམ་དུ་སྡོད་མ་བཟགས་པར་ཆོག་མི་བསྐྱག་ཅིང་དོན་ཤེས་པར་
 མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཐོས་ན་མ་མོས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱབས་པས་ངན་ལོ་མ་རྩུང་དོད་ཅིན་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་
 ཅམ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ཅམ་དུ་དེ་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྤྲིག་པའི་ཆོག་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་
 ཞེན་པའི་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་དང་འདུཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྡོད་པའི་སྤྲིག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཇི་སྤིང་
 དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མཁུག་ཆོག་
 བཞིར་བསྐྱས་པ་ལྟར་གཞུང་ལ་ཡང་གསལ་ལོ། །སྤྱོད་དཔོན་དེས་མཁུན་གསོལ་གྱི་འོག་ཏུ་གཏང་
 རག་གི་མཆོད་པ་མཛད་ལ་གཞུང་ནས་སྤར་ལྟར་ཡང་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་མཁུག་ཏུ་བྱས་
 བ་ལག་ལེན་ལ་བདེའོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
 སྤུས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ཅི་བྱས་མཆོད། །སྤྲོགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་
 པ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་
 བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །ལྷ་མ་སྡོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །བྱས་དང་ལྷན་ལས་ལྷང་བར་བྱ། །དེ་ཆེ་
 དེ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤུས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་བའི་བྱགས་ཀྱིས་ཉག་པར་
 ཡང་། །བྱ་སྤྲུག་འབྲ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཆོག་ཁྱང་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བའི་ཆ་
 གའི་མཆོན་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱག་ནི་ལྷང་བྱ་དང་ལེན་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷང་བའི་ཡུལ་སྡོན་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ནས་ཁྱང་པ་བཞི་ནི་པན་ཡོན་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་སྟེ་མཁུག་ཆོག་གི་མཆོན་བྱེད་དོ། །ལྷ་
 མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུན་སྤར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་

བ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་གོས་སྤྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་
 བའམ་ཙམ་ཙམ་ཙམ་པོར་འདུག་ནས་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྟོགས་
 བཙུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་
 གསོལ་བ་འཆམ་ཏེ། དེ་དག་གི་སྦྱར་སྒྲུབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོགས་བཙུན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་སྟོབ་པ་
 རྣམས་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་ལྷང་བར་བྱའོ། །ལྷག་མ་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་ག་གཞན་རྣམས་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་དང་འབྲ་
 བར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོར་ལེན་གྱི་ཚུལ་མ་བྱུང་ཡང་ནི་
 བ་བྱ་བའི་སྐྱར་དང་མཁྱེན་གསོལ་དང་གྲ་ཆོམ་དུ་མི་བསྐྱག་པ་རྣམས་བཞག་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་
 མོ། །སྒྲ་མ་ཡོད་མེད་ནི་ལུས་སྟོག་དང་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་ན་ཐག་ཉི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་དང་ཡང་མི་ལྡན་ན་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་བཙལ་དགོས་པར་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་ངོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་སྤར་སྒྲངས་པ་ཉམས་ནས་སྤར་གསོ་བ་དང་མ་
 གུས་པས་སྟོམ་པ་ལེན་ན་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་གས་མི་རུང་བས་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་དགོས་
 བར་འཆད་པའི་བྱི་མ་སྒྲ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མ་གུས་ནས་རང་གིས་ལེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་ཡང་། སྤར་
 གསོ་བ་ལ་ནི་འགྲེལ་བ་རྟིང་མ་ལས་སྒྲ་མ་ཡོད་ན་དེ་ལས་སྒྲང་ཞིང་མེད་ན་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་གས་
 སྒྲང་དུ་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་སའི་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་”སྒྲངས་ནས་”^{༡)}བསྐྱབས་པ་ནི་འཕགས་
 བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་སྤར་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་

༡) ཅ། ༣༩་བ་ ༣་ བངས་ནས།

བའི་གང་ཟག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ད་ལྟར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་དམས་ཤིང་བྱང་
 བར་དུ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུག་སྒོ་སྒྲོམ་པ་གོང་འོག་སྒྲངས་ནས་རང་རང་གི་བསྐྱབ་
 བ་ལ་གཅེས་སྤྲུས་སུ་བྱས་ཏེ་སྤྱང་བ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་བཞིན་དུ་སོང་བས་སོ་ཐར་དང་གསང་
 སྤགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་པོར་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་སྒྲ་མ་མེད་པར་སྒྲང་ཐབས་མེད་ལ། ལེན་པའི་ཡུལ་
 ཡང་གཞུང་ནམས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལྟ་ཅི་སྒོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིན་གཉིས་
 ལས་ཡོན་ཏན་གས་ཆེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སྤང་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་དང་
 པོར་ལེན་པའི་ཆོ་ཡང་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཉེན་གྱི་སྤྱན་སྤར་ཆོ་ག་ནམ་པར་
 དག་པས་སྒྲངས་ན་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བས་ན་དང་པོར་འཛོལ་པའི་ཚུལ་སྒྲོམ་པ་
 གཞན་གཉིས་དང་མི་འབྲ་བས་སྒོ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལེགས་པར་སྒྲངས་ནས་སྤང་བ་ལ་སྒོ་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་
 སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྤྱིད་པའང་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་
 སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་ད་ཀྱང་ཏོ། །ཞེས་སྒྲོམ་པ་འདི་ཐོབ་ན་ཆེ་དོན་
 ཡོད་པ་དང་མའི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྤྱིང་པོ་སྒྲངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཡང་ད་ཆུང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་
 ལས་བཅུམས་ཏེ། །སྒྲིན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ད་ནི་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ལྟར་བའི་རྟོག་པས་མ་གོས་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་
 བསྐྱེད་དོ། །ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་ཚུལ་སྤྱིར་
 བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་
 བརྟག་ཅིང་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱར་བྱང་བའི་ཆ་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་
 འབྲུག་ཐོག་གི་གནས་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་དེ་རི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཁོ་ན་

བཞིན་དུ་ལས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དམ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མ་ཙོ་
 བསྐྱུས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་མཉན་ཏེ་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྡོང་ཐལ་
 དུ་མ་གསུངས་པ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ་ཡང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། །རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་ཞེས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མི་གཏང་ཞིང་། །མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་རྟག་བལྟ་བས། །ཞེས་ཐབས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པར་
 གསུངས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་”སོགས་པ་”^{༡)}གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་
 གཏོང་བ་ནི་སྤྱང་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱིར་ན་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་བྱང་
 པར་དུ་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བདུས་རྣམས་མཉན་དགོས་ལ། དེ་ཙམ་མ་རྟུས་ནའང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་
 ཙམ་རེ་དེས་པར་མ་ཉན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་བྱིས་པ་རྣམས་འབྲིད་པར་རྟུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ལ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དེས་པ་རྟེན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། དེ་དག་ཉན་ནས་ཀྱང་འབད་
 པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཀྱི་དབུལ་པོས་ཕྱག་པོའི་ཁོར་བགང་བ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོམས་ལས།
 གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྤྲས་ཀྱང་ནི། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་
 ཕྱགས་རྗེས་གཞན་ཀྱི་ཕྱགས་བགང་ལྟར། །དེ་དག་དགོ་སྤྱོད་སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་
 བཅས་”ཉུང་དུ་”^{༢)}སྤྱོད་བྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
 ཕྱག་སྤྱོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགོ་སྤྱོད་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་
 ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྲོད་དབྱེད་བསྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བློ། །ནད་པ་དག་ལ་པན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ལས་དང་པོ་པས་མདོ་སྡེ་
 ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་རི་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་རྒྱལ་བས་

༡) ཅ། ༤༠་བ་༡་ གོམས་པ།

༢) ཅ། ༤༠་བ་༤་ ཉུང་པ།

དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་། མ་བཀག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་བྲལ་མི་རུང་
 བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བསྐྱབ་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གོམས་
 པར་བྱར་མི་རུང་བའམ་དགག་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བསྐྱབ་པར་
 མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རྟོག་དམིགས་བསལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ན་མ་རྟུས་པ་ལ་ལྟང་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་པ་གཞན་སྤང་མ་རྟུས་ཀྱང་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ་དེ་སྐད་དུ་འབགས་པ་སློ་གོས་མི་ཐད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིན་པའི་དུས་ན་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་
 རྟུལ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །”འདིས་ལྟོད་”)པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་
 ལྟག་མ་གཞན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཅི་རྟུས་ཅི་འོས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་ས་
 བཅུའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཞེས་པའོ། །བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ན་ལྟང་བར་འགྱུར་
 མི་འགྱུར་གྱི་ཆུལ་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱད་པ་སྤུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཡོ་
 མེད་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒོ་གསུམ་བཙོན་པས་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་བོར་ན་ལྟང་བ་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་ཡལ་བར་བོར་ཡང་འབྲའོ། །བཙོན་པས་ནན་ཏན་
 བྱེད་ཀྱང་དེའི་མཐུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་བཙོན་པ་དེའི་འགལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མི་
 འབད་པར་སྤར་བཞིན་ཡལ་བར་བོར་ན་ཡང་ལྟང་བ་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱད་པ་སྤུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 ཆུང་དུས་དེ་གཉིས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆུང་དུ་
 ཉམས་པར་མི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་ཡལ་བར་བོར་ཡང་ལྟང་བ་དང་བཅས་པའོ། །རང་གིས་
 མི་རྟུས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མེད་པའི་

༡) ཞ། རྩ་ལ་འདི་ལ་སྟོང་།

སྤྱིར་ཉེ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་བཙུག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ་ལྷུང་བ་དེ་
 ཡང་སྤྱིར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྒྲོས་བཤགས་མི་དགོས་པར་དེ་ལས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་བཙུག་པར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་འབྲེལ། །ལྷུང་བར་
 འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཉེ་མ་བརྟགས་པར་ཞུགས་པའི་
 ལྷུང་བ་དང་བརྟགས་ཀྱང་འོས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་རྒྱས་པར་བྱ་བར་རིགས་
 པ་དང་མི་རིགས་པ་མ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཚུམ་བཤམ་དེ་ལས་ལྷོག་པཤམ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་
 ན་ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་བར་རིགས་མི་རིགས་བརྟགས་ཉེ་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་དང་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བཞག་པར་འོས་པ་ལས་འདས་ཉེ། དེ་དག་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་ན་ཐ་ན་གཞོལ་པའི་བྲན་
 གྱིས་འབྲས་པ་ལས་འདས་ན་ཡང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ཁོག་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །བྱ་བའི་ཆ་དང་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་སྒྲོལ་བ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་
 ནི། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་གང་པན་དང་། །པན་དང་བདེ་བ་
 རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་པན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་བདེ་བར་ཆོར་
 བའོ། །འབྲལ་དུ་བདེ་ལ་སྤྱགས་སུ་པན་པ་ནི་རང་གཞན་ལ་”བསྐྱབ་བྱང་”ཏེས་ལ་འབྲལ་དུ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་སྤྱགས་སུ་གཞོད་པ་ཡང་རང་གཞན་ལ་མི་བྱ་བར་ངེས་སོ། །འབྲལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་སྤྱི་
 མར་པན་པ་ཡིན་ན་བྱ་དགོས་ཉེ། དཔེར་ན། དམ་པས་སྦྱད་པའི་ཉེས་སྟོད་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ན་
 འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱན་ཆ་བ་རོལ་ན་ཏུ་མི་ཞེས་པ་འབྲལ་དུ་གཞོད་པར་སྦྱང་ཡང་
 བདེ་ལ་པན་པས་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ལོག་གཡེམ་ལྟ་བུ་འབྲལ་དུ་བདེ་བར་སྦྱང་ཡང་སྤྱི་མར་སྤྱག་
 བསྐྱལ་མང་བ་འཕེལ་བ་ནི་དུག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ཆན་ཞེས་སོ་བཞིན་དུ་དགག་དགོས་སོ། །འདི་རྒྱས་

༡) ཞ། ༤༩་ན་ན་ བསྐྱབ་བྱང་།

པར་བྱང་སའི་བདག་གཞན་གྱི་དོན་པན་བདེའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
ལ་དྲུག་།སྤང་བྱའི་ལྷང་བ། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས། ཆགས་པ་
ཉེས་པ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་
པའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཅི་འབྲས་པའི་གཞི་ལ་ལྷང་བ་སྡེ་ཆོན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། རྟེན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བས་རྟེན་པ་དང་སྡོམ་
པ་མ་མཐོས་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པར་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞུང་ལས་གསུངས་པས་སྡོམ་
པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་བསམ་པ་རྣལ་དུ་གནས་པ་སྡེ་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །ལྷང་བའི་སྡེ་ཆོན་ནམ་རེས་ནི། གཉིས་ཁོ་ནར་ངས་པ་སྡེ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ་རྟེན་མ་ལས།
གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་ཉེས་པའི་རིས་གཉིས་སུ་བྱད་པར་འབྱུང་སྡེ་པམ་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་
ལས་ཉེས་པའི་རིས་ལྟ་བུའི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་གསར་མ་དང་སྐབ་པ་
དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བའི་ལུས་སམ་སྡེ་གཉིས་ཁོ་ནར་གསུངས་ཤིང་གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་
ན་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བོད་ཁ་ཅིག་དང་ནག་པོ་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་པམ་པའི་གནས་དང་སྡོམ་པའི་ལྷང་བ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷང་བ་རྣམས་
བསྐྱང་དགོས་པས་ཞེས་རིས་གསུམ་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལྷང་བ་
རྣམས་སྡོམ་པོར་བྱ་དགོས་ན་དེ་དག་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ཉེས་བྱས་སུ་གཞུང་འདིར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལྷང་བའི་ངོ་བོ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ་རིས་སམ་སྡེ་
ཆོན་ནི་པམ་པའི་སྡེ་ཆོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྡོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་པམ་
པའི་སྡེ་ཆོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱའི་ལྷང་བ་ལ་གཉིས། པམ་པའི་སྡེ་ཆོན་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་ལྟ། པམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་བྱེད་པ། ཀྱན་དགྲིས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། གསོར་

རུང་བའི་བྱང་པར། ཞར་ལ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ནས་བཤད་
 པ་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡུང་པ་ལ་
 གནས་པའི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་པམ་པར་འགྱུར་བའི་
 ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཀུན་དགུས་ཀྱི་དབྱེ་
 བའི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
 པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ཏེ་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་
 པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་པོའོ། །འདི་ལ་གསུམ། “སྤྱ་བའི་”ཡུལ། བརྗོད་བྱ་གང་སྤྱས་པ། སྤྱ་
 བའི་ཀུན་སྟོང་རོ། །དང་པོ་ཡུལ་ནི། འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་པམ་འདྲ་ཡིན་པས་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་
 དད་པ་སྤྱའཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ་གསལ་བར་མ་
 བྱང་ཡང་དོན་གྱིས་འཛོལ་བོ། །བརྗོད་བྱ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་ཏེ་དེ་ཡང་
 བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་ལ་སྟོད་
 པའོ། །ཀུན་སྟོང་ལ་བཞི། ཆགས་ཡུལ་རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཆད། ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཆད། རྟེན་བཀྱར་
 འཛོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར། ཀུན་སྟོང་ལ་རྟེན་བཀྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་དགོས་མི་དགོས་
 བརྟག་པའོ། །རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཆད་ལ་རྟེན་པ་ནི། གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ཁང་དང་བཞོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པས་བཀྱར་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དམན་པ་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་ཤོངས་པ་
 བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རྟེན་བཀྱར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅམ་མིན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒོ་ནས་སྟེད་པ་སྟེ་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ། །ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། རྟེན་པ་ལ་རང་དང་ནོར་མི་
 གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དོན་མེད་པས་སོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་རང་
 གི་འཁོར་ལ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནོར་སོ་སོ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཀུན་སྟོང་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་མི་

༡) ཞ། ར་ན་ན་སྤྱ་པའི།

དགོས་ནི་བསྟོད་སྤྲད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེན་བཀྱར་གང་རུང་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་
 གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྟོང་གིས་བསྟོད་སྤྲད་གང་རུང་སྤྲས་པ་པ་རོལ་
 བོས་དོན་གོ་བ་ནི་པམ་འབྲ་དང་པོའོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས་གཞན་ནི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་ལ་བཤད་ཅིང་། ས་སྤྱ་བྱས་བྱས་ཟེར་བ་ལས་
 ཀྱང་གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཤད་པ་སྤྲ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྟེན་བཀྱར་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གསར་
 མ་ལས། རྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་རྟེན་པ་སྟེ་གོས་དང་བས་ལ་སོགས་པའོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་ལེགས་པར་
 རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་དང་། ས་སྤྱ་བྱས་
 བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་དང་ནོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པའོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་རིམ་བྱས་ཏེ་བྱ་བྱུད་དང་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་དང་ཁྱི་སྟན་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྟོད་དག་ཡོད་དེ་བདོག་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་བ་དང་བཀྱེན་པ་དང་མགོན་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པའི་སྟོང་བ་པོ་ལེགས་པར་འོངས་པ་
 རྣམས་ལ་སྤྱང་སྤྲ་བས་བཟང་བཟང་མི་གཏོང་བ་དང་ཆོས་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པའི་བྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ལེགས་པར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་མི་བྱེད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་
 བུའི་ཆོས་གཉིས་པའོ། །འདི་ལ་བཞི། སྟོང་བ་པོ། བསྐྱང་བུའི་རྩས། བསྐྱངས་སའི་ཡུལ། བསམ་པ་
 རི་ལྟ་བུས་མ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་པོ་ནི། རོར་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་
 བས་དང་མི་ལྡན་པའི་བཀྱེན་པ་དང་། རྩོ་བོ་ལྟ་བུ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་མགོན་མེད་པ་དང་གཉེན་
 བཤེས་སམ་པན་འདོགས་རྒྱས་པའི་རྟེན་མེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །མདོར་ན་
 འོངས་སྟོད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་པོངས་ཤིང་། དེ་སེལ་བ་ཡང་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ད་ལྟ་མེད་
 པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟོང་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིར་རང་གི་བྱུང་དུ་ལེགས་པར་
 འོངས་པའོ། །ས་སྤྱ་བྱས་བྱས་ཟེར་བ་ལས། སྟོང་བ་མདོན་དུ་གནས་ན་ཞེས་འཆད་དོ། །བསྐྱང་བུའི་

རྒྱུ་ཞི་མཆོན་ལ་སོགས་པ་མི་འཕྲོད་པ་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་མཉན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་དང་
 བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་ནོ། །བསྐྱང་སའི་ཡུལ་ནི། འབྲེལ་བ་གསར་མར་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་དང་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་
 རི་སེར་སྒྲའི་འབྲུངས་པས་ཟིལ་གྱིས་འོན་ནས་མི་སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །གཞུང་ལས་ཟང་ཟིང་
 མི་སྟེར་བ་ལ་སྟེང་སྒྲ་བ་དང་། ཆོས་མི་སྟེར་བ་ལ་སེར་སྒྲ་སྒྲུང་ཡང་འབྲེལ་བ་གསར་མ་དང་། ས་སྒྲ་
 དས་བྱས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀ་སེར་སྒྲ་སྒྲུང་མི་སྟེར་བ་ལ་བཞད་ཅིང་།
 སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་སྒྲངས་པ་ལེགས་སོ། །བོད་ཁ་ཅིག་རང་གིས་མི་
 སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པས་མི་ཆོག་གི་སྟོང་བ་པོ་རེ་བ་ཆད་པ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་
 ཀྱང་མི་འབྲུང་ཞིང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མཉན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོག་རྩལ་མོ་སྦྲས་པ་ཅམ་གྱིས་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དེ་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་
 བར་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་འོན་ནས་ལག་པའམ་བོང་བའམ་དབྱུག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དེག་པར་བྱེད་རྣམ་པར་འཆེ་བར་བྱེད་རྣམ་པར་མཐོ་འཆམ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་བདོ་
 བ་ཁོ་ན་ཞེ་ལ་བབྱང་སྟེ་གཞན་དག་གིས་ཞུགས་ཀྱིས་སྒྲངས་ཀྱང་མི་ཉན་ཞིང་མི་བཟོད་ལ་བསམ་
 པས་མི་གཏོང་བ་འདི་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གསུམ་པའོ། །འདི་ལ་
 གཉིས་ལས། འཆོག་པ་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གཞན་ལ་
 ཁྲོས་ནས་ཆོག་རྩལ་པོ་སྦྲ་ཞིང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་མི་གཏོང་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་
 ཟིལ་གྱིས་འོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབང་གིས་ལུས་དངོས་སམ་དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་
 འབྲེལ་བས་གཞན་ལ་དེག་པ་དང་གོ་རར་འབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་ལྷག་གིས་
 བཞུ་བ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཐོ་འཆམ་པར་བྱེད་པའོ། །འདིའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་འགྲོ་བ་
 གང་ཡིན་མི་གསལ་ཀྱང་རང་དང་ངེས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་དོན་གོ་བ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཆོག་རྩལ་
 མོ་སྦྲ་བའི་དག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲང་བ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་

ལ་བཞེག་པ་ལ་ཙ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཤད་སྤང་མི་ལེན་པ་ལ་བཞི། ཤད་སྤང་བྱེད་པ་
 སོ། བྱེད་པའི་ཚུལ། ཀུན་སྤོང་། ཤད་སྤང་མི་ལེན་པའི་ངོ་བོ་འོ། །བྱེད་པ་སོ་ནི། འགྲེལ་པ་གསར་མ་
 དང་ངོ་ན་སྤྱུ་ཅས། གཞོད་པ་བྱེད་པས་གཞོད་པའི་ཉེས་པ་ཤད་ཀྱིས་སྤངས་ཀྱང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
 སྤར་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ད་ལྟ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཤད་སྤང་བྱེད་འདོད་པའོ། །ཚུལ་
 བྱི་དུས་དང་མཐུན་པ་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟོད་གསོལ་གྱི་བརྟེན་སྤྱོད་པའོ། །ཀུན་སྤོང་ནི། སྤར་
 ཀྱིས་གཞོད་པ་ལ་ཁྲིམ་པའི་བསམ་པ་བདོ་བ་ཞེ་ལ་བཟུང་བའི་ཁོན་འཛིན་འོ། །ངོ་བོ་ནི། དག་མི་
 ཉན་ཞིང་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ་བསམ་པས་ཁྲོ་བ་མི་གཏོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་
 སྤོང་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དང་བདག་ཉིད་དམ་གཞན་དག་གི་གཡམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅས་
 པ་ལ་མོས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོན་པ་དང་འཛིག་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་བཞི་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་ལ་གཞི་དང་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་
 སྤྱར་བ་གདབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྤོང་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་
 ཆོགས་པའི་སྤྱོད། །སྤོང་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་སྤྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ལྟར་སྤྱང་སྟོན་པ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ལས་བསྟན་པར་བྱ་རྒྱ་ནི། གཞན་ནམས་ལས་གསལ་བར་”མ་གྱུར་ལ”། ས་སྤྱུ་བྱས་
 བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཉི་ཆེ་བའི་བསྟན་པ་འམ་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་དམ་ཆོས་
 ལྟར་སྤྱང་དུ་འདུག་གི་ཐེག་ཆེན་ལྟར་སྤྱང་དུ་མི་འདུག་པས་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་དེའི་ལྟ་བ་
 ལ་གཞན་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་སྡེ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་འབྲུང་བ་ནི། ཉན་
 མོངས་བྲག་ལས་འབྲུང་བ་ཡི། །སྡེ་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་སོ་ནི། །པམ་པ་
 འབྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཉིད་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྤོང་པ་
 དང་། །སྤྱག་བསྐུལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྱས་ཆོས་འོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་

༡) ཞ། ༤༥་ན་༥་ མ་བྱུང་ལ།

བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲིས་པས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་
 ཅིང་། །དམ་ཆོས་འབྲས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཉན་མངས་དག་པོ་ནི་ཀུན་དགུས་ཆེན་
 པའོ། །དེའི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལྡན་དེ་ཡིའོ། །པ་རོལ་རྒྱལ་ནས་འདི་དག་གིས་སྒྲིམ་པ་
 ལས་ཉམས་ཤིང་འདིག་པར་བྱེད་པས་ན་པས་པམ་པའོ། །སྒྲིམ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་མཚུངས་
 པས་པམ་པ་དང་འབྲས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མི་འབྲས་སྤྱོད་དགོ་སྤྱོད་པམ་པ་བྱུང་བ་བྱིར་སྤྱོད་དུ་
 མེད་གྱི་འདི་ལ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ་འཆད་དོ། །རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་འབྲིག་པའི་
 ཆགས་པས་རང་གཞན་སྤྱོད་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྟེན་བཀྱར་
 ལ་སྤྱོད་པས་རང་གཞན་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་བརྟམ་ཆགས་གྲིས་གཞན་གྱི་ཁོར་བརྟམ་ན་
 པམ་པར་འགྱུར་ལ་འདིར་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྤྱོད་ན་པམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་
 མི་བསད་པས་པམ་པར་འགྱུར་ལ་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལག་པ་ལ་
 སོགས་པས་གཞོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་གྲིས་ཤད་སྤྱོད་བྱས་པ་མི་ཉན་ན་པམ་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་མེད་བཞིན་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བསྒྲགས་པས་པམ་པར་འགྱུར་ལ་འདིར་ནི་ཡོད་པ་མི་སྤྱོད་ཞིང་
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པས་པམ་པའོ་ཞེས་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་གྲིས་བཤད་པ་
 དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་དང་གྲངས་དང་ཀུན་སྤྱོད་འབྲས་པམ་པ་དང་
 འབྲས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སྤྱོད་དོ། །འདིར་པམ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་ནས་
 པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 པས་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཉེ་འདི་ཡི་ལུགས་ལྟར་ན་པམ་པ་རེ་རེ་
 ལ་བསྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་གཉིས་ཆོགས་པ་དགོས་སོ། །ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་བསྤྱོད་
 སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བས་བརྒྱུད་དང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བཞི་སྟེ་
 བཅུ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་དབྱེག་པ་དང་སྤྱོད་འཁུར་གྱི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་
 བདག་བསྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་བྱས་པས་པམ་པར་འགྱུར་ན་འབྲིག་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྒོ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲོལ། །འདི་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བྱང་སའི་འགྲེལ་པར་ནི་བྱར་ཅམ་ཡང་
 མེད་ལ་ས་སྐྱ་བྱ་མེ་ལྷས་བྱས་ཟེར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་
 སོགས་མི་བྱེད་ན་འབྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་
 རྣམས་ལས་ཕྱོག་པར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དག་པམ་པར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་
 ཁྱེད་སྐྱབ་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་གོ། །པམ་པ་བཞིར་
 གསུངས་པ་ནི་བསམ་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་དང་མེད་སྒྲོལ་
 སེར་སྐྱ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོལ་པའི་
 པམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ནི་སྒྲོལ་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་བདག་ལ་བསྟོན་པ་
 དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མི་སྟེར་བ་དང་ནོར་མི་སྟེར་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆོག་པ་དང་
 འད་སྐྱང་མི་ལེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བ་དང་ཆོས་ལྟར་སྐྱང་སྟོན་པའི་པམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞིར་གསུངས་པས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་གཞོན་དོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པའི་
 དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྟོན་ལས་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་
 ཀྱང་བཤད་ཅིང་བདག་ལ་བསྟོན་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་
 བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་
 འདིར་བསྟོན་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་སོ་སོར་ཕལ་ནས་གསུངས་ཤིང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་གྱིས་པམ་པ་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་བ་པོ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མ་བྱིན་ནམ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་མ་བྱས་ན་པམ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡ་བྲལ་རེ་རེ་ལ་པམ་པར་བཤད་ལ་དེའི་རིགས་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར་དང་ཨ་ལྷས་བརྒྱད་དུ་མཛད་ཅིང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་པམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་གསལ་བར་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་ཅེས་འབྱུང་བ་དང་། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ནས་
 བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་བཞེད་པས་པམ་པ་བརྒྱད་དུ་བྱའོ། །བསྐྱབ་
 བརྟུས་དང་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར་པམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་

འགྲུར་གྱི་ཁྱད་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་རྟེན་མར་བྱང་ས་ལྟར་
 བཤད་པ་དང་སྟོན་འདུག་གི་འགྲེལ་བ་ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གོས་ཀྱིས་མཛད་པར་ཁོས་ནས་སེམས་ཅན་
 བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱེམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། །ཞེས་བསྐྱབ་
 བཅུས་ཅ་བ་བྱངས་པའི་འགྲུར་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡ་ཁྲལ་རེ་རེ་ལ་པམ་པར་འདོད་
 བ་ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྟོག་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། གཤེ་ལ་
 ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། པ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྟོང་། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 བོ་སྟོང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། བཙུན་མིན་བྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་བཙུན། །བཙུན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་
 ལ་དགའ། །ཞེས་དེ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྦྱོར་མེད་དེ། ཆོས་ལོར་
 མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་ལ་ནི་ཀུན་སྟོང་ལ་སེར་སྣ་དགོས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ལ་ནི་སེར་སྣའི་ཀུན་སྟོང་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ཀྱང་ཆོས་མི་སྟེར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་གཞན་ལ་
 ཡང་ཀུན་སྟོང་མི་འདྲ་བས་དབྱེ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྟེན་པ་ལ་སྦྱར་རྟེན་པ་ནི་བརྟེན་པའི་ལན་ཡིན་
 ལ་པམ་པའི་རྟེན་པ་ནི་ལན་ལ་མི་སྟོན་པའོ། །ཤད་སྟངས་མི་ལེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ལ་
 ནི་ཁོན་འཛིན་མེད་ལ་པམ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་པམ་པར་གསུངས་
 པའི་ཁྱད་པར་ནི་ས་སུ་བྱས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འོ་ན་གོང་དུ་པམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་སྟོན་
 སྟོང་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གོང་མ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་ཀུན་ལ་བྱའི་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་
 ལས་གང་ཟབ་པའི་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་ཅམ་ལ་མོས་པ་མ་རྒྱུད་པས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཟབ་མོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་མི་དགོས་ཏེ་གཞུང་ན་གསལ་
 ལོ། །བྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལ་བཙུན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་ལ་བཙུན་པ་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་བཙུན་པར་མ་བྱས་པར་སྟེ་སྟེ་གསུང་ལ་བཙུན་
 པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཉེས་འགྲུར་དུ་བཙུན་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོ་
 མི་འགྲུར་བའི་དབང་རྟོན་ལ་སྟེ་གསུང་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཙུན་པ་གནང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་

འཇུག་པ་མ་གནང་བས་དགའ་ཞིང་རངས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས། དམ་ཆོས་ལྟར་
སྒྲུང་སྟོན་པ་ལ་པམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་དགའ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་དགའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱིས། དམ་པའི་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པས་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་འཆད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །འཛོག་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་ཅིས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་
གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཀུན་སྟོང་མི་འབྲས་ལྟེ་འོག་དུ་སྟོན་ནོ། །འགལ་བ་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བྱེད་ཅོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་སོགས་གྱིས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་
ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ནི།
བསྐྱབ་བཏུས་ནས་འབྱུང་བའི་ཅ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་སོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ནི་ནམ་
མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་རྒྱུ་ལས་ཅིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཡིན་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དེ་རྒྱུ་ལས་སྟོབ་པ་ཐོབ་པའི་འཛིག་རྒྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཅ་བའི་ལྟར་བ་དེ་དང་ལྷན་ན་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་
སྟོན་བསྐྱར་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་རྒྱུ་ལས་
པམ་པར་འགྱུར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་པ་མ་སྐྱངས་པའི་སྤར་བསྐྱར་པའི་དགེ་
ཅ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཙོད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད་ནི་གལ་
ཉེ་སྟོབ་པ་སྐྱངས་པ་ལ་ཡང་ལྟར་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་སྟོབ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་པམ་པ་ཡིན་ན་ནི་
དེའི་ཆེ་སྟོབ་ལྷན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་པམ་པའི་ལྟར་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་ལས་གང་རུང་བྱུང་བས་ཀྱང་སྟོབ་
པ་གཏོང་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྟོད་གྱི་མ་མོ་
བྱང་སར་གསུང་དགོས་ན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་ཅ་ལྟར་ལྟ་དང་ལས་དང་པོ་བ་
ལ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་དེ་དག་གི་ཅ་

ལྷུང་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་དེ་རིགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཞེས་འཆད་དེ། མདོ་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་
 ཡིན་ན་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཅ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་བརྒྱུད། རྒྱལ་
 རིགས་ལ་ཅ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་སྤྱི་མ་པ་སོ་སོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 སྤྱི་མ་དུ་བསམས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྱི་པའི་མདོ་དང་བྱང་སའི་ཅ་ལྷུང་མི་འབྲས་
 བའི་འགལ་སློང་ལ་གང་ཟག་འབྲིང་དང་རྩུང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷ་དང་བརྒྱུད་དང་
 བཞིའོ་ཞེས་ལྷུང་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་གཞན་ལྷུང་བ་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་རྒྱལ་རིགས་ལ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་ཟག་འབྲིང་དང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བརྒྱུད་
 གསུངས་པ་གང་ཟག་རྩུང་དུ་དང་བྱང་སར་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཟག་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་
 འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཛོག་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 གང་ཟག་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་བཅུ་བདུན་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་སའི་དང་པོ་ནམ་
 སྤྱི་མ་གི་མདོར་གསུངས་པས་དེ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་བཞི་དང་། བྱང་སའི་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་བར་བ་
 གཉིས་དང་ཐ་མའི་དམ་ཆོས་ལྟར་སྤྱང་སྟོན་བ་སྟེ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱང་
 སར་གསུངས་པའི་བཞི་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་བསྐྱུས་པས་བཞིར་མ་འདུས་པའི་ཅ་ལྷུང་གཞན་
 ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསྐྱུས་རྒྱལ་ལ་སྤྱད་བྱེད་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་བརྒྱུད་དོ། །བསྐྱུ་བྱ་
 ནི་ཐེག་ཆེན་སློང་བ་དང་རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྟོད་པ་སྤྱད་བྱེད་ན་ཡོད་
 པས་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་སྤྱི་མ་གི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནས་
 གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འདོར་བ་སྟེ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པ་ནི་སོ་སོར་
 ཐར་པ་སློང་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་སློང་བར་འཛིན་པ་དང་ཟབ་
 མའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་རྩུན་སྤྱི་བ་གསུམ་ནི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དུ་འདུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
 བྱང་སེམས་རང་གི་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཐེག་དམན་ལ་སྤྱད་པ་དང་རྩུན་དུ་སྤྱི་བས་ནི་གང་

ཟག་རང་ལ་བསྟོད་ཅིང་གང་ཟག་གཞན་ལ་”སྤྲད་པས་སོ”། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་དང་
 ཆོས་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། དག་སྤྲོད་ཆད་པས་གཅིད་འཇུག་སོགས་གསུམ་དང་ཡང་དག་འཛིག་
 གི་ཡོངས་སྤྲོད་ཁ་ཉོན་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ནམས་ནི་སེར་སྤྲོད་ཉོན་མི་སྤྲོད་བར་འདུ་སྟེ། སེར་སྤྲོད་ཟག་
 གོས་ཆགས་ནས་པ་རོལ་གོས་རྩས་དེ་ཡོངས་སྤྲོད་པ་མི་བཟོད་པས་ཚུར་ལ་འཕྲོག་པ་དང་སྤྲོད་དུ་
 འཇུག་པ་དང་སྤྲོད་བ་དང་ཡེན་པ་དང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སེར་སྤྲོད་འགྲུར་བའི་བྱིར་རོ། །དག་
 འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་འདོར་དུ་འཇུག་པ་ནི་སེར་སྤྲོད་ཆོས་མི་སྤྲོད་བར་འདུ་སྟེ་
 ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྤྲོད་ཆོས་ཀྱི་འགྲུར་བ་མི་བཟོད་པས་འབྲེད་པ་དང་སེར་སྤྲོད་ཟག་གོས་
 རང་ཡང་མི་སྟོན་ལ་གཞན་ཡང་སྟོན་དུ་མི་འཇུག་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་
 བ་སོགས་དང་མཆོམས་མེད་གཞན་བཞི་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
 པས་བསྐྱས་སོ། །ཉན་རང་གི་ཆོས་སྤྲོད་བ་དང་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་བཟོད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་སྤྲོད་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྤྲོད་པས་བསྐྱས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཡང་སྟོན་
 པས་དེ་སྤྲོད་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲོད་བ་དང་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་རང་གིས་
 བྱས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལོག་ལྷ་བཟུང་ནས་མི་དག་བ་
 བཟུང་ལ་རང་གཞན་འགོད་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ལ་ཞུགས་པ་བསྐྱོད་ནས་ཐེག་དམན་ལ་སྤྲོད་བ་ནི་
 དམ་ཆོས་ལྟར་སྤྲོད་སྟོན་པར་འདུ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོན་ན་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་དམ་ཆོས་ལྟར་སྤྲོད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཐོད་ཁ་ཅིག་གཏུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་པས་ཆོ་ག་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བདུས་དང་སྤྲོད་འཇུག་ནས་གསུངས་
 པའི་ཆོ་གས་ཡེན་ན་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པ་ནམས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲུར་ལ་བྱང་ས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཆོ་གས་ཡེན་ན་བྱང་སར་བཤད་པ་ནམས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲུར་བར་སྤྲོད་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་

༡) ཞ། ༤༤་བ་༤་ སྤྲད་པས་གསུངས་སོ།

དབྱ་མ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་གྱིས་བྱས་པར་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་བ་གསུང་
 མའི་ལུགས་དེ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ་མདོའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་དང་འགལ་བར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་དེས་རྒྱལ་རིགས་དང་
 ལས་དང་པོ་བ་དེ་དག་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་ལྡན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལ་ལྔ་དང་
 ལས་དང་པོ་བ་ལ་བརྒྱད་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ། །སྟོམ་ལྡན་མིན་ན་ནི་དེ་དག་གི་ལྟར་བ་འཆའ་
 བ་མི་རིགས་སོ་ཉེས་བ་དེ་དག་སྟོམ་ལྡན་གྱི་ཉེས་པར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་ངེ་བ་བཀོད་
 པའི་ལན་དུ་གང་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་དེ་དག་ལ་དེའི་ལྟར་བ་རང་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་བསྟན་པས་ཉེས་བ་དེ་
 ལ་འཇིགས་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་བན་ཚུན་དུ་སྤང་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ངེ་ལྟར་མི་འགལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཆེ་བས་ན་སྟོམ་བ་མ་སྤངས་པ་
 རྣམས་གྱི་ཡང་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་དགེ་ཆ་ཆད་པར་འགྱུར་ན་སྟོམ་ལྡན་ལ་ནི་ཆེས་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ན་སྟོམ་བ་མ་སྤངས་པའི་གོང་གི་དགེ་ཆ་གཙོད་གྱི་སྟོམ་བ་མི་གཙོད་ཅེས་གསུངས་
 བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ། །ཆ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ན་བྱང་སུང་གསུང་དགོས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ་ངེས་
 ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་བཤད་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་བ་རྣམས་གྱིས་ཆ་ལྟར་བཞི་ཁོ་ནར་
 བབྱང་ནས་སྟོབ་བ་ན་ཆ་ལྟར་གཞན་རྣམས་གྱིས་སྟོམ་བ་བཅོམ་ཡང་དེར་མི་ཤེས་པས་སྤང་
 མཚམས་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་ཆ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱང་སུང་དོགས་བ་གཙོད་དགོས་ཏེ་ཆ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་ལྟར་དུ་གབྱང་ནས་སྟོམ་བ་མ་ཞིག་བ་
 ལ་ཡང་ཞིག་པར་འཇིན་པས་སྤང་མཚམས་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་
 གསུངས་པའི་བཅས་བ་རྣམས་བྱང་སུང་མ་གསུངས་ལ་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉེས་བྱས་གྱི་བཅས་
 བ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་མ་གསུངས་པས་དེ་དག་དུ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་དགོས་པའི་ངེས་བ་མེད་
 པས་བྱང་སུང་དང་བསྐྱབ་བདུས་གཉིས་གར་མདོ་སྟེ་ལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཨ་བླ་ཀ་རས་
 བསྐྱབ་བདུས་ནས་གསུངས་བ་རྣམས་ཆ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་བྱང་སུང་བཤད་པའི་བཞི་

བོས་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་ཤེ། འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱས་ཚུལ་
 ལ་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ས་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཏན་མི་རུང་བ་པལ་
 མོ་ཆེར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་སྒྲོམ་ལྟན་ཡིན་ན་ལྟར་བ་
 སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་བྱི་བའི་ལན་མཛད་པས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །མདོ་ཀྱན་
 ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་པོའི་ལྟར་བ་ལྷ་ཅ་ལྟར་མིན་ཞིང་ལས་དང་པོའི་བརྒྱད་ཅ་ལྟར་
 མཆན་ཉིད་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་པན་ཚུན་ཀྱི་ལྟར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་
 རྟོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་མདོ་ནས་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ན་ཡང་ཅ་ལྟར་དུ་བཀལ་ཞིང་བྱད་པར་དུ་ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་དང་བྱང་སའི་དོན་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་པས་ལུགས་གཉིས་ཆར་བསྐྱེ་བར་བྱ་སྟེ་བསྐྱབ་
 བརྟུས་ལས། ཅ་བའི་ལྟར་བ་འདི་དག་བདེ་ལྷག་དུ་སྒྲུངས་ཤིང་བརྒྱུད་པ་དང་གཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་
 བསྐྱས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་རྙིང་ལས་འབྱུང་ལ། འབྱུང་
 གསར་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དག་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་ལུགས་གཉིས་ཆར་གཅིག་དུ་སྤྱད་པར་གསལ་ལ་
 ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་དེའི་ལུགས་གནས་པ་སྟེ་བཞག་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་ཅ་ལྟར་དུ་བཤད་ལ་དགེ་བ་སྟེའི་
 འགྲེལ་པར་ཡང་། ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་སྟེ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཅ་བའི་ལྟར་བ་
 བརྟག་པར་བྱའོ། །སྒྲོམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ལྟར་བའི་སྤྱི་ག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅ་བའི་ལྟར་བ་དག་ནི་
 ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་”པལ་ཉེར་”^{༡)}གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་དེར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཅ་བའི་ལྟར་བ་ནི་སྒྲོམ་པ་འཇིག་པར་

༡) ལ། ༥༠་བ་༥་པལ་ཆེར།

བྱེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ནམ་སྤང་འཛོལ་
འབྲེལ་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས་ཅ་ལྷུང་དུ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཅ་བའི་
ལྷུང་བ་ནམས་བསྐྱས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། བས་
པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་
ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལའང་། །དུར་སྤྱིག་འཕྲོག་དང་དེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་དུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །མཆམས་མེད་ལྡ་པོ་བྱེད་པ་
དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ལ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །"སྤྱོད་སྤྱང་")མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བཟོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
ཞུགས་པ་དག་ཤིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱོག་པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་
ཆེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་
འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་
བཀྱར་སྟེ་དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྤྱོད་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་
པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །དགོ་སྤྱོད་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་
དང་། །སྤྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛིག་གི་
ཡོངས་སྤྱོད་ནམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྤྱིན་པ་ནམས། །དེ་དག་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་སྤྱང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་
བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་བཟོད་པས། །སྤྱོད་ལ་སྤྱིན་
པར་མི་བྱེད་དང་། །བསྐྱེམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། །ཁྲིས་
པས་སེམས་ཅན་དེག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་པས། །ཆོས་ལྟར་བཙོན་པ་བཟོད་
པའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བདུས་ནས་གསུངས་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལ་པམ་པ་དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་

༡) ལ། ༥༡་ན་ན་སྤྱོད་སྤྱང་། ཅ། ༥༡་ན་ན་སྤྱོད་སྤྱང་།

དགོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་བྱུག་ལས་རྩམ་བདག་ནི། །མདོ་ལས་མཆོད་རྟེན་
 དང་དགེ་འདུན་དང་ཚུགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་དང་ཆོས་གཉིས་བསྟན་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མོ། །འདིར་སངས་རྒྱུ་ནི་རྒྱལ་བ་
 དངོས་དང་སྐྱུ་གཟུགས་སོགས་གང་རུང་ངོ། །ཆོས་ཀྱང་ལུང་ངམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དགེ་
 འདུན་ཞེས་པ་ནི་རིས་སུ་ཆད་པ་ཡིན་ལ་ཚུགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ནི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དགེ་སྟོང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་ཡང་དགེ་
 འདུན་ནོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་སངས་རྒྱུ་དངོས་དང་
 འགོག་ལམ་ཟག་མེད་དང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ལ་བཞད་པ་ལྟར་མི་གཟུང་སྟེ། མཆོད་རྟེན་དང་
 ཚུགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲ་མ་ལྟར་གསལ་ལོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་རྩམ་འགྲོག་
 གམ་དགེ་འདུན་དང་ཚུགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་རྩམ་བདག་ལ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ག་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་གོ། །སྤང་བའི་རྩམ་ནི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་བས་ཞིང་
 ཁང་སོགས་གནས་དང་བཟའ་བུའང་དང་བཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ཆེ་
 རྒྱུ་གི་ཆད་ལ་ཡང་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཞིང་དོན་ཐོབ་བྱས་པའི་ཆད་ཀྱང་དཀའ་བར་སྤང་བས་རི་
 ཙམ་སྤངས་པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་མ་མཐའ་ཡན་ཆད་དེ་ཡོ་བྱད་དུ་
 བགྱང་བ་ཙམ་མོ། །དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་རྩམ་བདག་གིས་བདག་གིར་བྱས་པ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་འདྲའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྟོས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་དབང་
 བའོ། །རྒྱ་བ་པོའི་རྟེན་ནི། དགེ་འདུན་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ན་རང་དེའི་གསེབ་དུ་མི་གཏོགས་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། ཀུན་སྟོང་གི་བྲག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་འབྲུལ་བ་དང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་
 པ་ནི་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་ཏེ་ཞོར་ནས་བརྒྱས་པ་ལ་ལས་ལམ་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་སྟོང་ནི། དགོན་མཆོག་གི་
 ཡིན་ལ་རང་མི་དབང་ཡང་གཏན་དུ་འབྲལ་དགོས་སྟམ་པའོ། །སྤྱིང་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་

བས་གཞན་དོན་དུ་འཕྲོག་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ལྟར་མེད་ཀྱི་སྐབས་སྲིད་པར་གསུངས་ལ།
 སྲོམ་པ་གཞན་གྱི་ཙུང་སྲོམ་པ་གཞན་ལ་གནང་བ་སྲིད་ཀྱང་སྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཙུང་དེ་ལ་གནང་
 བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རང་ཆེད་དུ་འཕྲོག་བའམ་ཡང་ན་ཀུན་སྲོང་ཉོན་མོངས་ཅན་དགོས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་འདོད་ཆགས་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་ངེས་སོ། །སྦྱར་བ་ནི། འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འབྱུག་པ་
 ཞེས་གསུངས་པས་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་འབྲེལ། །དེ་ཡང་མ་ཆོར་བར་
 འཇབ་བྱས་ཀྱི་བ་དང་མཐུས་འཕྲོག་པ་གཉིས་གང་རུང་སྟེ་འགྱུར་རྟིང་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ཀྱི་འཕྲོག་ཀྱི་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མ་གྱིན་པར་སྤངས་པའི་ཆད་ནི། ཐོབ་སྟོ་ལ་བྱའོ། །འདི་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པའི་པམ་པ་སོགས་གསུམ་མོ། །པམ་པ་གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་
 ཆོས་སྲོང་བའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤང་བྱའི་དམ་ཆོས་ནི། མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་
 བར་འབྱུང་བ་བཤད་བའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་བའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྲོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འབྱུག་པ་འདི་ནི་ཙུང་བའི་ལྟར་བ་གཉིས་པའོ། །”ཞེས་
 ལམ་གྱི་^{༡)}སྐུས་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་མདོ་སྟེ་གང་རུང་
 རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྲོང་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མོའི་དོན་ནམ་
 མཐུའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ས་དང་
 སྐབས་འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྲོང་བའི་པམ་པ་འབྲས་པར་བཞེད་པས་ན། ཐེག་ཆེན་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 གཉིས་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བདེན་བཞི་བཤད་པ་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྟེ་སྟོན་དེ། འདི་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ཅམ་སྤངས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཐེག་ཆེན་
 དང་འབྲས་སྟུང་མོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་དོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་
 ཉན་རང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྤངས་པ་ལ་པམ་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྤྲོ་མ་སྤངས་པ་བྱི་མ་

༡) ཅ། ༥༩་བ་༩་ ཞེས་འམ་གྱི།

སྤངས་པ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ་སྤྲོམ་པ་གོང་འོག་གང་ལའང་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ཆེན་ལྷུང་བའི་བཅས་པ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་ན་བཅས་པ་ཆུང་བའི་ངེས་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་
 དཔེར་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་ཐ་མལ་བ་བསད་ན་པམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀོངས་
 པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱ་མཆལ་བྱུང་ན་སྤྲོམ་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྲིས་པ་ཐ་མལ་
 པའི་འོར་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་ལ་པམ་པ་མ་བཅས་ཤིང་སྤྲོང་བ་པོ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་རང་གི་འོར་སེར་
 ལྷས་མི་སྟེར་བ་ལ་པམ་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ནི་བསྐྱབ་བཅུས་དང་མདོ་བཅུས་སུ་
 སྤྲོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲངས་པ་ནི་མདོ་ལས་སྤྲོང་བར་བྱེད་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་འབྲུང་
 ཞིང་བྲང་སར་ཐེག་ཆེན་རང་གིས་སྤྲོང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྤྲོང་བུ་འཇུག་པ་མེད་ལ་འདི་
 གཉིས་འབྲ་བར་ཡང་བཞེད་པས་སྤྲོང་བུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ། རང་གིས་སྤྲོང་ཚུལ་
 ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་
 པ་སྤྲོང་བར་བྱེད། ཅེས་དེ་ལ་ཉེས་བྲས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་ཁྱད་བྱ་གསེད་པ་ཅམ་
 ཡིན་གྱི་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སྤྲོང་བ་སོགས་གསུམ་མོ། །པམ་པ་གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱུང་ལ་འཆེ་བའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་
 ལས་འཆེ་བའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བ་བྲས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 བཟུང་མ་བཟུང་དང་ཚུལ་བྲིས་པ་འཆལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གང་རུང་ལ་གསུངས་ཤིང་ཆོགས་བཅད་
 དེ་ལའང་འང་གི་སྐྱ་ཡོད་པས་ཚུལ་བྲིས་པ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྲོང་ཞེས་པ་མཆོན་པ་ཅམ་མོ། །འཆེ་བ་
 རི་ལྟར་བྲས་པ་ལ་ཀུན་སྤྲོང་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་གཞིད་ཅིང་འཆེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་ཉན་མོངས་ཅན་
 རོ། །སྤྲོང་བ་ནི། གོས་བྱུར་སྤྲིག་འཕྲོག་པ་དང་རབ་བྱུང་ལས་པབ་སྟེ་བྲིས་ན་གནས་པ་བྱེད་བུ་
 འཇུག་པ་གང་རུང་བྲས་པའོ། །ལག་ཆས་བསྐྱུན་པ་དང་བཅོན་རར་འཇུག་པ་དང་སློག་དང་ཕྱལ་བ་
 ལ་ཙ་ལྷུང་བུ་གསུངས་པ་ནི། བཤེགས་པ་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། མཐོ་འཆམ་པའི་པམ་པས་བསྐྱས་
 སོ། །རབ་བྱུང་སྤྲོམ་ལྡན་གྱི་བྱུར་སྤྲིག་འཕྲོག་པའི་བདག་པོ་ལ་དགེ་སྤྲོང་བཞིར་མ་ཆང་བ་དགོས་ཏེ་

བཞིར་ཆང་ན་རྩ་ལྷུང་དང་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ལ་རྩར་སྤྲིག་འཕྲོག་པ་དང་རབ་བྱུང་ལས་པབ་
 པའི་པམ་པ་གཉིས་སོ། །པམ་པ་བཞི་པ་ནི། མཆམས་མེད་བྱེད་པའི་པམ་པ་འོ། །དེ་ཡང་པ་དང་མ་
 དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་
 སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཆམས་མེད་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་ལྟོ། །འདི་ཡི་ཡང་དབྱེན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
 ནི་བྱང་སའི་པམ་པ་ལྟ་བུས་བསྐྱས་སོ། །པམ་པ་ལྟ་པ་ནི། ལོག་ལྷ་འཛིན་པའི་པམ་པ་འོ། །དེ་ཡང་
 དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་སྦྱོར་བ་སྦྱ་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འོ། །འདི་སྦྱོར་པ་ཅམ་
 ནས་དག་རྩ་གཅོད་པས་མི་དག་བ་བཅུ་ཆངས་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་
 དགོས་སོ། །པམ་པ་རྒྱག་པ་ནི། གནས་འཛིག་པའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། གཞིག་པར་བྱ་
 བའི་གནས་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ལྷོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་གང་རུང་དོ། །འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཀུན་སྦྲེང་ནི། དེ་དག་གཞིག་པའི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་འོ། །སྦྱར་བ་ནི། འཛིག་པའི་ཐབས་གང་
 ཡང་རུང་བས་བཞེག་པ་འོ། །དང་པོ་ལྟ་བུ་པོའི་ལྷུང་བ་དང་རྒྱག་པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་
 མཆམས་མེད་ཡན་ཆད་ལྟ་བུ་པོ་སྟོན་པའི་ལྷུང་བར་མདོ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་ལྟར་མདོ་ན་ཡང་ཡོད་
 དོ། །འདི་ལ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་བཅོམ་པའི་རྩ་ལྷུང་ཡིན་ན་ནི་བརྟེན་པ་
 སོགས་ཀྱི་པམ་པས་བསྐྱས་ལ་དེ་དག་ན་ཡོད་པའི་ལོངས་སྦྱོད་བཅོམ་པའི་རྩ་ལྷུང་ཡིན་ན་ནི་པམ་
 པ་དང་པོའམ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུ་བས་འདི་ནི་གནས་འཛིག་པ་འོ། །དེ་ལ་ནི་གྲོང་འཛོམས་པ་
 སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་བཞི་འོ། །པམ་པ་བདུན་པ་ནི། སྟོད་མིན་ལ་ཐབ་མོ་བཤད་པའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་
 གསུམ་ལས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ནན་ཏན་གྱིས་སྟོ་མ་སྦྱངས་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་
 བསྟན་ན་སྒྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་འོ། །གང་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །བསྟན་པས་ངེ་ལྟར་གྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་
 པ་ཉིད་བསྟན་པས་སྒྲག་ནས་རྫོགས་བྱུང་གི་སེམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་འོ། །འདི་ནི་སྟོད་མ་བཏགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་སྟོད་བཏགས་པ་ན་རང་གིས་སྟོད་དུ་

རུང་བར་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཀྱང་པམ་པ་མི་སྐྱེད་དམ་སྙམ་མོ། །པམ་པ་བརྒྱད་པ་
 རྟེན་ཐེག་ཆེན་ལས་བརྒྱུག་པའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་འོ། །བརྒྱུག་པའི་ཚུལ་
 རི་ཁྲིད་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྐྱེད་པར་མི་རྩལ་འཆང་བྱ་བར་མི་རྩལ་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྒྱུག་པ་འོ། །འདི་ལ་བརྒྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་གམ་ལོག་པ་དགོས་ཤིང་། སྐྱེད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐབས་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་འདི་ནི་གཉིས་པ་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ལོག་པར་དགོས་པ་འདྲའོ། །པམ་པ་དགུ་པ་ནི།
 སོ་ཐར་སྤོང་བའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་འོ། །གོ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་སྐྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྟོགས་ཤིག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་
 ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྟོགས་ལས་ཀྱི་ཉེས་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐེག་
 ཆེན་བསྐྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་འདག་པའི་སྒྲ་བ་འོ། །འདི་ལ་འགྱུར་རྟེན་ལས་སོ་ཐར་དང་སེམས་བསྐྱེད་
 ལས་བརྒྱུག་ནས་ཐེག་ཆེན་སྟོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་གསར་དང་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་དག་སྟེ་སྐྱེད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྟོགས་པ་སྤངས་ནས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དང་དེ་སྟོགས་པས་པ་རོལ་དག་པར་བསྐྱར་བ་ལས་ནི་
 གསུམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་
 མི་བྱ་ཞེས་བརྒྱུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་ནི་གོ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་
 པམ་པ་ལ་ནི་བརྒྱུག་པ་བཞིན་དུ་ལོག་པ་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །པམ་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱར་བ་གདབ་བྱའི་ཡུལ་ནི། སློབ་
 པའི་ཐེག་པ་ཞེས་ནི་སློབ་མའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དང་འབྲས་

དེ་གཉིས་གང་རུང་ངམ་སྤྱི་ལའོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་དེ་དག་ལ་ངེ་ཙམ་བསྐྱབས་
 གང་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་འབྲིན་པའམ་མ་ལུས་པར་སྦྱང་མི་རུས་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་ཁྱོད་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་མ་ཉན་ཅིག་གཞན་དག་
 ལ་ལུང་མ་འཛོགས་ཤིག་གཏམ་དེ་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཏམ་ཉིད་ལ་དད་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོགས་འབྲུང་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཡུལ་
 དེས་དེ་ལ་མཉན་ཏེ་དེ་འབྲེལ་བའི་ལྟ་བ་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཡང་ཙམ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེའི་བྱིར་པ་རོལ་དག་གང་འཛིན་འཇུག་དང་། ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ། །འདིར་ཡུལ་
 ལ་ཙམ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཙམ་ལྟར་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡུལ་དེ་སྤྲོམ་ལྟར་ཡིན་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཙམ་ལྟར་འབྲུང་མོད་གང་དེ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་དེ་དག་གི་ཙམ་ལ་མི་
 བཟང་ངོ། །པམ་པ་འདི་དང་པམ་པ་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ཆོས་སྤངས་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྲས་ལྟེ་སྤྲ་
 མ་ལུང་ཡིན་ལ་འདི་ཉོགས་པ་ཡིན་པ་དང་སྤྲ་མ་ནི་རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་ཞེས་སྦྱང་ལ་འདི་ནི་སྤྱིད་
 པའི་ཙམ་བ་གཙོད་མི་རུས་པས་འཁོར་བ་ལས་འབྲུང་བར་མི་རུས་ཞེས་སྦྱང་པའི་བྱིར་རོ། །པམ་པ་
 བཅུ་གཅིག་པ་ནི། བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི། དེ་
 དག་ལ་འདུད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐག་དོག་གི་རྒྱས་བདག་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་བསྐྱབ་བདུས་སུ་
 བངས་པས་སྤྱད་ས་ལ་འདུན་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡང་ཞེས་པ་གཞན་སྟོད་བྱ་ས་ཡུལ་^{༡)}དུ་བྱས་པ་
 ལ་བསྟོད་སྤྱད་བྱས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་སྤྱང་བས་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་གང་རུང་ངོ། །མདོ་
 ཟུར་དུ་བསྐྱར་བ་ལས་དེ་དག་ལ་འདུད་པ་ཞེས་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱོད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་གྱི་མི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའོ། །བརྗོད་ཚུལ་ནི། རྟེན་
 བཀྱར་དང་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་བྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་འདོན་པ་དང་ཁྲོག་པ་དང་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་བཞིན་
 དུ་བདག་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་སྤྱེ་གཉིས་

༡) ལ། ༥༥་བ་༡་ བྱས་ཡུལ། ཅ། ༥༥་བ་༡་ བྱེ་ས་ཡུལ།

བྱེད་པའོ། །མདོར་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྒྲིགས་པའི་བདག་བསྟོད་གསུངས་པ་འོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་མི་ཆོས་
 སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་འདི་དང་གོང་མ་གཉིས་བདག་བསྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་བྱེད་དོ། །ཀྱན་
 སྟོང་ནི་ཉིད་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ཀྱི་ཉིད་བཀྱར་ལ་སྤྲུག་དོག་པའོ། །མདོ་ལས་
 སྤྲུག་དོག་གི་དབང་གིས་སྤྲུག་པར་སྐབས་བཞིར་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་བྱང་སར་
 བཤད་པའི་པམ་བ་རྣམས་བྱང་ས་པའི་སྐབས་སུ་པམ་བ་དང་པོ་མ་བྱང་ས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་པའི་
 པམ་བ་དང་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས་ན་བྱང་སར་གསུངས་པའི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་
 དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། བྱང་སའི་སྤྱ་ཟེན་ལྟར་བྱེད་ན་འདིར་དེ་མ་འདུས་པས་བྱང་སའི་དེ་”བྱང་”^{༡)}དགོས་
 སམ་སྟམ་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྟོད་སྟོད་སོ་སོར་འབྲལ་བ་དང་ཉིད་བཀྱར་གང་བྱང་ལ་ཆགས་པས་
 ཆོག་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བསྟོད་སྟོད་ལ་བདེན་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་ནི། མདོ་ལས་ནི་མདོར་
 བསྟན་དུ་སྟེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དོན་བསྟར་རྒྱན་ཀྱི་ཀྱེན་གྱིས་སྟེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷང་
 བ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ས་སུ་བྱས་བེར་བ་ལས་ཀྱང་”དེ་བཞིན་དུ་”^{༢)}ཡོན་ཏན་དང་
 སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་འབྲལ་བ་གསར་མ་ལས་ཀྱང་། བསྟོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ལོག་པར་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོག་
 སྤར་པས་བདེན་རྒྱན་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་སྤང་ན་ཡང་ཆོག་གྱི་མ་ལྟར་ན་སྤར་མའི་དོན་ཡོན་ཏན་
 མཆོག་དམན་ལ་བྱས་ནས་སྤྱ་མའི་དོན་བརྒྱན་གྱིས་སྤྲུག་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་འོ། །པམ་བ་བརྩ་
 གཉིས་པ་ནི། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བརྒྱན་སྤྱིའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དོན་གོ་
 བའི་གང་ཟག་གོ། །སྤྱ་ཚུལ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་འདི་ནི་ཁོ་བོས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་
 རས་ཁྱོད་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་བསྟན་ཀྱི་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་འདི་མདོན་སུམ་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྟོམས་
 ཤིག་དང་ཁོ་བོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྱ་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་

༡) ཞ། ༥༥་བ་༩་ བྱང་ས།

༢) ཞ། ༥༩་ན་༣་ མེད་བཞིན་དུ།

གྲག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་བས་རྩལ་དུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་
 བ་ནའོ། །འདི་ལ་ནི་རྟེན་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྗན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་པམ་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་
 བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། བསྐྱུགས་པ་ཅན་གྱིས་ཟབ་མའི་ཆོས་
 རྟོགས་པར་སྟོན་པ་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཅ་ལྟར་དུ་
 འཆད་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བར་སྤང་ངོ་། །པམ་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་དགོར་ལེན་
 པའི་པམ་པ་འོ། །འདི་ནི་མདུན་ན་འདོན་དང་སྒྲོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགོས་པ་སྤྱོད་ལ་ཞོར་གྱི་ཆད་པས་གཅོད་ལ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་འཕམ་དགོ་
 འདུན་གྱི་འཕམ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་དགོས་པ་འདུན་གྱི་འཕམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་རྒྱར་བཅུག་ནས་དེ་དག་
 ལ་གསུག་དུ་འབྱུང་ལོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ལ་འབྱུང་ཉེ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་སོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཅ་ལྟར་ངོ་། །དེ་ལ་དགོས་པ་སྤྱོད་ཆད་པས་བཅད་པའི་ཅ་ལྟར་ནི་ཅ་ལྟར་གསུམ་པར་འདུ་
 ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞོར་ལེན་པའི་ཅ་ལྟར་ནི་ཅ་ལྟར་དང་པོར་འདུ་བས་འདི་ནི་བྱིན་པ་
 ལེན་པའི་ཅ་ལྟར་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དང་པོ་ནི་རང་གིས་བརྒྱས་པའམ་རྒྱར་བཅུག་པ་ཡིན་ལ་འདི་
 ནི་གཞན་ལ་ཞོར་གྱི་ཆད་པས་བཅད་པ་ན་དེས་བརྒྱས་པའམ་རྒྱར་བཅུག་པའི་དགོར་སྤངས་པའི་
 ལྟར་བའོ། །འདིར་དགོས་པ་སྤྱོད་གཅིག་གསུམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དགོར་བཤད་པ་ནི་
 བྱད་པར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་སུ་སྤར་ངོ། །པམ་པ་བཅུ་བཞི་པ་ནི།
 བྱིམས་ངན་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་པམ་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་བྱིམས་ངན་འཆའ་བ་ལ་བྱིམས་
 འཆའ་བའི་ཡུལ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་སྤྱོད་རྣམས་སོ། །བྱིམས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ནི། དེ་དག་
 རྣམས་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཡོད་བྱེད་འདོར་བ་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིམས་བཅས་པ་འོ། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་མ་བྱིན་པར་
 སྤངས་པ་ལ་བཞི་ལས་རྩས་བདག་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་པའི་དགོས་པ་འོ། །འདིའི་རྩས་བདག་
 འཕགས་པ་དང་དགོས་པ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ཡིན་ན་པམ་པ་དེ་ཅ་ལྟར་དང་པོར་འབྱུང་བས་འཕགས་པ་

མ་ཡིན་ཞིང་བཞིར་མ་ལོངས་པའོ། །རྩམ་ནི་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་
 རི་དེ་དག་ལ་སྤང་བའི་བསམ་པའོ། །སྒྲུར་བ་ནི། དེ་དག་གི་རྩམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་ནས་ཁ་ཏོན་པ་
 ལ་སྤྱོད་པའོ། །མདོ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་གཉིས་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་དེ་ལ་
 སྤྱོད་བ་པའི་མི་སྟོན་པ་བཞི་དེ་དག་སྤྱོད་པོ། །འདི་ཁ་ཏོན་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བ་ནི་མདོ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེ་དག་ཅས་པ་ནི་ཅ་ལྟར་ཆོན་པ་བྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐབས་སྒྲུར་ཏེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་མདོ་
 ལས་ལས་དང་པོ་བའི་ལྟར་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་
 སོ། །ཁྱི་ལམ་ཞེས་པ་ནི་ལྟར་བ་ལས་ལྟར་བའི་ཐབས་ཏེ་བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་བལྟའོ། །གལ་ཏེ་ཅ་ལྟར་
 བྱང་ན་སྤྲོམ་པ་སྤྱར་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་བཤགས་པ་
 འདིས་ངེ་ལྟར་ལྟར་བར་བྱས་ཤེ་ན། བཤགས་པ་དེས་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་
 བསྐྱོག་བྱས་ཀྱང་སོར་ཆུད་པ་ལ་ནི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་མདོ་དངས་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ལྟར་བྱང་ཡང་སྤྱར་གསོར་རུང་བ་བཤགས་པའི་སྐབས་ལས་
 ཤེས་པས་སྐབས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ནམ་གངས་གཞན་ཡང་ལྟར་བ་འདི་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་
 ལག་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་མ་ཆང་ན་པམ་པའི་སྤེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་པའི་ཐག་པ་ཆུང་
 འབྲིང་གི་ལྟར་བ་བཤགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཤགས་པས་དེ་ལས་ལྟར་བར་བསྟན་ཏེ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི། སྤོན་སེམས་དོར་བའོ། །དེ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་ལ་ཅ་ལྟར་འདི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྟར་དགོས་
 པས་སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྲོམ་པ་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་ནས་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་
 དོར་བ་ཅམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལོག་ལྷ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ནི་བྱང་བ་ཅམ་གྱིས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་
 ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ལ་གཞན་ལ་ནི་དགོས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་དང་
 སེར་སྤྲ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་དང་ནོར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་གཉིས་བསྟན་ལ་

བསྐྱེམས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གསུམ་ཡང་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པར་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་ཅིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པའི་ཀྱང་པ་དང་པོ་ནི་སྤྱབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དུ་བྱངས་པའི་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལས། ཉོན་མོངས་པས་གཞན་རྗེས་ཞུགས་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལོགས་ཏེ་བྱང་སར་བདག་ཉིད་དམ་གཞན་དག་གི་གཡམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་མོས་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་པས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་སྤྱར་བ་ནི་བདག་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་སྤྱར་བ་ནི་གཞན་གྱི་གཡམ་རྒྱག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པམ་པའི་བྱེད་པའམ་ཉེས་དམིགས་ནི། པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཡང་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་བྱང་སེམས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གསོགས་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སའི་རྟོགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཆོགས་བསག་པའི་མཐུ་མེད་པ་ལ་འཆད་དོ། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འགྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་དེ་ས་དང་པོ་འོ། །མདོར་ན་པམ་པ་གཅིག་བྱང་ན་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤར་ཡོད་འཕེལ་བ་དང་སྤར་མེད་སྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད་ན་པམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་པམ་པ་བྱང་ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་སྒྲང་དུ་ཡོད་པས་སྦྱམ་དུ་མི་བསམ་པར་ཅ་ལྟར་གིས་གཏན་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བསྟོས་བྱའོ། །སྦྱིད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འབྱེད་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །པམ་པ་བཞི་ནི་གཞུང་འདིར་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བསྟོབ་བུས་ནས་གསུངས་པའི་པམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ལས་འདི་དང་འབྲེལ། །ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས་

གྲང་ཉེས་དམིགས་གསུངས་ཏེ་རི་སྐད་དུ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་ལས་དང་པོ་བ་འབྲུལ་བ་རྣམས་དག་བའི་ཅ་བ་སྟོན་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་
 ཆོག་སྟེ་པམ་པར་གྱུར་ཅིང་ལྷ་དང་མི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བའི་གནས་ལས་ལྷུང་ནས་ངན་
 སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་
 བལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གུན་དགྲིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གུན་དགྲིས་རི་ལྷ་བྱས་མི་གཏོང་
 ལ་རི་ལྷ་བྱས་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། པམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱའི་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་གུན་ནས་
 དགྲིས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་པ་དེ་བཏང་བར་
 མི་འགྱུར་ལ་གུན་དགྲིས་ཆེན་པོས་ནི་གཏོང་རོ། ། དེ་ལ་པམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
 བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བཞི་དང་སྟུར་བའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་
 སོ། ། འདི་བརྒྱད་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གུན་དགྲིས་ཆེན་
 པོ་མ་ཆང་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེར་གསུངས་པའི་མཆོམས་མེད་ལས་གྲང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་
 བའི་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་དང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ལ་འདིར་གུན་
 དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་གཞན་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པར་
 གསལ་ལོ། ། འོན་ཀྱང་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་གི་གུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། དེས་ན་ནམ་སྟོང་གི་མདོར་གསུངས་
 པ་གུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཐག་པ་ཆུང་འབྲིང་གང་རུང་དུ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་པམ་པའི་སྟེ་
 ཆོན་ལ་པམ་པར་མ་སོང་བ་རྣམས་ཐག་པ་ཆུང་འབྲིང་དུ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། གུན་
 དགྲིས་ཆེན་པོ་ངོས་བབྱང་བ་ནི་པམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱའི་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
 གུན་ཏུ་སྟོད་པ་དང་ངོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དང་དེས་མགྱ་བར་
 བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་གུན་ནས་དགྲིས་པ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། འདི་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། པམ་པ་ཞེས་པ་

ནས་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་ཆོས་བཞི་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་ལྟར་བཞི་ག་ཆང་
བ་མི་དགོས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་གོ། རྒྱུ་མ་ཆད་ཅེས་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་
བྱས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་དངོས་མཁུག་གསུམ་ཆང་བ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མི་ཐོབ་པས་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་པམ་པར་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་
ནམས་གང་རུང་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་ད་དུང་དེ་ལ་ཕྱི་ཕྱིར་རམ་སྤྱད་ཡང་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པ་ནི་སྤྲ་མ་དེ་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་དོན་ཏེ་འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས། ཉོན་མོངས་བྲག་པོ་ནི་ཟག་པ་ནམས་ཕྱིར་ཞིང་
རྒྱུ་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱང་ངོ་ཆ་ལེས་པ་དང་ཁྱེད་ཡོད་པ་ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་ལ་ས་སྤྱུ་བྱའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞི་འམ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཕྱི་ཕྱིར་
ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་འདོད་དེ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་ངོ་ན་སྤྱུ་ལས་པམ་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ནམས་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་དེ་ལྟར་ངོ་ཆ་ལེས་པ་དང་ཁྱེད་
ཡོད་པ་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། ཞེས་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་ངོ་ཆ་ཁྱེད་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱར་བསྟན་ཏེ་དོན་
ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་དང་འབྲའོ། །འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་ཆོད་ལས་མ་འདས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འོག་
ཏུ་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི། ངོ་ཆ་ལེས་པ་ཞེས་པ་ནས་མི་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །དེ་ལ་ངོ་ཆ་དང་ཁྱེད་ཡོད་ནི་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་ན་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པར་ལེས་ནས་འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཆ་ལེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ལ་
འཛིགས་ཤིང་གྲུས་པས་འཛེམ་པ་ནི་ཁྱེད་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
པ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱད་པའོ། །ནམས་པ་ནི་འཛེམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་ནི་འདི་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་
མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ནས་རང་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་ན་ངོ་ཆ་ལེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་གཞན་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་ན་ཁྱེད་ཡོད་དོ། །འདི་གཉིས་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ལྟ་
ཞོག་ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱེ་གང་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི་པམ་པར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་

ཟླགས་པ་ལའོ། །པམ་པར་འགོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་
 ཡོད་གང་རུང་ཞིག་ཚུང་དུ་ཅམ་ཞིག་སྤྱིས་ཀྱང་པམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་སྤྱིས་པ་དང་
 མ་སྤྱིས་པའི་དུས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། པམ་པར་འགོ་རྒྱུད་ཉེས་སྤྱིད་ལ་ཟླགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡིན་གྱི་
 ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནི།
 དེས་མགྱུ་ཞེས་པ་ནས་དགའ་བ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་རྩི་ན་ཕུ་ཏུས་ངོ་ཆ་
 མེད་པ་དེས་ཀྱང་མགྱུ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞི་གང་ལ་ངོ་ཆ་མི་སྤྱི་བའི་ཉེས་སྤྱིད་དེས་མགྱུ་
 བའམ་ཡང་ན་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དེས་བྱ་བ་དེ་ལ་མགྱུ་བ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ་ས་སུ་ཏུས།
 ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རངས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད། ཅེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་སྤྱིད་ལ་
 ཟླགས་པ་ལ་འཛེམ་པ་མ་སྤྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་བྱ་བ་དེས་རང་གི་ཡིད་མགྱུ་བ་ཞིག་དགོས་
 ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྤྱིད་དེ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་རྩི་ན་ཕུ་ཏུ་
 གཉིས་ཀས་བཤད་དོ། །འདི་རྣམས་སྤྱི་མ་རྣམས་གཞིར་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་མ་ཆང་ན་ཀུན་དགྱིས་
 ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མི་ཆང་བས་སྤོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། མི་སྤྱོད་པ་མེད་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ་
 སྤྱོད་ན་ནི་འཛེམ་པའི་སྤྱོ་སྤྱི་བས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་སྤྱོད་པ་ནི་
 ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་སྤོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་
 འོད་ཀྱིས། མགྱུ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་སྤྱིད་པ་དང་དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ནས་གནས་
 པ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་མགྱུ་བ་ནི་ཉེས་སྤྱིད་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྤྱིད་དེ་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་ལ་བྱས་ན་དགོངས་པ་མཐུན་ནམ་སྟུམ་མོ། །འོ་ན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱིད་འདོད་ཡོད་པ་དང་སྤྱོས་སོ་ཞེ་ན། མི་སྤྱོས་ཏེ་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་
 གཉིས་སེམས་བྱང་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་
 སྟེ་འདི་ཡི་དོན་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་རྩི་ན་ཕུ་ཏུས་བཤད་
 དོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ན་འཛེམ་པའི་སྤོ་མི་སྤྱི་བ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

རི་ལྷར་འོང་སྐྱམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་འོང་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དོ་བོ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ཡང་དགའ་བས་འབྲུག་པ་ནི་ཁྲིམས་ལྷན་ལོག་གཡེམ་ལ་
 འབྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དགའ་མགུ་གཉིས་ཀྱི་བཤའ་པ་བརྗེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་སུ་བྲ་ཡང་སྤྲ་མ་
 དང་མཐུན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་འདི་
 དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུ་ཅན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོན་མེད་དུ་འདོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཞིང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྟ་
 བ་ལ་དགོངས་པས་འགྲེལ་བ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་གོ། མདོ་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རྒྱན་མ་ཆད་
 པ་ནི་སྤྱན་ཚོད་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་མ་ཆད་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་མང་པོས་དེའི་
 བར་ལ་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་མ་སྦྱེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པ་ལ་འདོད་དེ་བདག་བསྟོད་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་འབྲུ་མ་ཆད་པ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་སྐྱམ་དུ་བསམས་པའོ། །སྤྱན་ཚོད་ཀྱང་ཉེ་
 བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་སྤྱོད་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་བྱེད་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་
 མ་བྲལ་བར་གནས་ན་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ལ་བྱུང་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱེད་
 བྱུང་ན་སྟོད་ལ་དང་། སྟོད་ལ་བྱུང་ན་ནམ་གྱང་དང་ནམ་གྱང་ལ་བྱུང་ན་ཐོ་རངས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
 དང་མ་བྲལ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐོ་རངས་བྱུང་ན་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་
 དོན་གྱི་ཐོབ་པས་ཉིན་ལ་ཆ་གསུམ་མཆན་ལ་ཆ་གསུམ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གི་དུག་ཆའོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །འདི་ལ་སྤྲ་མ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་མ་ཆད་པའི་དོན་དང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་མི་སྦྱེ་བ་གཉིས་
 གཅིག་དུ་སོང་བས་གཞུང་ནས་ཡན་ལག་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་བསྟན་པའི་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཁ་བསྐྱངས་ནས་སྤྱན་ཚོད་བྱེད་ན། བྱང་སར་ཀྱན་དགྱིས་ཆེན་
 པོའི་ཡན་ལག་ཆང་བར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡིན་བྱེད་ན་དེར་ཡང་མ་དེས་
 པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་འབྲུག་པར་རིགས་པས་བྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཕྱི་མ་སྤྱན་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་གྲང་མདོ་ཡི་དོན་མིན་ཏེ་མདོ་དེ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ངེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེ་བར་འཁོར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ཏེ་སྤྱི་ཤིང་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཉེས་པ་བྱང་ལ་
 གྲང་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་པར་
 བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 ཡོངས་སུ་མ་གཏུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་གྲང་ཆོགས་
 དང་བྱི་རྩོ་གཉིས་དང་བྱི་རྩོ་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐུན་དང་པོ་དང་མཚན་མོའི་
 གྲང་ཐུན་གཉིས་དང་གྲང་ཐུན་དང་ཐུན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་གསུངས་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟར་ན་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁྱོད་པའི་ཀྱན་ནས་ལྷང་བ་ཏུ་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་
 བྱ་ཞིང་ཏུ་ཅད་ཡོད་ལ་”གཙགས་”^{༡)}པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
 ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉེས་པ་བྱང་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཉམས་པ་དང་
 རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་བྱ་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ལྟག་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་
 འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཤིང་ལྷང་
 བ་བྱང་ན་ཞེས་པའི་ལྷང་བ་དེ་ནི་རྩ་ལྷང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྩ་ལྷང་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན་ཐེག་ཆེན་
 དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་བྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལན་དུ་གསུངས་ལ་དེའི་དོན་བསྐྱར་
 ཡང་དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ལ་ཉེས་

༡) ཞ། ༤༡་བ་ན་ བཙགས།

བ་བྱུང་ན་སྐར་བཙུག་སྲུ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ་ཅ་ལྷུང་ལས་གཞན་གྱིར་བཙུག་སྲུ་བྱུང་
 བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་གྱིར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་
 ཅ་ལྷུང་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སྲུ་མ་གཏུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་གྱིར་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སྲུ་གཏུགས་པའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་གྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ་བསྐྱབ་བཏུས་སྲུ་བྱུངས་པའི་འགྲུང་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མཐའ་མེད་དོ་ཞེས་
 འབྱུང་བ་འདི་བདེ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་བྱུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བས་གྱིར་སྒྲང་
 ཏུ་མེད་ན་དེའི་མཐའ་དེ་ཙམ་ཏུ་བྱད་པས་མཐའ་ཡོད་ན་ཡང་སྒྲང་ཏུ་ཡོད་པས་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་
 ཡིན་པའི་གྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དུས་སྐུ་ཆོད་བསྟན་ཏུ་ཚུགས་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ་སྐུ་ཆོད་འདོད་
 བ་ལྟར་ན་སྐུ་དེའི་ནང་ཏུ་གཉེན་པོས་སྟེན་དགོས་ལ། སྤྱོད་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་གྲུང་ཆེགས་ལ་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་དེ་གཉེས་ཀྱང་སྐུ་ཆོད་སོ་སོ་བར་འདོད་པའི་གྱིར་དང་གཞུང་ནས་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་
 དང་ཉེས་དམིགས་སྲུ་བལྟ་བ་ཡོད་མེད་ལ་བཤད་ལ། མདོ་ལས་སྐྱོན་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་
 གསུངས་པའི་གྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ལས་སྐྱོན་འགྲེལ་བར། སྐུ་ཆེགས་དུག་པོ་དུམ་བུ་བཙུག་
 འབྱུང་། །སྤྱོད་པོ་སྐུ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི། །དུམ་བུ་དང་པོ་དུམ་བུ་བར་མ་ལ། །ཉེས་པ་བྱུང་
 བ་དུམ་བུ་ཐ་མ་དེར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྩེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས། །ཕྱི་མ་ལྷ་ཡང་དེ་
 བཞིན་བསྟེན་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལྷུང་དེའི་གོང་ཏུ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་སྤངས་
 སྐུ་ཆེགས་སྦྱོར་དང་ལྡན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་
 པའི་སྦྱོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ཆེགས་སྦྱོར་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་དུག་རེ་རེའི་
 དུམ་བུ་དང་པོ་གཉེས་སྲུ་ཉེས་པ་བྲས་པ་དེ་དུམ་བུ་ཐ་མ་ཚུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྲན་ནས་སྐར་
 གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཐ་མའི་གྱིར་བཙུག་ཀྱི་ཚུལ་
 ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་པའི་གྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དུམ་བུ་དང་
 པོར་ལེགས་པར་གསོ་བྱེད་པ། །སྦྱེས་བུ་རབ་ཡིན་འབྲིང་ནི་གཉེས་ལས་སོ། །དུམ་བུ་ཐ་མར་གསོ་

བ་ཐ་མ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེས་བྱ་རབ་ཀྱི་རབ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་
 རབ་ཀྱི་འབྲེང་ནི་གཉིས་པ་དང་རབ་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་གསོ་བས་དབྱ་བྱག་ལྔ་བཅུ་དང་
 བཞིར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཆོགས་མིན་
 རོ། །འོ་ན་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤར་གསོར་རུང་བ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་བྱེད་དམ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷུང་ན་སྤར་གསོར་རུང་བ་ལ་སྡོམ་སེམས་མ་བྲལ་
 ན་ཞེས་པའི་བྱད་པར་བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་སྡོམ་པ་བཏང་བ་སྤར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་ལྡན་ལ་པམ་པ་
 བྱང་ནས་སྤར་སྤངས་ཀྱང་སྡོམ་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབྲེང་བ་ཕྱིར་སྤང་དུ་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་
 མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་སྡོམ་སེམས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་སྟེག་ལྷུང་འདག་པའི་
 ཞེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ལ་མདོའི་དོན་ནི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ཡང་སྡོམ་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་སྤར་སྡོམ་པ་
 གསོར་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ན། ཅ་ལྷུང་གིས་སྡོམ་པ་སྤར་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་ཅེས་བཤད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་ཐར་ཀྱི་
 སྡོམ་པར་མདོན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སྡོམ་སེམས་བཏང་བ་ལ་ཡང་སྤར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་
 སྤར་བྲངས་པ་ལྷུང་སྐྱེད་འབྱུག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབས་ལྡན་འབྲས་
 མར་སྐྱེད་ནས་ཐོབ་པ་ལ་རིང་དུ་ཐོགས་ཞེས་སྡོམ་སེམས་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་ལ་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་ནི། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ལྷུང་བའི་ནང་ན་སྡོམ་པ་
 སྟེ། །ཞེས་ལུང་དེའི་གོང་དུ་གསུངས་པའི་སྡོམ་སེམས་བཏང་བའོ། །དེ་དང་སྡོམ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་
 རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྷུང་བ་དེ་བྱང་ནས་སྤར་ཡང་སྡོམ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 པས་སེམས་བསྐྱེད་སོར་ཆུད་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་
 ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་ངེ་ལྷུང་བརྗོད་པར་

བགྱི། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་རི་ལྷར་བརྟེན་པར་བགྱི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 སྒྲོམ་པ་ནི་རི་ལྷར་བརྟེན་པར་བགྱི། ཞེས་བྱང་སེམས་གྱི་སོ་ཐར་ཞུས་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་
 ཞུས་པས་གང་ཟག་ཐེག་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་ཞུ་བ་མཛད་པའི་ལན་དུ་
 བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅོས་སུ་མེད་པར་སྒྲོས་
 ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་སྤར་གྱི་མདོ་དེས་འཆད་པ་ཡིན་པའི་སྤར་རོ། །འོ་ན་སྒྲོན་སེམས་དང་མ་
 བྲལ་ན་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་ན་བཅོས་སུ་མེད་པའི་བྱང་པར་འོང་བ་ཅི་ཞེ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་
 ལྡན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རྩ་ལྷུང་བྱང་བ་སྤར་སྒྲུང་དུ་ཡོད་ན་བྱང་པར་དེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ་འདི་ལྷར་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྷུང་བྱང་ན་རྩ་ལྷུང་བྱང་བའི་འོག་
 དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆོད་དུ་སྤར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་ན་སྤར་སྒྲུང་དུ་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་
 བྱང་སེམས་ཡིན་ཡང་རྩ་ལྷུང་གི་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཡན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ནས་མི་
 ལྡན་པར་བྲལ་ན་སྤར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་རུང་ན་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤོ་ཞེས་པ་ནི་སྤོ་རངས་ཤར་ནས་གྲང་ཆོགས་ལ་མ་སྐྱེ་བའི་བར་སྤོ་ལ་བྱེད་
 པས་གྲང་ཆོགས་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་བ་བྱང་བའི་དེ་མ་ཐག་གི་མཚོན་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་རྩ་ལྷུང་བྱང་
 བའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆོད་དུ་སྒྲོན་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་སེམས་དེའི་མཐུས་རྩ་ལྷུང་བྱང་ཡང་རྒྱང་བ་
 དེ་སྒྲོམ་པ་སྤར་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་སྐྱེ་མི་རུས་ལ་བྲལ་ན་དེའི་རུས་པ་འགོག་བྱེད་མེད་པས་
 སྤར་གསོར་མི་རུང་ཞེས་པ་འོ། །དེས་ན་རྩ་ལྷུང་མ་བྱང་བའི་གོང་ནས་སེམས་དེ་བཏང་ཞིང་བྲལ་ན་
 བཅོས་སུ་མི་རུང་བས་རྒྱང་བ་དེ་བྱང་མ་ཐག་གི་མཐུག་ཚུན་ཆད་དུ་སེམས་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་
 དགོས་སོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བྲལ་ན་ཞེས་སྤར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་མ་བཏང་བ་ལ་
 གསུངས་གྱི་དུས་དེར་སེམས་དེ་མ་བསྐྱེད་ན་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་ལ་ལ་

ཞིག་ཏུ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་འདི་ལྟར་སློབ་བོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་
 བྱུང་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་
 བ་དང་ལྡན་པར་ཡང་འགྱུར་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའི་སྤྱར་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་བགོས་ལ། བདག་གིས་སེམས་ལ་
 གདུང་བར་ནི་མི་བྱའི་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་
 པར་བྱའོ། །ལྟར་བ་འདི་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་གསོ་བར་བྱའོ། །ཕྱིས་ཉེས་པ་མི་བྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་ན་གལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཙ་
 བའི་ལྟར་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བར་ང་སྤྲོད། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྟར་བའི་རྟེན་ལ་
 བྱང་སེམས་དགོས་ཀྱི་དང་པོར་རྟེན་གཞན་ལ་ཙ་ལྟར་བྱུང་ནས་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོང་
 བས་སོ་ཐར་སྐྱོར་དུ་མི་རུང་སྟེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་ཁོ་ན་ལ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་པམ་པ་བྱུང་ཡང་
 ཕྱིར་བསྐྱར་བས་སྡོན་བཞིན་སྡོམ་པ་འཕྲོལ་བོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་ཆེན་
 པའི་གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་དུ་བཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷན་པ་
 ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སོ་ཐར་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་
 སྤྱང་བ་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་དང་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ལྷགས་པ་དང་མཐར་
 ཆགས་པའི་བྱང་པར་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་འཕྲོས་
 ཀྱང་མི་གཏོང་བ་རིང་དུ་ལྷགས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་མདོ་དེ་ལས། བྱང་སེམས་དགོ་ཙ་
 སློན་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཆེ་གཅིག་ལ་ཟད་པར་མི་བྱ་བར་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་ཉོན་ཐོས་དགོ་ཙ་སློན་པས་ནི་མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བྱེད་པས་སྤིད་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཙ་
 ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་གཉིས་རིང་དུ་ལྷགས་པ་དང་མཐར་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་

བས། སྤྱིད་པར་འཁོར་བ་ཆེད་དུ་འཛིན་མི་འཛིན་ལ་མཇུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། དེ་ནི་
དགྲུས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་
ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་མ་སྟེས་པ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་གཉིས། སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བྱི་མ་ལ་སྤྱོད་
འདོད་དང་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་གཉིས་ཆང་བ་དགོས་ན་མེད་པ་གཉིས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་གི་
བར་དུ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་བར་དུ་ཡོད་པ་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལ་
མེད་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་སྒོར་བྱུང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་
མེད་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི་བར་དེ་དག་དུ་ངོ་ཆ་ཤེས་པའམ་ཁྲིལ་ཡོད་པའམ་ཉེས་དམིགས་
སུ་ལྟ་བ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་ན་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མི་ཆང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
གཉིས་ཀྱང་དུས་དེ་དག་གང་རུང་དུ་བྱུང་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཡིད་
དེ་དག་ལས་མ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཀུན་
དགྲིས་རྒྱུང་འབྱིང་གི་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན་དང་ཡོན་ཏན་འོད་
དང་ངོ་ན་སུ་ཅ་དང་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་རྟིང་མ་རྩམས་ཀྱིས་མ་བཤད་ལ། ས་སྤྱ་བས་ཉོན་
མོངས་ལ་འབབ་པ་དང་གཞོལ་བ་དང་བབ་པ་གསུམ་སྟེ་དང་པོར་སྟེས་པ་ཅམ་དང་སྟེས་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཀུན་དགྲིས་རྒྱུང་འབྱིང་
ཆེ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རང་ལུགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ནས་དུག་གསུམ་ལ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུང་
གསུམ་གསུངས་པ་དང་སྦྱོར་བའི་གཞན་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་སྤྲ་མ་གཞུང་ལས་ཡེ་མི་གསལ་
ཞིང་བྱི་མ་ཡང་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ངོ། །སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས། སྤར་
ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཞན་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མི་སྟོག་པ་བསྐྱན་པས་སྤྲ་ཆང་ན་
ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྟོག་ན་འབྱིང་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་མི་སྟོགས་
པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤུར་བར་སྟོག་ན་རྒྱུང་དུ་བཤད་མོད། འཐད་སྐྱམ་པ་མི་སྤང་སྟེ་འགྲེལ་བྱེད་
རེས་ཡན་ལག་བསྐྱན་ཡིན་བྱེད་ན་ཡན་ལག་གི་མཆོམས་གཟུང་ས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་དགྱིས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་ཅིང་གསུམ་གཤི་ལྷུང་བ་དོས་ཀྱང་བཟུང་དགོས་ཏེ། མ་ཟིན་ན་གསུམ་དང་གཅིག་ལ་བཞགས་དགོས་པའི་བྱང་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པས་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་དོས་བཟུང་བའི་སློབ་ནས་ཤེས་ཀྱས་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་དེས་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་དང་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོད་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་ཆེ་བར་གསལ་ཏེ་སྤྲ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ན་འདྲེས་བ་སྦྱེ་ས་ཡོད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཡེ་མི་ལྟ་ན་འདྲེས་བ་སྦྱེ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་ལ་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྟན་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་མེད་ན་དེ་གཉིས་མི་སྦྱེ་བས་བྱུང་ལོ། །དེས་ན་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་འདུག་ན་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་ཆུང་དུར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་མི་འདུག་ན་འབྲིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་མེད་པ་ན་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་མེད་ལ་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་བྱུང་ན་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་འབྲུང་བར་དེས་པས་དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་མ་བཅེས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱར་གསོར་བྱང་བའི་བྱང་པར་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་ཆོས་ལན་ཅིག་ཅམ་ཀུན་དུ་སྦྱད་པས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་བ་སྦྱངས་པ་མི་གཏོང་ངོ། །དེའི་དོན་ནི་པམ་བ་སྦྱད་པས་དགོ་སྡོང་གིས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་བ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྤྲ་མ་དེའི་”ནོད་དུ་”གསུངས་པས་སོ་ཐར་བཏང་བ་དང་འདྲ་བར་མི་གཏོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སོ་ཐར་པམ་བ་བྱང་ནས་བཏང་ན་སྦྱར་སྦྱངས་པས་སྡོན་བཞིན་མི་སྦྱེ་བར་གཏོང་བ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་བྱའོ། པམ་བ་ལན་ཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་ལན་ཁ་ཡར་སྦྱད་པས་གཏོང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་སྤྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱངས་པ་བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆེ་འདི་ལ་ཕྱིར་ནོད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་དེ་དགོ་སྡོང་པམ་བ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་པམ་བ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སོ་ཐར་ཡང་སྤྲ་མ་སྤུལ་ནས་སྦྱངས་ན་བསྟེན་པར་

༡) ཇ། ༤༤་ན་༡་ བོང་དུ།

རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱར་སྐྱང་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ལ་སྡེ་བ་
 ཁ་ཅིག་འཆབ་པ་མེད་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་བས་པམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་
 ན་ཕྱིར་སྐྱང་དུ་མེད་པ་སྐྱ་སོར་བཞག་གིས་ཆོག་གོ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་དགོངས་ཏེ་
 སྐྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པམ་པ་འཆབ་མེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱང་དུ་ཡོད་
 པ་དང་མི་འབྲས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་སྐྱར་སྐྱངས་པས་སྡོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་
 ལ་ནི་སྐྱར་སྐྱངས་ཀྱང་དག་སྡོང་གི་སྡོམ་པ་ནམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡུལ་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སོ་ཐར་ལ་སྐྱར་
 བཅོས་སུ་མེད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་པམ་པ་བྱུང་བ་སྐྱར་བཅོས་སུ་བྱང་བའི་རྒྱ་མཆན་
 ཅི་ཞེ་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་ནི། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་དག་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཆད་པར་གྱུར་ན་ངོ་ཆ་མེད་པ་
 དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དྲག་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས། རྩ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱང་བའི་སྐྱལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆེ་འདི་
 ལ་ཕྱིར་ལོད་པའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་དེ་ངོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོ་ཐར་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་ན་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཉམས་པར་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་པམ་པས་
 ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་སོ་ཐར་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དེ་རྩི་ན་བུ་ཏ་དང་ས་སུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
 ཏོ། །སྤྱོགས་འདི་ལ་ནི་སོ་ཐར་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བྱིས་ན་ལན་
 དཀའ་བར་མཐོང་ངོ་། །རང་གི་ལུགས་ནི་སྐྱར་བྱངས་པའི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ལ་པམ་པ་བྱུང་ན་དེའི་རྒྱལ་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་བས་ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་

བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙོས་སུ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤང་པོ་འདིས་སྤང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་ན་ནི་བདག་
 གི་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་
 བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྤྱིར་སོ་ཐར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཐར་ལ་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་གང་ལ་མཛད་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་
 དམན་གྱི་གང་ཟག་གོ །ཐེག་དམན་གྱིས་ནི་ཆེ་དེ་ལ་དབྱ་བཙོས་ཐོབ་པར་རྒྱས་མི་རྒྱས་གང་ཡིན་
 ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམས་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་མགོ་འཕེལ་གོས་
 ལ་མེ་མོར་བ་གསོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་མོངས་སྤྱང་བའི་བཙོན་འགྲུས་རྩམ་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་སྤྲོམ་པ་ལེན་པ་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་པམ་
 པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་དེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་འཐོབ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པས་སྤྲོམ་པ་སྦྱངས་
 བའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཏན་སྤྲོག་ལ། བྱང་སེམས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བའི་རྩ་ལྟར་བྱང་ཡང་སྤྲོམ་པ་མཐོས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་མི་སྤྲོག་པ་ནི་ཕྱིར་བཙོས་སུ་བྱང་མི་
 བྱང་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་གཟུང་སྟེ། སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་མདོ་གཉིས་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་
 པ་མདོ་ཡི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོམ་པ་སྦྱངས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་པམ་པ་བྱུང་
 བ་དེས་རྣམ་གྲོལ་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱངས་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་
 གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། མདོར་བསྐྱུ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྦྱངས་པ་གཏོང་སྟེ་
 རྫོགས་བྱང་དུ་སྤྲོན་པ་བཏང་བ་དང་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོས་སྤྱད་
 པའོ། །འོ་ན་བསྐྱུ་བ་ལས་དེ་གཏོང་བ་ནི་མདོར་ན་རྒྱ་བཞེས་འགྱུར་ཏེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་མི་འབྲ་བར་ངེས་པའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བརྟ་ཤད་པའི་བྱང་དུ་འབྲུལ་བ་
 དང་ལྡན་པའི་ཆོག་རྫོད་པར་བྱེད་པ་དང་། པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཐམས་
 ཅད་དམ་རེ་རེའི་རྟེན་པ་འབྱེན་པ་དང་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེ་

ལ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ཉེས་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྒྲོམ་པ་བཏང་
 བར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཞེར་གསུངས་པ་རིམ་ལྔ་ཡིན་གཞན་ཡང་གཏོང་རྒྱ་བྱི་མ་གཉིས་སོ་
 སོར་བཟང་ཚུལ་ཡང་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་སར་གཉིས་བཤད་པ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པར་བྱངས་དེ་ལས་མང་བར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ་ཙ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཏོང་རྒྱ་དང་པོ་ནི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའོ། །དེ་ཡང་སྤར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་
 གིས་སྒྲངས་པའི་སེམས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ངེས་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྒྲོན་
 སེམས་བཏང་བའོ། །གཏོང་རྒྱ་གཉིས་པ་ནི་མི་དོན་གོ་བའི་བྱང་དུ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཆོག་བཟོད་
 རྣམས་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །འདི་སོ་ཐར་གྱིས་སྒྲོམ་པ་འབྲུལ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤང་བར་མ་
 རུས་པ་ན་སྤུལ་བས་སྒྲོམ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་པ་ཡིན་གྱི་སྤུལ་བ་རང་གི་ངོ་པོ་
 རྣམས་སྟེག་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེད་ལ། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤུལ་ན་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་
 བན་བདེ་སྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་བཅད་པས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
 འབྲུམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་བཞིག་པ་ལ་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་དགོས་ན་ལུས་
 ཅན་མཐའ་དག་གི་བདེ་བ་བཞིག་ན་སྒྲོས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་མ་
 བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསྐྱས་ནས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་རིམ་འགྲུར། །དངོས་པོ་པལ་
 པ་ཅུང་ཟད་ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེན་པར་བསམ་བྱས་ནས། །མི་གང་སྐྱེན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་
 དུགས་འགྱུར་གསུངས་ན། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་དང་། གང་གཞན་སྐད་ཅིག་
 འདི་ཡི་ནི། །བསོད་ནམས་བར་ཆད་གོགས་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་དམན་གྱུར་པས། །དེ་ཡི་
 ངན་འགྲོ་སྤུ་མཐའ་མེད། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །བཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་

ན། །ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་ཁྲམ་པའི། །ལུས་ཅན་བདེ་བའི་གསྟོན་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་ནི་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་དང་དེ་མ་བཏང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་
 པའི་ཁྱད་ཁྱེར་བའི་ཡི་དམ་བཏང་བ་གཉིས་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་དུ་མི་རུང་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
 བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཏོང་རྒྱ་གསུམ་པ་ནི་ཉེས་པ་
 བཞི་ག་ཆོགས་པའམ་རེ་རེའི་ཉེས་པ་གང་རུང་ལ་བཤད་ཅིང་གཏོང་རྒྱ་བཞི་པ་དེ་གཉིས་ཀྱན་
 དགྲིས་ཆེན་པོས་སྟུང་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་པམ་པའི་སྡེ་ཆེན་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི་པམ་པར་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་བས་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་ལྷུང་བ་མིན་
 ལ་གཏོང་རྒྱ་བཞི་པ་བྱང་ན་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་རོ། །དེས་ན་ཀྱན་དགྲིས་
 ཆེན་པོས་སྟུང་བའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཆོགས་པ་གཉིས་ནི་གཏོང་རྒྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ།
 གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྡེ་བའོ། །བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ནི་གཉིས་མན་ཆད་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་སྡོམ་ལྷན་གྱི་
 སྟོན་སེམས་ཀྱང་མ་བཏང་ཞིང་བསྐྱབ་པ་མ་སྤུལ་ལ་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་སྟུང་
 ན་ཆེ་འཕོས་ཀྱང་འོག་དང་སྟེང་དང་ཐད་ཀ་ནམས་སུ་སྦྱེས་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་
 རོ། །ཆེ་འཕོས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ན་^{༡)}ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྲན་པ་གསོ་བའི་
^{༢)}ཕྱིར་ལོད་པར་ཐད་ཀྱི་གསུང་དུ་ལེན་པ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་ལ་སྟེང་ནི་ལྷ་དང་ཐད་ཀ་ནི་མི་དང་འོག་ནི་
 ངན་སོང་སྟེ་དེར་སྟོན་ལམ་མམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནམ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་
 ནམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་མི་འཆོམ་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པར་
 ཇི་ན་སྤྱ་ཏ་དང་ས་སུ་བྲས་འཆད་དེ་སྡོམ་པ་གནས་པའི་མཐུན་ལོ། །

༡) ཞ། ༤༩་བ་༥་ བརྗོད་ན།

༢) ཞ། ༤༩་བ་༥་ བསོ་བའི།

གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྲེལ་ཆོས་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲེལ་པ་
 ལ་གནས་པ་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 མིན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་ལྷུང་བ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་ནི་ཉེས་བྱས་
 རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནི་སྐབས་འོག་མར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་
 བྱས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་
 བྱིས་པ་དང་། བཅོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་
 ཀྱི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ཉམས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་པ་སྟེ་སྐབས་སུ་སོང་བ་དང་བྱུང་བར་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་མི་བྱར་མི་རུང་བས་དེ་མི་
 བྱེད་པའི་ཉེས་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་མཆོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའམ་དེའི་མཆོད་ཉེན་རོ། །ཆོས་ནི་ཆོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེགས་བམ་དུ་བྱས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་
 སྤེའི་སྤེ་སྟོད་དམ་སྤེ་སྟོད་དེའི་མ་མའོ། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱགས་བཅུ་དག་
 ར་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་
 ལ་མཆོད་ཉེན་ནི་སྤྱིའི་གཟུགས་བརྟན་རོ། །ཆོས་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་སྤྲེགས་བམ་
 དུ་བྱས་པ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་ཏེ་དེ་ཡང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤེ་སྟོད་
 ཅེས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དགོས་སོ། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་ཞེས་པས་བསྟན་
 པའི་དོན་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་བཤད་པས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའམ་ཞེས་པས་ནི་དེ་དང་མཆོད་ཉེན་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་སྟོན་ལ། ཆོས་སམ་ཞེས་
 པས་ནི་ལུང་རྟོགས་གཉིས་གང་རུང་དང་སྤེ་སྟོད་དམ། ཞེས་པས་ནི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་

གཉིས་གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ་ཞེས་པ་དང་སྡེ་
 སྡོད་ཀྱི་མ་མོའམ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་མཆོད་ཡུལ་གསུམ་གང་རུང་
 ལ་མཆོད་པ་བྱུང་ན་ཡང་མཆོད་པའི་མ་མཐའ་བྱས་པས་ཉེས་བྱས་ཞེགས་པར་སྟོན་པའོ། །མཆོད་
 པའི་དངོས་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་ཏུ་འཕམ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཐ་ན་ལུས་
 ཀྱིས་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་འཆའ་བ་དང་ཐ་ན་ངག་གིས་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་
 ཆོག་བཞི་པ་གཅིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་ཐ་ན་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏན་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བའི་དད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱེད་པའོ། །འདི་གསུམ་ལ་ཡུལ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གདམ་ང་ཅན་ཀྱི་
 སྤྱི་མེད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡང་གསུམ་ག་བྱ་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པ་
 གསར་མ་ལས། ཅི་འབྱོར་བའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ་ཐ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་
 གཅིག་ཙམ་འཆའ་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་ས་ལྷ་ཏུས་ཀྱི་ཉེན་ཀྱང་རུང་མཆོན་ཀྱང་རུང་
 དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་མ་རུས་ན་རྒྱུད་ཏུ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་གསུངས་པས་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་འགོགས་རུས་སོ། །དུས་ནི་དེ་ལྟ་
 བུའི་མཆོད་པ་དེ་མ་བྱས་པར་ཉེན་ཞག་གཅིག་འདས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦྱེད་པས་ཉེས་པ་དང་བཅས་
 པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བས་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསམ་པ་
 དག་པའི་སོར་རྒྱད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན་དགེ་སྦྱོང་གིས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ཅིང་
 མཆོད་པ་དམ་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པའི་ས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ཐོབ་པས་མཆོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ས་དེ་ཐོབ་པ་རྟག་ཏུ་
 དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་ཉེས་བྱས་འདི་དེ་ལ་མི་འབྲུང་བར་སྟོན་པའོ། །ལྷུང་བ་དེ་
 ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་དད་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ལས་དང་ཉེས་པ་ལ་སྟོོ་བའི་ལེ་ལོས་བྱས་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་བརྗོད་པས་བྱས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །འགྲེལ་པ་གསར་མར།

ཆགས་པ་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་སོགས། །ཉོན་མོངས་ལྷུང་བར་འདི་བསྟན་ཏེ། །ལེ་ལོ་བརྗེད་ངས་ལ་
 སོགས་པ། །མཆོད་ལས་གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་སྒང་སོགས་སྡེ་བ་
 ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལེ་ལོ་སོགས་ཅུད་ཟད་ཡང་བ་ལས་དམན་པ་ལ་དགག་སྐྱས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ནམས་སུ་གསུངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྟོམ་ལས་
 དང་ལེ་ལོ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་
 པའོ་ཞེས་གོ་ལུང་བ་གསུང་ངོ་། །ཉེས་བྱས་འདི་སྒར་བཤད་པའི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 མཆོད་པ་ལས་ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་མར་འཆད་ངོ་། །གཉིས་པ་སེར་སྤའི་གཉེན་པོ་ཉམས་པ་
 རྟོ། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག །ཅེས་པ་སྟེ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་རྟེན་
 བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་གསུམ་མམ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་
 ཅིང་འགོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་མེད་ངོ་། །སེམས་དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་འབད་པས་བཙོན་
 འབྱས་ཚུལ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དེའི་གོགས་ལ་གནས་ཏེ་བསྐྱོག་ཀྱང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་བཅས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྦྱོན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མིན་ལོ། །འདི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྐབས་
 ཀྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་
 འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་ངོ་། །གསུམ་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ལ་
 གཉིས་ལས། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཆན་པ་ནམས་ལ་གྲས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རང་ལས་སྟོམ་པའི་སྟོན་མཆོས་ཆན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཆོས་གསོང་པོར་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བཀྱར་སྟེ་བྱ་
 བར་འོས་པ་རང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ན་ལངས་ཤིང་སྟན་མི་སྟོབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཡུལ་གྱི་
 སྦྱི་དང་འབྲེལ་བ་ནི། བྱིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། །ཞེས་པ་སྟེ་པ་རོལ་པོས་དགའ་བར་བྱ་བའི་

སྤྱིར་རང་ལ་གསོང་པོར་སྤྱོད་ཞིང་ནད་འདི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་
 བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེད་བྱ་འདི་བ་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་མི་བཟོད་ན་
 ཉེས་བྱས་སོ། །རིགས་པའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་ལན་བཏབ་པ་ལས་ཉིད་པ་འདོད་པ་
 སོགས་མེད་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་འགྲེལ་བ་གསར་མས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལན་ལ་བཞད་པ་
 ལགས་སོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་
 པ་ནི། རང་ཉིད་ནད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ན་གཞན་གྱིས་སད་པའི་འདུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་
 སོགས་བྱེད་པ་ལ་ལན་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟོང་བ་
 མེད་པ་ནི། རང་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའམ་གཞན་དང་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་དང་།
 ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དུས་དང་།
 གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཉན་པའམ་གཞན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་ན་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པའི་
 དུས་ཏེ་གསུམ་སོ། །དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ལངས་པ་སོགས་བྱས་ན་གཞན་ཆོས་
 ཉན་པའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ནས་གཞན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པར་མི་དགའ་
 བར་འགྱུར་གྱི་དོགས་ནས་དེའི་སེམས་སྤང་བ་དང་། མི་ལངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དེས་དེ་
 དག་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱུང་སྟེ་དགོ་བའི་གནས་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱ་མི་བྱ་བ་དང་མི་སྤྱོད་པ་སོགས་
 ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཀུས་པ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ལ་སྤྱོད་
 པོ་མང་པོ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྤྱོད་པ་བསྐྱུང་བ་སྟེ་ལྟོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ལྟོང་བར་འགྱུར་
 བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ང་རྒྱལ་དང་གཞོན་པ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་
 སེམས་འཁྲུག་པའི་ཁོང་ཁྲོ་བས་ལྟོང་བ་སོགས་མི་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོམ་
 ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་དང་བརྗེད་ངས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གཉིས་
 ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་
 པ་གསར་མས་བཞད་དོ། །བཞི་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མགོན་དུ་

བོས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་དག་རབ་བྱུང་
 གི་གང་ཟག་གི་ཁྱིམ་མམ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཟས་སྒྲིམ་དང་གོས་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ལས་ང་རྒྱལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཁོང་ཁྱོས་བོས་པ་
 བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་དབང་
 གིས་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེན་གྱི་སྒྲི་
 ནས་ནི། ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྲངས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །ལམ་གྱི་སྒྲི་ནས་
 རྟོ། །ལམ་ཐག་རིང་ཞིང་བདེ་སྒྲག་དུ་བཞུགས་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་”འཛིང་མ་”^{༡)}རིང་དང་ལམ་ན་དགྲ་དང་
 གཏུག་པ་དང་གཞོན་པ་མང་བའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །སྦྱིན་བདག་གི་སྒྲི་ནས་
 རྟོ་མཐོ་འཆམ་པའི་བསམ་པས་བོས་པའོ། །དགོས་པའི་སྒྲི་ནས་ནི། མ་སོང་བའི་ཐབས་དེས་སྤར་
 བསྟན་པ་ལྟར་འདུལ་འདོད་པ་དང་རྒྱན་དུ་དགེ་ཕྱོགས་ལ་བཙོན་ཏེ་དེའི་བར་ཆད་བསྐྱང་བ་དང་།
 སྒྲི་མ་ཐོས་པའི་དོན་ལྟན་གྱི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་ཉམས་སྲུང་གས་པ་དང་། སྒྲི་མ་ཐོས་པའི་
 འབེལ་བའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཆེས་མང་པོའི་མནར་སེམས་སྐྱང་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁས་
 ལུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམས་སྐྱང་བ་སྟེ་བྱུག་གོ། །ཡོ་བྱད་བསྟབས་པ་མི་ལེན་པ་ནི།
 གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ་སྦྱིན་བདག་གཞན་གང་ཡང་བྱུང་བ་ལས་གསེར་
 དེལ་སྲུང་ཏིག་བེདྲུཅ་ལ་སོགས་པ་ཞོར་གྱི་རྣམ་གངས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་འཛོལ་ཅིང་ནན་གྱིས་
 སྦྱིན་པའི་དུས་ཀྱིས་བསྟབས་པ་ལས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོས་མི་ལེན་ཞིང་སྒྲོང་ན་སེམས་ཅན་
 ཡལ་བར་འདོར་བའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འོག་མ་རྣམས་སྲུང་མིགས་བསལ་མེད་པའི་སེམས་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བ་
 རྣམས་སེམས་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །མ་སྦྲངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་རང་གི་ངོས་
 ནས་ནི། དངོས་པོ་དེ་སྦྲངས་པས་རང་གི་སེམས་ཆགས་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་བའོ། །སྦྱིན་བདག་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༡་ འཛིང་མ།

གི་ངོས་ནས་ནི་བྱིན་པའི་མེས་སུ་འགྲོད་དོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་ནོར་དུ་དོགས་པ་དང་། ཡོ་
བྱད་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྦྱིན་བདག་དབུལ་སོར་སོང་དོགས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །མེས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་དགོ་འདུན་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟུན་པ་ཡིན་པར་དོགས་པ་དང་། གཞན་ལས་མི་
རིགས་པས་སྟོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བར་དོགས་པ་སྟེ་གཉིས་མོ། །ཉེས་
དམིགས་ནི་དེ་གསོད་པའམ་འཆིང་བའམ་ཆད་པས་བཅད་པའམ་མིག་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་
པར་འགྱུར་བའམ་སྦྱུགས་པའི་སྦྱད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ནི་ངོ་ན་བྱ་ཏས་སྦངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་སུ་བཞད་ལ་ས་སུ་བྱས་འཕྲོག་མཁན་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་མི་
ལེན་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཞད་དོ། །ལྷ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་
འགལ་བ་ནི། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་གཞན་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སེམས་
གཉིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུག་དོག་ཅན་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཆོས་མི་སྦྱིན་
ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །མ་བྱིན་ཀྱང་ལྟར་བ་མེད་
པ་ལ་རྟེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། ནད་ཆ་བས་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་མོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་
ནི་ཆོས་མི་སྦྱིན་པའི་ཐབས་དེས་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་འདུལ་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། །གདུལ་བྱའི་སྒོ་
ནས་ནི་སྟོད་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་སྟེ་གསུམ་ཅན་སྤྲུགས་ཆོལ་བ་དང་སེམས་མ་གྲུས་ཤིང་དག་གིས་ཞེ་
ས་མེད་ལ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་ངན་པས་ནོད་པ་དང་དབང་སོ་མ་སྦྱིན་པའི་དབང་སོ་རྩལ་སོ་ཆོས་རྒྱ་
ཆེན་སོ་བསྟན་པ་སོས་པ་ན་དཀའ་བར་འཛིན་པས་སྤྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་བས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་
ལེགས་པར་བརྟེན་སྤྲུག་ཀྱང་མི་ཉན་པས་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཞི་དེ་ལས་བསོད་
ནམས་མིན་པ་མང་དུ་སྦྱེ་བས་གཞོད་པ་དང་དེ་ལས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉམས་པར་འགྱུར་དུ་
དོགས་པ་དང་གང་ཟག་དེའི་ལག་ཏུ་སོང་ན་གཞན་སྟོད་མིན་ལ་འཕེལ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་བཞེདོ། །དེ་
ལ་དང་སོས་ནི་སྤྲུག་ཀ་ཆོལ་བ་གཞན་ཡང་མཆོན་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནི་མ་གྲུས་པ་སོགས་རེ་རེས་

གྲང་ཆོག་ཅིང་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་གཉིས་
 པ་ནི་མི་བྱ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་གཞན་དྲུག་བྱ་རྒྱ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་
 གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གང་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་བྱར་
 དུ་བཀར་ཏེ་སྒྲིམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་དགོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་
 དག་གི་བསྐྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་དྲི་མེད་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་
 རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་ལ་གསུམ་གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་འགལ་བ། རང་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་དང་འགལ་བ། གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་དངོས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སློབ་
 པའི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྟག་པར་བཅེ་བའི་ཡུལ་འདོར་བ་ནི། ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡལ་བར་འདོར་རམ་བྱད་
 དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་འོ། །སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བ་དང་བཟེད་པས་བྱད་
 དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་སེམས་ནི་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བཅེ་ཞིང་བྱེད་འདོད་པས་
 གནས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པའི་བྱར་
 རོ། །དེ་ལ་མ་རུངས་པ་ནི་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་རྩ་ལྷུང་བྱུང་
 བའོ། །ས་སྤྱ་བས་ཞེ་སྤང་ཅན་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གཡེལ་བ་ལ་འཆད་དོ། །ཡལ་བར་བོར་ཡང་ལྷུང་བ་
 མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཐབས་དེས་འདུལ་བ་དང་གཞན་མང་བོའི་སེམས་སྤང་བ་དང་དག་
 འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བཅས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་མི་སློབ་པ་ནི། བ་རོལ་དང་
 བྱར་སློབ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བའི་བྱར་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་

བར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་དང་འབྲ་བར་སློབ་ཀྱི་དེ་དག་དང་ཐ་དད་པའི་མི་མཐུན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བ་ནི་
 བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱ་ནས་དད་པ་རྣམས་དད་པ་བྱིར་
 ཡང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བཅས་པ་ཆང་མི་འབྱུང་བ་དང་དུས་མིན་པའི་ཁ་བས་སྤོང་བ་
 སོགས་དང་ས་ཀློ་བ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་
 མ་བསྐྱབས་ན་སོ་ཐར་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མ་བཟད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་བྱས་ཤིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་རང་གི་དོན་ཅམ་ལྟར་ལེན་པ་ཡང་
 གཞན་གྱི་ཡིད་སྤྱང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ན་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྤོང་
 པའི་བྱིར་ངོ་། །དེ་ལ་ཡང་མ་དད་ཅིང་མ་གུས་པས་མི་སློབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་
 པས་མི་སློབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །ཉེས་བྱས་འདི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་འགྲེལ་བ་གསར་མར་
 རབ་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བཟུང་སྟེ་འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་ལ་
 ཡང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་རྒྱུད་མང་པོ་སྤྱང་ངོ་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུད་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་
 སྟོང་ལས་རྒྱུད་དུར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་གོས་ཞག་བཅུ་དང་སུམ་ཅུ་ལས་ལྷག་
 པར་འཆང་བ་སོགས་ཀྱི་བཅས་རྒྱུད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པར་མི་སློབ་དགོས་པ་ལས་
 མཚུངས་པར་སློབ་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཉུང་བ་སོགས་བྱེད་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཉན་ཐོས་བདག་དོན་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ་བདག་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟ་བས་གཞན་
 དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱིས་གནས་པ་མངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་ལ་གཞན་དོན་
 ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་ཅུང་བ་སོགས་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོན་ཅུང་བ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་
 བའོ། །བྱ་བ་ཅུང་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་མི་འཛིན་པའོ། །སྤྱིང་ལས་ཆུང་བ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་
 གནས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་དང་གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་
 པ་དང་སྟོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཏེ་བཞིའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་
 དོན་དུ་གོས་བརྒྱ་དང་སྟོང་ཡང་ཉེ་དུར་མི་འོང་བའི་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་པ་ལས་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་སྤྱིན་
 པ་པོ་སྐྱབས་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོག་མི་ཆོག་དང་པོར་བརྟགས་ནས་
 མི་ཆོག་ན་རྗེ་ཅམ་དགོས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །ས་སྤྱ་བས་བཟོད་དམ་མི་བཟོད་བརྟག་ཅེས་བཏོན་ནས་
 དེའི་དོན་བདག་གིས་སྤངས་པས་སྤྱིན་བདག་དབུལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་གཞན་འབྲུ་མི་འབྲུ་
 བརྟག་ཅེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་སྟོང་བར་རིགས་པ་ཆད་ལས་སྟག་པ་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །གོས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱད་
 པ་སྤངས་པ་ཉེ་དུར་མི་འོང་བའི་ཐ་ག་པ་ལ་འཐག་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་གོས་སྤངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་
 ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གཞུང་འདི་ལྟར་ན་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མིན་པ་ལ་འཐག་དུ་བརྟག་ན་ཐགས་སྒྲ་བྱིན་ཀྱང་
 ལྷུང་བ་ཡོད་པར་གསལ་ལ་འདུལ་བ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་དེ་སྒྲ་མ་བྱིན་པའི་ཉེས་པར་གསུངས་
 སོ། །གཞན་དོན་དུ་མོན་དར་གྱི་མལ་སྟན་བརྒྱ་དང་སྟན་དུ་གདིང་བ་བརྒྱ་ཡང་བསྟབ་པར་
 བྱའོ། །གསེར་དབུལ་སྤང་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་ལས་སྟག་པ་ཡང་བདག་གིར་བྱའོ། །རྩི་ན་བྱ་ཏས་མལ་
 སྟན་སྤྱིན་བལ་ཅན་དང་གདིང་བ་དང་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་ཞེས་འཆད་དོ། །མོན་དར་གྱི་སྟན་གཞན་
 དོན་དུ་གནང་བས་སྤྱིན་བལ་དང་བལ་ནག་དང་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་ཡང་གནང་རོ། །སྟན་དུ་གདིང་
 པ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་དྲུག་གི་སྤང་བ་གནང་བའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་བྱ་བ་ཅུང་ཞིང་སྤྱིང་
 ལས་ཆུང་དུར་གནས་པ་ལས་བརྩམས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བར་མི་སྟོབ་
 བོ། །བཅས་པ་དེ་གཉིས་དང་འོག་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྷན་གྱི་དགེ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་

རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གདམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་
 ལྟར་སོ་ཐར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་དང་བཅས་རྒྱུ་གི་བཅས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ངེ་ལྟར་
 སློབ་ཚུལ་ནི་འོག་མས་སྟོན་ལ། བཅས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 བཅས་པ་ལ་ནི་འགྲེལ་བ་གསུང་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལ་ཆེས་ལྷག་
 པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ངེས་པར་
 བསྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྤང་སེམས་དམ་
 དགོས་ལ། རོན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ནི་གཞན་རོན་དུ་དེ་ལས་འདའ་དགོས་པས་ཉན་
 ཐོས་ལྟར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་བཅས་རིགས་དེ་གསུམ་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་
 ཁོ་པོ་ཅག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤྱགས་པའོ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་འདས་ཀྱང་གོང་མས་
 འདག་གོ་ཞེས་སྤྲ་ཞིང་བག་ཡངས་སུ་འབྱུག་པ་ནི། སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་དང་ལྟན་ན་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷག་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་འདྲིར་བསྟན་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་
 འགལ་བའི་སྟོམ་པོ་སྐྱེད་པར། སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་”པ་ལ”^{༡)}། དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་
 རྣམས། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོམ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ན། སྟོམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲ་བའི་གཞི་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
 སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ངན་རྟོག་གི་བཙག་ཆུས་སྟོད་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དུག་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་རྟོག་མ་ལས། དགོས་སྟོང་གང་ཉི་དུར་མི་འོང་བའི་བྱིས་
 བདག་གམ་བྱིས་བདག་གི་རྒྱུང་མའི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ། གོས་སྟོང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་སྟོམ་པ་གཉིས་ལ་གནས་པས་གཞན་གྱི་རོན་བཏང་སྟེ་
 བདག་གི་རོན་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་

༡) ཞ། ༡༥་བ་ན་ པ་ལས།

གཞན་གྱི་དོན་མིན་པར་རང་གི་དོན་ལྟར་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་
ཉེས་པ་རིལ་བ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི་ཉེས་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། ཅེས་པ་སྟེ་འདིར་གཞུང་དང་སྒྲུབ་པ་ཉི་
ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟེན་མ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་སློག་གཅོད་སོགས་ལྷན་
ངག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མ་
ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་བཟང་དགོས་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་པ་རོལ་དང་
བྱིར་སློབ་མི་བྱེད་གྱི་དམིགས་བསལ་དུ་ཡང་འཆད་པར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རིམ་བུ་དང་ས་
སྤྱ་དཔེ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བཅས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །སོ་ཐར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བཅས་པར་
བསྟན་པ་ལ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་ཡང་མེད་ལ་བསོད་ནམས་མང་
པོ་འཕེལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་སློག་གཅོད་སོགས་ལྷན་ངག་གི་བདུན་ལོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི།
གཞུང་ལས་ལོག་གཡེམ་ལ་བྱང་སེམས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྟན་པ་མི་འཇིག་པར་རྗེས་
སུ་སྤང་བས་ནི་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་རབ་བྱུང་ལ་
བཀག་ཅིང་བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་རྟེན་དུ་བཞག་ལ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུག་ལ་བྱང་
སེམས་སྤྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སློག་གཅོད་སོགས་གྱི་པམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་
བྱང་སེམས་དེ་རབ་བྱུང་ངམ་ཁྲིམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལོག་གཡེམ་ལ་མི་རུང་ལ་མི་གསོད་
སོགས་ལ་རུང་བའི་བྱད་པར་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་པམ་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ནས་ལོག་གཡེམ་ལ་བྱད་པར་བྱེ་ནས་གཞན་ལ་མ་མཛུང་པ་དང་
འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསྐབ་བདུས་སུ། ཅི་སྟེ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྷག་པ་

མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་དབྱལ་ལོ། །བསྐྱལ་པ་མང་པོར་གོམས་པས་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བར་ཆོད་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་འདི་ནི་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་
དོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། བམ་ཟེའི་བྲིཅ་སྐར་མ་ལོ་བཞི་བྲིཅ་སྤྱིང་གི་
བར་དུ་ཆངས་པར་སྤྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གོམ་པ་བདུན་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིས་ནས་
བདག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་འདི་བཞིག་སྟེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་སྤྱིང་བར་བཟོད་ཀྱིས་བྱད་མེད་འདི་ཤིར་འོང་གིས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བམ་ཟེའི་བྲིཅ་སྐར་མ་དེ་སྤྱིང་ལོག་སྟེ་བྱད་མེད་དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་
ནས་སྤྱི་མོ་བྲིད་ཅི་འདོད་པ་བྱ་ལོངས་ཞེས་དེ་སྤྱིང་སྤྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
སྤྱིན་མེད་དེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྤྱིད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་སྤྱངས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ་བྱང་
སེམས་ལ་དེ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ལེན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་གནང་བ་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོག་གཙོད་དང་བརྟན་གྱི་པམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་ན་ནི་རབ་བྱུང་གིས་
བྱར་མི་རུང་བ་མི་ཆངས་སྤྱིད་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་མི་ཆངས་སྤྱིད་ཁོ་ན་ལ་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
བྱད་པར་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ་སྟོག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་བརྟན་ལ་ལས་ལམ་བྱུང་
ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བར་མ་དེས་ལ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་མི་ཆངས་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་ལམ་བྱུང་ན་ཅ་
ལྟར་དུ་འགྲོ་བར་དེས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བྱད་པར་མཛད་དོ། །བསྐྱབ་བདུས་དང་ཡང་མི་
འགལ་ཏེ་སྤྱིང་ཆངས་སྤྱིད་ཉིད་གཞན་དོན་སྤྱིབ་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་བཏང་བ་ལ་གཞན་གྱི་
དོན་ལྷག་པོ་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སོ་ཐར་གྱི་ཅ་ལྟར་གི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷག་པ་
མཐོང་བའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་ནས་བྱེད་པས་བྲིམ་པ་ལ་གནང་བ་ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་གནང་བ་མིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རབ་བྱུང་ལ་གནང་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲལ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོག་གཙོད་
པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་བསྐྱབ་བདུས་སུ། ས་མ་ཐོབ་པ་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་བྱུག་སྐྱོད་པ་ལ་འདི་བསམ་པར་བྱའི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྱུར་རྟོག་ལས་འགྱུར་
 ལ་འགྱུར་གསར་ལས་ས་ཐོབ་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྐྱོད་པ་
 དགོས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་དོན་མེད་པས་འགྱུར་རྟོག་པ་ལྟར་ལེགས་པར་འདོད་པ་འཐད་དམ་སྟུང་
 མོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་ས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྐྱོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གི་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་སྟོག་
 གཅོད་པ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མ་རྟོག་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་གནང་བ་
 ཡིན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སྟོབ་པ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་གནང་ན་སྡོམ་པ་མི་སྤང་བའི་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱང་
 རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་སྤང་རེ་ཡོད་ཀྱང་གཏན་བྱར་མི་བྱང་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་ལས་ཕྱི་རྩེ་
 ཁ་ཐས་དགེ་སྟོང་ནད་པས་མ་ཐོས་ན་ནད་ལ་གཞོད་ཅིང་ཐོས་ན་ནད་པན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ལ་གནང་ཡང་དགེ་སྟོང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པ་དང་འདྲོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་
 དེ་མི་ཆངས་སྐྱོད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་གི་གནས་ལ་ཡང་འདྲ་
 བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྩུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 སེམས་ཅན་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་དག་ལས་ཐབས་གཞན་མ་
 རྟོག་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་ཞིང་སྐབས་དེ་དག་གི་ཀྱན་སྟོང་གི་སེམས་
 དང་ལྡན་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ནི་ཞིབ་པའི་སྟོས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་འདི་ནི་སྤྱབ་
 པ་ཉག་ཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཞིན་དུ་སྤྱོད་ལ་ཉེན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་
 སྤྱིན་དང་རྩི་ན་བུ་ཏ་དང་ས་མུ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དབང་ཐོབ་ཅིང་
 བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྐྱོད་ཡིན་པས་དགེ་རྩ་ཆུང་བ་དང་ཤེས་རབ་རྩལ་བ་དང་

རང་གི་སྤྱོད་གསལ་ལ་ཞེན་པ་དང་མདོ་སྤེལ་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཉག་ཅིག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཡེ་མི་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སློག་གཙོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །སློག་གཙོད་གནང་བ་ལ་
 ཡུལ་ནི། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དག་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་གསོད་པར་ཆད་
 དེ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་སོ། །བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ན་
 འདི་བསད་ན་བདག་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་སྒྲའི་སེམས་ཅན་འདིས་མཆོམས་མེད་བྱས་ནས་
 དཔྱལ་བར་འགོ་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་དུ་བྱི་མ་ལ་སྟོང་བཅེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ་
 བདག་གཞན་བརྗེ་མོད་པའོ། །གསོད་པའི་དུས་ན་རང་གི་སེམས་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་
 རུང་གི་སེམས་སུ་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡེ་མི་འདྲེ་བར་རིག་པ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 གསད་བྱ་དེའི་སེམས་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །འཛེམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་དེ་ལས་
 གཞན་མ་རྟེན་པས་ཐོངས་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་སློག་དང་ཕྲལ་ན་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །མ་བྱིན་ལེན་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྟོན་ཆེན་པོ་
 འཤམ་ཆེར་གཏུམ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་མེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་གོ་འཕང་དེ་ལ་གནས་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་འཕེལ་བའོ། །བསམ་པ་ནི། སྟོང་
 བཅེའི་སེམས་སམ་པན་པ་ལ་བསམ་པས་རྒྱལ་སྟོན་དེ་ལས་འབྱེན་ཁིང་དེ་འཕྲོག་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཞོར་མང་པོ་སློགས་ནས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་སྦྱོད་འདོད་པའི་
 ཆོམ་རྒྱན་ནོ། །བསམ་པ་ནི། གཞི་དེས་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གཞོད་པ་དང་མི་པན་པར་གྱུར་ན་
 མི་རུང་ངོ་སྟམ་པ་ཁོ་ནས་སྤྱར་སློགས་ཏེ་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ལ་འབྲལ་
 བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞལ་ཏ་བྱེད་པའམ་སྦྱེད་མོས་ཆལ་སྤྱང་བ་གང་གིས་དགེ་འདུན་ནམ་མཆོད་
 རྟེན་གྱི་ཞོར་མི་རིགས་པས་ཚུད་གཞོན་པ་དང་རང་གིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་ནི། བཤད་

མ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་དེ་དག་དེ་ལས་འབྱེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་བྱེན་ལེན་བྱེད་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་
ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ལོག་གཤམ་”གནང་ས་ལ་”^{༡)}ཡུལ་ནི། བྱང་སེམས་གྱིས་
འདོད་པ་མ་བསྟེན་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་ཁོན་གྱི་བསམ་པ་འཛིན་པས་མི་ཆངས་པར་སྟོད་
བས་གཟེར་བ་བྱང་སེམས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་མགོ་གཙང་ངོ་། །ཆོག་
བྱི་མས་ནི་ལོག་གཤམ་སྟོང་བའོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་འཆད་ཀྱང་ལོག་གཤམ་གནང་བའི་
སྐབས་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། དཔེན་པ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ན་ཁྱོ་ཡོད་པའམ་
མགོ་གཙང་ངམ་རིགས་དང་ཆོས་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱངས་བ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་འདོད་པ་ལ་
ལོག་པར་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁྱོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ལོག་གཤམ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་ཆངས་པར་སྟོད་པ་
རྣམས་ནི་དོན་བྱས་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་མ་སྤིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རིང་དུ་སྤང་ཞིང་མཆོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་པལ་ཆར་བྱིས་པའི་ཉེན་གྱིས་འདུག་པ་དང་དེ་དང་དགེ་སྟོང་མི་མཚུངས་པ་
དང་གལ་ཉེ་དོན་ལྟག་པ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པས་བྱང་ས་དང་དོན་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ནོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ཀྱང་། འབྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་ནི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བར་མ་ཆོད་
པར་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འདུལ་བར་འོས་པ་མང་པོ་ཡང་བསྟེན་པ་ལ་མི་དད་པར་
འགྱུར་བ་དང་འཛིག་ཉེན་པ་རྣམས་དེའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རྗེས་སུ་
འདུག་པར་གཟིགས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་འབྲིག་པ་ལ་བསྟེན་པ་སྟོར་བར་མི་མཐོང་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མིའི་སྟོག་གཙང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བསམ་པ་ནི། འདི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ལ་བཞེན་ནས་སྟོག་མང་དུ་འཕེལ་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་
ཞིང་འདོད་པ་བསྟེན་ན་རང་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་གཟུད་པ་དང་མི་དགེ་བ་འདོར་བ་ལ་དབང་
དུ་འགྱུར་སྟུམ་ནས་སྟོང་བཅེ་བའི་སེམས་ཁོ་ནས་འབྲིག་པ་བསྟེན་ན་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་

༡) ཞ། ༥༤་བ་༣་ གནང་བ་ལ།

བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །རྩལ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི་སློག་འཆད་པ་དང་ལག་པ་རྒྱང་བ་སྣ་
 རྩ་བ་གཅོད་པ་དང་། མིག་འབྱེན་པའི་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལོ། །བསམ་བ་ནི།
 ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། །རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་དོན་ཡིན་ན་
 སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་རྩལ་མི་སྤྲོ་བས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རྩལ་སྤྲོ་
 བ་ལོ། །མདོར་ན་ཅི་དང་ཅིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཐོང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་
 ཡང་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ལ་པན་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུག་ཤེས་
 བསྐྱར་ཏེ་རྩལ་སྤྲོས་ན་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་པོ་འཕེལ་ལོ། །སྤྲ་མ་གནང་
 བ་ལ་ཡུལ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཟེན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་བ་ནི། འདི་དག་སྤྲིག་
 སློགས་བསྟེན་བས་ཡུན་རིང་པོར་གཞོད་པ་དང་མི་པན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟེན་ནས་མི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་དབང་བའི་ཆོག་སྤྲོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་
 ནམས་མང་པོ་འཕེལ་ལོ། །ཆོག་རྩལ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་མི་རིགས་པ་
 བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་བ་ནི། དག་རྩལ་སྤྲོ་བའི་ཐབས་དེས་མི་དགེ་བ་ལས་སྦངས་ཏེ་དགེ་
 བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ཆོག་རྩལ་སྤྲོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་
 དུ་འཕེལ་ལོ། །ས་སྤྲ་བས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་
 ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་རྒྱུད་ཤེས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལམ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་དང་། རིགས་པར་བྱ་བ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཆོག་ལ་མ་གྲུས་ཤིང་གཡེལ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་
 བྱེད་པར་འཆད་དོ། །དག་བཀྲལ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། གར་སྤྱོད་ལ་མེད་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་
 ཆོམ་རྒྱན་ཟས་སྟོན་སྤྲད་འཆོང་མ་ལམ་སྤང་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་
 ནོ། །རྟེན་དང་བསམ་བ་ནི། གར་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་ཏེ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བསམ་བས་གར་ལ་སོགས་
 པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་མགྲུ་ཞིང་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་དག་ཉན་དུ་བཅུག་ནས་མི་དགེ་བ་
 ལས་བསྐྱར་སྟེ་དགེ་བ་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བཀྲལ་བ་སྤྲོ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་

མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །གཞུང་འདི་དང་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་དུ་ལུས་ངག་གི་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་
 གྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མ་བཤད་ལ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས། གང་བདག་གི་དོན་ལ་རྗེས་
 སྐྱོལ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་འདོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིང་རྗེ་
 དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་འཕམ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་མ་
 གཏོགས་པ་དག་རྗེས་སྐྱོལ་གནང་བ་སྟེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
 གཙུག་ལག་དག་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པར་སྒྲུང་སྟེ་གསུང་རབ་གྱི་ཁུངས་ཤིག་དགོས་
 པར་སྒྲུང་ངོ་། །སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བསོད་
 རྣམས་འཕེལ་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་
 འཆད། གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་བཅས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་
 འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤྲུམ་ས་”དགག་པར་”^{༡)} བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 འཆོ་བ་ཉམས་པ་ནི། འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། །ཞེས་པ་སྟེ་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་
 འཆོ་ལ། གང་བྱང་བྱང་བ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་དེ་དག་གིས་ངོ་ཆ་ཞིང་འརྗེས་པར་མི་བྱེད་ལ་
 གཉེན་པོས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་
 རོ། །དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་འདོད་
 པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོལ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་འཆོ་ལཱའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། “འཚུལ་”^{༢)} འཆོས་སྟེ་དང་བཀུར་སྟེ་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་
 གསག་སྟེ་དང་བཀུར་སྟེ་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྤར་ནི་སྟོབ་པའོ། །གཞོགས་སྟོངས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་
 ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་སྟེ་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་

༡) ཞ། ༡༠་ན་༩་ དཔག་པར།

༢) ཞ། ༡༠་བ་༡་ ཚུལ།

ལ་སྒོད་བྱེད་པ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ལོག་འཆོའི་སེམས་སྦྱེས་མ་ཐག་མ་ཆོར་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འཆད་ཀྱང་གཞུང་དང་འགྲིག་པར་མི་སྤང་རོ། །ཆོ་ག་ཉམས་པ་ནི། འབྱར་ནས་རབ་དུ་ཤོད་ལ་
སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཤོད་པ་སྟེ་
དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མ་ཞི་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་རྟ་བག་དུ་ཤོད་པ་དང་ཅེ་ཞིང་ཅ་ཅ་འདོན་
ལ་གཡེང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཤོད་དུ་གཞུག་པར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བརྗོད་
པས་དེ་དག་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །རྟ་བག་དུ་ཤོད་པ་མན་ཆད་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
པ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །དགོས་པའི་སྒོ་
ནས་ནི། གཞན་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེས་པ་ཐབས་དེས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱ་
ངན་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་གད་མོ་དང་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་
གཞག་པ་དང་། རང་དང་སྤྲོན་མཛའ་བའི་གཙུག་པ་^{༡)}སྤང་བའམ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་
གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མནར་སེམས་དང་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོགས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ལ་
དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ལྟོ། །སྤྱི་བའི་རོ་ལ་
བརྟམ་པ་ནི། །འཁོར་བ་གཅིག་ལྷ་བཟོད་པར་སེམས། །ཞེས་པ་སྟེ་མདོ་མང་པོ་ལས་བྱང་སེམས་
འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་
འབྲེལ་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱང་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའི་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོགས་
པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱང་ཤིན་
དུ་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བ་
ན་འཁོར་ཞིང་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྤྱད་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་ཉོན་

༡) ཞ། ༤༠་བ་༤་ གཙུག་པ་

རྩོས་མུང་འདས་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་
 བྱེ་བ་ཐུག་འབྲུམ་འགྱུར་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་བདག་གཅིག་བྱ་སྲིད་པ་ལས་
 ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ན་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ལས་ཐར་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་དེས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་
 ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་དེ་དག་ལས་སྒྲོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མགོ་
 ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་བྱེད་པ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་
 གཞན་སྒྲ་ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱུ་འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དག་བཙོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཐག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའོ། །ས་སྐྱ་བྱས་ཉོན་མོངས་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་རིག་ནས་སྐྱོན་བྱང་
 སེམས་དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་སྒྲ་ཆད་མེད་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེར་མུང་འདས་
 ལ་”དགའ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་”^{༡)}སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་གཏན་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་
 མུང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་ཅིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བས་མ་གོས་པའི་སྲིད་པར་
 འཁོར་བ་ལ་བསྐྱུགས་ཀྱི། ལས་ཉོན་དང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་དེ་ཆད་པའི་མུང་
 འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་འཆོ་བ་དག་པ་དང་མི་ཁྱོད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་བྱས་
 དང་པོ་ལ་ཆང་དང་མཆོན་ཆ་དང་དུག་དང་སྒྲིག་ཆགས་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པ་འཆོང་བ་དང་
 མ་བརྟགས་པའི་ཉིལ་དང་ཡུངས་ཀར་”འཆོར་བའོ། ^{༢)} །ཞིང་ལ་སོགས་པ་ནི། སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་

༡) ཇ། ༡༡་བ་༣་ དགའ་བར་མི་བྱ་བར་དང་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི།

༢) ཇ། ༡༡་བ་༤་ འཆིང་བའོ།

ཉེ་ཞེས་དེ་དག་གྲང་ལོག་འཆོར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་གི་བསྐྱུགས་པ་མི་སྤྱང་བ་ནི། གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤྱང་བ། །ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་ཆོག་མི་བཅན་^{༡)}པའམ་མི་བཅུན་པར་གྱུར་པའི་དྲི་ངས་དང་མི་སྟན་པ་དང་གཏམ་ངན་འབྱུང་བའི་གཞི་རང་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་བསྤྱང་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གཞི་མེད་པ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་བསྤྱང་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བཅོ། །དྲི་ངས་སོགས་གསུམ་ནི་སྟོན་བརྗོད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ་ཞེས་གྲོ་ལུང་བ་གསུང་ངོ། །མི་སྤྱང་བ་ནི་དང་པོ་ནས་འབྱུང་འགྱུར་མི་འགོག་པའོ། །མི་སེལ་བ་ནི་བྱང་བྱེད་འབྲེ་མི་བཅན་^{༢)}པའོ། །མི་སྟན་པ་སྤྱི་བ་ལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱང་བ་མེད་པ་ལ་བརྗོད་མཁན་གྱི་སྟོན་ནས་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་བརྟུན་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་དང་ཁོ་བས་བྱིས་ལོན་ནས་ནན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མར་གཞན་སྟེགས་ཅན་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་དང་པོ་གཉིས་སྟེགས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ལོ། །བརྗོད་བྱའི་སྟོན་ནས་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྤྱོད་མོ་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་གཞིས་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཆུབ་མོས་སྤྲུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ་པ་རོལ་མི་དགའ་བའི་གཞོན་པའི་བཟང་པོ་ལྷན་དག་གི་སྤྱོད་པ་མི་སྤྲུག་པའི་ཆད་པས་འདུལ་བའི་ཐབས་དྲག་པོ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་གཞན་མི་དགའ་བ་བསྤྱང་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་བྱས་པས་པ་རོལ་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་ཆུང་དུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་གཞི་དེས་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཆུང་ལ་རང་ཉིད་གྱི་

༡) ལ། ༡༩་ན་༡་ གཅོད།

༢) ལ། ༡༩་ན་༣་ གཅོད།

༣) ལ། ༡༩་ན་༥་ ཐབས་གང་།

ཆོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མས།
 ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་ནི་དག་པོའི་སྒྱུར་བའོ། །དེ་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་གྱི་འཇམ་པོའི་སྒྱུར་
 བས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱང་གི་སྒྲིའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དག་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཇམ་པོས་ཀྱང་མ་བཅོས་
 ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་དོགས་པ་གོ་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ་། །དེས་ན་པ་རོལ་ཉོན་མོངས་པའམ་
 ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་འཆོས་རྒྱས་ཀྱང་མི་འཆོས་ན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཉེས་
 བྱས་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བུར་དག་པ་སྒྱུད་པའི་བློ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྱུད་ཅིང་རང་གི་འབྲུལ་བ་ཤེས་
 ལ་ཤེས་ནས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་དབབ་པས་བློ་དང་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་
 བར་འགྲེལ་བ་གསར་མར་བཤད་དོ། །

བཟོད་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། གཤེ་ལ་
 ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ་དག་པོ་སྒྱུར་གི་ཆོས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གཤེ་བ་ནི་ཁྲོས་ནས་སྒྱུ་བའི་ཆོག་གོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་བ་ལ་བྱིར་ཁོ་བ་ནི་
 ཁོར་གཞུག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་ངག་མི་སྒྱུག་པའོ། །རྟེན་པ་ལ་བྱིར་བརྟེན་པ་ནི་སྒྱུག་བསྐྱལ་
 བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་བསྐྱུན་པའོ། །མཆོང་འབྲུ་བ་ལ་བྱིར་མཆོང་འབྲུ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེས་
 པ་སྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཁོ་བའི་རྒྱན་མི་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་མི་འགོག་པ་ནི། ཁྲོས་པ་
 རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོར་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་བྱས་པའམ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་
 བྱས་པར་དོགས་པ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཐུག་དོག་ཤིང་ཆེ་བའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སམ་དམན་
 བར་སོང་ན་ངོ་ཆ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཤད་སྒྱུར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ནོ། །སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་ཀྱིས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་
 བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཐབས་དེས་འདུལ་འདོད་པའོ། །ཤད་སྒྱུར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀྱན་དུ་སྒྱུད་
 བས་ཤད་སྒྱུར་བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པ་དང་། ཤད་སྒྱུར་བྱས་ན་སྒྲར་འབྲུག་པ་སྐྱེ་བའི་འཐབ་ཀྱི་ལ་

ཅན་ཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཤད་སྦྱང་བྱས་མ་བྱས་གང་ལ་ཡང་སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་
 ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། ཤད་སྦྱང་མི་འདོད་པའམ་དེས་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྟོ། །བྱི་མ་འདི་གཉིས་
 གཞུང་ནས་གཅིག་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཕྱལ་བ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གཞན་
 གྱི་མི་འགོག་པ་ནི་པ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྟོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚོད་པ་གང་ལ་གཞན་ལ་ཉེས་
 པ་བྱུང་བ་དག་ཆོས་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་ཤད་སྦྱང་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 གཞན་ལ་འཆེ་བའི་མཐོ་འཆམ་པའི་བསམ་བསམ་ཤད་སྦྱང་མི་ཉན་པ་སྟེ་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་། སྤང་བ་མེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་ལེན་མི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ལེན་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་གྲངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ནི། ཐབས་
 དེས་འདུལ་འདོད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ནི། ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤད་
 སྦྱང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་ནི་མི་རིགས་པ་དང་བྱི་མ་ནི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པའོ། །བྱི་མ་ལ་སྔོན་
 པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་གསར་རྟོག་གཉིས་སུ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་
 ཤད་སྦྱང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་ལ་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མར་སྟེ་གསུངས་ཅན་དང་འཐབ་
 གྲོལ་ཅན་ལ་ཡང་ཉེས་མེད་དུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཁྱོས་པའི་སེམས་
 གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཁྱོ་བའི་བསམ་བ་དང་པོར་བྱུང་ཞིང་རྒྱུན་མི་གཏོང་བས་
 འཛིན་ལ། ཉེས་པར་མི་ལྟ་ཞིང་གཉིན་པོ་མི་བསྟེན་པས་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 ཉེས་པའོ། །སྤང་བའི་བྱིར་འབད་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་
 ཁྱོ་བ་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་བཞེད་དོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་ཡི་དང་
 པོ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་སྔོན་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 དང་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཞིར་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་ཉོན་དང་དུ་མི་ལེན་པ་
 ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་ཅིང་བྱི་མ་གཉིས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ངོ་། །བཙོན་
 འགྲུས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོར་བ་དམན་པ་ནི། །བསྟེན་བཀུར་འདོད་བྱིར་འཁོར་

ནམས་སྤྱད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱི་དང་སྟན་འདིངས་པ་དང་ལས་སུ་མི་བསྐྱོ་བ་
 སོགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་ཏེ་རྣམས་འབྲུལ་དུ་རེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་འཁོར་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བསམ་བསམ་བསྐྱུས་པ་ན་རིམ་གྱི་
 སོགས་བྱེད་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྦྱར་བ་མེད་པ་ནི། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་
 མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་སྟེས་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
 མལ་དུ་ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་སྦྱོས་འབབས་པ་སྟེ་སྟེས་པའི་བདེ་བ་དུས་མིན་པ་ཉོན་མོ་དང་མཆན་
 མོའི་དུས་ལ་ཡང་ཆོད་མི་བྱིན་པ་སྟེ། ནམ་གྱི་གྲང་བུན་མ་གཏོགས་པ་ཆ་སྟོད་སྤྱད་ལ་བདག་གིར་
 བྱེད་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བདག་གིར་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་
 ལ་ཉོན་གྱི་སྟོན་ནས་ནི། ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་ལམ་བཟོད་པས་དུབ་པ་དང་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་
 བསྐྱེད་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི། ཆགས་པས་བྱེ་མོའི་གཏམ་
 ལ་སྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྟོན་ཆོམ་རྒྱན་བྱུང་མེད་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛིའི་གཏམ་
 ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བརྗེད་
 བས་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འདི་གཞན་ལ་ཉན་པ་ཅམ་བྱས་པས་དུས་ཡོལ་
 བ་དང་དུས་ཡོལ་བ་ཡང་སྤྱོད་ལས་ཕྱི་རྫོང་དང་དེ་ལས་སྟོད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ས་ཕྱ་དུས་འཆད་
 དོ། །ཉན་པ་དང་སྤྱོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉན་མཁན་གྱི་སྟོན་ནས་ནི། བ་རོལ་སྤྱ་ཞིང་འདུག་པ་ལ་
 ཉན་པ་དེ་ཡང་དན་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་བ་རོལ་གྱི་རོར་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཉན་པའོ། །གཏམ་གྱི་སྟོ་
 ནས་ནི། ཡ་མཆན་བཤམ་མཆར་གཏམ་ལ་ཤར་ལ་འདྲི་བ་ཅམ་དང་ཚུར་ལ་འདྲི་བའི་ལན་འདེབས་
 བ་ཅམ་བྱེད་པའོ། །སྟོབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ལ་ནི་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རྗེ་ན་བྱ་ཏེ་སོགས་འཆད་
 དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིན་དུ་ཆོགས་པ་སྤྱད་པ་དང་དགེ་བ་
 སྤྱད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤར་བྱིན་དང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་འཛིའི་ནང་དུ་ཡོང་གཏམ་
 ངན་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་

འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲིང་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་ཆོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་
མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་མནར་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་གནས་པ་ལས་
བརྩམས་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་འོད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་
གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པ་འོ། །མི་གཞོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི།
ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་གདམས་ངག་ལོག་པ་བྱུང་དོགས་པ་དང་། བདག་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་
སེམས་མཉམ་པར་འཛིན་རྒྱས་སམ་གདམས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དངོས་
གཞིའི་ཉེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་གོགས་བྱེད་
པའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ཞིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
ནོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྒྲིབ་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་ལྷ་ནི།
བཞེས་སྒྲིངས་ལས། རྒྱུ་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་རྒྱགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་
འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་
རིག་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་རྒྱུ་དང་འགྲོད་གཉིས་སྒྲིབ་པ་གཅིག་དང་གཉིད་རྒྱགས་
གཉིས་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་འདྲེན་པའི་ཆོམ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། ཇི་ལྟར་”སྒྲོང་བའི་”ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་
ལྷ་ལ་སྟེང་ཅིང་འདུན་པས་སེམས་ཡུལ་ལྷའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ་དེ་འདྲེན་པ་ནི་ཡུལ་ལ་སྤྱག་ཅིང་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །གཞོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་
གཞོད་པ་བྱ་བ་དང་འཆེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་དེ་འདྲེན་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་མི་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བའི་མཆན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འོ། །རྒྱགས་པ་ནི། གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་སུ་མི་
རུང་ཞིང་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་གྱུར་པ་འོ། །གཉིད་ནི་འདིར་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་
ལས་མངོན་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་འདྲེན་པ་ནི་སེམས་ལ་སྤྱན་པའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་

༡) ལ། ༡༩་བ་༩་ སྒྲིང་བའི།

མི་གསལ་བའོ། །ཚོད་པ་ནི། ཆགས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའོ། །འགྱོད་པ་ནི།
 སེམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་འདྲན་པ་ནི་ཉི་དྲུང་སྒྲིངས་དང་ཡུལ་དང་མི་འཆི་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྒྲིན་བཞད་པ་དང་བཅེས་པ་དང་དགའ་བ་དང་དགའ་མགུར་སྐྱད་པ་རྣམས་
 བན་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་བདག་དྲུས་གསུམ་དུ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཞེས་པ་དང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་
 འབྲས་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ་དེ་འདྲན་པ་ནི་དྲུས་གསུམ་པའི་ཆོས་དང་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉེན་པོ་གང་གིས་”སྒྲིང་བ་
 ”¹⁾དང་། སྒྲིང་ལམ་རི་ལྟ་བུས་སྒྲིང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 སྒྲིང་ཚུལ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིས་པ་དང་རྣགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མི་སྐྱུག་པ་བསྟོམ་སོ། །གཞིན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་བྱམས་པ་བསྟོམ་སོ། །རྒྱགས་གཉིད་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་ནི་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བའི་མཆོན་མ་ལེགས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་གསལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྟ་རྟེན་སྐྱེས་སུ་བན་པ་དང་། གཞན་ཡང་”དང་བར་”²⁾འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ནས་
 སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་ཕྱོགས་སུ་དང་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལ་ལྟ་བ་དང་གདོང་ཚུས་འཁྱུ་
 བའོ། །ཚོད་འགྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་སེམས་ནང་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་འཛོག་ཅིང་རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་འདས་པའི་དྲུས་སུ་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅམ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མཐོང་ནས་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་
 བམས་ཅད་ལ་གསུང་རབ་ལས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་དེ་དག་འདྲན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་
 ཀྱིས་སྐྱད་པ་དང་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་པན་ཡོན་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཆོག་རྣམས་འདོན་ཞིང་དོན་

1) ཞ། ༡༥་ན་༥་ སྒྲིང་བ།

2) ཞ། ༡༥་བ་3་ དད་པར།

སེམས་པ་སོགས་བྱས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པའང་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་སྦྱང་བ་ནི། སྐྱེ་བ་པ་ལྷ་པོ་གང་རུང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་པ་དེས་སེམས་ཉི་བར་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་རབ་རྩུང་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པས་བདག་གི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
 པར་རིག་ནས་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་ཏུ་མི་ལེན་པར་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ག་ཉིན་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས་སྦྱང་བ་ནི། སྐྱེ་བ་པ་ལྷ་པོ་གང་རུང་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བའི་ཏུས་ཉི་བར་གནས་པ་ན། བདག་
 གིས་འདི་དག་བསྐྱེད་ན་ནི་བདག་སྟོན་པ་དང་བསམ་པ་ཤེས་པའི་ལྷ་དང་གྲོགས་མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་སྦྱང་བའོ། །སྦྱོང་ལམ་ངེ་ལྟ་བུས་
 སྦྱང་བ་ནི། གཉིད་རྒྱགས་ལ་ནི་ལངས་ཏེ་པན་རྩུན་ཏུ་འཆག་ཅིང་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་བཞི་ལ་
 སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་ལེགས་པར་བཅས་དྲན་པ་སྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་དང་ཏུ་མི་
 ལེན་ཅིང་སེལ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་ཏུས་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་ཐམས་ཅད་ཏུའོ། །རྗེས་ཀྱི་ཉིས་པ་ནི།
 བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་རོ་སྤང་བ་སྟེ་
 དགའ་བདེ་སོགས་ལ་སྤེད་ཅིང་རོ་སྤང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཏུ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་སྤང་བའི་བྱིར་
 འདུན་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉིས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་དག་ནས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་
 ཆོག་ཤེས་བྱས་པའི་ཉིས་པར་འཆད་དེ་འགྲིག་པར་མི་སྤང་ངོ་། །ཉིང་ངེ་འདྲིན་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་
 རྒྱུན་གནས་པ་དང་བྱད་པར་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་ཆད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་སྟེ་རོ་སྤང་ཅན་དང་ང་
 རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ལྟ་བཤས་ཆེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །ཉིས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི་
 རིམ་པ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་སྐྱབ་པ་དང་ཉོག་པ་ངན་པ་མི་སེམས་ཤིང་དགེ་
 བ་སྤྱད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཏུ་མི་ལེན་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་གིས་རོ་སྤང་བ་དང་ཏུ་མི་ལེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །

ཤེས་རབ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཆོག་དང་འབྲེལ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་དམན་སྦྱང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྦྱང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ།

བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ཆོག་དང་དོན་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་
གཞན་ལ་དེ་སྐད་སྟེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉན་པ་སོགས་
ཐེག་དམན་ལ་དགོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མི་དགོས་སྟེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཏན་
སྤོང་བ་མིན་ལ་སོ་ཐར་སྤོང་དུ་འབྱུག་པའི་ཅ་ལྟར་དང་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེད། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེས་པར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ལ་ཡང་བཅོན་པར་བྱ་
དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱས་
ཚུང་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོབ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱིས་
མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གསོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་འགགས་པའི་གདམས་པ་
མཆོག་གོ། །ཐེག་ཆེན་པ་གང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་བསྒྲིག་
ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དེ་ལ་བཅོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཅོན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་
སྟོད་ལ་བཅོན་པ་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅོན་པ་མ་བྱང་བའི་
རང་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལ་སྟོབ་དགོས་སོ། །ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅོན་
པར་བྱེད་པ་ནི། བཅོན་མིན་ཕྱི་རོལ་བསྟན་བཅས་བཅོན། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
ལ་བཅོན་པ་བྱར་ཡོད་ན་དེ་མ་བྱས་པར་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ལ་
བཅོན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་རང་གི་གཞུང་ལ་བཅོན་པར་མ་བྱས་པར་དེ་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གོ་དང་སྤྱི་བསྟན་བཅས་
ལ་ས་ལྷ་བས་འཆད་དོ། །སྤྲ་མ་ལ་བཅོན་པའི་གཞི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དགོས་ལ་འདི་ལ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། འེན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་སྟོབ་

རྒྱུན་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་མི་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྒོ་མི་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་ཏེ་བྱི་
 རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
 བཅོན་པར་བྱེད་ན་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་ལ་བཅོན་པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་ནི།
 ཡུན་ཐུང་དུས་ཀྱང་བྲན་རྒྱས་པ་དང་དོན་སེམས་པ་ནི་སྒོ་རྟོ་བ་དང་དོན་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་གསལ་བ་དང་གསུང་རབ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་ནི་ལྡན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་རྩི་
 ན་བུ་ཉས་བཤད་དོ། །ཁྱོད་རྒྱུན་པ་ནི། སྤྱིར་བར་ལོ་བས་བཤོ། །དགའ་བཞིན་དུ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་བཅོན་པའི་ཉིས་པ་ནི། བཅོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
 དང་མི་འགལ་བར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་བྱེད་པ་ན་སྟན་ཆ་བ་ལ་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་བྱེད་པར་དང་པོར་མངོན་
 པར་དགའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ཅིང་བར་དུ་དེས་དགའ་བར་འཛིན་ལ་ཐ་མར་རངས་པར་བྱེད་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིས་པའོ། །དེས་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཉིས་བྱས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྤྱོད་བ་ལས་
 ཉམས་པ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཐོས་བསམ་ལ་སྤྱོད་བ་ལས་ཉམས་པར་
 འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་ཅིང་བཞི་པ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤྱང་ངོ། །ཡུལ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིས་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཐོས་ནས་
 སྤྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། སྟེ་སྟོན་དེ་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཟབ་མོའང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་
 དུ་བྱང་བའི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་སོ་སྟེའི་ཡུལ་མིན་པས་ཟབ་པ་ཉན་རང་གི་ཡུལ་མིན་
 པས་མཆོག་དུ་ཟབ་པ་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ཤིང་མ་མོས་ནས་སྤྱར་བ་
 འདེབས་སོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ནམ་མཐུ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་

སྤྱོད་གས་གང་རུང་གཅིག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་སྟོན་ནོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་
 བཞི་སྟེ་འདི་དག་བཟོད་བྱ་དམན་པའམ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བྱེད་
 དམན་པའམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་བྱེད་པ་སོ་དམན་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེས་སྦྱ་བའོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་ནི། རང་གི་ཚུལ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་དམ་གཞན་ཀྱི་ཁ་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །ཆོས་སྤང་བ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་
 ནི་ཟབ་ཅིང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོས་ནས་སེམས་མ་མོས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དད་པ་དང་གཡོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོང་བར་གྱུར་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 མེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པར་ཟད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་སྤང་བ་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མི་ཤེས་པར་བཅིས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཉིད་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྐྱོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ནོ། །མོས་པ་མ་སྐྱེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རང་བཞིན་གདུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་ཆོས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
 རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དགོངས་གསུངས་པ་རྣམས། །ཤེས་པར་སྦྱ་མིན་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐེག་གཅིག་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ། །བཏང་སྟོམས་གྱིས་ནི་བདག་བསྐྱང་
 བྱ། །བཏང་སྟོམས་གྱིས་ནི་སྟེག་མི་འགྱུར། །སྤང་བས་སྟེག་འགྱུར་དགེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པས་ལས་དང་སོ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོོ་དང་མཐུན་པའི་མོས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་མོས་པར་མ་
 རུས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་ནི། བདག་ལ་
 བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོོད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སེམས་གྱིས་གཞན་

དག་ལ་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྟོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ནི་འགྲེལ་བ་གསར་མ་དང་ས་སྤྲུལ་སྟོན་སེམས་སམ་སྟེམས་པའི་སེམས་ལ་འཆད་དེ་ང་
 རྒྱལ་ལོ། །རྫོང་ལྷ་ལྷ་བདག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་བཤད་དེ་དོན་འབྲེལ། །དེས་ན་
 བས་པའི་སྐབས་དང་བྱད་པར་ཆེའོ། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་བྱས་ཀྱང་དགོས་པའི་སྟོན་མ་ཉེས་
 པ་མེད་པ་ནི། བསྟན་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྟེགས་ཅན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་འདོད་པའི་དུས་
 དང་ཐབས་དེས་གཞན་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་དད་པ་
 རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་ལ་
 གཉིས་ལས། རོས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཆོས་
 སྟོགས་ཤིང་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་པའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་ན་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་
 གཞན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་
 མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་སོང་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོན་མ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི།
 ཆོས་སྟོགས་པ་སོགས་མ་ཆོར་བ་དང་ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་ལོག་པར་སྟོན་དུ་དོགས་པ་དང་ཆོས་
 ཀྱི་གཏམ་དེ་ཡང་ཡང་རོས་ཤིང་བཟུང་ལ་ཤེས་ཟིན་པར་ཤེས་པ་དང་མང་དུ་རོས་པ་རོས་པ་འཛིན་
 པ་རོས་པ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་རྟག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་
 རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཏེ་ཆོས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ལ་ཞེན་པ་
 སྟེ་བདུན་ནོ། །མང་དུ་རོས་པ་སོགས་གསུམ་ནི་རོས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་རྫོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །ལེན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་རོས་པས་མ་སྟོན་གསུམ་མོ། །དགོས་པའི་སྟོན་མ་ནི། རང་ལ་ཆོས་
 སྟོན་པའི་སྒྲ་མའི་སེམས་མི་དགའ་བ་བསྐྱང་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །རོས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་
 ”མི”། དེ་ལ་སྟོད་དང་མི་དགེ་རྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱད་
 དུ་གསོད་པ་སྟེ་སྟོང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་དང་སྟོན་པའི་འདུལ་ཤི་སྦྱེད་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་

༡) ལ། ༡༩་ན་མ་ནི།

བཀྲར་སྟེ་མི་བྱེད་ལ་སྦྲ་འབེབས་པས་འབྲུ་ཞིང་ཆོག་རྩལ་པོ་སྦྲ་བས་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོག་
 འབྲུ་ལེགས་པ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་རྟོན་ན་
 རྟོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོག་མི་ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་དེ་མི་གནས་ལ་ཆོག་
 ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་སྦྲ་བ་ལ་ཆོག་འབྲུ་ཙམ་འཆད་པར་
 ཟད་གྱི་དོན་མི་འཆད་པའམ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཡི་གཤེད་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་
 སོ། །དེས་ན་བྱང་པར་རྟོན་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྤར་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །རི་ན་བྱ་
 ར་དང་ས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལ་མ་གུས་པའི་ཉེས་པར་བཤད་དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
 ལྟར་ལྟ་བ་དན་པ་སྤང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྲ་མའི་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་ལས་
 ཉམས་པ་དང་ཡི་གེ་རྟོན་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་སྦྲ་བ་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་དོན་དུ་ཆོག་འབྲུ་ལ་བརྟེན་པར་
 འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་
 སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་མི་སྦྱབ་པ་ནི། དགོས་
 པའི་གྲོགས་སུ་འགོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནས་བསོད་ནམས་བྱེད་པའི་
 བར་བརྒྱད་ལ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་གྲོགས་སུ་མི་འགོ་ན་རྟོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་
 ཀྱིས་ནི་རྟོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་སྟོབ་པར་གྲོ་ལུང་པས་བཤད་དོ། །མ་
 བྲས་ཀྱང་རྟོན་གྱི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ར་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་
 རྒྱས་པ་གཞན་ལ་བཙོལ་བ་དང་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགེ་ཤྱོགས་ལ་བཙོན་པ་དང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡིད་རྟུལ་ཞིང་ལུང་འཛོགས་མི་མཁས་པ་སྟེ་ཡའོ། །བྱ་བའི་སྟོན་ནས་ནི། གཤོད་པ་དང་ལྡན་པ་
 དང་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ནི། གྲོགས་འཆོལ་བ་
 རང་གིས་བྱེད་རྒྱས་པའམ་བྱེད་པའི་མགོན་དང་རྟོན་ཡོད་པའོ། །དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ནི་ཐབས་དེས་
 འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་ཆེས་མང་བའི་མནར་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་

བྱིས་ས་སྤང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གནོད་པ་མི་སེལ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐལ་མི་སེལ་བ་དང་། དེའི་
 རྒྱ་མི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་སེལ་བ་ནི། རྟ་པའི་རིམ་གྱི་
 བྱ་བ་སྤོང་། །ཞེས་བ་སྟེ། རྟ་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་འབྲུད་པ་ན་སེམས་གཉིས་གྱིས་དེ་ལ་རྟ་གཡོག་
 ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱི་དང་བསྟུན་བཀྱར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་
 གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །མ་བསྟན་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མཉམ་པ་མེད་པ་ནི། རྟ་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་
 དང་རྒྱས་ཤིང་རྟ་པའི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ལ་བཅོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ལ་ལེགས་པར་
 ཆོས་སྟོན་མི་རྒྱས་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཛིན་མི་
 རྒྱས་པ་དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྱངས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་མཉམ་ནི། རྟ་པ་མགོན་དང་རྟེན་
 ཡོད་པ་དང་རང་གིས་རང་གི་གཡོག་རྒྱས་པ་དང་རྟ་རྒྱན་རིངས་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་སོས་ཙམ་དུ་
 འདུག་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དགོས་པའི་སྒྲོན་མཉམ་ནི། དགོ་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོན་པ་དེའི་བར་ཆད་
 དུ་འགྱུར་བ་བསྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གཅིག་གོ། སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་མི་སེལ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བར་མི་
 བྱེད་པ། །ཞེས་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ལྟངས་དང་ལྟངས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རྟ་པ་དང་འབྲ་
 ལ་བསལ་བྱའི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བ་
 ནི། བག་མེད་རྣམས་ལ་རིགས་མི་སྟོན་ཞེས་བ་སྟེ། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སེམས་གཉིས་གྱིས་སྒྲོན་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་
 འཆམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་པའོ། །མ་བསྟན་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མཉམ་པ་མེད་པ་ནི། རང་གིས་སྟོན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཏེ་མི་
 རྒྱས་པ་དང་གཞན་བསྟུན་རྒྱས་པ་ལ་བཅོལ་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་མཉམ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་
 འཆོས་རྒྱས་པ་དང་དགོ་བཤེས་གྱིས་ཟེན་པ་དང་རང་ལ་ཀྱན་ནས་མཛར་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བས་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་རིགས་པ་བསྟུན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་གྲུས་པ་མེད་པས་
 དཔུ་མོད་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དགོས་པའི་སྒྲོན་མཉམ་ནི། མ་བསྟན་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་

བ་སྟེ་གཅིག་གོ། འདི་ཡང་རྒྱས་པར་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ཀྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་
 བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། བན་མི་འདོགས་པ་དང་། ཆར་མི་གཅོད་པའོ། འདང་པོ་ལ་བྲག་ལས།
 དང་པོ་བན་བྲག་པ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། བྲས་ལ་ལན་དུ་བན་མི་འདོགས། །ཞེས་པ་སྟེ་
 སེམས་ཅན་བན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བན་ལན་བྱེད་མི་འདོད་པས་བྲས་པ་མི་གཙོ་ཞིང་བན་
 བྲག་པ་མི་བྲན་པའམ་མི་སེམས་པས་བྲས་པ་མི་ཆོར་ཏེ་མནར་སེམས་ཀྱིས་དེ་བས་”ཆེ་
 བའམ་”^{༡)}མ་རྒྱས་ན་མཉམ་པའམ་ཐ་ན་རྒྱུད་དུ་མཐུན་པའི་བན་ལན་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
 སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་བྲས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བན་ལན་བྱ་བར་བསྐྱེམས་བཞིན་དུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མ་སྟོགས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ།
 དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། བན་ལན་མ་བྲས་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ནི། དེ་ཉིད་བན་ལན་བྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་ཕྱ་ངན་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཉི་དུ་དང་ལོངས་སྟོང་དང་བལ་བ་ལས་སྒྱར་
 པའི་ཕྱ་ངན་བྱུང་བ་ལ་མནར་སེམས་ཀྱིས་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་
 ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ལྷུང་མེད་ནི་དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད་དང་
 འབྲེལ་ཕྱ་ངན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་དེ་བས་ལ་ཚུལ་ནི་སྒར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །བཞེན་པ་ལ་ལོག་
 པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཁོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་སོགས་འདོད་པ་ཡང་དག་པ་
 སྟེ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྦྲོང་བ་པོས་སྦྲོང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་པས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་
 ཉེས་པའོ། །མ་བྱིན་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། རང་ལ་ལོངས་སྟོང་དེ་དག་མེད་པ་སྟེ་
 གཅིག་གོ། དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་ནི། ཆེ་འདིའམ་བྱི་མར་སྒྲོན་སྟེད་པའི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྲོང་
 བ་པོ་དེ་ལ་མི་འགྲོད་པའི་རྩས་ཏེ་གཉིས་སོ། །དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། མ་བྱིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་

༡) ཞ། ༥༠་བ་ན་ ཆེ་བའི།

འདུལ་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་བྱིན་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་
 བྱིན་ས་སྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རང་གི་འཁོར་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཁོར་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་
 བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་བསྐྱུས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་མི་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་
 མི་སྟོན་པ་དང་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱིར་དུ་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་དད་པ་ནམས་ལས་གོས་ཟས་
 དང་མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་ན་བའི་གསོས་སྟན་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་ཆོས་བཞིན་དུ་
 མི་ཆོལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་ཀྱིས་མི་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་
 མི་སྟོན་ལ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དེ་དག་མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་
 རས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ར་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་དང་རྒྱས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་སྟེ་གཉིས་
 སོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། མི་སྟོན་པ་དང་མི་ཆོལ་བའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དགེ་
 འདུན་གྱི་ནང་བྱིན་ས་སྐྱུང་བ་སྟེ་གཉིས་མོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། འཁོར་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་བཤམ་རང་ཉིད་ཆོས་གོས་སོགས་ཆོལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་
 ཀྱིས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་སྟོན་སྟེ་གསུམ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་རྒྱར་མོངས་ལ་དེ་ཡང་
 འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱུ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །མཐུན་པར་བྱ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒོ་དང་མཐུན་མི་འདུག །ཅེས་པ་སྟེ།
 གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མཐུན་པར་མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ར་སྟེ་སྦྱར་མི་
 བཟོད་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འཕྲོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྦྱར་
 གཞོན་པར་འགྱུར་བཤམ་ཡང་ན་དེས་རང་ལ་གཞོན་པ་དང་འདོད་པ་དེ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་
 ཆོས་མང་པོ་ལ་མི་འཕྲོད་ཅིང་མི་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་དགེ་འདུན་
 གྱི་ནང་བྱིན་ས་སྐྱུང་བ་དང་སྟེ་གསུམ་ཅན་ཆར་གཙོད་པ་དང་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་
 ལཱོ། །འདི་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱུགས་

བ་བཟོད་མི་བྱེད་ཅེས་བ་སྟེ། གཞན་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་བ་ཤད་བ་ལྟར་དད་བ་ལ་
 སོགས་པའི་བསྐྱབས་བ་མི་བཟོད་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱས་བ་ལ་ལེགས་སོ་མི་སྟེར་ན་སེམས་གཅིག་
 དང་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤེལ་ལྟར་རོ། །མ་བཟོད་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་
 རས་ཉེས་བ་མེད་པ་ནི། ར་སྟེ་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་བ་དང་པ་རོལ་པའི་གཏམ་ཚིགས་ཚིགས་སུ་སྟོད་བ་
 སྟེ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་བ་ཆུང་བས་ཡོན་ཏན་བཟོད་ན་མི་དགའ་
 བ་ལ་དེར་ཤེས་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །བཟོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་སྦྱས་སྤར་སྤང་དུ་སོང་
 བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། མ་བཟོད་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་འདོད་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་
 རང་ཁྱིམ་ས་བསྐྱུང་བ་དང་བཟོད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱགས་བ་དང་ཁེངས་བ་དང་གཞོད་པར་
 འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་བ་སྟེ་བཞིའོ། །ཆར་མི་
 གཅོད་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་མིན་སྟོད་བ་དབང་དུ་མི་བྱེད་བ་ནི། རྟེན་དུ་འཆོམ་པར་ཆར་མི་
 གཅོད། ཅེས་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤྲ་དབབ་བ་དང་ཆད་པས་བཅད་བ་དང་བསྐྱད་པར་རིགས་བ་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲ་མི་འབེབས་སམ་འབེབས་ཀྱང་ཆད་པས་མི་གཅོད་པའམ་གཅོད་ཀྱང་
 མི་སྟོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་
 ཉེས་པའོ། །མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་བ་མེད་པ་ནི། དུས་ལ་སྟོད་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་
 རས་ནི། གཏམ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་ཤིང་ཆེ་བ་སྟེ་བཅས་
 སུ་མི་རུང་བ་དང་ཤིང་ཆར་འོང་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་དང་ལྡན་པས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་མཐུན་པར་
 བྱེད་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། སྤྲ་འབེབས་བ་སོགས་བྱས་ན་འཐབ་བ་དང་མཆོང་འབྱ་
 བ་དང་འབྱེད་བ་དང་ཚོད་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་དེ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དགོ་འདུན་
 འབྱུག་ཅིང་འབྱེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་འགོག་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །འཐབ་བ་སོགས་བཞི་ནི་དང་པོ་སྟེ་ཡིན་
 ལ་ལྟག་མ་གསུམ་ནི་ཤིགས་ངན་དང་ལག་གིས་འབྱེད་བ་དང་སྒྲིའི་གར་འབྱེད་བ་ལ་གྲོ་ལུང་བས་
 བཤད་དོ། །བསྟན་བ་ལ་འགྲས་བ་སོགས་དབང་དུ་མི་བྱེད་བ་ནི། རྩ་འབྲལ་སྟེག་ལ་སོགས་མི་

བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྩུ་འབྲུལ་དང་མཐུ་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྡན་ན་སྐྱག་པར་བྱ་རིགས་པ་སྐྱག་པ་དང་འདུན་
 པར་བྱ་རིགས་པ་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྡན་ན་དང་
 པས་བྱིན་པ་མི་འཇུ་བས་དད་པས་བྱིན་པ་སྒྲོང་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སྐྱག་པ་དང་འདུན་
 པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཁ་ཅིག་ལས་
 ཉེས་བྱས་ཐ་མ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲའོ། །ཡུགས་སམ་རྩེ་སྒྲིམ་
 རོ་ཞེས་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སྐྱར་བའི་ཤས་ཆར་ཞེན་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཡིན་ན་མ་བསྟན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
 རོ། །ཉེས་བྱས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐྱབས་ལས་ཉམས་
 པར་འགྲེལ་པ་གསར་མས་བཤད་དོ། །སྟོང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་བྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི། སྒར་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅས་པ་
 དེ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་བཅེར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྟེ་པན་པར་
 འདོད་པ་དང་གདུལ་བར་འདོད་པས་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་གི་སྐྱས་ནི། སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་དང་། །སྐྱག་བསྐྱལ་ཆོར་བས་ཉེན་པ་དང་། །གཉིད་དང་སྤྱིས་པ་དག་ལ་ནི། །བྱང་བ་ལ་
 ཡང་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་རྣམས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་བཤད་
 དོ། །སྐྱབས་འདིར་གཞུང་ལས་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་ཆོར་བས་ཉེན་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་
 དེ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་བཞེད་དོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཆོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཉེས་མེད་དེ་གཞུང་འདིས་བསྐྱས་པར་བཞེད་དེ་
 འདི་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་སྒར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་དངོས་སུ་བྱང་བ་ཤ་སྟག་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་
 བརྩམས་ནས་སྟོན་པས་མདོ་སྟེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསུངས་པའི་ཐོར་བུ་དེ་དག་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་མ་མོ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་དང་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་ཆང་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཟོ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་གྲུས་པ་སྦྱེས་པས་བསམ་པ་ལུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞན་ལས་སྡོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་མཆོག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་རྩི་ལྟར་བཅས་
 པ་ལས་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་གསུམ་ནི། དེ་དག་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་
 པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་
 པའོ། །འདི་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཀྱང་དང་པོ་
 བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་འདོད་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་
 དང་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སློབ་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །དང་པོར་སྡོམ་པ་སྒྲངས་པའི་
 རོག་མ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ལེའུ་བཙུ་
 བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ་ཞེས་
 ཁས་འཆེ་བར་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མི་སྦྱབ་པ་དེ་དག་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་
 འཆེ་བར་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སློབ་པ་དེ་དག་ནི་
 ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་བྱུབ་
 བྱའང་ལེགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་ནའང་དེ་ལྟ་བུས་མོད་སྟུམ་དུ་མི་བསམ་པར་གནད་ཀྱི་གདམས་པར་བལྟས་
 ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་པར་བྱིན་དང་བསྐྱབ་པ་བཞི་སྟོད་པ་ལ་མ་མཐར་བྱས་ཏེ་སྟོ་
 རྒྱགས་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ནས་
 ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱའོ། །བསྟན་པའི་གནད་
 མཐའ་དག་པར་མི་ཤེས་པའི་སྟོང་བ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། མ་གྲོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
 དང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་མ་གྲུས་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་

ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་སྒྲར་གསོ་བས་ཉེས་པ་ལས་གསོ་བར་བྱའོ། །ཕམ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འདུས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལྟར་
 ཉེས་པའི་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །དེ་དག་བྱང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་གང་
 རུང་བཤགས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཛིན་ནུས་པ་ལ་བཤགས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྟན་ནི་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་
 དགོས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་སོགས་ནི་སོ་ཐར་ཀྱི་ཡང་ལྟར་བ་བཤགས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས་
 སོ། །འཆགས་པའི་ཉེན་རབ་བྱང་ཡིན་ན་བཤགས་ཡུལ་རབ་བྱང་ཡོད་ན་བྱང་སེམས་བྲིས་པ་ལ་
 ཡང་མི་རུང་ངམ་སྟམ་མོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱང་ན་དེས་
 སྒྲོམ་པ་བཏང་བ་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲར་ཡང་ནོད་པར་བྱ་བར་གཞུང་འདིར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པར་
 ཡང་གལ་ཏེ་བྱིར་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་བྱིར་སྒྲུང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ལན་གཉིས་ལས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་དང་པོ་སྒྲུངས་པ་དང་བྱིས་ལན་གཉིས་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་དུ་གནང་གི་དེ་ལས་ལྟག་པ་ནི་ངོ་
 ཆ་མེད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་མ་གནང་ངོ་། །ཞེས་བཞེད་པ་ནི། གཞུང་འདིར་ལན་གཉིས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལན་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲུངས་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ཕན་ཆད་མི་རུང་བའི་ཆོག་མེད་པའི་བྱིར་དང་ཁུངས་སྐབ་པའི་རྒྱ་
 གཞུང་ལས་ཀྱང་ཆད་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ས་སུ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་བརྒྱལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ན་ཡང་དགོ་འདུན་ལ་བཤགས་ནས་འཁྲོ་བ་ཀུན་ལ་
 ཕན་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསམ་པ་དག་པས་སྒྲར་ཡང་སྒྲུང་བར་
 བྱའོ། །ལན་གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཆད་པར་མི་གཟུང་སྟེ་ཐོག་མར་སྒྲུང་བ་ལ་ལྟོས་
 བས། བྱི་ནས་ཡང་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐག་པ་འབྲིང་
 གི་ཉེས་པ་བྱང་ན་ནི་དེས་གསུམ་མམ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་ཉེས་བྱས་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་མདུན་དུ་

འདུག་ནས་ཐོག་མར་ལྷུང་བ་གང་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བཟོད་དེ་དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཇི་སྐད་ཡོངས་སུ་བཟོད་པའི་གཞི་ལས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཉོངས་པ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་བཟོད་ལ་ལྷག་མ་
 བྱི་དགེ་སྦྱོང་ཉེས་བྱས་འཆགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཉོངས་
 པ་ཞེས་པའི་འོག་དུ་ལྷུང་བ་གང་བྱུང་བའི་མིང་བཟོད་དེ། དཔེར་ན་བདག་བསྟོད་དམ་གཞན་ལ་སྟོད་
 པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་མའི་ཆོག་ནི་འགྲེལ་པ་རྟོང་མ་ལས། དེ་དག་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 ལ་བདག་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་པོ། །བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་
 པར་འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟོད་ཀྱི་འདི་
 རྣམས་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ་ཞེས་སྒྲས་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱའོ། །ཕྱིས་ཀྱང་སྟོམ་པར་བྱེད་དམ་
 ཞེས་སྒྲས་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱི་བོས་ཉོད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས་ནི།
 ཤེས་ཤིང་མཐོང་ལ་བྱན་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱི་བོས་ཉོད་པར་
 བགྱིའོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྣམས་ལ་ཐལ་
 མོ་སྦྱར་ཏེ་བྱག་བྱས་ལ་དམའ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་སྟོམ་མམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱམ་པར་
 བགྱིའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་དོ། །ཀུན་དགྱིས་རྒྱུང་དུས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱུང་བ་
 དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོ་ག་ནི་སྤར་ལྟར་
 རོ། །གང་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་མཐུན་པའམ་བཤགས་ལུལ་འོས་པ་མེད་ན་
 ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཉེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ཇི་ན་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཉེས་པ་
 མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྟོམ་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱང་བར་

བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཞགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་
 མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པ་ཐ་མའི་དོན་ནི།
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་
 རང་གི་སེམས་གཅིག་ཏུ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་བྱིས་མི་བྱ་བའི་
 བསམ་པ་ཅན་དབང་དུ་བྱས་ལ་བཞགས་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཡང་
 བཞགས་པར་བྱའོ། །རང་གི་སེམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དཔེ་བསྐྱུས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་གསོ་བའི་
 ཐབས་གཞན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་བཞད་ཅིང་དེའི་ཞེས་བྱེད་དུ་མཐུན་པའི་
 གང་ཟག་མེད་ན་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས་ཚུལ་དེ་ཟག་པ་རྒྱུང་འབྲིང་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བཞེད་དོ། །དེ་
 ལ་སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་ཟག་པ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལྷུང་བ་དང་ཉེས་བྱས་གཞན་རྣམས་ནི་
 བྱིར་བཙོས་པའི་ཚུལ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ནི་གནས་དེར་གསུམ་དང་
 གཅིག་མ་རྟེན་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆོལ་དགོས་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་ནི་གནས་དེར་གང་ཟག་གཅིག་མ་རྟེན་
 ཀྱང་གཞན་དུ་འཆོལ་མི་དགོས་ཏེ་རང་སེམས་ལ་བསྐྱུས་པའི་སློན་ནས་ལྷུང་བའི་བྱིར་མ་ངེས་ལ་སྤྲ་
 མ་གཉིས་ནི་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་དང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཞེས་ལུལ་སོ་
 སོར་ངེས་པར་བཞད་པ་མི་རིགས་པས་གསུམ་ལས་ཉུང་བ་ལ་བཞགས་ཀྱང་མི་འདག་ན་བསྐྱུས་
 པས་འདག་པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། བདག་སེམས་བཞིན་ཞེས་བྱང་ས་ལས་མ་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་འདོན་པ་ནི་ལོག་པའོ། །དེའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་ལའོ། །ཞེས་
 བྱའོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་འབྲིང་དང་རྒྱུང་དུའི་ལྷུང་བ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཞེས་པ་དང་
 ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་མཐུན་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་སློམ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 འབྲེལ་བ་རྟེན་མའི་ལུགས་སུན་འབྲིན་པར་སྤང་ངོ། །འདི་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ་བྱང་སེམས་
 ལས། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་རྒྱུང་དུས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་མདུན་དུ་བཞགས་

བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་མཐུན་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་
 བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལས་
 བྱང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཟག་པ་ཆུང་དུའི་ཕྱིར་བཅོས་ཉེས་བྱས་གཞན་རྣམས་དང་འབྲ་བར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་གསུངས་ལ་དེ་དུང་ན་ཟག་པ་འབྲིང་གི་ལྷང་བ་ལ་ཡང་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ།
 བསམ་བསམ་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་གི་ཆད་ལས་ལ་ངེས་པར་མི་ལྟོས་པ་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ས་ལས། བདག་སེམས་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་མདུན་
 ཏུ་བཞགས་ན་འདག་པ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་པ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་བསྐྱམས་པས་འདག་པར་
 གསུངས་པས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཡུལ་ཡོད་ན་
 གཅིག་ལ་བཞགས་དགོས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ལ་
 བསྐྱམས་པས་འདག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་བར་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྷ་ནི་ཡུལ་ཡོད་ན་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
 འདག་པས་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གང་
 ཟག་གཅིག་ལ་བཞགས་ན་ནི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་སྤྱི་སྤྱོད་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ་མ་གྲུབ་ན་ནི་སངས་
 རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་བསམས་ནས་བཞགས་པར་བྱ་སྟེ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། བདག་གི་འཁྲུལ་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པར་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པར་མཐོང་ནས་ཀྱང་
 གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་
 ཆོས་མཐུན་པ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་འཆགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་བྱང་སའི་ལེའུ་བཏུ་བདུན་པ་
 ལས་ཀྱང་། ཡང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་
 བའི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོགས་བཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ལ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
 འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཁྲུལ་པ་སོ་སོར་བཞག་ན་ཆོགས་ཆུང་དུས་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟེ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ནི་
 རྣམས་མཁའའི་སྟོང་པོ་ལ་སྡེ་ལས་དུ་བཤགས་པའི་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་དུ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ལྷུང་བ་ལྷེ་བ་དང་ཡང་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་
 གསུངས་པའོ་ཞེས་དེ་རྣམས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིར་བཅོས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་
 བརྟུས། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེ་
 ལྷུང་དང་ལྷན་པ་དང་གཉི་ཟུག་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱང་པོས་ཐོག་མའི་ལྷུང་བ་སྟེ་བཅུ་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་
 ཡོད་པ་སྟེ་ལྷུ་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་
 དང་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱང་ལྷུང་བ་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་ཡང་
 བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་དང་བྱང་
 མེད་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་ལག་པ་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་བྱིཅུ་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་མཆོད་
 ཉེན་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་
 ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་ལྟ་ལ་གཅིག་བྱས་ཉེན་མཆོན་དུ་སྟེ་བ་བཤགས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་འགྱུར་གསུངས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་ནི། ཉེས་པ་དང་པོའི་
 ལྷེ་བ་ནི་ཆོགས་བཅུ་ལ་བྱང་པོར་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྱུར་བ་ལེགས་པས་ཉེས་པ་སྟེ་བ་
 གཉིས་བཤགས་པའི་དང་པོ་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡུལ་བཅུ་ལ་བཤགས་སོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་
 རྣམས་སྟེ་ལྷུ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོས་ཏེ་དེ་ནི་སྟེ་བ་གཉིས་པ་གཉི་ཟུག་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ་
 དགོས་སོ། །འདི་ལ་མདོ་ལས། བྱང་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་བ་ནི་ཆོགས་ལྷུ་ལ་
 བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྱུར་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ཉེས་པ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་

བཤགས་པར་གསུངས་པ་དང་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དང་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་”བསྐྱང་བ་
 ༡) རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྒྱུད་བར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་འགྱུར་མ་དག་གོ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལག་
 པ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་འགྱུར་རྙིང་
 ལས་སྟེ་བར་བཤད་ཀྱང་འགྱུར་གསར་ལས་ཡང་བར་བཤད་པ་ལེགས་སམ་སྟམ་མོ། །ད་ལྟའི་མདོ་
 ལས་ནི་གཞོན་སེམས་མ་བྱུང་ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་གསུངས་པས་མདོ་ལ་ཆད་པར་གསལ་ལོ། །ཞི་
 སྤང་དང་ལྷན་པའི་ཉིས་པ་རྣམས་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་གཞོན་སེམས་ཡང་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་
 བ་ནི་རྒྱུད་མ་འབྲུགས་པའི་འཆེ་བའི་བསམ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །མཆོམས་མེད་སོགས་
 ཀྱི་ལྟང་བ་སྟེ་བ་རྣམས་ལྟང་བཤགས་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཆོན་དུ་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་
 ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུས་རྣམ་སྤྲིན་མི་འདག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པ་
 འདྲའོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། བྱད་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་
 ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྟེན་པས། །ལྟང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྩལ་ནི་རྩ་ལྟང་གི་ལྷག་མའི་ལྟང་བའམ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལྟང་བ་ལས་
 གཞན་པ་བརྗོད་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ལྟང་བ་རྣམས་ནི་བྱད་པོ་གསུམ་པ་
 གདོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་བྱད་པོ་གསུམ་ནི་
 སྟེག་བཤགས་ཡི་རང་བསྟོ་བ་གསུམ་ལ་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གོས་ཀྱིས་བཤད་དེ་ལྟང་བཤགས་ཀྱིས་
 འགྱུར་བོ། །གཞན་གཉིས་དག་བ་ལྟས་ཉིན་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བཤད་པས་སྐབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
 རོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཕྱིར་བཅོས་འདི་གིན་དུ་ཉི་བར་མཁོ་བས་
 བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟང་བའི་དག་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་
 སྟོམ་སེམས་མེད་ན་སྤར་བྱས་སྤངས་ཀྱང་འདག་དཀའ་བ་ནི་བྱམས་པ་སེང་གོ་སྤྲའི་མདོ་ལས།
 བྱམས་པ་ཡང་ཕྱི་མའི་ཆེ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་

༡) ཞ། ༤༡་ན་༥་ བསྐྱང་བ།

བབ་པའི་ཆོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི་ལྷུང་
 བ་ལྷག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་མ་བསྐྱམས་པ་དང་དག་མ་བསྐྱམས་པ་དང་ཡིད་མ་
 བསྐྱམས་པས་སྒྲིག་པའི་ལས་ལྷག་པར་སྤྱད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ཙམ་གྱི་དག་པར་འགྱུར་
 བར་སེམས་གིས་སྤྱོད་ཆད་སྒྲིམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། སྤྱོད་ཆད་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྤྱོད་
 སྒྲིམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ངས་ནི་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྒྲིག་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་སྤང་སོ་
 གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱོད་སོ་དེ་དག་ནི་ལྷག་པར་ལྷུང་བ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་སྤྱང་བ་ཙམ་གྱིས་དག་
 པར་འགྱུར་བར་སེམས་ཤིང་སྤྱོད་ཆད་སྒྲིམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་
 བཅོས་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 སོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་ནི། སྤྱོད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཞེ་སྤང་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་ཆགས་ལས་
 འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་དེ་ལ་བྱམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་
 བའི་ཆ་ཡིན་པས་བྱ་བར་རིགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ་ནི་རང་
 གཞན་ལ་པན་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བར་མི་
 རིགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པའོ། །མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་
 ལ་ཆགས་སྐྱེས་ལྷུང་མི་འགྱུར། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་གསྐྱེས་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་
 ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་གཅིག་བྱུང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་
 གི་ལྷུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་སྟེ། འདིས་སེམས་ཅན་གཏོང་ལ་སྤྱ་མས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་འཛེམ་པ་དང་འཛིགས་པ་མེད་
 རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱིད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནམས་ནི་འབྲུལ་བའི་གཞི་ཆེ་བས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་དེའི་དགོངས་པ་བཤད་
 དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤར་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྐྱར་མའི་བྱང་བ་ལྷ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེ་གནང་
 བའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གང་རུང་རུང་ལ་མིན་ཏེ། མདོ་དེའི་གོང་དུ་
 སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ལྷུང་
 བར་མི་འགྱུར་བ་ཉེན་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བསྐྱན་པ་འདི་ནི་
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཉེ་བར་འཁོར་
 དེ་ལ་གང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་
 འཛིགས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཉེ་བར་འཁོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གང་དག་
 ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྷུང་བས་འཛིགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་
 ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་
 རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཏོང་བ་ལས་བསྐྱོག་བའོ། །ཞེས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་གཉིས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་
 ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མཛད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་གཏན་མི་འདྲེ་བའི་བྱམས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཞེ་སྤང་དང་
 གཉིས་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་”འོང་བ་”མེད་པས་དེའི་དོགས་པ་
 གཅད་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་མེད་ན་ཏ་

༡) ཞ། ༤༩་ན་ཙ་ འོང་ས།

ཅང་ཐལ་བས་བསྐབ་བརྟམ་སྲ་གསུངས་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱལ་ས་མོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བ་
 སོགས་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བ་ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ།
 ཞེ་སྤང་ལ་ནི་གཞོན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཁྲོས་པ་ལ་ཉེས་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་བྱེ་ན་དེའི་བག་
 ཆགས་གཡོས་པར་འགྱུར་བས་སྙིང་རྗེ་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཅད་ན་ཅ་བ་བཅད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འོག་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མན་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་སྙིང་རྗེ་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་བ་ལྟར་གནད་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བྱང་སེམས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱ་མོ་དཔལ་
 ཡོན་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དགའ་བྱེད་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཤི་འཕོས་བ་ལྟར་སྐྱེས་ལ།
 བྱང་སེམས་ལ་སྤང་བ་ནི། ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་
 པར་འགྱུར་ཞེས་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བ་ལྟར་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདྲོ། །དེ་
 ལྟར་བསྐབ་བརྟམ་སྲ་ཆགས་བ་ལྟར་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་བ་སྒྲངས་བ་ལྟར་བྱང་སའི་
 དགོངས་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་ལྟར་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་བ་རྣམས་
 བྱི་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་གཞི་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་འདུལ་བའི་མ་མོ་བསྟུས་པ་ལས། རྣམ་པ་ལྷས་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 བསྟན་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་དུ་སོགས་བཞག་པ་ནི། བམ་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལྷག་མ་
 བྱི་འབྲིང་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྒྱུད་དུ་ནོ། །རྣམ་བྱངས་གཞན་ཡང་བམ་ལྷག་རྣམས་སྟེ་ལ་ལྟར་བྱེད་
 དང་སོར་བཞགས་གཉིས་འབྲིང་ཉེས་བྱས་ནི་ཡང་བའོ། །བྱེད་པ་ལས་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་
 གྱིས་བྱས་པ་རྒྱུད་དུ་ཉོན་མོངས་མང་བས་བྱས་པ་འབྲིང་མ་གྲུས་པས་བྱས་པ་ཆེན་པོའོ། །བསམ་
 པ་ལས་ནི། དུག་གསུམ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོའོ། །གཞི་
 ལས་ནི། བསམ་པ་མཚུངས་པས་གཞི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 བ་ཡོད་དེ་ཞེ་སྤང་གི་ཀྱན་དགྱིས་མཚུངས་པས་དུད་འགྲོ་དང་པ་མ་མ་ཡིན་པའི་མིའམ་མིར་ཆགས་

བ་དང་མིར་གྱུར་པའི་པ་མ་བསད་ན་རིམ་བ་ལྟར་ལྟར་བྱེད་དང་མཆམས་མེད་མིན་པའི་པ་མ་བ་དང་
 མཆམས་མེད་པའི་པ་མ་བར་འབྱུང་རོ། །སོགས་པ་ལས་ཆུང་དུ་སོགས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། ལྟར་བ་
 གཅིག་ནས་ལྟར་བར་དུ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཆུང་དུ་དང་དུག་ནས་བྱངས་ཤེས་
 བར་བྱ་བ་ལྟར་བའི་བར་དུ་བྱུང་ལ་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་མི་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་ལྟར་བ་དཔག་དུ་མེད་
 བ་ལ་འདི་སྟེད་དོ་ཞེས་བྱངས་ཤེས་བར་མི་བྱས་པ་ནི་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་འདིར་ནི་
 རོ་བོ་ཉིད་དང་གཞི་གཉིས་རི་བཞིན་མི་སྦྱར་བར་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ལ་གཞན་གསུམ་འདྲོ། །"དེ་
 ལྟར་")མི་ཤེས་པས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་ནི། ལྟར་བ་མ་ཐོས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས་སྒོ་མ་བྱང་བའི་བྱིར་
 ལྟར་བ་ལ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ལྟར་བ་འབྱུང་བའོ། །ཤེས་ཀྱང་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་ནི་ལྟར་
 བ་ལ་སྒོ་བྱང་ཡང་བརྟེན་ངས་བ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པས་དྲན་པ་ཉི་བར་མི་གནས་
 བ་ལས་ལྟར་བ་འབྱུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བས་འབྱུང་བ་ནི། དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བས་འདི་ནི་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །མ་གྲུས་པས་འབྱུང་བ་ནི། ལྟར་བ་
 ལ་སྒོ་བྱང་ཡང་དམན་པ་ལ་ཐོས་ཤིང་། སྟོན་རྒྱ་མ་སྤྱད་པས་དགོ་སྦྱོང་གི་རྩལ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ཐུང་
 འདས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་"ཞེས་")མེད་པ་དང་རོ་ཆེ་མེད་པ་དང་བསྐྱུར་བ་
 མི་འདོད་པ་དང་མ་གྲུས་པས་ཅི་འདོད་དགྱར་ལྟར་བ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟར་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་འདུལ་
 བའི་མ་ཐོ་བསྐྱུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ལྟར་བ་
 ལ་མཁས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་
 འབད་པ་དང་རོ་ཆེ་ཞེས་ཡོད་དང་སྟོན་པ་དང་བསྐྱུར་བ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་བདེ་བར་གནས་
 པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་སེམས་རང་གི་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱུར་བ་ལ་བཙོན་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་

༡) ཞ། ༡༠༠ན་ན་ དེ་ལ།

༢) ཞ། ༡༠༠ན་ལ་ རྗེས།

དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་བ་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། རོག་མར་ཚུལ་
 བྱིས་ས་དག་འབྲུལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྒྲིབ་དག་པ་དང་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་
 དང་བག་ཡོད་པ་ཤིས་ཆེར་གནས་པས་ཉེས་པ་རྒྱན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཐ་མར་བརྒྱལ་བྱས་ན་ཡང་
 སྤྲིག་པ་འཆགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདིས་ནི་ལྷུང་བས་དག་པར་མཐོང་ནས་ཉེན་དང་མཚན་དུ་དགའ་
 བ་ཤིས་ཆེ་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་སོ། །བསམ་པ་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ཆོས་ནས་ངེ་
 ལྷར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འཆོ་བའི་བསམ་པས་མ་
 ཡིན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་ཐུང་འདས་དོན་
 དུ་གཉེར་གྱི། མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྷར་དོན་དུ་གཉེར་བས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་བརྩོན་
 འབྲུས་བརྩམས་པའི་བྱིར་ལེ་ལོས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བརྩོན་འབྲུས་མི་ཞན་པ་དང་སྤྲིག་པ་མི་
 དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །མི་དགེ་བ་ངེ་འདྲ་བ་ཞེ་ན། ཆེ་འདི་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་བྱི་མ་ལ་སྤྲོད་པ་ཡང་འབྱུང་བའོ། །དང་པོའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྷུས་སེམས་གདུང་
 བས་རིམས་ནད་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་རྣམ་པར་
 སྤྲོན་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱོད་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་འདྲན་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་
 གི་ཚུལ་ནི། ས་བརྩུར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་ཐུང་འདས་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུང་
 འདས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུར་ངེ་ན་ཕྱ་ཉ་སོགས་འཆད་དོ། །འདིས་ནི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པའོ། །སྒྲོན་གྱི་རྒྱ་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་
 གྱིས་ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་སྤྲོན་པའི་བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་ལོངས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་སྤངས་
 པའི་དགེ་བ་བྱས་པས་རང་ཉིད་གོས་ཟས་དང་མལ་སྟན་དང་ན་བའི་གསོས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་
 གྱིས་མི་ཤོངས་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤིང་བྱེད་ཀྱས་པའོ། །འདིས་ནི་ཤོངས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་
 བདེ་བ་ལ་རེག་པའོ། །ཕྱུན་ཆོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བརྒྲོག་པའི་ཤོངས་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་རེག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལྷར་ན་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
བ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་དཀའ་བ་སོགས་བདུན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བདུན་ཏེ། དཀའ་བ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་
རྟོ། །དང་པོ་དཀའ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ལ་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་
འདུག་པ་ལས་དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་ལུས་འཁྱོར་བ་དང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཉིན་འདབ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་མང་བ་དང་གང་གིས་བསྐྱབས་པ་བྱན་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཟས་ལ་སོགས་
པ་མང་བ་སྟེ་བཞིས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་”འཆོ་བ་”^{༡)}ཆེ་བ་བསྟན་པས་
ལྷའོ། །བཀའ་བཙན་པས་དེ་དག་ལ་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་ཕྱག་ཆེ་བའོ། །འགྲེལ་
བ་ཁ་ཅིག་དབང་དང་ཕྱག་པ་སོ་སོར་འཆད་དོ། །དཀའ་བ་གཉིས་པ་ནི། ཉམ་ཐག་སྟེ་སྟོག་ལ་ཐུག་
ཀྱང་སྡོམ་པ་སྤངས་པ་དེ་བག་ཙམ་ཉམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ན་སྡོམ་པ་མེད་པར་”ལྟ་བ་ལ་”^{༢)}བྱེད་
པའོ། །དཀའ་བ་གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་སྤངས་ནས་ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱ་བ་དང་གནས་པ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་ལྟ་དང་བློ་ཤེས་མཆོག་དང་ལྷན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་
པ་སྤྲོ་མའི་འཁྲུལ་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་སྟེ་བ་ལྟ་ག་ལ་འབྱུང་བའོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་དག་དང་པོར་ལེན་
དཀའ་བ་དང་བར་དུ་སྤང་དཀའ་བ་དང་ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་དཀའ་བ་གསུམ་དུ་འཆད་ཀྱང་ཡོན་ཏྲན་
འོད་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་སྤང་དཀའ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤང་དཀའ་བར་འཆད་པ་ལྟར་
ལེགས་ཏེ། འགལ་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོན་སྤང་དཀའ་བ་ནི་སྟོག་འཆད་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་སྤང་
བ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་གཞི་དང་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་དཀའ་བ་ནི་མ་ཤི་བའི་བར་དུ་ཉེས་པ་སྤྲོ་མས་ཀྱང་
མ་གོས་པར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གསུམ་ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་སྟོབ་པར་མ་རུས་ན་ཡང་

༡) ཞ། ༡༠༡་བ་༡་ འཆོ་བ།

༢) ཞ། ༡༠༡་བ་༣་ ལྟ་ག་ལ།

སྒོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་སྤངས་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་
 བས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
 སེམས་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་དང་སྒོན་པ་ལ་མི་ལྟས་པ་སྟེ་རུས་པ་སད་པ་པར་བྱིན་གྱི་ཉགས་དང་
 ལྡན་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལུས་ངག་གི་
 ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་པའོ། གོམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྒོན་ཡུན་རིང་མོ་ནས་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྒོན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 རྒྱུད་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཉེས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 དགའ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་ལ་དགོ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་འདོད་པའོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་འདུལ་བའི་ཐབས་བསྐྱབ་བ་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་
 ངག་གི་ལས་དགོ་བ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱབ་བ་བཞི་ནི་ཟང་ཟིང་གིས་སྤྱད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་བསྐྱབས་པ་ལ་
 སྤང་དོར་གྱི་གནས་འདོམས་པའི་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་དང་སྦྱས་པའི་དོན་ལ་སྦྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་སྦྱོད་
 པ་དང་གཞན་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་རང་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་དོན་མཐུན་པའོ། །དེ་བཞི་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་བྱ་དམ་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ལྷ་སྟེ་རང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་གཞན་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དག་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཞེ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་དེའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པས་
 མནར་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་པ་མཐོང་
 ན་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཐག་དོག་མེད་པ་དང་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་འཆོས་པའོ། །དེ་ལྷ་ནི་
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོང་ཞིང་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་པའི་དམ་པའི་ལས་དང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཏེ་དང་པོ་དང་ཐ་མས་རང་གི་དོན་དང་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པས་
 སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་རྣམ་པ་

བདུན་ནོ། །རྣམ་པ་བྱུག་གི་དང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟུང་བས་གནས་
 རྫོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་རོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པ་ནི། འདོད་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་
 བའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་ནི། དལ་ཞིང་དུ་བ་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་
 རོན་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའོ། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་སྤངས་པ་མི་འབྲུལ་བར་རི་
 སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱོད་པས་བསྐྱབ་པའི་བར་གཅོད་པ་སྤངས་པའོ། །བརྟན་པ་ནི། ཉེད་བཀྱར་ལ་མི་
 ལྟ་བས་དེ་གཉིས་དང་རང་གི་ལམ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པས་པས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགོག་པ་ལ་
 སྐྱུ་འཇུགས་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་
 མི་རོན་ཞིང་མི་འཕྲོགས་པའོ། །འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ཏེ་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་གནས་
 སུ་སྤྲོམ་པ་མི་ལེན་པས་པས་ཀྱི་ཆོལ་བས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་མི་
 འབྲུལ་བ་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པས་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ཉན་ས་ནས་འབྱུང་བའི་
 དགོ་སྦྱང་གི་རྒྱན་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས་སྤྲོམ་དུ་མཛད་པ་ནི། དད་ལྡན་གཡོ་མེད་ནད་
 ཅུང་དང་། །བཙོན་འགྲུས་ཤེས་རབ་འདོད་ཆུང་དང་། །ཆོག་ཤེས་གསོ་སྤྲ་དགའ་སྤྲ་དང་། །སྦྱངས་
 དང་མཛེས་དང་བློད་རིག་དང་། །སྦྱིས་བྱ་དམ་ཆོས་མཁས་རྟགས་དང་། །བཟོད་དང་ངེས་དང་གྲ་
 རོམ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཏན་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་
 སྟོག་གཅོད་སོགས་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནས་དགོ་བ་སྦྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའོ། །ཀྱན་ནས་
 སྤང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་པས་འཇུག་ལྷོག་གཉིས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བའོ། །སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
 ས་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་འཆོས་པའི་མཆན་འགྲུབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལ་འཇུག་པའོ། །ལྷག་པའི་སེམས་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱུག་པའི་འགོ་བ་སྦྱིན་

བར་བྱེད་པ་ནི། ལྷ་མིའི་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་བཞི་ནི་ཚུལ་བྱེད་པ་གྱི་
 འབྲས་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དེ་བཞིའི་དང་པོ་ནི་དགོ་བ་སྤྱད་པ་དང་བར་པ་གཉིས་ནི་སྤྲོད་པ་དང་
 བར་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱེད་པ་སྤྲོད་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཞད་དོ། །དེ་ལ་
 རྣམ་པ་དྲུག་ནི་ཡོན་ཏན་གང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ནི་དོ་བོ་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པའི་
 དབྱེ་བའོ། །ཞེས་སྤྲོད་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་བཞད་དོ། །ལྷ་པ་ཐོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི།
 བརྒྱུད་དེ་གསོད་པ་སོགས་བརྒྱུད་རང་ཉིད་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པོ་འདོད་པ་ལ་
 གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་ན་བསད་པ་སོགས་གྱིས་ཐོངས་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་
 ལ། བདག་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བདག་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་
 ཏེ་སོ་སོར་བཏགས་ནས་སོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་བརྒྱུད་མི་སྤྱོད་པ་ལོ། །མི་འདོད་པ་
 བརྒྱུད་ནི། གསོད་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་པ་ལ་གཡེམ་པ་དང་། རླུང་དང་སྤྲ་མ་དང་དག་རྩུབ་
 པོ་དང་ཆོག་བཀྲལ་བ་དང་ལག་པ་བོང་བ་ལྷག་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་རེག་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་
 གསུམ་མི་སྤྱུག་པའི་རེག་པ་ལོ། །འདོད་པ་བརྒྱུད་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པ་ཆེ་རིང་བ་དང་ལོངས་
 སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་རྒྱུང་མ་བསྐྱུལ་པ་དང་མི་སྤྱུ་བ་དང་འཁོར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་སྤོས་པ་དང་དོན་
 དང་ལྡན་པའི་གཏམ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རེག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་འདོད་པའི་ཐོངས་པ་བརྒྱུད་སེལ་
 བ་དང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱུད་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ཐོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲུག་པ་ཆེ་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་
 དང་རྣམ་པ་ལྷུང་བྱེད་པས་དགྲའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་
 ལ་འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གནང་བར་
 བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གནང་བ་སྟེ་རྒྱ་དེ་སྤྱུབ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། གནང་བཞག་གི་གནས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་འོས་པ་རྣམས་

ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། གནང་བཀའ་གི་གནས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆར་གཅད་
 པར་འོས་པ་རྣམས་ནི་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ལ་རང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་འབྱུག་པའོ། །རྣམ་པ་ལྟ་ནི། ཚུལ་ཁྱིམས་མ་གཏོགས་པ་པར་བྱིན་ལྷག་མ་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་
 ཚུལ་ཁྱིམས་ལྟོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་སེམས་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འདི་བྱིར་བདེ་བར་འགྱུར་
 བས་ན་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ནི་བྱི་མ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་བཟོད་པས་ནི་རང་གཞན་འདི་བྱིར་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་བྱི་མ་ལ་
 གཡོག་འཁོར་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཙོན་པས་ནི་འདིར་མི་དགེ་བ་དང་མི་འདྲེ་ཞིང་བྱི་མར་
 སྦྲོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་འདིར་བདེ་བ་ལ་རེག་ཅིང་བྱི་མར་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ལྟར་སྦྲེ་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་འདིར་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་བྱི་མ་ལ་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་
 བའོ་ཞེས་ངོ་མ་བྱ་བྱ་སོགས་འཆད་དོ། །བདུན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་
 ལས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལེགས་པར་སྦངས་པ་ནི། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་འདོད་པ་དང་
 མཐར་ཐུག་པ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པའི་བྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྱིམས་སྦངས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོས་
 བཅོས་པ་སོགས་ལས་ཐར་པ་དང་འཆོ་བ་འདོད་པའི་བྱིར་སྦངས་པ་མིན་པའོ། །ཏ་ཅང་ཞུས་པ་མིན་
 པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བར་བྱས་པ་ལ་རྒྱུར་དུ་འགྱོད་པའམ།
 འགྱོད་པ་རྒྱུར་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཞུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ཅིང་འགྱོད་པ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས།
 ཇི་ལྟར་ན་ཏ་ཅང་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་
 འགྱོད་པ་རྒྱུར་བ་དང་སྦྱོད་ཅིང་གཡེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་འགྱོད་པ་རྒྱུར་བ་
 མེད་པ་ནི་འགྱོད་པ་ཆེ་བ་ལ་བྱའི་འགྱོད་པ་རྒྱུར་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་མེད་པའི་བྱིར་ཏ་
 ཅང་ཞུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི།
 འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པས་མ་བཅས་པའི་མཆམས་ལས་འདས་པ་ལ་འགྱོད་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པའོ། །ལེ་ལོ་མེད་པ་ནི། གཉིད་དང་སྦྱོས་འབྲེལས་པ་དང་ཉལ་

བའི་བདེ་བ་རྣམས་ཉམས་སྲུ་མི་ལེན་ཞིང་ཉིན་དང་མཚན་དུ་དགོ་སྟོགས་ལ་བརྩོན་པའོ། །བག་ཡོད་
 པས་ཟེན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔའི་བག་ཡོད་པ་ལ་བརྩོན་པའོ། །སྟོན་ལམ་ལེགས་
 པར་བཏབ་པ་ནི། རྟེན་བཀྲར་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་ལྟ་ཉིད་དུ་སྟོན་ནས་ཆངས་སྟོང་ལ་གནས་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོ་ག་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པས་ཟེན་པ་ནི། འཆག་པ་དང་འགྲེང་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་དང་ཆོས་གོས་བགོ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དང་ཁ་ཏྱོན་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་
 དགོ་བའི་སྟོགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་འཛིག་ཉིན་དང་། འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བས་ལུས་ངག་གི་
 ཀྱན་སྟོང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་ཤིང་འཆོས་པའོ། །འཆོ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པས་ཟེན་པ་ནི། ཚུལ་
 འཆོས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་འཆོ་ལྔའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི།
 ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་དང་མལ་ཆ་སོགས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་བཅལ་
 བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་སྟོང་ཅིང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྲུ་མི་ལྟ་བའི་འདོད་པའི་བསོད་སྟོམས་
 ༡) ཀྱི་མཐའ་དང་། ཆོར་མ་དང་ཐལ་བའི་ནང་ན་ཉལ་བ་སོགས་དང་མེ་དང་ཆུར་ལན་གསུམ་དུ་འཇུག་
 པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཏུང་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་བྲག་པོ་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བར་བྱེད་པའི་
 རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་སྤངས་པའོ། །དེས་པར་འབྲིན་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་
 སྤངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱངས་པ་མ་ཉམས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་
 བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བས་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་འདའ་བའི་ཉམས་པ་དང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 ལ་སྟོང་པས་མེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་དུ་བཅུར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་
 བས་བཅུ་གཅིག་འབྲུང་ངོ། །འདི་ལ་རྩི་ན་བྱ་ཏས། ཉེས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཉིན་པོར་རྩི་ལྟར་བཅས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོབ་པས་ན་རྣམས་པར་དག་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྦྱར་བ་ཏ་ཅང་ལུམ་
 པའི་ཉེས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་
 པོ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མིན་པ་དང་ཏ་ཅང་ལུམ་པ་མིན་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱེད་

༡) ཞ། ༢༠༧་བ་༥་ བསོད་ཉམས།

བར་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡོན་པའི་དུས་ན་
 ཉེས་པར་སྒྲངས་པ་དང་། བསྐྱེད་བའི་དུས་ན་ཏ་ཅང་ཞུས་པ་དང་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དེ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ས་སྤྱུ་བས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲངས་པ་མ་ཉམས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་
 བཅུ་འཇུག་སྤྱད་དུ་བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་
 གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱིས་སར་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་ཞེས་རྣམ་དག་བཅུ་འཇུག་
 རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པ་བཅུ་འཇུག་སྤྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ནས་ཉེས་པར་སྒྲངས་པ་
 དང་ཏ་ཅང་ཞུས་པ་དང་ཐལ་ཆེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་དང་ལོག་པར་
 སློན་པ་དང་ཆོ་ག་ཉམས་པས་བེན་པ་དང་འཆོ་བ་ཉམས་པས་བེན་པ་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱད་བ་
 དང་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ།
 ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བཅུ་དང་བལ་བས་ན་སྤྱན་སྤྱུང་ཆོགས་པའམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་གཉིས་ལས་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ནི། དེ་
 ལྟར་ན་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་
 སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 འཛང་རྒྱ་བའོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པའམ་ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱས་ཤིང་ཆད་མེད་པ་དང་རྫོགས་པའོ། །སངས་མ་རྒྱས་
 པའི་བར་དུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལྷ་འཕྲོ་སྟེ་འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞེན་དུ་འཆི་བའི་
 དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་གང་ན་རང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚུངས་པའམ་ལྷག་
 པའི་བྱང་ལེམས་སྐལ་བ་འདྲ་ཞིང་ཆོས་མཐུན་པ་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉན་དུ་གྱུར་པ་དག་གནས་
 པ་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་རང་འབྲུངས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཁྱིམས་ཉིད་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་མར་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་ཐུད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་མཆོག་
 ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བ་ལ་རྩིན་ཕྱུ་ཏུ་སོགས་འཆད་ལ། ས་སྤྱུ་བས་དེ་དང་གོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་
 མེད་པ་དང་ལྷན་པས་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་གཉིས་ལ་བཤད་དོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་གྱུང་
 རིམ་པ་ལྟར་བདག་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱུ་དང་སྦྱིས་བྱུ་བྱེད་འབྲས་དང་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དེ་བྲལ་འབྲས་སྤྱུ་བཤད་པ་ནི་ཉེས་
 སྦྱོང་ཅེ་བཅེལ་བ་དང་ལེགས་སྤྱོད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕན་
 ཡོན་དང་པོ་ནི་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འཛོལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་སྤྲོམ་པ་རྩི་སྤྲོད་གནས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་རྒྱལ་
 བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བྱུ་དང་སྤྲན་དང་འབྲ་བར་དགོངས་པས་དགོ་བའི་ཆོས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་
 བའོ། །གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་ཆེ་འདིའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་འཆི་ཁར་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་
 འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་དེའི་གོང་དུ་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་
 རས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དམོལ་བའི་སྤྱིར། །སེམས་དེ་ཡང་དག་
 རངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་གྱུང་བསོད་ནམས་
 རྒྱགས། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཀྱིས་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆད་མེད་པའི་ཆོགས་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་དང་ལྷ་པ་ནི་སྦྱེ་བ་གཞན་
 གྱི་ཕན་ཡོན་ཏེ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་སྦྱེ་བ་དུ་མར་སྤྲོམ་པ་དང་མི་འབྲལ་
 བའོ། །སྤྱི་མ་འདིའི་རྒྱ་གཞན་ནི་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་
 རྒྱར་གསུངས་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྷ་དེ་
 ལྷར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །ཞེས་ལན་མང་པོར་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སྤྱོད་

སེམས་གཞིལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་བཞེད་དོ། །ཕན་ཡོན་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་མཁས་པས་ནི་ཚུལ་སྤྲོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་འབད་བ་དྲག་པོ་དང་ལྷན་
 པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགུ་
 པོ་རེ་རེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་རི་ན་བྱ་བྱ་དང་ས་སྤྱ་དྲས་བཞེད་དོ། །དྲག་པ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་གསུམ་དུ་ཟད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་གནས་
 པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཆོས་སྤྲོས་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྤྲོས་པར་བྱེད་པ་
 གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་དང་དགོ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་གྱིས་སྟུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་སྤྱོད་ལས་སྒྲོག་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལ་འབད་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རྒྱང་བའི་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་
 གནས་པ་མེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་སྟོར་བ་ཡིན་པས་སྤར་བསྟུ་བའི་ལུང་དངས་པ་
 ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐོག་མར་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སོ་ཐར་རིས་བདུན་ལ་
 གསུངས་པས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྟུབ་གྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་
 དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། དེ་ནས་རབ་དུ་རྒྱང་བ་ཡིས། །དང་པོར་བསྟུབ་ལ་རབ་གྲུས་བྱ། །སོ་
 སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་དང་། །མང་ཐོས་དོན་གཏན་དབབ་ལ་བསྒྲིམ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་
 ཏེ་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་སྤྱང་ངོ་། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཐོག་
 མར་རང་སྤྲོས་བྱེད་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཏེ། རང་མ་སྤྲོས་པར་
 གཞན་སྤྲོས་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགུ་འཕ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དུ་ཟད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་

དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ནི་གནས་
 ལྷ་གནས་པ་དང་ལྷས་སེམས་དུབ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་
 ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །རང་བཞིན་པན་ཡོན་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་
 གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་དེར་མ་འདུས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་འདས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་སྟོབ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་སྟོབ་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གཞན་ལ་སྟོབ་པ་
 ལྟ་བུ་མིན་པས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པས་ལམ་ལ་ཡིད་གཉིས་སེལ་བའོ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་ཏེ་པར་བྱིན་ལྷག་མ་དང་བསྐྱབ་པའི་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
 སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་ན་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོབ་པར་མ་རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་
 ཏེ། འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷག་མ་ལ་སྟོབ་པའི་ཁུར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་བྱང་དོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་གཞུང་རྫོགས་
 པར་བྲངས་ནས་བཀའ་ན་ཆོག་ཏུ་ཅང་མངས་པར་མཐོང་ནས་དོན་ཅམ་ཞིག་བྱང་སའི་འགྲེལ་པ་
 གཉིས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བདུས་དང་། སྟོན་འཇུག་ཅ་
 འགྲེལ་སོགས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་མང་པོ་དང་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་
 ཡང་བརྟེན་ནས་ལེན་པ་དང་བསྐྱང་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དཀའ་གནས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
 བབ་པ་ཡིན་ནོ། །ས་སྤྱ་བ་མེ་ལྷས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་ནི་བྱང་སའི་རྒྱས་འགྲེལ་ཅོམ་པ་པོ་རྒྱ་
 མཆོ་སྒྲིན་དང་མིང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་གི་སྟོབ་དཔོན་དེ་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ནི། །གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་སྟོན་འཇུག་
 གཉིས། །ལེགས་པར་བཟུང་ནས་ངི་ལྟར་ཁས་སྦངས་བཞིན། །རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་ལ་སྟོབ་པ་འདི་མེད་
 པར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགོ་བའི་ལམ་ཡོད་པ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་མཁས་རྣམས་མི་བཞེད་

།ཀྱང་། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །གནང་བཀལ་མི་འདྲ་འགའ་རེ་གསུངས་པ་ལ། །ཆེས་ཆེར་
 །འབྲུལ་ཞིང་མངོན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་བའི། །སྐལ་དམན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ཡི་གཞུང་། །དྲི་མ་མེད་
 །པའི་ལམ་བཟང་རྒྱབ་པར་བྱས། །དེ་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་ན་ཡང་། །དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་སྡེ་
 །རྣམས་ཀྱི་དོན། །བྱམས་པ་སྤྱི་བཟོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སྡེ་པ་
 །བཟུང་ནས་ནི། །པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པ་གཞིར་བྱང་ལ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་སྡོན་པ་ཐོབ། །དེ་ནི་
 །མ་ཆང་མེད་པའི་ཐེག་མཆོག་ལམ། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་པ་དགའ་སྐྱེད་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྤྲས་
 །བཅས་རྒྱལ་བའི་བཟོད་གཅིག་ལམ། །རྒྱལ་སྤྲས་སྡེ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། །ཡིད་ཆེས་ལུང་
 །དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ལས། །རྣམ་པར་བརྒྱལ་བའི་རང་བཟོའི་དྲི་མ་ཡིས། །མ་བསྐྱེད་རྒྱལ་བའི་
 །དགོངས་པ་རྩི་བཞིན་དུ། །གོ་སླའི་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བཀྲལ་བ་འདིས། །གང་ལ་རྒྱུན་དུ་གྲུས་པའི་
 །མཐུས་བྱུང་བ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རྟག་དུ་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་ཟབ་བདག་སློ་
 །ཀྱིས་པའི་ཚུལ། །དེ་ཕྱིར་ཆོག་དང་དོན་ལ་སྡོན་ཆགས་ན། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་སྤྱན་སྤར་བདག་
 །འཆགས་ཀྱིས། །བཅེ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ནོངས་དེ་བསྐྱོད་དུ་གསོལ། །ཐུབ་བསྐྱར་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ཐེག་
 །མཆོག་གི། །ལམ་ཀྱི་སློག་རྣམས་པལ་ཆེར་རྒྱབ་པ་ཡི། །ཚུལ་འདི་མཐོང་ནས་བསྐྱར་བ་གནས་བྱའི་
 །ཕྱིར། །དེ་ལྟར་འབད་ལས་དགེ་བ་གང་བསགས་བ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ། །དགའ་
 །བ་མེད་ཅིང་ཡང་དག་ལམ་ཀྱི་གནད། །རྡོགས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱི་བལ་བཅོན་པར་ཤོག། །བདག་གྱང་
 །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དམ་པའི་མགོན་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ཐེག་པ་མཆོག། །ཚུལ་
 །བཞིན་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་སློལ་བའི་ཁུར། །ཁྱེད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །བྱང་ཆུབ་
 །སེམས་དཔའི་སྡེ་པ་བཟུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་
 །བཤད་པ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མོས་པ་བྱུང་བད་
 །སྤྱིས་པ་ཤྲུའི་དགེ་སློང་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྡེ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་
 །པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ར་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་སྤར་བའོ། །

༡༡། །དག་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེད་ལྷེང་མར་
གྲགས་པ་བཞུགས་སོ།།

༣༣༣། །སྙན་པའི་བ་དན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །དམ་པའི་ཚས་སྒྲ་སེངྒེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་
པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་པ། །ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་
བྱས་གཏུགས། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་བཟལ་བ། །འགྲོ་བའི་གཙུག་ལ་སྤྱི་པོས་
ཕྱག་འཆའ་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྐྱབ་གཞི་དགོན་མཆོག་སྣོད། །འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
དབུས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་
གདོན་གྱི་ཙ་བ་འཛོམས། །དཔལ་འབྱོར་ས་དང་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་འཛོམས། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་
མགོས་གཏུགས་བཤད་པར་བྱ། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་།
རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྙན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་
དུ་སྤྱོད། །ཞེས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་
གཞི་བབྱང་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཉེན་གྱིས་ནི་ཐོག་
མར་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མགོན་པོ་
ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། དང་པོར་བསྐྱབ་ལ་རབ་གྲུས་བྱ། །པོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་པ། །མང་ཐོས་དོན་
གཏན་དབབ་ལ་བསྐྱིམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྟོན་པའི་
འདུལ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྟོན་པའི་དོད་དུ་བབྱང་སྟེ་གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་།
ཐོས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་རགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བླ་བ་རྣམས་ལ་འང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱང་དགོས་

བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ལུང་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལས། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་
 བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པས། །ནན་ཏན་དགོ་སྟོང་ཆོགས་མཐུན་
 "བསྟོད"། །འདུལ་འདི་སོ་སོ་ཐར་པ་དེའི། །རྣམས་འབྱེད་ཡིན་པར་དགོངས་པས་ན། །ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་བྲས་ཏེ། །འདི་ནི་ནན་ཏན་མཉན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་ནས་བྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་
 ཡིས། །རི་སྐད་གསུངས་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤྱ་རྣམས་ལ། །བརྟན་ཅིང་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་གྱིས། །རྟག་ཏུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི། །སེམས་རྟ་ཁ་སྐྱོན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྩོན་
 བརྒྱབ་པ་ཡི། །སྤྲེའི་འདུལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཆེ་བ་གང་དག་ངག་ཙམ་གྱིས། །ལྟོག་ཅིང་མཆོམས་
 ལས་མི་འདའ་བ། །དེ་དག་མི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་ངེས་རྒྱལ་འགྱུར། །སྤུ་ལ་
 སྤྲེའི་མེད་པ་དང་། །ནམ་དུའང་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་གཡུལ་གྱིས་
 དཀྱུགས། །འཛོག་བྲལ་རྣམས་པར་འབྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་
 བའི་ཚུལ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་། ཉམས་ན་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་བཅས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བྱ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྟོམ་ལྡན་གྱི་རྟེན་སྐྱབ་པ་
 དང་། གྲུབ་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན། གང་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་ཡུལ། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགོ་ཚུལ་དང་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མཁན་པོ། སྟོབ་དཔོན། རྒྱ་བའི་གང་ཟག། རྒྱ་སའི་ཡུལ་དང་བཞི། དང་པོ་མཁན་
 པོ་ནི། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཅ་བའི་ལྷང་བས་མ་གོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་
 འཛེམ་པ། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བརྟུ་ལོན་པ། མཁས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ། བན་འདོགས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་བ་མཐུན་པ། མཆོན་མཐུན་
 པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྟོང་རྗེ་དང་

ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། “ནང་འཁོར་དག་པ”^{༡)}། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་པན་འདོགས་ལ་བཙོན་
 པ། ཏུས་སུ་འདོམས་པ་སྟེ་ཆོས་བརྩམས། ཏུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ཡང་མཁན་པོ་བྱས་ནས་མཁན་བྱ་
 ལ་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ལས། བཞིན་བཟང་། བཙོན་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས། དག་སྟོང་དག་བཞུགས་བྱེད་དུ་བརྩལ་པ་ནི་སྤྲོ་ཡི་རབ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་བོར་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ། འདི་ཡང་སེམས་ཅན་
 དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ་ཁོ་བོ་ཡང་ལུང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ཁོ་བོ་འདི་རབ་ཏུ་མི་
 འབྱེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁན་པོ་བྱས་ནས་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་མཁན་བྱ་
 ལ་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྟོན་པར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་
 གིས་འདི་རབ་ཏུ་སྤྱངས་ཤིག་དང་ཁོ་བོས་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་རང་
 གིས་མི་སྟོན་གྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤྱུལ་བ་རབ་ཏུ་”སྤྱང་བ་”^{༢)}དང་། སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་བྱང་
 བའི་མཐའ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དག་པ། ལྟ་བ་
 མཐུན། མཆན་མཐུན། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས།
 མཁན་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། དག་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པ་འབོགས་པར་རུས་པ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་
 ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁྱེ་བའི་གང་ཟག་ནི་མཁན་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཡན་ཆད་སྟོབ་དཔོན་དང་
 འབྲེལ་དེའི་སྟངས་ལྟར་མཆོམས་ནང་ན་གནས་པ། ཁྱེ་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཆོས་དབྱེད་དང་ལྡན་
 པའོ། །བཞི་པ་ཁྱེ་སའི་ཡུལ་ནི། གངས་ཆང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གནས་
 པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྤྱུབ་པའི་ཉེན་ལ། མཁན་པོ། སྟོབ་དཔོན།
 དག་འདུན། ཏུས་གོ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་སྤྱང་དང་འབྲེལ། གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་ལ་གཉིས་ལས་
 ལས་བྱེད་པ་ནི་ཁ་སྟོང་དུ་འོས་ཤིང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པའོ། །ཁ་སྟོང་དུ་འོས་པའི་ལས་མཁན་མེད་

༡) ཅ། ༣་ན་༣་ རང་འཁོར་བ་དག་པ།

༢) ཅ། ༣་བ་༡་ སྤྱང་བ།

སའི་ཆེ་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆང་ན་རྩ་བའི་ལྷང་བས་མ་གོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལས་
 འཆགས་ལ། ལྷང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དག་པ་
 ནས་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བར་དུག་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་འབྲེལ། དེའི་སྟངས་དུ་བར་
 ཆད་དེ་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་། བསྟོན་བའི་དུས་སུ། འདུན་
 བཟླ་ཞེ་སྟངས་། འཛིགས་པ། རྫོངས་པས་མི་འགོ་བ། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ། སྟོན་བའི་དུས་ནས་སྟོན་བ།
 སྒར་མ་བསྟོས་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་དགོ་འདུན་ལ། ཡུལ་དབྱས་སུ་བཅུ་
 དང་མཐའ་འཁོབ་དུ་མེད་ན་ལྷའི་སྟོན་སྐྱེས་གངས་ཆང་བ། ཁ་སྟོང་དུ་འོས་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་
 བལ་བ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་བ་དུས་གོ་བ་ནི། ལས་མཁན་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྟོང་
 དུས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བ་གཅིག་མི་ལྡན་པར་ཡང་རབ་དུ་རུང་བ་དང་བསྟེན་རྫོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་བྱེད་པ་པོ་མཚན་
 ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་མཐུན་
 རྒྱུ་ཆང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཉགས་སུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་ལོ་བདུན་ལོན་ཞིང་བྱ་
 རོག་སྟོན་ཅུས་པ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ལ་སྐྱེས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའོ། །དེ་ཡང་མངལ་བཞོལ་དང་
 བཅས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་རུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བཅི་བར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཅི་བར་བྱེད་ན་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ནི་འཆགས་
 ལ་རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྟོན་སྟོམ་པ་ལེན་
 པར་འདོད་པ་དང་། ཐོབ་པར་ཤེས་པ། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་
 པ་ཉགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གོས་དང་། སྟོན་སྐྱེད་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་གསུམ་
 མོ། །དང་པོ་གོས་ཀྱི་ཉགས་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་སྟོན་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་རྩ་ཆགས། བསྟེན་པར་

རྫོགས་པ་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནམས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་བརྟན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 ཆང་བའོ། །གཉིས་པ་སྒོད་སྒྱུད་ནི་ལྷུང་བཟེད་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་བརྟན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་ཆང་བའོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱད་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱོད་ལས་ལྷག་པ་ནམས་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་བྲེགས་ཤིང་ཡན་ལག་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱས་བྲས་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་སྤངས་
 པ་ནི་མཆམས་མེད་སོགས་སྤྱི་བའི་བར་ཆད་དང་། བ་མས་མ་གནང་བ་སོགས་གནས་པའི་བར་
 ཆད་དང་། ནད་པ་སོགས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་དང་། ལག་རྒྱུ་སོགས་མཛེས་པའི་བར་
 ཆད་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གང་རུང་མ་ཆང་བ་དང་འགལ་རྒྱུན་གང་རུང་མ་
 སྤངས་པར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་མཆོད་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷུང་བཟེད་བརྟན་པོ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཙམ་
 བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་ལ་
 དགེ་ཚུལ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་
 གི་ཆོ་ག་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོར་ཕྱགས་པ་དེས་རབ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་
 དེ་ལ་བར་ཆད་ནི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་ཁས་སྦྱང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་
 སྐྱབས་འགོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྲས་ནས་དགེ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྦྱང་བ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་དང་
 མཐུག་བསྐྱབ་པ་རྫོང་པ་ལན་ཅིག་བྱའོ། །དགེ་བསྟེན་ཙམ་ལ་གནས་པར་འདོད་ན་དུས་གོ་བར་བྱ་
 ཞིང་སྒོན་དུ་བར་ཆད་འདི་མི་དགོས་ལ། སྤང་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་བྱེད་ན་བར་ཆད་ནམས་ངེས་ནས་ཁུ་བ་བྱེད་པ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིར་སྐྱབས་
 འགོའི་བརྟུང་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་སྦྱེས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ།
 དེ་མེད་པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་མི་སྦྱེ་ལ་འདི་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་
 ཕྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཕྱང་འདས་
 ཀྱི་བསམ་པ་གང་གིས་སྐྱབ་སྐྱམ་ན། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་བདག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་

མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཏེ། རྫོགས་པ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེན་པ་ནི་དེ་ལ་
 ཉེ་བ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཆད་ཞིང་སྐྱབས་
 འགྲོའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེན་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་འདོར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བཙུག་མ་མ་
 ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ། འདིར་མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་
 མེད་པའི་སྒྲོན་དང་ཞི་བའི་པན་ཡོན་བསམས་པས་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྒྲོང་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་མི་བྱེད་
 ཀྱི། སྐྱབས་འགྲོའི་བརྟུང་འབྱོར་བའི་གོ་བ་བརྟན་པོ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གིས་
 དགོ་བསྐྱེན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རབ་བྱུང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཆོག་གིས་གཏད་ཅིང་དེས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ངེས་ལ་དག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་མཆོམས་ནང་
 དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའོ། །སོ་སོ་ན་འཁོད་ཀྱང་པན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་བར་བྱ་
 ཞིང་། མཆོམས་ནང་དེ་ན་དགོ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་མེད་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་དགོས་སོ། །མཁན་པོ་
 ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གྱིས་གཤམ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་
 པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་ལ་གཙུག་ཕྱད་མ་གཏོགས་པ་སྐྱོད་དང་ཁ་སྐྱོབ་ཐོག་གསུམ་ཤིང་ཁྱེས་
 བྱས་ནས་གཙུག་ཕྱད་ཐོག་། སྐྱབས་གང་ཡང་བྱུང་བར་མཆོན་བརྟག་གོ། །མཁན་པོའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་
 ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱེད་དུ་བཏུག་ནས་མཁན་པོས་སྒྲོ་གོས་མཐའ་གོས་སྐྱུང་བཟེད་གདིང་བ་ཚུ་
 ཆོགས་ནམས་སྐྱེན་ཞིང་བསྐྱོན་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་རབ་བྱུང་བར་མ་སྐྱེན་ནོ། །དེ་
 ནས་མཁན་པོས་དགོ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་གཏད་ལ་དེས་ཀྱང་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
 དག་གམ་ཞེས་ངེ་ཞིང་མཁན་པོས་ལན་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཆོག་ལན་གསུམ་བཛྲོད་དོ། །གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོག་ནི། བསྐྱབ་པ་རྫོང་པའི་ཆོག་ལན་ཅིག་

དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་མི་བྱེད་ན་སློབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་དུས་
གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་ལ་སྦྱར་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་གི་ཆོ་ག་
གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁན་པོར་སྟོགས་པ་དེས་ལས་གཤལ་ལ་མ་འདུས་པའི་སྤྱོད་པ་དཔོན་
གཉིས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཁྱེད་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཡང་འདྲིང་མཐའ་འཁོབ་གྱི་ཆོ་
གའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལྟའི་གངས་”ཆང་”^{༡)} དེས་པར་དགོས་ཤིང་དེ་
ལས་སྟག་པ་བསགས་སྟོན་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་གསོག་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཆོམས་ནང་གི་དགེ་
སློང་འདུ་བར་འོས་པ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་རྒྱང་ཞིང་དངོས་སུ་འདུས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་
པོལ་ཏུ་ཉིས་པ་བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམས། བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འདུས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་
བ་ལན་གསུམ་གདབ། མཁན་པོས་ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བྱིན་ལ་གདིང་བ་ཚུ་
ཆགས་ཆོག་གིས་སྦྱིན་རོ། །དེ་ནས་མཁན་པོས་ལྷུང་བཟེད་བརྟགས་ཏེ་ཆོག་གིས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་
སློང་གཅིག་གིས་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བཟེད་བསྟན་ལ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྦྱིན།
དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་མི་ཐོས་ཤིང་བཟླར་སྤང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་སྟེ། དགེ་འདུན་རྣམས་
གྱིས་གནས་གྱི་སྒོ་མཐུན་དགོས་པ་ཡོད་ན་བྱས་ལ་ལས་བྱེད་པས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བཅའ། སྟོ་
བ་བྱིས་ནས་གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོ། དེ་ནས་གསང་སྟོན་གྱིས་སྐྱོག་ཏུ་བར་ཆད་བྱི། དག་པར་
ཤེས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ། དགེ་འདུན་གྱིས་ལན་གདབ། དེའི་འོག་ཏུ་ལས་བྱེད་པས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་སུ་བརྟགས་ལ། གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་བྱུགས་བསྟེན་
ནས་བར་ཆད་བྱི་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་ལས་བྱེད་པས་གསོལ་བཞིའི་ལས་
གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ནི་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་
པའི་དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གདམས་ངག་བརྟུ་གཅིག་བརྫོང་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའི་

༡) ཞ། ༥་ན་༥་ ཆད།

ཡན་ལག་ཏུ་མདོ་ཙམ་སྒྲིམ་པར་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཁྲུངས་མ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་
 དང་། གཞན་ཡང་ལོ་ཆོགས་མི་ཤེས་ན་མཆན་གྱི་ཉི་འཁོར་དུ་སྦྱ་སྦྱེས་པ་སྦྱ་ཐབས་ཀྱིས་བརྟག་པ་
 དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲིའི་ཏུ་མི་གཞུག་པ་དང་། མཆན་པ་གྱི་བྱི་
 རོལ་ཏུ་མི་གཏང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་གནས་རྣམས་ངེས་པར་རྫོད་དགོས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོ་ག་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རྩུང་བ་རེ་རེ་དང་འགལ་བར་བྱས་ན་ཡང་ཆོ་
 ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབས་ནས་རིམ་བུར་བའི་ཚུལ་ལ་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་
 བཀྱར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རིམ་བུར་བསྐྱབ་པ། རང་གི་བྱ་བ་ལ་རིམ་བུར་བསྐྱབ་པ། རང་
 བ་དང་ནད་གཡོག་གིས་རིམ་བུར་བསྐྱབ་པ། གཞུག་མར་གནས་པ་དང་གསར་བུའི་ཀྱན་སྦྱོང་། གནས་
 དང་གཡོག་འཁོར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་དང་དུག་། དང་པོ་ལ་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་བཅའ་བ་དང་། བཅས་ནས་རིམ་བུར་
 བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་ལ་གནས་པའི་ཡུལ། གང་གིས་གནས་པའི་རྟེན། རིམ་བུར་
 གནས་པའི་ཆོ་ག་། ལྷ་མར་གྱུར་ནས་མཆན་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ། གནས་བཅས་པ་འདྲིའི་རྒྱ།
 གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་བྱ་བ་གཞན་འདོམས་པའི་ཆེ་རིམ་བུར་བ། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་
 བསལ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། མཁན་པོའི་སྐུའི་སྦྱུང་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷན་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་གྱུས་པ། སྡེ་ལྗེའི་སྡེ་མ་པ་གསོ་རྩུང་དང་ལྷན་པ། དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ།
 ལྷ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྱིམས་པ། དུལ་བ་དང་ལྷན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་དུག་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཡིན་
 ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་འཇམ་ལོན་ཡང་ལྷ་ཆན་གང་རྩུང་དང་མི་ལྷན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་ལས་སྦྱོར་བ་ནི་གཞན་ལ་བྱི་བ་དང་རང་གིས་ཀྱན་སྦྱོང་ལྟ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་མཆན་ཉིད་བརྟགས་ཏེ་ཆོག་གིས་བྱ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་

བརྟགས་ནས་སྐབས་དབྱེ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་གཉིས་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅངས་
 ནས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཅུན་པ་ལ་
 གནས་བཅའ་བར་གསོལ་ན། བཅུན་པས་བདག་ལ་གནས་བཅའ་བ་སྟོལ་ཅིག །བདག་བཅུན་པ་ལ་
 གནས་འཆའ་ཞིང་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟླ་ད། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོའི་ལན་དུ། ལེགས་སོ་
 བཟླ་ད། གནས་དེ་ན་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀུན་པ་མེད་ན་གཞོན་པ་བརྟན་མཁས་དང་ལྷན་པ་ལ་གནས་
 བཅའ་བར་བྱ་ལ་དེ་ལ་བྱག་མི་དགོས་ཤིང་མཁན་སོ་ལ་གནས་ན་ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་འཆའ་མི་དགོས་
 སོ། །མཁན་སོ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ཆོགས་ན་མཁན་སོ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་མཁན་
 སོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དུ་མ་ཆོགས་ན་གང་འདོད་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 མཆན་ནས་སྟོས་པའི་རིམ་པ་ནི། མཁན་སོ་དང་སྟོབ་དཔོན་མིན་པ་ལ་མཁན་སོ་དང་སྟོབ་དཔོན་
 ཞེས་མི་བཟླ་ད་ལ། མཁན་སོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་མ་སྦྱར་བར་མཁན་སྟོབ་ཀྱི་མིང་མི་གཟུང་ཞིང་།
 བྱད་པར་དུ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་དུ་མཆན་ནས་སྟོས་ཏེ་ཞེས་མ་སྦྱར་བར་མཁན་སོའི་མིང་ནས་མི་བཟླ་ད།
 བསྐྱབ་པ་ཀུན་པ་ལ་ཡང་གནས་བརྟན་དང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་ཆོག་མེད་པར་
 མིང་མི་བཟླ་ད་དོ། །ལྔ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཛིག་རྒྱ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི་མ་དད་པ་སོགས་ཆད་པའི་རྒྱ་ལྔ་དང་། སྟོབ་དང་། སོང་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་། མཁན་སོ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་གནས་བཅས་པ་བཏང་བར་གྱུར་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟོས་པ་བྱུང་བ་དང་། ཤི་བ་དང་། དགེ་སྟོང་མིན་པར་གྱུར་པ་དང་། མཆན་གྱུར་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆན་མས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། །འཛིག་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱད་པར་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འཛིག་རྒྱས་ནི་གནས་བཅས་པའི་ཆོ་ག་ཡང་འཛིག་ལ། བྱ་བ་
 བྱེད་པའི་འཛིག་རྒྱས་ནི་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འགོགས་པ་ཙམ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །དུག་པ་
 གནས་དང་བྱ་བ་གཞན་འདོམས་པའི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གནས་གང་ན་གསོ་སྦྱང་ཡོད་ཅིང་གནས་
 ཀྱི་སྒྲ་མ་མེད་པ་དེར་ལས་སུ་མི་བསྟོན་བ་དང་། གནས་ཁང་དང་འཁོར་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་

བསྟེན་བཀུར་བསྟེན་པ་པའི་སྒོ་ནས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གནས་གཞན་ནས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། མ་རྟེན་
 ན་གསོ་སྦྱང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡོད་སར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་སྔ་
 མ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒངས་ཟེན་ནས་སྒྲ་བ་དང་པོ་བསྐྱུང་བ་དང་། དབྱར་སྔ་མའི་སྒྲ་བ་དང་པོ་
 གཉིས་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱུང་བ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མེད་པ་འདོམས་པའི་ཆེ་ཡང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 བཅའ་ཅིང་མ་རྟེན་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དབྱར་སྔ་མའི་སྒྲ་བ་སྔ་མ་གཉིས་བསྐྱུང་བ་དང་།
 དབྱར་སྔ་མའི་ཁས་ལེན་དང་། སྒངས་ནས་སྒྲ་བ་”སྔ་མ་གཉིས་”^{༡)}བསྐྱུང་བ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མེད་
 པ་འདོམས་ན་སྔར་བཞིན་དུ་ལས་སུ་མི་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བཅའ་ཅིང་མ་རྟེན་
 ན་གནས་ལ་བཞེན་པ་ཡལ་བར་དོར་ནས་དབྱར་གྱི་དམ་ཆེག་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་དེ་
 རྒྱུ་མས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཀན་པ་ལ་གཞན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཁྱུ་དགོས་ཤིང་དགག་དབྱེ་ལ་གཞན་དུ་
 འགྲོ་བར་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྔོ་མགུ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཡང་གནས་སུ་འོས་པ་གཞན་
 མེད་ན་ཆེས་ཀན་པ་ལ་བྱ་བ་ཁྱུ་བར་བྱའོ། །སྒོ་བྱར་དུ་འོངས་པས་ཉི་མ་གཉིས་བའམ་གསུམ་པ་ལ་
 གནས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་ཞག་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་གནས་མི་བཅའ་ལ་གནས་ཉི་བར་མི་གནས་ན་
 གཞན་ལ་བྱ་བ་ཁྱུ་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་དམིགས་བསལ་ནི། ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྔ་ཆོན་ཐ་མ་དང་ལྔ་ན་
 པ་སྒྲོངས་རྒྱ་བའི་དུས་དང་། དབྱར་སྔ་མའི་སྒྲ་བ་སྔ་མ་གཉིས་དང་སྔ་མའི་སྒྲ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 དུས་དང་། གནས་པ་གཞན་ན་གནས་པའི་དུས་དང་། གནས་ཆོལ་བ་ལ་ཁྱུགས་པ་མ་རྟེན་པའི་དུས་
 དང་། སྒོ་བྱར་བས་ངལ་བལ་བའི་དུས་དང་། ཞག་གཅིག་གཞན་དུ་སྔོན་པའི་དུས་དང་། གནས་ནས་
 སྐྱུང་བའི་དུས་དང་། གནས་བཀག་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པ་སྟེ་དགུའོ། །གཉིས་པ་བཅས་
 ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ། གནས་པས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་བསམ་པས་བསྟེན་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 ལ་པའི་འདུཤེས་སྦྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ཡོད་པ་དང་། བག་སྦྱོང་བ་ལ་ཁྱུ་པའི་རོ་ཆ་དང་ལྔ་ན་པ་དང་།

༡) ཞ། ས་ན་ན་དང་པོ་གཉིས།

དེའི་དབང་གིས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གྲས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་ས་དང་
 བཅས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་བཅོམ་པས་སེམས་དམའ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བས་
 བསྟེན་པ་ལ་སྦྱུན་གསོལ་ཞིང་བྱ་བ་ཁུ་བ་དང་། ཁུས་ནས་རྩི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་དེའི་སྦྱོན་འགྲོ་དང་། སྦྱུན་གསོལ་དང་བྱ་བ་ཁུ་བ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བར་ལངས་མ་
 ཐག་ཏུ་ཚུ་མཁུར་བ་དོའམ་གསུམ་གྱིས་ཁ་ལེགས་པར་བཟུ། དཀོན་མཆོག་དང་སྒྲ་མའི་བྱང་ལ་
 སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་མི་རྣེས་སོ་དང་ལྷེའི་ཤལ་མི་གཞིད་པར་དལ་བྱས་
 གྱི་དོར་བྱ། རྣ་བ་བྱ་དགོས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་ཁའི་བྱི་མས་གོས་པ་
 ཚུའམ་སས་བཟུས་ནས་སེ་གོལ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་བྱས་ཏེ་དབེན་པར་དོར། སྒྲ་མ་དང་དཀོན་
 མཆོག་གི་བྱང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱག་བདར་བྱེད་པའི་གནས་དང་བཤང་གཅི་བྱ་བའི་གནས་
 དང་སྦྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་ཏྲག་ཏུ་གནས་པའི་ཤིང་ངམ་རྩིག་པའི་བྱང་དུ་མི་དོར། བཤང་གཅི་དང་མཆིལ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་འདོར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གནས་ཁང་དུ་ཆོལ་ཟངས་དང་ཕྱ་
 ཁར་ཡང་སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་འདོར་དུ་བྱང་ལ་ལྷེ་བཞར་ནི་སྦྱགས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའམ་
 སོ་ཤིང་གི་ཆལ་པས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །སོ་ཤིང་གི་ཆད་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་བརྒྱད་ཡན་ཆད་
 ཏེ་ཅང་མི་སྦྱོམ་པ་དང་མི་སྤ་བ་བྱ་ཞིང་། བད་ཀན་མང་བས་ནི་མ་རྟེན་ན་སོར་བྱེད་དང་ལྷ་ཡན་ཆད་
 ཀྱང་རུང་ངོ་། །སོ་ཤིང་མེད་ན་འདག་རྩས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཁ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་
 བྱ་བ་སྦྱབས་ནས་རང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། དལ་བྱ་དང་ཡུན་མི་
 རིང་བས་སྒྲ་མ་གནས་པའི་སྒོ་སྟེགས་ལ་བརྟུང་བས་ནང་དུ་འོང་བ་གོ་བར་བྱས་ལ་སྒོ་སྟེགས་བྲག་
 ཏུ་མི་འཕུལ་ཞིང་། སྒོ་སྟེགས་ལ་ཆོས་གོས་མི་བྱུད་པར་དལ་བྱས་ཤེས་བཞིན་དུ་ནང་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བར་བྱའོ། །"དེ་ལྟར་ཁའི་གནས་པ་"ལྟུ་བ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་
 བར་ནི་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་

༡) ཞ། ༤་ན་ལ་ དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཁ།

སྤྱན་གསོལ་བ་དང་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་ལ་སྤྱན་གསོལ་ནི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་བྲས་ཏེ་སྤྱུ་ཁམས་
 ཟེའོ། །འདི་ནི་འབགས་པ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་ཏེ་སྐབས་གཞན་དུ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་
 ཡང་མི་རུང་ངོ། །བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་གང་ལ་ལྟ་བུ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བུ། དེའི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རུང་བར་ངེས་པ་རྣམས་མི་ལྟ་ཞིང་། རུང་བར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་
 ལྟའོ། །རུང་བར་ངེས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི་ལུང་
 དང་མདོ་ཅ་འགྲེལ་ལྟར་ན་བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་དགོས་པར་མཛོན་ལ། མ་གྲུབ་ན་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་
 བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་ནི་མཁན་པོ་འཇམ་སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱི་བ་
 དེང་གི་གདུགས་དང་མཆན་གྱི་རིམ་པའི་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པར་རུང་བ་དག་བསྐྱེད་པར་ལྟ་འཆལ་ཞེས་
 ”རྒྱུད་”པའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ལ་བྱ་བའི་དང་། ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་
 བཤད་གཅི་དང་སོ་ཤིང་འདོར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ་
 ཕྱག་བྲ་བ་དང་། འཆག་པའི་བསམ་པས་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཅ་དགུ་ཚུན་ཆད་དུ་འགོ་བ་དང་། ཚུ་བརྟུང་
 བ་དང་། ལྟ་རིན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐོན་ཆོགས་དང་། ལྟས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ན་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་གཞན་རྩུང་བ་
 དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་ལ་ལྟ་བུ་པོའི་དམིགས་
 བསལ་དང་། ལྟ་ས་ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷ་ཆོན་ཟ་མ་དང་ལྡན་
 པ་ལྷོངས་རྒྱ་བའི་དུས་དང་། དབྱར་སྤྲ་མའི་རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་
 བབ་པ་ན་གཞོན་ནུའི་ནང་ནས་རྒྱུ་བ་དང་། འཆོལ་བ་ལ་ལྟགས་པའི་ཆེ་ཞག་ལྷ་དང་། ལྷོ་བྱར་བས་
 ངལ་བསོ་བའི་ཉི་མ་དང་པོ་འཇམ་གཉིས་པ་དང་། ཞག་གཅིག་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། གནས་
 བཀག་པ་དང་། གནས་ནས་རྩུང་བ་དང་། དོད་ཐུབ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་
 ནི་གནས་པ་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། དབྱར་སྤྲ་མའི་རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དོད་ཐུབ་སྟེ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ལྟས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་

༡) ཞ། ༤་བ་ན་ བརྗོད།

ལ། བྱ་བ་གཉེན་མ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། མྱོ་བྱར་བ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་
གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་འདག་རྩས་དང་སོ་ཤིང་དང་ཁྱས་བྱེད་པའི་ཚུ་སོགས་ཕྱལ་ལ།
ཆང་མང་དུ་གནས་པས་བཟའ་བཏུང་སྟ་གོན་བྱ་བར་འདོད་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞིག་སྟ་གོན་བྱ་ཞེས་བརྗོད་ལ་
སྒྲ་མ་ཟས་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་བསྐྱབ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་གཏུགས་ཆོད་ལ་བབ་པའི་དུས་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱི་ལྷང་བཟེད་བཟུ་ཞིང་། གནས་བསོད་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་”གསེལ་
”འབྱེད་དང་དགོས་ན་ཚུ་ཆགས་ཀྱང་བྱི་དོར་བྱ་ལ། རང་ཡང་བསོད་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་གནས་ལ་ཁྱས་
”ཏེ་”གནས་ན་”ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་ཅིང་ཉམ་ང་བ་ལ་སོགས་པར་ནི་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
རང་ལ་ཟས་བསོད་པ་འབྲལ་བ་ན་སྒྲ་མ་ལ་འབྲལ་དུ་གཞུག་གོ། གལ་ཏེ་སོ་སོར་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཕྱིན་ན་ཟས་དེ་བྱིར་ཏེ་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དབྱལ་བར་བྱའོ། །ཟས་ཟོས་ནས་
སྒྲ་མའི་ལྷང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་བཟུས་ཏེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཞག་པ་དང་། སྒྲ་མའི་རིལ་པ་སྦྱི་
སྦྱགས་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་སྟོད་དགང་བ་དང་། སྒྲ་མ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་
དགོས་པའི་འདག་རྩས་དང་ཚུ་དང་ཕྱགས་མ་སོགས་དབྱལ་བ་དང་། སྒྲ་མའི་རྐང་པ་བཟུ་བ་དང་། སྦྱ་
མཉེ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དགོངས་མའི་དུས་སུ་སྒྲ་མའི་མལ་དང་སྟན་བཤམ་པ་དང་། མཆོན་
མོ་བགོ་བའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དབྱལ་ཞིང་ཤམ་ཐབས་སྒྲང་བ་དང་། རྐང་པ་བཟུ་བའི་ཚུ་དང་རྐང་
རྟེན་དང་། ཆོལ་ཟངས་དབྱལ་ཞིང་། མཆིལ་ལྷམ་གཉིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདག་རྩས་དང་སོ་ཤིང་དབྱལ་
བ་སོགས་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས་རྣམས་གནས་པ་མང་ན་རེ་མོས་ཀྱིས་བྱ་བའམ་གཅིག་གིས་
ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་སྟོན་གཞན་ཀྱིས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ནི་ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ན་འདུག་ན་སྒྲ་མའི་བྱང་
དུ་ཉིན་མོ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དགོན་པ་ན་འདུག་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་

༡) ཞ། ༥་ན་མ་ སེལ།

༢) ཞ། ༥་ན་མ་ གནང་ན།

བར་དུ་ཆོད་ན་ཉིན་རེ་ལ་ལན་རེ་དང་། རྒྱང་གྲགས་ལྡན་བར་དུ་ཆོད་ན་ཞག་ལྔའམ་དུག་ན་ལན་རེ་
 དང་། དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ལན་རེ་མཇུག་དུ་འགྲོ་བར་
 བྱའོ། །འདི་བྱ་བ་ཞུ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་རོང་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་བལྟ་བའི་བྱིར་འགྲོ་བ་ལ་
 བཤད་ཅིང་ཐུན་ཆེགས་སུ་ཉེ་དགས་རབ་དུ་སྦྱང་ཞིང་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་རྣམས་དེ་གནས་ངན་
 ལེན་སྦྱོང་བར་མ་ཞེས་བར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་ལ། ཞེས་པ་ན་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འོན་
 ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀས་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་བལྟ་བ་ལ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལངས་པ་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྟོན་ལས་ལྡང་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བ་
 དང་། ཐག་ཉེ་བར་འདུག་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲ་མ་དང་ཞེ་འགས་པ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །སྒྲ་
 མའི་བྱ་བ་ལ་གྱིམས་པར་བྱ་བ་དང་། གུས་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱོང་ལམ་མཛུས་པས་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟོར་བ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་
 གོས་ཀྱི་ལས་དང་ནད་གཡོག་དང་། དེ་ལ་འབྱོར་བ་དང་སྤྲིག་ལྟ་སྦྱེས་པ་སེལ་བ་རྣམས་རང་གིས་
 བྱེད་པའམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་བྱེད་ན་དགེ་
 འདུན་ལ། ནན་ཏུར་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བཛྲོད་ནས་སྒྲ་མ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱོག་པའི་དོན་དུ་
 བཙུན་པར་བྱ་ཞིང་། ནན་ཏུར་བྱས་ན་བཙུན་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་སྟོ་མགུ་
 དང་དབྱང་བ་སོགས་ནོད་དགོས་ན་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་ཉེས་པ་ལ་
 འཇུག་ན་སྒྲོག་པ་དང་། དེའི་བྱང་དུ་རང་གི་དགེ་བ་མི་འཕེལ་ན་གནས་གཞན་ལ་གཏད་པར་གསོལ་
 བར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་གོས་འཆེམ་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་
 རོར་བྱེད་པ་ན་ཡང་རང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་
 པའི་རུང་བ་བྱ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་རྒྱུང་དུ་རྩ་བ་དང་མེ་ཉིག་དང་འབྲས་བུ་བཏོག་
 པ་དང་སོ་ཤིང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆད་པས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མས་རང་གི་འཁོར་དུ་རིགས་དང་ལུས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་རབ་བྱུང་
 བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་ཟེན་པ་མི་བཞག་ལ། གནས་པ་དག་ཚུལ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ཉི་བར་མི་
 གཞག་གོ། །གལ་ཏེ་རབ་དུ་འབྱུང་འདོད་གཉིས་བྱུང་ལ་སོ་སོར་རབ་དུ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་ན་ལྷན་
 ཅིག་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཀན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེས་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ན་དག་སྟོང་
 གཞན་ལ་རེ་ཞིག་གནས་པའི་དོན་དུ་གཏང་ལ་དག་སྟོང་དེས་ཀྱང་ལོ་ལོན་པའི་ཆེ་མཁན་པོ་ལ་གཏང་
 པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་གཏོད་ན་མཁན་པོ་དེས་མཐུས་བཀུག་སྟེ་བསྟེན་རྫོགས་བྱ་ཞིང་རང་གི་འཁོར་
 དུ་གྱུར་པའི་གནས་པ་ལ་བསམ་པས་བྱའི་འདུལེས་བཞག་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆོད་རིག་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་ལ་མི་གཏོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་
 ལས་གནས་པ་རང་གིས་མ་སྟོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་གཡོག་དང་སྟོ་མགྲ་དང་དབྱུང་བའི་བར་སྒྲ་
 མ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་ལ་གནས་པ་དག་བ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་
 གཏང་པར་གསོལ་ན་གནས་ཀྱི་འོས་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཏང་པ་དང་། གནས་པ་དེ་སྤྲིག་
 རྒྱགས་ལ་བཞེན་ན་བསྒྲིག་པ་དང་དག་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་དག་བ་དེ་སྦྱབ་པ་
 དང་། ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་སུ་འབྲུག་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་འབབ་ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་སྦྱབ་པ་ལ་བཅོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡུལ་གང་
 ལ་དང་། རྟེན་གང་གིས་དང་། དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་དང་། ཆད་པ་གང་གིས་བཅད་པ་དང་། ཆད་པས་བཅད་
 པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ནི་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། ཆོག་མི་བཟོད་པའི་
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་རྒྱགས་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པ་ལ་
 ཆད་པས་བཅད་ཅིང་མི་འོས་པ་ལ་གཅད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་ནི་རང་ཆད་པའི་རྒྱ་དང་མི་
 ལྷན་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་ནང་ལས་གཞན་པའི་དུས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གནས་པ་
 དེ་དང་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གདམས་ངག་མི་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བདག་གིར་མི་བྱ་
 ཞིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་བགོ་བཤའ་གསར་དུ་མི་བྱ་བ་དང་། དག་བའི་རྒྱགས་སྦྱར་བཅམས་པ་

ནམས་རྒྱན་བཅད་པ་དང་། བྱ་བ་ཁྱུ་བའི་གནས་དགག་པ་ནི་ཆད་པ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གཅད་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི་ཆད་པའི་རྒྱ་བཏང་སྟེ་བཅོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཅོད་པ་སྤང་བར་
བྱ་ཞིང་མི་འོས་པ་ལ་བཅོད་པ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཅོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཡིལ་བར་
མི་འདོར་བར་དགེ་སྤྱོད་མཁས་པ་ཞིག་གྲོས་གདབ་ཏུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནམས་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་བཅོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱེད་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་སྒྲ་གོས་མཐང་གོས་ལྷུང་བཅེད་ཚུ་ཆགས་རིལ་
བ་སྟེ་སྒྲགས་ཏེ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་དང་རྫོགས་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲམ་སྒྲར་དང་
གདིང་བ་བྱིན་ཏེ་གནས་ནས་བསྐྱད་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱད་ནས་ཀྱང་བཅོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་ན་གྱ་
ཆོམ་མི་བྱ་བར་བཅོད་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཆད་པས་བཅད་པ་དེ་དགེ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་འཁོར་དུ་སྤྱད་
པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་
བཟན་གྱི་བྱ་བ། འཁོར་གྱི་བྱ་བ། ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གནས་བཟན་སྟེའི་བྱ་བ་
དང་། སོ་སའི་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་བཟན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཆོས་གྱི་
གཏམ་འདོད་པ་དག་ལ་སྒྲོ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། མི་སྤྱོད་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱའོ། །བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཆག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་
དང་། ལུང་ཚོད་པ་སོགས་སྟེན་པ་དང་། ཟས་གྱི་རྟེན་པ་དང་། རད་པ་ལ་སྟེན་དང་རད་གཡོག་ལ་
སོགས་པའི་བགོ་བཤའ་བྱ་བས་པན་གདགས་པར་བྱའོ། །གནས་བཟན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཁོར་དང་
ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་འཁོར་ལ་བཟགས་ཏེ་དོན་མེད་པས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ཆར་
བཅད་པ་དང་། གསར་བྱ་དག་ལ་འདུ་འཛིའི་གཏམ་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། འཁོར་ལ་ནམས་པར་
འཕྲོས་པའི་གཏམ་དང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་གཏམ་མི་བྱ་ཞིང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
ལ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། “གཞུག་བར་

༡) གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཏུ་འོངས་པ་དང་། འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་། དབྱར་གནས་པའི་གནས་
 བརྟན་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྗོངས། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་རྣམས་སྒོང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་ན་གནས་
 བརྟན་དེ་མདུན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་འགའ་ཞིག་སོགས་ན་སྐྱུག་པ་དང་བྱིས་དང་བྱི་རོལ་དུ་
 ཡང་འཁོར་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྟོད་གཡོགས་དང་སྦྲད་གཡོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བགོས་ན་མཛེས་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཞུ་བྱ་ཞིང་མ་གོ་ན་དུང་ན་འདུག་པའི་དགོ་སྟོང་བཞུ་བྱེད་དུ་གཞུག་ལ། དེས་
 གྲང་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ན་རང་གིས་བཅོས་པར་བྱའོ། །བྱིས་དང་ཉེ་བ་ན་འཁོར་ཐམས་ཅད་མི་
 རྒྱུད་པ་དང་མ་ཁེངས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་དེའི་
 བྱིས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་གསར་བྱ་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། གནས་དེར་
 བྱིས་པ་འོངས་པ་ལ་རང་གི་འཁོར་དག་ཟས་སྦྲུང་དུ་གཞུག་ཅིང་སྦྲུང་བར་མི་བྱེད་དམ་བྱིས་པ་
 ཟས་མི་འདོད་ན་བྱིས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་གང་དུ་བྱིན་པའི་གནས་དེར་
 རང་གི་འཁོར་མང་ཅུང་བརྟགས་ལ་གནས་མལ་གྱི་བྱིར་གཞུག་མར་གནས་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམས་
 ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོགས་དང་འགྲོན་ཆེད་གནས་ཁང་དང་གནས་
 མལ་དང་འགའ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་འདོར་བ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་
 ཞིང་། གནས་དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོན་པར། ལ་ལའི་ཅུང་ཟད་མ་ལུས་སམ་ཞེས་འབྲུལ་དུ་བྱན་
 པར་བྱ་བ་དང་། གསར་བྱ་རྣམས་མི་རྒྱུད་པ་དང་མ་ཁེངས་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། མིང་ལ་སོགས་
 པའི་མཚན་མས་འཁོར་གྱུན་ཞེས་བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་དབྱར་གནས་པའི་གནས་བརྟན་གྱི་བྱ་བ་ནི་
 དབྱར་ནང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚན་རྟེན་གྱི་བྱི་དོར་མི་བྱེད་པ་རྣམས་བྱི་དོར་བྱེད་དུ་གཞུག་
 ཅིང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྒོང་ལ་སོགས་པར་
 ལྷན་ཅིག་དུ་འགྲོ་བ་ན་གནས་བརྟན་གྱི་མདུན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་ལམ་

༡) ཅ། ༡༣ན་ན་ གཞུག་མར།

དུ་ཐོགས་ན་བསྐྱག་པ་དང་། གནས་ཁང་ནས་མ་བྱུང་ན་མི་རིང་བར་སོང་སྟེ་བསྐྱག་པ་དང་། གྲོང་
 གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཐོགས་པ་དང་འཁོར་ནམས་སྒོར་དུ་འབྲུག་པའི་ཆེ་གནས་བརྟན་འོང་བ་མཐོང་ན་
 བསྐྱག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱན་བདག་གིས་སྤྱོན་པ་འོངས་ན། གནས་བརྟན་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོད་
 ཅིག་ཅེས་བསྟོན་བ་དང་། ཁྱིམ་དུ་བྱིན་ནས་ལག་ཚུ་བྲངས་པའི་ཆེ་ཡང་དུས་ཡོལ་བར་མི་འགྱུར་ན་
 གནས་བརྟན་བསྐྱག་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱག་པའི་ལོང་མེད་ན་གྲལ་དེར་གནས་བརྟན་གྱི་སྟན་བཞག་
 ལོ། །གནས་བརྟན་གྱི་གོང་དུ་འབྲུག་པ་དང་འགོང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གནས་བརྟན་གྱིས་མ་སྦྱས་
 ཀྱི་བར་དུ་མི་སྦྱ་བ་དང་། སྦྱས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་བརྟན་གཏམ་སྦྱ་བའི་བར་དུ་བཅད་
 དེ་མི་སྦྱ་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་ན་བསྟོན་བ་དང་། ཆོས་སྦྱ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་
 དང་། དེ་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྟེན་པ་བྱུང་ན་སྦྲང་བར་བྱ་ཞིང་དེས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱན་མོང་གི་བྱ་བ་ནི་གནས་བརྟན་དང་བར་མ་དང་གསར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཁྱིམ་དུ་དབང་པོ་མི་ཆོད་པ་དང་། མ་ཁེངས་པ་དང་། དུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། མིག་སྦྲད་
 པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ནམས་ལ་སྤྱན་པ་དང་། དབང་པོ་དུལ་བ་དང་། ལུས་ངག་ཡང་དག་པར་
 སྦྱོམ་པ་དང་གོང་པའི་ཆོས་ལས་བསྟོན་པའི་སྟོན་མ་ཆངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དང་། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དགེ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 གཟུང་བ་ལ་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་གཏམ་བྱ་ཞིང་ཁྱིམ་པ་དེ་དག་ལ་ཆངས་སྤྱོད་
 འཕེལ་བའི་གནས་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་བརྗོད་དོ། །དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་
 མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་པའི་ཁྱིམས་སུ་བྱ་བ་མི་བཅའོ། །གཉིས་
 པ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི་རང་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྟོ་
 རས་ཀྱན་པ་ལ་གྲལ་དང་བྱག་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་དེས་བསྐྱབས་པ་
 དང་དུ་མི་སྦྲང་བ་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྱག་དང་གྲལ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་
 ཀྱན་གཞོན་མཉམ་པ་ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱག་མི་བྱ་ལ། སྤར་འོངས་པ་གྲལ་གོང་དུ་འཁོད་

ཅིང་རྟེན་པ་དང་པོར་གྱིས་པ་དང་། ལས་སྤྱིས་འོངས་པ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཚངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་གན་གཞིན་བར་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་པ་དང་།
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱ་ལ།
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་ངེས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མ་ཁུས་པར་མི་བྱའོ། །པ་མ་དང་ནད་པ་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 དང་། བྱ་བ་པལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མི་འཁོ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་སྤྱི་ལས་ཅན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟག་པར་རྟེན་པའི་
 ཆེ་ཆེད་མི་ཐེན་པར་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་གོས་ཕྱག་དར་ཁོད་པ་དང་། ཟས་བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་
 མལ་ཤིང་བྱུང་དང་། སྐྱན་བཀྱས་ཏེ་པོར་བ་སྟེ་ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་
 ཞིང་། སྤངས་པའི་ཡི་དམ་སྤངས་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་གནས་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་
 མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་དང་ཁོ་བ་དང་
 དེག་པ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སྤར་གཤེ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྟོག་པ་དང་ཁ་ཏྱན་དང་ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པའི་
 པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་ཤིང་བག་
 ཡོད་པས་བསྐྱབ་པ་དང་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་འབྱུང་
 བའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་
 བསྐྱབ་པ་དང་། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རང་གི་དོན་བསམ་
 གཏན་དང་སྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་གཞི་འདི་དག་ལས་དགོ་བར་
 གང་འགྱུར་རམ་ཞེས་དགོ་བ་ཆོལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་པལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱེད་དང་། ཡོ་བྱེད་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་བྲེག་པ། ཁུས་

བྱས་ནས་ཀྱང་པ་བཟུ་བར་བྱ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་ཁར་བཟུའོ། །ལེགས་སྐྱར་གྱི་^{༡)} ཁྱུ་
 དང་ཀྱང་ཁྱུ་གི་གཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལུས་གི་བྱ་བ་གཞན་
 བསྐྱབ་པ་ནི། ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་སོ་པག་གི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 བྱད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཤམ་ཐབས་གི་མཐའ་མ་མདུད་པར་སྐྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲིལ་བ་དང་།
 གཞན་གི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བ་དང་། གླལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཁ་མ་བཞུག་པར་གདང་བར་མི་
 བྱའོ། །བསོ་ཁང་བསྟེན་པ་ནི་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བསྟེན་པ་རྣམས་གིས་ནི་བསོ་
 ཁང་བྱེད་ཚུལ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཞར་ལ་
 བྱང་བ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། བཟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་
 རོར་གི་ལས་བྱ་བ་དང་། སྟོད་གཡོགས་རྩལ་གཟན་ཅམ་མེད་པར་བྱི་རོར་གི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་
 བྱ་བ་དང་། ལུས་གི་བྱི་རོར་དད་པ་མི་བརྟན་པ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པ་རྣམས་བསོ་ཁང་འབའ་ཞིག་དུ་
 བྱ་བར་མ་ཟད་གི་རབ་དུ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་གིས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ཡོ་བྱད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་གི་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷང་བཟེད་
 མེད་དུ་མི་བྱང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཡོངས་སྟོད་པའི་ཚུལ། གཞག་པའི་གནས།
 བཀྱར་བའི་ཚུལ། ལྷས་པ་བསྐྱེད་པ། བཅོས་ལེགས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་བྱུག་དང་པོ་ནི་དབྱར་ནང་དུ་
 ལྷང་བཟེད་ངེས་པར་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་། དུས་གཞན་དུ་ཡང་དགོས་མེད་གི་དབྱར་ཁོ་ན་སྒོས་པ་ནི་
 དབྱར་པལ་ཆར་སྒྱུན་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་བསོད་སྟོམས་གི་བྲེལ་བ་ཆུང་བས་ལྷང་བཟེད་མེད་
 གྱང་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ལྷང་བཟེད་མེད་པར་སྟོངས་རྒྱ་བར་མི་བྱ་
 ཞིང་། འདིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལྷང་བཟེད་ཆུང་དུ་བྱིར་ཏེ་འགོ་བར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷང་བཟེད་དུ་སྟོད་གཞན་གིས་དོར་བའི་ཚུལ་སོགས་པ་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༡་ གྱི།

དང་། ལག་པ་དང་ཁ་བརྒྱས་པའི་ཆུ་མི་སྤྲུགས་པ་དང་། དེས་ཕྱག་དར་དང་། ཤིང་ཐོག་ཐོས་པའི་
 རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངན་པ་ཡང་མི་དོར་བའི་སྒོ་ནས་འོས་པར་སྤྱད་པ་དང་། འགྲེང་བཞིན་དུ་ལྷུང་
 བཅེད་སྒོད་དུ་གཞུག་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བསྐྱམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་བག་མེད་པ་བྱི་དོར་
 བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པ་དང་། ས་བྱེ་མ་ཅན་དང་སྤྱི་བས་བྱི་དོར་མི་བྱ་བ་དང་། གཤེར་བཞིན་དུ་སྒོད་དུ་
 མི་གཞུག་པ་དང་། ཏ་ཅང་བསྐྱམ་པར་མི་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་གཞག་པའི་གནས་ནི་དོའི་སྤྱང་དང་མི་
 གཙང་བའི་ཕྱོགས་དང་གར་བབ་བབ་རྣམས་སུ་གཏན་དུ་དང་རེ་ཞིག་ཀྱང་མི་གཞག་གོ། ཁྲོང་མཐའ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བཅེད་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་དོས་ཁུང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཅིག་པའི་ཆེ་
 བྱ་ཞིང་གསར་དུ་བསྐྱོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། དགོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་མཐའ་སྤྱད་བྱ་ལས་བྱས་
 ཤིང་སྤྱི་བཐའ་སས་བྱགས་པའི་སྒོན་བྱ་ཁ་སྤྱར་ཁ་དགའ་དང་བཅས་པ་བྱ་བ་དང་། དེས་ལ་མི་
 གཞག་པར་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་གདགས་སོ། །བཞི་པ་བཀྱར་བའི་ཆུལ་ནི་སྒོན་བྱ་ཁ་སྤྱར་དེ་ཡུལ་གཞན་
 དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་མི་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་བྱིང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོད་དུ་བཅུག་སྟེ་བསྐྱར་ཞིང་སྒོད་
 དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་ལག་པས་མི་བསྐྱར་བར་ལུང་ཐག་གིས་མཆན་ཁུང་གཡོན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་།
 ལྷུང་བཅེད་དང་སྤྲན་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་བར་བྱར་དག་སྒོད་སོ་སོར་གཞུག་ཅིང་སྒོད་དེ་དག་
 བཅང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལུང་ཐག་རིང་བྱང་མཉམ་པར་མི་གདགས་པ་དང་། ལུང་ཐག་དེ་ཞིང་ཆུང་
 དུ་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷམ་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དབྱས་སུ་བྱིང་བྱ་སྤྱར་ཞིང་དེ་གནས་པའི་
 བྱིར་གཟུངས་གདབ་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ནི། ལྷུང་བཅེད་མིག་བཞིན་དུ་
 བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དུག་པ་བཅོས་ལེགས་བྱ་བའི་ཆུལ་ལ། སྤྲན་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆུལ་
 གཉིས། དང་སོ་ནི། དཔེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བཅེད་སྤྲན་ཞིང་། དེའི་བྱིར་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་མགར་
 སྤྱད་བཅང་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ལྷུང་བཅེད་ཀྱི་བྱ་གྱའི་ལྷན་པར་བྱ་རམ་དང་རྒྱ་སྤྲེགས་ཀྱི་ཆེགས་མ་
 དང་སྤྲ་ཆེལ་དང་ཞ་ཉེ་དཀར་ནག་གིས་མི་སྤྲན་པར་ལྷན་རིངས་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ས་ལས་བྱས་
 པའི་ལྷུང་བཅེད་ལ་འཛིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་ནི། ལྷུང་བཅེད་ཟས་

ལ་ནང་མར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་སྒྲ་བ་དྲུག་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ས་ལས་བྱས་པ་
 རི་སྒྲ་བ་བྱེད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལྷང་བཟེད་བསྐྱེད་པ་དང་དབྱར་འདོམ་ན་ཉིན་རེ་ཞིང་ཟས་ཐོས་
 ནས་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་བཞག་ཅིང་། ཕྱི་དེ་ཉིན་ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་གོང་དུ་ལྷི་སྐམ་ལ་
 སོགས་པས་རྩལ་བཀྲས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་དུ་སོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའི་བྱིར་ཉེ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དར་བྱའོ། །སྤུན་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་རྣམས་
 འདིར་མ་སྤྱོས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྱར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གོས་རང་གི་པགས་
 པ་དང་འབྲུ་བར་བསྐྱར་པ་དང་། བཀྲ་བ་དང་ཁ་སྤྱར་བ་དང་དྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅོས་ལེགས་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་བྱ་བ་ལ་ནད་གཡོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
 སྤུན་དབྱེད་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བའི་ཚུལ། ནད་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྤུན་ཅིག་གནས་པ་དང་
 ཉེ་གནས་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཅིག་པ་དང་།
 གཏམ་འདྲེས་པ་དང་ཐེབས་པར་སྤྱོད་པ་དང་སློན་འདྲིན་དང་འགྲོགས་བཞེས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བྱུང་
 བ་ཆོས་འདི་པའི་རྟགས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་བྱ་ཞིང་
 སྤྲ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ནད་གཡོག་བྱེད་དགོས་དུ་མ་ཡོད་ན་གནས་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱ་
 ཞིང་། གནས་ཀྱང་དུ་མ་ན་བའི་ཆེ་གང་ལ་གནས་ཤིང་བྱ་བ་ལྷ་བ་དེའི་ནད་གཡོག་བྱ་བ་དང་།
 གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནད་ཆབས་རྒྱང་ཞིང་ནད་པ་གཞན་ཉམ་ཐག་པ་ཡོད་ན་དེའི་ནད་གཡོག་བྱའོ། །གོང་
 དུ་སྤྱོས་པའི་ནད་གཡོག་དེ་རྣམས་མེད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་ནད་གཡོག་ཅི་ཅམ་དགོས་པ་གཞག་
 པར་བྱའོ། །ནད་གཡོག་དེས་ནད་པ་ལ་བསྐྱེད་བཀྲར་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། ནད་པ་དེའི་ཆེ་གཞོན་
 དང་ལྷན་པ་དང་ཆོས་དང་ལྷན་པ་མི་བཅག་པ་དང་། ནད་པ་དེས་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་
 འབྲུགས་ན་བསྐྱེད་ཅིང་ནད་པ་དེ་ལ་གདམས་ངག་སྤྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་འཆིར་དོགས་ན་སྤྱོ་མཉེ་
 དང་ཁྱུས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་མལ་སྟན་ལས་སྤངས་ཏེ་གང་ཟག་གི་
 ལ་གཞག་པ་དང་། དེའི་ལུས་ལ་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་བཟག་པ་དང་། ནད་པ་དེ་གི་

བའི་འོག་ཏུ་དེའི་གོས་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟེན་དབྱེད་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་རང་ལ་སྟེན་
 མེད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེན་ནས་སྤྱད་དུ་བྱང་ལ། དགོ་འདུན་ལ་ཡང་མེད་ན་ནད་གཡོག་གིས་སྟེན་
 བདག་ཚོལ་དུ་གཞུག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་རྟེན་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་སྟེན་གྱི་རིན་སྒྲིན་པ་དང་དགོ་
 འདུན་ལ་མེད་ན་སྟེན་གཞུགས་དང་མཚོན་ཉེན་གྱི་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྟེན་ཉོས་ཏེ་ནད་
 བ་བསྐྱང་བ་དང་། རིམ་གྱི་འཛུགས་ཀྱང་རང་ལ་མེད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་རྒྱས་ལས་དགོན་མཚོག་མཚོན་
 བ་སོགས་བྱ་ཞིང་དགོ་འདུན་ལ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ནད་བའི་རིམ་གྱི་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནད་བས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ནད་གཡོག་གིས་གདམས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་།
 ནད་སོས་པའི་ཆེ་དགོན་མཚོག་གི་དགོར་ལས་རྒྱས་སྤངས་པ་དེ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་བསབ་བར་
 བྱའོ། །ལྔ་པ་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གསར་བུའི་ཀྱན་སྟོན་ལ་གཉིས་ལས་གཉུག་མར་གནས་
 བའི་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་བྱིམ་བའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་འོངས་པ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་
 ཞེས་སྒར་བརྗོད་པ་དང་། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་། ཁྱོ་གཉེར་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཅམ་
 འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། བྱིམ་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱ་བ་དང་། སྤོང་མཐའ་བས་གནས་དེར་བྱིམ་
 བ་འོངས་ན་ཟས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རུས་པ་བསྟུན་པ་དང་། དགོན་པ་བས་དེར་འོངས་པ་རྣམས་
 ལ་ཚུ་དང་སྟེན་བསྟུན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གསར་བུའི་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ག་
 བདར་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཁང་བར་མལ་དང་སྟེན་བཞུགས་པ་དང་ཚུ་གཞག་པ་དང་། ཤིང་ཐོག་
 སོགས་བྱིམ་པ་དང་ཟན་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དུག་པ་གཡོག་འཁོར་དང་གནས་བསྐྱང་བའི་
 ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་གཡོག་འཁོར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི་ལྟ་འབངས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འགའ་ཞིག་
 ལྟ་ཉེན་གཞུགས་པ་སོགས་བྱ་བ་མི་མཐུན་བ་བྱེད་པ་ན། དེས་དགོ་སྟོང་རང་དང་གཞན་ཡུལ་མི་
 སོགས་ལ་མི་གཞོན་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པ་དང་། གཞོན་པར་འབྱུར་ན་བྱ་བ་ངན་པ་རྒྱན་
 བཅད་ལ་ཆོས་ལྟན་གྱི་གྲོས་གདབ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་གཡོག་འཁོར་མི་དགའ་བའམ་གཞན་དུ་འགྲོ་
 ན་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟུན་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་རྒྱན་བཅད་པར་མི་རུས་ན་རང་ཉིད་གནས་

གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་གྱིས་གཡོག་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་
 བ་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་
 བྱེད་ན་དེ་དག་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གཡོག་འཁོར་གཏང་བ་དང་། མི་འགྲོ་ན་བབ་ཚུལ་དུ་སྤུ་
 ལ་ཡང་མི་བརྗོད་པར་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐད་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཆར་
 གཅད་པར་བྱའོ། །མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་འབྱེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞི་ལྷག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 ལྷུང་བ་སྡེ་སྡེ་དང་པོ་མཁས་པའི་སྡེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་མི་ཆངས་སྟོད་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་བ་
 དང་། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱེད་
 བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྩམ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་
 ཚོལ་བའི་ཉེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གསུམ་དང་། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་གཉིས། དང་པོ་ནི་
 ཁ་དང་བཤའ་ལམ་དང་མའི་ཟག་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནད་ལ་སོགས་པས་
 མ་ཉམས་པའོ། །དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ལུས་ཆང་བའམ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་གང་རུང་ཆང་
 བ་བསྟེན་དུ་རུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤི་བ་དང་གསོན་པོའི་ལུས་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུས་
 བ་དང་བྱུང་མེད་དང་མ་ནིང་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མའི་སྒོ་གང་ཡིན་ཡང་པམ་པར་
 འབྱུང་བ་ལ་འབྱའོ། །ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་ནི་ཁོར་བུ་ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། ལས་སྤུ་རུང་
 བ། ནད་དང་བྲལ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་ཞིང་། ཀྱན་སྟོང་
 ནི་ལམ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྤྱད་པའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་
 བ་བསམས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཚོལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་བརྟག་པའི་”རེག་པ་
 ༡) ལུས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་
 སྟོང་མ་དང་། དགོ་སྟོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མས་ཡུལ་བྱས་ན་དེ་དག་གིས་པོའི་དབང་

༡) ཅ། ༡༩་བ་ན་ རེག་བྱ།

རྟེན་གྱི་རེག་པ་བདག་གིས་བྱས་ན་དེ་དག་ལ་པམ་པ་དང་པམ་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། གུན་སྒྲོང་དེ་སྐྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་ལ་
 ཐོན་པ་ནས་པམ་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་བཤགས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འབྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་
 རས་ལམ་དང་ཡན་ལག་མ་སྤད་གྱི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་དང་། སྤད་ནས་དང་པོའི་མཆམས་མ་འདས་
 ཚུན་ཆད་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །འོན་ཀྱང་རང་གིས་འབྲིག་པ་བསྐྱེན་པར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་།
 གཞན་ལ་”བསྒྲོས་པ་”^{༡)}ནི་དེ་ཙམ་ནས་སྒྲོམ་པའོ། །འབྲིག་པའི་བསམ་བས་བཅུལ་དུ་ཟེན་གྱི་ལམ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་། འཛག་སྒྲོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་དང་། ལམ་དུ་
 འདུགེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་མ་ཡིན་པར་བཅུལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་པའོ། །ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱེན་བྱ་དབྱས་བྱེ་བའི་མཆམས་འགྱུར་བར་མངོན་པ་དང་།
 ལུས་ཀྱི་བྱེད་མ་ཆང་བའི་ལམ་གསུམ་དང་། ཆང་ཡང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་དུ་མི་བྱང་བ་དང་།
 བག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བཙོས་པའི་ལམ་གསུམ་དང་། ཁའི་སོ་བྱང་ཚུན་ཆད་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་མཐུས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་དོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 མཐུས་བཅུལ་བ་ན་འབྲིག་པའི་རོ་རྩོགས་པར་མ་སྒྲོང་ཞིང་ཡིད་གཡོ་བ་ཙམ་དང་། མ་ནིང་”མོ་
^{༡)}སྤྱབས་མེད་པའི་ཟག་བྱེད་རྣམས་སུ་རྩོལ་བ་དང་། ལམ་དང་ཡན་ལག་མ་འཆམ་བས་མ་ཆུད་པ་
 དང་། ཆུད་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉེད་པ་དང་། སྤྱད་གྱི་སྤྱག་པ་དང་། རོ་ཆ་བས་འབྲིག་པའི་རོ་མ་སྒྲོང་བ་
 དང་། མའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་རེག་པ་ཙམ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པའོ། །ལམ་
 གསུམ་དུ་བཅུལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱང་པའི་མཐེ་བོ་སོགས་འཇུད་པ་དང་། ཡན་
 ལག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པས་རོ་མ་སྒྲོང་བ་དང་། ལས་སུ་མི་བྱང་བ་དང་
 བལྟ་བ་པ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་ཏེ་མི་རེག་པར་འཇུད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲོམ་

༡) ཞ། ༡༡་ན་ལ་ བསྒྲོས་པ།

༢) ཞ། ༡༡་བ༡་ མ།

བོའོ། །ལམ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྤྲད་ཀྱང་བསྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་གང་རུང་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་
 པ་དང་། གཉིས་ག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་
 མ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྲད་པ་ལ་ཡང་སྟོམ་བོའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། སྒོ་བཅད་ཅིང་བསྐྱོར་
 བ་དང་གྲོགས་དགེ་སྟོང་གིས་བསྐྱངས་པ་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མཐའ་བཅེངས་པ་སྟེ་སྤྲང་མ་གསུམ་གང་
 རུང་གིས་མ་བསྐྱངས་པར་ཉིན་མོ་སྟོས་པའ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་བྱིས་
 དུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་འབྲིག་པ་སྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 སྟོག་ལ་གཞོན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་། ཁྱིའི་མདུན་དུ་ཐག་བྱེད་སྤྲང་སྟེ་གཅི་བ་བྱེད་པ་དང་།
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་ཆུ་ཁྲུང་ལ་སྟེན་མོར་ཚོལ་བ་དང་། བྱ་ཚོལ་བ་
 དང་བ་ལང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཁྲོན་པ་བརྟག་པ་དང་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་
 མ་བཞག་པ་དང་། སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་གང་ཡིན་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར་རབ་བྱུང་བྱས་པ་དང་།
 གཅིག་ཕུ་སྒྲ་གའ་མེད་པར་སྟོས་པའ་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ་བརྟུ་གཉིས་སོ། །འཛག་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ནི་འབྲེལ་ཆུང་བའི་བྱིར་མ་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟུང་བ་
 རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱི་ནང་གང་རུང་དུ་
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྲད་པར་འདོད་པ་ཅམ་ནས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 ཤེས་བསྟེན་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་སོ་སོར་བྱན་ཤེས་བསྟེན་ཅིང་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་ཉི་བ་
 རྣམས་ལ་འབད་བ་ཆེར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་ལྟུང་བ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤང་
 བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གང་ལས་བརྟུ་བའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་པ། རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པའོ། །གང་བརྟུ་བའི་དངོས་
 པོ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་སྦྱར་བ་གཅིག་གིས་བརྟུ་བྱ་རྟུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། མིའི་
 རྟུད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་བ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཐས་དང་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་

སྒྲོ་བྱར་དུ་བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་ཁྲོད་པའི་རྩམ་མ་ཡིན་པས་མི་དམན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་
ལས་འདུལེས་ནི་མིའི་རྩམ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེར་འདུལེས་པ། ཀུན་སྒྲོང་ནི་གཞན་གྱི་
ཡིན་པ་སྟེ་མ་གནང་ཡང་རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་དབལ་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་
ནི་མཐུས་འཕྲོག་པའི་ནན་འགྲགས་དང་། གཞན་གྱི་རྩམ་ཁྲིར་བ་བྱིར་མི་སྒྲེར་བའི་དངན་འཐེན་དང་།
སྒྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བའམ་རྒྱར་བཅུག་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སྒྲོ་སྒྲིས་པའོ། །ལྷང་
བ་སྒྲིད་པའི་གོ་རིམ་ནི། བརྒྱ་སེམས་སྒྲིས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་ནི་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་ལ།
ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་ནས་ཀུན་སྒྲོང་དང་སྒྱུར་བ་རྒྱན་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
གྲོས་བྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩམ་ལ་ཞོན་ཉུག་མི་བྲེད་པའི་བར་ནི་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་
དང་། ཀུན་སྒྲོང་ལོག་ན་ལོག་མཆོམས་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་པ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །ཞོན་
ཉུག་བྲེད་པ་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ལ། གང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་དེ་ལ་ཞོན་
ཉུག་བྲེད་པའི་སྒྲུར་ཡང་འདམས་ཏེ་རྒྱ་བ་ཡིན་ན། འདམ་པའི་ཆེད་དུ་ཞོན་ཉུག་བྲེད་པ་དང་ཆས་ཀྱིས་
བརྗོད་པས་རྟ་ལ་སོགས་པ་འཁྲིད་པའམ་ཞོན་པའམ་གྱུར་ཞུགས་ཏེ་འདི་བརྒྱ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་།
རྟ་དང་གྲུ་འདི་ལས་འདིའི་རྩམ་འདི་ལྟར་བརྒྱ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས་འཕྲོ་བའི་སྒྲོ་བས་ལུས་འགྱུར་
བ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པོའོ། །ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བྱིར་བརྒྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
བར་བྲེད་ན་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་པ་རེ་སྒྲིད་ཅིང་རྩམ་བདག་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་སར་”འདུག་
པའི་”ཆེ་སྒྲོམ་པོ་དང་། མི་སྒྲུང་བའི་ཆེ་པམ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱས་པ་དང་བསྒྲིས་པ་དང་རྩམ་བདག་
གིས་བཞག་པའི་གནས་མི་ཤེས་པའི་གཏམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བརྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བསྟོན་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་
པོ་དང་། མི་སྒྲིན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆེ་པམ་པའོ། །རྩམ་བདག་གིས་བཞག་པའི་གནས་ཤེས་པའི་
གཏམས་པ་རྒྱ་བ་ལ་རྩམ་དེ་གནས་ནས་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་རོལ་ཏུ་བརྗོད་པའི་བསམ་པ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་པོ་
དང་། རྩམ་དེ་སྒྲོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། སྒྲོས་པའི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་བསམ་པ་སྒྲིས་ན་དེ་ཉིད་ནས་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༥་ འཇུག་པའི།

པམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་གྱིས་བཅད་དེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གར་གཤམ་རྒྱལ་ཙམ་གྱིས་
 པམ་པ་དང་། སྒོན་པོ་སོགས་ཀྱི་གར་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆེ་སྒྲོམ་པོ་དང་། པ་རོལ་པོས་གཤམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་
 བཏང་བའི་ཆེ་པམ་པའོ། །རྒྱན་ལ་དོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་བར་མ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་པོ་དང་།
 རྒྱལ་བའི་ཆེ་པམ་པར་འགྱུར་ལ། གངས་ལ་^{༡)}དྲེད་པ་དང་། མཆན་མ་ཕྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། སྒར་ཆོམས་གཞན་དུ་བགངས་ནས་ཡང་ཕྱི་མར་བགང་བར་དྲེད་པ་དང་། ཆོམས་སྒྲུབ་གང་
 རུང་དུ་བགངས་པ་དེ་མ་བགངས་པའི་ཆོམས་སྒྲུབ་བགངས་སོ་ཞེས་བསྟོན་པ་དང་། རྟེན་པ་མི་དབང་
 བ་ལ་དབང་ངོ་ཞེས་སྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལོང་ཞིག་ཅེས་མ་བསྟོན་བར་དེའི་ཆོག་གིས་ལེན་པར་
 དྲེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཉེས་བྱས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་རྣམས་ཐོབ་པར་སྟོགས་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་པོ་
 དང་། ཐོབ་པ་ན་པམ་པའོ། །རང་གིས་རྒྱ་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་དྲེད་ཀྱང་རྒྱན་པོ་ལ་ལམ་རྒྱས་གོ་
 བར་དྲེད་པ་དང་། བརྒྱ་བའི་དོན་དུ་གྲོས་དྲེད་པ་དང་། ལམ་སྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྒྱས་ཤས་
 བདག་གིར་དྲེད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བར་འདུའོ། །དེ་ལྟར་སྒར་བཤད་པའི་ཡན་
 ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་བདག་དུ་མ་བཟུང་བའི་གཏེར་ལ་སོགས་པ་དང་།
 རང་གི་རྣམས་དང་། རང་དང་ནོར་གཅིག་པའི་ཉེ་དུ་དང་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་། མི་མ་
 ཡིན་གྱི་རྣམས་དང་། གཞན་ལ་བསྐྱར་བའི་རྣམས་བསྐྱར་ས་དེས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲུབ་འདས་པའི་དགོར་དང་། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་བྱེད་དུ་བདག་གིར་
 བྱས་པའི་དུར་ཁོད་པའི་རྣམས་དང་། གཡོས་སྒྲུབ་པའི་ཁ་ཟས་རྣམས་རིན་ཐང་ཆང་བ་དང་། མིའི་
 རྣམས་རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་ཉིལ་གྱི་ཕུབ་
 མ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་འདུའོ། །ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་མ་ཆང་བ་རང་
 དང་ནོར་མི་གཅིག་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། རང་མི་དབང་བ་ལ་དབང་བ་དང་། བདག་པོ་ཡོད་ཀྱང་
 མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། གསང་སྒྲགས་ལ་སོགས་པས་ཡིད་བསྐྱུལ་ཏེ་འབྲུལ་དུ་འཇུག་

༡) ཅ། ༡༡་བ་༤་དོར།

བ་དང་། གཞན་གྱི་རྩམ་བརྩམ་བ་དང་བསྐྱིས་བ་མི་སྤྱོད་པར་སེམས་བ་ཅམ་དང་། བརྩམ་བ་
 སོགས་ལ་བསྐྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱོད་བ་རྩམས་ལ་ཡང་སྤྱོམ་པོ་དང་། བདག་གིར་བྱེད་འདོད་
 མེད་པར་གཞན་གྱི་རྩམ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆུད་གཟན་བ་དང་
 མེ་ཉྱལ་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྤྲགས་གྱིས་སྤྱོམ་པར་བྱེད་བ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་གྱིས་ཟིན་བ་གཏོང་བ་རྩམས་ལ་རྩམ་ཆུད་གཟན་གྱི་སྤྱོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་སྤྱོད་རྩམ་
 གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་དོན་ཅམ་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་
 ཉེས་བྱས་སོ། །རི་དྲགས་ཟིན་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་གཏོང་བ་ལ་ཉེས་བ་
 མེད་དོ། །གཉིས་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། “འདམས་”^{༡)} བ་པོ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་འཆོ་བའི་
 ཐབས་གཏོལ་བ་དང་། ཡིད་གཟུགས་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཟུགས་བྱེད་བ་དང་། ཆོས་གོས་
 གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལག་པོ་ད་དང་བསོད་ནམས་གྱི་སྒོས་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་རྩམ་འདོད་པའི་བསམ་
 པས་བྱས་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྩམ་ལྷུང་བ་སྦྱངས་བ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐལ་བ་དང་། བདག་པོ་གང་ཡིན་
 མི་ཤེས་པའི་ཆེ་དགེ་སྒོས་ལ་མ་གཏད་བ་དང་། དགེ་སྒོས་གྱིས་ཀྱང་རྩམ་དེ་རབ་བྱུང་གི་ཡིན་པར་
 དོགས་ན་དགེ་འདུན་ལ་མ་བསྟན་བ་དང་། བསྟན་ཀྱང་བདག་པོ་མ་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་
 སར་མ་བཞག་བ་དང་། རྟོད་པས་མ་གནང་བ་ལ་སྤྲོ་སྦྱངས་བ་དང་། དང་པོ་རང་དབང་ཡང་གཞན་
 གྱིས་སྤྱོད་བྱུང་དུ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ནོར་མ་གནང་བར་བདག་གིར་བྱས་བ་དང་། རྒྱན་པོས་བྱིར་
 བའི་རྩམ་རང་གི་སྒོས་མ་བཏང་ཡང་ཆོས་བཞག་པའམ་རིན་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པར་ནན་གྱིས་
 དགྲུག་བ་དང་། རོ་མ་རྩམ་བ་ལས་གོས་སྦྱངས་བ་དང་། རོའི་རྩམ་སྦྱང་བའི་བྱིར་རོ་རྩམ་པར་བྱེད་བ་
 དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉེ་དུས་བྲིད་བ་མ་བབྱུང་བ་དང་། མགོན་དུ་མ་བོས་པའི་བྲིམ་
 དུ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ལྟོས་མེད་དུ་བོར་བའི་རྩམ་ལེན་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་
 མ་བབྱུང་མ་བརྟགས་པར་སྦྱངས་བ་དང་། མ་བབྱུང་བར་ངེས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་མང་པོའི་མདོན་དུ་མ་བབ་

༡) ཅ། ༡༩་བ་༥་ འདམས།

བར་སྒྲངས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱལ་བ་དང་། གནད་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གི་གནས་སུ་སྒྲོང་མེད་
 བ་མ་གཏོགས་པ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆང་གཞིག་པ་དང་། གནས་དེར་མ་གནས་པར་དེའི་ཆེད་པ་
 སྒྲངས་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པར་མ་གྲགས་པའི་རྒྱན་པོ་ལས་རྩས་སྒྲངས་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པར་
 གྲགས་པ་ལས་སྒྲངས་པ་ཡང་ཁ་སྐྱར་བ་སོགས་མ་བྱས་པར་བཅངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 དང་པོའི་རྩས་བདག་གིས་སྒྲོང་བའི་ཆེ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། རྩོན་པས་གཅེས་པའི་རི་དྲགས་གནས་ཁང་
 དུ་ཞུགས་པ་ཤི་བའི་ཆེ་ཤོས་རྩོན་པ་ལ་མི་སྤྱིར་བ་རྣམས་སོ། །ཤོ་གམ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་ཤོ་གམ་གཞལ་
 དགོས་ཀྱི་རྩས་བྱིར་ནས་ཤོ་གམ་གྱི་ས་ལས་འདས་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། མཆོམས་སུ་བྱིན་ནས་
 རམ་མཁའ་ལ་འབྱེད་པར་བྱེད་ན་སྒྲོམ་པོ་དང་། གཞན་ལ་ཤོ་གམ་རྩོལ་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། ཤོ་
 གམ་གཞལ་མི་དགོས་པའི་ལམ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ནི། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྩས་བྱིར་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ལ་རྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཐབས་ཀྱིས་ཤོ་གམ་མི་འཇལ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཆུང་པའི་བྱིར་རྒྱས་པར་ནི་མ་སྒྲོས་སོ། །ཤོ་
 གམ་གྱིས་མཆོན་བྱ་བཅས་ལ་སོགས་པ་གཞལ་དགོས་པ་མི་འཇལ་བ་ལ་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་
 པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྟར་
 བ་རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་མ་གནང་བའི་རྩས་”དབལ་”^{༡)}འདོད་དང་།
 གཡར་པོ་བསྐྱི་བ་མེད་པར་སྤྱད་འདོད་དང་། བརྒྱས་ཤིང་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་དང་། མི་དབང་བ་
 ལ་དབང་བ་དང་། བདག་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་གཉིས་རྣམས་འགོག་པའོ། །འདུ་
 ཤེས་འབྱུང་བ་འགོག་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བོར་བའི་རྩས་ལེན་པའི་ཆེ་བདག་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་
 ལེགས་པར་བརྟག་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོག་གཅོད་ལ་ལྟར་བ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་ལྟར་བ་རྣམ་གཞག །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་མི་

༡) ཞ། ༡༠་བ་ན་ དབལ།

ཡིན་པ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་འོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུག་ཅི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་
འབྲུལ་བ་འོ། །ཀུན་སྒྲིང་ནི་པན་པའི་བསམ་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པ་འོ། །སྦྱར་བ་ནི་མཆོན་དང་དུག་དང་མཐུ་དང་སྦྱ་ཐབས་ཀྱིས་འཆི་བའི་སར་”གཏོད་”^{༡)}བ་དང་།
གསོད་སེམས་ཀྱིས་གསད་བྱ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་གསོད་པའི་གནད་བ་གསོལ་བ་སྟེར་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལུས་ངག་ཏུ་བྱུང་བ་ཅིང་མ་འཁྲོགས་པས་གསོད་པར་ཚུམ་
པ་འོ། །མཐར་ཐུག་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དུས་དེའི་ཆེའམ་གཞན་གྱི་ཆེ་ཞི་བ་འོ། །ལྷང་བ་སྦྱེད་པའི་
གོ་རིམ་ནི་གསོད་སེམས་སྦྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ཏུ་
ཐོན་ནས་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་བར་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་།
དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྦྱོམ་པོ་དང་། སློག་འགགས་པའི་ཆེ་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཞི་བའི་
སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པ་དང་། གསད་བྱའི་སྤྱོད་ལ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ཞི་བ་ལ་མཐར་
ཐུག་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་དུད་འགྲོ་ལས་གཞན་པའི་མི་མ་ཡིན་
གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གང་ཡང་རུང་བ་བསད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོད་པའི་དོན་དུ་
གཡང་ས་ནས་མཆོང་བ་སོགས་སྦྱབ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོམ་པོ་འོ། །ཀུན་སྒྲིང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་”མ་
”^{༢)}དང་མངལ་ན་གནས་པ་གང་རུང་གཅིག་གསོད་པར་བསམས་པ་ལས་མ་བསམས་པ་ཞི་བ་དང་།
དེས་མཆོན་པ་གསད་བྱ་དུ་མའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་གསོད་པར་བསམས་ཏེ་གསོད་བྱེད་ལ་
བསྟོན་པ་ལས་མ་བསམས་པ་བསད་པ་དང་། གསོད་སེམས་མེད་པར་མའི་ཡན་ལག་གཅོད་པ་དང་།
སློག་ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པར་ཞེས་བཤམ་དོགས་པའི་ནགས་མེས་གཏོང་བ་དང་། མའི་འགྲོ་བ་པ་
འཆོང་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་གར་འབྲུལ་བ་དང་། རད་པ་”སྦྱོད་པ་”^{༣)}སོགས་

༡) ཞ། ༢༡་ན་༡་ གཏོད་།

༢) ཞ། ༢༡་ན་༩་ མི།

༣) ཞ། ༢༡་ན་༩་ བསྐྱེད་པ། ༢) བསྐྱེད་།

བྱས་ན་འཆིར་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་”སྒྲིད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་ཤི་
 ལྷོ་ཞེས་གཡོག་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་། འབྲས་ལ་སོགས་པ་མ་སྦྱིན་པ་
 བཏོལ་བ་དང་། རྟོང་དུ་འཇུག་པ་དང་སྒོ་སྒྲེགས་ཀྱིས་འཆིར་བ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། སྒོག་ཆགས་ཉུང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ་དོགས་པའི་ནགས་མེས་
 གཏོང་བ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་ཀྱང་གསལ་བྱ་སྒྲིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྒྲིར་
 བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རང་ཉིད་ལ་རག་མ་ལས་པར་གཞན་གྱིས་རང་དགར་གསོད་པ་ལ་འཇུག་
 པ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་སྒྲོམ་པོའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྷ་ལས་ནད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ནི། ཉན་པ་དང་མི་ན་བ་ཡང་རུང་སྟེ་འཆི་བ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་སྦྱས་པ་དང་། ཉན་གཡོག་
 མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་མཁས་པ་བཞག་པ་དང་། མེད་པའི་ཆེ་མི་མཁས་པ་ལ་མི་འཆི་བའི་
 ཐབས་མ་སྦྱས་པར་ནད་གཡོག་དུ་བཞག་པ་དང་། ཉན་གཡོག་གིས་ནད་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མཆོན་ཆ་
 སོགས་བཞག་པ་དང་། ཉན་པ་འཆི་བའི་ཐབས་སྦྱབ་པ་ནད་གཡོག་གིས་མ་བསྐྱོག་པ་དང་། ཉན་པ་
 ལ་མཆོན་ཆ་སོགས་མ་བཟླགས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱན་པ་སོགས་ལ་མ་ངེས་པར་ནད་པ་ལ་བྱ་
 ཆོམ་དུ་སྦྱན་སྦྱིན་པ་དང་། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པར་མཆོན་གྱི་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་།
 ཉན་པ་འགོ་མི་རྒྱས་པ་ལམ་དུ་འབྲིད་པ་རྣམས་སོ། །ལག་གི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཤེས་
 བཞིན་མེད་པར་ལག་དཔོན་གྱི་ལས་བྱས་པ་དང་། སྒོག་ཆགས་ལ་གཞོད་མི་གཞོད་མ་བཟླགས་པར་
 ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱིལ་བ་དང་། འདེགས་བྱེད་ཉུང་བའི་སྒྲོགས་ཀྱིས་ཁུར་སྦྱི་བ་འདེགས་པ་དང་།
 ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་སོ་པག་མི་འབྲིམ་པར་འཕང་བ་དང་། འབྲིམ་པའི་ཆེ་བྱེ་བ་དང་གས་པ་མ་བརྗོད་
 པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཁུར་འདེགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲོགས་བྱེད་པ་དང་། འདེགས་པ་དང་གཞག་
 དགོས་པའི་ཆེ་ཡང་བྲིམ་པ་དག་ལ་སྐད་སྒྱུར་ཏེ་”ཅིག་ཆར་”)མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །ལམ་དུ་འགོ་བ་
 དང་འབྲེལ་བ་ནི། ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ངལ་བ་དང་ངལ་བ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་

༡) ཞ། ༡༩་ན་༡་ ཅིག་ཆར།

བ་དང་། དེ་ངལ་སོར་མ་བཅུག་པ་དང་། རྫོང་སྤང་མ་སྦངས་པ་དང་། སྤར་བྱིན་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་བཟུ་བ་
 དང་བྱུག་རིས་དང་བྱིན་ལེན་དང་འོངས་མ་འོངས་བཟུག་པ་རྣམས་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་
 མི་སླེབ་ན་ཟས་བྲེར་ཏེ་བསུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློགས་མི་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་བ་བསམ་ངན་
 བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། རྩས་ཀྱི་བྱིར་གཞན་འཆི་བར་འདོད་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་
 ལ་སེམས་ཀྱིས་རྩས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་བག་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཤེས་
 བཞིན་མེད་པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐལ་ལྷག་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པར་མགུལ་བར་ཟས་
 རོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མཚོན་ལ་སོགས་པ་
 འཕོངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་
 ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་དང་། གཞན་གྱིས་
 དེའི་གནད་བ་གསོལ་བ་དང་དུ་ལེན་འདོད་དང་། གཞོད་པར་མཐོང་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་
 འདོད་དང་། གཞོད་པའི་དགག་བྱ་ཉི་བར་གནས་པ་ན་ཤེས་བཞིན་མ་བསྟེན་པ་དང་། མིའི་འགྲོ་བ་
 པ་འཆོང་འདོད་རྣམས་འགོག་པའོ། །བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་སེམས་སྤང་བ་ནི་སྤར་དང་
 འབྲེལ། །བཞི་བ་སྤྱི་བའི་པམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་། བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ལ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་པ་སྤྱི་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་
 མཚན་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐ་སྟོང་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་
 དད་པའོ། །གང་སྤྱི་བའི་དངོས་པོ་ནི་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་”འབྲས་སུ་”རྣམས་དང་། མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་འབྲལ་བའོ། །ཀུན་སྣོང་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་ཉིད་

༡) ཞ། ༡༩་བ་ན་ འབྲས་བྱ།

མི་ཚོས་སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པར་སྤྲོད་ཆུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་དག་ཏུ་བྱུང་བ། རང་གི་ཡིན་
 བ། མ་ཞོར་བ། བདག་གི་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ། གསལ་པོར་སྤྲོས་པ་སྟེ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་ལྷན་
 པས་མི་ཚོས་སྒྲ་མ་དེ་དག་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པར་སྤྲོས་པ་དང་། མི་ཚོས་སྒྲ་མ་ཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ཐོ་ལ་ཡང་བྱུང་ངོ་ཞེས་
 པ་དང་། མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དུ་”མ་”^{༡)}རུང་བའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་པན་ཚུན་
 མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་གཏམ་འདྲེ་བ་སོགས་བྱེད་ངོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 སྤྲོས་པ་ན་དག་གིས་དང་དུ་ཡིན་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་
 གོ་རིམ་ནི་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་ནས་ལུས་དག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་བསྐྱམ་བྱ་དང་། ལུས་དག་ཏུ་ཐོན་
 ནས་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱོམ་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་པམ་པ་རྣམས་ནི་
 རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རྩལ་ཁྲིད་གྱི་ཤ་ཟ་སོགས་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་སྤྲོ་བ་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་
 བོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དང་། མི་ཚོས་སྒྲ་མ་གོ་བར་འདོད་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་བསམས་ཏེ།
 སྦྱོབ་པའོ་ཞེས་སོགས་རྫོད་པ་ལ་སྦྱོམ་པའོ། །སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པོ་
 ཞེས་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་ལས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལྟ་བུ་ཞོར་བ་དང་། ཁྲིད་ཁོ་ཐོ་དང་འབྲུ་
 དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཁོ་ཐོ་ནི་དག་བཅོམ་པ་སོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་།
 རང་ཉིད་མི་ཚོས་སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པར་གོ་བར་འདོད་ནས་འདི་ན་མི་ཚོས་སྒྲ་མ་ཐོབ་པ་དག་ཡོད་ངོ་
 ཞེས་གཞན་ལ་སྦྱར་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྲིད་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་
 ལ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་དང་དུ་ཡིན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་གྲིམ་དུ་ཞུགས་ཤིག །
 བསོད་སྦྱོམས་ལོང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་གྲིམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་ན་སྦྱོམ་
 པོར་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། མ་བསམས་པར་འདས་མ་འོངས་སོགས་

༡) ཅ། ༡༩་ན་ན་ མི།

ལུང་བསྟན་པའོ། །ལུང་བ་རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། འདུལེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲ་འདོད་དང་།
གཞན་གྱིས་སྤྲས་པ་འདུལེས་བསྐྱར་ཏེ་དང་དུ་ལེན་འདོད་འགོག་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལྷག་མའི་སྤེལ་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ། གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ།
བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་།
ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་དང་། གཞན་
འདོད་པ་བསྟེན་དུ་འབྲུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྲ་བའི་བདེ་བ་
ལ་ཆགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་འབྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་
ལུས་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུང་བ་ངོས་གཟུང་།
དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དབྱུང་བའི་དངོས་
པོ་ནི་རང་གི་ཁུ་བ་ཡིན་པ། དང་པོའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་པའོ། །གང་ལས་དབྱུང་བ་ནི་རང་གི་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སོ། །གང་གིས་དབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གསོན་པོའམ་ཤི་བའི་ལུས་སམ་དེའི་
དུམ་བུ་ཀའ་རུས་དང་མགོ་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་གནས་པས་
སོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་ཞིང་ཀྱན་སྒོང་ནི་བདེ་བ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རམ། ས་
བོན་དང་སྤྲན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་རུང་སྟེ་འབྲིན་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི་
རེག་ཅིང་ཚོལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤྱོད་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དང་པོའི་གནས་ནས་འཕོས་པའོ། །ལུང་
བ་སྤྱོད་པའི་གོ་རིམ་ནི་ཀྱན་སྒོང་སྤྱོད་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་བོན་པའི་བར་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་
དམིགས་བསལ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱན་ལ་སྤར་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གང་དབྱུང་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་སྐབས་སུ་ལོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁུ་བ་འབྲིན་
པ་དང་། གང་ལས་དབྱུང་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་
ལུས་ལ་རེག་སྟེ་འབྲིན་པ་དང་། གང་གིས་དབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཆང་བ་རྒྱུའི་རྒྱན་ལས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་
དང་རྒྱུ་གི་རྩི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་གཏད་དེ་འབྲིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟན་

དང་ཁྱིལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་འདི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པས་རེག་སྟེ་འབྲེན་པ་དང་། གུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་
 ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལ་རེག་པ་དང་། “ཉིད་པ་”^{༡)}དང་།
 འཆིར་བ་དང་། ལས་སྤྱ་རུང་བ་ལ་འོས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པའི་བྱ་ག་འཆིར་བ་དང་། སྒྲིར་
 བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཆེད་པ་སྒྲིད་པ་དང་། སྒྲེས་པ་དང་བྱད་
 མེད་སྒྲོད་པའི་སྒྲིར་བའི་བདེ་བ་དང་། “ཁྱ་བ་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་”^{༢)}དང་། གཏུང་བ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་
 བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་འབྲེན་པ་དང་། དབྱུང་འདོད་མེད་པར་མི་ལམ་སོགས་སྤྱ་ཁྱ་བ་དབྱུང་བའི་
 རོ་མུང་བ་དང་། སྒྲན་ཐོས་ནས་འབྲེན་པ་དང་། དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་ཁྱ་བ་མུང་བ་དང་།
 ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅུང་དང་། ཅལ་བ་མེད་པར་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལ་རེག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱ་བ་འབྲེན་ན་སྒྲོམ་པོ་འོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་འབྲེན་པར་བརྩམས་པ་
 ཅུང་ན་སྒྲིར་བ་གཏང་བ་དང་། དང་པོའི་གནས་ནས་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སྤྱ་དབྱུང་
 བའི་བྱ་བ་བཏང་ན་སྒྲོམ་པོ་འོ། །ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཆུའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་གི་རྩི་ཕྱགས་སྤྱ་གཏོད་པ་
 དང་། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ལ་སེམས་ཅན་
 དུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་པས་རེག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པའི་བྱ་ག་འཆིར་བ་དང་། རེག་
 པ་མེད་པར་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འབྲལ་བ་ཅུང་གིས་འབྲེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལས་
 སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་ས་བོན་ལ་དམིགས་ནས་དབྱུང་འདོད་དང་། ཆགས་
 སེམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལ་རེག་པ་དང་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། དབྱུང་འདོད་མེད་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རོ་མུང་འདོད་འགོག་པའོ། །གཞན་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
 ལ་ལྟུང་བ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་།

༡) ཞ། ༡༣་བ་༩་ མཉེར་བ།

༢) ཞ། ༡༤་ན་༡་ ཁྱ་བ་འབྱུང་ཁའི་བདེ་བ།

བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་
 བྱད་མེད་ཀྱི་མཆན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་བསྟེན་དུ་རུང་བ། མ་ཉམས་པ། ལུས་དངོས་
 སམ་སྐྱའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ། མི་ཡིན་པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མའི་སྒོ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །རེག་བྱེད་ནི་ཡན་
 ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་
 ཞེས་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་འབྲེལ་བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་སྤྱང་བར་འདོད་པའི་འདུན་
 པ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྱིར་བ་ནི་རང་གིས་ནོམ་པ་དང་ཉུག་པ་སོགས་ཀྱིས་རེག་པའམ་
 གཞན་གྱིས་རེག་པ་དང་དུ་ཡིན་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའོ། །ཡན་
 ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱད་མེད་དང་། རྐྱེས་པ་དང་།
 མཆན་གང་ཡང་མེད་པའི་མ་ནིང་སོ་སོ་དང་། སྤུལ་པ་སོ་རྣམས་ལ་རེག་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་
 ལ་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་དེ་རེག་པ་དང་། ཟས་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མའི་དབང་པོར་འཇུག་པ་
 དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་འཇམ་པ་དང་རྩོ་བ་དང་སྟེ་བའི་བསམ་པས་རེག་པ་རྣམས་
 ལ་སྒོམ་པའོ། །རྐྱང་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་མེད་ལ་འཕྲུལ་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱང་དེའི་སྟན་འཕྲུལ་བ་
 དང་། བྱད་མེད་འབྲེལ་བ་ལྡང་ཀྱས་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཉེས་བྱས་ནི། ཆགས་སེམས་མེད་ཀྱང་དགེ་སྒོང་མ་དང་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་དང་། རྩེ་ལ་སོགས་
 བར་ཉམ་ཐག་པ་བསྐྱལ་བའི་བྱིར་མ་རེག་པ་དང་། རེག་དགོས་པའི་ཆེ་ཡང་མ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
 ཞེས་ཀྱིས་ལག་པའམ་སྐྱ་སོགས་ལས་མ་རེག་པ་དང་། བྱན་པ་རྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་པ་དང་།
 དེ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཟས་ལ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་བ་དང་། སྒོག་འཆོ་མི་
 འཆོ་བརྟགས་པ་རྣམས་སོ། །སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྟང་བ་རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི།
 མཆན་མི་མཐུན་ཀྱི་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་དེའི་སྟན་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 རེག་འདོད་དང་། མཆན་མཐུན་ཀྱི་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་དེའི་སྟན་སོགས་ལ་

ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་
 ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སེམས་སྤྱང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འབྲིག་ཆོག་
 སྤྱི་བའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་སྤྱི་ཤེས་
 ལེགས་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་དོན་གོ། །བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཐ་སྟོང་བཞི་ལྟར་དང་། བྱད་
 མེད་ཀྱི་མཆོད་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསྟེན་དུ་བྱུང་བ། རྩལ་ལྷུང་ཅན་
 མ་ཡིན་པའོ། །གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཡུལ་དུས་དེར་འབྲིག་པར་གསལ་པོར་གྲགས་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་འབྲིག་པ་སྤྱི་བའི་
 བདེ་བ་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པས་སྤྱི་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱིར་
 བ་ནི་མི་ཆོས་ལྷ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་
 ཐུག་ནི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་བྱད་མེད་རྩལ་ལྷུང་ཅན་
 ལ་སྤྱི་བའི་བྱེས་པ་ལ་སྤྱི་བའི་བྱེས་པ་དང་། ལེགས་སྤྱི་ཤེས་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་དོན་མི་གོ་བ་ལ་སྤྱི་བའི་བྱེས་པ་དང་།
 འབྲིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆའི་སྒྲོ་ལེགས་པར་དོད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚུར་ཤོག་དེ་
 དང་དེ་བྱུང་ཞེས་སོགས་དང་། ཁོ་བོ་ནི་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁོ་
 བོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་ཅིག་ཅིས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཆགས་
 སེམས་མེད་པར་གོམས་པའི་དབང་གིས་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་པའོ། །གཉིས་པ་
 བསྟེན་བཀུར་བསྟུགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་
 འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀུར་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ནི་འབྲིག་པས་བསྟེན་བཀུར་བསྟུགས་པ་སྤྱི་བའི་བདེ་བ་
 སྤྱི་བའི་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀུན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པའོ། །སྤྱིར་བ་ནི་བདག་ལྷ་བྱུང་དགེ་སྤྱི་བའི་
 འབྲིག་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ་ཞེས་སོགས་དག་མཆོད་ཉིད་
 ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་བའི་ཐུག་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་རྩོམ་པ་སྟེ་ཡན་
 ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱི་བའི་འདོད་། ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་སྤྱི་བའི་ལ་

སྤྲུལ་པ་དང་། ལེགས་སྤྲུལ་ཉེས་སྤྲུལ་གྱི་དོན་མི་གོ་བ་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲིག་པ་
གང་རུང་གཅིག་དང་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུལ་པོ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་མ་སྤྲུལ་བར་འབྲིག་པ་ལ་བསམས་
ཏེ་དགོ་སྤོང་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་
སྤྲུང་ཚུལ་ནི་འབྲིག་ཆོག་དང་འབྲིག་པས་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པ་སྤྲུལ་བར་འདོད་པའམ། གཞན་
གིས་སྤྲུལ་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདོད་པ་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་སྤྲུལ་
བྱེད་པའི་སྤྲུག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་ཡིན་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་
བ་བསམས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། བསྟེན་དུ་རུང་བ། རླེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་མཆན་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་སྤྲད་བྱ་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ། པ་མ་སོགས་གྱིས་འདི་
ཁྱོད་གྱི་རྒྱུང་མ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྒྱ་ཆོགས་གྱིས་བྱིན་པ་དང་། པ་མ་སོགས་ལ་རིན་བཅའ་ཏེ་འདི་
བདག་གི་རྒྱུང་མ་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྤོགས་ཏེ་འདི་བདག་
གི་རྒྱུང་མ་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་བཅན་སྤོགས་སུ་སྤོབ་པ་སྟེ་རྒྱུང་མ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་། བྱད་
མེད་གྱིས་ཡིད་གཙུགས་པའི་སྒོ་ནས་རླེས་པ་ལ་བདག་གི་བྲིམ་ཐབ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་དུ་
སྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་འདུས་པ་དང་། བྱད་མེད་གྱིས་རླེས་པ་ལ་བདག་གི་གོས་ཟས་
སྤྲུལ་ཅིག་དང་བདག་གིས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱུང་མ་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་དུ་སྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་གོས་
ཟས་གྱིས་འཛོལ་པ་དང་། བྱད་མེད་གྱིས་རླེས་པ་ལ་བདག་ཅག་གཉིས་གྱི་རྟོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་
མཉམ་དུ་འཛོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་དུ་སྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཁ་དུམ་པ་དང་། རླེས་པས་བྱད་མེད་
འདི་དང་དགའ་མགུར་སྤྲད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་ཡུད་ཅམ་པར་གྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཐང་
འགའ་སྤྲད་པ་སྟེ་རྒྱུང་མ་དན་མ་བཞི་དང་། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྲུལ་ཐོན་མེད་པར་ལན་བཞི་ཡན་ཆད་
ཞུགས་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མཐུན་པ་མ་སྤོབ་པའམ་སྤྲུལ་མཐུན་པ་སྤོབ་ཀྱང་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
རྒྱུང་མ་དན་མ་བཞི་དང་ལན་གངས་གྱིས་མཐུན་པ་ནི་འཐབ་པ་ཅམ་དང་སྤྲུལ་སོགས་གང་རུང་
གིས་ཉམས་ལ། རྒྱུང་མ་དམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱུང་མ་མིན་པར་བསྐྱགས་པ་དང་བྲིལ་བསྐྱགས་པའི་

འཐབ་མོ་གང་རུང་གིས་མཐུན་པ་ཉམས་སོ། །འཕྲིན་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་སྤྲད་བྱ་དེ་གཉིས་སམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྦྲད་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །སྤྱིར་
 བ་ནི་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲིན་ནོད་པ་དང་། དེ་བྱད་མེད་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་། དེའི་འཕྲིན་
 ལན་བྱིར་སྐྱེལ་བ་རྣམས་རང་ངམ་རང་གིས་མངགས་པའམ་སྤྱིང་ཡིག་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པར་
 རྩིས་པའོ། །འཕྲིན་ལན་སྐྱེལ་བ་ནི་རང་གིས་བརྟུན་ལ་སོགས་པས་གོ་བར་བྱས་པའམ་རང་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་གཞན་ལ་ཐོས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པོ། །བསམ་པ་ལ་འདུགེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ནི་སྤྲད་པའི་
 རོན་དུ་མཐུན་པ་སྤྱབ་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་དབང་གིས་ལམ་དང་ཡན་ལག་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །མཐར་ཐུག་ལ་སྤྲད་བྱ་བྱུང་གཅིག་
 དགེ་སྒྲོང་དུ་མས་སྤྲད་པ་ལ་དགེ་སྒྲོང་རེ་རེ་ལ་ལྷག་མར་འབྱུར་ལ། སྤྲད་བྱ་དུ་མ་དགེ་སྒྲོང་གཅིག་
 གིས་སྤྲད་བྱ་བྱུང་དེ་སྤྲད་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མར་འབྱུར་ངོ་། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་
 བ་རྒྱུང་མ་དམ་པ་གསུམ་དེུ་གསུམ་གཏོར་བ་དང་ཆོ་ག་བཏང་བ་གང་རུང་གིས་འཐབ་མོ་བྱས་པ་
 དང་། མངལ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ཅམ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པས་འབྲིག་པ་མི་
 བསྟེན་པར་ངེས་པ་དང་། མའི་དབང་པོ་མེད་པས་བསྟེན་མི་རུང་དང་། རིན་གྱིས་ཉོས་ཟེན་པ་དང་།
 མཐུན་པ་ཐོབ་ཟེན་པ་དང་། སྤྲར་རྒྱུང་མར་བྱིན་པ་ལས་བྱིས་མི་སྟེར་བ་སྤྲད་པ་དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་
 སྤྲད་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་དང་། ཁྱིམ་དང་ནོར་
 ཀྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་དུ་འཕྲིན་བྱས་ཏེ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སྤྲད་པ་དང་། སྤྱིར་བའི་
 ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་འབྲིག་པ་སྤྲད་པའི་བྱིར་དུས་བྱས་པ་སྟོན་པ་དང་། འཐབ་ཀྱིས་བྱིས་བྱད་མེད་
 འཕྲོག་པའི་འཕྲིན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་མའམ་བྱད་མེད་ཆེ་གོ་མོ་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་
 པའོ། །སྤྲད་བྱ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་གཞན་ལ་འཕྲིན་ནོད་པ་དང་སྐྱེལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་

༡) ཅ། ༣༠་བ་༣་ གཅིག་གིས་སྤྲད་པ་ལ་སྤྲད་བྱ།

དང་། རྒྱུ་མ་དམ་པ་གསུམ་ཆོག་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཐབ་མོ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 འཐབ་མོ་བྱས་མ་ཐག་དང་། དུམ་པ་བཅད་པའི་འཐབ་མོ་བྱས་པ་སྟོང་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་འདི་
 དང་བྱ་མོ་འདི་མི་སྟོང་ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་དང་། མིང་མ་སྟོས་པར་བྱད་མེད་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་
 ཅེས་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་བདུན་བྱས་པ་དེས་པ་ན་རྟེན་མོད་ཅེས་ཟེར་བ་རྣམས་ཉོས་བྱས་
 སོ། །དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི་མི་ཆངས་སྟོང་སྤང་ཚུལ་དུ་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྟོང་
 ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་
 རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཉོས་བྱས་གཉིས་དང་པོ་ལ་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གཉིས་ལས་ཁང་
 པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་བཅུག་པའི་གནས་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
 ངག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་གཞན་ལས་བཅོལ་བ་དང་། གྲོག་སྤྱང་སོགས་ལ་གཞོད་པའི་གཞི་མི་
 རུང་བ་དང་། གཞན་དང་ཚྭ་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་། ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ཚུན་
 ཆད་དུ་ཚུ་སྤྱང་ངམ་ངམ་གྲོག་གམ། ཁྱོན་པ་སོགས་ཡོད་པས་བཅུམ་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཆང་
 པའི་གཞི་མ་དག་པ་དགེ་འདུན་ལ་མ་བསྟན་པའོ། །གང་གིས་བཅུག་པའི་ཡོ་བྱད་ནི་རང་ངམ་རང་
 གིས་འཆོལ་བར་རྗེས་སུ་གནང་བའི་གང་ཐག་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱངས་པའོ། །གང་བཅུག་པའི་
 གནས་ནི་གནས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་གྲུབ་པ། སྟོང་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། རང་གི་སྲིད་དུ་ཁྱེད་བཅོ་བརྒྱད་ཞེད་དུ་
 ཁྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ཁྱེད་ཡན་ཆད་གྱིས་ལྷག་པ། སྤར་”ཆད་”ལ་གཞོད་པའི་བཟེའི་
 རྩམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྱུལ་ཞེད་ཀྱན་སྟོང་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་དོན་མ་
 ཡིན་ཞེད་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཅིག་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ནི་རང་དགའ་འམ་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་རང་གིས་ཅིག་པའམ་གཞན་ཅིག་དུ་འདུག་པར་རྩམ་
 པའོ། །བསྐྱོས་པ་དེས་བཅུག་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བསྐྱོ་བ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་ལ་ལུས་
 ངག་གིས་དང་དུ་ཡོན་པ་དེས་ཀྱང་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སོག་བཀའ་ཅིང་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༡་ ཆད།

བསྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གང་ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་རྩིས་པ་དང་། གཞན་དབང་བའི་སར་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལ་མ་བྲིས་པར་རྩིས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁང་པ་བྱས་པའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོ་བྱད་མ་བཅའ་བར་རྩིས་པ་དང་། གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གཤམ་གང་རུང་མ་ཆང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་རྩིས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཐོག་མེད་པའི་གནས་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་དགོན་མཆོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་བཅའ་བ་དང་ཆད་ལྷག་པ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་ཆང་ན་སློམ་པོ་དང་། ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་བཅའ་བ་དང་ཆད་ལྷག་གང་རུང་གཅིག་ཆང་བ་ལ་ཡང་སློམ་པོའོ། །བཅའ་བ་དང་ཆད་ལྷག་གང་ཡང་མེད་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་བརྩིས་པའི་གཞི་ནི་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའོ། །གང་བརྩིས་པའི་གནས་ནི་ཆད་ལྷག་མ་གཏོགས་པ་ཁང་པ་དང་འབྲུའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་སྒྲིང་ནི་དགོན་མཆོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཁང་པའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དགོན་མཆོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གང་རུང་གི་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་པའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སྒྲིང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དགོན་མཆོག་དང་བདག་པོ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་རྩིས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གྱི་དོན་དུ་བདག་པོ་དེ་ཉིད་དབང་བའི་སར་དེ་ལ་མ་བྲིས་པར་རྩིས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དགོན་མཆོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གི་དོན་དུ་ཐོག་མེད་པའི་གནས་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གཤམ་གང་རུང་ཆང་ན་སློམ་པོར་འགྱུར་ལ་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཆང་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། གཞི་དག་པར་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་གསོལ་བའི་འོག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱས་བཞིན་

དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་བཅས་པ་དང་། གཞི་
 མ་དག་པ་དང་། དག་ཀྱང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་འདོད་
 དང་། གནང་བ་ཐོབ་པའི་འོག་དུ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱང་པའི་ལྷག་མ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ན་སྤྲད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་མེད་བག་ཅམ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་མཆོན་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་
 ན་བསྟེན་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་གསོལ་རུང་ཡན་ཆད་དང་། མི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱ་
 ཞེས་དོན་གོ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
 པ་དང་། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་”སྐྱར་བ་”¹⁾གདབ་པ་དེ་ཉིད་
 དམ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་སྙད་ལྡན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་
 པའོ། །གང་གིས་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཞེས་ནི་ཤམ་པ་
 རུང་བ་དང་མ་རུང་བ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་འདུ་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་འབྲ་ཞིང་། ཀྱན་སྦྲོང་ཉམས་པར་
 འདུན་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྲོང་བ་ནི་དག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་དག་
 སྦྲོང་ཆེ་གོ་མོས་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཤམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་མིང་ནས་
 སྦྲོས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྐྱ་བའི་ཡུལ་
 གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་བག་ཅམ་གྱི་ལྷག་མ་ལ་གཞི་དང་བསམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་
 རྣམས་གོང་དང་འབྲ་ཞིང་སྦྲོང་བ་ནི་དག་སྦྲོང་འདི་དང་བྱད་མེད་འདི་མཐོང་ངོ་། །མི་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་བར་དག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པར་རྩོམ་པའོ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་
 གཞི་ཡོད་ཀྱང་གང་གིས་”སྦྲོང་བ་”²⁾དེའི་གཞི་མེད་བཞིན་དུ་སྦྲོང་བ་དང་། སྐྱར་མཐོང་ཐོས་དོགས་

1) ཞ། 31་བ་3་ སྐྱར་བ།

2) ཞ། 31་ན་6་ སྦྲོང་བ།

གསུམ་གྱི་གཞི་ཡོད་ཀྱང་བཟེད་ནས་དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷག་མར་
 འབྱར་ཏེ་ལུང་ལས་མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་གསུམ་མེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མཐོང་ཐོས་དོགས་
 གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གསུམ་དང་། སྐར་མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་བཟེད་
 རྣམ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དང་
 མ་ཆེས་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་པ་དང་མི་དོགས་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་
 པ་གཉིས་དང་། དོགས་པ་དོགས་པ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་མ་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ན་སྤང་ནི། ཟག་བྱེད་ལ་བསམས་
 རྣམ་མ་ནིང་མོ་སྐབས་མེད་པ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་དགོ་སྤོང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་།
 མ་ནིང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་དགོ་སྤོང་མ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྐྱར་
 བ་གདབ་བྱའི་མིང་མ་སྟོས་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་སྟོམ་སོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྐྱང་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་དང་། བདག་གིས་བསམས་ཏེ་སྐྱས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞོགས་སྟོས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟོན་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་། དེ་
 ལས་སེམས་སྐྱང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི་དང་། ར་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་
 དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ།
 དུས་ནི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་བྱུང་བ། དུས་ཁ་སྟོང་དུ་འོས་པ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་ཆང་བ། དངོས་པོ་ནི་
 ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བས་འབྱེད་པའོ། །རྟེན་ཁ་སྟོང་དུ་འོས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་
 ཤེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་ནི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟོན་པ་ན་མི་གཏོང་བར་
 འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱར་བ་ནི་བཞུགས་བསྟོན་བ་དང་ལས་ཆོས་ལྷན་གྱིས་བསྟོན་ཀྱང་མི་
 གཏོང་བར་རྩལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་
 རྟེན་སུ་སྟོགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་རྟེན་ནི་བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དག་

བཟོ་འབྲེད་པ་པོ་དང་ལྷ་བ་དང་མཚན་མཐུན། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
 བའོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་དབྱེན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲོག་
 །ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་ལྷག་མ་སྦྱེད་རུས་གྱི་དབྱེན་གྱི་གྲོགས་
 ལ་ཞུགས་པ་བཞུགས་བསྐྱོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤར་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྲིས་སུན་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་སུན་འབྲིན་
 པའི་ཡུལ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཉགས་སྒྲོམ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པའི་བྲིས་པའོ། །"གང་")གིས་སུན་
 འབྲིན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ཚུལ་བྲིས་ས་དང་འགལ་བ་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱབས་
 པའོ། །གང་ལ་སྦྱར་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལྷ་བ་དང་མཚན་
 མཐུན་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྷན་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་དུག་
 ལྷན་ཆོགས་སུ་ཡོངས་པ། རང་སྒྲོད་པ་ལ་ཆོས་དང་ལྷན་པར་ཞུགས་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བདག་ལས་ཐ་དད་པའོ། །རྟེན་ནི་བསྐྱད་
 པ་ནན་ཏུར་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་སྒྲོད་པ་པོའི་དགོ་འདུན་
 ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་བྲིས་སུན་
 འབྲིན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱད་ལས་བྱས་པའི་ཆེ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བསྒྲོག་
 །ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བཀའ་འཁྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྦྱང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྒྲོང་མཐའ་དག་གོ། །གང་
 ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་ལ་སྦྱང་བ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་སྦྱང་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་
 ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བཀའ་འཁྲོ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྦྱ་བ་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་
 རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་བཀའ་འཁྲོ་མི་བདེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་གོང་དང་འབྲེད། །ན་སྙད་ནི་ལྷག་མ་བཞི་པོ་དེའི་སྦྱར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་བཞུགས་

༡) ཞ། ༡༩་བ་༥་ གྲོང་།

ཉེ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་སོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། བརྗོད་པ་
 གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་ལྷག་མའི་སྤྱོད་ལ་རྣམས་སུ་སྦྱོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །གཞན་
 ཀྱི་འཁོར་ཁ་འབྲེན་པ་དང་། གནས་པ་ཆད་པས་བཅད་པ་དགེ་སྦྱོང་གཞན་གྱིས་སྤྱད་པ་དང་། དགེ་
 འདུན་འདུས་པ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་དང་ཆོས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་། མཚམས་ནང་
 ཏུ་ལས་ལ་དབང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ་དོགས་བཞིན་ཏུ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པས་ལས་
 བྱེད་པ་དང་། འདིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་འཐོབ་སྟུང་པའི་བསམ་པས་མི་སྦྱོ་བའི་ཡི་དམ་བྱེད་པ་དང་།
 གཅེར་བྱ་དང་སྦྱོ་ལས་བྱས་པ་དང་ལྷག་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་དང་། མི་འཆགས་པར་ཤེས་
 བཞིན་ཏུ་དབྱེན་དང་གནས་དབྱུང་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་
 སྤྱེ་སྟོད་འཛིན་པ་དང་ཐོས་པ་དང་སྟོགས་དང་འཁོར་མང་བ་རྣམས་ལ་ནན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རིག་
 སྒྲགས་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་ཤ་སྟོན་པ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་དབྱེན་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྦྱོམ་པོ་
 དང་། དབྱེན་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་ཅུམ་དང་། བྱིས་སུན་འབྱེན་པ་དང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་
 བ་ལ་བསྐྱད་པ་དང་སྦྱང་བྱུང་མ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་སློ་
 མི་བདེ་བའི་ཆོག་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 བྱེད་པ་དང་དེའི་སྟོགས་བྱེད་པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་སྦྱང་བྱུང་མ་བྱས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་
 སློ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོག་པ་
 དང་། བསྐྱད་པ་དང་སྦྱང་བྱུང་མ་བྱས་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་
 བརྗོད་པ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་སོགས་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། གཞི་
 མེད་བག་ཅུམ་གཉིས་བསྐྱོད་ཀྱུར་དང་སོ་གསུམ་རྣམས་ནི་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་སྤང་ཚུལ་ཏུ་འདུས་
 སོ། །བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། སྤང་བ་སྦྱང་བྱུང་མ་བྱས་པ་དང་ཏུ་མི་ལེན་པར་
 འདོད་པ་འགོག་པའོ། ། ༥ སྤང་བྱེད་ལ་ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་སྤང་བའི་སྤང་བྱེད་དང་།
 བཤགས་པ་ཅུམ་དང་འབྲེལ་བ་སྤང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། དང་སོ་ལ་གོས་ལ་བརྟེན་པ། ཁོར་ལ་

བརྟེན་པ། སྒྲིང་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་པ། ཟས་ལ་བརྟེན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་གོས་དངོས་ལ་བརྟེན་པ།
 སྒྲན་ལ་བརྟེན་པ། བལ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གོས་ཡོད་པ་ལ་ལོག་སྒྲིབ་དང་། མེད་པ་ཆོལ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཆང་བ་འཛོག་པ་འབྲལ་བ་གཉིས་འབྲུར་འཇུག་མཐོ་གང་གི་སྤང་བ་སྟེ་དུག་
 ལས་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཆང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་ཡིན་པ། རྒྱའི་སྒོ་
 རས་རུང་བ། ཆོད་ལྷན། རང་དབང་ཞིང་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་ཡོད་པ། ཁ་སྐྱོང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་
 བྱེད་དུ་མི་རུང་བའམ་རུང་ཡང་རེ་བ་མེད་པ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྲབས་པའམ་བརྒྲབས་ཀྱང་ཤུན་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པ་མ་
 འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དགར་འཆང་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་རང་སྦྱོབས་སམ་ཤུན་
 སྦྱོབས་གང་རུང་གིས་ཞག་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཆང་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་རང་ངམ་ཤུན་
 སྦྱོབས་གྱིས་ཞག་བཅུ་འདས་པའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆང་འབྲལ་འཛོག་པ་གསུམ་དང་ལྷུང་
 བཟེད་འཆང་བ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བ་རས་ཆེན་དང་དབྱར་རྟེན་བཞག་འབྱིས་གསོག་འཛོག་གི་
 སྤང་བ་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་གནང་ལ་ཆོད་བཟུང་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལྷུང་མེད་ལ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་
 ཞག་བཅུ་འཆང་བ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་རྣམས་ལ་ཤུན་སྦྱོབས་གྱིས་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཆང་བ་ལ་རང་སྦྱོབས་གྱིས་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྟེན་ནས་ཞག་བཅུའི་ནང་
 རོལ་དུ་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་དུ་རིགས་མཐུན་པ་གཞན་ཞིག་རྟེན་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྲབས་
 པའམ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྲབས་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྡོར་བ་དང་། རྣམ་
 བརྟག་མ་བྱས་པར་འཆང་ན་སྤྲ་མས་ཞག་བཅུ་འདས་པ་ན་བྱི་མ་ལ་ཡང་ཤུན་སྦྱོབས་གྱིས་སྤང་བར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྲབས་པ་ལ་ཤུན་འབྲུང་བ་ལ་ནི་ཤུན་རྟེན་བྱེད་ལས་ཞག་གཅིག་
 གི་འོག་དུ་རྟེན་པ་དགོས་ལ། བྱིན་རྒྲབས་ཅན་ནི་རྟེན་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཤུན་འབྲུང་
 རོ། །རྒྱ་བར་འཛོག་པ་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྲབས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྲབས་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་པའི་

ཚུལ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་”སྤང་བ་”^{༡)}ལ་ནི་བརྟེན་གྱ་རྟེན་གྱི་དགེ་ལྡན་གྱི་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་དང་བརྟེན་གྱ་ཞག་གཅིག་གིས་བྱིས་རྟེན་པ་དགོས་ཤིང་རྟེན་གྱི་དབང་ལ་ཡིན་ན་བརྟེན་གྱ་ཡང་བྱ་རམ་ལྟ་བུ་ནང་ཆོན་གྱི་རིགས་མཐུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཁྱུ་གང་དུ་མ་ལོངས་པ་རེ་བ་མེད་པར་འཆང་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་གྱི་བྱེད་མི་ཁེབས་པ་དང་རྒྱ་མི་རུང་བ་རྩ་བ་ལ་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་རེ་བ་མི་འཆགས་པས་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་འཆང་བ་ལ་ཡང་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེའུ་རྟེན་གྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མི་འཆགས་པས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པར་འཛོག་པའི་སྤང་བ་ལ་ལྷང་བ་ནམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་ཡིན་པ། རྒྱའི་སྒོ་ནས་རུང་བ། ཁྱུ་གང་དུ་ལོངས་ཤིང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ལས་རྒྱང་བ། རང་དབང་ཞིང་གནས་སྐྱབས་དབང་བྱར་ཡོད་པ། ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པ། བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའོ། །རྟེན་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ་ཆོས་གོས་མ་ཆང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྱལ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་རང་དགར་རང་དོན་དུ་འཆང་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་སུམ་ཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཛོག་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་དབང་གིས་རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པའོ། །ཁྱུ་གང་ལས་རྒྱང་ཞིང་རེ་བ་འཆགས་རུང་ཞིག་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་འཆང་ན་སྐྱབ་པ་འདས་པའི་ཆེ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། ལྷམ་སྐྱར་དང་གདིང་བ་གསར་བ་ལ་ཉེས་རིམ་དང་སྒོ་གོས་དང་མཐར་གོས་ཆེག་རྒྱུ་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཆེགས་སུ་སྐྱད་པ་ལ་རིམ་པ་དེ་ནམས་ལས་ཉེས་འགྱུར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་དག་ལ་བྱི་དོར་སོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་

༡) ཞ། ༣༡་ན་༥་ སྤང་བ།

མ་བསྐྱེད་པར་སོག་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་གྱི་ལྷམ་སྐྱར་དགུ་མ་ལོངས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་
 དང་། ལྷམ་སྐྱར་བརྟུ་པ་སོགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་དགུ་པ་བརྟུ་གཅིག་པ་བརྟུ་གསུམ་པ་
 རྣམས་ལ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་བཙོ་ལྷ་པ་བརྟུ་བདུན་པ་བརྟུ་དགུ་པ་རྣམས་
 ལ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་བཞི་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་ཉེར་གཅིག་པ་ཉེར་གསུམ་པ་ཉེར་ལྷ་པ་རྣམས་ལ་
 སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་ལྷ་པ་རྣམས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་སྐྱེགས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གོས་
 གསུམ་ལ་སྐྱེད་དུ་ཁྱ་ལྷ་ཞིང་དུ་ཁྱ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དང་ལྷ་དང་བྱེད་དང་
 གསུམ་ལས་ཆུང་བ་བྱས་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་སྐྱེགས་བྱ་མེད་པའི་སྐྱ་གོས་ལ་སྐྱེད་དུ་ཁྱ་བརྟུ་གཉིས་
 དང་ཞིང་དུ་ཁྱ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་དང་། བྱེད་དང་གསུམ་ལས་ཆུང་བ་དང་། ལྷམ་སྐྱར་མེད་པའི་
 མཐང་གོས་ལ་སྐྱེད་དུ་ཁྱ་བདུན་ཞིང་དུ་ཁྱ་དོ་ལས་ལྷག་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆོད་ལས་
 ཆུང་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྐྱ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་མ་བྱས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་
 མེད་ལ་བྱེད་ན་སྐྱ་གོས་ལ་ལྷམ་སྐྱར་བདུན་པ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་དང་། མཐང་གོས་ལ་
 ལྷམ་སྐྱར་ལྷ་པ་དང་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་
 གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དང་འབྲལ་
 བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་རུང་ཆོད་ལྷན་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་ལྷན་པ། དགོན་པ་
 པས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་གནས་གཞན་དུ་བཞག་པའི་ལྷམ་སྐྱར་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་
 ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་འབྲལ་བའི་རྟེན་ནི་
 སྤྲ་བརྒྱུང་མ་བཏིང་བ་ལྷམ་སྐྱར་གྱི་ཆ་ནས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་
 ཞེས་མ་འབྲལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དགར་འབྲལ་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འབྲལ་བར་རྩམ་
 པ། མཐར་ཐུག་ཞག་གཅིག་གི་མཆན་མོ་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིར་
 འོང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་གདིང་བ་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་། བྱིར་འོང་བར་བསམས་ཉེ་སོང་བ་
 ལས་མ་རུས་ན་གདིང་བ་མ་གཡར་བར་གནས་པ་དང་། མ་རྟེན་ན་སྐྱ་གོས་ཀྱིས་གནས་མལ་ལ་མ་

བསྐྱབས་པ་དང་། དེར་ཡུན་རིང་དུ་ཉལ་བ་དང་། དགེ་སློང་དང་སློ་སྤྲེགས་མེད་པའི་གནས་སུ་རས་
 ཆེན་འཛིག་པ་དང་། ཆར་བབ་པ་དང་ཆུ་སྐྱུང་གིས་ཆོད་པ་དང་དེ་གཉིས་འབྱུང་བར་དོགས་པ་
 རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རས་ཆེན་མ་བྲེར་བ་དང་། གཞག་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་དང་སློ་སྤྲེགས་
 ཡོད་པས་རྒྱག་པའི་ཉེས་དམིགས་མེད་ཅིང་བྲེར་བའི་ཆེ་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཟ་བའི་
 ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཆེ་སྣམ་སྦྱར་བྲེར་བ་དང་། གཞག་པའི་གནས་སུ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཅིང་
 བྲེར་བའི་གནས་སུ་ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ཆེ་མ་བྲེར་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ཉེས་དམིགས་ཡོད་
 པའི་ཆེ་མ་བྲེར་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ཆེ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱད་བརྒྱུང་
 མ་བཏིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣམ་སྦྱར་མ་བྲེར་བ་དང་། སྣམ་སྦྱར་བཞག་སྟེ་ཉེ་མ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིར་མི་སྟེབ་
 པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་སོང་ནས་སྣམ་སྦྱར་ཡོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱོག་མ་རུས་
 པའི་ཆེ་སྣམ་སྦྱར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱུང་བ་དང་། ཆན་པོ་དང་ནད་པས་སྣམ་སྦྱར་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་དགོན་པ་བའི་འབྲལ་སྤང་
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དང་འབྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དགོན་པ་བའི་གནས་འཛིགས་པ་
 དང་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ནོ། །གང་གིས་འབྲལ་བའི་ཉེན་ནི་དགོན་པ་བའི་
 ཡི་དམ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱད་མ་བཏིང་བ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དགོན་པ་
 བ་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་སུ་འོང་བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གང་དུ་འབྲལ་བའི་གནས་ནི་
 ཆོས་གོས་ཡོད་པའི་གནས་དང་དགོན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་
 ཞིང་ཀུན་སློང་རང་དགར་འབྲལ་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་འབྲལ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་
 ཞག་དུག་པའི་མཆན་མོ་འདས་པའོ། །ལྷ་པ་འཁྲུར་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་འཁྲུར་འཇུག་པའི་
 ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་དག་པ། ལྟ་བ་མཐུན་པ། མཆན་མི་མཐུན་པ། ལུས་བསྟེན་དུ་རུང་བ།
 ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཉེ་དུ་དང་རྩུ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གང་

འཁྲུང་འབྱུག་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་རྣམས་”གང་རུང་རུང་བ་”^{༡)}ཆད་
 ལྡན་དངོས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡིན་པ། རྟེན་པའམ་མི་གཙང་བ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པས་འཁྲུང་
 འབྱུག་པར་འོས་པ། སྤར་འཁྲུ་བའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པ། རྣམ་བརྟགས་མ་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་མ་
 ཡིན་པ། རང་དབང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་
 ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུར་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱེད་དུ་འབྱུག་འདོད་རྒྱུ་མ་
 ཆད་པའོ། །སྒྲུར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་འཁྲུ་བ་དང་འཆེད་པ་དང་འཆག་པ་གང་རུང་བྱེད་
 དུ་འབྱུག་པའི་ཆོག་སྤྲོ་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་འཁྲུ་
 བ་སོགས་བྱས་པའོ། །ལྷུང་བ་སྤྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུར་བ་གཅིག་གིས་འཁྲུ་བ་དང་འཆེད་པ་དང་
 འཆག་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དགོ་སྒྲོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
 བས་འཁྲུར་བཅུག་པ་དང་། རེའུ་རྒྱུ་གྱིས་པའི་གོས། སྤར་ནང་ཆངས་ཅན། སྤར་ལྷུང་བྱུང་བའི་
 གོས་རྣམ་བརྟགས་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་གོས་འཁྲུར་བཅུག་པ་རྣམས་དང་། སྒྲུར་བའི་ཡན་ལག་
 མ་ཆང་བ་”མངགས་བས་”^{༢)}འཁྲུར་བཅུག་པ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་འགལ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཁྱིམ་སྤྱ་བྱ་བ་མ་བསྐྱབས་པ་
 དང་། སྒྲོ་བྱུང་དུ་འོངས་པས་ངལ་བསོ་བ་སོགས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱིམ་སྤྱ་བྱ་བ་མ་བྱིས་པ་དང་། དེ་
 ལས་འགལ་བ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལྟག་པ་འབྲུལ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་གཞག་པའི་བྱིར་མ་
 སྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དུག་པ་མཐོ་གང་གི་སྤར་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་དངོས་པོ་གདིང་
 བ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། དུས་ཆོག་སྤྱ་མ་སྤྱད་པའི་གསར་བ་ཡིན་པ། རྟེན་
 པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་སྐྱུན་པའོ། །རྟེན་ནི་གདིང་བ་རྟེན་པ་འཁྲུང་ཅིང་སྒྲུར་བ་

༡) ཞ། ༣༣་བ་༡་ གང་ཡང་རུང་བ།

༢) ཞ། ༣༣་བ་༥་ མངགས་བས།

ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་དུ་ལོངས་པ་ཡོད་པའམ། རང་དགར་བཏང་བའི་
 སྒོ་ནས་མེད་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་པ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རྟོང་པ་མཐོ་གང་
 གིས་མ་སྒྲུན་པར་སྤྱད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱོད་པར་ཚུལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་
 ལོངས་སྤྱད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟོང་བར་མ་གྱུར་བར་དུ་ལོངས་སྤྱད་པ་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བ་རེ་རེར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་མེད་པ་ཆོལ་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་བྱིས་པའི་ཡུལ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་ཡུལ་
 ལས་གྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གོས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་བདུན་ལས་གོས་སྒྲོང་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བསྤང་བའི་ཡུལ་
 གི་རབ་བྱུང་བའི་ཉགས་སྒྲུབ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་ཡིན་པ། བ་སྟེད་ལྔ་དང་ལྡན་པ། ལུས་བ་
 མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་ནོར་བ་དད་པ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྤངས་པར་དངོས་སུ་འབྲུལ་བ་
 མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་བྱུག་ལྡན་ནོ། །གང་བསྤང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་རུང་ཞིང་ཁྱ་གང་དུ་ལོངས་པ།
 སྦྱོན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་སྒྲོང་བའི་རྟོན་ནི་སྤྱ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་ཞིང་གང་སྒྲོང་བའི་
 གོས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ། སྦྱོན་བདག་གིས་རང་ལ་བསྤྲོས་པར་མ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་པ་
 མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོང་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཀྱིས་སྒྲོང་
 བར་ཚུལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རིན་ཐང་དང་ཁ་དོག་དང་ཁྱ་ཆད་གང་བསྤངས་པ་དེ་ཐོབ་
 པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རས་མ་དང་ཁ་ཆར་སྒྲོང་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད། རྒྱ་སྦྱོན་དང་བལ་
 སྒྲོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོང་བར་རིགས་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་བྱུག་ལྡན། གང་བསྤང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་ཡིན་པ།
 རུང་བ། བྱིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། རུང་གཅིག་ལས་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་པའོ། །རྟོན་ནི་སྤྱ་
 བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ། རང་ལ་དགོས་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གསུམ་ཡན་ཆད་མ་ཆང་བའོ། །བསམ་པ་
 ལ་འདུལ་པ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་རུང་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་བར་འདོད་པའམ་མ་
 བསྤངས་ཀྱང་ལྷག་མའི་ཆ་མི་སྟེར་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཀྱིས་སྦྱོན་

བདག་གཅིག་ལ་སྒྲོང་བར་ཚུམ་པའམ་ལྷག་མ་མི་སྒྲིན་པར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལྷག་པ་ཐོབ་
 པའམ་མི་སྒྲིན་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །ལྷག་པར་བསྐྱངས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ཉིད་
 ནས་སྒྲིན་བདག་གཅིག་ལས་གོས་བྱང་གཅིག་ལས་ཁྱུ་གང་གིས་ལྷག་པར་བསྐྱངས་པ། བྱིས་པའི་
 གོས་ལ་འབྲིང་ཆད་མ་བཤད་པས་སྟོད་གཡོགས་ཁྱུ་བྱེད་དང་ལྷ་བ་དང་བྱེད་དང་གསུམ་པ་ནས་ཆེ་
 ཆད་ལ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་བར་དང་། སྟོད་གཡོགས་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ནས་ཆེ་ཆད་ལ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་
 བར་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལས་ཁྱུ་
 གང་ཡན་ཆད་དུ་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱངས་པ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པ་མ་བྱིན་པས་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་ཚུལ་ནི། བྱིས་པའི་གོས་ཆུང་དུ་བསྐྱངས་པས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་པ་མི་སྒྲིན་པ་ལ་སྤང་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆུང་དུ་གང་བསྐྱངས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ཆད་དུ་མ་ལོངས་ན་ལྷག་པ་
 "སྒྲིན་མི་དགོས་ཏེ།" ཆུང་དུ་ལས་ལྷག་པ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །རབ་བྱུང་གི་ཆད་གསུམ་ལས་ལྷ་
 མ་བསྐྱངས་པས་བྱི་མ་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་པ་མི་སྒྲིན་ན་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་
 ཆང་བ་རྩ་བལ་ལ་སོགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་བ་བསྐྱངས་ན་སྒྲུབ་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཉིས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་སྟགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་སོ་སོ་ནས་སྟགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་
 བ་གཉིས་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་དུག་ལྡན་ཐུན་
 མོང་དུ་དགོས་ཞིང་། སོ་སོ་ནས་སྟགས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲིན་བདག་པོ་མོ་སོ་སོ་ནས་གོས་རེ་རེ་
 བསྐྱོས་པ་དང་། སྟགས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གོས་གཅིག་བསྐྱོས་པའོ། །གང་བསྐྱངས་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་
 དངོས་སུ་གྱུབ་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྒྲིན་བདག་དེ་ཉིད་དབང་ཞིང་རང་ལ་བསྐྱོས་
 པའོ། །རྟེན་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་མ་བཤིང་བ། སྒྲིན་བདག་གིས་བསྐྱོས་པར་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་
 མ་འཁྱུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོང་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲུབ་བ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་སྒྲིན་
 བདག་གིས་མ་བྱུལ་བའི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྒྲོང་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལག་དུ་གྱུབ་པའོ། །ལྷ་བ་

༡) ཅ། ༣༩་བ་༥་ མི་སྒྲིན་དགོས་ཏེ།

འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཐ་ག་བ་ནི་ཐགས་སྤྱི་ཅི་བདེར་སྟོབས་
 བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྐྱར་བའི་བྲིམ་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །གང་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་
 ཞིང་ཆད་དུ་ལོངས་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྤར་གཞན་གྱིས་ཆད་ལ་གཞོད་པའི་འཐག་པའི་རྩོམ་པ་མ་
 བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་རྒྱ་བ་མ་བྱིན་པར་འཐག་ཏུ་འཇུག་པར་
 འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་རྒྱ་བ་མ་བྱིན་པར་རང་ངམ་པོ་ཉ་བ་བྲིམ་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་ལྷ་ལྡན་
 གྱིས་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་གོས་བཏགས་ཟེན་
 པའོ། །དྲུག་པ་འཐག་པ་སྦྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འཐག་པ་སྦྱེད་པའི་སྦྱིན་
 བདག་དང་ཐ་ག་བ་གཉིས་ཀྱི་བྲིམ་པའི་ཆོས་དང་པོ་ལྷ་དང་ལྡན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་རང་ལ་བསྟུན་
 པའི་དོག་པ་ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དུ་ལོངས་པ། བྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། སྤར་གཞན་གྱིས་ཆད་
 ལ་གཞོད་པའི་འཐག་པའི་རྩོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །ཉེན་ནི་སྦྱིན་བདག་གིས་འཐག་པ་སྦྱེད་པའི་གནང་
 བ་མ་བྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་འཐག་པ་སྦྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་
 པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྟོན་པས་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་ཁོ་ལག་ཆེ་བའམ་འབྲས་བཟང་བ་
 གྱིས་ཤིག །ཅེས་སོགས་གྱིས་བསྟོན་པས་འཐག་པ་སྦྱེད་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་རྒྱ་བ་བྱིན་
 ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གིས་བསྟུན་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོག་པ་གོས་ཁྱུ་གང་གི་རྒྱུའི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཟད་
 པའམ། མ་ཟད་ཀྱང་རྒྱ་བ་མ་བྱིན་པར་འཐག་པ་ཟེན་པའོ། །སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་ཆེག་
 གིས་མི་བསྟོན་པར་འཐག་པ་བསྦྱེད་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བདུན་པ་བསྟུན་སྦྱར་
 གི་སྤང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ནམ་གཞན་དང་བསྟུན་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
 སྦྱིན་བདག་ནི་བྲིམ་པ་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་དང་བསྟུན་
 པའི་ལུས་གཉིས་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པའོ། །གང་བསྐྱར་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་པ་
 ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དུ་ལོངས་པ། སྦྱིན་བདག་གིས་གཞན་ལ་བསྟུན་པ་ཡིན་པའོ། །གང་བསྐྱར་
 བའི་ལུས་ནི་བདག་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་

འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བརྒྱ་སེམས་ལས་གཞན་པས་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱུར་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་
 པའོ། །སྐྱུར་བ་དག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བསྔོས་སྐྱུར་གྱི་ཆོག་སྤྲོ་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་
 དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐོབ་པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་”གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་”^{༡)}དང་། ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་
 སྐྱུར་བ་དང་། གནས་ཁང་ལ་བསྔོས་པ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་དབུལ་བ་དང་སྐྱུར་བའི་ཡུལ་
 གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤར་
 རྒྱུགས་ལ་བསྔོས་པ་རུབ་རྒྱུགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། ཤར་རྒྱུགས་ཉིད་ཀྱི་ཡང་གཞན་ལ་བསྔོས་པ་
 གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་གཞན་ལ་བསྔོས་པ་མི་སྦྱིན་པ་
 དང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་།
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བགོ་བ་དང་། རྙེད་པ་དེ་ལ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མ་ཆོགས་
 པར་བགོ་བ་དང་། དབྱར་རྙེད་སོགས་ཀུན་དབང་བའི་རྙེད་པ་དག་སྒྲོང་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་
 ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞི་པོ་གཅིག་ལ་”བསྔོས་པ་མ་གྲུབ་”^{༢)}པའི་ཆེ་པན་ཚུན་བསྐྱུར་དུ་
 རུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བསྔོས་པ་མ་གྲུབ་ནའང་མཆོད་རྟེན་གཞན་ལ་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། གཞན་ལ་
 བསྔོས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བསྐྱུར་དུ་རུང་ངོ་། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 དགོན་མཆོག་ལ་བསྔོས་པ་ནང་པན་ཚུན་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱུར་དུ་རུང་ལ། གཞན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་བསྐྱུར་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་སྤང་མ་མ་བཞག་པར་གཙུག་ལག་ཁང་
 རང་དགར་དོར་བ་དང་། སྤང་མ་དེས་གནས་དེར་དག་སྒྲོང་གཞན་མ་བྱུང་ན་ལོ་བཅུ་མ་བསྐྱད་པ་
 དང་། དེའི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་ཅིང་རྙེད་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལས་མ་
 བྱས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཆེ་རྣམས་རྣམས་ཉེ་འཁོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་བཅོལ་བ་དང་། གནས་

༡) ཞ། ༣༤་ན་༣་ གཞན་ལ་བསྔོས་པ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ།

༢) ཞ། ༣༤་ན་༤་ བསྔོས་མ་གྲུབ།

དེར་སྒྲོན་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ན་བཅོལ་ས་དེས་རྩམ་རྒྱུ་མ་གྱིན་པ་དང་། བཅོལ་ས་དེས་མ་གྱིན་
 ན་འཆོལ་བ་པོས་སྒྲུངས་ཏེ་མ་གྱིན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱུལ་བའི་རྩམ་གཙུག་ལག་ཁང་
 གཞན་དུ་སྒྱེན་པ་དང་སྒྱེན་བདག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩམ་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་བསྐྱར་
 བའི་ཆེ་མཐུས་མ་བཟུང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩམ་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་གཡར་པོར་
 མི་སྒྱེན་པ་རྒྱུས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་སྐྱབ་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རས་ཆེན་
 གྱི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱང་བ་རྒྱུ་གཞག་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་
 ལ་བཅའ་བའི་ཡུལ་ནི་བྲིམ་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྤང་དུ་ཅི་བདེར་སྒྲོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་
 བཅའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རས་ཆེན་ནམ་རས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། དུས་ཆེགས་སུ་
 མ་སྤྱད་པ། ཆར་ཆུ་སྐྱོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པ། སྒྱེན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །ཆོལ་བའི་དུས་
 ནི་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་སྤྲོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྱུལ་ཞིང་
 གུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོང་བ་དག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་
 སྒྲོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་སྤྲོ་ལ་དུ་ཐོབ་
 པའོ། །དེ་ནི་བཅའ་བའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། སྒྱེན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་
 ཡིན་པ་ཞེས་སྤྱར་ནས་སྤྲོ་བ་མ་གང་བསྐྱང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཆང་བའི་རས་ཆེན་དེ་རང་གི་ཁས་
 སྒྲུངས་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་སྤེད་པ་པོ་ལ་མ་གཏད་པར་རྒྱ་བ་བྱེད་བཅང་སྟེ། ཞག་ཕྱི་
 མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་རས་ཆེན་བཞག་པ་འཕྱིས་པའི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཆེགས་སུ་སྤྱད་
 པ་བཞག་པ་འཕྱིས་པ་དང་། བཅའ་བ་སྤྲོ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བཅའ་བ་ལས་དུས་སུ་བྱུབ་
 པ་རྒྱུས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་བ་གཅིག་
 ནས་བརྩམས་ཏེ་མ་བཅའ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་ཐེན་པའི་འོག་དུ་རྒྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་མ་བཅངས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལས་བདག་
 གིར་བྱ་བའི་སྒྱེན་བདག་ནི་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྲིམ་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །གང་བདག་

གིར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དབྱར་གནས་ལས་བྱུང་བའི་གོས་སྟོད་ཡིན་པ། བལ་ཆེར་རུང་ཞིང་ཆད་
 དང་ལྡན་པ། རད་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོན་ནི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་
 སྟོད་པ་བདག་གིར་བྱས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོད་པའི་བར་ཆད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བདག་གིར་བྱེད་
 པའི་དུས་ནི་དབྱར་གྱི་ནང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་བདག་གིར་
 བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་བདག་གིར་བྱ་
 བར་ངེས་པའོ། །དེ་ནི་དབྱར་སྟོད་བདག་གིར་བྱ་བ་སྤྲས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། བརྟན་པའི་དབང་གིས་
 དགག་དབྱེ་ལས་ཞག་བཅུ་ཉི་ལྔ་དུ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཡང་དབྱར་ནང་དུ་
 བགོ་བར་བྱེད་ན་བགོ་བ་སྤྲས་པའི་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་སྟོང་རང་གི་སྐལ་བ་འོད་
 པར་འདོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་གི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་གོང་དང་འབྲེལ། །དབྱར་
 སྟོད་བཞག་པ་འཕྱིས་པའི་སྤང་བ་ལ་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་རང་གི་ཡིན་པ་དང་བགོས་ན་བར་ཆད་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པ། རྟོན་ནི་སྦྱོར་བདག་གི་ཆོག་གིས་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དབྱར་
 སྟོད་སྟེང་པ་པོ་མ་བསྟོས་པ་དང་། དུས་ནི་དགག་དབྱེའི་བྱེད་ཅིན་ཡིན་པ། ཀུན་སྟོང་རང་དོན་དུ་
 འཆང་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་འཛོག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་མཆན་མོ་འདས་
 པ་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤར་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་རབ་བྱུང་
 གི་གཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དགེ་སྟོང་མ་ལ་གོས་ལེན་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལེན་པའི་གཞི་ཡུལ་ནི་འཁྲུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་སྟོང་མ་
 ཆོས་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་དད་པ་དང་སེམས་ཡངས་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལེན་པའི་དངོས་
 པོ་ནི་གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། དགེ་སྟོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་
 གནས་པ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟོན་ནི་དགེ་སྟོང་མས་དགེ་འདུན་ལ་གོས་འབྲུལ་བའི་ཆེ་དེའི་ཁོངས་
 སུ་མ་གཏོགས་པ། དགེ་སྟོང་མ་དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གཞན་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་ཉེ་ཆོང་
 སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་གོས་ཆང་བར་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་

གུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་ལེན་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཆོན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་ལེན་པར་
 ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ལ་གང་ལ་འཕྲོག་པའི་ཡུལ་ནི་དག་སྒྲོང་ཆོས་བྱུག་ལྟར་ནོ། །གང་འཕྲོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་སམ་
 སྤང་བཟེད་ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྟན་པ། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པས་ཡུལ་དེ་དབང་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་གང་ཟག་དེ་གཞོད་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་དང་ཇས་ཀྱི་ཆ་
 རས་རྒྱུད་གཟན་པ་དང་རང་ངམ་གཞན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པ། ཁྱོ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་
 དུའམ་རེ་ཞིག་དབྱལ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལུས་ངག་གཉིས་ཀའམ་གང་
 རུང་གིས་འཕྲོག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལུས་ལས་བྲལ་བའམ་ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བ་འཕྲོག་
 བ་གནས་ནས་སྤགས་པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་འཕྲོག་པ་
 དང་། གུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་མཐོ་འཆོམ་པའི་བསམ་པས་རེ་ཞིག་ཙམ་འཕྲོག་པ་རྣམས་
 ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤང་བ་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་བྱིར་མ་བྱིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 ལ་བྱིར་བཅོས་ཀྱང་མི་འཆགས་སོ། །གཉིས་པ་སྟན་ལས་གྱུར་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྟོན་བལ་གྱི་
 སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྟོན་བལ་ཡིན་པ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྟན་པ་
 རང་གི་ཡིན་པ་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་མ་ཉམས་ཤིང་ཉམས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྤར་ཆད་ལ་གཞོད་
 པའི་བཟོའི་རྩྭ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་གུན་སྒྲོང་རང་གི་དོན་དུ་
 སྤངས་པའམ་ནང་ཆངས་ཅན་གྱི་སྟན་བྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
 བྱེད་པར་རྩྭ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤངས་པའམ་ནང་ཆངས་ཅན་གང་རུང་གི་བཀམ་པ་
 རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་སྟོན་བལ་ཉམས་པ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་དང་། བལ་དཀར་པོ་སོགས་
 ཉུང་དུ་དང་བསྐྱེས་ཏེ་སྟན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བལ་ནག་འབལ་ཞིག་གི་སྟན་
 བྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྟོན་བལ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤར་གྱི་གཞིའི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁ་བསྐྱར་བས་ནག་པོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུག་ནག་གི་བལ་ནག་པོ་

འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བསམ་སྒྲིབ་དང་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་བལ་སྒྲིབ་པོ་དང་ཁམ་པ་
 དང་འདམ་ཁ་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྤྲིངས་པའི་སྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་གྱི་བྱེད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྟན་བྱེད་
 པའི་བྱེད་གྱི་ཆ་དཀར་པོ་དང་མཁོ་བ་བལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལ་དཀར་པོ་ལྷག་པ་བྱས་ན་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིབ་བལ་དང་བལ་ནག་སོགས་ལས་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ཡང་ལུག་
 དུས་དེར་རིན་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་དཀར་པོ་སོགས་རིན་ཆེ་བ་ལ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་
 སྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྷན་པ། མ་ཉམས་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྒྲུབ་ཆད་ལ་གནད་
 པའི་བཟོའི་ཚུལ་པ་མ་བྱས་པའོ། །གང་གིས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ནི་སྟན་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་ལོ་དུག་མ་ལོན་
 པ། སྟན་སྒྲུབ་པ་ལོན་པའམ་མེད་ཀྱང་རང་དགར་བཏང་བ་གནད་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་
 ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤྲོད་སྤྲིངས་པའི་སྟན་བྱེད་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་རང་ངམ་
 བསྐྱོས་པས་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་བཀའ་པ་རྫོགས་པའོ། །ལོ་ངོ་མཐོང་དུག་ལོན་ན་ལྷུང་
 པ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དུག་པ་ལ་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་བ་འབྱུང་
 པའི་ཚུལ་ནི། གནད་པའི་སྟན་དང་ལྷན་ཅིག་གམ་རྗེས་སུ་མ་གནད་པའི་སྟན་བྱེད་པར་བཅུམས་པ་
 ཅམ་ན་ཉེས་བྱས་དང་། བྱི་མ་སྒྲུབ་ཅིན་པར་བྱེད་ཅམ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀ་
 ཅིན་པའི་ཆེ་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་ནི་སྟན་བྱེད་པའི་གནད་པ་
 གསོལ་བར་མི་འོས་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་དང་། གང་ལ་གནད་པ་གསོལ་བའི་དགོ་འདུན་གྱིས་རང་
 ངམ་བསྐྱོས་པས་གནད་པ་སྦྱིན་པར་འོས་མི་འོས་མ་བཟགས་པ་དང་། རྟོག་པ་པོ་འམ་སྟན་ལོངས་

སྒྲིབ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲན་གྱི་ཚུ་དང་ཞིང་དུ་ལྷག་ན་མ་བཅད་པ་དང་། ཚད་ལས་ཚུང་ན་མ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། “རལ་བ་མ་བཅེམས་པ་དང་། རྩོལ་བ་”^{༡)} དང་ཤ་ཟད་པ་ལ་མ་སྦྱར་བ་དང་། བཅོས་
 དཀའ་བའི་ཆེ་གནད་བ་མ་བྱིན་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་བལ་ལས་གྲུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། བལ་
 འཁུར་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཁུར་བའི་དངོས་སོ་ནི་བལ་ཡིན་པ། རུང་
 ཞིང་ཁུར་དུ་ལོངས་པ། རང་གི་ཡིན་པ། རོ་མ་སྒྲོས་པའོ། །གང་དུ་འཁུར་བའི་ལམ་ནི་སའི་ལམ་དང་།
 རྒྱང་གྲགས་གྱི་མཐའ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁུལ་
 ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་འཁུར་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འཁུར་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་
 རྒྱང་གྲགས་འདས་པའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཁུར་འབྱེར་བ་གཞན་མེད་ན་དཔག་ཆད་གསུམ་
 འབྱེར་དུ་གནད་བ་ལས་དེ་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤང་བ་དང་། འབྱེར་བ་ཡོད་ན་ཁུར་
 ཅམ་ནས་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡང་རྒྱང་གྲགས་སྤྱེད་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། བསྒྲོམས་བྱུང་གི་རྩ་འཁུལ་ལས་གཞན་པས་ན་མ་
 མཁའ་ལ་འཁུར་བ་དང་། སྦྱལ་པས་ཁུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལུས་ཐུག་དང་གིས་ཁུར་འཁུར་བ་
 དང་། སྒྲོ་དང་རྒྱབ་དང་ཞིང་པ་དང་མགོ་བོས་ཁུར་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཁུར་སྤྱེད་ལས་ལྷག་
 པ་ཁུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བལ་ཆེལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་ཆེལ་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་འཁུར་འཇུག་དང་འབྲེལ་། གང་ཆེལ་དུ་འཇུག་པའི་
 དངོས་སོ་ནི་གོས་ཁུ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བལ་ཡིན་པ་རུང་བ། ཆེལ་བར་འོས་པ། ཚད་
 ལ་གཞོད་པའི་ཆེལ་བའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པ། རང་གི་ཡིན་པའོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་འཁུར་འཇུག་དང་
 འབྲེལ་བ་ལས་བལ་འཁུར་བ་དང་འཆོད་པ་དང་ཆེལ་དུ་འཇུག་པ་གང་རུང་བྱས་པའོ་ཞེས་སྦྱར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནོར་ལ་བཞེན་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞིའི་དང་སོ་བསྐྱར་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བསྤང་བའི་ཡུལ་ནི་སྦྱིན་བདག་དང་སོ་ཉ་བ་དང་ཞལ་ཏ་བ་གསུམ་ག་ཁྲིམ་པ་

༡) ཞ། ༣༩་ན་ཙ་ རལ་བ་མ་བཅེམས་པ་དང་། རྩོལ་བ།

ཆོས་ལྷ་ལྷན་ཡིན་པའོ། །གང་སྤོང་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱིན་བདག་གིས་གོས་ཀྱི་རིན་དུ་སོ་ཉ་བ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་ཞིང་དེས་ཞལ་ཏ་བ་ལ་གཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་ཁྱ་གང་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་
 ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤོང་སྐྱལ་བཟང་དུག་ལས་ལྷག་པའི་ཞལ་ཏ་
 བས་སྤྱིན་བདག་གི་སེམས་བསྐྱབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་རང་དོན་དུ་ལེན་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་
 པའོ། །སྤྱིར་བ་ལེན་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་གོས་ཐོབ་པའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཞལ་ཏ་བ་
 ལ་སྐྱལ་བཟང་དུག་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་གོས་ལེན་པའམ་མ་ལྷག་ཀྱང་སྐྱལ་བཟང་དུག་བྱས་པའི་
 འོག་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤྱིན་བདག་ལ་སྤངས་པ་ལས་དེའི་ཆེ་ཞལ་ཏ་བས་གོས་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་
 ན་སྤྱིན་བདག་གི་སེམས་བསྐྱབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་
 རོ། །སོ་ཉ་བས་དགེ་སྤོང་ལ་ཞལ་ཏ་བའི་ལག་ནས་གོས་ལོང་ཞིག་ཅེས་མ་སྤྱས་པར་སྤངས་པ་དང་།
 སོ་ཉ་བས་རིན་པོ་ཆེ་གཏད་པ་ན་མ་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཉ་བས་མ་བྲིས་པར་ཞལ་ཏ་བ་སྤྱོན་པ་དང་།
 སྐྱལ་བཟང་དུག་བྱས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤྱིན་བདག་ལ་མ་སྤྱོན་པ་དང་། སྐྱལ་བཟང་དུག་ལས་མ་
 ལྷག་ཀྱང་སྐྱལ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གསེར་དདུལ་ལ་རེག་
 པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞེ་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ། ཉ་
 ཆོང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རུང་བ། རང་གི་ཡིན་པ་འཛོལ་བར་སྤྱོགས་པ་ན་གནས་པ།
 བདག་གིར་བྱ་བ་རྫོགས་པ། སྤྱིན་བདག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བ་དང་ཞལ་ཏ་བ་བྱིས་པ་སོགས་
 བདག་སོར་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ་རུང་བ་གསུམ་སོ་གང་ཡང་མ་བྱས་
 པ་དང་། རྒྱུད་འཛུལ་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྷན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤོང་
 རེག་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱིར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པར་ཞུགས་པ།
 མཐར་ཐུག་རེག་པ་རྫོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་འཛོལ་བར་སྤྱོགས་པ་ན་
 གནས་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། སྙད་གདགས་སུ་རུང་བའི་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱོས་པ་ལྷ་
 དང་། སོག་མའི་བྲེང་བ་གསེར་རྒྱས་བྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་མ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་གས་པ་ལ་

སོགས་པས་སྙད་གདགས་སུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འབྲུག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་མེ་དང་ཚུའི་དོན་དུ་མེ་ཤེལ་དང་ཚུ་ཤེལ་བཞག་པའི་ཆེ་མ་སྤས་པ་དང་། དེ་རྒྱན་པོ་
ལ་བསྟན་པ་དང་། མེ་དང་ཚུ་རླུང་ནས་རྒྱན་པོ་ལ་མ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་ཡོ་
བྱད་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཤུན་བསྐྱེས་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། ར་གན་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་ལས་
བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཏུ་རླུང་ནས་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རབ་ཏུ་མ་རླུང་བའི་ཆེ་བདག་གིར་
བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་མི་རུང་བ་དེ་དག་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་དགོས་པའི་རྒྱན་རླུང་བའི་ཆེ་སྟན་པོར་གྱི་
འདུཤེས་ཀྱིས་མ་སྤྱད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་མངོན་ཆན་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་
གྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་མངོན་ཆན་བྱ་བའི་ཡུལ་བྲིམ་པ་
ཆོས་ལྷ་ལྟན་ནོ། །གང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེའམ་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་ཡིན་པ། རང་
དབང་བ། གོས་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་རིན་དུ་ཆོག་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་
སྟོང་རང་དགར་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་
ལྟན་གྱིས་སྐྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཡུལ་དུས་དེའི་བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པའོ། །བསྐྱབ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་དགོན་མཆོག་གི་རྩས་ཀུན་དགའ་ར་བའམ་དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོས་ཏེ་
བསྐྱེད་གཏོང་བའི་གཏའ་ཉེས་རི་སྤང་བ་སོགས་དང་། རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་མ་བྱས་པའོ། །བཞི་བཙོ་ཆོང་གི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་གྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
ཡན་ལག་ལ་ཉོ་ཆོང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ཉོ་ཆོང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་ཆན་ཅན་གྱིས་སྟོང་
པ་དང་འབྲུལ། བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་ཁེ་འདོད་པས་ཉོ་ཆོང་བྱེད་འདོད་
རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྟན་གྱིས་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་
དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཉོ་ཆོང་གི་བསྐྱེད་ཐོན་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་བྲིམ་པའི་ཉོ་ཆོང་གི་བར་
འཆངས་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ཆོས་གོས་སོགས་ཉོ་བའི་ཆེ་བྲིམ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མ་བཙོལ་

བར་རང་གིས་རིན་ཐང་བཏབ་པ་དང་། བྱིས་པ་མེད་ན་འོས་པའི་རིན་འདི་ཅམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་
 བར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོང་ལ་ཅེག་པ་དང་། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་
 མ་ཡིན་ན་རྫས་འདི་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཏའ་གཞུག་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྫས་བསྐྱེད་གཏོང་
 བའི་གང་ཟག་ལ་ལས་བྱེད་པས་མ་གཏང་^{༡)}པ་དང་། བསྐྱེད་གཏོང་བ་དེས་ཀྱང་ཀན་རབས་ལ་མ་
 ཞུས་པར་བསྐྱེད་གཏོང་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྫས་ལས་བསྐྱེད་ཅི་ཅམ་ཐོབ་
 པ་དང་། ཇི་ཅམ་འོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཡི་གེ་གི་བ་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་
 སྤྱོད་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་གོས་ཞག་
 བཅུ་འཆང་སྤང་དང་འབྲ་བ་ལས་གོས་ཁྱ་གང་དུ་འོངས་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བཟེད་ཆད་དུ་
 འོངས་པ་ཞེས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་ཆད་ལས་ལྷག་པ་དང་། སོ་མ་ཆོས་པ་དང་། ཁ་དོག་སྤྱི་
 བོ་རྣམས་འཆང་བ་དང་། རྩུང་དུ་ལྷུང་བཟེད་མེད་པའི་དུས་སུ་ལྷུང་བཟེད་གྱི་དོན་དུ་འཆང་བ་ལ་
 ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཆོལ་བའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྤྱོང་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་དུག་ལྡན་ནོ། །གང་བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་
 བྱི་ལྷུང་བཟེད་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་སྤྱོང་བའི་ཉེན་
 བྱི་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བཟེད་འོངས་སྤྱད་པར་བཟོད་པ་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་
 མ་འཁྱལ་ཞིང་ཀུན་སྤྱོང་རང་དོན་དུ་སྤྱོང་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྡན་
 གྱིས་སྤྱོང་བར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་ལག་དུ་ཐོབ་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་བསམ་
 པས་སྤྱོང་བ་དང་། ཡོད་བཞིན་དུ་ཉོ་བ་དང་། རིན་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྤྱོང་བ་དང་། བཟང་པོ་
 འདོད་པས་བརྗེ་བ་དང་། ཉེ་དུ་ལས་སྤྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་
 བྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཏ་ཅང་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་
 པའི་རྫས་དེ་བཅངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་མེད་པའི་ཆོ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་ལྷུང་དེ་བྱིར་བཅོས་

༡) ཅ། ༤༦་བ་༥་ ༡༡༥།

བྱེད་པའི་ཆེ་ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པ་དག་འདུན་ལ་མ་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་པ་དུ་མ་ཡོད་ན་བཟང་བ་དག་
 འདུན་དང་། གཞན་རྣམས་ནང་པའི་རབ་བྱུང་ལ་གཏན་དུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་
 འབྲེལ་པ་མ་བསྐྱོས་པ་དང་། བསྐྱོས་པ་དེས་དེའི་ཆེད་དུ་དག་འདུན་བསྐྱུ་བའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་མ་
 བྱས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་ནས་འབྲེལ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལེན་
 པ་པོས་རང་གི་འོག་མ་དེ་ལ་བྲིམས་པའི་ཆེ་ལེན་པ་དང་། དེའི་ཆེ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པས་ཆོགས་
 གསུམ་པའི་སྤྲོ་རྩ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་མ་བྱིན་པ་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྲིམས་པས་
 བསྐྱེགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཐ་ཆད་མ་བྱིན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་སྤང་བ་དང་བྱིན་ཆུབས་མི་བྱའོ་ཞེས་
 གོ་བར་མ་བྱས་པ་དང་། དལ་བྱས་སྦྱོད་པར་མ་བསྐྱོ་བ་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་
 ཆུབས་ཅན་དང་འབྲེལ་མེད་གཉིས་ཀས་མ་སྦྱུད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དེ་ལ་སྦྱོད་ལ་སོགས་པ་ཆེས་
 བཟང་བ་དང་། བྱི་དོར་དང་པོར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཡང་བ་ལས་གཞན་སྒྲུགས་པ་དང་། ཟས་
 བཟའ་བའི་སྦྱོད་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ཟས་ལ་བརྟེན་པ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤོན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པ། མི་ཤ་སོགས་ངོ་བོ་དང་ལག་ཉར་སོང་
 བ་སོགས་ཆོ་གའི་སྦྱོ་ནས་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ། མེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོངས་པ་རང་གི་ཡིན་པ་ཤམ་
 ཐང་མ་བྱེ་བ་སོགས་ངོ་བོ་མ་རྗོགས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བས་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་
 ཆུབས་གང་རུང་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀྱན་སྦྱོང་བཟའ་བའི་ཆེད་དུ་
 འཛོག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འཛོག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བྱིན་བཆུབས་མེད་པའི་
 སྤོན་བཞི་པོ་སྤྱོད་ལེན་བྱས་པ་གྲང་ཆོགས་འདས་པ་དང་། བྱི་པོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཆོད་
 ལས་འདས་པ་དང་། བྱིན་བཆུབས་ཅན་རང་རང་གི་བྱིན་བཆུབས་ཀྱི་དུས་ལས་འདས་པའོ། །མི་
 རུང་བའི་མཆོམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་བཙོས་པ་དང་ལག་ཉར་སྤངས་པ་སོགས་མི་རུང་བའི་
 ཟས་ཉིན་མཆོན་འདས་པར་འཆང་ན་གསོག་འཛོག་གི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྲུང་སྒྲུགས་

བ་དང་སྤྱི་མཉེ་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ལ་ནི་གསོག་འཛིག་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞག་བདུན་པར་གྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཉི་མ་འདས་སོ་ཙག་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་བཟོད་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་
 བ་བཞག་ས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་
 "དག"ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྤྱབ་པ་དང་། བན་
 གདགས་པར་བྱ་བ་དགེ་སྤྱོད་མའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྤྱབ་པ་དང་། འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཟས་གྱི་གཞི་ལ་
 ལོག་པར་སྤྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྤྱབ་པ་དང་
 ལྷའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཟག་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་
 ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་སྤྱི་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས་གྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་བ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་བ། རང་ལས་
 རྒྱད་ཐ་དད་པའོ། །གང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་པམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ལོག་གི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱན་དང་འདི་ནས་བཞག་པའི་སྤྱོད་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་དང་ཉེས་བྱས་
 གྱི་སྤྱེ་ཆན་གྱི་འབྲས་ཆན་གྱིས་ཆོད་མ་འགོ་བས་པ་སྟེ་དུག་པོ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་
 བའི་དོན་ཅན་འོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱི་བར་འདོད་
 བ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱིར་བ་དག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་བར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཡུལ་
 གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་ཞེས་
 སྤྱི་བ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པ་དང་། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་
 བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
 དང་པོར་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་འདོད་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བའི་ཆོ་གསར་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་འདོད་བྱུང་ན་ཡང་
 དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །གསོ་སྤྱོད་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ངེས་པ་ན་མ་དག་
 བར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྤྱི་བས་འདའ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མནའ་

༡) ཅ། ༤༩ན་ན་ དག

འདོར་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གང་གི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་རོ། །གང་གོ་བར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་སྐྱོན་དུ་གྲགས་ཤིང་རུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་
 འབྱུང་ཞིང་ཀུན་སློང་སྐྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
 པའོ། །སྐྱོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་འཇམ་པོ་འམ་རྩལ་པོ་གང་རུང་གིས་སྤྱོད་བར་ཚུམ་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་མི་དགའ་བར་མ་གྱུར་ན་ཡང་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 འདུལ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱོད་ན་ནི་རྩལ་གྱི་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་རིགས་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་
 གྲགས་པ་སྐྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དང་ཆོག་བཟུལ་བ་དང་རྩལ་མོ་སྤྱོད་བ་ནི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་
 གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བྱེ་བའི་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་
 འབྱུང་ཞིང་ཀུན་སློང་དབྱེ་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་མིང་
 རས་སྤྱོད་ཏེ་འབྱེད་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ནི་བྱེ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དོ། །མིང་
 རས་མ་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་སློང་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་བ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆད་བ་ལ་ཉེས་
 བྱས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱོ་སྤྱོད་བྱེད་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྐྱོ་སྤྱོད་བ་
 བྱེད་པའི་ཚུང་བ་ནི་དགེ་སློང་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚུང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་པ། དགེ་འདུན་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་
 བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཚུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་གཏོགས་པའོ། །ཉེན་ནི་
 ཚུང་པའི་རྒྱས་ཤེས་ཤིང་འདུན་པ་ལྷུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚུང་བ་ཞི་བྱེད་ལ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་ཚུང་བ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞི་བ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་འདུལ་ཤེས་
 པའོ། །དེ་ཡང་ཚུང་བ་སྤྱི་ལ་སྐྱོ་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་པའི་ཆེ་འབྱུང་མ་འབྱུང་འབྱེད་ཞིང་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱོ་

སྒྲིགས་བྱེད་འདོད་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་”མ་འཁྲུལ་ས་”^{༡)}དང་ཀུན་སྒྲོང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲིག་སྒྲིགས་བྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲིགས་བྱེད་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ནལ་དུ་མ་ཐེབས་པ་དང་རྒྱུ་མི་ཤེས་པས་སྒྲིག་སྒྲིགས་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྒྲིབ་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ལ་དེའི་རྒྱལ་མ་ཆགས་སོ་ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིགས་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷ་བ་བཤེས་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་དགེ་འདུན་མཆོད་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་པ་ཡིན་པ། བལ་ཆར་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྷན་པ། ཡུལ་དེ་ལ་ལོག་པར་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལ་སྒྲིབ་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་འོར་ཐ་དང་ཅིང་། ལོག་པར་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྟོང་ལྷ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་འོར་ཐ་དད་པ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྟོང་ལྷ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའོ། །རྟེན་ནི་གོས་སྒྲིབ་པའི་ལས་དེ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཐུན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲིབ་པ་འདེབས་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་མིང་མ་སྒྲོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དག་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་འདེབས་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །མལ་ཆ་སྟོབས་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོ་བའི་ཆེ་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྲིམ་པ་མོ་ལ་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་མཆོད་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསྟེན་དུ་རུང་པ། མ་ཞིང་མཆོད་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་

༡) ཞ། ར་བ་ན་ མ་འཁྲུལ་བ།

བའི་ཐ་སྟོང་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ། རྩུ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཁྲིམ་པ་ཡིན་པ། ཉེ་དྲུ་མ་ཡིན་པ། རོ་མ་
 སྟོས་པ། མཁས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ། ཉེན་ནི་མི་ཡིན་པ་སྤྲུལ་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ། བསམ་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ། སྦྱེས་པའི་མཆན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ། ལོང་བ་མ་ཡིན་པ། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་
 གནས་པ། སྦྱོང་པ་དང་མཆན་གྱི་སྟོན་ས་འགྱུར་བ་མི་བསྟེན་པའི་ཁྲིམས་གྲོགས་དང་མི་ལྔ་
 བའོ། །གང་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོག་
 ལྡན་དུག་ལས་ལྷག་པ། སྤར་ཤེས་པའི་དོན་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །གང་དུ་སྟོན་པའི་གནས་ནི་
 གནས་གཅིག་ཡིན་པ། དུས་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་ཆོག་ལྡན་དུག་
 ལས་ལྷག་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་ཤིང་ཀྱན་སྦྱོང་ཆོས་སྟོན་འདོད་
 རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྔ་གྱིས་སྟོན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་
 བའོ། །ཆོག་ལྡན་དུག་ལས་ལྷག་པ་གནས་ཐ་དད་དུ་བསྟེན་པ་དང་། མའི་མཆན་ཤས་ཆེ་བའི་
 མཆན་གཉིས་པའི་ཁྲིམས་གྲོགས་དང་བཅས་ཉེ་སྟོན་པ་དང་། མ་ནིང་ཕོ་མོ་དང་སྤྱུལ་པ་མོ་ལ་ཆོས་
 སྟོན་པ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆད་པ་དང་། རུད་མེད་གཡེམ་ཞིང་རྟོན་བག་ཅན་ལ་ཁྲིམས་གྲོགས་
 མཆན་ཉིད་དང་ལྔ་ན་པ་དང་བཅས་ཉེ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིས་བྱས་སོ། །ཆོག་ལྷ་པ་ལ་ལྷ་སྟོན་པ་དང་།
 གཞན་དུག་ཚུན་ཆད་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། དམིགས་ཀྱིས་འདྲི་བའི་ལན་བརྗོད་པ་དང་། སྤར་
 བཟུང་བེན་པ་སྟོན་པ་དང་། བསྟེན་གནས་འཛོགས་པ་དང་། ཡོན་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཆོག་
 རྒྱུག་ལས་ལྷག་ཀྱང་རྩུང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འདོན་པའི་རྩུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ལ་གང་དང་ལྔ་ན་པའི་འདོན་པའི་ཡུལ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐ་སྟོང་ལྷ་དང་ལྔ་ན་པ། ལུས་ཐ་
 མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགེ་སྦྱོང་ལས་ཅིག་ཅར་རམ་སྤར་འདོན་པར་འདོད་པ། རོ་
 མ་སྟོས་པའོ། །གང་འདོན་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སམ་ཡི་གེ་གང་ཡང་རུང་བ།
 དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། སྤར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་
 ཞིང་ཀྱན་སྦྱོང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་མཁྱེད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འདོན་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་

བཤོ། །སྒྲིབ་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོན་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་འདོན་བ་རྫོགས་
 བཤོ། །གསུམ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་ཁྱད་དུ་
 གསོད་པའི་གཞི་ནི་འདུལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ལས་བརྩམས་བ་ཡིན་
 བཤོ། །གོ་བྱ་ཡུལ་ནི་དག་སྒྲོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་། །བསམ་བ་ལ་འདུའེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀྱན་སྒྲོང་
 ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བར་འདོད་བ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་
 དག་སྒྲོང་རྣམས་འགྱུད་བ་དང་ཞུམ་བར་འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་བའི་གཞི་སྤྲོད་ཆོགས་འདི་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་
 "བྱེད་ཅིང་")གདོན་ཅི་དགོས་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བཤོ། །མདོན་བ་ལ་
 ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྤྱོད་བཞིན་ཡན་ལག་བརྩམས་ནས་ཤེས་བར་
 བཤོ། །འདུལ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་སྤེལ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་བ་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གནས་ངན་ལེན་རྫོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྫོད་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་པ། ཐ་སྐད་ལྟ་དང་ལྟན།
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། བམ་ལྟག་གི་མཆན་ཉིད་མེའེས་པའོ། །གང་བརྫོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དག་
 སྒྲོང་སྒྲོམ་བ་གསོར་དུང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་པམ་ལྟག་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་
 བཤོ། །གང་གིས་རྫོང་པའི་རྟེན་ནི་གནས་ངན་ལེན་རྫོང་པར་མ་བསྐྱོས་ཤིང་གནང་བ་མ་གསོལ་བ།
 དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་ཆེ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུའེས་
 ནི་ཉན་བ་པོ་མེའེས་བ་དང་བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་བ་ལ་དེར་ཤེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཤོ། །ཀྱན་
 སྒྲོང་གནས་ངན་ལེན་རྫོང་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་སྤྱོད་
 བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བཤོ། །པམ་ལྟག་ལས་གཞན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྫོང་པ་དང་།
 བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་པའི་དང་། ཉན་བ་པོ་མེའེས་བ་དང་། བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་བ་མ་ཡིན་བ་ལ་
 ཡིན་པར་འདུའེས་བ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་རྫོང་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བའི་ཉེས་

༡) ཞ། ༤༥་ན་༡་ བྱེད་རིང་།

བྱས་ནི་བྱིས་པ་སྐྱེ་འབྱེད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་བྱིས་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་
 སློང་མ་བསྐྱོས་པ་དང་། བསྐྱོས་པ་དེས་བྱིས་ཆམས་སུ་གོ་བར་མ་བྱས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་
 རྫོང་པར་སློབ་པའི་གང་ཟག་མ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་བྱིས་གསོལ་བའི་ལས་མ་
 བྱས་པ་ཆམས་སོ། །གཉིས་པ་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སློབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་བརྫོང་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ། བདེན་པ་མ་མཐོང་བའོ། །གང་བརྫོང་པའི་དངོས་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཆོས་སྒྲ་
 མའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སློང་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སློབ་པ་འདོད་རྒྱུན་མ་
 ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ། །བྱིས་པའི་མདུན་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་ཆོ་
 འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་ལ་
 རོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་བ་མང་བ་ལས་གྱུར་པ། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གནས་སྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པ་
 གསུམ་སོ། །དང་པོ་ས་བོན་དང་སྦྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷུང་བ་ཆམ་གཞག་
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ས་བོན་དང་སྦྱེ་བ་རང་གི་ངོ་བོར་བྱུབ་པ།
 མ་ཉམས་པ། རུང་བ་མ་བྱས་པའོ། །རྟེན་ནི་ཆོས་རྒྱུན་པས་རྩ་ལ་སོགས་པས་བཅེངས་པའི་ཆེ་མ་
 ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་མ་ཉམས་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
 བའོ། །ཀུན་སློང་ཉམས་པར་བྱེད་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་འདམ་རྩབ་སོགས་
 ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་ཁུ་ཆོན་སོགས་དཔོ་བ་དང་། རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དང་ས་གཞི་སྐྱམ་པོར་འཛོག་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ཉམས་པར་ཅོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཉམས་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བ་གཅིག་
 གིས་དུ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་ན་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། དངོས་གཞི་ལ་གྲངས་རེ་རེ་ལ་སྟོས་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྤྲོད་བྱ་སྟེ་བ་ནས་གཅོད་ན་ཡལ་ག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་
 གཅིག་དང་སྦྱར་བ་ལ་སྟེ་རེ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་དེ་སྟེང་གི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞིའི་

ཡན་ལག་མ་ཚང་བ། ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་གྲུ་མ་བཅོམ་པར་མིད་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་ལ་མ་
 རེག་པའི་ཤིང་ལྟན་དང་། ལྟན་པའི་བར་གྱི་ཕྱི་དང་། འདབ་མ་སྐྱུ་བོ་དང་། མེ་ཉོག་ཁ་བྱེ་བ་^{༡)}དང་།
 འབྲས་བྱ་སྤྱིན་པ་རྣམས་དང་། ཁྱིའུ་ཁ་མ་ཐོན་པ་དང་། ས་འབྲས་པ་དང་ཤ་མོ་དང་ཤ་བལ་དང་སྟོད་
 ལ་སོགས་པའི་རྩ་མ་ཉམས་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྲས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྲས་
 རི། ལག་གི་སྐྱུ་དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཤིང་ལྟན་པ་སོགས་གཅོད་པའི་ཆེ་མདུན་རོལ་ཉི་མ་
 བདུན་ནམ་བརྒྱད་ནས་ཤིང་ལ་གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་སོགས་ལ་སྦྱིན་པའི་པན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་
 བཤད་པས་སྟོབ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་གཅོད་པ་དང་། ཐུན་ཆོད་དུ་
 རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་རྣམས་ཕྱི་རྩོལ་ངས་སྟོད་པའི་ཆེ་ཆུ་གང་
 མོས་མ་བཏབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ལས་གྲུར་པ་ལ་དུག་ལས་དང་པོ་ལས་བྱེད་པ་ལ་
 གཞོད་པ་འབྲུ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འབྲུ་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
 དུག་ལྟན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཞལ་ཏེ་བར་བསྐྱོས་པའམ་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་ལྷར་བསྐྱོས་
 བ་བག་ཡངས་སུ་བྲས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། རང་ལ་ཟས་གོས་དམན་པ་ཆེད་དུ་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་
 པའོ། །ཉེན་ནི་ལས་ཀྱིས་དམན་པའི་གངས་སུ་བགངས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྱུལ་ཞིང་
 ཀྱན་སྟོང་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་འབྲུ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྟན་
 གྱིས་འབྲུ་བའི་ཡུལ་དེས་ཐོས་པར་མིང་ནས་གསལ་པོར་སྟོས་པའམ་གསལ་པོར་མིང་མ་སྟོས་
 པར་ཟུར་གྱིས་འབྲུ་བར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །ཆོག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་
 ལ་བན་སྐྱུལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྲས་དང་ཞེ་འབྲས་པ་དེ་རང་གིས་དངོས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 སུ་བསྐྱོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྲས་སོ། །གཉིས་པ་བཀའ་བསྐྱོབ་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱོབ་ན་ལ་གཞོན་
 པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བསྐྱོབ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
 དུག་ལྟན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་མཆོས་མཐུན་དུ་སྤྱིང་བར་ཞུགས་པའོ། །བསམ་

༡) ཞ། ༤༤ན་ན་བྱེ་བ།

བ་ལ་འདུཤེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བསྐྱོ་བ་ན་གཞོན་གྱི་ཆེག་སྤྱི་བར་འདོད་པའོ། །སྤྱིར་བ་ངག་
 མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ལན་ལོག་པར་རྫོང་བ་སྟེ་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བ་སྐྱེངས་པ་ན་ས་ཤོ་བའི་ལྷུང་བ་
 མ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །ལུང་ལྷུང་ན་བི་བ་ན་གཞོན་ལ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་
 དངོས་གཞི་སྤྱེད་པར་སེམས་སོ། །ཅང་མི་སྤྱི་བ་དང་མི་བླན་ལོ་ཞེས་པས་བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པ་
 སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཞན་གྱི་སློག་གི་བར་ཆད་བསྤྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པ་ལ་ཉེས་བ་མེད་དོ། །གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་འབྲུ་བ་དང་བསྐྱོ་བ་ན་
 ལ་གཞོན་པ་ནམས་ལ་གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་དམན་པའི་གངས་སུ་མི་བགང་བ་དང་། ཆེ་བཞི་བྱ་
 དགོས་པའི་གནས་དེ་ལས་མ་བྱོལ་བ་དང་། གཞོད་པའི་སྒྲོ་མ་བཅད་བར་ཆེ་བཞི་བྱེད་པ་ནམས་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་མལ་ཆ་ལ་གཞོད་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་གནས་མལ་གྱི་ལྷུང་
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་མལ་གྱི་དགེ་འདུན་ནི་
 གནས་མལ་རྒྱང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལོངས་སྤྱད་པ། རྒྱུད་ཟ་བའི་ཉེན་དང་
 བཅས་པའོ། །གནས་ནི་པན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ཉམ་ང་བ་དང་སྤང་བ་
 དང་བརྟུལ་བ་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་
 སྒྲོང་གནས་མལ་བཞག་སྟེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའམ་པན་ཕུན་གྱི་ཉེན་ཅན་དུ་འཛོག་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱིར་
 བ་བསམས་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་ནི་རྒྱང་ངམ་ཆར་གྱིས་རིམ་པ་
 གཞན་སྟེ་བ་བའམ་སྤེལ་གྱིས་ཐོས་པ་སོགས་གྱིས་པན་ཕུན་དུ་གྱུར་བའམ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ལ་ནི་
 སྒྲོ་ཁང་ནས་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཅ་དགུ་ལས་འདས་པར་བྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་གྱིས་ཕུན་མོང་དུ་
 ལོངས་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་བྱིས་ལངས་པ་དང་། ལངས་པ་མཉམ་ན་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་དང་། ལངས་པ་
 དང་ཀན་གཞོན་གཉིས་ཀ་མཉམ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱབ་པ་བཅོལ་བས་ལྷུང་བ་
 ཞིགས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཀས་པ་དང་ན་བ་དང་ཞེ་འགས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་
 ལས་གཡེལ་བ་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཅོལ་བ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་ལ་འགྲོ་

བར་ཆས་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱིས་དང་འབྲེལ་བ་ནད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་བའི་ཕྱོགས་བརྩམ་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་སྟེ་ལྷོ། །དང་པོ་ནི་གནས་མལ་མ་
 བསྐྱས་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་སོང་བའི་ཆེ་རྒྱུད་དང་ཆར་བྱུང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་། གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་བྱིན་ཏེ་ལམ་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆད་འདི་
 ལྟར་མི་བྱ་ཞེས་མ་བརྟུན་ཅིང་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ལམ་དུ་དག་སྟོང་དང་ཐད་ན་བསྐྱ་
 བ་མ་བཅོལ་བ་དང་། གནས་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཉམ་ང་བ་དང་ཐད་པར་མི་འགྱུར་ན་བདག་པོ་ལ་མ་
 གཏད་པ་དང་། མ་བསྐྱས་པར་འགྲོ་བ་དང་། གནས་མལ་བྱི་མ་ཅན་མ་སྐྱགས་པ་དང་། རང་གིས་
 བསྐྱ་བ་མི་ཁོམ་ན་དག་སྟོང་སོགས་ལ་མ་བཅོལ་བ་དང་། འཆོལ་ས་མེད་ན་ལྷེ་མིག་མ་སྐྱས་པར་
 འགྲོ་བ་དང་། ལམ་དུ་དག་སྟོང་འོང་བ་མཐོང་ན་ལྷེ་མིག་སྐྱས་པའི་ཕྱོགས་དེ་མ་བསྐྱར་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི་དག་སྟོང་རྣམས་མཐོན་དུ་འབོད་པའི་བྱིས་དུ་སྟན་གཡར་པོ་མི་སྐྱེན་པ་དང་། བྱིས་ནས་བྱིར་
 འོང་བའི་ཆེ་བྱིས་པ་དང་དག་སྟོང་སོགས་ལ་མི་འཆོལ་བར་རང་གིས་བཀྱར་བ་དང་། དེ་དག་མེད་
 པ་དང་བྱིས་པས་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་མི་བཞག་པ་དང་། བྱིས་པས་མ་བསྐྱལ་ན་གནས་པ་དག་
 གིས་མ་སྦངས་པ་དང་། གནས་པ་མེད་ན་རང་ངམ་དེས་ཀྱང་མི་སྟོགས་ན་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་མ་སྦངས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེན་བདག་གིས་རང་གི་དོན་དུ་སྟན་གཡར་བའི་
 ཆེ་མི་སྐྱེན་པ་དང་། དེའི་སྤང་མ་མི་འཛོག་པ་དང་། བཞག་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་
 ཁ་ཏོན་སོགས་དང་། སྟན་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་དོང་བའི་ཆེ་མ་བསྐྱས་པ་དང་། བྱིས་
 པས་སྟན་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། བྱིས་པས་བཏིང་བའི་སྟན་མ་བསྐྱས་པ་
 མཐོང་ན་མི་བསྐྱ་བ་དང་། མཐོང་བ་དེ་རྣམས་པ་དང་ནད་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་སྐྱར་པའོ། །གསུམ་པ་
 ནི་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་ན་བའི་ཆེ་ལྟར་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེར་སྟན་བྱིར་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། མི་
 འདུག་པར་ལྟ་བ་དང་། ནད་གཡོག་གིས་སྟན་མི་གཤོམ་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཁན་པོ་འམ་
 སྟོབ་དཔོན་ཉིན་མོ་སྟོད་པ་སོགས་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བྱི་བཞེན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་ཆེ་ཡང་

དེའི་སྐྱེ་མི་བཀུར་བ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་མ་ཁུས་པར་སྐྱེ་ཁུར་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་ཆོས་
 ཉན་པའི་ཆེ་སྤྱད་དང་ཆར་བྱུང་ན་གནས་མལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་གཞོན་ཅུ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀུན་
 བོའི་གནས་མལ་ལྷི་བ་དང་མ་བཟུངས་པ་དང་། ཁྱི་དང་ཁྱི་ལྷ་བྱུར་མཐུན་པར་མི་བཞག་པའོ། །ལྷ་བ་
 རི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་སྐྱེ་གཡར་པོ་མི་
 སྤྱིན་པ་དང་། ལམ་ཁར་ཆར་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་འོས་པར་བཅར་ཏེ་རྩས་ངན་པ་ཞིག་གིས་མ་
 གཡོགས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱིན་ནས་རྩས་རྒྱུས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞོན་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་དང་པོར་རང་གི་ཡོ་བྱད་དང་། རྩས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་མི་འདོན་
 པ་དང་། བཏོན་ཟེན་པ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་རྩས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་ཅུས་པ་མ་
 བཞག་པ་དང་། ལུས་སློག་ལ་གཞོན་པའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་རྩས་འདོན་པ་རྒྱུས་
 སོ། །གཉིས་པ་གདིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་ལྷུང་བ་རྒྱུས་གཞན་ལ་བཞེ་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་
 ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་གནས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཡིན་པ། གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱུང་བ། སྤྱོད་
 ལམ་བཞེ་ཤོང་བ། བན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཡོད་པའོ། །གང་གིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
 རི་རྩ་དང་ལོ་མ་གང་རུང་གི་གདིང་བ་ཡིན་པ། འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་ཆད་དུ་ལོངས་པ། རང་
 ངམ་བསྐྱོས་པས་ལོངས་སྤྱད་པའོ། །ཉེན་ནི་གནས་མལ་དང་འབྲེལ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་
 འབྱུང་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བསྐྱུ་བར་མི་འདོད་པ་ཅུ་མོ། །སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་སྤྱར་དང་འབྲེལ་བ་ལ་
 ཆར་གྱིས་པན་ཕུན་དུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་བྱིས་དུ་རྩ་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་གདིང་བ་བྱས་པ་མ་དོར་བ་དང་། མ་བྱིས་པར་དོར་བ་དང་། དགོན་པར་ནི་མགོ་མཇུག་བསྐྱོག་
 པས་སྤྱོད་བའམ་དོར་བ་མ་བྱས་པ་དང་། གོས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་རྩ་བཏིང་བ་མ་དོར་བ་དང་། གཞན་
 སྤྱོད་པ་ལ་མ་བྱིན་པ་དང་། འཆག་སར་རྩ་བཏིང་བའི་ཆེ་སྤྱད་ཆེ་བའི་གནས་སུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་སུ་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་ན་སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་བཟླ་བ་དང་སྤྱོད་སློག་མ་
 བྱས་པ་དང་། འཆག་པའི་བྱ་བ་གཏོང་བའི་ཆེ་དོར་བར་འོས་པ་མ་དོར་བ་དང་། བསོད་སྦྱོམས་ལ་

འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞི་གནས་མལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་གང་
 ཟག་ལ་གཞོན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་
 བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་པན་པའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པའོ། །གང་ནས་
 སྟོན་པའི་གནས་ནི་པན་བྱུན་གྱི་ཉེན་ཅན་མ་གཏོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་འོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་
 འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་སྟོན་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྟོན་པར་ཚོམ་པ། མཐར་
 ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་པའོ། །བཞད་གད་གྱིས་སྟོན་པ་དང་།
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་གནས་སྔར་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡུལ་ལ་རང་
 ལས་སྔར་གནས་པ་ཞེས་བསྟན་འོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་ནི་རང་ལས་སྔར་གནས་པ་ལ་དེར་ངེས་
 པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་ན་བ་དང་འཛིགས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་བྱིས་གཞོན་
 བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་གཞན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་དེར་འདུག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་
 ཐུག་འདུག་པ་རྫོགས་པའམ་དོན་གོ་བའོ། །དེས་མཆོན་ནས། ངན་དང་གསོད་དང་གྲང་རྩ་
 དང་། ཆོལ་ཟངས་དང་ནི་བུ་སྟན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མཐུན་དང་ཁ་ཏོན་མཐུན། །འཛིགས་དང་
 བཅས་དང་འཛིགས་མེད་པའོ། །ཞེས་པས་མཐོ་འཆམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡན་ལག་རྩེས་སྔར་བཞིན་
 དུ་སྔར་ཉེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་དེར་རང་གི་སྔ་རོལ་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཞུགས་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྔ་པ་གནས་དངོས་ལ་གཞོན་པ་རྩ་
 བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་
 གནས་སྟོན་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ། རྫོལ་བའི་ཉེན་དང་བཅས་པའི་སྟེང་གི་
 རོག་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་ཡིན་པ། རྒྱ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་དུ་ཆོག་པ། རྩ་
 བ་སྤར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ། བཀའ་པའམ་རྒྱུ་རྩེན་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་ནི་
 རྩ་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་གཞོན་པར་

འདོད་པའོ། །སྐྱུར་བ་གཞོན་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །ཐོག་དོལ་བའི་ཉེན་
 དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །དུག་པ་གཞན་གྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་དུད་འགྲོ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ནི་དུད་འགྲོ་ཡིན་པ། ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ། གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་འདུལེས་ནི་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་
 རང་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྐྱོད་པར་འདོད་པ། སྐྱུར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྐྱོད་པར་ཞུགས་པ།
 མཐར་ཐུག་དུད་འགྲོ་ཤི་བའོ། །སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བས་སྐྱོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་སྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པ་རིམ་པ་ལྷག་པར་ཅིག་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཅིག་པའི་གནས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ།
 སྐྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། པལ་ཆེར་བསྐྱོར་བའི་གནས་སུ་གྱུབ་པ། སྤར་ཆད་ལ་གཞོད་པའི་རྩྭ་པ་མ་
 བྱས་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ཆར་ཆུ་སྐྱོབ་པའི་གཡོག་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་འདུལེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀྱན་སྒྲོང་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ཅིག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་
 པའོ། །སྐྱུར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དོམ་སོ་པག་སོ་བཏང་བའམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྤ་བ་མ་ཡིན་
 པས་ཅིག་པར་རྩྭ་པ་མཐར་ཐུག་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པའོ། །དེ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་
 ལ་རིམ་པ་ལྷག་པར་ཅིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྫོ་ཆ་གོང་མ་
 མ་”བཙུག་^{༡)}པ་དང་། རྩ་ཁྲུང་མ་བཏོད་པ་དང་། ཅིག་པའི་མང་མ་བཙུགས་པར་ཅིག་པ་རྣམས་ལ་ནི་
 ཉི་མ་གཞན་ལ་རིམ་པ་ལྷག་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྩ་ཁྲུང་བཏོད་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེའི་
 ལྷུང་ནས་རིམ་པ་ལྷག་པར་ཅིག་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རིམ་པ་གསུམ་པ་ཅིག་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་ཅིང་བཞི་པ་ཅིག་པར་རྩྭ་པ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་པའི་སློ་ཆ་དང་སློ་

༡) ཞ། ༤༤་བ་པ་བཙུག

སྒྲེགས་མ་”བཅུག་^{༡)}པ་དང་སྐར་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ནམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྲས་སོ། །གསུམ་པ་
 བན་གདགས་པར་བྱ་བ་དགོ་སྒྲོང་མའི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མ་བསྐྱོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྒྲོང་མ་ཆོས་བདུན་
 ལྡན་ནོ། །གང་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཇགས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་
 ཡང་རུང་བའོ། །རྟེན་ནི་མི་ཆོས་སྒྲིམ་ཐོབ་པ་དང་། འོས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོན་
 བར་མ་བསྐྱོས་པ་འཇགས་བསྐྱོས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འབྱུང་
 ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྟོན་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་སྟོན་པར་ཚོམ་པ། མཐར་
 སྐྱབ་དོན་གོ་བའོ། །སྟོན་པར་འོས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་
 སྟེ་ལོན་ཅིང་ལྟ་བ་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ། རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྐྱབ་པའི་དགོ་སྒྲོང་སྒྲེ་སྒྲོང་གསུམ་པ་དང་། སོ་ཐར་རམ་སྦྱི་བའི་
 ཆོས་བརྒྱད་དང་པམ་པ་བརྒྱད་གང་རུང་འདོན་རྒྱས་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་
 བརྗོད་རྒྱས་པ་དག་ལས་གང་རུང་དང་ལྡན་པས་ཉེ་དེ་དག་ལས་བཅུན་པ་དང་བཏན་པའི་ཡན་ལག་
 ལ་དམིགས་བསལ་མེད་ཅིང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་སྡུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་
 སྦྱི་མ་བསྐྱོར་མི་རུང་ཞིང་། མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལས་གང་རུང་རེ་རེ་དང་མི་ལྡན་ན་
 བསྐྱོས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་ཁྲིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དང་གང་སྟོན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་དང་
 འབྲེལ། གནས་ནི་འཛིགས་པའི་ཉེན་དང་བཅས་པ། དུས་ནི་མཆན་ཐོག་ཐག་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་མ་
 ཡིན་ཞིང་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་སྐྱུ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་ཡིན་པའོ། །འདུལ་ཤེས་ནི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ལ་རྒྱབ་

༡) ཅ། ༥༦་བ་ན་ བཅུག

བར་ངེས་བཤམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན་དུ་སྤྲར་རོ། །ཉི་མ་མ་རྒྱབ་པ་ལ་
 རྒྱབ་པར་ངེས་བཤམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་སྟོན་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་
 སྤྱིར་ཆོས་སྟོན་པས་སྤྲར་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་སྤྲར་པ་
 འདེབས་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གོ་བྱ་
 ཡུལ་ནི་ཐ་སྟངས་ལྡད་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་ཐ་དད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་
 དང་ཀུན་སྟོང་ནི་ཟས་གོས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་
 ལྟར་སྟོན་ནོ་ཞེས་སྤྲར་བ་འདེབས་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱིར་བ་རག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་
 སོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་གོས་ལས་གྲུར་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་གོས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྟོང་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་
 རོ། །གང་བྱེད་པའི་གོས་ནི་གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། དགོ་སྟོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། སྤར་
 ཆད་ལ་གཞོད་པའི་བཟོའི་ཚྭ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་དགོ་སྟོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་དེར་ངེས་བཤམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་ནི་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྤྱིར་བ་དེ་ལྟར་
 ཚྭ་པ། མཐར་ཐུག་བཟོའི་ཚྭ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཉི་དུ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
 བཤམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་བྱེད་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་གོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྟོང་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་དགོ་
 འདུན་ལ་གོས་འབྲུལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་པོར་བརྒྱག་བྱུང་བ་དང་ལེགས་པར་སྤྲ་བ་དང་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་མ་ཡིན་ཞིང་རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་གོས་
 རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་རང་གི་ཡིན་པའོ། །ཉེན་ནི་རུང་མི་རུང་བཟེ་བའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་སྟོན་པར་འདོད་པ། སྤྱིར་བ་དེ་ལྟར་ཚྭ་
 པ། མཐར་ཐུག་ཡུལ་གྱི་ལག་དུ་ཐོབ་པའོ། །འདུལ་ཤེས་འབྲུལ་བས་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྤྲ་མ་
 དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་གཞི་ལས་གྲུར་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགོ་སྟོང་མ་དང་ལྡན་ཅིག་

ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་ཉི་དུ་
 མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་དག་སྒྲོང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྤྲེང་དུ་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་ངོ་མ་སྒྲོས་པའོ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ས་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་པན་ཆད་ཡིན་
 བ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པས་
 མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ལམ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་འགྲོ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་
 རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལས་འདས་པའོ། །རྒྱང་གྲགས་བྱེད་རེར་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་ལམ་དུ་
 རྟགས་པའི་ཆོ་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་ན་བ་ལམ་དུ་དོར་བ་དང་། དེ་མ་བཀྱར་བ་དང་། དག་
 སྒྲོང་མ་ལམ་དུ་ན་བའི་ཆོ་མགོ་ལོགས་ནས་བཟུང་བས་བཀྱར་བའི་གྲོགས་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོང་དུ་
 ཕྱིན་པ་ན་མཚན་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ནད་གཡོག་མ་བཞག་པར་སོང་བ་རྣམས་སོ། །དག་སྒྲོང་དང་
 དག་སྒྲོང་མས་པན་ཚུན་ལམ་བརྒྱགས་འཁུར་བ་དང་ཕྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གྱུར་
 འཇུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡུལ་དང་དུས་ནི་སྤར་དང་འབྲུལ། ལམ་ནི་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་པ། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་པན་ཆད་ཡིན་པ། ཐད་ཀར་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ། འབྲམ་གཉིས་
 འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། ར་སྒྲོང་ལ་བཟུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཇུག་པ་
 གཞན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་སྒྲོར་མཐར་ཐུག་རྣམས་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གནས་ཀྱི་
 གཞི་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་
 དང་འདུག་པའི་ཡུལ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་བྱེད་རུས་པ། བསྟེན་དུ་རུང་པ། ཐ་སྟོན་བཞི་དང་
 ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རྩ་འབྲུལ་ཅན་དང་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་དུག་ལྡན་དང་གཅིག་
 སུ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་དབེན་པ་དང་ཅིག་པ་དང་ཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་དང་།
 བར་འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་འདུག་པར་འདོད་
 པའོ། །སྒྲོར་བ་འདུག་པར་རྟགས་པ། མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀས་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་
 འབྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་སྤྲུལ་དང་འབྲུལ་བ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་འབྲང་བ་

ཞེས་སྒྲུང་རོ། །འདིར་འདུག་པ་བྱུང་མེད་དང་འགྲེང་བ་དག་སྒྲོང་མ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་མཆོན་བྱེད་ཅམ་
 ཡིན་རོ། །ལྷ་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལས་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲོང་མ་སྒྲུང་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གིས་སྒྲུང་དུ་བཅུག་པའི་དག་སྒྲོང་མ་ནི་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་
 ཆོས་བདུན་ལྡན་རོ། །གང་གིས་སྒྲུང་བའི་སྒྲིན་བདག་ནི་བྲིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་རོ། །གང་བཟའ་བའི་
 དངོས་པོ་ནི་དུས་སྤྱི་རུང་བ། རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྒྲིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་
 པ། དག་སྒྲོང་ལ་མེད་པའི་ལྷུང་ཉྱེས་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྒྲུང་དུ་བཅུག་པ། མགོན་དུ་མ་
 བོས་པའམ་བོས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྒྲུང་བའི་ཟས་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་དག་སྒྲོང་མས་
 སྒྲུང་དུ་བཅུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀྱང་སྒྲོང་ཟ་བར་འདོད་ཅིང་སྒྲུང་བ་ཟ་
 བར་ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བ་དང་།
 བསོད་སྦྱོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དག་སྒྲོང་མས་འདི་ལ་བྱིན་ཅིག །ཅེས་བསྒྲོ་བ་ཅམ་བྲས་པ་ཟ་བ་
 དང་། སྒྲུང་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སོགས་ཡན་ལག་མ་
 ཆད་བ་ལ་ཉེས་བྲས་སོ། །བཞི་པ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆད་ལས་
 འདས་པའི་ལྷུང་བ། གནས་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པའི་ལྷུང་བ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པའི་ལྷུང་བ། ཆོ་ག་
 ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ། སྒྲུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུངས་པའི་ལྷུང་བ་དང་ལྡོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཆད་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཟ་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་
 སྒྲུང་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲུང་བའི་
 དུལ་ནི་བྲིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཟས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་དག་
 འདུན་གྱི་ཆེད་མིན་པར་རང་ཆད་དུ་འབོད་པ་ཡིན་པའོ། །གང་སྒྲུང་བའི་ཟས་ནི་བཟའ་བ་ལྷ་གང་
 རུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། རར་མའི་ཟས་མ་ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་
 པ། སྒྲིན་བདག་ལྷ་བྱི་སོ་སོར་དབང་བ། ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་ཁྲ་གང་དུ་ལོངས་པའམ་དེའི་རིན་གྱི་
 ཉིད་པ་མེད་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་གའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །ཉིན་ནི་ཟས་

གཅིག་གིས་འཆོ་མི་རྒྱས་པའི་ནད་པ་དང་དགོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་བྱུག་བདར་རེ་ལ་དེ་ཙམ་མམ་
 དཀྱིལ་འཁོར་བ་མལ་ཙམ་གྱི་ལས་བྱས་པ་དང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་ཡན་ཆད་གྱི་ལས་
 དུ་བྱིན་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་མ་བཅིང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་
 གུན་སྒྲོང་ཟས་གཉིས་པ་བ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་
 པའོ། །དུས་ལ་མ་བབ་པར་བྱིས་དུ་བཅན་ལ་འབྲུག་པ་དང་། བྱིས་དུ་བཅན་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་རང་རང་
 གི་འཁོར་དང་སྦྱོར་བྱུང་དུ་ཡོངས་པ་རྣམས་གནས་བཟུན་གྱིས་ཆང་མ་ཆང་མ་བཟུགས་པ་དང་།
 དགོས་པ་མེད་པར་ཁྲོ་བ་སོགས་གྱིས་རང་གི་བཅན་གཅོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གཉིས་པ་གནས་གཅིག་ནས་སྒྲང་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་འདུག་གནས་སུ་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་
 བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་བ་བའི་སྦྱོར་བདག་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་ལྡན་སྦྱེགས་ཅན་ཁོ་
 ནའི་སྦྱོར་བདག་ཡིན་ཞིང་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་སྦྱེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་
 འདུག་གནས་སུ་བྱུབ་ཅིང་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཤོད་པ། བདག་པོ་བྱིས་པ་གནས་བཞིན་པའོ། །དེ་ན་
 གནས་པའི་བྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་དང་ལྟ་བ་མཐུན། བ་སྦྱང་གསུམ་དང་ལྟན།
 ལུས་བ་མལ་དུ་གནས་པའོ། །གང་བཟའ་བའི་ཟས་ནི་དུས་རུང་གི་ཟས་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་
 ཆད་དང་ལྟན་པ། སྦྱོར་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་པ། ཉི་མ་གཉིས་པའི་ཟས་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་གནས་དེར་ཞག་ལོན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་གུན་སྒྲོང་ཟས་གཉིས་
 པ་བ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་མཆོན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྒྲངས་ཤིང་བ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་
 ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །གནས་དེར་ཟས་མི་བ་བར་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སྟོད་པ་དང་། བྱིས་བདག་
 དངོས་སུ་མི་གནས་པ་དང་། བྱི་ནང་གི་རབ་བྱུང་དང་ཉི་དུ་དབང་བའི་འདུག་གནས་སུ་བ་བ་ལ་ཉེས་
 བྱས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བདག་གཅིག་ལས་སྒྲང་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་
 ལས་ལྟག་པར་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྒྲང་བའི་སྦྱོར་བདག་ནི་
 བྱིས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་དུ་ཆད་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཅི་ཙམ་དགོས་པ་ལོང་ཞེས་སྟོབས་

བ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་སྒང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་རུང་ཞིང་
 འབྲས་མ་ག་རྒྱའི་བེའུ་ཚུང་བྱེད་དང་ལྡ་བཙོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྤྱན་བདག་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །ཟ་བའི་གནས་ནི་གང་སྒངས་བའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་
 འདུགེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ལྷག་པ་སྒངས་ནས་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྡ་
 ལྡན་གྱིས་སྒངས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །གཞན་ལ་
 ལྷག་པ་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཟ་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཟའ་བར་བྱ་བ་རུང་ཞིང་
 མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པ། ཐུག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རང་ངམ་རང་དང་འབྲས་ལྷག་
 པོར་མ་བྱས་པའོ། །ཟ་བའི་དུས་ནི་སྤྱ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་སྤངས་པ་རྫོགས་ཤིང་ནད་པ་མ་
 ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུགེས་ནི་སྤངས་པ་དང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྒྲོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་
 པའོ། །སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤྱ་གའི་དུས་
 མ་ཡིན་པར་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་འོས་པའི་གང་ཟག་
 བྱིན་ལེན་འཕྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་ན་གནས་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟོབས་པའོ། །ཀུན་སྒྲོང་བསམ་པ་
 ཐག་པས་དེ་རིང་འདི་ལས་མི་བཟའ་འོ་སྟམ་ནས་སྦྱང་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྡ་
 ལྡན་གྱིས་རེ་ཞིག་གི་སྒྲ་མ་སྦྱར་བར་ཆོག་གོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའམ་ལྡང་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་
 ཐུག་སྤྱས་པའི་དོན་གོ་བའམ་འདུག་པའི་གནས་བཏང་བའོ། །བཅའ་བ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 ནས་བཅའ་བ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་ལ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པོར་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ལ་གང་གིས་ལྷག་པོར་བྱ་བའི་རྟེན་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པ། ཟ་བའི་གནས་མ་བཏང་བའོ། །ལྷག་པོར་གསོལ་བ་པོ་ནི་དགེ་

སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་གསོར་རྒྱུ་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལྷན་ཐ་མལ་
 དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་པ། ཉན་པ་མ་ཡིན་པ། ཟས་སྤངས་པ་ཡིན་པའོ། །གང་ལྷག་པོར་
 བྱ་བའི་ཟས་ནི་རྒྱུ་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རྒྱུ་གི་ཟས་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བྱིན་ལེན་
 བྱས་ཤིང་སྤར་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །གནས་ནི་མཆམས་ཀྱི་ནང་དང་། བྱིན་ལེན་
 འཛོལ་བའི་སྤྱགས་ཡིན་པའོ། །དུས་སྤྱོད་དང་སྤངས་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་སྤྱ་གའི་དུས་མ་ཡིན་
 པའོ། །ཆོ་ག་ནི་ལག་པ་བཟུས་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་ལག་དུ་སྤངས་ནས་སྤྱོད་ལམ་འབྲང་བས་རྟེན་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤྱགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་དེ་རྟེན་དེས་ཟས་མ་སྤངས་ན་ཁམ་གཉིས་སམ་
 གསུམ་ཐོས་ནས། ཁྱིད་”ཀྱིར་གྱུར་”ཀྱི་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་སྤངས་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཐོས་ན་རྟེས་བྱས་དང་། བཟའ་བ་སྤངས་ནས་
 བཅའ་བ་ཟ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །བཅའ་བ་སྤངས་ནས་བཟའ་བ་ཟ་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་
 རྟེས་པ་ནི་མི་རྒྱུད་བ་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་ལ་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་དང་སྤངས་པ་རྫོགས་པས་ལྷག་པོར་
 བྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱིས་མ་གསོལ་བར་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་། ཟས་འཆོ་བ་ཅམ་ལས་ལྷག་པར་ཟ་
 བ་དང་། རྟེན་ནི་ནད་པ་མིན་པ། ཆོག་པར་མ་ཐོས་པ། མགུལ་དུ་མིད་པར་མངོན་པའི་ཆད་དང་ལྡན་
 པའི་འཕྲོ་དང་བཅས་པ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་བྱིར་བྱིན་ལེན་སྤངས་ཏེ་འདུག་པས་ཟས་ཀྱི་
 བྱ་བ་མ་རྫོགས་པར་ལངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྟོབས་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟས་
 སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཟས་དང་དུས་ནི་སྤུ་མ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་མ་
 འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྟོབས་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་སྟོབས་པར་རྩམ་པ། མཐར་ཐུག་སྟོབས་པར་
 གོ་བའོ། །གཉིས་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི་གང་ལས་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་དེ་དང་རང་

༡) ཞ། ༥༥ན་ན་ ཁྱིད་ཀྱི་འགྲུར།

བཞིན་གྱི་མཆམས་གཅིག་ཅིང་ནར་མའམ་སྒོ་བྱར་བ་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་བཀའ་སའི་གནས་མི་
 གཅིག་པའོ། །གང་ཟ་བའི་ཟས་ནི་རྒྱུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་བའི་
 ཟས་ཡིན་པ། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཟས་དང་སྤྱི་ལོ་པའི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཟས་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་
 འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི་དགེ་སྦྱོར་ཆོས་དུག་ལྡན་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་པ། ན་བ་དང་ལས་བྱས་པ་
 དང་ལས་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་སྤྱི་གཏེ་དུས་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་
 འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གྱི་དགེ་འདུན་གཉིས་ཟས་ལྡན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། གུན་སྦྱོར་འདུས་ཤིང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་རང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་
 ཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་ཟ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
 སྦྱེད་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གྱི་དགེ་འདུན་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་ནར་མའམ་སྒོ་བྱར་བའི་བཀའ་ས་ངེས་པ་
 ཅན་དེར་ཐོས་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་སོ། །ཟས་ལྡན་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་
 ཡིད་གཉིས་གང་རྒྱུང་གིས་ཟ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནར་མའམ་སྒོ་བྱར་དུ་ཟ་བའི་བཀའ་
 ས་དེར་དེ་ན་གནས་པ་དག་གིས་འདུ་བར་འོས་པའི་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མ་འདུས་པར་ཟ་བ་
 རྣམས་ཉེས་བྱས་སོ། །འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་སྒོ་བྱར་དུ་ལོངས་པ་དང་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་
 དགེ་སྦྱོར་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་གལ་ལ་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟས་མ་
 བཅུམས་པར་སྦྱི་སྦྱངས་ལས་མཐོས་ཏེ་ཟ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སྦྱོར་གཅིག་ལས་མེད་
 ན་ཡང་”ངེས་”^{༡)}བཀའ་ས་ལས་གཞན་དུ་ཐོས་པ་དང་། གཅིག་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་ཆེའང་སྦྱིན་
 བདག་གིས་མ་བསྒོ་བར་མཐོས་ཏེ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་མ་
 ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུང་ཞིང་
 མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རྒྱུང་གི་ཟས་ཡིན་པ། མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་པའི་
 ཟས་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་རང་གནས་པའི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ལོལ་ནས་སྦྱར་ངེས་མ་ཤར་བའི་དུས་

༡) ཞ། ༥༥ན་༡ རེས།

ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་བྱི་བྱི་ཟས་ཀྱིས་པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲེལ་ས་ནི་
 དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀྱན་སྒྲོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྱུར་བ་
 ཟ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གསོག་
 འཛོག་ཏུ་སོང་བ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་དངོས་དང་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉིས་པ་གསུམ་
 མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྒྲན་བཞི་གང་ཡང་རུང་བའི་
 རོ་བོར་གྱུབ་པ། རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ། གཞི་གཞན་གྱི་ཆ་ནས་རུང་བ།
 མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པའོ། །རྟེན་ནི་དེས་པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་ཐུ་གའི་
 དུས་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདྲེལ་ས་ནི་གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་
 རུང་ཡིན་པ། ཀྱན་སྒྲོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྱུར་བ་ཟ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་
 པའོ། །གསོག་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བ་ལ་སོང་བར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཟ་བ་དང་།
 གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བའི་ཟས་ཀྱིས་ཁ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་འབགས་པས་ཟ་བ་དང་།
 ལན་ཚུ་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་དང་རྟོག་ཚུ་ནམས་གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བ་ཟ་བ་སོགས་ཡན་ལག་
 མ་ཆང་བ་ནམས་ལ་ཉིས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་ལག་ཉ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཉིས་པ་ནི་རང་ངམ་རང་དང་ཟས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་
 གོན་དུ་གནས་པ། རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། གཞི་བརྟན་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་དང་མ་
 འབྲེལ་ཞིང་ཚུད་ཟ་བའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཆེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་བསམ་པ་ལས་གཞན་པས་
 རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བས་རིག་ན་ལག་ཉའི་ཉིས་པ་དང་། དེ་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བས་ཐོས་ན་
 ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་ཟ་བའི་ཉིས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོམས་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིས་པ་ནི་

རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་
 པའི་རྗེན་པ་ཚུད་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆེ་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བའི་དགོ་སྟོང་འབྱུང་
 འབྱུག་ལ་དབང་ཆེ་ཞིང་རུང་ཁང་དུ་མ་བྱས་པའི་གནས་སུ་མེ་དང་འབྲེལ་བས་བཙོས་པ་ནི་
 མཆམས་བཙོས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཟ་བ་ན་མཆམས་བཙོས་ཟོས་པའི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཞག་ལོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་སམ་
 ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཚུད་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆེ་
 རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་ཞིང་རུང་ཁང་དུ་མ་བྱས་པའི་གནས་སུ་ཞག་ལོན་པས་ནི་ཞག་
 ལོན་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཟ་བ་ན་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་དགོ་སྟོང་གིས་
 བཙོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་
 གོན་དུ་གནས་ཤིང་། རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པའི་རྗེན་པ་ཞིག་གནས་གང་ཡང་རུང་བའི་དགོ་སྟོང་
 གིས་མེའམ་རྒྱངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་”འཆོད་”^{༡)}པར་བྱེད་ན་དགོ་སྟོང་གིས་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་ལ་དེ་ཟ་ན་དགོ་སྟོང་གིས་བཙོས་པ་ཟོས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྗེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་
 ཆད་ནི་ཕ་སྐུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་བ་རྣམས་ལ་སྤུམ་ཆ་བངས་པ་དང་། ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་
 རྣམས་ནི་ཁ་དོག་”འགྱུར་བ་”^{༢)}དང་། ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱ་བ་རྣམས་ནི་ལན་གཉིས་ཁོལ་བའི་ཆེ་
 ར་རྗེན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཟས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མི་
 རུང་བ་དང་འདྲེས་པ་”མ་བསལ་”^{༣)}བ་དང་། ཁྱ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་མཆུས་རེག་ན་ཐན་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། ཁ་མ་བཟུས་པར་ཟོས་པ་དང་། རྟོར་བ་དང་བརྗེད་པས་ལག་ཉར་འགྱུར་
 བའི་རྩས་རྒྱངས་མ་ཐག་ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། ལག་ཉར་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་

༡) ཞ། ༥༦་ན་༡་ འཆོད།

༢) ཞ། ༥༦་ན་༣་ གྱུར་བ།

༣) ཞ། ༥༦་ན་༣་ མི་བསལ།

དང་བཅས་པ་བཏང་བ་དང་། ལྷོས་མེད་དུ་བཏང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་ལེན་པ་དང་། གྲུ་དང་ཤིང་རྩ་ལ་
 རེག་དགོས་པའི་རྒྱུ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཁ་ལོ་པ་དང་རུ་སྐྱ་དང་རུ་སྐྱ་འཛིན་པའི་སྟན་ལ་རེག་པ་དང་།
 ཟས་སྒྲགས་པའི་གྲུ་དང་ཤིང་རྩ་ལ་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་རེག་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྟན་ལུང་པ་ན་
 རྒྱུ་ཟ་བ་ལས་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། དང་པོར་ཤིང་དབྱི་བ་སོགས་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་རེག་པ་དང་།
 ལམ་བརྒྱགས་འཁྱར་བའི་དགོ་རྩལ་སོགས་མེད་པའི་ཆེ་དེ་འཁྱར་བའི་སྒྲིན་བདག་སོགས་མ་
 བཅའ་བ་དང་། རང་གིས་ལམ་བརྒྱགས་བྱིར་བ་དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྐལ་བ་བྱིན་པས་མ་
 བརྟེས་པར་ཟ་བ་དང་། རང་གིས་བརྒྱགས་སུ་བཟུང་བའི་ཟས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་དགོས་པའི་
 ཆེ་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཟས་མ་བཅད་པ་དང་། ཉི་མ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྤར་བ་ཁ་ཐུར་བསྟན་
 གང་དང་། རྟོ་ལས་^{༡)}ལྷག་པ་ཐོས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་
 སོགས་པ་རུང་བ་མིན་པ་ཟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་རྩམ་དང་འདྲ་བར་བདག་
 གིར་བཟུང་བ་མེད་དོ་སྟུང་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་ཟ་བ་དང་། ལག་པ་བཀྲས་པ་དང་འདབ་མ་
 དག་ཡོད་བཞིན་དུ་རྩ་སྟོད་ཀྱིས་སྟོམ་འཐུང་བ་དང་། མེད་ན་མ་བསྐྱེབས་པར་འཐུང་བ་དང་། རྩ་
 སྟོད་དེ་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཁ་མ་བཀག་པར་བཞག་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཆེ་
 ག་ལས་འདས་པའི་ལྗང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སོ་ཤིང་
 ཡན་ཆད་མིད་པར་བྱ་བའི་ཁ་ཟས་རུང་ཞིང་མགུལ་དུ་མིད་པར་མཛོན་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པ། རང་
 ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའོ། །གནས་ནི་སྐྱ་མི་སྟན་ལས་གཞན་པ། ཉེན་ནི་དེས་
 བན་པའི་ནད་པ་མིན་པའོ། །དུས་ལྷུ་གའི་ཆེ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུཤེས་ནི་བྱིན་ལེན་མ་
 བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀྱན་སྟོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་ཟ་བར་
 རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་
 གཉིས་གང་རུང་གིས་ཟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་རྩལ་ནི། མཐོ་བའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་

༡) ཞ། ༥༤་བ་༡་ དེ་ལས།

བ་མདུན་དང་པོ་ནས་”རགས་པ་”^{༡)}སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་དེ་
 དང་འབྲེལ་བས་ཟས་བྱེད་དུ་འདེགས་ཀྱས་ཤིང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟེན་པར་འདོད་པས་ལག་
 པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བསྟེན་པས་། “ལེན་པ་”^{༢)}པས་ལག་པ་གཉིས་བཀུན་པས་ལུས་སམ་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྟོད་ལ་སོགས་པར་སྒྲངས་པའོ། །རིགས་ངན་ལ་སོགས་པས་བྱེད་ལེན་བསྟེན་པས་བ་
 ན་མདུན་དུ་དགྱེལ་འཁོར་བྱིས་ཏེ་འཛོག་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། སྤྱེལ་ནམས་ཀྱིས་ཤིང་གི་སྟེང་ནས་
 བསྟེན་པས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་ལེན་འབྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོགས་པ་དང་།
 གནས་ནས་མ་འཕགས་པར་ལེན་མི་ཀྱས་པའི་སར་འབྱེལ་བ་དང་། དགོ་སྟོང་གིས་མ་བཟུང་བར་
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རེག་པ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བསྟོས་པ་དང་། རྟེན་དགོ་སྟོང་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཞོ་མར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེན་ངོ་པོ་གྱུར་པ་དང་། མཆན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་
 བ་གྱུར་པ་དང་། མཆོམས་གཞན་དུ་དོར་བ་ནམས་སོ། །བྱེད་ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་གསལ་བར་བསྟུས་
 པ་ནམ་འབྲེལ་ལས། འཕྲོག་དང་འབྱེལ་དང་རེག་པ་དང་། །བསྟོས་དང་དགོ་སྟོང་མིན་གྱུར་དང་། །ངོ་
 པོ་གྱུར་དང་སྟེ་བ་གྱུར། །འདོར་བ་ཡིས་ནི་བྱེད་ལེན་འཛིག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །བསྟེན་
 བྱའི་ཉེས་པ་ནི། གནས་པས་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པ་དང་། སྟོམས་པར་འབྲིམ་པར་
 བྱེད་པ་མོས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷན་མར་ལ་སོགས་པ་འབྲིམ་པའི་ཆེ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་
 མ་བསྟེན་པ་དང་། བྲིམ་པར་བྱ་བ་བཟང་ངན་བར་མ་ནམས་སོ་སོར་མི་འབྲིམ་པ་དང་། འབྲིམ་
 པར་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་རང་གི་མཁན་སྟོབ་ཀྱིས་གྲལ་མཆོམས་སུ་འཕྲོབ་བཞིན་དུ་མ་སྒྲངས་པ་དག་
 མི་འཕྲོབ་ན་དུང་ན་འབྱུག་པས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། མཁན་སྟོབ་ཀྱིས་སྒྲངས་པ་ནམས་སོ། །ལྷ་པ་
 བསོད་པ་སྟོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བསྟེན་བའི་ཡུལ་ནི་བྲིམ་པ་
 ཆོས་ལྷ་ལྷན་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པ། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་ཞིང་ཆོད་དང་ལྷན་པའི་

༡) ཞ། ༥༩་བ་༥་ རིགས་པ།

༢) ཞ། ༥༩་བ་༩་ ལེན་པོ།

སྒྲིན་ཡུལ་དུས་དེར་བསོད་པར་གྲགས་ཤིང་སྒྲིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་
 བཤེན་པ་ལ་འདུལ་ཤིང་མ་འཁྲུག་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་
 དག་མཆོད་ཉིད་ལྡན་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཟ་བར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །ཟས་
 བསོད་པ་མི་ཟ་བར་བསྐྱེད་པ་ཅིས་དང་། བསོད་པ་སྦྱོབ་པ་ན་ངན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །ལྷ་པ་བསྐྱེད་བྱ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོག་པའི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་།
 ལྷ་བ་རྣམ་དག་དང་། ཆོ་ག་རྣམ་དག་དང་། འཆོ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཞན་ཀྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་དང་། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤམ་པ་
 དང་། རང་གཞན་ཀྱི་ལུས་སློག་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཞི་དང་། དེག་པར་བྱེད་
 པའི་ལུས་དང་། སྒྲོ་མཐུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཞན་ཀྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་
 ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དུད་
 འགྲོ་ཡིན་པ། ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྤྲང་དུ་རུང་བ། ལུས་སམ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོས་པའི་ཚུ་ལ་
 སོགས་པའི་གཞི་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤིང་སློག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
 པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྒྲོང་ནི་རང་དོན་དུ་སློག་ལ་སྦྱོས་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ།
 སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚུའི་སློལ་
 དགག་པ་དང་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱོད་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་
 ཀྱིས་སློག་ཆགས་ཤི་བའོ། །སློག་ཆགས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་སྤྱོད་
 པ་དང་། ཚུའི་སློལ་དགག་པ་དང་། ལུས་རས་ཉིས་རིམ་བཟུ་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་མ་ཤི་བ་ལ་ཉེས་
 བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཚུ་ཆགས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་བཅངས་པ་དང་། རང་
 ལ་ཡོད་པའམ་གཞན་ཀྱིས་ཚུ་ཆགས་ཁས་སྐྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱུར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱུ་

བའི་ཆེ་འབྲས་བ་ན་སྤྱིན་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཚུ་ཆགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་དང་ཞེ་འབྲས་
 པའི་ཚུ་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། ཚུ་ཆགས་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་པ་ཚུས་མ་བཤལ་
 བ་དང་། ཇི་མ་ཆགས་པ་མ་བཟུས་པ་དང་། རུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཚུ་
 ཆགས་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་གདང་བྱ་དང་། ཚུ་སྣོད་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱིུའམ་སོ་པག་གི་སྟེགས་
 བྱ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ཚུ་བརྟག་པའི་ཆེ་གཡོ་བ་དང་སྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྣོད་མ་ཁེངས་
 བ་ལ་ཏ་ཅང་ཡུན་རིང་པོར་བརྟག་པ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཅེ་མོ་རྩལ་པོས་སློག་ཆགས་བསྟེན་པ་
 དང་། སློག་ཆགས་འཆི་བའི་ལམ་དུ་དོར་བ་དང་། ཚུ་བཅགས་པའི་སློག་ཆགས་དེ་དག་བསལ་སྣོད་
 དམ་ཚུ་ཆགས་ཀྱིས་ཚུ་ལ་མ་དོར་བ་དང་། མར་མའི་ནང་དུ་སློག་ཆགས་ལྷུང་ན་འོད་ཁང་མ་བྱས་པ་
 དང་། སྤྱི་ཉིས་སྤྱལ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱལ་སྣོད་པ་ན་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱལ་སོགས་པས་མ་བསྐྱད་པ་དང་།
 དེས་མི་འགྲོ་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ”བཅུག་ནས་^{༡)}ཁ་བཅད་ཅིང་བྱ་ག་བཏོད་ནས་མ་བསལ་བ་དང་།
 དེ་མ་བྱལ་ན་ཐ་གྲུ་རས་མ་དགྱིས་པ་སོགས་ཀྱིས་མགུལ་བ་བཅིངས་ཏེ་མ་དོར་བ་དང་། ཆང་དུ་
 གཞུག་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཆང་ཆིང་གི་ནང་དུ་དོར་བ་དང་། ཁུང་དུ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་མ་བསྐྱད་པ་
 དང་། རྩ་གི་ག་རྣམས་གསིང་མའམ་སློགས་བསིལ་བར་མ་དོར་བ་དང་། གི་ག་རྣམས་རས་མར་
 བཅུག་སྟེ་ཅིག་པའི་གསེབ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་དོར་བ་དང་། ཞང་ཁུས་སྣོད་
 སྣོད་པ་ཚུས་མ་བཀའ་བ་དང་། ཚུ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་མ་བཞག་པ་དང་། སྣོད་སྤྱད་འབྲལ་བར་སྐྱོས་
 པས་དགེ་འདུན་གྱི་ཚུ་སྣོད་བཞག་པ་དང་། གཡལ་པོར་སྤྱིན་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་སྒྲང་བ་དང་། ཚུས་
 དགར་བ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱིམ་པ་སྣོད་སྤྱད་གཡལ་བ་དང་རྟིང་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཏང་བ་
 དང་། གཅུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིན་བདག་གིས་སྣོད་སྤྱད་གཡལ་བ་ལ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། དགེ་སྣོད་
 སྣོད་སྤྱད་སྣོད་པ་ལ་གཏན་དུ་མ་བྱིན་པ་དང་། སྣོད་སྤྱད་གཞག་པའི་ཕྱིར་མཛོད་ཁང་མ་བྱས་པ་
 དང་། རྩ་དང་ཟངས་མའི་སྣོད་སྤྱད་སོ་སོར་མ་བཞག་པ་དང་། ཚུ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། གར་

༡) ཞ། ༥༩ན་༤་ བཅུག་བས།

བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པ་དང་། རྩ་ཁང་དགོས་པའི་ཆེ་མི་བྱེད་པའམ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་
 དང་། རྩ་སྒྲིག་གཙང་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དང་། བུང་བའི་རྩ་དེ་ལག་པ་དང་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་
 བྲིམས་པ་དང་། རྩ་སྒྲིག་དུས་དུས་སུ་རི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་བཟུ་བཤལ་དང་སྐྱམས་པ་སོགས་མ་
 བྱས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཟེར་མ་མི་སྤང་བ་དང་། རྩ་སྒྲིག་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་བཟུ་བ་དང་། རྩ་སྒྲིག་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རྣམས་གནས་པས་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉལ་
 པོ་བྱེད་པར་གཤོམ་པའི་བྲིམ་ན་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འདུག་པའི་
 ཡུལ་ནི་བྲིམ་པ་ཡིན་པ། སྤྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་མཆན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་ལྡན་པ། བསྟེན་དུ་
 རུང་བ། ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། སྒྲིག་པ་ལ་
 རྒྱགས་པའམ་སྒྲོགས་པ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་གནས་ལས་གཞན་ཡིན་པ། བར་འདོམ་
 གང་གི་ནང་ཡིན་པ། གནས་གཅིག་ཡིན་པ། གོགས་བྱེད་གཞན་མེད་པས་སྤྱད་དུ་རུང་བ། མདོན་
 སུམ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲོགས་པའམ་
 རྒྱགས་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་བསམ་པས་འདུག་
 པར་འདོད་པའོ། །སྒྲིག་པ་འདུག་པར་ཚིམ་པ། མཐར་ཐུག་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་འགྲེང་
 པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤྱར་དང་འབྲུ་བ་ལས་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་
 གནས་སུ་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་སྤྱར་དང་
 འབྲུ་ཞིང་ཀྱན་སྒྲོང་གོགས་པ་བྱེས་པའི་^{༡)}ཆེད་དུ་འགྲེང་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་ཚིམ་པ།
 མཐར་ཐུག་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་གཉིས་ཀས་ཆོར་བའོ། །སྒྲིག་པར་རྒྱགས་པའམ་སྒྲོགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་འདུག་འགྲེང་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་གཞན་ལ་སེམས་
 གཏད་པས་འདུག་འགྲེང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་བྱེད་གཉིས་དང་དགོ་སྒྲོང་གང་རུང་གིས་མ་ཆོར་བ་
 རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་གཅེར་བྱ་ལ་སྤྱིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་

༡) ཅ། ༤༤་བ་༤་བྱེད་པའི།

ལ་ཡུལ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་ལྔན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཉེ་དུ་དང་ནད་
 བ་དང་ཆོས་འདི་བ་ལ་སྟོས་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་རུང་ཞིང་
 ཆད་དང་ལྔན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་རང་དབང་བ་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་
 ཀུན་སྒྲོང་སྟེགས་ལྟ་དང་དབང་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སྟེར་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་རང་གིས་སྟེར་
 བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཡུལ་གྱིས་ལག་དུ་ཐོབ་པའོ། །གཞན་སྤྱིར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལག་པར་མི་
 སྟེར་བར་བཀོ་བཤའ་བྱས་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཡུལ་རྟེན་གང་རུང་ལ་མི་རུང་བའི་ཟས་བྱིན་བ་རྣམས་
 ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དམག་ལ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་བལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་བ་ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྔན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། སྒྲིས་
 པའི་མཚན་དང་ལྔན་པ། དམག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྔན་པ། ཆོག་ས་སུ་ཆང་བ། འཐབ་པའམ་དེའི་སྟ་
 གོན་དུ་གནས་པའོ། །ལྟ་བུའི་གནས་ནི་རང་གི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་འཕགས་
 པའོ། །རྟེན་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའམ་བར་ཆད་དང་ལྔན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ལ་
 འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་དམག་ལ་དགའ་བའི་དབང་གིས་ལྟ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་ལྟ་
 བར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་མཐོང་ནའོ། །ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པར་ལྟ་ན་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གཉིས་བ་དམག་ནང་ན་གནས་པའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འཐབ་པའམ་སྟ་
 གོན་དུ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་དམག་དང་། གང་གིས་གནས་པའི་རྟེན་
 ནི་སྟ་མ་དང་འབྲེལ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་གནས་པར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་
 དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གནས་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཞག་བྱི་མའི་སྐྱ་རིངས་ཤར་ན་ཉིན་ཞག་རེ་
 རེ་ལ་སྟོས་པའི་ལྷ་བྱེད་དུ་འཇུག་འོ། །གསུམ་བ་བཤམས་བ་དཀྲུག་པའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་དམག་ལ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་
 བཤམས་བ་དཀྲུག་པར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བཤམས་བ་དཀྲུག་པ་
 སོགས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའོ། །འཐབ་པ་ལ་མ་སྟོགས་པའི་དམག་དཀྲུག་པ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆང་

བ་རྒྱལ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བྱ་དང་སྦྲེས་བ་བྱུང་མེད་སོགས་འཐབ་བ་བྱ་བ་དང་བྱེད་དུ་གཞུག་བ་
 དང་ལྟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྟ་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་དེག་པའི་ལྟ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ལ་བཞེག་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བྱུག་ལྟོན་ནོ། །བསམ་བ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་
 ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་སྟོག་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དེག་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའམ་དེས་འཕངས་བ་གང་རུང་གིས་དེག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ལུས་ལ་འཕོག་པའོ། །མ་
 འཕོག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་གི་ལུས་དང་ཀ་བ་སོགས་ལ་དེག་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་
 བ་གཟས་པའི་ལྟ་བྱེད་ལ་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་ལྟ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེག་བ་ཞེས་པའི་གནས་
 སུ་དེག་པར་གཟས་བ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མཐར་ཐུག་གཟས་བ་རྫོགས་བ་ནའོ། །འདི་དང་དེག་བ་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་བཞེག་སྦྱད་དུ་མ་ཡོད་ན་བཞེག་སྦྱད་རེ་རེ་ལ་སྟོས་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་བ་
 གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་གནས་ངན་ལེན་
 འཆབ་པའི་ཡུལ་ནི་སྟོམ་བ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བྱུག་ལྟོན་ནོ། །གང་
 འཆབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་པམ་ལྟག་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་མཐོལ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྟོན་
 བ་ཡོད་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུལེས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་པམ་ལྟག་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་ལེས་པ།
 ཀུན་སྦྱོང་ནི་སྟོག་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་བར་ཆད་དང་། དགེ་འདུན་
 འཁྲུག་ཏུ་དོགས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་འཆབ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འཆབ་པར་ཚོམ་པ།
 མཐར་ཐུག་མཆན་མོ་འདས་ནའོ། །པམ་ལྟག་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་འཆབ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །བཞི་བ་ཟན་གཙོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྟ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྦྱིན་བདག་ནི་
 བྱིས་བ་ཆོས་ལྟ་ལྟོན་ཡུལ་དེ་ལ་བསམ་བ་ཐག་བ་ནས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའོ། །ཟན་གཙོད་པའི་ཡུལ་ནི་
 དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བྱུག་ལྟོན་གྱི་སྦྱོང་དུ་ཟས་བཅད་པས་པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་
 ཞིང་ཆད་དང་ལྟོན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་དེས་བསྟོས་བ་ཡིན་པའོ། །བསམ་
 བ་ལ་འདུལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་གཙོད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟོན་

གྲིས་དངོས་སུ་ཟན་གཙོད་པའི་ཆོག་སྤྲོ་བའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །དྲུག་པ་མེ་ལ་རེག་པའི་
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་རེག་པའི་མེ་ནི་འཛིག་ཏེན་ལ་གྲགས་པའི་མེ་ཆད་དུ་
 མོངས་ཤིང་བྱད་ཤིང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མེ་མ་སྤར་དང་མེ་སྤེལ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། ཏེན་ནི་སྟོན་པ་
 མཆོད་པ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དབང་དང་། ཉན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་
 བ་ལ་འདུཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རེག་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྤར་བ་
 དང་གསོད་པ་དང་བྱད་ཤིང་གཞུག་པ་སོགས་གྲིས་རེག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པའོ། །བྱད་
 ཤིང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མེ་མ་སྤར་དང་མེ་སྤེལ་ལ་རེག་པ་དང་། མཆིལ་མ་སོགས་དང་ཉིལ་ལ་སོགས་
 བ་འབྲུ་དང་མར་ལ་སོགས་པ་མེར་གཞུག་པ་དང་། མཁན་སོ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཞན་སྟོབ་
 དཔོན་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མེ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དཀོན་
 མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མེ་ལ་རེག་དགོས་པའི་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་རེག་སྟེན་པའི་
 དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བྱེད་དང་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཉེས་པ་
 གཉེས་ཀ་འབྱུང་ངོ། །སེང་གེ་ལ་རེག་པ་དང་། དུས་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་དེ་རི་ཅམ་གྱིས་
 འབྲུབ་པའི་དུས་དེ་སྤིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །བདུན་པ་
 འདུན་པ་བྱིར་སྐྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་
 བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཆོས་ལྡན་བྱས་ལ་ཆགས་པའོ། །གོ་བར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའོ། །བྱིར་བསྐྱར་བའི་དངོས་སོ་ནི་
 རང་གིས་སྤུལ་བའི་འདུན་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་འདུན་པ་
 བྱིར་སྐྱར་བའི་ཆོག་སྤྲོ་བར་འདོད་པ། སྒྲིབ་བ་རག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་
 ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །བརྒྱད་པ་རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
 ཡུལ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་སྟོན་ལྡན་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས།
 བསྟེན་དུ་བྱང་། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་གནས་གྱི་ངོ་སོ་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ། སྒྲོད་ལམ་

བཞི་ཤོད་པ། གནས་གཅིག་ཡིན་པ། འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པའོ། རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་དབང་མ་ཡིན་པ། དབྱར་སྤེལ་མའི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་སློང་སྤྲིག་ཅན་ཉི་ལྔ་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པ་མ་འབྲུག་ཞིང་ཀུན་སློང་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་པ་ཞག་བར་མ་ཆད་དུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་ཞག་གསུམ་པའི་མཆན་མོ་འདས་པ་ནའོ། །གནས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་པལ་ཆར་གཡོགས་ཤིང་པལ་ཆར་བསྐྱོར་བས་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་དང་། སྤྱི་འོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་དང་དགུས་བར་དུ་ཆོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དུ། ཐད་ཀ་ཡིན་ན་ཉི་འཁོར་གནས་སུ་བྱུང་བ་ཅིང་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ནས་མ་བཅད་པའོ། སྤྱོད་ལོག་ཡིན་ན་ཐོག་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་བསྐྱོར་བ་གཉིས་གང་ཆར་ན་གནས་གཅིག་དུ་འཛོག་གོ། །གཉིས་ཀ་འཕམ་གང་དུང་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་བྱུང་པ་ཤིང་དུང་སོགས་སུ་ཉལ་བ་དང་། གནས་གཅིག་གི་འདོམ་གང་གི་སྤེལ་ལྷ་སྤྱོད་དང་དགུའི་ནང་དུ་ཉལ་བ་དང་། ཉིན་མོ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། མཆན་མོ་གསུམ་འདས་ཀྱང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་སྤྱོད་ལམ་མི་མཐུན་པར་གཉིད་ལོག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་སྤྲིག་ཅན་གནས་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་སྤེལ་མ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཁས་སྐྱོངས་ཅིན་པ་ན་སྤེལ་མ་རྒྱ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་སློང་སྤྲིག་ཅན་ཡོད་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་གསར་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པར་རྒྱན་དང་མི་ལྷན་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པར་མི་ཉལ་བར་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤེལ་མ་མོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རང་སྤྲིག་ལྷ་བསྐྱོར་པ་དང་། གཞན་བསྐྱོར་དུ་འདུག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་སྤྱོད་བྱེད་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བཟོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་བསྐྱོར་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གོ་བྱ་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དུག་ལྷན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པ་མ་འབྲུག་

ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་དག་འདུན་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་
 ལས་ཆོས་ལྡན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་དག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་ཆོག་སྤྲོ་བར་ཚུམ་པ།
 མཐར་ཐུག་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་རྫོགས་པའོ། །བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་སོ་
 དང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། གསུམ་པའི་མདུན་རྒྱུ་མི་གཏོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་
 རེར་འགྱུར་ལ། ཞུགས་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྲོ་མོར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤྲོ་བ་ལ་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་གྱིས་ནན་ཏུ་རྒྱུ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྤྲིག་ལྟ་བུ་སྤྲོ་
 དུ་འཇུག་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ་སྤངས་པ་རྗེས་སྤྲོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་རྗེས་སྤྲོགས་པའི་ཡུལ་ནི་དག་སྒྲོང་གི་སྤྲོ་མ་པ་དག་ཅིང་མཆན་མཐུན། ཐ་སྙད་
 གསུམ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་སྤྲིག་ལྟ་མ་བཏང་བས་གནས་ནས་
 ལྟ་བུ་ཞིང་བཟོད་པ་མ་གསོལ་བའོ། །རྟེན་ནི་གནས་ནས་མ་ལྟར་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་
 སྤངས་ཤིང་སྤྲོ་བའི་མ་བྱས་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་སམ་ཟང་
 ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དམ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནད་དང་སྤྲིག་ལྟ་དང་
 དབྱལ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་འཛོགས་པ་སོགས་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་བདག་གིར་བྱེད་པའམ་
 མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་གཅིག་གི་འདོམ་གང་གི་ནད་དུ་ཉལ་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་
 ཆོས་སམ་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཅིག་སྤྱོད་པའམ་ཞག་གཅིག་གི་མཆན་མོ་འདས་
 པའོ། །གཉིས་པ་དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྤྱོད་
 བའི་ཡུལ་ནི་དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲོ་མ་པ་དག་ཅིང་བསྐྱེལ་བ། བཟོད་པ་མ་གསོལ་བ་ཞེས་སྤྲོ་བ་ནས་ཡན་
 ལག་ལྟག་མ་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་མ་བཏང་བས་གནས་ནས་སྤྱད་པ་དང་དག་
 ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་ཉལ་བར་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དག་སྒྲོང་དང་དག་
 ཚུལ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དག་ཚུལ་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ན་བརྒྱུག་པ་ལུས་མ་

བསྐྱོག་པ་དང་། བསྐྱོག་པ་རེ་རེའི་མཐར་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གིས། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱི་
 སྤྲེག་ལྷ་མོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཟོད་པ་དང་། བསྐྱོག་པ་སྤྲེག་པ་ལ་བཏང་ཡང་བྱི་མ་བྱས་པ་དང་། རྫོང་པ་
 གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་ཆོ་བསྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆོ་ག་སྐྱིལ་ལོག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་རྒྱུན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ནི་གོས་ཡིན་པ། གཞི་གཞན་གྱིས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྤྲོན་པོའམ་
 དམར་པོའམ་རུར་སྤྲིག་སྟེ་རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ། ལུ་ཆགས་ལས་གཞན་ཡིན་
 བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལོངས་
 སྤྱོད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་སྤྱད་པ་རྫོགས་པའོ། །མི་ཁྲི། མཐིང་ཤིང་། རྒྱ་སྤྲེགས། མཆལ།
 གུར་གུམ། བཙོད། སྤྲེག་ཤིང་། ལེ་བཀན་ཅི་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཆོན་ཆོན་པོ་གང་རུང་གིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་
 གཞན་གྱི་གོས་དང་། ཁྲིམ་པའི་གོས་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་དགོས་པའི་ཆོ་
 ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་རུར་སྤྲིག་གིས་མ་གཏོགས་པ་དང་། གཏོགས་ཀྱང་བྱི་རོལ་དུ་
 ལོངས་སྤྱད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གཡར་བའི་གོས་ཀན་རིམ་བཞིན་དུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། གཅིག་
 གིས་རྒྱུན་ཏེ་བཅགས་པ་དང་། ཁྲིམ་པའི་གོས་ཁ་ཆར་མ་བཅད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བསོད་ནམས་སྟེལ་
 བའི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པའི་འདུལ་ཤེས་མ་བཞག་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་པ་བཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་
 དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་རེག་པའི་དངོས་
 པོ་ནི་གཞན་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེའམ་རང་གཞན་གང་རུང་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེར་སྦྱོས་པ་རལ་གྱི་
 ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆ་དང་། བི་ཐང་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་དང་། སྤྱ་གདུང་དང་བཅས་པའི་སྤྱ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རུང་བར་གྱུར་པ། ལུད་ཟ་བའི་རྒྱུན་
 མེད་པ། སྤྲོན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པས་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་དེ་

དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་
 སློང་རེག་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རེག་པར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པ་
 རྫོགས་པའོ། །རྒྱན་ཆའི་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་མི་རུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་གྱི་སྟེགས་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོ་རང་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་དང་། སྦྱ་གདུང་མེད་པའི་སྦྱ་
 གཟུགས་དང་། སོག་མའི་ཐེང་བ་གསེར་རྩུགས་པ་སོགས་དང་། རྩ་ཁ་གཅིག་པ་དང་། གཞུ་
 དང་མདའ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་པ་ནམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྦྱ་གཟུགས་ལ་སྟོན་
 པའི་འདུལེས་བཞག་སྟེ་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་གཞན་གྱི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཟ་བའི་ཆོ་མ་བསྐྱས་པར་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། བདག་པོས་རྟེན་པའི་
 སར་མ་བཞག་པ་དང་། མ་བཟླགས་པར་ཁོ་པོའི་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ཅམ་ལ་གཏད་པ་དང་། བདག་པོ་མ་
 བྱང་ན་ཆེ་བ་བྱུག་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་མཛོད་དུ་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་བདག་པོ་མ་
 བྱང་བས་དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་སྦྱད་པའི་ཆེ་བདག་པོས་སློང་ན་གནང་བ་གསོལ་ཏེ་མི་སྟེར་ན་མ་
 གཏད་པ་དང་། བསྐྱེད་སློང་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བསྐྱུངས་པ་བྲིན་མི་ཆེའམ་ཞེས་མ་སྐྱས་པར་བསྐྱེད་
 བྲིན་པ་དང་། ཆས་པ་དང་ན་བ་ལས་གཞན་པས་བཞོན་པ་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཆན་པོ་དང་ནད་པས་
 གྲང་ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་པ་དང་། ཆས་སྟེག་དང་ལྡན་པས་བཞོན་པ་ལ་བཞེན་པ་དང་།
 ཆོས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་དང་བྱིས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པས་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱས་པའི་
 གོས་ལ་སོགས་པ་བཞགས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུལེས་མ་བཞག་པར་ཁོངས་སྦྱད་པ་དང་། རྒྱན་
 འདོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་དམ་ཆུ་འཆང་བ་དང་། སོ་མང་གིས་སྐྱ་བཞད་པ་དང་།
 དགོས་པ་མེད་པར་མེ་ཁོང་གིས་བཞོན་ལྟ་བ་དང་། འབྲུལ་རིས་གསུམ་བསྟེན་པ་དང་། གི་ཏང་ལ་
 སོགས་པའི་བྲིས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱིས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པས་རྒྱང་བ་གཉིས་ལ་བྲིས་བསྐྱས་པ་
 དེ་ཉིད་གྱི་མདུན་དུ་དོར་བ་དང་། བྲིས་བསྐྱས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྲུག་པ་དང་། བྱིས་དུ་

འགྲོ་ཞིང་བྱིས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བྱིས་བསྐྱུས་པ་དོར་བའི་འོག་ཏུ་ཁྱུས་མ་བྱས་པ་དང་། བྲམ་
 ཟེའི་སྲད་བྱ་ཐོགས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པར་སྒྲགས་སྐྱད་འཆང་བ་དང་། ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་
 སྒྲགས་སྐྱད་བསྟེན་པའི་ཆེ་ཡང་དཔྱད་པ་གཡོན་པ་ལས་གཞན་དུ་འཆང་བ་དང་། ནད་སོས་ནས་ཀ་
 བ་དང་ཅིག་པའི་གསེབ་མ་ཡིན་པར་གར་བབ་བབ་ཏུ་དོར་བ་དང་། གར་དང་རོལ་མོ་སྦྱོད་པ་དང་
 སྦྱོབ་པ་དང་། བཟླས་པ་དང་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་གར་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་དང་།
 མཐོ་འཆམས་པ་དང་། གུན་ཏུ་ཅེ་བ་དང་། གུན་ཏུ་ཅ་ཅོ་འདོན་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་བྲེགས་པ་དང་།
 ལུས་ལ་རྟེན་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་བསམས་པས་ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་འགྲུར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་བརྒྱུད་
 བས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེ་རྟོག་རྣ་རྒྱན་རྒྱ་བ་དང་། གར་མཁན་སོགས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་བྱ་
 དགའ་སྟེར་བ་དང་། མི་རིངས་པར་རྒྱག་པ་དང་མཆོང་བ་དང་། དྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བཟླ་དང་ལག་
 བ་ཉ་ལྟར་བསྐྱོར་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱར་གསེག་མ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་རོལ་མོའི་སྐྱ་ལྟར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩལ་ལ་བྱིལ་མོ་ཉུག་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་འདོན་པ་དང་། དུང་དང་
 སེལ་དྲོལ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའི་སྐྱ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱུས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་
 བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གིས་བཟུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ།
 དུས་ནི་སོ་གའི་ཆོ་བ་ལྷག་མ་བྱེད་དང་གཉིས་དང་དབྱར་གྱི་དང་པོ་ཆོ་བ་གཅིག་དང་། ཆོ་བ་བྱེད་
 བྱེད་ཅིང་ཁྱུས་བྱེད་དུ་གནང་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ལས་བྱས་པ་དང་ལམ་དུ་བྱིན་
 པ་དང་། གོས་ཀྱི་བྱ་སྐྱལ་བ་ཡན་རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད་པ་དང་། ཆར་གྱི་ཐིགས་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
 ལུས་ལ་འཕྲོག་པ་དང་། སྐྱ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱུས་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་
 པའོ། །གནས་ནི་ཉ་ཅང་ཆ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་གུན་སྦྱོང་
 ཁྱུས་བྱེད་པར་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་མགོ་འམ་རྒྱུད་པ་གང་རུང་ནས་བཅམས་ཏེ་ཁྱུས་བྱེད་པར་ཅོམ་པ།
 མཐར་ཐུག་ལྟེ་བར་སོན་པའོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་འོ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱུས་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ན་བ་
 ལ་སོགས་པས་ཁྱུས་བྱེད་དགོས་པའི་ཆེ་དུས་བྲན་མ་བྱས་པ་དང་། ཆོ་བ་བྱེད་ན་ཁྱུས་བྱས་པ་དེས་

དགོས་པ་འགྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་ཕྱ་རོལ་ཏུ་ཁྱེས་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་འདི་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་དུས་བྱོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་སྦྱར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚུལ་གྲིམས་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་
 པ་ལ་གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ། འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ། གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་
 གཞན་བསྟན་པ། འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་གཞན་བསྟན་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞིའི་དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་ཐ་མལ་བའི་མིག་ལ་སྦྱང་དུ་
 རུང་བའི་དུད་འགྲོ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་གསོད་པར་འདོད་པ།
 སྦྱར་བ་གསོད་པར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་སྒྲོག་འགགས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་ལ་གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲོད་པ་སྦྱེད་པའི་ལྷ་
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་འགྲོད་པ་བསྦྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་
 རོ། །གང་གིས་འགྲོད་པ་སྦྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མ་སྦྱེས་པའམ་པམ་པ་བྱུང་བ་
 སོགས་དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་རོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་འགྲོད་པ་
 སྦྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་དག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་སྦྱ་བར་ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་འགྲོད་པ་མ་
 སྦྱེས་ཀྱང་དོན་གོ་བའོ། །ལྷག་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོད་པ་སྦྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ག་
 ག་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་
 ལུས་པམ་པ་སྦྱེད་པའི་མ་དང་ཟག་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའོ། །གང་གིས་རེག་
 པའི་ཉེན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའི་སོར་མོ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་
 མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྦྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་རེག་པར་
 ཚུལ་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པ་རྫོགས་ན་རེག་བྱེད་དུ་མས་ཀྱང་ལྷུང་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུལ་ཆེ་བའི་ལྷ་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འཛིག་ཉེན་ལ་གྲགས་

བའི་ཚུ་ལྟེ་བར་སླེབ་པའི་ཆད་དུ་ཆོག་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཞོད་པས་
 དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པས་སོ། །སྒྲུར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་
 བས་ཚུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲོགས་དང་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་སྒྲོགས་སུ་ཙཱ་བ་དང་། ཚུ་ལ་རྩ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱོད་འབྱེད་པ་དང་། ཚུ་བསྐྱབས་འབྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པར་ཙཱ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ཅེ་བ་
 རྫོགས་པའོ། །ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་དུ་སྤྱགས་པའི་ཆད་དུ་མ་ཆོག་པ་དང་། ཐུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཅེ་བ་དང་། གར་གྱི་ཅེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐོང་བ་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་ཅེད་མོར་
 གྱུར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་། ཚུ་ལ་བེམ་རྩོལ་གྱིས་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་
 བྱད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་བྱད་མེད་ཆོས་
 དུག་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱང་མ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གནས་ནི་གནས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ། སྤྱོད་ལམ་བཞི་
 ཤོང་། བར་འདོམ་གང་གི་ནང་གི་གནས་གཅིག་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་མཆན་མོ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་
 བྱིས་སྒྲོགས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཉལ་བར་འདོད་པ།
 སྒྲུར་བ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ལྡན་ཅིག་གཉིད་ལོག་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་མཆན་
 མོ་འདས་པའོ། །གསུམ་པ་གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་གཞན་བསྐྱན་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྤངས་
 བར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་
 ཆོས་དུག་ལྡན་ནོ། །སྤངས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡི་དྲགས་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་
 དང་། ལྷ་བ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དང་། མེད་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་དང་། བཤང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱི་དང་། “ཕྱིར་བ་”ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་ལྟ་བུ་འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བཞད་གད་ཡན་ཆད་གྱིས་སྤངས་པར་འདོད་
 བས་འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ། སྒྲུར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་འཛིགས་པའི་རྒྱ་
 སྐྱབ་པར་ཙཱ་བ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་

༡) ཞ། ༤༥་བ་༩་ཐུར་ག།

གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྒངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་
 པའི་འཛིགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གཉེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་གང་གི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་རབ་བྱུང་ལྗེ་ལྔ་གང་རུང་གི་སྤྱོད་པ་དག་ཅིང་ལྷ་བ་མཐུན། ར་སྤྱོད་
 གསུམ་དང་ལྷན། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའོ། །གང་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རུང་ཞིང་
 ཆད་དང་ལྷན་པ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱ་
 སེམས་དང་པན་འདོད་མ་གཏོགས་པས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྤྱོད་པར་
 ཚོམ། མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་ཏུ་གྲགས། །གང་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་
 ནི་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྷན་པའི་གོས་རང་གིས་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་གནང་བ་མ་ཐོབ་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱ་སེམས་ཡིད་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ལས་གཞན་པ་རང་གི་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞི་དེས་མི་དགའ་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ།
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའོ། །གོས་ལས་གཞན་པའི་
 ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་གང་ལ་སྤྱོད་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་མཆོན་དང་ལྷ་བ་རང་སྤྱོད་པ་གསོ་རུང་དང་གཞན་སྤྱོད་པས་
 རྣམ་དག་ཏུ་གནས་པ། ར་སྤྱོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། བདག་ལས་ཐ་དད་པའོ། །སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་
 དངོས་པོ་ནི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་གང་རུང་དོ། །གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་ར་སྤྱོད་ལྔ་
 དང་ལྷན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་གང་གིས་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་
 གཞི་དེས་དག་པར་ཤེས་པའོ། །ཀུན་སྤྱོད་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་པ་དག་མཆོན་
 ཉིད་ལྔ་ལྷན་གྱིས་གསལ་པོ་འཕ་བག་ཅན་གང་རུང་གིས་སྤྱོད་པ་འདེབས་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་
 ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །བཞི་པ་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱད་མེད་ཆོས་ཏུ་གྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་

ཡིན་པ། རྩོམ་སྒྲིམ་པ། ལམ་གྱི་བསལ་བྱེད་པ་དང་ལམ་སྟོན་པ་དང་དགོ་སྟོང་འགྲོ་མི་རུས་པ་ལམ་
 ཏུ་འཁྲིད་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པའོ། །ལམ་ནི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྒྱུ་གྲགས་སུ་ཡོངས་པ། ཏུས་ནི་
 ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུའེས་
 མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྟོང་རང་དགར་ལྟན་ཅིག་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་འགྲོ་བར་ཚུམ་པ།
 མཐར་ཐུག་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་འདས་པའོ། །རྒྱུ་གས་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཏུ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་
 གའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་འཕལ་གྱི་ཆོ་ག། ཟས་གྱི་ཆོ་ག། གྲོགས་གྱི་ཆོ་ག། ཆོ་ག་རྣམ་
 དག་གི་རྒྱ། ཏུས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག། ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་དང་བྱུག་
 གི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྒྱན་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཐ་སྟོད་བཞི་དང་ལྟན་ཞིང་ལུས་ཐ་
 མལ་ཏུ་གནས། སྦྱེས་པའི་མཚན་དང་ལྟན། སྟོང་འཛུམས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་པའམ་ཤོ་གམ་འབྲལ་བའི་
 ཆོང་པ་གང་ཡང་རུང་བ། རྩོམ་སྒྲིམ་པ། བན་གདགས་བྱེད་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །ཏུས་དང་
 ལམ་དང་བསམ་སྦྱར་མཐར་ཐུག་རྣམས་སྔ་མ་དང་འབྲེལ། གཉིས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རྫོགས་པར་འདོད་པ། སྔོན་པ་སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་གཞན་དང་མི་ལྡན་
 ཞིང་མངལ་ཤོལ་དང་བཅས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའོ། །རྟེན་ནི་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོ་བྱས་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་འདུའེས་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྟོང་མཁན་པོ་བྱས་
 པའི་སྟོ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་ཆོ་ག་བྱེད་པར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་རྫོང་པ་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་དཔོན་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ་དང་། མངལ་
 ཤོལ་དང་བཅས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཀྱང་སྦྱེས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་
 རྫོགས་བྱེད་ན་མཁན་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུའེས་ན་སྔོན་པ་སྦྱེ་ལ།

དེས་མངལ་ཞོལ་དང་བཅས་ཏེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱས་པར་
 ཞེས་ན་སྤྱོད་པ་གཏོང་ངོ། །གསུམ་པ་ས་ཤིང་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ས་ཡིན་པ། འོག་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཉམས་པ་འཐས་པར་གནས་པའོ། །རྟེན་ནི་
 རུང་བ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆེ་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྦྱར་བས་ཐུར་མ་སོར་བཞི་ཅམ་འཇུགས་པའི་ལག་གི་སྒྲ་
 མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུའེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱུ་ཤིང་རྒྱུ་ཤིང་འདྲུག་པར་འདོད་པ།
 སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ཐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཅིག་པ་འཛིག་པ་སོགས་གང་རུང་གིས་རྒྱ་
 བར་ཅོམ། མཐར་ཐུག་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ནའོ། །གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ས་གཞི་དང་སྤལ་བ་ཆར་
 རྒྱ་ཞོད་པའི་ཆེ་རྒྱ་བ་གསུམ་མ་ལོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆེ་རྒྱ་བ་བྱུག་མ་ལོན་པ་དང་། རྩོ་ཐལ་རྒྱ་
 དང་བྱེ་མ་ཤས་ཆེ་བ་དང་འབྲེས་པའི་ས་དང་ས་ཞག་དང་། སྦྱང་བྱལ་གྲུགས་ནས་འགོགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཐུར་བ་འབྲིན་པ་དང་། རི་མོ་འབྲེན་པ་དང་། སའི་བྱེ་མ་འབྲེས་པའི་སྤྱི་བ་འགོགས་
 པ་དང་། འདམ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཟས་
 གྱི་ཆེ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མགོན་གཉེར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ལ་སྦྱིན་བདག་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་ལྡན་ལྟ། རང་ཉིད་མགོན་དུ་འབོད་པ་སོ་ཡིན་ཞིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 དང་དུས་ངེས་པ་ཅན་གྱིས་འབོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་སོ་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དང་
 ལྟན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་པ། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། འསྦྱོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུའེས་མ་འཁྲལ་
 ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱ་བ་བཞི་ལས་ལྟག་པར་བ་བར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་བ་བར་ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་རྒྱ་བ་
 བཞི་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཟས་མགུལ་དུ་མེད་ནའོ། །སྦྱིན་བདག་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ལྟག་པར་སྦྱོང་
 པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ག་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། །གསུམ་པ་གྲོགས་གྱི་ཆེ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་

སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་ལྷན་ལྷན་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་བསྒྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ།
 འདུལ་བ་ཤེས་པའོ། །གང་སྒྲོང་བའི་དངོས་པོ་ནི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་སྒྲོ་བ་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་
 རུང་གིས་ཤེས་པ། གུན་སྒྲོང་གང་ཟག་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོག་སྒྲོ་ཞིང་གོ་
 བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྒྲོ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །མདོ་
 སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཉན་ན་ལས་
 བྱུར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་མ་
 གཏོགས་པའི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྡེར་དུ་རང་དང་”བརྒྱུད་”པའི་བྱིར་གྲོས་བྱེད་པའི་དགེ་
 སྒྲོང་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུད་པ་ནི་ཚུད་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་
 ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་གུན་སྒྲོང་ཚུད་པ་སྤར་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་པར་འདོད། སྒྲོར་བ་ཉན་པར་ཚུམ།
 མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །སྒྲོ་ཅམ་ཐོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཞན་གྱི་འཐབ་མོ་སྤར་བ་དང་འཐབ་
 མོ་བྱེད་པ་ཉན་པ་དང་། དེའི་དུང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་འབད་པ་རྣམས་
 ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྒྲོ་བར་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་ནི་ལས་མཆོམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ། ལས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་རང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །ཉེན་ནི་དགེ་སྒྲོང་གྲལ་ན་འཁོད་པ་ལ་
 མ་སྒྲིས་ཤིང་བར་ཆད་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འདུས་པ། དུས་ནི་གསོལ་བ་མ་
 བྱས་པའི་དུས་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་གུན་སྒྲོང་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་
 འདས་ཉེ་འགྲོ་བར་འདོད། སྒྲོར་བ་འགྲོ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་
 བའོ། །དོན་མེད་པ་དང་མི་རིགས་པས་དགེ་སྒྲོང་འཁོད་པ་ལ་སྒྲིས་ཉེ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་དང་མི་ལྷན་
 པའི་ལས་དང་། ལས་ཆོས་ལྷན་གྱི་གསོལ་བ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་མ་

༡) ཇ། ༤༡ན་ན་བརྒྱུད།

གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་སམ་དགེ་འདུན་ནམ་དེའི་
 ཞལ་ཏ་པ་གང་རུང་གི་བཀའ་བསྟོན་བ་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུག་པ་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་
 སློང་མ་གྲུས་ཞིང་ཤད་སྦྱང་མེད་པར་འདའ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དུ་གཏམ་ཟེར་བ་ལ་
 སོགས་པས་བཀའ་ཆོས་ལྡན་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་བཀའ་ལས་འགལ་
 བར་བྱས་པ་རྫོགས་པའོ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟོན་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་དང་མི་
 ལྡན་པའི་བསྟོན་བ་ལས་འགལ་བ་དང་། ཤད་སྦྱང་མེད་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་
 བས་བཀའ་ཆོས་ལྡན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཆོ་ག་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ་ལོག་པར་
 སྦྱབ་པ་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་འབྲུའི་ཆང་དང་
 བཅོས་པའི་ཆང་གི་སྤང་མ་དང་ཆོགས་མཐམ་ཁུ་བ་གང་རུང་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ། མིད་པར་
 མངོན་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པ་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སློང་འཁྱར་བར་འདོད་པ།
 སྦྱོར་བ་འཁྱར་བར་ཅོམ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་ནའོ། །ཕབས་ཀྱི་ཆང་བྱ་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་
 པ་རྩེས་མ་མནན་ཅིང་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྦྱོས་འགྱུར་གྱི་དེ་དང་རྩ་
 གོ་བའི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་འཁྱར་བ་དང་། སྦྱོས་པར་འགྱུར་བ་མི་མིད་ཅིང་མཁུར་བར་བསྐལ་བ་
 དང་། ལུས་ལ་སྦྱད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ནད་པས་མཁུར་བར་བསྐལ་བ་དང་ལུས་ལ་སྦྱད་པ་
 ཅམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ལྷ་པ་དུས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་
 ལོག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དུ་འགོ་བའི་གནས་ནི་བྱིས་པ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་
 གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱུང་པ། སྦྱོད་ལམ་བཞི་འོང་བ། གྲོང་བའི་^{༡)}ཆོས་ལྷག་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན་
 པ། གང་ནས་འགོ་བའི་གནས་ནི་སྤེ་ལྷའི་སྤྲོམ་པ་དག་ཅིང་ལྷ་བ་མཐུན་ལ་བརྟེན་འཕྲོད་པའི་སྦྱ་ས་ཡོད་
 པའོ། །རྟེན་ནི་འཁོད་པ་ལ་མ་སྦྱས་པ་དང་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་དོན་བྱད་པར་ཅན་སྦྱབ་པའི་

༡) ཞ། ༤༩་ན་༡་ པའོ།

སྐབས་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་རང་གི་སྒྲིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱེ་རེངས་མ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན་པ།
 བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ།
 གུན་སྒྲོང་མ་སྦྱས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་འགྲོ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་གཏན་པའམ་
 ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གྲོང་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་། གྲོང་གཅིག་གི་ཁྲིམ་ཤར་མ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བར་སྦྱས་ཏེ་རུབ་མ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་
 བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གྲོང་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱོད་གྲོང་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་དང་དུས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བ་ལས་ཁྲིམ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤིང་མ་འཁྱལ་ཞིང་གུན་སྒྲོང་ཁྲིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་
 འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་བར་ཆད་དང་གཞན་གྱིས་བོས་པའི་དབང་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བར་ཚུམ།
 མཐར་ཐུག་དགེ་སྒྲོང་འཁོར་པ་ལ་སྦྱས་ཀྱང་ཁྲིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་པའམ་ཉེ་འཁོར་
 འདས་པ་ན་ལྷང་བྱེད་དུ་འཁྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་གྲོང་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བ་ལས་ཁྲིམ་བཞི་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཁྲིམ་
 གསུམ་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དུས་ནི་སྤྱོད་དུས་སུ་རང་གི་མིང་གིས་དགེ་འདུན་རུང་
 ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ལ་སྦྱན་བྲངས་པའི་དུས་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤིང་
 མ་འཁྱལ་ཞིང་གུན་སྒྲོང་ཁྲིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་བར་ཆད་དང་མི་
 ལྡན་བཞིན་དུ་སྦྱོན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་ཟས་བྲིམ་པའི་དུས་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་
 ཅས་མ་བསྒྲོ་བར་རྒྱ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་ཁྲིམ་གསུམ་པའི་སྒྲོའི་གཏན་པའམ་ཉེ་འཁོར་འདས་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་མཆན་མོ་འགྲོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
 གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ནི་རྒྱལ་པོའམ་བཙུན་མོ་གང་རུང་གི་གནས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། གནས་
 ཀྱི་ངོ་བོར་བྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་དམར་པོ་ཆགས་པ་འདས་ནས་སྐྱེ་རེངས་ཐ་མ་མ་

ཤར་གྱི་བར་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་རྒྱལ་པོས་པོས་པ་དང་བར་ཆད་དང་ལྡན་པ་གཏུག་བྱ་འདུལ་བའི་
 དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་མེད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་ལངས་པ་ལ་དེར་ངེས་བཤམ་
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྒྱུར་བ་ཉིན་མོ་ཕྱིན་ཏེ་མཆན་མོ་འདུག་པཤམ་
 མཆན་མོ་འདུག་པར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་བསྐྱར་བ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་དང་། བསྐྱར་བ་ཡོད་
 ཅིང་སྒྲོ་མ་བཅུགས་ན་བསྐྱར་བའི་ནང་དང་། སྒྲོ་བཅུགས་ཏེ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་དང་། མ་
 བཅད་ན་གཏན་པ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བཅའ་བའི་མཆམས་རྣམས་གང་རུང་འདས་པ་ན་དངོས་གཞིར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མཆན་མོའི་ནང་དུ་ལན་དུ་མར་འགྲོ་བ་ལ་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ།
 མཆན་མོ་འདས་པ་ལ་མི་སྟོས་སོ། །མ་སྐྱས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་
 ལྷུང་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོའམ་བཅུན་མོའི་སྟོ་བྱང་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་སོང་བ་ལས་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་ཅམ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོ་བྱང་དུ་འདུག་དགོས་པའི་ཆེ་གྲུ་ཆོམ་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དུག་པ་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་
 བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་སྟོན་ལ་བྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བྱད་
 དུ་གསོད་པའི་གཞི་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ། གོ་བྱ་ཡུལ་
 ནི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་དུག་ལྡན་རོ། །དུས་ནི་གསོ་སྦྱང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པའི་དུས་ཡིན་པ། རྟེན་
 ནི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལན་གཉིས་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ཚོངས་པ་མ་ཡིན་པ། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་དེ་ལ་
 གཏོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བཞད་གང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱད་དུ་
 གསོད་པའི་ཆོ་ག་སྐྱ་བར་འདོད་པ། སྒྱུར་བ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ཆོས་འདི་ཡང་མདོའི་ནང་
 དུ་གཏོགས་པར་བདག་གིས་གཞོད་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱད་དུ་གསོད་པའི་ཆོ་ག་སྐྱ་བར་
 ཚུམ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །དགོ་སྒྲོང་མའི་སོ་ཐར་འདོན་པའི་ཆེ་ཐུན་མོང་གི་”བསྐྱབ་པ་”ལ་
 བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སུ་བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།

༡) ཞ། ༡༠ན་ཙ་ བསྐྱབ་བྱ།

མདོ་སྤེའི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ན་མ་གྲུས་
 བས་ཉན་པ་མ་བསྐྱོག་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་འཆོ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྒྲོད་སྐྱད་དང་གོས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཁབ་རལ་
 འཆོས་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱ་བ་སོ་དང་རུས་པ་སོགས་
 རུང་བ་ཆད་ལྡན་རང་གི་ཡིན་པ། སྤར་ཆད་ལ་གཞོད་པའི་བཅའི་རྩ་མ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་
 ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
 བྱེད་པར་རྩོམ། མཐར་ཐུག་བཅོ་རྒྱུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྲི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དགེ་འདུན་དབང་བའི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་བྱ་གར་གཞུག་པའི་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་ཁྲུ་
 གང་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ། རྒྱར་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆད་དང་ལྡན་པ། སྤར་ཆད་ལ་གཞོད་པའི་བཅའི་
 རྩ་མ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཁྲི་རྒྱུ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་
 པར་འདོད་པའོ། །སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་སྤར་མ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་དམའ་བའི་ཁྲི་ལ་ཉལ་བ་དང་།
 ལྷམ་ཡོད་པས་མལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་པ་འཁྲུ་བ་དང་། ལྷམ་མེད་པས་ཀྱང་མགོ་
 ལོགས་དང་རྒྱུ་པ་ལོགས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་འཁྲུ་བ་དང་། ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་ཆད་ལས་མཐོ་བ་དང་།
 གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་ཁྲི་བཅེགས་མའི་སྤྱིང་དུ་འདུག་པ་
 རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་
 པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་
 མལ་རུང་བ་ཆད་ལྡན་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་གོས་པར་བྱ་བ་ནི་ལུས་སམ་གནས་མལ་ཉམས་པར་
 བྱེད་པའི་”རྣམ་སྤར་གང་གིས་”^{༡)}ཆད་དུ་ལོངས་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་
 ནི་ཞེ་སྤང་བའི་བསམ་པས་གོས་པར་འདོད་པ། སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་གོས་པར་བྱེད་པར་
 རྩོམ། མཐར་ཐུག་ཤིང་བལ་ལ་སོགས་པས་གནས་མལ་ལ་རེག་ནའོ། །གཉིས་པ་གདིང་བའི་ལྷང་

༡) ཅ། ༡༩་བ་༩་ རྣམ་སྤར། ཅ། ༡༠་བ་༥་ སྤར་གང་གི།

བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གཤིང་བའི་རྩ་རྒྱུ་ཞིང་སྤྱི་དུ་ཁྱེད་གསུམ་མཁ་བྱེད་དང་ལྷ་ཞིང་
 དུ་ཁྱེད་ལོ་སྤྱི་དུ་ལས་ལྷག་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྤར་ཆད་ལ་གཞོད་པའི་བཅོའི་རྩམ་པ་མ་བྱས་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལ་པ་ལ་འཁྱུག་ཞིང་ཀྱུ་སྤོང་ལྷག་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྤྱིར་བ་རང་ངམ་
 བསྐྱོས་པས་བྱེད་པར་རྩམ། མཐར་ཐུག་ཟེན་པའོ། །གཡན་པ་དགའ་པ་དང་རས་ཆེན་གྱི་ལྷུང་བྱེད་
 གྲང་དེ་དང་འབྲུ་བ་ལས་གཡན་པ་དགའ་པའི་ཆད་ནི་སྤྱི་དུ་ཁྱེད་ལྷག་ཞིང་དུ་ཁྱེད་གསུམ། རས་ཆེན་ནི་
 སྤྱི་དུ་ཁྱེད་དགྲ་ཞིང་དུ་ཁྱེད་གསུམ་དང་སོར་བཙུག་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ན་ཞེས་སྤྱིར་
 རོ། །གཤིང་བ་དང་གཡན་པ་དགའ་པ་དང་རས་ཆེན་ཆད་ལས་རྩུང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་ན་
 ཉེས་བྱས་སོ། །གང་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ཁབ་རལ་དང་ཁྱི་རྒྱུང་མ་བཅག་པ་དང་། ཞིང་བལ་ལ་
 སོགས་པས་གོས་པ་མ་བསྐྱས་པ་དང་། གཤིང་བ་དང་གཡན་པ་དགའ་པ་དང་། རས་ཆེན་ཆད་ལས་
 ལྷག་པ་རྣམས་བཅད་པ་མ་བྱས་པར་བཞགས་པ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱི་འགྲུང་ལ། དེ་
 དག་མ་བྱས་པར་བཞགས་ཀྱང་མི་འདག་གོ། །ལྷ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བཅོའི་བྱེད་
 བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་ཡང་རྩུང་བ་རྩུང་
 ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྤར་ཆད་ལ་
 གཞོད་པའི་བཅོའི་རྩམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །ཉེན་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུས་ཅམ་མེད་པའོ། །ཡན་
 ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་བཞེན་ནོ། །

༥ བཞི་པ་སོ་སོར་བཞགས་པའི་སྤེ་ཆན་ལ་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པའི་གཞི་ལས་གྱུར་པ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དག་སྤོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཞགས་ལ་བཞི་
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དག་སྤོང་མ་ཆོས་བདུན་ལྷན་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེ་
 གསུམ་གང་རྩུང་ན་འདུག་པའོ། །དུས་ནི་སྤྱི་གའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་དུས་སྤྱི་རྩུང་བའི་
 ཟས་རྩུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པ། དག་སྤོང་མ་རང་ཉིད་ཟ་བའི་ཆད་དུ་བསྐྱབས་པ་

ཡིན་པ། དག་སྒྲོང་མ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གནས་པ། རྟེན་ནི་རང་ཉིད་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་
 རམ་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འདུག་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་ནི་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ངེས་
 པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སྒྲོང་རང་དོན་དུ་སྒྲངས་ནས་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་
 བ་ཟ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །དག་སྒྲོང་མ་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་
 པོ་ཆེ། གྲོང་གི་ནམ་མཁའ། དབྱར་ཁང་། དེའི་ཉེ་འཁོར། གཙུག་ལག་ཁང་། དེའི་ཉེ་འཁོར་ཉེ་བརྒྱད་
 ན་འདུག་པ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྲངས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་གྲོང་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་དང་
 ལམ་པོ་ཆེ་གསུམ་ན་འདུག་པས་དག་སྒྲོང་མ་གྲོང་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་གནས་དུག་
 ན་འདུག་པ་ལས་སྒྲངས་པ་སྟེ་ཉེ་ལྷ་ཆ་དུག་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སོར་བཤགས་གཉིས་པ་ལ་
 བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲིན་བདག་བྲིས་པ་ཆོས་ལྡན་ལྡན་བསྟོན་བཤམ་བྱེད་པ་པོའི་ཉེ་དུ་མ་
 ཡིན་པའོ། །གྲོགས་ནི་དག་སྒྲོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་
 གཅིག་གི་ཆད་དུ་མོངས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་ཞིང་། དག་སྒྲོང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་”བསྟོན་
 ”རུང་ན་འདུག་པས་བསྟོན་བཤམ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བྱས་པའོ། །རྟེན་ནི་དག་སྒྲོང་མ་དེའི་ཆོག་གིས་མ་
 ཡིན་པར་མགོན་དུ་བོས་ཤིང་བསྟོན་བཤམ་བྱེད་པ་རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་བས་མ་བསྟོན་ག་
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུལེས་ནི་བསྟོན་བཤམ་”བྱེད་པ་ལ་མ་བསྟོན་བཤམ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་
 གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སྒྲོང་མ་བསྟོན་པར་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་ཟ་བར་ཚུམ། མཐར་ཐུག་
 མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །བསྟོན་བཤམ་བྱེད་པ་བསྟོན་པ་ལ་མ་བསྟོན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་
 རུང་གིས་ཟ་བ་དང་། བསྟོན་མི་རུང་བའི་གནས་ན་འདུག་པ་ལ་མ་བསྟོན་པར་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་
 སོ། །དག་སྒྲོང་མས་བསྟོན་བཤམ་བྱེད་པར་དོགས་པ་ན་མ་བྱས་སམ་ཞེས་མ་དྲིས་པར་ཟ་བ་ལ་
 བསྟོན་བྱེད་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟོན་པ་བྲལ་ཉེ་བྲིས་དུ་འདུག་པའི་སོར་
 བཤགས་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་བྲིས་པ་ཆོས་ལྡན་ལྡན་བསྟོན་པའི་སྟོན་པ་བྱིན་ཞིང་བག་

༡) ར། ༡༡'བ'༥' བསྟོན། ར། ༡༡'བ'༦' བྱེད་པ་ལ་མ་བསྟོན་ག་

ཡངས་སུ་མ་བྱས་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་ཡིན་པ། སྤྱིན་
 བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། མོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་བདག་ཉིད་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ།
 སྤྲོམ་པ་བྱིན་པའི་ཕྱ་རོལ་དུ་མགོན་དུ་བོས་པ་མིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུག་པའི་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་
 སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཟ་བར་འདོད། སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཕྱ་མ་བཞིན་འོ། །བསྐྱབ་པའི་སྤྲོམ་པ་
 སྤྱིན་པར་འོས་པ་ལ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། བག་ཡངས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་བྱིན་
 པ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པར་འགོ་བ་དང་།
 དེའི་བྱིས་པ་སོགས་ཟས་སྤྱོད་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་རིལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷུམ་འཁྲུང་ཙམ་མི་
 སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནགས་མ་བརྟག་པའི་སོར་བཤགས་ལ་བཞི་ལས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱིན་བདག་ནི་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་དག་འདུན་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོ་བ་པོ་
 ཡིན་པ། ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ཁོངས་པའི་དུས་རུང་སྤྱིན་བདག་གིས་བསྐྱོས་པ་
 ཡིན་པ། གནས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ།
 རྟེན་ནི་ནགས་ལྷུལ་བར་བསྐྱོས་ཤིང་མ་ལྷུལ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ནགས་མ་ལྷུལ་བ་ལ་
 དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སྤྱོད་ནགས་མ་ལྷུལ་བར་ཟ་བར་འདོད་པ།
 སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཕྱ་མ་དང་འདྲོ། །འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་ནགས་ལྷུལ་བའི་དག་
 སྤྱོད་དང་དེ་ལ་གྲོགས་དགོས་ན་གྲོགས་དང་བཅས་པ་མ་བསྐྱོས་པ་དང་། དེ་ལ་བྱིཅ་སྤྱས་མི་སྟེར་
 བ་དང་། བསྐྱོས་པ་དེས་ཀྱང་དཔག་ཆད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་ཆེ་རྒྱང་
 ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་མི་བྱེད་པ་ནམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷ་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྲེ་ཆན་ལ་
 དགུ་ལས་དང་པོ་གོས་བགོ་བའི་སྤྲེ་ཆན་ལ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མ་མཐའ་མཉམ་པར་མ་བགོས་པ་དང་།
 དུས་མའི་གོང་དུ་ཐལ་བའི་བཅེངས་པ་དང་། ལོང་བྱ་ལ་རེག་པའི་ཏ་ཅང་འཛོལ་བ་དང་། ཁ་ཆར་
 ལུན་ཆར་གྱི་མཐའ་ནར་བ་དང་། ལྷེ་བའི་གོང་ཙམ་དུ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་ལྷེབས་པ་དང་། ལྷེ་བའི་

འོག་ཏུ་སྤྱལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་ལྟེན་པ་བྱེད་དེ། སྐར་ལགས་ཀྱི་བར་བར་དུ་འབྲུའི་ཕྱར་མ་ལྟར་
 འདུག་པ་དང་། སྟོང་གཡོགས་ལ་ཡང་རྒྱུ་པོར་མ་བཞོས་པ་དང་། ཏ་ཅང་བཅེངས་པ་དང་། ཏ་ཅང་
 འཛེལ་བ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ། །གཉིས་པ་བྲིས་དུ་འདུག་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ་ཀང་ལག་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་
 བསྐྱམས་པ་དང་། གོས་མཉམ་པར་མ་བཞོས་པ་དང་། ཅ་ཅའི་སྐྱ་མི་བསྐྱུང་^{༡)}བ་དང་། མིག་གཡེང་
 བ་དང་། གཉའ་ཤིང་གང་ལས་ལྷག་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། མགོ་རས་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་
 དང་། འདོམས་སྤང་བར་བརྟེན་བ་དང་། གོས་ཐག་པ་གཉིས་ཀར་གཟུང་བ་དང་། ལག་པ་མདུན་ནས་
 བཏང་སྟེ་གཉའ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལྷག་ཁུང་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱོལ་བ་སྟེ་
 ལྟ་དང་། མཆོང་བ་དང་། སྦྱིད་པ་བརྒྱུ་བསྐྱམས་བྱེད་ཅིང་འགོ་བ་དང་། ཅོག་བྱས་འགོ་བ་དང་།
 ཉིང་བ་བཏེག་སྟེ་བྱང་བས་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀླེད་པ་ལ་བཏེན་ཏེ་བྱ་མོ་བྱིར་སྤྱང་བོར་
 བྱས་ཏེ་འགོ་བ་ལྟ་དང་། ལུས་སྤྱར་ཞིང་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་ཀྱོག་ཅིང་འགོ་བ་དང་། མགོ་སྤྱར་བ་
 དང་། གཞན་དང་ཐག་པ་གཉིས་སྤྱད་པ་དང་། གཞན་དང་ལག་པ་སྟེལ་ཏེ་འགོ་བ་ལྟ་སྟེ་ཉི་
 ལྟོ། །གསུམ་པ་བྲིས་དུ་འདུག་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ། བྲིས་དུ་མ་བསྐྱོ་བ་དང་མ་བཏགས་པར་སྟན་ལ་
 འདུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལྷིད་པ་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ལུས་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཀང་པ་བསྐྱོལ་བ་དང་།
 བརྒྱ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལོང་བྱའི་སྟེང་དུ་ལོང་བྱ་བཞག་པ་དང་། ཀང་པ་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་དགུག་པ་དང་།
 ཀང་པ་གདངས་པ་དང་། འདོམས་སྤང་བ་སྟེ་དགུ་ལོ། །ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་བཏེན་པ་དང་སྟན་རྒྱུ་ཏུ་
 བཀྱར་བ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉིས་པའོ། །བཞི་པ་ཟས་སྤང་བའི་སྟེ་ཆོན་ལ་ཟས་ལེགས་པར་མ་
 སྤངས་པ་དང་། ལྟ་དང་ཁད་ཆད་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོད་མ་དང་ཟན་མཉམ་པོར་སྤངས་པ་དང་།
 མཐར་ཆགས་སུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ལྟ་བཅེད་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མ་བལྟས་པར་སྤངས་པ་དང་། བཅའ་
 བ་དང་བཅའ་བ་མ་འོངས་པར་ལྟ་བཅེད་བཅེད་པ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་བྱིར་འབྲས་ཆོད་དང་ཆོད་
 མ་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོ་བས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྟ་བཅེད་བཅེད་པ་རྣམས་སོ། །ལྟ་བ་ཟས་

༡) ཞ། ༡༥་བ་༥་ མ་བསྐྱུང་།

བཟའ་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་ཟས་ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་། ཁམ་ཏུ་ཅང་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། ཁམ་རན་
 པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཁའི་སྒོར་མ་སྟེན་པར་ཁ་གདངས་པ་དང་། ཁ་ཁམ་གྱིས་བཀང་སྟེ་སྦྱ་བ་དང་།
 རྩྭ་ལྟ་དང་། ཅག་ཅག་དང་། ཏུ་ཏུ་དང་། སྤ་སྤ་ཞེས་པའི་སྦྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷེ་ཕྱིར་སྦྱང་སྟེ་ཟས་
 ཟ་བ་ལྟ་དང་། འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བཏུས་ཏེ་ཟ་བ་དང་། ཟས་ལ་དབྱས་འདོགས་པ་དང་། མཐུར་བ་སྟོ་ཞིང་ཟ་
 བ་དང་། ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁམ་འཕྲོར་བཅད་དེ་ཟ་བ་ལྟ་དང་། ལག་པ་བཟླག་པ་དང་། ལྷང་བཟེད་
 སོར་མོས་འབྲུག་པ་དང་། ལག་པ་ཟས་གྱིས་གོས་པ་སྦྱག་པ་དང་། ཟས་དང་བཅས་པའི་ལྷང་བཟེད་
 བསྐྱམ་པ་དང་། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་འབྲས་ཏེ་གཞོམ་པ་དང་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གོ། འབྲུག་པ་
 ལྷང་བཟེད་དུ་སྦྱང་པའི་སྡེ་ཚན་ནི། གཞན་གྱི་ལྷང་བཟེད་ལ་དབྱས་གདགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་། ལག་
 པ་ཟས་དང་འབགས་པས་ཆུ་སྟོད་ལ་བཟུང་བ་དང་། དག་སྟོང་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུས་གཏོར་བ་
 དང་། བྱིས་པའི་བྱིས་དུ་དེ་ལ་མ་བྱིས་པར་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུ་དཔོ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། ལྷང་བཟེད་དུ་
 ཟས་གྱི་ལྟག་མ་སྦྱགས་ཏེ་དོར་བ་དང་། འོག་གཞི་མེད་པ་དང་། གད་ཁ་དང་། གཡང་ས་དང་དཀར་
 གཟར་སོ་རྣམས་སུ་ལྷང་བཟེད་བཞག་པ་དང་། འབྲེང་བ་དང་། གད་ཁ་དང་། གཡང་ས་དང་། དཀར་
 གཟར་སོ་རྣམས་སུ་ལྷང་བཟེད་བཟུ་བ་དང་། འབབ་ཆུ་དག་པའི་རྒྱན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཆུ་བཟུ་བ་དང་།
 བཟུ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཟུ་བཞི་ལོ། ལྷང་བཟེད་གྱི་ཆུ་སྟོང་བ་ན་ལན་གསུམ་བཟུས་ཏེ་གཙུག་ལག་གི་ཆེགས་
 བཅད་བསྐྱམ་པའི་ཆུ་མ་བྱིན་པ་དང་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ལྷང་བཟེད་འབྲུ་བ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། །བདུན་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྡེ་ཚན་ནི་མི་ན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་སོ་འདུག་པ་ལ་འབྲེང་
 བ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་པ་དང་། སྟན་མཐོན་སོ་དང་བཟང་སོ་ལ་འདུག་པ་ལ་དམའ་བ་དང་དན་པ་ལ་
 འདུག་པ་དང་། མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱི་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་
 བ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། མགོ་གཡོགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གཟར་བ་དང་།
 གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་བ་དང་། ལྟག་པར་བསྟོལ་བ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལྟ་དང་། མགོ་དོ་ཀེར་ཅན་དང་། ལྷ་
 གྲོན་པ་དང་། ཅོད་པན་ཅན་དང་། བྲེང་བ་ཅན་དང་། རས་ལ་སོགས་པས་དགྱིས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟ་དང་།

སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཞོན་པ་དང་། ཁྱོགས་དང་བཞོན་པའི་སྤང་ན་འདུག་པ་དང་། ལྷམ་གྱོན་པ་
 ལ་བཤད་པ་ལྟ་དང་། ལག་ན་གདུགས་དང་། ལམར་བ་དང་། མཚོན་དང་། རལ་གྱི་དང་། དབྱ་ཆ་ཐོགས་
 པ་དང་། གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་བཤད་པ་བྱུག་དང་ཉེར་བྱུག་གོ། བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤེ་ཆོན་ནི། མི་ན་བས་
 འབྲང་བ་དང་། ལཱེ་ནང་དང་། ལྷ་སྤོན་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བཤད་གཅི་བྱེད་པ་དང་།
 བཤད་གཅི་དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྐབས་དང་། སྐྱགས་པ་དང་། སྐྱགས་པ་རྣམས་ལྟ་དང་རྟ་སྤོན་པོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོར་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དགུ་པ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་སྤེ་ཆོན་ནི། གཞོད་པ་བྱུང་བ་མ་
 གཏོགས་པར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོ་བར་འཛིག་པའོ། །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཐོགས་ཤིང་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་དུ་
 རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག། སྟོད་ལུང་སུ་ཨར་བྱང་རྒྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གནམ་ཅིང་སྤྲང་
 དུ་ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
 ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་སྤོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་དང་
 དམ་པའི་ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྤང་མ་རྣམས་མཆོག་དུ་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་མཛད་པའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོས་ཆོས་གྲར་གསུངས་པ། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་
 པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བྱུང་ཅིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་དང་དཔག་ཆད་ཀྱི་
 བར་དུ་ལྡང་བ། འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེན་གྱིས་སུ་
 མཛད་པའོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་གཟུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 འོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་འོ། །ཨོ་ཨོ་ཨོ་རྩ་ཤི་ལ་སི་རྩ་ད། རྩ་ར་རྩ་ད། མ་རྩ་ཤྱུར། སྩ། བརྩ་བེ་བྱུ་ཤི་ཏ་
 ལྷ་ཇ། རྩ་ར་རྩ་ད། ས་མརྩ་ཨ་ཕ་ལོ་གི་ཏེ་རྩྱུ་པར་སྤྱུ། །མརྩ་ལོ།

༡༡། །དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནས་ཀྱི་ཕྱི་མ་བཞུགས།།

༡༡༡། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །དག་སྒྲོང་གི་ལྷ་བ་བེ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད།
 དག་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ།
 འགའ་ཞིག་སྒྲོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ། འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲངས་པ་ལས་འདས་
 པའི་ཉེས་པ་ལ་གྲངས་སུ་མ་ཆུག་དུ་བྱས་པའི། དང་པོ་སློག་གཙོད་བཞི་དང་ཞེས་པའི། མི་
 གསོད་པ་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ།
 དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉིས། རྟེན་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའམ། གསོར་རུང་
 ཡན་ཆད། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་གོང་གི་དག་ཚུལ་མ་ཡིན་
 པའོ། །ཡུལ་མིའམ་མིར་ཆགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུཤེས་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས། འདྲུཤེས་ནི།
 མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཡིན་པར་འདྲུཤེས་པའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་དེ་གསོད་
 པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དུག་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བས་གསོད་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སློག་གི་དབང་པོ་འགགས་པའི་ཆེ་ན། མི་གསོད་
 པ་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །མདོར་ན་སློག་གཙོད་ཀྱི་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་མ་གཏོགས་
 པ་མི་གསོད་འདོད་དང་། དུད་འགྲོ་ལས་གཞན་པའི་མི་མ་ཡིན་གསོད་འདོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །གཉིས་པ་དུད་འགྲོ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ། གཞི་ཡན་
 ལག་གཉིས། རྟེན་གོང་དང་འདྲ། ཡུལ་དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སློག་ཆགས་ཡིན་པ་

ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་གཞི་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། འདུཤེས་སྟོག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་བཅས་པར་འདུཤེས་པའོ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་སྟོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་གཞན་དོན་དུ་འདུཤེས་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
 སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འདེབས་པར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སྟོག་ཆགས་ཇི་
 སྟེང་གི་བ་དེ་སྟེང་གིས་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་དུད་འགོ་དང་བཅས་པ་ལ་
 སྦྱོད་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་གཞི་ཡན་ལག་སོགས་གོང་དང་འདྲ། ཀུན་སྟོང་རང་
 འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སྦྱོད་འདོད་དང་། སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་
 སྦྱོད་པར་ཚུལ་པའོ། །བཞི་པ་དུད་འགོ་གསོད་པ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལ་བཞི་ལས། ཉེན་སྲུང་
 བཞིན། ཡུལ་དུད་འགོ་འཁྱེད་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཡིན་པ་གཞི་མེད་པའོ། །བསམ་
 པ་ལ་འདུཤེས་ནི། དུད་འགོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུཤེས་པའོ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་དེ་
 གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཆོན་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བས་གསོད་པར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པའི་ཆེ་ནོ། །ལྟ་
 གིན་ལེན་ཞེས་པ་ལ་བཞི། གཞི་ཡན་ལག་གི་ཉེན་སྲུང་བཞིན། ཡུལ་གང་ལ་བརྟུ་བའི་ཡུལ་ནི། མི་
 ཡིན་པ་རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པའོ། །གང་བརྟུ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ཡུལ་དུས་དེར་སྦྱར་བ་གཅིག་
 གིས། བརྟུ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། མི་ཡིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་
 དབང་བ་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་དང་། གཤེད་མ་སོགས་པས་སྟོ་བྱར་དུ་བདག་གིར་བྱས་པའི་
 དུར་ཁྲོད་པའི་རྩས་མ་ཡིན་པས་མི་དམན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུཤེས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་འབྲལ་
 བའོ། །ཀུན་སྟོང་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ་མ་གནང་ཡང་རང་འཆོ་བའི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་འབྲལ་འདོད་རྒྱུ་
 མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རྟུ་བར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པའི་ཆེ་
 ནོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྟུ་སེམས་གིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའོ། །ལྟ་མི་ཆངས་སྦྱོད་

དང་ཞེས་པ་ལ། “གཞིའི་”^{༡)}ཡན་ལག་གཉིས། གང་གིས་ཚུལ་བའི་ཉེན་ནི། རྟོག་བྱ་ཡིན་པ། རང་གི་
 རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། ལས་སྤྱུང་བ། རྟོག་དང་བྲལ་བའོ། །གང་ལ་བརྩམ་བའི་ཡུལ་ནི། ལམ་གསུམ་
 དང་། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་གཉིས། ལམ་གསུམ་ནི། ཁ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། མའི་ཟག་
 བྱེད་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་དང་པོའི་མཆམས་ཡན་ཆད། རྟོག་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པའོ། །དེ་
 གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ལུས་ཆང་བའམ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་གང་རུང་ཆང་བ། བཞེན་དུ་རུང་བ་
 སྟེ། དེ་ཡང་ཤི་བ་དང་གསོན་པོའི་ལུས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྲིས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་
 རིང་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མའི་སྟོ་གང་ཡིན་ཡང་པམ་འབྲར་འགྱུར་བ་ལ་འབྲེལ། །བསམ་
 པ་ལ་གཉིས། འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འབྲེལ་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོང་ལམ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འཕྲད་
 པའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྲོར་བ་བསམ་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་བཅུག་པའི་རེག་པ་ལུས་ཤེས་གིས་སྦྲོང་ཞིང་ཡིད་གིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ན་
 མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་པམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་པམ་འབྲེལ་ཉེས་བྱས་
 མ་གཏོགས་པ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱ་འདོད་དང་། གཞན་གྱིས་སྦྲས་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་གིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའོ། །རྩུན་དུ་
 སྦྲ་ཞེས་པ་ལ་བཞི། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། གང་གིས་སྦྲ་བའི་ཉེན་སྤར་བཞིན། གང་ལ་སྦྲ་བའི་
 ཡུལ་མི་ཡིན་པ་སྦྲ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་རིང་དང་མཆན་གཉིས་
 པ་མ་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་ལྡ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྟེ། ཆོས་
 བདུན་ལྡན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་སྦྲ་བའི་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལས་འདས་པ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། འདུ་ཤེས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་

༡) ཞ། ༩་བ་ལ་གཞི།

འབྲུལ་བའོ། ། གུན་སྒྲོང་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཆོས་”ལྷ་མ་ཐོབ་པར་སྐྱར་འདོད་”^{༡)}དང་གཞན་
 གྱིས་སྐྱས་པའི་ཆོག་དང་དུ་ལེན་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། ། སྐྱར་བ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཏེ།
 དག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མ་ནོར་བར་སྐྱས་པ། གསལ་པོར་སྐྱས་
 པའོ། ། དེས་མི་ཡི་ཆོས་ལྷ་མ་”ཐོབ་པར་”^{༢)}སྐྱ་བར་ཚོམ་པའོ། ། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཆོག་དང་དུ་
 ལེན་པར་ཚོམ་པའོ། ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའི་ཆེ་ན་རྒྱན་དུ་སྐྱས་པ་པམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་
 སོ། ། རྒྱན་དུ་སྐྱ་བའི་པམ་འབྲེལ་ཉེས་བྱས་མ་གཏོགས་པ། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་མི་ཆོས་ལྷ་མ་སྐྱ་
 འདོད་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་གྱིས་གུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་ཉེས་
 པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའོ། ། པམ་འབྲེལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཉེས་བྱས་ཡིན་
 ཡང་། དག་སྒྲོང་གི་པམ་པ་བཞི་དང་བྱེད་ལས་འབྲེལ་བས་བཞི་པོ་ལ་པམ་འབྲེལ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་
 རོ། ། བྱེད་ལས་འབྲེལ་ལྟུང་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་པམ་པ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན། སྐྱར་
 གསོར་མི་རུང་དུ་བྱས་པས། ཆེ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡང་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་ལ། འཆབ་མེད་
 བྱུང་ན། དག་འདུན་”ལས་”^{༣)}པམ་པའི་དག་བྱེད་དུ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱངས་ནས་དག་བཅོམ་མ་
 ཐོབ་ན། ཆེ་ཇི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྩལ་བཞིན་སྐྱད་པས། དག་པར་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ་དག་རྩལ་ལ་ཡང་། པམ་འབྲེལ་བཞི་པོ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྐྱར་གསོར་མི་རུང་དུ་བྱེད་
 ལ། འཆབ་མེད་བྱུང་ན་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱངས་ནས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་
 དགོས་པའི་བསྐྱབ་སྤྱིན་དག་རྩལ་ཅམ་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། དག་
 སྒྲོང་བཞིན་དུ་དག་རྩལ་ཡང་། ། སྤྱི་ནས་སྒྲོམ་སྐྱེའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སོ། ། ལྟ་གཞི་མེད་ཅེས་པ་ནི།
 ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་ཤེས་པའོ། ། ཐེ་ཆོམ་བ་བཞིན་

༡) ཞ། ༣་ན་༤་ ལྷ་མ་སྐྱ་འདོད།

༢) ཞ། ༣་བ་༡་ ཐོབ་པ།

༣) ཞ། ༣་བ་༥་ ལ།

དུ་འདུའེས་བསྐྱར་ནས། དགེ་སློང་འདིས་མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་བྲེད་
 པ་སོ་དང་བྱ་བ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་གསལ་པོར་སྐྱ་འདོད་སྐྱས་པ་ན་བཤགས་པར་
 བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། ། རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་
 གྱི་གཞི་མེད་པར་འེས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་དུ་འདུའེས་བསྐྱར་ནས། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་ཆེ་
 གོ་མོ་མཐོང་ངོ། །མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་བྲེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་
 བར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་མི་གསལ་བར་སྐྱ་བར་འདོད་པའམ། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་
 སྐྱས་པ་ནའོ། ། རྟེན་ཅན་དབྱེན་ཞེས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག། སྒྲོན་པ་གཞན་དང་། ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་དུ། དེར་འེས་བཞིན་དུ་འདུའེས་བསྐྱར་ནས་དབྱེ་བར་
 འདོད་པའམ་དབྱེ་ནའོ། ། རྟེན་ཅན་གྱི་གསུང་དང་ཞེས་པ་ནི། འདུའེས་བསྐྱར་ནས། དབྱེན་དེའི་
 གོགས་བྲེད་པར་འདོད་པ་དང་། གོགས་བྲེད་པ་ནའོ། ། བྱིས་སུན་འབྱེན་ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་
 གནས་པའི་གྲོང་དུ་སྒྲོས་འགྱུར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པའམ། དེའི་མདུན་དུ་གོགས་
 གྱི་ཉེས་པ་སྐྱོང་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱིས་པ་ཡིད་སུན་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ། དགེ་འདུན་གྱིས་
 བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་རྩལ་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེར་འེས་བཞིན་དུ་འདུའེས་བསྐྱར་ནས། བདག་ལ་
 བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་མི་རིགས་པར་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་
 འབྱེད། །ཞེས་སྐྱ་བར་འདོད་པ་དང་། སྐྱས་པ་ནའོ། ། རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ནི། མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་སྐྱ་
 འདོད་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་དང་། དབྱེན་དུ་གཏོགས་པ་བྲེད་འདོད་དང་། ཞལ་ཏ་པ་སོགས་
 ལ་འབྱ་འདོད་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཛོགས་པ་སློང་འདོད་དང་། བཟའ་བརྒྱང་སྐྱར་
 རྩལ་འཁྱུང་དེ་ཉིད་ལྟ་གཤམ་པོ་ལེན་པའི་བྱིར་དེ་འགོ་བས་འདོད་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་འདུའེས་
 བསྐྱར་ཏེ་སྐྱ་བར་འདོད་པའམ་སྐྱས་པ་ནའོ། ། རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ནི། གོས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་

༡) ཞ། ༤་ན་༥་ དེ།

༢) ཅ། ༥་ན་༣་ ལྷན། ཅ། ༥་ན་༣་ འེས།

བ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ལ་རིགས་པར་བསྡུས་པ་ལ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱར་ནས་མི་རིགས་པར་བསྡུས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲས་པ་ནའོ།། ༥ འཕྲ་བ་དང་
 ཞེས་པ་ནི། ཞལ་ཏ་པ་ལ་སོགས་པས་བཟའ་བརྟུང་མལ་སྟན་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་འོས་
 ཞིང་འཆམ་པར་རིགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། འདིས་
 བདག་ལ་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པ་དན་པ་བསྐྱབས་སོ། །ཞེས་ཞལ་ཏ་པ་སོགས་ལ་
 འཕྲ་བའི་དག་སྒྲ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲས་པ་ནའོ།། ༥ ཟས་ཅུང་ཞེས་པ་ནི། པ་རོལ་ཆོས་སྟོན་པ་
 བོ་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་མི་སྟོན་པར་ཤེས་པའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། འདི་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
 འོ་ཞེས། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་དག་སྒྲ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲས་པ་ནའོ།། ༥ ལྷག་མའི་སྐྱར་འདེབས་
 དང་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་ཤེས་པའམ། ཐེ་
 ཆོམ་ཟ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས། དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འདི། དག་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་ཆན་མན་
 ཆད་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། བྱེད་པ་བོ་དང་བྱ་བ་སྐྱར་བའམ། མ་སྐྱར་བའི་སྟོ་
 བས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་གསལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲ་བར་འདོད་པའམ།
 སྒྲས་པ་ནའོ།། ༥ བསྐྱབ་པ་སྟོང་དང་ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་ལ་སོགས་པས། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་
 སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབས་ཤིག་ཅེས་བསྟོ་བ་ན། དེའི་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བཞིན་དུ་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་ཁྱོད་མི་མཁས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་ཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་
 དེ་ཞིག་མཁས་པ་ལ་”འདྲི་ཡི་དེའི་བར་དུ་”མི་སྟོབ་སོ། །ཞེས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 འཇོག་པའི་གང་ཟག་སྟོང་བར་འདོད་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་པའི་དག་སྒྲ་སྒྲས་པ་ནའོ།།
 ༥ འབྲས་ཆན་འགོབས་ཞེས་པ་ནི། བཟའ་བརྟུང་སྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལྷག་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར། པ་
 རོལ་པོས་མ་ཐོབ་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱར་ཐོབ་པ་དེ། ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོབས་

༡) ཅ། ༥་བ་ཙ་ འདྲིའི་བར་དུ།

བར་འདོད་པ་དང་། འགོ་བས་པ་ནའོ། ། རྩ་ཆར་དང་ཞེས་པ་ནི། བབས་བཏབ་པ་འབྱུང་ཆར་དང་།
 མ་བཏབ་པ་རྒྱན་ཆར་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པའི་ཆར་སྟེ། སྤྲོས་པར་འབྱུར་བ་འབྱུང་འདོད་ཀྱིས་སྤྲོས་
 འབྱུར་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་ཐེབས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེའོ། ། རྩ་ཞེས་པ་ནི། རྟོན་བག་དང་། ཆགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་བྱུངས་ལེན་འདོད་ཀྱིས་མགིན་པ་བསྐྱར་བ་ཅམ་བྱས་ནའོ། ། རྩ་གར་
 ཞེས་པ་ནི། རྟོན་བག་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་བྱུང་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོན་མ་
 བསྐྱོད་པ་ཅམ་བྱེད་ནའོ། ། རྩ་རོལ་མོ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། རྟོན་བག་དང་ཡོ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་
 དགོས་མེད་དུ་ར་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་སྤྱོད་འབྱེད་པར་བྱེད་ནའོ། ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ནི། གྲེ་མི་དག་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱོས་ཤིག ། ཅེས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་མེད། མཆོད་པའི་
 ཕྱིར་ཡིན་ཡང་རོལ་མོ་དང་སྤྱོད་བྱུངས་བྱོས་ཤིག ཅེས་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། ། རྩ་རྒྱན་དང་ཞེས་
 པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་ན་རྒྱན་དང་། སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འདོགས་པར་བྱེད་
 ནའོ། ། རྩ་ཁ་དོག་ཅེས་པ་ནི། དགོས་མེད་རང་དགར་ལི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་གིས་
 མཆུ་དང་བྱེད་བཞིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འཆང་བར་བྱེད་ནའོ། ། རྩ་སྤྲོས་ཉུག་ཅེས་པ་ནི། དགོས་མེད་རང་
 དགར་ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་ལུས་ལ་བྱུག་ཅིང་རེག་བྱ་ཉུག་པར་བྱེད་ནའོ། ། རྩ་སྤྱོང་ཞེས་པ་
 ནི། དགོས་མེད་རང་དགར་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོང་བ་མགོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འཆིང་བར་བྱེད་ནའོ། ། རྩ་ཁྲི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། ། ཞེས་པའི་ཁྲི་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་
 མེད་རང་དགར་བ་སོ་དང་གསེར་དཔུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲོས་པའི་ཁྲི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་
 མཐོ་དམན་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྲུ་གང་ལས་སྟན་པ་ལ་འདུག་གམ་”ཉལ་བར་བྱེད་ནའོ། །”དེ་བཞིན་དུ་
 སྟན་དེ་སྟ་བུ་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་ནའོ། ། ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་ཤིང་
 ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ཁྲུ་གང་ལས་སྟན་པ་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་བར་བྱེད་ནའོ། ། དགོས་མེད་དུ་རང་
 དགར་སྟན་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྲུ་གང་ལས་སྟན་པ་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་ནའོ། ། རྩ་ཕྱི་རྩའི་ཁ་ཟས་ཞེས་

၅) ဇာ ၄.၁၂.၈၄.၈၆။

བ་ནི། རང་གནས་པའི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སང་ནང་པར་སྐྱེ་རངས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་དང་
 བོ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུལེས་བའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་དུ་ཁམ་བུ་སྐར་
 ཀ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རུང་གི་བཟའ་བརྟུང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱིས་ནད་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་
 རྒྱན་དང་མི་ལྟན་པར་སྤྱོད་ན། ཁམ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུལེས་བའམ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ནའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དུས་ལ་དུས་སུ་འདུལེས་བ་དང་། དུས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་དུས་སུ་འདུལེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད། དེ་ལྟར་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐུ་
 བཞི། ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཏེ། འདུལེས་སྐུ་དུག་པོ་འདི་མི་ཆངས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པ་འདུལེས་
 གཙོ་བོས་སྐྱེད་པའི་ལྟངས་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅེ་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། ༥ གསེར་དདུལ་
 ལེན་ཞེས་པ་ནི། རང་དབང་བའི་གསེར་དདུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་
 མི་རུང་བའི་སྒོ་མ་བཞག་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནོར་གྱི་སྒོས་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། ། ༥ ཉམས་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དག་དང་། ཞེས་པའི་དང་པོ། ཁ་ཆར་དང་སྤུན་ཆར་མ་བཅད་པ་དང་། གོས་ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་པའི་རྟགས་མཆན་ཉིད་པ་དགོས་མེད་དུ་བགོ་ཞིང་། འཆང་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་ན་བྲིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་བ་ཉམས་པའོ། །རང་དགོན་པ་པར་གྱུར་བའི་ཆེ་སྐྱེ་དང་ཁ་
 སྐྱ་སོར་གཉིས་ཙམ་དང་། གྲོང་འདབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་སོར་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཙམ་འཛོག་པ་
 "གནང་བ་ལས། དགོས་མེད་དུ་ཆད་དེ་")གཉིས་ལས་སོར་བྱེད་ཡན་གྱིས་ལྷག་པར་འཛོག་ན་
 བྲངས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་གོས་དང་། མཐང་གོས་ལ་
 སོགས་པ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་མེད་པ་ན་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། སྐྱབ་རུས་བཞིན་དུ་མི་སྐྱབ་ཅིང་མི་
 བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅེར་བུའི་ཡི་དམ་ལེན་པ་དང་། སྐྱ་ལས་བྱས་པའི་གོས་དང་། བྱ་ལྷག་
 པའི་སྐྱོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་སྟེགས་ཙན་གྱི་
 རྟགས་མཆན་ཉིད་པ་དགོས་མེད་དུ་འཆང་ཞིང་། བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་

༡) ཞ། ༤་ན་༤་ གནང་བ་ལས། ཆད་དེ།

ཉགས་སྒངས་པ་ཉམས་པའོ། །གསུམ་པ་མཁན་པོ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། བྱད་གསོད་ལ་སོགས་པའི་
 སྒོས་མཁན་པོར་མི་འཛིན་ཞིང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྐྱོད་བ་སྐྱབ་བྱས་བཞིན་དུ་མི་སྐྱབ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་ན་མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཉམས་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །
 ༥ སྐྱབས་འགོ་སྤྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིན་ཉེན་པའི་ལྷ་གཞན་དབང་སྤྱལ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ནའང་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤར་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤར་
 བ་ལྟར་ཁ་ཅིག་ལུས་ངག་དྲུ་མ་ཐོན་ཡང་སྒངས་འདས་ནམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་བ་དང་དུ་སྒངས་པ་
 ཅམ་གྱིས་བཤགས་བྱར་བཞེད་དེ། མདོ་རྩ་བར་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱང་བས་སྒངས་
 བ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆར་འབྱེད་དུ། བམ་འབྲུ་མ་གཏོགས་པ་དག་ཚུལ་ལ་
 སྒངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་བྱར་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་བྱེད་པར་
 མདོན་ནོ། །སུམ་བརྒྱ་པ་རྩ་འབྱེད་དུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་བ་ནས་ལུས་ངག་དྲུ་མ་ཐོན་པ་ལ། བསྐྱམ་བྱར་
 བཞེད་པ་འབྲུ་བཞིག་ཀྱང་སྤང་ངོ་། ། ༥ ལྷུང་མེད་ནི། འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་
 ནི་བཞོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག་། སྤངས་ནས་ཟ་བ་བྱེད་པ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
 ཟ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛིན་ཟ་བ་དང་། །སྒྲིན་ཤིང་འཛིན་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སྒྲིན་མི་
 གཅོད་འདོར་བ་དང་། །ས་ཐོན་འཛིན་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །ཆེ་འཛིན་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་
 དང་། །གསོག་འཛིན་བྱེད་དང་དག་ཚུལ་ཉལ། །མི་སྐྱེ་འགོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གོས་ཞག་
 བཅུའི་འཆང་སྤང་ནས། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འགོ་བའི་བར་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ལྷུང་མེད་
 དུ་བསྟན་ནོ། །བྱེད་ནི་བྱིས་པ་དང་། ལུབ་ལྷག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱང་དགོས་ཤིང་། དག་ཚུལ་ནང་པན་
 ཚུན་བསྐྱང་མི་དགོས་པས་དེ་བྱེད་དུ་བཟང་ངོ་། །འཆང་བ་དང་ནི་ཞེས་པས་གོས་དང་སྤང་བཟེད་
 ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་སྟོན་ནོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས་པ་ནི། འཆང་བའི་བསྐྱབ་

པའི་གཞི། འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱིས། དེ་
 རང་གིས་ལྷུང་མེད་གཅིག་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྟེན་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྣམས་རེ་
 རེས་ལྷུང་མེད་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས་པ་ཡན་གྱི་ལྷུང་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནི། བྱེད་བྱ་ཏུ་
 བཤད་པ་ལས་གསུངས་པ་འོད་ལྡན་དུ་བྲངས་སོ། །ལྷག་མ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ནི། བསྐྱམ་པར་བྱ་
 བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྟོན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་
 ལྷུང་བ། དག་ཚུལ་ལ་སྒྲངས་འདས་དང་ལྷུང་མེད་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་འབྲེན་པ་ནས་ཚུའི་
 རང་དུ་མཆིལ་མ་སོགས་”འདོར་བའི་”^{༡)}བར་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད། ལྷམ་སྐྱར་མེད་
 དང་སྐྱ་སྟེགས་ཅན་དངོས་སུ་འཁོད་པའི་འདུག་གནས་སུ་བྱིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གཞི་བཅུ་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དག་སྟོང་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱམ་བྱའོ། །སྐྱ་གར་ནས་ཐེང་བའི་བར་བདུན་ནི་ལོངས་པ་གཞི་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་
 བྱེད་དུ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ། ཁྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་ལ་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 བཞིན་ནི། ཁྱི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། གོས་དཀར་གྱོན་པའི་ཉེས་པའི་ལྷག་མ་
 ཁྱིམ་པའི་ཉུགས་སྒྲངས་པ་ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་གཞི་དུས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ་གང་དུ་
 ཡང་མི་བབྲང་ངོ་། །ལྷུང་མེད་ཀྱི་ཤིང་གཅོད་པ་དང་། ས་བོན་འཛོམས་པ་གཉིས་དག་སྟོང་ལ་སྟོན་
 གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ་གཅིག་ཏུ་བབྲང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བཀའ་སྒྲུལ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་
 མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྐྱུང་བ་ལ། །བཙོན་འགྲུས་སྟོད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་
 དེས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་རྗེའི་བཀའ་བཞིན་ཟེན་གྱིས་
 སུ་བཀོད་པའོ། །སྐུ་མཛྙེད་ལོ།

༡) ཞ། ༡་ན་༤ མི་འདོར་བའི།

སྒྱིར་བྱབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །

སྒོས་ཞུ་སེར་ཙེད་པན་འཆང་བ་ཡི། །

དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །

སྒྲགས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་རྒྱར་ཅིག །

མད་བྱང་ནམ་ཐར་གཙང་མའི་བྲིམས་དང་ལྡན། །

རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་སྐས་སྟོད་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཅན། །

བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་ནལ་འབྱོར་སྟོད། །

སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །

བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་ལྟ་སྟོད་གཙང་བ་སོགས། །

སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །

བསྐྱེས་ལྟ་མེད་པའི་ནམ་ཐར་འབྱོངས་པར་ཤོག །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༡༡། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་
 ལྷང་། །ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་
 ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྟོང་ཐག་
 བརྒ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྱུར་
 ལོག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྣང་གིས་རྒྱད་བརྒྱེད་མས་པའི་སྐྱོད་སྤྲིག་སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་སྟོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་
 དུ་བྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྒྲང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་
 རུལ་ཐུན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་གྱུ་ལྡེའི་སྟོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་
 མཚོ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྒྲར་ཡང་སྒར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་བྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་འགོ་བ་ཁོན་ཡོངས་
 ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འབྲེན་ཤུ་མེད་པའི་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕུལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
 དམིགས། ནང་བསྐྱུན་བྱལ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྲར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་
 ཆོག་དུ་ཤུ་ལྡེའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྲེལ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྒྲར་བཤོ། །དགེཤོ། །

༡༢། །ནམ་མཁའ་ལྷན་སྐྱེད་ཀྱི། །ཡུལ་ལྷན་སྐྱེད་ཀྱི། །ཡུལ་ལྷན་སྐྱེད་ཀྱི། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པོ་འདི་ཐུག་དཔེའི་ནང་དུ་བཞུགས་ན་དཔེ་ཆ་དེ་བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
 བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །